

ספרי – אוצר החסידים – ליבאוויטש

קובץ
שלשת האור

שער
חמשי

היכל
תשיעי

אגרות-קודש

מאה כבוד קדושת
אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע

שניאורסאהן
מליבאוויטש

ברך יי
חוותך וחוכמת לאיינטראנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ז

ירツא לאור על ידי מערכת
„אוצר החסידים“
ברוקלין, נ.י.
770 איסטערן פארקווי
שנת חמישת אלפים שבע מאות ששים ושלש לבריאה
מאה שנה להולדת ר' אדרמו"ד זי"ע זג"ן שנה לנשיאותו

IGROIS KOIDESHP
Volume XVII
Copyright © 1990
Second Printing 1993
Third Printing 1996
Fourth Printing 1997
Fifth Printing 2003
by
Kehot Publication Society
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

Orders Department:
291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehotonline.com

All rights reserved, including the right to reproduce this book or portions thereof, in any form, without prior permission, in writing, from the publisher.

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

Schneerson, Menahem Mendel, 1902-1994
Igrot-Kodesh.
(Kovets Shalshelet ha-or; hekhal 9., sha'ar 5.)
(sifriy. Otsar ha-Hasidim, Lyubavitsh)
Title on t.p. verso: Igrois Koidesh.
Includes bibliographical references and index.
Contents: Kerekh 1. 688-704. ..Kerekh 17. 718.
1. Schneerson, Menahem Mendel, 1902-1994 –
Correspondence. 2. Habad. 3. Rabbis—Correspondence. I. Title.
II. Title: Igrois Koidesh. III. Series: Kovets Shalshelt ha-or'
hekhal 9., sha'ar 5.
IV. Series: Sifriyat Otsar ha-Hasidim, Lyubavitsh.
BM198.S33528 296.8'33 87-16855.
ISBN 0-8266-5800-8 (set)
ISBN 0-8266-5817-2

Manufactured in the United States of America

פתח דבר

על פי הוראת כי"ק אדמור"ר שליט"א מדיםם אלו בזה כרך שבעה עשר מסדרת
אגרות-קדושים כי"ק אדמור"ר שליט"א, שבו אגרות קץ תש"ה.
בראש הספר בא מפתח האגרות, ובסיומו:

א) מפתח עניינים.

ב) מפתח מוסדות וארגוני.

ג) מפתח אנשים.

ד) מפתח מקומות.

כו נוספו, ציונים והערות בשורה ג'**.

כל הניל נערך ע"י הרה"ת ר' שלום דובער שי לוין.

מערכת "օצ"ר החסידים"

עשיק מבהיה אדר ש"פ שקלין, התחשין
חאתיס שנה להולדת כי"ק אדמור"ר הצעיר,
ארבעים שנה לנשיאות כי"ק אדמור"ר שליט"א,
ברוקלין, נ.י.

*) עד עתה יצאו לאור בסדרה זו 35 כרכים: אגרות-קדוש כי"ק אדמור"ר הצעיר
וכי"ק אדמור"ר הצעיר צדק, נדפסו (בכרך אחד) בשנת התחשימ. אגרות-קדוש כי"ק אדמור"ר מוהר"ש נ"ע,
ומילואים לכרך גניל — בשנת התחשימ. אגרות-קדוש כי"ק אדמור"ר מוהרשב נ"ע (שני כרכים) בשנת
התחשימ'ב. כרך ג — בשנת התחשימ. כרכים ד-ה — בשנת התחשימ. אגרות-קדוש כי"ק אדמור"ר מוהר"ץ נ"ע,
כרכים איה — בשנת התחשימ. כרכים וו — בשנת התחשימ. כרכים יאיב — בשנת התחשימ. אגרות-
קדוש כי"ק אדמור"ר שליט"א, כרכים אג — בשנת התחשימ. כרכים ד-ה — בשנת התחשימ. כרכים ט-ז —
בשנת האישימיט. כרך טויז — בשנה זו.

**) כדי להבדיל בין בני העורות כי"ק אדמור"ר שליט"א באות העורות קטנות יותר
ושינויים מהפניהם.

מפתח כללי

3	פתח דבר
5	פתח האגרות
א	אגרות קודש
שסא	פתח עניינים
שעא	פתח מוסדות וארגוני
שעג	פתח אנשים
שעז	פתח מקומות

מפתח

לא	יצים בכיוון. חירות אין סופי	כללי	י"א ניסן	ויקעט
לד	פורים — כפורים	מוריה"ש סופרין, אדמ"ר מקאמאנא	י"ב ניסן	ויקפ
לד	שדוכים	מוריה"ז שור	י"ב ניסן	ויקפא
לו	חרות. ח"ב חזות	מוריה"ז פעלען	י"ג ניסן	ויקפב
לו	רק בתחילת הסדר — ד' בנים	מוריה"ז פעלען	י"ג ניסן	ויקפג
לח	לימוד תורה הכהנה לפרנסה	מוריה"ז פעלען	י"ג ניסן	ויקפד
لت	סתירת המסורה ובירור עניין הסטורי	מוריה"ז פעלען	י"ג ניסן	ויקפה
מ	הפצת המיעינות והיהדות. הערות לס'	מוריה יצחק אלפסי	י"ג ניסן	ויקפו
מ	הסבא הקודש			
מא	קביעות לימוד דאי. שורש הכללים		כ"א ניסן	ויקפז
מא	מכירת קרע באה"ק לצורך נסעה		כ"ג ניסן	ויקפח
מב	לחותנה			
מב	המשכת תלמידים למוסד		כ"ג ניסן	ויקפט
מב	אהבת ישראל אף לא' שבקצתה העולם	מוריה"ז גROLIK	כ"ג ניסן	ויקצ
מד	מצות	חובבי כפר-חבייד	כ"ג ניסן	ויקצא
מד	נסיעת תל' ללימוד בתוית בני. מה	מוריה"מ זהר	כ"ד ניסן	ויקצב
מו	Յו"ט שני ש"ג. סדר לימוד התניא	מוריה"מ זהר	כ"ד ניסן	ויקצג
מו	הנתנוות באה"ק — הוספה בקדושה		כ"ה ניסן	ויקצד
מה	אופן ההשפעה על הכת		כ"ו ניסן	ויקצה
מט	יגעת ומצאתה		כ"ו ניסן	ויקצו
נא	השתפותו בהתוועדות פורים	מוריה"ז פרידמן	כ"ח ניסן	ויקצת
גב	נסעה לשילוחות		כ"ח ניסן	ויקצתט
גנ	הכירות עם תורת חב"ד. השפעה על אחיו			ויר
נד	כנייל. פעולות החסידות במשך שנה			וירא
נה	השפעה על זולתו מגדלות הפעולה בעצמו			וירב
נו	רפואה מתוקה ומרה. חסידות ומוסר			וירג
נו	מעלת הקניין על שירות בית			וירד
נת	יצים בכל יום	מוריה"ג גודמן	א' איר	וירה
נט	נסירות		א' איר	וירו
ס	לא להתעסק בטענות היצור		א' איר	וירז
סא	התחלת הנחת תפילין	מוריה"ש סופרין, אדמ"ר מקאמאנא	א' איר	וירט
סב	התחלת הנחת תפילין	הא' אברהם מרדכי סופרין	א' איר	וירי
סג	רופא — שליח. טהרת המשפה		שנ' באיר	ויריא
סד	הנחת אבן-פנת תותל' כפ"ח		ב' איר	ויריב
סו	מסכת חילוק תוצאות בישיבת ערב	מוריה"א הרצוג	ב' איר	ויריג
סז	לימוד מס' סותה לתל', הלל לפני התפלה		מ' חי' שרה העכט	ויריד
סח	עכוזת אגוניה בשיקגו		ב' איר	וירטו
סט	מעלת הקניין על שכירת בית	מוריה"י שפרא	ב' איר	וירטו
ע	התפילין ממשיכים ברכות		ג' איר	וירטו

עא	דיק הסדר — חסיד ירושלים	מו"ה דובער בוימגרטן	ג' א' איר	דרין
עג	הగלה לנסעה לכאנ — ציל מזה בכנ	משתתפי ההגלה	ג' א' איר	ויריה
עג	התעסוקות בחנוך		ד' א' איר	ויריט
עד	חדש זיו — כל יום מצוה מיהדת		ד' א' איר	וירכ
עה	הגואלה לא הותחה. מאמר חריף	מו"ה ר' זיון	ד' א' איר	וירכא
עו	הקדמת קבלת עומ"ש לקב"ע מצות	מר משה יער	ה' א' איר	וירכב
עה	התקרבותו אל המנוחה והנחלת הרוחנית		ה' א' איר	וירכג
עה	ב' נהיא על נה"ב א. פעולות צא"ח		ה' א' איר	וירכד
עט	אותיות מנצ'ף. ד' תחתה	מו"ה נפתלי גלוסקין	ד' א' איר	וירכה
פ	הנחת תפילין דר"ת		ד' א' איר	וירכו
פ	להודיע מהתרחש עם אנ"ש ברוסי	מו"ה ר' דוכמן	ד' א' איר	וירכו
פא	טוהרת המשפחה. זדקה		ה' א' איר	וירכה
פב	ספה"ע — לא במספר סדרי. חורמש		ה' א' איר	וירכט
פב	בקמה			
פג	שיכות פסה ושבועות לנשים	נשים למען בית רבקה	ה' א' איר	וירל
פד	גורל והשכנת הלב בשידוכים		ה' א' איר	וירלא
פה	פתחת ביחס חב"די עדיף במקום שאין		ט' א' איר	וירלב
פה	הפרעות			
פו	המשכת עשה"ד בעשרה מאמרות	מו"ה ר' י"מ הועלער	ט' א' איר	וירלג
פו	התחלת הנחת תפילין — מון הסעודה והעלוי	מו"ה איסר קלבונגט	ט' א' איר	וירלד
פח	פרנסה רוחנית מביאה לגשמי		י' א' איר	וירלה
פח	לערב אל תנה זידי		י' א' איר	וירלו
פט	התעסוקות בחנוך מזכרת המחנן		י"א א' איר	וירלו
צ	שמחה		י"א א' איר	וירלה
צא	בטחון. זדקה		וירלט	
צב	מר מנחם שמואל רפלוביץ	הלו' מפי ספרים ומפי סופרים	י"א א' איר	וירם
צג	העלאת עצמות לאה"ק		י"ב א' איר	וירמא
צד	חמיימות חסידית שבאה בירושה	מו"ה שלמה פערין	י"ב א' איר	וירמבר
זה	בנייה מקווה שכונתם	ועד הרובנים אסט פלטבוש	י"ב א' איר	וירמג
צז	נגד תעניתות וסיגופים		י"ג א' איר	וירמד
צז	הוראות בעבודתם	תו"ל ביחס למלאכה	י"ד א' איר	וירמה
צח	חוורת אמר לכה דודי בחתונותם		ט"ו א' איר	וירמו
צט	מחיצת בבייח"ג	מו"ה מנחם פלדמן	ט"ו א' איר	וירמו
ק	צדקה מועילה לפרנסה		ט"ו א' איר	וירמה
קא	לימוד דאי"ח		ט"ז א' איר	וירמט
קב	העמקה בענייני חותכת הלכבות		ט"ז א' איר	וירן
קג	ניתוק אפענדיק. הפצת המיעינות		ט"ז א' איר	וירנא
קד	אימוץ ילד יהודי דוקא	מו"ה ר' דיל דיטש	י"ז א' איר	וירנב
קה	מקווה באלבאני. חירות		י"ז א' איר	וירנג
קו	הורסרו טרדותינו — יוספה בשקיודה		י"ז א' איר	וירנד
קו	סדר התחלת לימוד דאי"ח	הא' מ"ש פאגעל	י"ז א' איר	וירנה
קח	סגןנו מאמר באיטלקית	מו"ה מרדכי פרלוב	י"ז א' איר	וירנו

קט	הטעסקות בביבטוס מוסדות רבותינו	י"ט איר	ירנו
קי	ס"ת לכפ"ת. כתיבת פצע דכא	כ"א איר	ירנה
קיא	כוונה בתפללה. התמדדה	כ"א איר	ירנט
קייב	עדוז בעבודתנו	תומכotta סמינר כפ"ח	ירט
קייג	אבן הפנה לשיבת בכפ"ח	ישיבת תות"ל, לוד	ירטא
קיד	חווק גוף תלוי בחזוק הנפש	מו"ה משה טאוב	ירטב
קיד	אם בחקותי תלבו גוי	כ"ב איר	ירטג
קטו	תיקו ענו ולהשمر על להבא	כ"ב איר	ירטד
קטנו	הוואות בעבודתם	הגהות צא"ה, ת"א	ירטה
קיה	אי" גבוח כו, עלי' גם ברוחניות	כ"ב איר	ירטו
קיט	וזיר טפי — חנוך עטהה"ק	מוריה יוחנן גורדון	ירטמ
קב	כהונתו בגבאי. יום הולדת	מוריה יינה אידלסקופ	ירטח
קכא	השפעתו על בעלי השפעה	מוריה ניסן טולשקי	ירטט
קכט	בחינתו תלי' תות"ל	כ"ד איר	ז"ע
קכג	סיום משנהות	מוריה לוי ביליצקי	ירעא
קדכ	זמן מוצש"ק	מוריה דוד ווינשטיין	ירעב
קכח	דרגת מרעיה' בנבואה וחכ'ו. עבודת	הא' הלל דואיד	ירעג
קכחא	עקבטה דמשיה		
קכו	אסיפת יסוד	כ"ה איר	רעדר
קכו	התעסקותו בחנוך הקשר	כ"ה איר	רעה
קכח	לימודי קודש וחול	ד"ה איר	דרעו
קכת	במית היו כל בני בריאים	כ"ה איר	דרען
קל	אופני ההשפעה על התחל'	כ"ו איר	דרעט
קלא	מ"ש חסידים מתוארים להביא חטא	מוריה יצחק דובאנו	דרפ
קלב	הפעצת היהדות והחסידות	כ"ו איר	דרפא
קלד	לימוד פר' השבע והל' הזריכות	כ"ח איר	דרפכ
קללה	בנימ. נתח על הריאות. חלומות	אחי תמיימים ראלש"ץ	דרפג
קלו	הכנות להתמודדות י"ב תמו	צ"ה איר	דרפ
קלו	חרטה על העבר וקיבלה על להבא	צ"ה איר	דרפה
קלח	לימוד חסידות בהעמקה	כ"ט איר	דרפה
קלט	גודל ענין התעסקות בחנוך הקשר	כ"ט איר	דרפו
קם	השפעה על תלו'. לימודי קודש בלבד	כ"ט איר	דרפה
קמא	ויחן — איש אחד	כנס אגוניה	דרפח
קמאג	עדוז בעבודתנו	סניפי אגוניה	דרפט
קמד	אסיפת היסוד	צ"ח מונטראלי	דרץ
קמה	ארום פון חסידות. שינוי לבושים	ר"ח סיון	דרצא
קמו	זמני לימוד חתית	ב' סיון	דרצב
קמן	בדיקת תפילין הבאים מא"י. אתרוגי	מוריה מרדכי הראיג	דרצג
קמן	קלבררי'	ד' סיון	דרצד
קמןט	לימוד התל' הוראה חנוכית	מוריה רהש"ח קסלמן	דרצה
קמןט	מרא אדרתא — השפעתו גם על גנבי	מוריה ג' גראליק	
קן	דבשיבובותי		

קנא	סיפור אהרון מבעליןץ	ד' סיוון	וירציו
ונוסח הברכה — קבלת התורה בשמחה	מהרשות שור	ד' סיוון	וירציו
ובפנוי			
קנכ	וירחצ	ימי הספרה	
העובר קו התאריך באמצעות ימי הספרה	איך שבועות בהכין שיקגו		
קנג	וירצט	מוהורא"ם גולדנברג	
בנינו ערבים בעדנו	ט' סיוון מוהרשי"י בירק		
קנו	וישא	ט' סיוון מוהרשי"א הבר	
געהית וגעיה. אם יש גוף למלכים	ט' סיוון מוהרשי"א הבר		
קננו	וישב		
כשבועות בה' סיוון אם הוא זמן מ"ת			
קננה	וישג		
לכ"א יש שרונות להפץ היהדות			
קנט	וידיש		
ספה"ע — תשואה למ"ת			
תאריך למספרם. הוראה ברשות בישובי			
הספר			
קס	רישא	ט' סיוון מגביה תותל צרפת	
קס	רישו	י"ד סיוון יי"ד סיוון	
קסא	רישו	מגביה תותל צרפת	
לא לעכבר החתונה מתחסר הוצאות			
ברכה למשתתפים			
לא להרבות באבלות יותר מהכתוב			
בושא			
קסב	רישח	י"ד סיוון צ"ה, מאנטרעאל	
הפתחות גן ישראל	וישט	י"א סיוון מר יצחק דמיאל	
קסג	וישט	י"א סיוון מוייה ישראל כהן	
קסד	וישי		
קסה	וישיא		
ליקוט מס' הזהר	וישיב		
קסו	וישיג		
נסעה לביקור ברוסיה			
קסו			
יום הולדות. תיקון המדות			
כל תורה שאין עמה מלאכה — אהבת			
ישראל			
קסח	וישיד	י"ד סיוון מסיבת בית רבקה	
קסט	וישטו	ט"ז סיוון מוורד"צ טוב	
קע	וישטו	י"ז סיוון מויה יצחק גנוברג	
קעא	וישיז	י"ח סיוון מותיל לוד	
קעב	וישיח		
שם מהנה הקץ — גן ישראל	וישיט	כ' סיוון מוהורש"א הפלרין	
קעג	וישכ	כ"א סיוון מותיל לוד	
רקע הקשה ציריך לשאל מעבר לים	וישכא	כ"א סיוון מויה יצחק גנוברג	
מעלת התורה — התגלות העצמות	וישכב	כ"א סיוון מותיל לוד	
קעה	וישכג	כ"א סיוון מויה יצחק גנוברג	
משרת הוראה בישיבת קתנה	וישכד	כ"א סיוון מותיל לוד	
קעה	וישכה	כ"ב סיוון מויה יצחק גנוברג	
הרחבה בפרנסת גשמית ורוחנית	וישכו	כ"ב סיוון מותיל לוד	
קעו	וישכט	כ"ג סיוון מויה יצחק גנוברג	
תפלת בכוונה	וישל	כ"ג סיוון מותיל לוד	
קעו	וישלא	כ"ג סיוון מויה יצחק גנוברג	
אין מול לישראל	וישלב	כ"ג סיוון מותיל לוד	
קעו	וישלג	כ"ג סיוון מויה יצחק גנוברג	
להלחם נגד יאוש			
קעט			
להתעסק בענייני שיזור			
קעט			
פאר אמר ווערט מען בטל			
קעט			
החסידות נחלה כל ישראל			
קעט			
ייניח דעתו מאנחות			
קעט			
שליחות המחלקה הדתית			
קעט			
ニיצול השרותות בחנוך			
קעט			
שינוי נוסח התפללה לנוסח ארוי			
קעט			
שידוכים, זקן ופאה נכricht			
קעט			

קפה	הזרת עמרם את יוכבד	מ"ז סיון	כ"ז סיון	וישלד
קפו	השפעה על תלמידיו	מו"ה אפרים גראנבלט	כ"ז סיון	וישלה
קפו	פתחת תית'	מו"ה אלי רבקין	כ"ז סיון	וישלו
קפה	המשר לימוד תל' הרשות	רשות אולילי	כ"ה סיון	וישלה
קפט	בעניין הניל'		כ"ה סיון	וישלט
קפט	תוס' קדושה נדרשת בעב		כ"ז סיון	וישם
	תכלית החקלאות שיבואו למשה	מו"ה רוזנפולד	כ"ז סיון	וישמא
קצא	אופן ההשפעה — מעת מעת אגרשנו		כ"ז סיון	וישמא
קצב	עיכוב הגט		כ"ז סיון	וישמג
קצב	תרופה לפצעי הרחם		כ"ז סיון	רשות
קצג	חכנית בנית היישבה בכפ"ח		כ"ז סיון	וישמה
קצד	תכנית עברות צא"ח		כ"ז סיון	כ"א", מלבורן
קזה	התעסקות לטובות העם — בלי מפלגיות	מר יצחק קורן	כ"ח סיון	וישמו
קזו	יקדיש זמני ללימודיו קדוש		כ"ח סיון	וישמו
קזו	כפ"ח שני	מו"ה שרגאי	כ"ט סיון	וישמה
קצח	חיצזה בסתיימת שנ'	ער"ח תמן	ער"ח תמן	וישמט
קצח	הפצת היהדות והמעינות	מהרא"א אילעס		
ר	אגוניה בסינסינטי			וישן
רא	נתינת שם — הקב"ה משים בפיו			וישנא
רב	עורתו לרשות'		בדר"ח תמן	וישנבו
רג	קופת גמ"ח		א' תמן	וישנוג
רד	הכנות להתווועדות י"ב תמן		א' תמן	וישנד
רה	אמירת אתה חונן במו"ש"		א' תמן	וישנה
	כמה דרגות בג"ע, מחלוקת הרמג"ם		ב' תמן	וישנו
רו	וهرמג"ן	מו"ה ר' גראנברג	ד' תמן	וישנו
ר	נותוח lobotomy			וישנה
ריה	שיהה בעט קרה"ת. אופן ההתווועדות		ד' תמן	וישנט
רט	הכנות להתווועדות י"ב תמן		ד' תמן	וישס
רי	לימוד הל' הזריקות	מר בנימין סערוויא	ד' תמן	וישסא
רייא	בנייה מקה' בריא'	מו"ה ירחה מיאל בלומנפולד	ד' תמן	וישסב
רייא	מחנה קץ' בבייח'ג'		ה' תמן	וישסג
ריב	פתחת ישיבה בדנמרק	מו"ה ר' גורודצקי	ה' תמן	וישספ
rieg	סיפוק נפשי בעבודה מעביר העיפות		ה' תמן	וישסה
ריד	כניסתו לכון ר' תותיל'	מו"ה ישראל גראסמן	ה' תמן	וישסו
רטו	לא לעורר אמוןת הנער הספרדי	דר' חנוך רינגולד	ה' תמן	וישסו
ריה	ענינים הכלליים כל' לטענים הפרטיטים	מו"ה ר' הכהן	ו' תמן	וישסה
רייט	השכנת שלום ביז' איש לאשותו		ו' תמן	וישטט
	השפעה על תל' — אף שומרה במקצוע		ו' תמן	וישע
רייט	אחר			
רא	אמירת ושמרו		ז' תמן	וישעא
רכא			ז' תמן	וישעב
רכד	שיווק מארגן. בניית השכון החדש	הנהלת כפר-ח'ב"ד	ז' תמן	וישעג
רכד	לימוד תורה מבלי לדבר ע"מ לעשות	הא' יצחק אווחיוו	ז' תמן	

רכה	יב תמו — גופא בתר רישא אויל בשידוכים לדיק רק בעיקר	ד' תמו	רישען
רכו	עצות לנימיות הרוח	ה' תמו	רישען
רכז	התורה מקפת כל החיים	ה' תמו	רישען
רכח	מצב הכספי של צ'אץ'	ה' תמו	רישען
רכח	ברכה לפתיחה	ה' תמו	רישען
רכט	ענין בוגלה כבר מוצאה. מכשיר חשמלי	ט' תמו	רישען
רל	ברויט	ט' תמו	רישפָּא
רלא	גער לא נגג כדבי	ט' תמו	רישפָּב
רלב	תכלת באיצית	מוֹהָרָחָא הַבָּר	רישפָּג
רלו	הילמוד בספרים כשרים	סְמִינֶרֶת רַבָּה כְּפִיה	רישפָּד
רלה	ברכה למשתפי התהועדות י"ב תמו	י"א תמו	רישפָּה
רלו	קרון השנה — כשתורים באמצע השנה	וּדְעַד כְּפָרְחַבְּצִ'ד	רישפָּה
רלו	עריכת בת מוצאה, בש"ק, ביום א'	י"ג תמו	רישפָּו
רלה	שחטומך גואלה י"ב תמו לכל השנה	מוֹהָיָה יְהוּקָאֵל הַרְטָמוֹ	רישפָּו
רלט	шибומכו ההחלות לכל השנה	י"ג תמו	רישפָּח
רמ	ברכה לתומכות	תְּמִוכָּת סְמִינֶרֶת כְּפִיה	רישפָּט
רמא	תמיכת המוסדות במרוקו	מוֹהָיָה דָּוד תּוֹרְגִּמְן	רישצָא
רמב	בריאות הגוף תלוי בבריאות הנשמה	י"ד תמו	רישצָבָּן
רמאג	ביקורו כאן. הכנות ליב' תמו	מוֹהָיָה אַלְיָזָר קְרָסִיק	רישצָגָּו
רמד	מסין להתחפות והשיכבה בראשל"צ	מוֹהָרָחָשׁ בְּרוֹק	רישצָדָּה
רמה	ילד שניתו קלה	ט"ו תמו	רישצָהָיִוָּה
רמו	פתיחת ישיבת בקובנגן	מוֹהָרָדָיִי שְׂטִינְהָרוֹי	רישצָוָּה
רמז	י"ג תמו — חותם וגמר הגאולה	ט"ו תמו	רישצָוָּה
רמה	לא להחליף דירתו כדי להקטין החובות	ט"ו תמו	רישצָוָּה
רומס	הוספה ביהדות באראה'ב תשפייע גם	מוֹהָיָה יְצָקָרְבִּינְגִּי	רישצָחָּה
רמט	ברוסי"	ט"ו תמו	רִיתָ
רנא	לימוד במקום שלבו חפץ	ט"ז תמו	רִתָּא
רנא	פעילות לטובת נשמת אהוי המנוחה	ט"ז תמו	רִתָּבָּה
רנג	התעסוקות עם התהיריים	צ'אץ', כְּפָרְחַבְּצִ'ד	רִתָּגָּה
רנד	זכרונות מהעיר דברא	מוֹהָרָיִד קָאָפָעָלָאוֹ	רִתָּדָּה
רנה	צדקה — עבדות ה בעתים הללו	מוֹהָרָאִי זְסִינְד	רִתָּהָה
רנו	מרץ המתאים בנסיבות הקורס למורים	י"ט תמו	רִתָּוָה
רנו	תשובה ותיקון לטהרת המשפחה	י"ט תמו	רִתָּוָה
רנו	ה ביקור כאן צריך להויסף בקשרו	י"ט תמו	רִתָּוָה
רנו	מכתבים	י"ט תמו	רִתָּהָה
רנו	אין כל חדש רק תחת המשש	י"ט תמו	רִתָּטָה
רנט	רשימת מאמריהם שתחתי	מוֹהָרָנִיָּא חָנוֹן	רִתָּיָה
רנט	ມילת משוך — מדרבנן	מוֹהָה דּוּבְּרִישׁ צּוּקְרָמָן	רִתָּאָה
רס	לא המדרש (אפסות) עיקר אלְלָה המשעה	וּדְעַד מִיְּעַצְתָּ כְּפִיה	רִתָּבָּה
רסא	גם זו ליטוביה וכל מה דעתיך כי'	מוֹהָה גְּרָשָׂוֹן	רִתָּבָּה
רסב	צדקה כשמצוב הפרנסה דוחוק	כ"ב תמו	רִתָּגָּה

רָסֶב	תכלית האדם לשמש קונו — השפעה על הולת	ויתהרו	כ"ג Tamoz
רָסֶד	ספה"ע לעובר קו התאריר ספרו תורתה והעולם. התאחדות עם העיריים	ויתהרו	כ"ג Tamoz מורה"ש זוין מורה"ה ניסן טלושקין
רָסֶו	לנצל כל הזרמנות להפצת המעיינות נשואין אינו עניין של הבאת קרבן זמן הקמת מצביה. השם מענדל. מספר הקדושים. משניות בשנות אובלות, קריאה בתורה ומספר	ויתהרו	כ"ה Tamoz צא"ח, תל-אביב מורה"ד גרטנר
עָרָב	נוסח כתיבת מצבת בעלה מכנסיים של כהאי. אין עומדיין כי כובד	ויתהרו	כ"ז מז' מ' שושנה חוץ-זיהבי מורה"ה גולדיה הערץ
רָעָג	זמן הצעת שידוכים	ויתהרו	כ"ז Tamoz מורה"ל גלמן
עָדָר	באמונה ותורה אין שיק' פשות	ויתהרו	כ"ז Tamoz מורה"ל גלמן
עָרָה	שם כשם חותנו — יושיב ג' רבנים וויסיטו לו שם	ויתהרו	כ"ח Tamoz מורה"י גורקאו
רָעָוָן	אורחות במני"א. חתונה במ"ח. מסירת פ"ש מכאן	ויתהרו	כ"ח Tamoz צא"ה, ראש העיון
רָעָוָן	ברכה ליסוד הסניף	ויתהרו	כ"ט Tamoz צא"ה, מלבורן
רָעָה	תפקיד צא"ח	ויתהרו	ר"ח מנ"א מר בנ-ציוון דינור
רָעָט	דמותה ההיסטוריה של היהדות הרוסית נחוח לובוטומי — רק כשאר הטיפולים לא הועלו	ויתהרו	ר"ח מנ"א ד"ר ראובן מאיר
רָפֶב	הרמת יד — לא עיליך אלא עלי רפג	ויתהלו	א' מנ"א א' מנ"א
רָפֶד	תורת חיים	ויתהלו	ג' מנ"א ג' מנ"א
רָפֶד	עזה למח"ז. התמדדה תועיל להסתדרות	ויתהלו	ד' מנ"א ועדת החנוך כפ"ח מורה"ש מ' שניאורסאהן
רָפֶה	סידור מסיבות שבת	ויתהלו	ד' מנ"א ד' מנ"א
רָפֶו	גילוי הפנימיות בימי בין המצרים	ויתהלו	ה' מנ"א ה' מנ"א
רָפֶו	תועלת מחנה הקץ לילד	ויתהלו	ה' מנ"א ה' מנ"א
רָפֶת	לא קפידה אלא צער מהעדר פאה נכricht	ויתהלו	ו' מנ"א ו' מנ"א
רָפֶת	здקה מועליה לפרנסה	ויתהלו	ו' מנ"א ו' מנ"א
רָצֶז	הוצאות חתונה	ויתהלו	ו' מנ"א ו' מנ"א
רָצָא	ימים שבגיל צער — ימי האושור	ויתהלו	ו' מנ"א ו' מנ"א
רָצֶב	שידור עם האחות הצעירה. בחודש מנ"א	ויתהם	ו' מנ"א ו' מנ"א
רָצֶג	כל המוכשר יעבד בשטה חנוך עטהייק נסיעת בחורות לישובים להוראה בכיס	ויתהמו	ו' מנ"א ו' מנ"א
דָתִי		ויתהמו	ו' מנ"א ז' מנ"א
רָצֶד	א' שובי' אין ניט קיין סקטאכאייע	ויתהמו	ז' מנ"א מורה"ז ווילימובסקי
רָצֶה	במאי זהיר טפי'	ויתהמו	ז' מנ"א ז' מנ"א
רָצֶן	לא למוכר דירתה ולחוות אצל הילדים	ויתהמו	ז' א' מנ"א מורה"ה דובר לוין
רָצֶח	שיחות לפני אסיפות אגוניה	ויתהמו	

רַצֵּת	מִנִּיעַת חִיכוֹכִים הַתְּפִחְתּוֹת הַיִשְׁכָּה. גַּם בְּתִפְלָה צִיל	רַזְמָן וַתָּמָה
ש	אַתְּדָלָע	רַזְמָן וַתָּמָה
שָׁא	מָוֵה פָּרֵץ מַזְקִין תַּחַת בֵּית יוֹסֵף טָרוֹנוֹתּוֹ	וַתָּמָלֵט וַתָּהַגֵּן
שָׁב	הַתְּפִחְתּוֹת הַמּוֹסֵד	וַתָּהַנֵּא וַתָּהַנְּבֵן
שָׁג	יִצְּיָה מִבְּהָמֵץ תְּבֵיא מִיד הַגָּאֹלָה	וַתָּהַנְּגֵג וַתָּהַנְּדֵר
דְּשָׁה	כִּשְׁמָתְחִילִים לִלְמֹד מַקְזּוּעַ — לְסִים	וַתָּהַנְּהָה וַתָּהַנְּהָה
שָׁה	מַהְמַזְעִידִי גָּבָר כּוֹנָנוֹ וְדָרָכוֹ יְחַפֵּץ	וַתָּהַנְּוּ וַתָּהַנְּזָה
שָׁה	עִי הַעֲבּוֹדָה מִתְּגָדְלָת הַיּוֹתָלָה	וַתָּהַנְּחָה וַתָּהַנְּנָה
שָׁו	לְסִדְרָה הַחֲתוֹנָה — לְאַמְתּוֹךְ דָּוחַק	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שָׁז	רַמְזָן שְׁבָוֹרָה — בִּיצְרוֹה אוֹ בְּבָרָיאָה	וַתָּהַנְּוּ וַתָּהַנְּזָה
שָׁח	אִמְרִית לִשְׁמָן יְהוָדָה	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שָׁט	נְתוּחָה וְהַמְנוֹחָה שְׁלָאָחָרָיו	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁי	בַּת מִזְוָה. חָנוֹךְ דָּתִי	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיא	גַּעַת וּמְזָאת — שְׁלָא לְפִיּוּ הַגִּיעָה	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיא	פְּרִיעָתָן חֹב — לְפִנֵּי נִסְעָה לְבָאוֹ	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיב	מָקוֹה עַגְגָּוָעָז הַזָּוָעָז הַיּוֹתָר	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיג	מוּעֵל	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיד	שְׁלִיחָוֹת לְקָסְבָּלָנָה	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיד	אָוֹתִיות סְתִּים עַפְשָׁתָה חַבֵּיד	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיד	הַפְּצָתָה הַמְעִינָות	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁטוֹ	בְּנֵי הַיִשְׁכָּה בְּכֶפֶחָה וּנוֹיהָל בְּהִיאָס	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁטוֹ	לְמַלְאָכָה	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁטוֹ	לְאַלְחָלִיף אַמְצָעִי לְתַפְקִיד	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיחָה	סְגָלָות לְשָׁכָחָה	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שִׁיטָּה	עָצּוֹת לְחַיִן	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכָ	הַשְׁגָחָה פְּרִטִית	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכָא	הַמְסֻדָּה הַכְּשָׁרָה בְּרַכָּאָת	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכָב	מִצְבָּה הַיִי הַנְשָׁמָה בָּאֲרָהָק	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכָג	אֲנִיּוֹת יִשְׂרָאֵלָה בְּשַׁבָּת	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכָד	שָׁרֶשׁ נִשְׁתָּמָת חַסְדֵּי אָוֹהָעָז	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכָה	סְפִיקָות בָּאָמָנוֹה	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכוֹ	קְדוּשָׁים תְּהִוָּי	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכוֹ	קְבִיעָות מִזְוָה בְּחַוֵּיל. סִדְרָ יּוֹם חַולְדָת	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכוֹ	פְּרוֹזּוֹבָן וּמִכְרָתָ חַמָּץ אַיִם פְּשָׁרוֹת	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁכָט	צִירְוִים הַשִּׁיכִים לְשָׂעָעָז	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁל	מוֹהָרְשֵׁי הַעֲכָת	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁלָא	עָצּוֹת בְּעַנִּינִי פְּרָנְסָה. עַוד בְּנִים	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁלָב	עָצּוֹת לְעַצְבָּות, פְּחָדִים וּרְכָזָן הַמָּה	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁלָב	הַוּסְפָה בְּתוֹמָעָז	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁלָב	מַהְמַזְעִידִי גָּבָר כּוֹנָנוֹ	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁלָג	הַעֲבָרָת הַאֲרוֹן לְאַהֲרֹן	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
שְׁלָד	רַכִּישָׁת הַבְּנִין	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה
	מוֹסֵד חָנוֹךְ אַהֲלִי תּוֹרָה	וַתָּהַנְּנָה וַתָּהַנְּנָה

שליה	מוזמור פ"ג שבתהלים	כ' אלול	ויתפו
שלו	ניהול גן ילדים	כ' אלול	ויתפו
שלו	מחלוקת הרמביים והרמבי' בעזה'ב	כ' אלול	ויתפה
שלח	יגעת ולא מצאת אל תאמיין	כ"ב אלול	ויתפת
שלט	התעטקות בחנוך — עניין חינוי של עמו	כ"ב אלול	ויתצ'
שמעא	סגוליה לבנים	כ"ב אלול	ויתצא
שמעב	ಚיות באלוול. ברכה פרטיה וככליה	כ"ב אלול	ויתצב
shedim	ח"י אלול — התחלת ר"ה	כ"ב אלול	ויתצג
shedim	בנין "ליבאוטיש האוז" בלונדון	כ"ג אלול	ויתצד
שמו	ביהכ"ג שיש בו מיקורפן בשבת	כ"ט אלול	ויתצה
שמו	הפרדת בין נערים וערות	כ"ה אלול	ויתצז'
שמה	תרגומים מנויות לצרפתית	כ"ה אלול	ויתצז'
שמט	קבלת השילומים מאשכנז	כ"ה אלול	ויתצח
שנ	אלול — חשבון הנפש. בקשו פני גור'	כ"ה אלול	ויתצט'
שנג	כ"א צרייך קיים תומ"ץ	כ"ז אלול	ויתק
שנד	לסדר פרנסת בשנת השמיטה	כ"ז אלול	ויתקא
שנד	הערות ל"ס נור הקודש ושער טהרה	כ"ז אלול	ויתקבר
שנו	הוופה קטנה בגרעין נכפלת באילן	כ"ז אלול ועד כפר-חבי"ד	ויתקג
שנת	ספיה"ע לעובר קו התאריך	כ"ז אלול ועד כפר-חבי"ד	ויתקד

ו'קמו

ב'ה, ב' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

במענה לההודעה ע"י בעלה הרב שליט"א מיום הולדתנה, הנה יי' רצון
שתה"י השנה הבאה לקראותה לשלום שנה טובה ומצולת בטוב הנרא
והנגללה,

ומובן גם פשט שכל שיתגדל הבטחון בהשיות בורא העולם ומנינו
המשגיח על כל אחד ואחת בהשגה פרטית לתוסף גם המשכת ברכות הש"י
למטה ותתגדל מدت הברכה והחצלה, וכבר ידוע הוראת תורתנו תורה
חיה, אשר על האדם להיות בשמחה ובטוב לבב, שהרי כל ימיו וכל שנות
ורוגעים שבימים אלו מוקדשים הם לעבודת הבורא וכמ"ש עבדת את ה"א
בשמחה ובטוב לבב, ובמכל שכך שצרכיך להיות כן בהנוגע לאשה עקרת הבית,
וכנראה במושך שמצב הרוח בבית תלוי במצב רוח האשה, ואין הברכה שורה
אלא מותוך שמחה, וכיון שנצחינו על זה בודאי שאפשר הדבר, ובפרט
כשתתבונן אפילו לשעה קלה תראה חסדי הש"י עמה ועם בעלה שי' בעבר

ו'קמו

רוב האגרות הן מהעתק המוציאות וחלק מצילום האגרת. לא נסמן בהערות אלא אם מקורה
אחר, או שכבר נדפסה בלק"ש.
האגרת שלפנינו נדפסה בלק"ש ח"יד ע' 358 והושלמה ע"פ העתק המוציאות.

ובודאי יומשכו גם בעתיד וכנ"ל הכליל להמשיך הברכה ולקבלה, תוקף הבטחון ושמחה פנימית ואמיתית, ויהי רצון אשר בשנה זו י מלא הש"ת משאלות לבבם לטובה בוחור'ק.

בברכה לבש"ט בכל האמור ולהג פשח כשר ושמח בגו"ר.

נ.ב.

בודאי משתתפת בפועלות אגודות נשי ובנות חב"ד, וגם זה מוסיפה
זמן לזמן.

ויקמו

ב"ה, ב' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ה אדר, בו כותב אודות מצב רוח זוגתו מרת . . .
שתליט'יא שפעמים בעקב היא וכו',

ובודאי יוכל להסבירו אודות עניין הבטחון בברא עולם ומנהיגו המשגיח על כל אחד ואחת בהשכחה פרטית וליתן אחר פניו מנוי והאומנם יהיו עצב איש ואשה היישראים הנמצאים בקרבת מקום ממש עם מלך גדול וטוב בטוב האמיתי, שPsiṭṭa אין לו ממה לדאוג ומה להפוך בד' אמות של המלך, והנמשל מובן, ובפרט שבאמת אין זה נמשל אלא אמיתית העניין ממש, אלא שבאיו ערוץ למעלה ולמעלה מזה, וכפיוות הידע אין ערוץ לך וכו'.

ומהנכוון שלימוד ג'ן [כ] בספר תניא קדישא במקומות המדברים אודות שלילת עניין העצבות שבודאי יוכל להסבירו את הנ"ל. וכן אשר יבדקו את המזויות בדירותם שייהו כולם כשרותצדין, זוגתו תחיה תשמור על מנהג בנות ישראל אל הקשרות להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב יום טוב, והוא יפריש לצדקה בכל יום חול קודם תפלה הבקר.

במ"ש אודות הדירה, אם להחליפה, — הנה בכלל בעניינים כאלו יש להתחשב בדעת האשא עקרת הבית, וכיון שדירה נאה מרחיבת דעתו של

הבטחון: ראה גם אגרת הבאה — לבעל.

אדם, אין להתרשם אם עליו להכנס לחוב במידה מוגעת, שהרי כן הוא מנהגו של עולם.

מן הסתם משתמש בפועל הפצת המעינות חוצה ומוסיף בזה מזמן לזמן שהרי נצטוינו דמעליין בקדש.

ברכה לבשוי"ט ולפ"ח כשר ושם.

ו'קמץ

ב"ה, ב' ניסן, תש"יח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצ"צ רב פעלים מוויה יהושע
שניאור זלמן שי'

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו ממו"ק, ובודאי מכבר קיבל מענה על מכתבו הקודמים, וראה הנני במכתבו סתייה מרישא לסייע, שמתחליל בהאסיפות התיעודות ונואמים וכי אכן שפעל זה לקרב הלבבות, ומסיים אז אל"ט טויג ניט וכו', אף שכבר כמה שנים הרגלו להחיש כפול ומכופל בעקבתו דמשיחא, בכ"ז איזה הגללה צ"ל אפילו בזה, שהרי בלי גבול הוא רק בהטוב והקדושה, ואין זה נמצא בלעוי. וכוונתי שיקח פשת ניר וירשות עלי' מצב החמור לפני שתים של שנים והמצב של המוסד עתה, יראה ההתקדמות אשר בדרכ הטעב לא הי' לו כל מקום. ולהזיכר רק שני עניינים מזמן האחרון א) ההקצתה של ארבעת אלף לירות ות"ק להבנין, באסיפה הקונגרס בrome, בה בשעה שהחלה אכן הייתה שלא ניתן אף פרוטה, וגם ברומא לא הייתה השתדלות כזו שבדרך הטעב יסכימו להשינוי מן הקצתה אל הקצתה. ב) במ"ש במכתבו זה אשר משפחתו ליבער נדבו כל הסכום שהישיבה צריכה לשלם بعد הבניין. ומספקני אם אפילו כפי מצבו עתה דנפילת רוח (שאין לו כל הסברה בשכל), יוכל למצוא הסברה בטבע, איך זה בא.

ו'קמץ

נדפסה בלק"ש חכ"ג ע' 473 והושלמה ע"פ צילום האגרת.
מו"ה יהושע שניאור זלמן שי': סרברנסקי. מלבורן. אגרות ונוספות אליו — לעיל חט"ז
היתקנסא. וכהנסמן בהערות שם.

והנה באמות הוכחות הנ"ל לא באו אלא להעדרה, שהרי ידועה הוראה הברורה מכך, והוא — שכל עניין המחייב פועלות לתומ"ץ בודאי שמדובר הוא היצה"ר (עיין היום יום כ"ג סיון) ז.א. היפך של מה"מ הקב"ה.ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו, כבר נתבאר בקונטרס ומעין ובכו"כ מאמרם, ידוע שאחת משתי אלה הלא אתה או וכו'. ומצד עניין הרצון (וזדלא בעין הascal) הרי אין נפק"ם אם אין מקיים דבר כל או שעוברים על כל העניין.

ובן שלא לדרשה קתינה, אלא להבהיר המצב, שנmicת רוח יסודה פיתויו ותחבולה יצר הרע, וכש שלחם נגדו ופיתויו כשמדבר ע"ד מצוה דאוריתא כפשותו, שבודאי מופרך הדבר עצמו, כן ממש בהנוגע לפיתויים אלו.

ובן גם פשוט, שאין כל הנ"ל אומר, אשר הפעולות בהמוסדות חבי"ד באוסטרליה הם בתכליות השלים, ואין כל מקום לשכלול ושיפור. כי אין הפעולותгалו בועלמנו לאחרי חטא עה"ד. ידוע הציווי שצ"ל לא רק עבודה סתם, אלא עבודה כמאן דבוי למייעבד, שכן תמיד צריך לחפש המגערות ולמלאותם ולתקנם, אבל לא עיי נפילת רוח ונmicת רוח, יושע מי שהוא, וגם העניינים אודותם כותב ג"כ לא.

כנראה ממכתבו זה והקודמו — אוחז גם עתה בשיטה הקיצונית, שאי אפשר לסמוך על מי שהוא מדבר הקטן ביותר עד הדבר החשוב ביותר, ובאם זה אי אפשר לו בעצמו למלאות, הרי זהו סימן מובהק ביותר — שאינו ראוי להתעסק. ומופרך למסור אפי' העניינים הטפלים או התלויים בשפט המדינה וכיו"ב אחרים. ומשיטה האמורה כאן תוצאה מידית, שאין מקום להתייעץ עם מי שהוא, שהרי ממן"פ אם מסוגל הוא להענין אינו זוקק לעצמו של מי שהוא, ובאם אין הascal שלו מספיק, הרי מה יועילו אחרים. גם זה אין כל יסוד, לאחרי דבר משנה בפשטות, אין ذן ייחידי אלא אחד, והמופרטות ונראה במושך על כל צעד וועל אין צricות ראי.

ויהי רצון שיכיר את האמת, שאפשר להיות מציאותו הוא ומציאות אחרים, והאחד משלים את רעהו, ואין זה סיבה לנmicת רוח של מי שהוא — באם זוקק הוא לעצה והוראה, ולפעמים גם תיקון שגיאה, ולא בלבד שאין בזה כל סיבה להזניח העבודה אלא אדרבה ואדרבה.

המחכה לשוו"ט בכל האמור, ואשר סוכ"ס יעמוד על האמור בהנ"ל מתוך שמחה וטוב לבב, ויסיר אומץ בחלקו היפה שהעמידתו עליו השגחה העלiona, להיות מהנותלים חלק בראש בהפצת המעינות במדינת

אדמו"ר שליט"א

(אוסטרליה). ויהי רצון שיהי כל זה מתוך שמחה וטוב לבב פנימית ואמיתית
— מתוך בריאות הנכונה.

ברכה לחג פסח כשר ושמח ולבשו"ט בהקדם,

מ. שניורסאהן

ויקט

ב"ה, ב' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת עיריית אגדות חב"ד
הנהלת רשות אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש
אשר באה"ק ת"ו,
ה' עליהם יהו.

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת הפ"כ מכ"ד אדר ובמעה לשאלותיהם:

א) כשותקבلات מכאן איזה הצעה או גם הוראה, מובן גםם פשוט שאין
הפיירש שאפשר לבזוז על זה סכומים בלתי מוגבלים וכחوت בלתי מוגבלים,
כי כשלוקחים ע"י התחריבות יש לשלקם במועדים הקבועים, ואם
התחריבות בלתי מוגבלת אין זה בא בחשבון.

ב) ע"פ הנ"ל מובן שהנושא לניסיונות לקבוצים וכיו"ב, קביעות שיעורים
ויסוד בתים ספר וכוכי, הרי זה עניין ככל פעולות האדם בהגבלה מתאים
להנקודה האמורה.

ג) לעזיז התחריבות מגבית המיזודה למחצית ההוצאה של כניסה
הנווער, בתקפה עומדת, ולפלא שלא קבלו זה עד עתה מוקפת מגבית זו,
ואפשר לפיה שעה ה' בה חסרון.

ד) בהנוגע להתעסוקות בשטח החינוך, כמודמה אשר אמרתי כאן

להרה"ח כו' הרו"ג שי' וכן גם כתבתני, שהמדובר לכל דבר ראשון הוא אלו שאינם להם פרנסה לע"ע או העומדים על פרשת דרכים, אבל לא לעזוב פרנסה מבוססת וכי אמר גם בהרואה שבillet האמור, שעכ"פ בשלב הראשון אין אלו באים בחשבון הניל, והרי לע"ע לא גיסו מי שהוא מלאו הפנויים ועומדים על פרשת דרכים . . .

יא) בהביא בחשבון זמן העבודה דעד עתה, מהనכו ה"י שיתאפסו ויעשו ס"ה מהעובדה בשנים שעברו ותוצאותיו, והרי ידוע פתגס שהי רגיל בפי כי'ק מוויח אדמוי', שהעבר מלמד העתיד, ובטח בתובנות המתאימה לתוספנה נקודות לתוכנית וסידור העבודה בעתיד.

ברכת הצלחה בעבודתם הקדושה להפצת המעינות עד אשר יגעו גם חוצה.

ו'קג

ב"ה, ב' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... במ"ש אודות יחסו לבתו . . . שתלייט"א, ידוע פסק מה"ק ותורת חיים, בהנוגע לעצמו ولבני ישראל, אשר הדרכים צ"ל דרכי נועם ואפילו הנטיות נתיבות שלום, וידוע הפס"ד לעולם תהא ימין מקרבת וכו' ואם מאיה טעם שייה' צריך להראות שהנהגא לא היתה כדבאי כלל וכלל, הרי כמה אופנים בזה, וק"ל, וכי רצון שבקרוב ממש ירווה גם ממנה רוב נחת אמייתי הוא נחת היהודי חסידותי.

ו'קמט

הרוי: הר' יצחק גנוברג שי'. ראה לעיל חט"ז אגרות ה'חפדר. ו'ס"ד.
שהמודבר: לעיל חט"ז אגרת ה'חפדר.
פתגס: ראה גם לעיל חט"ז אגרת ה'חטמיה.

ו'קנא

ב'יה, ב' ניסן, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו המהיר מע"ח ניסן.

בכל הסברא לknות בית של יותר מDIRAH אחת, נכוна היא, וכן נהוגים פה, ומטעם הפשט, כי אז החוצאות DIRAH דלעצמו קטנות בהרבה יותר, ובפרט שע"פ הרוב ישנו גם גארז שגדל יותר וכו'.

החשש שכותב שמא תעמוד הדירה השני איזה משך זמן פנו' יש לברר היש יסוד לזה מתאים לתנאי השכונה בה נמצא הבניין.

ויהי רצון שבאיזה אופן שייהי מסתדר שאלתו באופן הטוב בטוב הנרא והנהלה.

בודאי יחלקו מזה שמורה מתאים לשיחה הידועה בעניין זה.

בברכת חג פסח כשר ושמח.

ו'קנב

[ב' ניסן תש"יח]

בمعנה למכתבם, בקשת ברכה בלימוד וביראת שמים,
תקותי שמצדם יקימו ציווי תורה"ק ללימוד בהתמדה ושקידה, ויקיים
השיות הבטחתו יגעת ומצאת. וככל שירבו בהתמדה ושקידה, תתרבה גם
ההצלחה, ובפרט אם ישפיעו גם על חבריהם שי' שגם הם יתנהגו ככה, שמדתו
של הקב"ה מדה נגד מדה אלא שכמה פעמים ככה, להשיב להם כגמולים פי
כמה וכמה.

בודאי שומרים התקנה דאמירת השיעור התהלים חדש — כפי שנחalker
התהלים לימי החידש — בכל יום אחר תפלה הבקר, וכן מפרישים לצדקה
זמן לזמן, וביחוד בזמן המסוגל — בכל יום חול קודם תפלה הבקר.

ו'קנב

נדפסה בלקו"ש חי"ח ע' 438.

ויקנד

ב"ה, ג' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... במש"ש אודות האברך ... שי' ורצו לנו לארצוה"ב להמשיך בלימודים ולסייעם כאן בי"ס תיכון וכוי והוא בן י"ד ט"ו שנה מובן שאי אפשר הדבר כלל שאברך הבא מהה"ק ת"ו לישיבת תועת דכאן יהיה לימודו כהניל' — (נוסף על הפס"ד בזה כMOVEDה ברמב"ם הלכות מלכים) ה"ז פריצת גדרה ה"ז בשביל התלמידים דכאן ועכ"כ בשביל התלמידים דהה"ק ת"ו, ועוד גם זה עיקר שאפלו שווים לטובה מהאברך הניל' לא הייתה דעתה נוחה מניסיתם לכן, ולכערין הנסיון בזה הוכיח אמתות החשש (מלבד אחדים ממש) ופשיטה שאין זה נכון כלל בגיל של י"ט ט' שנה, ובאמ' ירצה הניל' באמתת — יכול הוא להקלט בישיבת תועת בלווד וכיו"ב, ז.א. מוסד חב"ד באה"ק ת"ו, וק"ל.

בתח מכך את התלמידים באופן המתאים בקשר עם ימי ניסן הביעיל וכן נעשה כבר בקשר ימי הפורים וחודש אדר בכלל, ויהי רצון שיראה פרי טוב בעמלו להקים תלמידים זרע ברך ה'.

בברכה לבשו"ט ולחג פסח כשר ושמח.

ויקנד

ב"ה, ג' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתב מכ"ז אדר כתוב עבורי, ותוכנו שנמצא הוא בסביבה של חפשים וחושש הוא להרושם שתעשה סביבה זו עליו בהנוגע לקיום התורה והמצאה וכו'.

והנה מובן אשר אדרבה כיון שנמצא הוא בצבא, על ותוספות זהירות בענייני התורה והמצאה בכלל ובענייני קדושה ביחס נצטו כל אלה שבמצב זה, ולא עוד אלא שבנהוגתם הטובה מותאים להאמור תלויה רק גורלם אלא

גורל כל הצבא, וכמ"ש והי מחנן קדוש ולא יראה בז' ערות דבר, — (כי באם לאו, הרי אז, ח"ו) — ושב מאחרין, (דברים כ"ג טו) ועיין שם במפרשי התורה, וכיון שהקב"ה דורש את זה מatoms, בודאי שאפשר הדבר לקיים ציווילו.

ומהנכו שיתקשר עם צעירים אגדות חב"ד מלאו שהיו בצבא והם יורו והו איד להוציא בקיום התורה והמצוה, ואין לך דבר העומד בפניו הרצון. בודאי יודע מהתקנה לאמר השיעור תהלים חדש — כפי שנחלק תהלים לימי החדש — בכל יום אחר תפלה הבקר, וכן אשר בכל יום חול קודם התפלה יפריש איזה פרוטות לצדקה. בברכה לבשוי"ט וחג פסח כשר ושמח,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

ויקנה

ב"ה, ג' ניסן, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום הששי, בו כותב איד שמיי נעוורי הי' בודד וכו'
ומרגיש אשר קשה עליו ביותר הבדידות וכו'.

והנה מובן אשר אברך הנמצא בישיבת תומכי תמיימים, בכתה של כמה בחורים בני גילו, במידה גדולה בו הדבר תלוי להטייד עמהם ואך שМОון גם כן שאין זה יכול להחלף במילואו בית הורים, עוזר הוא במידה חשובה, וגדולה לעבור תקופת שנים אלו עד שMASTERIM בעור הש"ית בחמי משפחה, ומה שעווזר עוד במצבים כמו אלו, הם פעולות לטובת הזולת, אשר אז מרגישים בנפש פנימה השיכנות של בני ישראל איש לרעהו, ואך אם בתחילת הרגש זה אינו בא בಗלו לגמרי, סוי"ס פועל פועלתו, ואך בהונגע לכל בניי הדברים אמורים, עכ"כ להנמצא בסביבה חסידותית משתתף בפועלות לטובת החסידות, ויצלחו הש"ית להרבות בהתמדה ושקייה בתורתנו אשר כל דרכי דרכי נועם חדוריים או רוחיות חסידותי ואך ירגיש גם בפועל אמיתת

אגרות זkidush (ויקנה)

הפתגס ששמענווהו מכ"ק מו"ח אדמ"ר, חסידות מאכט או מיפילט זיך ניט
עלענט, ועוד דראא עליונה יותר שמרגשים גס קורבה וידידות.
ברכה לבשוי"ט בכל האמור ובקשר להודעתו מיום הולדתו לשנת
הצלה בכל המ策ריך לו מנפש ועדبشر.
ונברכת חג פסח כשר ושם.

ויקנה

ב"ה, ג' ניסן, תש"י"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מבשר טוב מהטבת מצב
בריאותו, ויהי רצון שיחזור לאיתו בקרוב ויחוג את החגיגים ומועדים הבאים
לקראתו שלום מתווך בריאות והרחבת הדעת אמיתית.
במ"ש אודות העלמה מר... שטליט"א.

בעת רצון אזכירה על הציון הקדוש של כי"ק מו"ח אדמ"ר זצוקלה"ה
נונג"ם זי"ע להמצרך לה בכל ובזה בריאות ושידוך טוב באמת ביחוד.
ובמ"ש אשר עבר עלי' בהנוגע לבריאותה, הרי אנו אין לנו אלא הכתוב
בתורתנו תורה חיים, אשר המצויה האמוראה מצהה רביה היא וראשונה בסדר
המצוות אשר בתורה, וכידוע פתגס רבותינו נשיאנו, אשר הסדר בתורה ג"כ
תורה והוראה היא, וכיון אשר יראת ה' היא וצנעה ומתרנגת בהתאם לזה,
יצליה הש"ית חלקה לבנות בית בישראל בנין עדי עד בזרע ברך ה'. ויהי רצון
שהיא וכן בסביבתה יסיחו דעת לגמרי ממה שעבר ולא נשר רושם כלל
ותבשר טוב בהנוגע להסתדרותה האמוראה.

ויקנה

הפתגס: ראה גם לעיל חיר"ד אגרת דיתקן. ובהנמנן בהערות שם.

ויקנה

אשר עבר עלי': התקפת מחלת עצבים. והזורה לאיתנה כל שישאר רושם.

אדמו"ר שליט"א

יא

ולקראת ימי הפסח הבע"ל אחთום מכתבי בברכת חג הפסח כשר ושם
לכי ולכל ב"ב שליט"א.
בכבוד ובברכת החג.

ו'קנ

ב"ה, ד' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

נארך א לויינערן שווינגן איז אנטקומען אייער בריף פון ב' ניסן, פון
וועלכען עס איז אויך ניט דיטליך די אורזאך וואס איר האט די גאנצע צייט
ניט געלאזט וויסען פון אייער איינארדנונג אין . . .

וואס איר שרייבט ווועגן דער סביבה אין אייער יעטיקען ארט, אויך
ויפיל עס איז ניט ווי די סביבה אין מאנטראאל, — איז זיכער איבעריך צו
ערקלערען בארכיות, איז דאס אלין דארך ערוואען די וועלכען וויסין די
טיערקייט פון תורה ומצוות, און געפינענדיג זיך אין א סביבה איז א וואס עס
פעלט איזיפיל ווי איר שרייבט ברוחניות, אוריינווארפען זיך מיט חיות און
ענערגייע אין דער מאקסימאלסטער מס, אויך צו טאן וואס מען קען, צו
ענדערן איז צוشتאנד און מיט דער צייט אויך ברײינגען צו דעם צויעיטעןUnd,
און ווער וויס, פיליקט איז דאס גאר דער עיקר כוונה פון אייער און אייער
מאנס פרנסה האבן אין . . . פארלוייפיג, צוליב דער פרנסה רוחנית וואס איר
דאופט באקומווען דארטען, דורך אייער מעשים צו פארבעסערען דעם מצב
הרוחני אין . . .

און ווי באווארט דער בריף פון מײן שווער כ"ק אדמו"ר אין דעם איז
נאמען פון זיין זיידען כ"ק אדמו"ר מוהר"ש — זטוקלה"ה נבג"ז זי"ע, איז
פרנסה גשמיינ קען הש"ת גבעען איז יעדער ארט וכו', און עס איז דאס ניט
מעגליך, איז זיינדיג איז . . . זאל מען ניט קענען אויפטאן און בפרט די
וועלכע האבען זוכה געוען צו תורה החסידות והדריכות' והנוגות' און אויך

ו'קנ

דער בריף פון מײן שווער: אג"ק שלו ח"ז א'חתפיג. וראה גם לעיל ח"ה אגרת א'שיב. ח"ט
ביתקהל.

זו האבען די ברכה און הילפ פון רבותינו נשיאנו, זו מצליח זיין אין דער ארבעט פון הפצת היהדות וענניין.

און דעריבער לוייט מײַן מײַנוֹג, איז אומאָפהַיִינְג פון דער פראגע וואו איר ווועט זיך באָזעטען אין דער צוקונפֿט, און בָּכְל אָפָּן איז דאָך דאס ניט נוגע אויף דעם זומער, וואו איר ווועט זיךער זיין אין . . .

דאָרְפּֿמָעַן אַנְהַוְּבָּעַן זַוְּכָּעַן מִיטְּן רִיכְּטִיקָּעַן וּוּילְּעַן, וּוּעְגָּעַן אַוְּנָן אָוּפְּנִים וּוְיִ
זוֹ אַיְנוּוֹרְקָעַן אַיְן אִידְּשִׁקְּיִיט, סִיְּ אַיְר אַוְּן סִיְּ אִיְּעַר מָאַן שִׁי אַוְּן זַיְכָּר
וּוּעַט אַוְּיךְ אַיְן דַּעַם מַקְוִים וּוּרְעַעַן דָּעַר וּוּרְטָפְּן פָּוֹן חַזְּלָל, יַגְעַת וּמַצָּאת, אַוְּן
דָּעַר זְכָות פָּוֹן דַּעַם אַיְזָה דָּאָךְ נִיט צַוְּשָׁעַר זַיְן, בֵּין אַזְּ עַסְּזִיְּ רַעַכְתָּא אַזְּ וּוּעַט
אָפִילְוָא אַיְר וּוּאַלְט גַּעֲוָעָן אַיְן מַאֲנְטְּרָעָאָל, אַיְזָה וּוּרְטָפְּן צַוְּ פָּאָרָעָן אַיְן . . . בְּכָדִי
אוּיפְּטָאָן אַיְן דַּעַם, אַוְּן בְּפָרְט אַזְּ מִגְּעַפְּנִיט זַיְקָשׁוֹן דָּאָרְטָעָן אוּיפְּ אָרָט, אַוְּן
וּוּרְ וּוּיסְט, עַסְּ קָעַן דָּאָךְ זַיְן, וּוּעַן אַיְר וּוּעַט עַרְפְּלָעַן דִּי שְׁלִיחָות אַיְן הַפְּצָת
הַמְּעִינָות אַיְן . . . וּוּעַט זַיְקָ בְּמִילָא אַרְוִיסְוּזְיִזְעָן דִּי וּוּגָג, אַזְּ מַיְקָעָן שַׁוִּין
אוּוּקְפָּאָרָעָן פָּוֹן דָּאָרְטָעָן, וּכְלָשׁוֹן הַכְּתוּב בְּרַכּוֹשׁ גַּדְולָ פָּוֹן פִּילָעָן מַעֲשִׂים פָּאָרָט
יַהְדִּוּת וּחֲסִידָה — פָּאָרָעָן אַיְן אַזְּוּיְטָעָן אָרָט.

אַיְזָה שִׁיק דַּעַם בְּרִיף אַוְּסָעָר דָּעַר רִיְּהָע, מִיטְּ דָּעַר הַאָפְּעָנוֹג, אַזְּ דִּי
אוּבָעַן דָּעַרְמָאָנְטָעָ שְׁוֹרָוֹת וּוּלְּעַן הַאָבָעָן זַיְעָר וּוּרְקָוָג אַוְּן וּוּעַט נַאֲךְ קָעְנָעָן
אַנְהַוְּבָּעַן צַוְּ אַיְנוּוֹרְקָעַן אַיְן אִיְּעַר סְבִּיבָה אַוְּיךְ בְּנָוגָע עֲנִינִים פָּוֹן פְּסָח, אַוְּן
הַשִּׁיְּתָה זַאְל אַיְזָה מַצְלָח זַיְן.

בְּבָרְכָתָה חַג פְּסָח כָּשָׁר וּשְׁמָחָה.

ו'קנו

בְּ"ה, דִּי נִיסְן, תְּשִׁיְּחָה
בְּרוּקְלִין.

שְׁלָום וּבָרְכָה!

... בְּמַיְשָׁ אָוְדָות . . . שִׁי שַׁכְּבָר אַזְּלוּ וְתַמּוּ כָּל הַאֲוֹתִיות לְדָבָר אָתוֹן,
מוּבָנָת הַסְּתִירָה מֹזהָ לְמִהְ שְׁמִסְיִים אֲחָרִי כָּן שְׁבָדְבָּרוּ מִאָז הַוָּעָד, שְׁהָרִי
כִּיּוֹן שָׁאַיְן אַמְתָּאָלָא תּוֹרָה וּהַרְאֹתִי וַיְדֹועָה גַּיְכָ אַחַת הַהְרֹאָות שֶׁלְּהַשְּׁלָל
אִישׁ יִשְׂרָאֵל רֹצֶחֶת לְקִיּוֹם הָאָמָר בְּתוֹרָה אַלְאָ שִׁשְׁנִים כָּאַלְוָ שִׁיצְרָם הַרְעָאָנִסְמָ
וּלְכָן מוּעַילָה כְּפִי, כִּיּוֹן שָׁאַיְנָה אַלְאָ מִסְרָהָהָאָוָנָסָ) וּכְפִי, הָרִי לְפָעָמִים
בְּדָבָרִים חַזְקָה בַּיּוֹתָר מַאֲשָׁר בָּאָפָּן אַחֲרָ, וּפְשִׁיטָה שְׁהָיָה נַעֲמָה יוֹתָר, הָרִי כָּל

זמו שאין הזזה בעמדתו של האמור, ה"ז ראי מוכחת שעדיין לא דברו אותו עמו כלומר אליו, והרי המזויה של הוכחה תוכיה ביארו חז"ל שהיא עד כדי נזיפה עד כדי קלה ועד כדי הכהה, והניל הוא ע"פ דין ובתורת הנגלה, ואכזיב לפנים שורת הדין וע"פ פניימות התורה והمفprasות אשר סוויס בל ידך ממנה נדח ובפרט שקרב קץ הגלות ומוכחה להיות כלו זכאי וידוע הפירוש בזה שהרע נפרד מהטוב לצד א' כלו זכאי כ' – בודאי שיש לפועל על הניל . . .

ו'קנט

ב"ה, ה' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ג רב פעלים
מו"ה ניסן שי'

שלום וברכה!

בנועם קיבלתי המכתב מדי' ניסן עם המוסגר בו, וכבקשת כת"ר יזכיר את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקדש של כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נג"מ זי"ע מתאים לתוכן כתבו, ויהי רצון שיבשר טוב בכל האמור.

כן בעתו קיבלתי ידיעות ממשוחות מידיידינו אנ"ש אשר במיאמי, ע"ד לימוד תניא ברבים בשיעור אשר נקבע שם, ובודאי קודם נסעו מינה מ"מ בכדי לחזק העניין ובפרט שנצטוינו לא רק לחזק אלא גם להוסיף בעניין תורה ומצוות, וכיון שאין הקב"ה בא בטרונה עם בריותיו ונצטוינו לעשות, מכין הי' מראש את האפשרויות למלאות חציווי, ואינו הדבר תלוי אלא בהמעורר וע"פ מה שכתבו לי משם ע"ד רושם לימוד התניא, תקותי באם יעמוד בקשר מכתבים עם העומדים בראש השיעור ומזמן לזמן יעורם בחשיבות העניין ובחשיבות המשך בהו, בודאי שיצליח, וכבר הובטחנו דבריהם היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב.

ו'קנט

מו"ה ניסן: טלושקין, ברוקלין. אגרות נוספת אליו – לעיל חט"ז ר'נו, ובהנסמן בהערותם. לקמן ר'עד. וחתן.

ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע ברכתי לחג כשר ושמח ולחרות אמתית, חירות מדאגות בנים ומדאות ברוח, מכל דבר המعقب עבדות ה' בשמחה ובטוב לבב. ולהמשיך מחרות ושמחה זו בימי כל השנה כולה, ובפרט שעבודת השם, מצווה עליינו בתורתנו תורה חיים, הרי היא בכל עניין האדם ובמישך כל היום וכל הלילה, כמו שנאמר בכל דרכיך דעהו. בברכת החג ולבשו"ט לאויש"ט.

ויקט

ב"ה, הי' ניסן, תש"ה
ברוקלין.

מרת שלע שפורה תחיה'

ברכה ושלום!

איך בין געוען צופרידען צו באקומען אייער בריף אין וועלכען אייר שרייבט וועגן דער פוררים סעודה פון אלע סנפי נשי חב"ד און הש"ה זאל העלפער איז דער צוזאמענוקומען זיך פון אלע סנפים צוזאמען אלס צוגאב צו דעם צוזאמענוקומען פון יעדער אפטילונג באזונדער זאל דערנעהנטערן אלע חברות מעיר און מעיר און ווי דער באואויסטער לשון ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, און די גרויסקייט פון דעם שכר פון די אלע וועלכע זייןען זיך משתדל אין דעם, איז שווין דאך ערקלערט געוארען בתורתנו הקי' תורה חיים.

בברכת הצלחה אין דער הייליקער ארבעת צו שטארקען און פארשפראיטין אידישקייט דנרגעדרונגען מיט חסידות'שע ליכטקייט און ווארימקี้יט אלץ מעיר און מעיר, און מיט א' וואונטש צו א' שרין און א' פריליכען יומן טוב פשח צו אלע חברות מיט זיירען בני בית שיחינו.

ובברכת החג.

ויקט

מרת שלע שפורה תחיה': קצנלבויגן, קליפורניה. אגרה נוספת לאליהו — לעיל חיב' ג'תתפה.

ויקסא

ב"ה, ז' ניסן, ה'תש"ה
ברוקלין, נ.י.

לכל אחד ואחת אשר בכפר חב"ד – מיסודה ובהנהלתו
של כי"ק מוח"ץ אדמו"ר זצוקלה"ה נג"מ זי"ע –

ה' עליהם ייחיו

השלום ברכוי והברכה ברבוי!

לקראת חג המוצות, זמן חירותנו, הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה, הנני
בזה להביע ברכתי לכל אחד ואחת מהם ברכת חג כשר ושמח, זמן חירותנו,
חריות אמותית,

ואשר ימשיכו מחרירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצויה עליינו בתורתנו תורה חיים, הרי היא בכל
ענין האדם ובמשך כל היום וכל הלילה, כמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

ובעגלא דיזן, במחירה בימינו ממש, יקיים היעוד כימי צאתך מארץ
מצרים ארנו נפלאות, בנאולה האמתית והשלימה על ידי משה צדקו.

ברכת חג הפסח כשר ושמח מתוך הרוחבה אמותית ולקיז בריא ושמחה

מסרטתי עיי הרה"ג הרה"ח הווע"ח אי"א כי וכוי הרש"ץ שליט"א מרא
דאטרא – מצות-שמורה, ובקשתיו אשר, בהשתתפות ועד הכללי של כפר
חב"ד ועד הרוחני יחלקו לתושבי כפר חב"ד.

ויהי רצון שתפעל פועלתה, פועלות מיכלא דמהימנותא ומיכלא
דאסותא, במלואה.

ויקסא

הרש"ץ: גRELICK. ראה לקמן אגרת ויקס.

ויקסב

ב"ה, ז' ניסן, ה'תש"ח
ברוקלין, נ.י.

חברי קהלה קדשא – שובה ישראל – ובראשם הרה"ג
הו"ח אי"א נו"ם וכוי זאב שליט"א

ה' עליהם יהו

השלום בריבוי והברכה ברבוי!

לקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה, הנני
בזה להביע ברכתי לכל אחד מכם וביב' שליט"א ברכת חג כשר ושמח, זמן
חרותנו, חירות אמתית,

ואשר ימשיכו מחרירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.

ובפרט שעבודת השם, מצווה עליינו בתורתנו תורה חיים, הרי היא בכל
ענני האדם ובמישך כל היום וכל הלילה, כמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בקשי אשר, בעוד מועד, ישלו מכאן לכהלתם קדושה מצות שמורה,
באופן אשר יגינו לכל אחד, על כל פנים, שני זיתים. ותוקותי שנתקבלו בעתים.

ויהי רצון מהש"ת אשר תפעל המצה שמורה פעולתה, פועלות מיכלא
ד מהימנותא ומיכלא דאסותא, במלואה.

ושומר ישראל, ע"פ דרשת רוז"ל ע"פ שמורים הוא בניסן נגאלו בניסן
עתידי להגאל (ר"ה יא, ב), יקיים במהרה בימינו ממש את העיוד כימי צאתך
ארץ מצרים ארנו נפלוות.

וכמו שביאר כ"ק מו"ח אדמור"ר זוקלה"ה נבג"מ זי"ע (בד"ה כימי
צאתך תש"ח):

ימי צאתך לשון רבים, כל הימים מזמן יציאת מצרים עד האוכלת
העתידה, אשר אז – ארנו נפלוות על ידי משיח צדקנו.

בכבוד ובברכת חג הפסח כשר ושמח

ויקסב

נדפסה בלק"ש ח"ז ע' 244 והושלמה ע"פ העתק המזכורות.
הרה"ג ... זאב: גריינברג, בונאנס אירעס. אגרות נוספתו – לעיל חט"ז התחקם.
ובהנסמן בהערות שם.

ויקסג

ב"ה, ז' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחר הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מב' ניסן, והוא יום ההילולא של
כ"ק אדמו"ר (מוחרש"ב) זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

בו כותב אשר מכר את העסק שלו ולעת אין לו הצעות ממשות מה
לחכיע.

ובודאי לדכוותי לモ"ר להאריך אשר אסורה בהחלט נפילת רוח
ועצבות בכלל ובפרט מעין כהניל' וכמבואר בתורה"ק תורה חיים ובספרי
החסידות ביהود; ולא עוד אלא שאדרבה ע"י תוספת בחיזוק הבטחון
מוסיפים מרך בהסתדרות באופן של פרנסת חדש מורחב בטוב, בטוב הנרא
והנגלת.

نعم לי לקרות במכתו אודות הסיווע שלו והתעסקותו לטובת מוסדות
הה' וענינו של כ"ק מוח"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, ובודאי אשר גם
להבא ימשיך בזה ובתוספת,

אלא שכפי ששמעתי איזה פעים מכ"ק מוח"ח אדמו"ר, מוכחה הדבר
בכזה לטובת המוסדות ועניניהם שיעשה זה בקבלת פרס, ז.א. שאף
שבעסקנות זו הנקודה הפנימית והעיקרית בה (ז.א. התמסרות והחיקות)
איינה משתלמת ע"י כסף, הרי שכר הבטלה ועוד יותר בכך שתהי' מנוחת
הנפש ובמילא לא יחסר המזג בהעבודה מוכחה שישתלם בשכר המותאים,
וכיידוע סיפורים בזה גם מכ"ק אדמו"ר מוחרש"ב אביו של כ"ק מוח"ח
אדמו"ר, ולדעתי הרי יקדים מזמן עתה לעבודת הסיווע במוסדות ולאחרי
шибוא בדברים עם הרב . . . ע"ז השתדלות וסיווע אופנה וזמנה וכן בהנוגע
لتשלומין (אשר כנ"ל לדעת זקוקה היא להצלחת העבודה), ובכ"א יהיו
מקצת זמנו בכל יום פנו בצד להתעסק בענייני מסחר ג'כ, ומזה ומזה אל
תנה ידין, והשיית' ינחטו בדרך הטובה לפניו בטוב הנרא והנגלת,
ולקראת חג המצות, זמן חירוטנו הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה, הנני

ויקסג

וכיידוע סיפורים בזה: ראה גם לעיל חי"א אגרת גתרתן.

ולהמשדי מחירות ושמחה זו בימי כל השנה בוגלה.
ובזה להביע ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמיתית, חירות מדאות בנים
ומדאגות ברוח, מכל דבר המעככ עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

ובפרט שעבודת השם מצוייה עליינו בתורתנו תורה חיים, הרוי היא בכל ענייני האדם ובמשך כל היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו. בברכת החג.

וַיַּקְسֹד

ב'יה, ז' ניסן, תש"י'ich
ברוקליין.

ברכה ושלום!

בעננה למכתבה ממוצש'יק בו כותבת ר"פ מימי חי'י והמצב המשפחתי עתה. ושאלת חווות דעתה בהנוגע:

א) בעלי שี้ עובד בחברת חשמל וביחד עם זה בונה משק, וקשה עליו להתעסק בשני העניינים גם יחד, ולכן ישנה סבירה שיתפטור מחברת החשמל ויתעסק רק בענייני המשק.

ולדעתי אין הזמן מתאים לשינוי זהה ובפרט שבטה העבודה בחברת החשמל קשורה בזכות מיוחדות כמו פענשיה בטחון וכיו"ב, אלא שצריך היי למצוין דרך להקל העבודה, ובטח כל זה יותר בהנוגע לעבודת המשק אם ע"י עוזר וסייע או ע"י תכנית לזמן יותר ארוך לביסוס המשק והתפתחותו.

ב) בהנוגע לקביעות עתים לימודיות בתורה ע"י בעלה שי – מובן שדבר הכרחי הוא לכל אחד מבני ישראל ועל אחת כמה וכמה שזוקקים לברכה מיוחדת להוספה בזה מכורא העולם שהוא הוא נוטן התורה, כמו בענייניהם, ועוד שכפי שכותבת אין בסביבתה אנשים מתאימים לחברותא, בחיפוש כדורי שבודאי ימצא אחד או שניים עכ"פ והרי אחורי לימוד עם הוצאות פעם וופעים בשבעו יכול למדוד גם לעצמו בשאר הימים, והרי לימוד התורה מומכרה הוא בכל יום וביום הש"ק בהוספה.

ג) בהנוגע לבניה הבכור שי' וסדר חייו עתה שאינו מתאים. לא מצד

הסבירה ולא מצד העדר התענינותו בהנוגע לעתידו וכוי ומນמק זה מפנוי שלא הצליח לפि דעתו בלימודו בעבר ועוד ועוד.

ובודאי תמצא אותיות מתאימות להסבירו, שאסורה מחשבה זו دائית הצלחה שהרי מביאה להעדר המץ ולחסרו בהנוגע להסתדרות וביחד שאין גם יסוד לזה, כי מה שאין מצלחים באיזה שטח אין זה יכול לשמש הוכחה כלל וסיבה לנפילת רוח, שהרי אפשר בשתיים אחרים יצילח וייתר מן הרגיל ובפרט שהסיבות להעדר הצלחה יכולות להיות צדדיות ואין תלויות בהאדם עצמו, ובORAה העולם הוא הנוטן לכל אחד ואחד כחות ואפשרות להסתדר בחיים מסוודרים, אלא שציוונו והורונו, וברך ה"א בכל אשר תעשה דוקא, ומובן ג"כ בכדי להקל על בנה שי הכניסה למסלול ישר ויעיל, שטוב ביחסו שיכנס לקבוץ דתי ובהקדם, והחשש שלו שהסדר שם הוא די חמור בשביילו וכיו"ב, בטוחני שלא ירגע זה אלא בימים הראשונים, וכעבור זמן קצר אדרבה הצדדים החשובים ישכחו למגרי את הקישום שבתחלת כניסה לקבוץ.

מהנכון אשר הבעל שלה שי' בכל יום חול קודם תפלה הבקר יפריש איזה פרוטות לצדקה, וכן תנаг ה"א כמנาง בנות ישראל הקשרות להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב يوم טוב.

בברכה לבשוי"ט ולחג הפסח כשר ושמח,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

ויקשה

ב"ה, ז' ניסן, תש"ח
ברוקלון.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו בו כותב מלימודו בבי"ס למלאכה בכפר חב"ד ומסיים בהנוגע להמצב הפרנסה הדוחקה בביטם, ואשר לכן עלה בדעתו של מי שהוא, שאפשר יצא לעבוד כפועל וכוי בשביל לסייע להפרנסה.

והנה ידוע אשר בORAה העולם נוטן התורה הוא ה"ז ומפרנס לכל, ולכון
ודאי אשר באם ימשיך בלימודו ובהתמדדה ושקידה הרואין זהו הסיום הייתך

גדול שיכול לשיער בפרנסת הבית, ולא על ידי זה שיפסיק חייו מלימודו ויתחיל לעבוד, נוסף גם על החשבון הפשטוט, שבאמים ימשיך בלימודו ובמילא יעשה מומחה במקצוע, יוכל להשתכר (לאחריו שנים) הרבה יותר מאשר כפועל פשוט, וכי רצון אשר במנוחת הנפש יקדיש זמנו ללימוד התורה בתמדדה ושקידה וקיימים המוצות בהידור, והשיות יברך את כל בני הבית בהמצטרך להם.

ברכה לחג הפסח כשר ושמח,

בשם כ"ק אדמור' שליט"א
מציר

נ.ב.

בצח שומר שלשת השיעורים דוחמש תהלים ותניא הידועים.

ויקסן

ב'יה, ז' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... בהנוגע לשאלתך באם להחליף המשרה שלה לבית יעקב עמי וכור
— אין נראה לי הדבר, שהרי כל אלו היכולים לחנק נערות בגיל מבוגר יותר
צריכים לנצל את זה במילואו ולא להחליף על מקצוע שモמחיות שם אינה
דורשת כ"כ ידיעות וכשרונות, ובפרט שכותבת שיש אומרים שהעbara מן
המוסד דעתה יכול לגרום לירידה ברוח המוסד והתלמידות תי' שלו שזהו
נוגע ביוטר וביותר כיוון שכבר מבוגרות הן.

מובן שהאמור אין שולל כלל בהשתדלות להקל תנאי העבודה ולהגדיל
היעילות שלה ...

ברכת החג.

ויקסן

ב'יה, ז' ניסן, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתביו מכ"ז אדר והקודמו, בס כותב אודות המצב
הכspi של הישיבה, אשר הרוחניות על צד הכי טוב ומצב הגוף קשה ביותר
ומובן שעליו לפנות להעסקנים בשטח זה אשר באה"ק ת"ו ומתאים להמצב
הכללי אין מספיקה פנוי חד פעמיות כ"א לעורר ולהזכיר פעם אחר פעם.

במ"ש אודות שידוך שהתראה עם המדברת ולא ישירה הנגתה בעינויו,
— הנה באה"ק ת"ו נמצאות כ"כ נערות יר"ש חרוזות לדבר ה' ומצותיו —
כן תרבינה — והשיות ימצא לו זיווגו הטוב לפניו וכמ"ש מה' אשה משכלה,
ומובן שכל הוספה מצדו בעינוי תורה ומצוות תוסיפ בברכת השיות
בהמצטרך.

בחלתי לכתבו אשר אין לו מושג בהנוגע לפנימיות התורה (שבדורנו
תגלהה בתורת חב"ד), כmobן כוונתי בעיקר [על שכותב עד"ז בדור רוח,
כאילו דבר צדי הוא ומהיכי תיתי, והרי כל חלקו התורה משלימים זאי'
שהרי תורה אחת לכולנו, והמתבונן בדברים חוצבי להבות אש אשר בזוהר
הקי' ובאריכות יותר בדברי הארי"ל ומהם בהקדמת הרוח"ו לשער הקדומות
(ונתבארו עוד יותר בקונטרס עז חיים לכ"ק אדמו"ר מוהרש"ב), יראה עד
כמה נוגע העניין ביותר בדרא דעקבתא דמשיחא, יעוזן שם אשר הגזירות
המבהילות וכוי' הם מפני העדר העסוק בפנימיות התורה אילנא דחיי, וביחוד
אליה המתעסקים בבסיסו היהודי והפצתה, פשוט שעליותם לא רק לקבוע
עתים בלימוד זה, אלא שוגם להוסיף לזה זמן ולהפיץ הלימוד בכל
מקום אשר ידם מגעת, שהרי אין מקום — מצד אחד להתעסק למעט חזך
הגולות ומצד שני לגרום לכל אותן התוצאות המובאות בספרים הנ"ל
הבאות בהעדר לימוד פנימיות התורה, וקשה להאריך בדבר המבילה אשר
בעוה"ר כמה טועים בזה ואין שמיים לב להודעת הארי"ל החי אשר בדורותנו
אליה החובה והמצווה לגלות זו החכמה (כוונתו ללימוד פנימיות התורה), עניין
לימוד ה"ה דוקא בהבנה והשגה ולא אמרה בעלמא, וכפסק דין הידוע
בhnogu למצוות ת"ת, ראה ג"כ מגן אברהם לשוו"ע או"ח סי' נו"ז.

בברכה לבשו"ט בכל האמור ולהג הפסח כשר ושמח.

ויקסח

ב'ה, ז' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג וכו'
מו"ה אברהם משה שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מב' ניסן יום הילולא של כ"ק אדמור' מוהרשר'ב
זצוקלה"ה נג"מ זי"ע וככ"י.

בו שوال בהמודה בכ"מ בתニア, דא"ח ובספרי חסידות בכלל במרז"ל,
האבות הן הן המרכבה, שזו מורה ביטול לשיעית ע"ד בטול המרכבה
לרכוב עלי, ומתפלא שהרי בכמה ספרים מבואר עניין המרכבה שהכוונה
שע"ז הוא הנגנת הקב"ה את העולם.

ואינו מובן מהי הסתירה דשני הפרטיהם, שהרי אדרבה ממלאים הם
זא"ז, ובתニア מבואר מדריגת האדם מעמדו ומצבו בעבודתו לבוראו אשר עי"ז
תהי' עבודתו בבחוי' מרכבה, ובספרים אודותם כותב מבארים **הפעולה**
בעולם הבהה עי"ז.

והוא בדוגמה ביאור עניין דכהונה וכחנים אשר הם השלוחים בעבודת
בית המקדש להקריב קרבנות ישראל וכו'. שזו בהנוגע לעבוקותם בעולם
ובמקדש בפרט, ובהנוגע למעמדם ומדריגותם בעבודת השיעית הוא — קלשון
הרמב"ם (סוף הל' שמיטה ווילב) בלויס אשר נדבה רוחם אוטם והבינים
מדעם להבדל לעמוד לפני ה' וכו' הובדלו מדריכי העולם וכו'.

תקוטי שיש לו קביעות עתים בלימוד תורה החסידות ומשמעות גם
בסביבתו להפי' לימוד זה, שהרי דרישת השעה היא וגם הכרח וכמבוואר
בארכוח דברים נפלאים בהקדמת הרוח'י, תלמידו מובהק של הארייז"ל החי,
לשער ההקדמות, ואין לך דבר העומד בפני הרצון.

בברכה לחג הפסח כשר ושמח,
בשם כ"ק אדמור' שליט"א
mozcier

ויקסח

מו"ה אברהם משה: גורינברג, בני ברק. אגרות נוספת אליו — לעיל ח"ד ד'תתקלז. لكمן ו'ש.
וישנו. ר'תפה.

ויקסט

[ז' ניסן תש"ח]

... ובהנוגע ללימודו, כבר ידועה הודעת חז"ל יגעה ומצאת, שמצוות מובן שהצלחת הלימוד בידו הוא, אלא שבכדי להרבות בסיעיטה דשמיा, הנה – יזהר בטבילה עוזרא, ובכל יום חול קודם התפלה יפריש איזה מטבח לצדקה, ובכל יום אחר התפלה גם בשבת ויום טוב יאמר השיעור תהלים חדש – כפי שנחalker תהלים לימי החדש –

במ"ש אודות המיחוש שלו, בטוח נמצא בטפל רופא מומחה במקצוע וממלא הוראותיו, ידוע אשר מנוחת הנפש וחיזוק הבטחון מהרפואות הכי מעולות למיוחסים כמו אלו.

בודאי יש לו קביעות עתים בלמידה תורה החסידות, ומוסיף בזה מזמן לזמן, שחרי, ככל עניין של תורה ומצוות, נצטוינו בזה מעlein בקדש.

ויקע

ב"ה, ט' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכتب כת"ר – שנתארך בהרבה ביותר עד שהגיע לידי – בו כותב אודות בתו השני תחמי הנמצאת בארץ"ב ולעתו עוד לא נשתדכה.

והנה מובן ובפרט מותאים להנוגג בארץ"ב, שקשה לעשות מה זה קודם שהמעוניינת תפנה בעצמה בשאלת עצה או עכ"פ בספר דברים, כי זהו היפך המקובל נהוג כאן להזמין מי שהוא ולשאול מה עניינו וכוי' ובפרט בהנוגע להנעור אפילו הנולד במקום אחר אלא שכבר נמצא כאן איזה זמן וידע ע"ד הסדרים פה, בכ"א כיוון שהכל הוא בהשגה פרטית וקבלתי מכתבו בעניין האמור, אשתדר לחפש דרכים בזה, שמי מידידי ומכרי יבוא עמה בדברים ויבירר המצב أولי יתראה איזה אופן לעשות בכיוון – אודותיו כותב כת"ר במכتبו.

ויקסט

נדפסה בלקו"ש חכ"ד ע' 363.

בודאי לדכוותי דכתיר למותר להאריך, שאין לו לבקש סליחה על כתבו אליו בהאמור, שהרי עניין עוז בענייני שיזוכין לבן ישראל ובפרט לבת ישראל שקדו חכמים על זה והפליגו בגודל העניין וחשיבותו, והרי מיום סוד הוא על הכליל-גadol בתורה ואהבת לרעך כמוך.

ויהי רצון שתקיים בכתיר הבטחות תורהנו תורה חיים זמוקיר רבנן הווין לי חתני רבנן. ויהי רשייה רגילה בשרגא טובא — בפנימיות העניין וכਮבוואר בזוהר הקי אשר שמן הוא רזי זריזין דאוריתא, ונר חנוכה ונם נר שבת הרי עניינים דזוקא להאריך החשכה או להאריך גם בחוץ, ז.א. להפיץ ולבאר גם סודות התורה, וכהודעת הסוגיא שם לפני זה נפקא מנינו בנים וחתנים ת"ח.

בכבוד ובברכה לבשוייט בכל האמור ולתג הפסח כשר ושמח.

ו'קעא

ב"ה, ט' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וויח איב"א נו"ג איש רב פעלים
מו"ה יעקב שי'

... בקידושין נז, א בקושית הש"ס בczפ"ר מצורע דשחטה ומוצאת טריפה אמא מותרת בהנאה — איסורה (הקדשה) היכן הותר (רש"י).

קשה לכתיר אמא לא נימא אדעתא דהכי לא אפרשה וכב"ק
(ק, ב) —

ע"כ אמי אפשר לומר כן, דא"כ בנשפך דמה אמא תמות המשתלהת —
כסיום המשנה הנ"ל (נוגעים פ"י"ד, מ"ה).

וטעם הדבר שאין אומרים בכגו דא אדעתא דהכי לי"א יל"פ מכמה נימוקים. והקרוב אליו — ע"ד מש"כ בתוד"ה אדעתא (ב"ק שם) דלא מסקא אפשר גם בנדוד לא מסקא אנטשי' שהרי אין חוששין לטרפות ובפרט לפ"י הש"ס בקדושים דנטרפה ע"י השחיטה — והרי רוב מצוין אצל שחיטה

ו'קעא

מו"ה יעקב: נימן, פתח תקווה.

אדמו"ר שליט"א

כה

מומחין הן. וביחוד בקדשים דבעי כוונה וביוור ע"פ ההלכה בצפור מצורע דשחיטתה דוקא בכהנים — דורייזם הן.

או יאמר: בנשחתה לאו כל כמיini לומר אדעתא דהכי ל"א (וגם לא ניחא לוי להתנותן כנ' בשחיטה) כיון דאו משוי לוי' שחיטת חולין בעורה.

או יאמר: בנשחתה — ה"ה כבר ברשות כהן. ואיל מתנוין בכgon דא כנ"ל.

ובדוגמת שאלת בתרומה וקדשים שאינה בשתי אופנים אלו (נדרים נט, א. ד"מ וש"ך יו"ד שכ"ג ס"ב).

ו'קעב

ב"ה, ט' ניסן, תש"ח
ברוקלין.

הרהור א"י אנו עוסק בצ"צ
מו"ה יעקב יוסף שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מג' ניסן, במ"ש אודות האברך . . . טוב עושה מה שמחנן אותו צעד אחר צעד, והרי כבר נאמר בכبوש ארץ ישראל הגשנית, שמצוה למדים גם לכبوש א"י ברוחניות, מעט מעט אגרשנו. אין מזכיר אם מבין הנ"ל אידיש, שאז בטח יתנו לו מהדברים שבדף (התניא באידיש וגם חלק השיחות באידיש) ואפשר יוכל להועיל להנ"ל בעינינו. ומהאמור מובן, שבאלו הענינים שספק גדול וקרוב לוודאי שלא ישמע, אין כדי למצוות עליהם, או לבקש אודותם — בכספי שלא יגע בקיומו ההוראות בענינים אחרים. כן, כיון שיש להנ"ל חוש בעלעקטרייך — נכון למצוא עבورو עניין של פרנסת בשיטה זה. ומהתעמים שכותב ועוד טעמי.

ולקראת חג המצות, זמן חירותוננו, הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע ברכתי לחג כשר ושמח ולחריות אמייתית, חירות מדאגות ברגש ומדאות ברוח, מכל דבר המעכבר בעבודת ה' בשמה ובטוב לבב,

ו'קעב

מו"ה יעקב יוסף שי: גורקאו, לנונדו. אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז התקלט. וכהנסמן בהערות שם. لكمן ר' חכה.

ולהמשיך מהירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.
ובפרט שעבודת השם, כמו שהוא עלינו בתורתנו תורה חיים, הרי היא בכל עניין האדם ובמישך כל היום וכל הלילה, כמו שנאמר בכל דרךך דעהו.

בברכת החג ולבשו"ט,

מ. שניורסאהן

ו'קעג

ב"ה, יי' ניסן, ה'תשכ"י
ברוקלין, נ.י.

הו"יח א"י נו"ן עוסק בצ"צ וכוי מו"ה יוסף שי'

שלום וברכה!

בעתו קיבלתי מכתבו מענה על תגובתי בהנוגע לחגיגת י"ט כסלו בכפר חב"ד, אף שמכורחני לומר שההסברה בכתב כבוזו לא השיבעה רצוני, כיון שמיוסדת היא, כלשון מכתבו, על "היות ואני מלאה שוכן לדול בטביבה של חסידים לא הרגשת את עצמי באותה מעלה של הנפש כו'". שהרי זהו יסודם של כל עניין תורה ישראל ומהagi ישראל, שמנาง ישראאל תורה הווא, שבתחילה עליינו לקיימים מותך קבלת עיל, ואח"כ פועלים פועלתם גם בכוחות הנפש הגלויים, ובגגנו הידע דהקדמת נעה לונשמע, שס"ס בא גם הנשמע. אבל אין צעקין על העבר, ותקומי שלעתיד לא יהיו מקום לשקו"ט מעין זו ויסטאנט מבליחשון מוקדם זהה בתהמודיות. ועל דרך הצדות דלא כמנาง סודה סתס אשר יקורי ירושלים לא היו מסיבין בה כו'.

ולקראת חג המצוות, זמן חירותנו, המשמש ובא, הנסי שולח לו איחולי לחירות אמתית מצרים ונבלים מכל עניינים המבלבלים, בין בגשם ובין ברוח.

בברכת חג הפסח כשר ושמחה.

ו'קעג

מו"ה יוסף שי': בורג. אגרות נספוח אליו — לעיל חט"ז התחקשב. ובהנסמן בהערת שם. וראה שם לתוכן האגרות שלפנינו.

ו'קען

ב"ה, יו"ד ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבם משלחי שבט, — שנתארך בדרך הילoco יותר על הרגיל —

نعم לי לקרות בו שנמצאים הם במסגרת חב"דית, ובודאי אין צורך להdagish שענין המציגות במסגרת זו, פירושה התענינות וגם לימוד תורה ועוז והוא העיקר התענינות והנהגה מתאימים לההורות ומנהגי תורה זו, אלא שבטע האדם להתקדם צעד אחר צעד, ולא בפעם אחת מן הקצה אל הקצה, אבל הדרכו וההלך צריכה להיות בכיוון זה, ואין לך דבר העומד בפניו הרצון, ותקותי שיבשרוני טוב מהתקדמותם בהאמור וגם על החברים שלהם משפיעים זהה.

ב) בעניין ציצית אשר כshawolcis לעבודה מלכlicos את הציצית,

הנה בכל זה צריך לשאת ט"ק (מצויצת בציצית) ובפרט שבודאי עיקר עבודהיהם ורובה במשך היום, ולהשתדל עד כמה שאפשר שלא לכלך, וכן שיהי ט"ק שני בשבייל זמן התפלה ולש"ק ויום טוב.

ג) בהנוגע למקומות התפלה ואופנה, מובן שהזהו תלוי בהתנאים על המיקום, ולכן יתיעצו עם אלו היודעים זהה, וכי רצון שיחילטו בטוב מתאים לכוננת התפלה ומטרתה שהיא עבודה שבלב המקربת את האדם לבוראו וממשכת ברכות הש"ית במילוי צרכי האדם לטובה.

בודאי ניכלו ימי הפורים באופן המתאים ויש להם תכנית מתאימה לימי חג הפסח הבעל, וכי רצון שיתחזקו ביהדות בתורה ומצוותי בחיי היום יומיים וכדבר משנה המעשה הוא העיקר.

ברכה לחג הפסח כשר ושמח,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

ו'קעה

ב"ה, י"ד ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת המכתב מעש"ק, וכיון שנמצאים אנו בימים המסוגלים חדש ניסן הוא חדש הנאה, תקווי שיבשורי טוב מהטבה בכל העניינים, שהוא עניין יציאת מצרים בכל יום ויום, יצאה מענין המגבילים מצרים ומעליים, ובזה כਮובן גם עניין בראיות הגוף וכלשון הרמב"ס היה הגוף ברא ושלם מדרכי השם הוא.

ובודאי לモתר להאריך שככל שהבטחון חזק יותר יותר מוקדם רואים זה ובמזה גדולה, וביחוד בידיע משפחת זוגתו תחיה ע"פ המכתבים, בטח לモתר בשביבה הארכיות, לא רק בהכרח עניין הבטחון אלא שגם עבודה קלה היא לפ"ע ערך, שהרי המתבונן בעינים פקוות, רואה השחתה השיתית וחסד השיתית יום יום, — אף שבחיים נמצאים גם עניין העלמות וKİושים, שהרי חיים אנו בעולם הזה שהוא עולם גשמי וחומר עולם תחתון במדריגת וcmbוארה בארוכה בתניא ובכ"מ, הרי נוטן בורא העולם כחות לכל אחד ואחת מבני ישראל, שלא להתרשם מזה, ובשמחה ובטוב לבב לכת בדריכי התורה יום יום וצעד אחר צעד, ואזרבה הבטחון והשמחה הם עצם ממעטisms ההעלמות והסתירות, ורואים במוחש שלמלכתה לא הי' בזה אלא עניין של נסיוון.

בברכה לחוג הפטח כשר ושם ולבשו"ט.

ו'קעו

ב"ה, יי' ניסן, תש"ח
ברוקלין, נ.ג.

שלום וברכה!

... במש"כ בסידור לומר לפה"ת הרני מקבל עלי מ"ע כו'
א"ץ להוסיף בל"ג — מדלא פי' כן אדה"ז — ואין להז מוקם כלל שהרי
מצוה היא, ראה נדרים ח, רע"א. שו"ע י"ד סר"ג בסופו.

ו'קען

ב"ה, י"א ניסן, ה'תשכ"י
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

בטח פרש לו מר . . . שי פ"ש ממוני וכן הבקשה בהנוגע להפרדה בין נערים ונערות בכתות הלמוד. לאחר מכן נums ליקבל מידע מהשකפת עולם של כבודו ונוכחות לדעת אשר הכרח ההפרדה הריהו גם השקפותו הוא. אף על פי כן הרי אמרו חכמינו ז"ל אין מזרזין אלא למזרזין, וגם רואים בטבע האדם שכשודע שנמצא לו אח לדעה הריהו מתחזק בבטחונו בהצלחת העניין.

בטח מסר לו מר . . . שי ג"כ הדגשתי בנקודה שענין ההפרדה באמת אינה שאלת דתית בלבד אלא גם שאלת מוסרית ואת"ל ג"כ חינוכית המתקבלת על הלב, כי ידוע ההירוט הגדול מהינוך תועבות מנקודות המוסר וכן מנקודות החינוך והלימוד בשיטות המשפיע בשלילה על שימת לב התלמידים והتلמידות הן בשמרות הלימודים והן בעבודה במפעדות שבסמך זמן לא אורך משפיע גם על הבנות בלמידה וכוכי. ובודאי אשר לדכווי האריכות בזה אך לモותר. ובהסבירה המתאימה והמתמדת בטח אפשר לשכנע את אלה שיש להם דעתה ויכולת לתקן הדבר, ויהי רצון אשר יוכם הש"ית לקבל דבריו במילואם להביא העניין לידי פעולה ממש ובהקדמת.

והרי האדם עז השدة, ובקטנותו דומה הוא לשטייל רך שאיפילו סריטה קלה עלולה להשאיר מום באילו הגדול, שכן ההקדם כל כך חשוב ביחס בתיקו ענייני החינוך.

ולקראת חג המצotta, זמן חירותנו, הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, ברוכתי שלוחה לכ' לחג הפסח כשר ושמח ולחירות אמתית ממצריכים וגנולים ומכל דבר המבלבל בגשם וברוח.

ברכה.

ו'קען

הבקשה בהנוגע להפרדה: לעיל חט"ז אגרת וינה. כהמשך לזה — لكمן אגרת ו'חצ'ו

ויקעה

ב"ה, י"א ניסן, תש"ח
ברוקלין.

אגודת נשי ובנות חב"ד באה"ק ת"ז
סניף תל אביב,

ה' עליהן תחינה

ברכה ושלום!

לאחרי הפסק הפי ארוך נתקבל המכתב ממוצש"ק ב' ניסן יום ההילולא
של כ"ק אדמור"ר מוהרש"ב צוקלה"ה נגב"מ זי"ע עם המצורפים אליו
הדו"ח מפעולותיהו במשך ימי החורף,

ויהי רצון אשר ותנוספה הפעולות הן בכמות והן באיכות מתאימים
לדרישת וגם הכרח השעה, וגודל שכר של המתעסקות בזה אין די באր
וכמבראך בכ"מ, ובודאי אשר הקב"ה שאין בא בטרונה עם בריותיו נתן
האפשרויות והऋחות למלאות העבודה האמורה במילואה ועי"ז באות גם
הברכות במילואן, אלא שבתוספותו של הקב"ה שהיא מרובה על העיקר,
ויהי רצון אשר כמו בימים ההם בזמן זהה מתאימים להודעת ר"ל הנה
בזכות נשים צדיקיות נג אלו אבותנו מגילות הראשון, כן נזכה גם בדורנו זה
בגלות האחרון אשר בקרוב ממש מישיח צדקו יגאלנו בגאולה האמיתית
והשלימה ויקוים היעוד כימי צאתך מארץ ארנו נפלאות.

בברכת הצלחה בעבודתך בקדש ולבשו"ט בכל האמור ולחת הפסח כשר
ושמח.

אדמו"ר שליט"א

לא

ויקעט

ב"ה, י"א ניסן, ה'תש"ח
ברוקלין, נ.י.

צו אחינו בני ישראל בכל אותר ואתר
ה' עליהם חייו

שלום וברכה!

יעדר יומס-טוב האט זיך זיין באזונדערן אינעהלט און דערפאָר אוַיך
זייןע ספֿעציילע לערנונגען אוֹן אַנוּייזונגונגען, וואָס זייןענו גונע יעדען וועמען
דער יומס טוב אייז געגעבן געווארע. ד.ה. יעדן איידן — אלס ייחיד און אלס
חלק פון דעם כל ישראל — ווי אוַיך דעם כל ישראל אלס אַזעלכער.

דער כאראקטער פון יעדן יומס טוב שפֿיגלט זיך אָפּ אָון דָּרִיקְט זיך אוַיס
אַין דעם נאמען פון דעם יומס טוב אוֹן דִּי מְצֻוֹת, דִּינִים אוֹן מְנַהֲגִים וּעֲלָכָע
זייןען מיט אַיס פָּאַרְבּוֹןְדָּן.

איינער פון דִּי הוֹיפְּטָמָאָמָּעָנָּן פון דעם יומס טוב פְּשָׁת אייז אוַיך
אנגעוויזען אַין דעם נאמען וואָס דִּי אַנְשִׁי כְּנַסְתַּה הַגְּדוֹלָה האָבָן פָּאָר דעם יומס
טוב קּוּבָּע גְּעוּעָן (פָּעַסְטְּגַעַזְעַטָּה) — "זָמָן חִירּוֹתָנוּ" — דִּי צִיִּיטָפּוֹן אַוְנוֹזָעָר
פְּרִיְהִיט.

אַוְן דִּי תּוֹרָה, וואָס ווּרְטָ אַנְגָּרְוּפָעָן "תּוֹרָת חִיִּים", אַוְעַגְ-וּוַיְזָעָרִין
אַין לעַבָּן — פָּאַדְעָרֶטֶן פון יעדן איידן צו גַּעֲדִינְקָעָן, ד.ה. אַיְבָּרְלָעָבָן, דעם
חרות, יציאת מצרים, יעדן טאג פון אַוְנוֹזָעָר לעַבָּן. אַין דעם אוַיסְשָׁפְּרָאָךְ פון
רוֹזְלָה:

אַין יעדן דָּוָר אַוְן יעדן טאג מָז אַיְד זַעַהַן זיך פּוֹנְקָט ווי עַר אייז דעם
טאג אַרוֹיס פון מצרים.

דער אַנְזָאָג אַוְן פָּאַדְעָרֶטֶן זייןען צו יעדן דָּוָר — סִיְּ אַין דִּי צִיְּטָעָן ווּעָן

אוַיסְשָׁפְּרָאָךְ פון רֹזְלָה: תניא פרק מז.

ויקעט

נדפסה בהגש"פ עם לקוטי טעמים מנהגים ובאורחים (קה"ת תשמ"ז) ע' תקף.

מען האט שווין דורות לילינ געהאט מלכות בית דוד און בית המקדש הי' קיים
— סי' אין די פינסטערע צייטן פון דור השמד, ר"ל.

און צו יעדן אידן יעדן טאג. קטש נעכטן האט ער איבערגעלעבט
"יציאת מצרים", דארף ער היינט פונדאנסני דורכמאןן "יציאת מצרים", און
מארגען ווידער אמאל.

וויל דער אינאלט פון "יציאת מצרים" באשטייט — אין באפריען
זיך פון די שטערונגען און באשרענונגען, וועלכע שטייען אין וועג און לאזן
עם ניט צו — זיין וואס ער דארף זיין און וואס ער דארף טאו.

און דערפער איז די "יציאת מצרים" פון נעכטן ניט גענוג פאר זיין מצב
און דרגא (שטופע) היינט, און די "יציאת מצרים" פון היינט — ווועט זיין ניט
גענוג פאר מארגען.

* * *

א בעטראכטונג, וואס מאקט דאס געזאגט נאך קלארער און שארפער :
אין די דרגות און וועלט ארום אונז — איז צומח. ווען אלעס וואס איז נויטיג
צום וואקסן, ערץ, וואסער, לופט א.ד.ג. איז צונגשטייט געווארען אין דער
פולער מסס — איז דער צומח "באפריעיט" פון אלע זיין "יזרג" און
שטערונגען. און קטש ער קען ניט אוועק פון זיין ארט, ער איז
פראארוטיילט" צו בליבן דארט זיין אלע יארן — האט ער די פולע
פריהייט פון א צומח. כל זמן ער איז ניט מער ווי א צומח — איז ער באמת
פרוי.

אבלר א חי, ווען ער איז אפילו באזארגט מיט אלע זיין בעבדערפערנישען
פון עסען, טריניקען א.ז.וו. אבלר ער איז געזוואונגען צו זיין אויפ איזן ארט,
איז דאס בא אים די גרעסטע באשרענונג — א תפיסה, די שרעקליכסטע
תפיסה, ווילל עס פעלט עם דער עיקור פון זיין מהות (ווען).

א מענען, וואס ער איז דאך א שכלי, אפילו איז ער האט די פולע פריהייט
פון בעוועונג, אבלר איז מען שליסט עם אפ פון שכל-לעבן — געפינט ער זיך
אין תפיסה, אין א תפיסה וועלכע בארכיבט עם פון זיין עיקר מהות.

פונדאנסני דורכמאןן "יציאת מצרים": כימי (צאתק מארך מצרים) לי' רבים . . . מזמן
יציאת מצרים עד גאולה העתidea לבא בבי' האס ימי צאתק מארך מצרים (די'ה כימי צאתק
היתשי'ה. וראה ג'כ' לקוב'ת דיה אלה מסע' — השני).

און דערפער . . . מארגען: ראה ביאור ע"ז לקוב'ש ח"ב ע' 544.

און איז און דער וועלט פון שכל אלין — וווער עס קאן דערגרייכען די העכسطע דרגות פון שלל, און מען באגרעניצט עס צו א שכט-עלען פון א קלין קינד — איז דאך דאס די שווערטשע תפיסה פאר זיין אמת'ן איך. און אויב ער אלין באגרעניצט זיך צו דעם.

דורך פארשפילען זייןיארען און שכל און מעגליכקייטן אויף עסען און טריינקען א.ד.ג. און זוכען ווי צו באקומען צום עסען און טריינקען, און העכער גיט ער ניט —

אייז דאך, אין פילע הינזיכטען, די איגען אויפגעשטעלטע זעלבסט תפיסה פיל ביטערער און מיט הארבערע תוצאות (קאנסעקווונגען).

* * *

איין, וואס יעדער אינער פון זיין האט א נפש אלקית, א חלק אלוקי ממעל ממש, וועלכע, אפילו ווען זיין אינגעטאן און דער נפש הבהמית און איין גוף, אייז זיין פארבונדע מיטן אויבערשטען, מיט "איין סוף" — אייז איר דראנג צו איר אמת'יר פרייהיט, צו יציאת מצרים, א שטענדיגער און א "איין סוף" דיגער. זיין קען ניט בליבן אויף איין ארט. יעדן טאג, מיט דער צו געקומגען עליי דורך תורה און מצות, וואס מאכן נענטער צו איין סוף, דערפילט זיין טיף אינזיניג איז די נקטיגע מדריגא איז שווין היינט "מצרים", פון וועלכען מען דארף ארויסיגין אום צו שטייגען העכער.

* * *

דער אויבערשטער זאל העלפן, איז דער קומענדער זמן חירותנו, זאל יעדן איינעם און אינע ברענגען די באפריאוונג פון אלע שטערונגען, פיזיעש, מאטעריעלע און גיסטיגען, און מען זאל שטייגען, בשמהה ובטוב לבב, אלז העכער און העכער — ביז צום זמן חירותנו און דער פולסטער מאס — די נאולה האמתית והשלימה דורך משיח צדקנו במהרה בימינו.

בברכת חג הפסח כשר ושמח,

מנחם שניורסאהן

מען דארף ארויסיגין: גודל ההכרח זהה — נראה גם מהועש על העדרו. וכמו זו בנקדים
בנ' גוריון (כתבות ס', ב) ווילניאן ברידון (עמ' ז, ב) על אשר כדברי לי' למייעד לא עבד.
שטייגען אלז העכער: ראה ברכות — בסופה. זהר ח'ב קלד, סע' ב. דיה אם בחוקותי ש"ת.
ס"ה: מחלק (שהזו מעלת בניי על המלאכים וכו') הוא הילוק בבחני גבול כו. עיישי.

ו'קף

[ניסן תש"ח]

... דפח"ח במש"כ בענין פורמים — כיפורים. ועיין ת"ז תכ"א (ט, ב).
תו"א לרבנו חזקן בהוספות למג"א (קכ"א, א).

ו'קפא

ב"ה, י"ב ניסן, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

נאך א גאר ליאנגערן שוויגגען איז מיר אנטקומען איעיר בריף פון יואיד
ניסן, און זעלבסט פארשטאנדליך איז עס האט מיר צער פארשאפט צו ליאגען
אין עס, איז און דעם ענין פון איעיר זו... שליט'א, איז פארליפיג קיינע
נייעס פראן, און איר שרײַבַט ניט וועגן דעם קיינע ערקלערונג, און פון
איעיר זוֹ שְׁיָ — אויב איך האב קיין טוות, איז זונט פון פאר ראש השנה,
האָב איך בכל קיינע בריף פון עס, און אויך דענסטמאָל, האט ער וועגן דעם
ענין ניט געשריבען,

ניט וויסענדיק גענוּ די סיבָה פון דאס אויבען גזאגטע, בין איך אבער
משער, איז דאס איז פון קליבען און שטעלען זיך אויף פרטִים אַזעלכע וועלכע
זינגע גאר ניט וויכטיג, און עס וואנדערט מיר אויף עס, ווי קומט דאס צו
עס, וואס זיכער וויס ער דאָק איז עס שטימט ניט אַזא שטעל מיט דער
פַּאַדערונג פון תורהנוּ תורה חיים, און בפרט איעיר זוֹ שְׁיָ וועלכער האט
געלערענט פילע יארען אין ישיבת תומכי תמיימִים, און פִּירְט זיך אויף אַין אלע
אנדערע זאָכָען לויט דער אַנוֹזִיזָגָן פון תורה החסידות, און קומענדיג צו
אַזָּא העכסט וויכטיגען ענין און אַהֲכָסְט וויכטיגע מצוה, וויל מען ניט
מקיים זיין וואס די תורה זאגט אַין אַין דעם.

ו'קפ

כתב בשולי מכתב הכהליל-לה"פ שבטימן הקודם, בטופס הנשלחה לרבי שלום סופרין.
האדמו"ר מקאמראנה. אגרת נוספה אליו — למן ורחל.
דף זה: דברי פי חכם חן.

אדמו"ר שליט"א

לה

זעלבסט פארשטיינדליך, איז איך מײַן ניט איז מען דארך טאו א שידוך
מיט פארמאכט אוייגען, ניט וויסענדיג וואס און וווען, אבער נאך גאָר גאָר
לאנגע צייט וואס איך האָב גערעט מיט עס און שפֿעטער אוֹז געשריבען, איז
מען מוז טאו ענערגניש וועגן א שידוך, איז שוּן לאָג געוען די מעגליכקייט
זו אָפֿשְׁטָעַלְעַן זיך אוֹיָפְּ אַיְיָנָעַ פָּוּן די הַצְּוֹתָוּת וּוּלְכָעַ זַיִינָעַ גַּעֲוָעַן אַיְזְ פָּאָרְלְוִיָּפְּ
פָּוּן דָּעַר צִיְּט, אָוֹן בְּפִרְט בָּאָרְצָנוּ הַקְּ 'תְּיִוְ' וּוָאָס דָּאָרְטָעַן אַיְזְ דָּעַר קְרִיְּזָפָּוּן
פָּאָסְעַנְדָּעַ פָּאָרְשָׁלָגָעַן מַעַר גְּרָעַסְעַר וּוּי אַיְזְ אַנְדָּעַרְעַן מִדְּינָוֹת, אַיְזְ [אַיְזְ]
פָּאָרְשָׁטְעַנְדָּלִיךְ, אַז מַיְּן שְׁרִיבָּעַן דָּאָס צַו אַיְזְ, אַיְזְ נִיט גַּעֲמִינְטַן צַו
פָּאָרְשָׁאָפָּעַן אַיְזְ צָעַר חַיְּוּ, נָאָר צַו אַוְּפִּמְעָרְקָזָּאָם מַאֲכָעַן פִּלְיִיכְּטַהְאָט אָיְר
אַיְינְפּוֹלָס אַדְעַר אַנְדָּעַר וּוּלְכָעַ קָעַעַן בָּאַיְינְפּוֹלָסָעַן אַיְיָעַ זָוַן שַׁיְּ צַו
עַנְדָּעַרְעַן קָאָרְדִּינָּאָל זַיִן צָוָגָאָן צַו דָּעַם עַנְיָן אָוֹן אַיְינְקָלָאָגְ מִיט דָעַר
אַנוּוּיְיָוָגְ פָּוּן תּוֹרְתָּנוּ הַקְּ 'תְּיִוְ' וּוּי פְּרִיעָר גַּעֲזָאָגְ.

אַיְזְ בֵּין גַּאֲרַנְטַן נִיט דָּאָגָעַן, אַוְּבָּאָר וּוּלְטַן וּוּיְזַעַן דָּאָס גַּעֲשִׁיבָּעַן
אַיְיָעַ זָוַן שַׁיְּ אָוֹן לָאָז אַבָּעַר צַו אַיְיָעַ אַיְינְזָעַהְן, וַיְהִי רְצֹן אַזְוִי וּוּי מִיר
דָּעַרְנָהָנְטָעַן זַיְּקָ צַו דִּי פְּרִילְיכָעַט טָעַ פָּוּן פְּסָח, וּוָאָס מִיהָאָט גַּעֲזָהָן דִּי
חַסְדִּים פָּוּן הַשִּׁיְּתָה אַיְזְ מִיטַּדִּי פְּלִישָׁגָעַ אַיְינְגָעַן, אָוֹן אָפִילְוָ אַיְזְ אַזְוּלְכָעַ
זָאָכָעַן וּוּלְכָעַ זַיִינָעַ גַּעֲוָעַן פָּאָרְבּוֹנְדָעַן מִיטַּ גְּרוֹיסָעַ שּׂוּעָרִיקִיכְיָעַן אָוֹן נָאָך
מַעַר וּוּי דָעַר עַנְיָן פָּוּן אַיְיָעַ זָוַן שַׁיְּ, זָאָל דָאָס אַיְזְ זַיִן אַזְוּלְדִּיקָעַ שָׁהָא אַז
אַיְזְ גַּיְכָן זָאָלָט אַיְרָ קָעַעַן אַנְזָאָגָעַן אַגְּטָעַ בְּשָׂוְרָה אַיְן דָעַם.

וּוָאָס אַיְרָ שְׁרִיבָּט אַיְן שְׁלָוָס פָּוּן אַיְיָעַ בְּרִיףְ, אַז אַיְזְ בָּאַנְדָּעַרְעַן נָעַמְתָּ
דָאָס צִיְּט, אַז דִּי פָּאָלָעַן וּוָאָס אַיְזְ וּוּיָסָ, אַז דָאָס מְעַרְסְטָעַנְסָ דָרְךְ סִבּוֹתָ
אַוְּיָפְּ וּוּלְכָעַ מִיהָאָט נִיטַּ קָאָנְטָרָאָל, אַבָּעַר וּוּי גַּעֲזָאָגָט אַיְן דָעַם פָּאָל, נָעַמְתָּ
אַיְזְ אַז דָאָס אַיְזְ צָוְלִיבָּאָ מְחַשְּׁבָה וּוּלְכָעַ שְׁטָעַרְטָרָ, אָוֹן דָאָס שְׁטָעַלְעַן זַיְּ
אַוְּיָפְּ פְּרִטִּים וּוּלְכָעַ זַיִינָעַ דָּוְרָכָאָוִיס נִיט וּוּיכְטָגָעַ.

בְּבָרְכָה צַו אַכְּשָׁרִין אָוֹן אַפְּרִילְיכָעַן פְּסָח,
בְּשָׁם כִּיְּקָ אַדְמוֹרָ שְׁלִיטְיָא
מִזְכִּיר

כ"ב.

אַיְזְ וּזָאָלָט גַּעֲשִׁיבָּעַן דִּירְעַקְטָ צַו אַיְיָעַ זָוַן שַׁיְּ אַבָּעַר טַו עַס נִיט צָוְלִיבָּ
נִיט וּוּסְעַן דִּי סִבְּהָ פָּאָרוֹאָס עַר שְׁרִיבָּטָ נִיט צַו מִיר, וּוּטָ אַיְרָ זִיכְעָר עַם
אַיְבָּעַרְגָּעַבָּעַן דָעַם אַיְנָהָאָלָט פָּוּן דָאָס גַּעֲשִׁיבָּעַן אַדְעַר דָעַם גַּאֲנָצָעַן בְּרִיףְ, אַיְזְ
וּוּלָ נָאָרָ צָוְגָעַבָּעַן דָעַרְמִיטָ אַבְּרָכָה פָּאָרָ עַם לְחֹגָ פְּסָחָ כְּשָׂרָ וּשְׁמָהָ אָוֹן גַּוְטָעַן
שִׁידְוֹקָ בְּקָרְבָּ מִשְׁ.

ו'קף

ב'יה, י"ב ניסן, הינשח"י
ברוקלין, נ.י.

הוועיה א"י נ"מ עוסק בצרכי ציבור
בעל מודות תרומות ענף עץ אבות וכ"ו
מהרש"ז שי

שלום וברכה!

מכתבי הקודמים בטח קיבל במוועדים, ויהי רצון אשר כל הנבטא בהם
יצא סוייס לפועל, שהרי בעולם המעשה אנו חיים וגדול תלמוד ומחשבה
כשהם מביאים לידי מעשה, והרי זהה גם הבחינה על אמתיות המחשבה
והלימוד.

ולקראות חג המצאות, זמן חירותנו, הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה,
הנני בזה להביע ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמתית, חירות מדאגות
בגשם ומדאגות ברוח — מכל דבר המעכב עבודה ה' בשמחה ובטוב לבב,
ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה, וכמו שנאמר למען תזכיר
את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך.

בכבוד ובהוקרה וברכת החג

זה עתה מסרו לי חוברת חזות על פי בקשת כבודו, ותודתי נתונה לו על
שימת לבו לשלווח לי קובץ זה, אף שכמובן עדין לא הי' הזמן גראם לעין
בתוכו.

ו'קף

מהרש"ז: שור. אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז הינטצג. ובהנסמן בהערות שם. לקמן
דרצן.

ו'קפג

ב"ה, י"ג ניסן, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

הו"ה א"י נו"ע עוסק בצד"כ וכו'
הרבי מוהרא"ד שי'

שלום וברכה!

בנעם קיבלתי החוברת "שלום" לפשח וכן הקודמת לה, ובודאי גם
להבא ינהג כן לשלווח לי מעניין פרסום לטובת החילאים היהודיים אשר תחת
השפעתו, ות"ח בראש.

מוסגי'פ קטעים מהדברים שנאמרו בעת התועדות, וכן העתק מכתב
כללי לחג הפשח, אשר בטח יענין אותו, ונוסף על זה בטח גם יביא תועלת
בעבודתו, שהרי זהה הכוונה העיקרית שבדברים אלו שיגיעו לתשומת לב
מספר הכי גדול מאהב"י, וגם מושפעיו בכלל, כמובן, וימצאו ה"ד בלבבם.

והרי זהה ג"כ אחת הנקודות של סדר פשת, שהתחלטו לכולנו כל
הארבעה בנים, אשר אם בהתחלה הסדר מהווים ארבעה סוגים שונים, אבל
בסיומו כולם עונים ואומרים פה אחד ובהתלהבות הרואוי' — לשנה הבאה
בירושלים. וידוע, אשר ענין "ירושלם" הוא שלימות היראה, כMOVEDא במד"ר
בראשית (פ' נו, י) וכמברואר באורך על ידי אדמו"ר הזקן בעל התניא בספר
לקוטי-תורה, חלק דברים, על הכתוב ובאו האובדים בארץ אשור והנדים
בארץ מצרים — שהם רובה דרובה של ארבעה בנים ה"יל — והשתחוו לה'
בהר הקדש בירושלים.

ברכה לחג הפשח כשר ושמח.

ו'קפג

מוחרא"ד: פעלער.

ויקפד

ב"ה, י"ג ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מג ניסן, בו שואל:

א) הקדיש זמנו למדות תורה"ק, ובמילא אין לומד כדבי השפה האנגלית, וشوאל אם נכון סדר זה, והוא בן י"ז שנה.

בודאי שנכוון הדבר, והרי תורהנו ה' נקראת תורה ח'ים לא רק ע"ש הח'ים בעולם הבא אלא גם על החיים בעולם הזה, ז.א. שעל ידי תוספת התמדת וشكידה בלימוד התורה (וגדול תלמוד שבב' לידי מעשה, הוא קיומ' המצוות) הרי זה הכנה ה'כ' נכונה ומתאימה בח'ים של פרנסה כשבוא הזמן, ובודאי ימצא אותיות מתאימות איך להסביר הדבר להוינו שיחנו.

ב) כיוון שלכל דבר צרכיים סיועתא דשמעיא, הנה מהנו אשר בכל יום חול קודם תפלה הבקר יפריש איזה מטבח לצדקה, וכל יום גם בש"ק ויום טוב לאחרי תפלה הבקר, יאמר השיעור תהלים חדשים – כמו שנחalker התהלים לימי החדש –, ומה טוב שישמר גם על שיעורי חומש ותניא הידעוים.

בברכה לבשו"ט ולתלמוד תורה ביראת שמיים וקיום המצוות בהידור ולחג הפסח כשר ושמח,

בשם כ"ק אדמוי' שליט"א
מציר

נ.ב.

בשאלתו השני שזמן שינוי שמו מ... ל... ושואל אם להחזיר השם ליושנו, – לפלא הדבר-כי למה לשנות שמו דעתה שהוא בלה"ק.

אדמו"ר שליט"א

לט

ו'קפה

ב"ה, י"ג ניסן, תשח"י
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

בمعנה על מכתבו, בו כותב בהנוגע למאמרו שלפי דעתו אינו סותר את המסורה אלא כוונתו לברר עניין היסטורי וכו',

הנה בדבר הנדפס לרבים העיקר הוא איזו מסקנה יוציא הקורא מהדברים הנדפסים, וכן איפלו אם כוונת הכותב תהורה ורצו' צrisk הוא להתלבש בלבושי הקורא ולראות הנולד מזה.

ועד כמה הפליגו חז"ל בטובות הזולות מודגש במאמרם בספרוי (כד, יט) בהנוגע למי שabd לו סלע ובא עני ומצאו נחشب לו לצדקה, אף שלא נתכוין למצוה, וכן בכלל התירוץ בצדקה עניין שלא לשם, כיון שנוגע לטובות הזולות.

ולדאבוני — הרושם המתתקבל על הקורא במאמר הניל הוא שהופרча הדעה המקובלת אצל רבינו יישרל וכו'. ובtruth למותר להציג מנהג ארחה"ב שבגון דא לומדים בינוי אב וגזירה שהוא שואם הופרכו בדבר זה משמע שככל דבריהם טוענים בקורות וחוקי"ז וכל המחדש בזה ידו על העליונה.

מוסג"פ וראשי פרקים מההתעודות בזמן האחרון שתקוטי כי ימצא בזה עניין ותועלת.

ולקראת חג הפסח הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, ברכתי שלוחה לו לחג הפסח כשר ושמח ולחירות אמתית מכל עין המבלבל וליציאת מצרים וגבולים כמבואר בדאי"ח.

בכבוד ולברכה.

ו'קפה

בכלל התירוץ: ראה בארכחה דרשו כ"ק אדמור"ר הצע (בשם כ"ק אודה"ז?) בקובץ יגדיל תורה נ.י. חוב' לו סי' קלחת.

ויקפּו

ב"ה, י"ג ניסן, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

הו"ח א"י נו"ג עוסק בצ"ץ וכו'
מו"ה יצחק שי

שלום וברכה!

בנעם קבלתי מכתבו וכן הספר "הסבה הקדוש", וכן חוברת "מחניכים" בה הופיע מאמרו על עליית החסידים לא"י ועל עליית חב"ד. ות"ח על שימת לבו לשלחם לי. ובטעו ישלח גם שאר ספריו להספרי שלי לתועלת הרבים.

ויהי רצון שינצל כשרונותיו גם חונן מההשגחה העלונה להפץ ענייני חסידות, תורתה ואורתח חיים שלא בחוגים והולכים וمتוחחים. ואף שבודאי הפצת היהדות בכללותה מוכרתת היא, והרי משמשת יסוד ורקע להפצת ענייני החסידות, אבל ידועה החשיבות המזוהה במצוות שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים (עיין מועד קטו ט' סע'יא ושם) אשר מצוות בכלל לא ישו לדבר אחד מדברי תורה ובמצווה שא"א לעשותה על ידי אחרים הרי מכריעת את כף המازנים ל凱זה שדוחה תלמוד תורה. ולכן ענן הפצת החסידות, שמעטים המומחים בהז, הריחו בגדיר של מצווה שא"א לעשותה על ידי אחרים וכל מי שחונן בקשרו מיוחד בהז הרי קודמת היא גם לעבודתו של הפצת היהדות בכללותה. נוסף על העניין אשר מצווה גוררת מצווה ואי אפשר לבן ישראל שיקלוט ענייני חסידות מבלי שיהווה זה סוף סוף מהפיכה בעולם ובאורח חייו בהנוגע ליהדות וענייני ותורת אמת ומצוותי.

ולקראת חג המצאות הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בהז להביע ברצתי לחג כשר ושמח ולחריות אמיתית, חירות מדאגות בגשם ומדאגות ברוח — מכל דבר המעכּ בעבודת ה' בשמה ובטוב לבב,

ולהמשיך מחרירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.

בכבוד וברכה,

מ. שניורסאהן

כדרבי — עכ"פ דפפני תיכף בספר. ואגב ריחטה — להעיר:

ויקפּו

מו"ה יצחק שי: אלפסי.

בתחילת הספר (ע' 15): הסתלקות הבעש"ט הייתה ביום ד' בשבוע
(שיחת כ"ק מוויח אדמו"ר כי כסלו תרצ"ג) ז.א. בשעה בסיוון.

בסוף (ע' 234): גבר אחד כו' — ראה סיפור ארוך — בשיחת שמע"צ
תרצ"ו — ופתגס הה"מ עד"ז.

ו'קפז

ב"ה, כ"א ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מה"י לחדש סיון.

نعم לי לקרותו בו אשר עלתה בידו לסדר קבועות לימוד דאי'ח בבייחכ"ג
נוסח אר"י, וכבר התחלו בזה בש"ק פ' בהעלותך.

ויהי רצון שתהיי התחילה בשעה טובה ומצווחת וכהוראת הסדרה
בהעלותך את הנרות אלו נשמות ישראל מבואר בלקו"ת וכהוראת חז"ל עד
שההא שלחת עולה מלאי וכ"ל,

ובודאי שע"ז יתוסף גם בו חشك והתמדה בלימוד לעצמו הן בלימוד
הנגלה והן בחסידות, ואין לך דבר העומד בפני הרצון ובפרט כשישתדל
להשפייע גם על חבירו שיויספו בהתמדה וشكידה בת"ת.

במה ששאל בהנוגע לדינים ומנהג אנ"ש, הרי כמה מרבני אנ"ש נמצאים
במחנו ויבירר אצלם שאלותיו.

בஹרטו ע"ד שורש התיקון (הכלים) — במש"כ בדאי'ח בזה שלפעמים
הוא בדרגת זו ולפעמים בדרגת אחרת — מובן שהוא תלוי באיזה "מקום"
מדובר: לפניו הצטצום או לאחח"ץ, באצ"י או בבי"ע וכו'.

ברכה להצלחה בתורה עבודה וגמ"ח שבזה עבדות התפללה מבואר
בכ"מ,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

ו'קף

ב"ה, כ"ג ניסן, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מלי חוהמ"פ, בו כותב אודות מכירת המגרש.

והנה כבר ידוע יחס רז"ל למכירת קרקע באה"ק ת"ו אבל בהנוגע
לדוניא של בת אין הגבלה האמורה (אף שגם בנדון זה כדי להשאיר חלק
מנכסי דלא נידי באה"ק ת"ו לעצמו), משא"כ להוצאות הנסעה להחטונה,
יש להתבונן אם כדאית מכירה האמורה ובפרט שהוצאות מרובות בדבר,
ומהנכו שישיב ג' אנשים מידידי ופרט לפניהם כל העניין והש"ת יתנו
לهم הרעיון הנכו איך ליעזו.

בברכה.

ג.ב.

לפלא שאין מזכיר דבר מפעולותיו הטובות לפני כוג הפסח בהנוגע
להפצת היהדות וביחוד בהנוגע למבצע חלוקת מצה שמורה הידוע, ובטע
ימלא בהזדמנות הבהא.

ו'קף

ב"ה, כ"ג ניסן, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

לפלא גדול שזה זמן רב שאין מהם כל ידיעות ומכתבים, והרי שליחי
אדר ותחלת ניסן שעת הקשר ועת רצון לפועל בתלמידים גם על ההורים,
וכן בענייני פרסומות, ויהי רצון שלא יהיה זה אלא חסרונו בכתבה לכון אבל
לא בהנוגע לפעולות, ותקותי שהזדמנות הבאה יכתבו עד"ז בפרטיות
הדרושא, וכן עד' פעולות חדש ניסן ובעיקר ימי הפסח לפניהם ולאחריהם,
אשר כנ"ל ימים אלו מסוגלים הם לפעול בהנוגע לפרסומות וכו' וכן להמשיך

ו'קף

шибוב ג' אנשים: ראה גם לעיל ח"ב אגרה ג'תפקג, ובהנסמן בהערות שם. לקמן ושייא.
ו'תננו.

אדמו"ר שליט"א

מג

תלמידים חדשים ולחזק הקישור דתלמידים הקודמים עם המוסד בו לומדים על ידי ענינים וואס ארום לערנעם, שלפעמים תכופות פועלים יותר מאשר הלימוד עצמו וע"ד מרוז"ל גודל שימושה יותר מלימודה, ויהי רצון שהחפץ ה' בידם יצליח להרבות התורה במחנש הט' ע"י המוסד שלהם, ואשרי חלוקם של כל אלו המשתדלים והמתעסקים בכל האמור.

ברכת הצלחה בעבודת הקדש חינוך על טהרת הקדש ולבשו"ט בכל הניל' ובעניניהם ובנוסח כ"ק מוח' אדמו"ר צו א געזונטען זומער המצפה לבשו"ט.

הפר"כ מסיפות כ"ג שבט וכ"ה אדר נתקבלו.

ו'קצ

ב"ה, כ"ג ניסן, תש"יח
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ת אי"א נו"ג עוסק בצ"ץ
מוח' שניואר זלמן שי'

שלום וברכה!

מאשר הני קבלת מכתבו מ"י א ניסן, וכן הידיעה אודות חלוקת המצה שומרה ובטה יהו יותר פרטים זהה, וע"ד שעשו אשתקד ומובן שבזה גם רשות המקבלים וכלשונו גם אני"ש הקשורים הבלתי דרים פה וכוכ'

... ת"ח על ברכתו ברכת מרא דארתא של כפר חב"ד של כ"ק מוח' אדמו"ר וכל המברך יתברך כמ"ש ואברכה מבריך, זוכה לנחל עדתו בדרכי החסידות שהם דרכי נועם ושלום, וביחד עם זה מכוונים לכוכנות רבותינו נשיאינו היא הכוונה העלiona שמהיסוד שלה היא אהבת ישראל וכיודע הפטגון ששמעונו כ"פ מכ"ק מוח' אדמו"ר בשם הבש"ט, שERICA להיות במילואה אפלו לאייש ישראלי הנמצא בקצה העולם שמעולם לא ראהו, וגם מזה מובן גודל האהבה, שבשביל הפקה סובלים כל הגלות, ועוד מובן ביוטר

ו'קצ

מוח' שניואר זלמן: גדריק, רבו של כפר חב"ד. אגרות נספנות אליו — לעיל ח"ד ד'חצצז, וכהנסמן בהערותם שם. לקמן וירצה.
ברכתו: ליום י"א ניסן.
חלוקת המצה: דאה לעיל אגרת ויקסא.

בהתוגע לאה"ק ת"ו אשר עני ה' אלקיך בה מראשית השנה עד אחרית שנה
בஹוספה על מה שבכל מקום גם בחו"ל ה' נצב עליו כוי ובודחן כלות ולב.

בברכה לבשוייט באמות בכחנייל.

ו'קצא

ב"ה, כ"ג ניסן, תש"ה
ברוקלין.

תושבי כפר חב"ד
ה' עליות יחו

שלום וברכה!

בנועם הצעתני הבשורה הטובה מהשתתפות תושבי הכפר במבצע המוצה
שמורה, ובטרחתם בגופם אפיית המוצה שמורה, וכפי שכותבים לי מודגשה
היתה השתתפות נשי ובנות חב"ד, ה' עליון תחינה,

ויהי רצון אשר ההשתתפות במבצע מילא דאסותה ומילא
DMAהימנותא לאחינו בני ישראל תוסיף בפועלות מילא זה בהנוגע לתושבי
הכפר בעניניהם, שככלותם - יציאת מצרים, חירות מכל מצרים העלומות
והסתורים ויציאה למרחב האמתי הן בשמות ווון ברוחניות,

ובמיוחד לנשים ובנות חב"ד אשר בכפר חב"ד הרי רצון שכמי צאתך
מאץ מצרים, שהודיענו רוז"ל שבזכות נשים צדקניות שבאותו הדור נאלו
אבותינו ממצרים, תזכינה גם הן ביחד עם כל בני ובנות ישראל בקרוב ממש
לקיום היoud, ארנו נפלאות ע"י משיח צדקנו שיגאלנו בגאותה האמיתית
והשלימה.

בברכה לבשוייט תכה"י ולהרחבת אמתית בגו"ר בכל העניינים.

ו'קצא

נדפסה בלקו"ש חי"ז ע' 452.

אדמו"ר שליט"א

מה

ו'קצב

ב"ה, כ"ד ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaningו למכתבו מ"ג ניסן עם הפ"ג המוסגר בו שיקרה בעת רצון על
הציוון הקי של כ"ק מורי"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, בו כותב אודות
הקס"ד שיסע בנו . . . שליט"א ללימוד ישיבתך.

וכבר כתבתי לכמה מאנ"ש בכוון ذה שמחשובות כאלו אין אלא
MPIUTOVI היצור לבלבם מהלהתבונן באופן סיידור כדבי, כי סדנא דארעא חד
הוא והיכ"ר נושא גם מעבר לגבול מדינות וארצות, אלא שכשחן נמצאים
בسمיכות מקום להרים יש השגחה נוספת על השגחת הנהלת הישיבה
משא"כ בונcer, ואף סיידוע דבר חז"ל הוה גולה למקומות תורה, אין זה עניין
לידון דידן, כי הרי לא לשול שאלת הפינוק באים, וק"ל.

וע"ז זה הוא גם מה שכתב, כנראה שהוא מזלי וגורלי כי, אשר לפלא
גדול על אנ"ש בכלל וביחוד על התמימים להרבות דברים כאלו ולכותבם, בה
שבעה שברור פירשו רבותנו את דרז"ל אין מזל לישראל בהנוגע למזל
כפשוטו, אין כפשוטו, שאין במצוות, ובהנוגע למזל האמתי הפירוש אין
מזל לישראל, וע"ז פירוש זהה עה"כ היש בה עץ אם אין.

ברכה לבשוי"ט בעניינים הכלליים ובעניינים הפרטיים אשר הוא בהא
תלייא.

ו'קצב

וכבר כתבתי: ראה לעיל אגרת וקננו. לעיל ח"ד אגרת הקי. ובהנסמן בהערות שם.

ו'קצג

ב'יח, כ"ד ניסן, תש"יח
ברוקלין.

הווע'ת א"י נ"ג וכוכי מורה יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו — בלי הוראת זמן הכתיבה — בו כותב:

א) בן ארץ ישראל שנסע עם ב"ב לחו"ל, איך ינהג בהנוגע ליו"ט שני של גליות.

מנהנו בפועל וגם בפשיותו שינาง כמנהג המקום שבא לשם ובפרט שבא עם ב"ב, והיה להיפך בן חוויל שנסע עם ב"ב לאה"ק ת"ו נהג כמנהג ארץ ישראל, ומובן שהניל הוא אפיו באם קס"ד לחזור לאחר זמן למקום שבא משם [כ"י באם נסע ע"מ להשתקע, הנה מה מי קמ"ל].

ב) סדר למתהילים בלימוד ספר התניא. — הנה אף שלא שמעתי בזה הוראה ברורה, אבל נראה לי וכן עונה אני לשואלי, להתחיל באגחות אחורי כן שער היחוד ואחרי כן חלק א' ואגה"ק לבסוף, מובן הדברים אמרורים למתהילים, אבל לאחרי שלמדו פעמי ושתמים, הרוי מכאן ואילך לומד על הסדר, וכדמוכח ג"כ מהמורה שיעור הנדפס שנסדר ע"י כ"ק מ"ח אדמור", וגם פשוט הוא, שהרי כן נקראים החלקים א' ב' וכוכי

ולהעיר מסיפוריו חסידיים, אשר מתחלת היתה סברא שעשור היחוד והאמונה יבוא לפניו הספר של בינונים ומביאים ראי ע"ז מהלשן בהקדמת שער היחוד, כמו שיתבאר, והדברים נתבארו בספר של בינונים.

לפלא שאינו מזכיר דבר ע"ד השתדרותו בהפצת מעינות דאי'ח עד שיגיעו גם חוצה, וכמודומה לי שכתבתו לו כבר כ"פ שדרישת והכרח השעה

ו'קצג

חלקה מופיע בלק"ש ח"י ע' 243 חלקה בח"א ע' 207 והושלמה ע"פ העתק המוכירות. מז"ה יעקב מאיר: זוהר, תל אביב. אגרות נוספת נספחת אליו — לעיל ח"ד הקמו. מנהגינו: ראה גם לעיל ח"ד אגרה תתקעג. ח"ז ב' כת. ב' פט. ח"י נ' שמח. ח"א ג' תשעג. להתחילה באגחות: ראה גם לעיל ח"ד אגרה הקמו — אליו.

אדמו"ר שליט"א

מז

היא, וכמוהר בכתביו האriz"ל וביחוד לתלמידיו המובהק הרוח"ו בהקדמה לשער ההקדמות – דברים מבהילים וונפלאים.

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

ו'קצד

ביה, כ"ה ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתבו, שנטארך דרך הילoco יותר על הרגיל, ובעת רצון יזכירו על הציון הקי של כי"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע מתאים לתוכן כתבו. וכיוון שהנוהג להזכיר בהשם בלשונו הקדש בציורו שם האם של כל אחד, בודאי יודיע השמות כאמור.

ולסיום מכתבו שיזכה להתנהל בארץ וכו' – בודאי לモטור להאריך לדכוותי אשר אה"ק ענייה כתובן שם זה, קדושה, וכל השאר בא כתוצאה ובהמשך לזה, ז.א. שם בחוץ לארץ כאו"א מצווה על זה, עאכו"כ וביתר באה"ק תיו עלי נאמר ענייה ה"א בה מראשית השנה ועד آخرית שנה, וכיון שאין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, בודאי שניתנו הנסיבות והאפשרויות למלאות ציווי ובקשת הקב"ה זו, ויהי רצון שיבשר טוב, בכל האמור, ובתוך הש"ית למלאות מה שאמור בתורתו, בחקתי תלכו וגוי' ונתתי גשמייכם בעתם גוי' ככל הברכות האמורות בפרשה.

ברכה לבשו"ט,

ו'קצת

ב'יה, כ'יו ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ'ג ניסן.

בעת רצון זיכירוחו וכן העלמה תי' אודותה כותבת על הציון הקדש של כ"ק
מוש"ח אדמורי זצוקלה"ה נג"מ ז"ע, כ"א מותאים לתוכן כתבו.

ובהנוגע לשאלתו וכוכי הנסיוון הראה שבכלל בדרך נועם מצלחים יותר
ובהקדם יותר, כן וואים במושג אשר ע"י תעולה במעשה זה. לא רק
להוכיח אי נכונות הדרך בה הולכת אלא ע"י שימציאו לה (כאללו מבעלי מושם
לב) עניינים של טוב להתעסק בהזה ושיענינו גם אותה מבעלי צורך לטעולה
בזה, עלילה לנתקה יותר מהדברים הבלתי רצויים וק"ל, ואף שבכגון דא נוח
שמי שהוא יעמוד בתנועה של מהאה נגד התנהוגותה, הנה כפי שראה אני
מהמכתבים, מהאה זו היא מצד האב שי' בכל התקוף ובפרט שאפילו בהנהגה
בדרכי נועם אין זה שולג ג'כ' המהאה בדרכי נועם.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור,

ו'קצז

ב'יה, כ'יו ניסן, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום השני, בו כותב שהוא בגיל שМОנה עשרה שנה
ולומד בישיבה, ומה שאומרים לו בסביבתו בהנוגע לעתידו.

והנה פשוט הדבר שעליו להמשיך בלימודו בישיבה לימוד תורה"ק שהרי
היא הצנור והכלי לקבלת ברכות הקב"ה נוטן התורה שהוא רק הוא הZN
ומפרנס לכל טוב בחן ובחסיד וברחמים, ובודאי שהידור בקיום המצאות שלו
ה"ז הוספה לברכות הש"ית גם בהנוגע להסתדרותו בעניינים של פרנסת
כשיובא הזמן זהה, והרי נמצאים אלפיים אברכים בגילו ועוד יותר

אדמו"ר שליט"א

מט

מבוגרים ממנו הלומדים תורה בהתמדה וشكידה ומצוירים, וכמה מהם כבר נסתדרו בענינים של פרנסה לאחרי שלמדו תורה, והmphורסמות אין צרכות ראי, ותקותי שימצא מכיריים שיסבירו כל האמור לאלו הדברים עמו ברוח אחרת, וכי רצון שלימוד תורה בהתמדה וشكידה עד כדי ליגעה ותקויים בו הבחתת תורה יגעת ומצאת.

ברכה לת"ת ביראת שמים,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

.נ.ב.

בטח יודע משלשת השיעורים דחומרת תחלים ותניא הידועים ועכ"פ
ישמור אותם מכאן ולהבא.

ו'קצז

ב"ה, כ"ח ניסן, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

אין ענטפער אוינט אײַער בריף פון 15/4 אין וועלכען איר שרייבט וועגן
אײַער זוּן אֶז ער האט זיך באקענט מיט אַנט אַידישע, אָונַן לוּיט ווי אַיר
דריקט זיך אָוִיס, גִּיטִּי צוּ אַרְבָּ אָוּן ווּרטַט אַידיש אָונַן האַלְט אָן כְּשָׂרוֹת, אָונַן
אוֹיך אַיְעַר זוּן — ווי אַיר דְּרִיקְט זיך אָוִיס — לִינְגַּט אָונַן ווּלְטַעַן, אוֹיך דָּעַר
זיך, אָונַן אַיר פְּרַעַט ווּסַּאַלְט אַיר טָאַן אָינַן אֶזְאָ פָּאַל.

בעפָאַר אַיר באַשְׁלִיסְט אַיְעַר באַצְּהוֹנָג צוּ דָעַם, דְּאַרְפַּט אַיר טָאַן צוּוּי
זָאַכְעָן,

א) געפִּינְעַן אַו וועַג אֶז אַיְעַר זוּן שֵׁי זָאַל זַיך טְרַעְפַּעַן מִיט אַידְיש
מיידלעַך, ווּס עַס קָעָן דָאַך זַיְינָן אֶז ווּרְפָוּן זַיְיָ ווּעַט עַס גַּעַפְעַלְעַן ווּרְעַן,
אוֹן דָאַס ווּט זַיְינָן דִי בְּעַסְטָע ווּגַז צוּ אַרְוִיס פָוּן דָעַר גָּאנְצָעַר זַיך, אָונַן חַאְטַש
אַיְן דָעַר לְאַנְד אַיְזָה נִיט אַגְּנָעָנוּמָע אֶז עַלְטָעָר זָאַלְעַן אַפְּצִיעַל פָּאַרְלִיגְגַּעַן
שִׁידּוֹכִים קִינְדָּעָר, אַבְּעָר ווי עַס ווּרְטַע גַּעַטָּאָן אַיְן טְוִיזְעַנְטָעַר פָּאַלְעַן אַרְדָּנָעַן
אַיְן עַלְטָעָר אַזְוִי, אַזְעַלְכַּע גַּעַלְגַּעַנְהַיִיטָעַן, אָונַן דִי קִינְדָּעָר זָאַלְעַן נִיט ווִיסְעַן,
אוֹזְדָאַס שְׁטָאַמְטַט פָוּן זַיְיָ, אַיר שְׁרִיְבַּט אֶז אַיְעַר זוּן אַיְזָה אַינְ קָאַלְפָאַרְנִיעַן אָונַן

שריביט ניט און וועלכער שטאט, אבער דאס איז א שטאט וואו עס זייןען מעערע אידען, איז פראן פערשידענע געלגענהייטען, דאס צו אראנושירען, און לוייט דער באשעפטעונג פון אייער זון, איז דאס זיכער פארבונדען מיט אידישע הייזער, דורך וועלכע עס קען געטאן ווערטען דאס.

ב) מדאך אוייסגעפינען צו וועלכען רב גיט זי דארטען, און וואס מיינט דאס איז זי ווערט אידיש [אונן מון הסטס קענט איר אוייסגעפינען דעם נאמען פון דעם רב, דורך אייער זון, אבער און איז א וועג, איז ער זאל ניט מיינען, איז איר זיט אינשטייניג אוייפ דער זאך, ווארום דענסטמאל, גיט דאך פארלארען דער פרובען מיטן ערשותען מיטעל].

איר גיט צו און אייער בריך, איז איר ווייסט ניט פארוואס קומט דאס איז א.ו. — איז און מעערע פאלען איז איזעלכע פאסירונגען רעזולטאט פון דעם וואס די מוטער זיינערציט, וווען זי האט פארשווונגערט מיט דעם קינד, איז ניט אפגעהיט ווי געהעריג טהרת המשפחה, (מקוה, הפסק טהרה, וכוי) און אויב און אייער פאל איז דאס איזזוי געוען ח"ו, איז אום צו גוט מאכען דאס אין א געוויסער מס, דארפמען זעהן איננוירקען אוייפ אנדערע אידישע פרוינען, איז זי זאלען אפהיטען די דיניס פון טהרת המשפחה, און ווען איר [וועט] איננוירקען אוייפ צוויי דריי אמויניגסטען, וועט דאס אין א געוויסער מס זיין א פארגעבעונג אוייפ דאס אויבען גזאגטען.

מייאט געדארפט בודק זיין (אפטשעקין) די מזוזות און אייער דירה, איז זי זאלען זיין אלע כשרה ווי דער דין איז, און איז זאלט איר אנהאלטען דעם גוטען מנהג פון בנות ישראל הכהרות, צו געבן אוייפ צדקה יעדער מאל פאר ליכט צינדען ערבע שבת און ערבע יומן טוב.

בברכה צו גוטע בשורות,

בשם כ"ק אדמוייר שליט"א
מציר

ו'קצת

ב"ה, כ"ח ניסן, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג וכ"ז מווה' שלמה יהודא שי'

שלום וברכה!

קבלתי פ"ש ממוני ופ"ע עיי הורה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד"צ מווה' מנחם
זאב שי הלוי גריינלאס,

ובעת רצון זכירוהו על הצעון הק' של כ"ק מווה' אדמו"ר זצוקלה"ה
נונג'ים זי"ע.

וחבל — כפי שכתב לי הניל — שהי נוכח בהთועדות דיום הפורים,
אבל עמד בקצת השולחן וכו', ולא שבunningים רוחנים אין המקום מפסיק,
בכ"ז הרاي הראי כפושטה פא"פ כמה עניינים בזה, וגם בהנוגע לкриוב
ברוחניות.

שמעתי מכ"ק מווה' אדמו"ר פטגט בשם הבש"ט, שכשנפחים פעם
אחד בטוח יגשו גם שנית, ותוקתי שבפעם ההיא יתוקן גם האמור.

בטח יודע ושומר שלשת השיעורים דוחמש תהילים ותניא הידועים ועוד
על שאר השיעורי תורה בוגלה וחסידות, ומהנוכן שייהי בקי בעל פה באיזה
פרק משניות ולכל הפחות פרק אחד תניא.

בברכה לבש"ט ולאורך ימים ושנים טובות ולנצח יהודי חסידותי מכל
יו"ח שיחיו.

ו'קצת

מו"ה שלמה יהודא: פרידמן, מונטראל.

ו'קצט

ב'יה, כ'יח ניסן, תשי"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

מייט גראיס איבער'רעדשוויג האב איך באקומען אייער בריף, אין וועלכען
אייר שרייבט וועגען מיין פארשלאג, איז אייער זון . . . שי זאלען פארען אין
מיינע א שליחות אין . . . אוון אייר שטעלט זיך אין אייער בריף שטארק געגען
דען.

מיין איבער'רעדשוויג איז פון דעם, וואס איך האב גערעכענט, איז אייר
דארפט וועלען, דאס וואס בעסער איז פאר זיינער איניארדעונג, אוון אייר
שרייבט אלץ אין אייער בריף, וואס איך רעכינט וואס איז בעסער פאר איך!

פאר מיר איז געוווען א איבער'רעדשוויג נאך א גרעסערע ווען עס זיינען
געוווען בא מיר אייער זון הרב אוון זיון פרוי תחיה צו רידין אויך וועגען דעם;
וואס גערעכענט האב איך, או ער איז מיינער א סאלדאט, אוון כי Kun עם גבעען
א שליחות אין . . . אבער אroiיס געוויזען האט זיך, איז איידער ער באשליסט,
דארף ער הערען וואס זאגט די מוטער אוון משפחה שייחיו, אוון זעלבסט
פארשטיינדליך, איז דאס איז ניט קיין ארבעט פון א סאלדאט, צו פרעגען
תנאים, וויפיל צייט, אוון דערנאך אונפרעגען בא דער משפחה זיינער מיינונג אין
דען.

אוון דעריבער, צי איך צוריק אין גאנצען מיין פארשלאג, במילא האט
אייר ניט וואס שטורמען, אוון דארפט ניט שרייבען ווי דאס ווירקט אויפן
געזונט, ווארום זעלבסט פארשטיינדליך, וויל איך ניט אנרייען וועמען עס זאל
ניט זיין אין געזונט.

אוון השם יתברך זאל העלפען זי אוון איך פיל הצלחה אין דעם וואס
מען נויטיגט זיך, ויהי רצון איז דאס זאל זיין אמתיע הצלחה בטוב הנראה
והנגללה.

ברכה.

ב"ה, אדר"ח אייר, תש"י"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו — שנותחר בדרכו בהרבה יותר מהרגיל עד שהגיע לידי — בו כותב ע"ד לימודו עד עתה ואיך שפגש עם אנשים מוחוג חב"ד, והם הכירוהו את תורתה ועניניו.

וכיוון שאמרו חז"ל גדול תלמוד שביא לידי מעשה, תקוטי חזקה שהיכירות האמורה, שבודאי פירושה שלמד עכ"פ קצת בהנוגע לתורת חב"ד, מביאה לידי מעשה, ז.א. הוספה בהתמדה ושקיים בלימוד תורהנו הקדלה והחסידות והידור בקיום המצוות הטבת המדות וכוכי ולהשפיע גם על החברים שי' בזה. ואין לך דבר העומד בפניו הרצoon, ובפרט אברך בגילו שעדיין און עליו טרdotות פרנסה, יוכל להקדיש כל זמנו ומרכו ללימוד תורהנו הקדלה תורה חיים, וכי רצון שיבשר טוב בהאמור.

ברכה לת"ת ביראת שמים ולקיים המצוות בהידור ולבשורות טובות,

בשם כי'ק אדמו"ר שליט"א
מצחיר

.כ.ב.

במ"ש אודות אחיו הגדל ממוני שנים, שאינו דתי כי'ק ואינו יודע איך להשפיע עליו.

רואים במוחש שתעמולה היוטר טובה היא על ידי שמראים עצמוני דוגמא חי', איך צריכה להיות הנהגת איש ישראל, כוונתי שבאים הוא יהיו זהיר בהנהגתו היום יומית שתהיה מתאמת להוראת תורהנו הקדלה חיים, הרי זהה תעמולה hei יעליה גם בהנוגע לאחיו שי', ונוסף על זה צריכים שאלות ידידו ומכוירו שהם בגילו של אחיו או יותר מבוגרים ממוני ישפיעו עליו בכיוון האמור.

מ"ש אודות תכנית הסתדרותו לאחרי שיגמור למד בבייה"ס, הרי כיון

שכפי כתבו ימי זה בעוד שניםים, אין כדי להטריד את עצמו במחשבות בשטח זה, ובפרט שבתקופתנו זו במשך שניםים ימים מעתנים עניינים חשובים ועיקרים.

ו'רא

ב'ה, אדר' ח איר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנסי קיבלת מכתבו — שנותרך בדרכו בהרבה יותר מהרגיל עד שהגיע לידי — בו כותב ע"ד לימודו עד עתה ואיך שפגש עם אנשים מHIGH, וهم הכירוהו את תורתה וענני.

וכיוון שאמרו חז"ל גדול תלמוד שמביא לידי מעשה, תקותי חזקה שהיכרות האמורה שבודאי פירושה שלמד עכ"פ קצת בהנוגע לتورת חסידות חב"ד, הביאה לידי מעשה, ז. א. הוספה בהתמדה וקידדה בלימוד תורתנו הקי הנגלה והחסידות והידור בקיום המצוות הטבת המזות וכוי ולהשபיע גם על החברים שי' בזה, ואין לך דבר העומד בפניו הרצון, ובפרט אברך בಗילו שעדיין אין עליו טرزות פרנסת, ויכול להקדיש כל זמנו ומרציו ללימוד תורתנו הקי תורה חיים, וכי רצון שיבשר טוב בהאמור.

ברכה לת"ת ביראת שמים ולקיום המצוות בהידור ולבשורות טובות,

בשם כי' אדמור' שליט'א
מציר

.נ.ב.

במ"ש אודות עניינים דתורת החסידות, שיש לו בזה קושיות או אי הבנה. — יפנה בזה לokane החסידים אשר בסביבתו, ויפרט הספיקות אשר לו, שהרי מطبع עניינים אלו, שספק מוליד ספק, ז. א. שכשმתרצים ספק אחד תיכף מעצמו נולד ספק שני במקומו או גם שני ספיקות. ומענה הכללי על הספיקות שלו, הוא ההתבוננות בהמציאות, שהרי תורה החסידות פעלת פועלתה במשך כמאתיים שנה ויתר, והיו גם אותן התופעות שנטעורה אצל ספק בטיבן ורואים תוצאות והשפעת תורה זו שהביאה לחיסון בנסיונות דקים התורה וקיים המצוות, לשיפור במדות בני אדם ויחסיהם ההדדיים וכי והרי אין הוכחה יותר טובה על מהות שיטה באם ורואים שמביאה היא

לתוכאות טובות, והרי גם זה הוכח שאפילו **אליו שהתגנוו** לשיטה זו לפני דורות טרם ידעו התוכאות שלה, הנה מראש וכתחלה **קבעו** על השיטה השם **חסידות וההולכים** בה בשם חסידים.

וירב

ב"ה, אדר"ח אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... אף שאינו מזכיר עד"ז תקותי חזקה שידוע עד המספר בע"פ וגם בהנפסים, שצ"ל עין איש הישראלי טוביה גם בשל אחרים, וכשומעים דברי התעירות ודרכי חסידות, לא להטmins בצלחת, שאז ע"פ הרוב אינו פועל אפילו על עצמו, אלא להשתדל למסור אותם גם לאחרים שאז מתגלה גם הפעולה בהנוגע לעצמו, וכנראה במושך וע"ד מאزو"ל, ומתלמידי יותר מכולם.

וירג

ב"ה, אדר"ח אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

המענה למכתבו — שנותך באיחור זמן בהרבה יותר על הרגיל — בעת רצון יקרה הפ"ג שלו ע"ד בנו... שי' על הציון הק' של כ"ק מוח'יך אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע להמצרך לו וביחד להטבת מצב בריאתו בקרוב. ולפלא מ"ש שמתיעץ עם רופא ומוסיף שאין מומחה להמיוחש שלו כ"א רופא פנימי, אף שכבר נאמר ותשועה ברוב יוצץ, מובן וגם פשוט שהמייעץ העיקרי צ"ל מומחה במקצוע, והרי כמה מומחים במקצוע זה נמצאים באה"ק ת"ו. ואם בהנוגע לטיפול רגili יש לעשות כנ"ל עאכו"כ בטיפול בתרופת חדישה שבכל תרופות כאלו צריכים זהירות יתרה, וכמו שהראה המיצאות.

מובן שבאים יורה רופא מומחה לטיפול בסוגי רפואה הנמצאים רק

בארצות הברית – אזי ישתדלו לשלחם מכון, ובלבד שהרופא יכתוב במפורט שם הסמנים (בלשון ספרי הרפואה, ובאותיות לאטיניות) בצירוף הידיעות הנוצרות לזה. ולדוגמא שמצויר במכתבו על כדורים ובכמה מסמנים אלו ישנים כדורים בעלי גודל שונה וכיו"ב, וכשיאמר לרופא מומחה שכותב עד"ז מעבר לים בודאי ידע איך לפרט הסמנים.

בכל נסונה ההצעה שלמשך איזה זמן עכ"פ ימעט הניל בלימוד ויתעסק בעבודה גופנית או עכ"פ בעבודה משרדיות, ובאים ממאן בזה כמו שכותב במכתבו, הרי יש לברר שהו עניין שלפעמים עת לעשות לד' עיי' הפרו תורתך וכמ"ש ג"כ המורה הגדול הוא הרמב"ס הל' דעתות סוף פ"ג וריש פרק ד'.

כיוון שעכ"פ תוכן מכתבו מתעסק כתיר ברפואת הנפש לבנייך אלו התלמידים, הרי מובן עכ"פ מດתו של הקב"ה מדה נגד מדה אלא שכ"פ כהה שכרו בהנוגע לרפואה לבנייך כפשוטו, ועוד זאת אשר עכ"פ לשון הרמב"ס יש לנפש בריאות וחולי כמו שיש לגוף (משמעותו פרקים להרמב"ס פרק ג' והלכות דעתות פ"ב) הנה רואים ברפואת הגוף שאפשר עיי' סמנים מרים או מתוקים, והחילוק מובן, ובפרט כשהטפול הוא לא חד פעמי. ובכלל מחולקים בזה דרך המוסר ודרך החסידות, שהמוסר התוכן שלו בשם מוסר כפשוטו, ז. א. ההדגשה על העניינים ומדות הלא טובים וכי מא"כ דרך החסידות לרווחות הנפש).

שלכן מהכוון ביותר שיקבע כתיר קביעות לעצמו בלימוד תורה החסידות, אף שתקוטטי שבלא"ה מעין בזה מזמן לאמן, אבל לא זה עניין קביעות ובפרט כהוראת רבנו הוזן בעל התניא והשוו"ע, שקביעות פירושה לא רק בזמן אלא והוא העיקר הקביעות בנפש, ובמילא גם בהשפעה על תלמידיו ינקוט בכו זה, והרי התורה דרכי נועם, ואין לך דבר העומד בפניו הרצון. ובפרט שהרי זכה (כלשונו במכ') הרבה לשם שיחות רמות מכ"ק מוויח אדמוני זצוקלה"ה נג"מ זי"ע.

בכבוד ובברכה לבשו"ט בכל האמור.

ו'ג

כהוות רבנו הוזן: ראה גם לעיל ח"ג אגרת ד'שעא, ובהנסמן בהערות שם. ח"ד ר'תתקלו. ד'תתקצג. חט"ז החשג. חט"ז החTCP. לקמן ורימט. וירעג. ושה. ושי. ותיה. ותנן.

וירץ

ב'ה, א' איר, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

בمعנה למכתבה מיום ו' עם המוסגר בו.

בעת רצון אזכורה על הציון הקדוש של כי"ק מוויח אדמו"ר זצוקלה"ה
נונג"מ זי"ע להמצרך לה מתאים לתוכן כתבה.

ונראית בענייני הסברא שכותבת ע"ד קניין בית, ולא שכירות, שהרי חבל
על דמי השכירותים שמשלמים לאחרים בה בשעה שיכולים בכך זה לשלם
המשכנתא, וכי רצון גם בזה תבשר טוב.

תקותי שבולה הרבה שי סיפר לה ולב"ב שי בכלל נקודות מההתעודות
שהי נוכח, שהרי כמה פעמים שמענו מכ"ק רבותינו נשיאינו שזוהי מהתכלית
ומטרת התהמודות, שיבאו הדברים גם לבני ביתם של אלו המתועדים,
וביחוד שהרי נדבר גם על דבר זכותן ואחריותן של בנות ישראל, ואחכה
לבשורות טובות גם בזה, שהרי הדברים מעוררים להוספה בפועלות נשי
ובבנות ישראל אשר ב... ובזה גם במסגרת נשי חב"ד.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
mozayir

לפלא שכותבת בסיום מכתבה שכותבה מכתב ארוך ולא שלחה אותו,
שהרי ממה נפשך כיון שכבר נכתב וכו'.

וירץ

ונראית בענייני הסברא: ראה גם לקמן אגרת וירטו.

ו'ה

ב"ה, א' אייר, תש"ה
ברוקלין.

הו"ה איה נו"ג מלאכתו מלאכת שמים הרב יהושע
נחום שי זוגתו הרבנית מרת נחמה ציפה תחיה

שלום וברכה!

נעם לי לקבל מכתבו מכ"ח ניסן עם המוסגר בו תМОנת ילדיהם
שליט"א.

ויהי רצון אשר יגדלום הוא זוגתו תחיה לتورה ולחופה ולמעשים
טובים מתוך הרחבת הדעת ובריאות בגשמיות וברוחניות ומובן גם פשט
בשמחה וב טוב לבב.

ונעם בפרט לקרות במכתבו מלימודו בביתם החדש בהלכות פסח
בשו"ע רבנו הזקן בעל התניא – פוסק בנוסתר דתורה – והשו"ע – פוסק
בגלה דתורה, אשר הוא ביאר עניין הפסח שזהו חירות מכל עניין מצרים
ונבולים ואפילו מצרים ונבולים דקדושה. והוסיף בזה בספר התניא קדישא,
שהחייב לצאת מצרים ונבולים הוא לא רק פעם אחת בכל דור אלא בכל יום
ויום וכHALSHON שסראות עצמו כאילו היום יצא מצרים, והרי מצות הتورה
בעניין הזיכירה, אינם מן השפה ולחוץ, כי אם אייבער לעבען דאס, וקדום
שדורשים זה מאייש ואשה הישראלים הרי ניתנו להם הכוחות למלאות זה
בפועל, ולא עוד אלא שהקב"ה עוזרו, והפועל יוצא בודאי מובן.

בברכה לבשו"ט בכל האמור.

ו'ה

הרב יהושע נחום שי: גודמן. ניויהיווען.
בכ"ז יומן ווועט: ראה בזה לעיל אגרות ויקעט.

אדמו"ר שליט"א

נט

ו'רו

ב'ה, א' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ג ניסן,نعم לי לקרוות בו אשר זה זמן שמתוחק
עצמו ברחמי הש"ית, אף שאינו מזכיר ע"ז. תקוטי שעין בספר תניא
קדישא, שאין להתרשם ממה שבינתיים היו עלויות וירידות וכמ"ש ולאום
מלאום יאמץ, יעון שם בפתח הנדפס בסופו.

ומה שambil הפטגס בהנוגע לניטנות, שנונתים לאדם כפי כהו, הרוי זהו
תוכן פתגס רזיל לפום גמלא שיחנא, וביוור ביאור במד"ר עה"פ ה' צדיק
(דוקא) יבחן (ב"ר פלי"ב, ג) ובילוקוט תהלים במקומו.

במה שמצויר שכשלומד נזכר בגמרה ביבמות, בעשיית נחת רוח הנה עני
הניל' הוא בהנוגע לקבלת שכר ע"י שעושים נח"ר. אבל גדולה מזו שמענו,
והוא מיסוד על המאמר** אך בצלם יתהלך איש (תהלים לט, ז) שהאומר
שמועה יראה כאילו בעל השמועה עומד לנדו, ויעין ג"כ לכותי דברים***
לכ"ק מוויח אדמו"ר, דברים נפלאים זהה.

בעת רצון יזכירו על החיזון הק' של כ"ק מוויח אדמו"ר זצוקלהיה
נכג"ם זיו"ע להמצרך לו בכלל, ולתלמוד תורה ביראת שמיים (שזהו
מהעיקרים בחיה בן ישיבה), תורה הנגלה ותורת החסידות, ביחוד.

ברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מצויר

*) כי נראה כוונתו ליבמות (צו, ב).

**) ירושלמי שבת פ"א ה"ב.

***) כי כסלו תרצד, אות ה. ועייג"כ רישומות הצ"צ (יהל אור) בתהלים שם.

ו'רו

נדפסה בלקו"ש ח"ד ע' 257.

ו'ז

ב'ה, אי' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ט ניסן והקודמו, בו כותב מהשתדלות שלו בעלי' בעניין תורה ומצוות וההتجדות מענני קליפת עמלק, ז.א. קריירות וספיקות, וسؤال העצה זהה.

והרי מalto אמרה בספר חסידות בכלל בכמה מקומות והנΚודה העיקרית בזה, לא לשום לב כלל לפיטויו הימר, וכשבא בתחboleה המביאה לקריירות להטיל ספק, הרי העצה והמענה צריכה להיות, שאין לו זמן פנוי להתעסק בטענות ומענות, כיון שהוא למד, צריך לקיים מצוה פלונית להשפיע על חבירו וידידיו שאגם הם יעשו את זה, והרי כל אחד מאתנו עבד הוא לאדון העולם, ואין העבד עומד ברשות עצמו לבזבז זמנו בדברו עם מי שהוא, כיון שהאדון העמיס עליו למלאות שליחות זו וזו.

ובכדי להגדיל הסיעתא דשמייא, הנה בכל יום חול קודם תפלה הבקר יפריש איזה פרוטות לצדקה ולאחר התפלה בכל יום גם בש"ק ויום טוב, יאמר השיעור תהלים חדש — כמו שנחalker התהלים לימי החדש, ולהשתדל בטובות הזרות ברוחניות ובעשניות, והש"ת יצילחו לבשר טוב בכל האמור.

ברכה.

וירת

ב"ה, אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ח הרה"צ נש"ק כו' וכו' מוה"ר שלום שי'

שלום וברכה!

בمعנה למכתב כת"ר מכ"ה ניסן.

نعم לי לקרות בו ע"ד התחלת הנחת תפילין של בנו שי' ומוסגר בזה המכתב אליו כהצעת כת"ר שי'. ומובן שטוב עשה בנו בהחלה עתה הנחת התפילין שהרי בפירוש שמענו מכ"ק מוה"ר אדמו"ר (הוועתק בלוח הימים יומ' מנ"א) הוראה לרבים להחילה בהנחת תפילין שני חדשים לפני יום הבר מצוה [כדיוק הל' לרבים, כי בבית הרבה היו מתחילה זמן הרבה מוקדם לזה, ופעמים סיפר כ"ק מוה"ר אדמו"ר שהוא התחיל להנחת תפילין בשנת הי"ב].

והנה לא נעלמה ממי דעת איזה מהאחרונים (הובאו בנ"כ שו"ע או"ח סוסל"ז) שכיוון שתפיפין צרכיים גוף נקי אין להקדים בהנחתם, ובפרט בדורותינו אלה. בכ"ז כיוון שבפירוש הورو כנ"ל, מצוה לקיים דברי חכמים בתראי ובפרט כשהו לפרסום דעתם בזה (וכלשון האמור לרבים).

ונראה לי הטעם דההורה שהוא ע"ד החשדלות והיגיינה להפיץ תורה החסידות בחוגים וכי רחבים ומבלי להציג תנאים מוקדמים ל תורה זו אף שבדורות הראשונות (לפני התגלות הבуш"ט, תלמידו הרב המגיד ותלמידיו ומהם רבנו הזקן) הקפידו על הנהגה כזו, וידעו המשל מריבינו הזקן, מאבנן טוב שבכתר המלך שכשנכח בנו ייחדו של המלך וגדלה הסכנה ר"ל, מצוה המלך — אפילו על ספק וס"ס — ליקח אבן טוב מכתשו ולנסות לרפאות בנו ייחדו, וכחלהון שכדי לשפוך כמה וכמה בחוץ בשבייל ספק שיגיעו איזה טיפות להבן מלך ויחלים ויתרפא, והנמשל מובן.

ונראה גם במוחש בשנים האחרונות, איך שהפצת החסידות וביס

וירת

נדפסה בלק"ש ח"ז ע' 281 והושלמה ע"פ העתק המזיכירות.
莫哈"ר שלום: סופרין, האדמו"ר מקאמארנה. אגרת נספת אליו — לעיל ויקפ.
וידוע המשל: ראה התמים ח"ב ע' מט. לעיל ח"ד אגרת דיתחר.

הצילה מכמה נסיבות ומכשולים, וمفורסמות הן לכל אלו שהיו במדינות רוסיה ועמדו בנסיבות שם וכוכי.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על העזון הקדוש של כי"ק מוויח אדמור"ר זצוקלה"הה נבג"ם זי"ע, ויהי רצון שיבשר טוב בכל העניינים אשר במכתבו.

בכבוד ובברכה לבשו"ט.

וירט

ב"ה, אי איר, תש"ה
ברוקלין.

הברך אברהם מרדכי שי

שלום וברכה!

נעם לי להודיע אשר התחיל להניח תפילה.

ויהי רצון שתהיי בשעה טובה ומוסחת ולפעול כל העניינים אשר בזה, מתחילה כפשוטו — כמבואר בשולחן ערוך, הובא בתניא קדישא ריש פרק מ"א: ודרך פרט בתפילה וכו' עי"ש, והרי הוקשה כל התורה יכולה לתפילה, ז.א. שפעולת התפילה ממשיכים ג"כ בכל עניין התורה, ולאחר ההכנה דשני חדשים — יקבל עליו ביום הבר מצוה על תורה ומצוות בשלימות.

ברכה.

וירט

הברך אברהם מרדכי: סופרין, ירושלים. ראה אגרת הקודמת.

אדמו"ר שליט"א

סג

ו/רי

ב"ה, אי איר, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

זינען צוית האב איך באקומען איעזר בריף פון 3/23 מיט דאס
בייגעליגט, און לויט מײַן אויפטראג האט זיך מײַן פרײַנד ד"ר זעליגסאָן
שי' פֿאַרְבּוֹנְדָּעָן מיט אַיִּינָסָס פֿוֹן דִּי גַּרְעָסְטָעָן דָּקְטוֹרִים סְפֿעַצְיַאַלִיסְטָעָן אַיְן
דָּעַס, אָוּן בִּיגַעְלִינְגַּטְּ דָּא אַיְזָ דָּעַרְ בִּרְיָה פֿוֹן דִּי' זַעְלִיגְסָאָן, אָוּן וּעָלְכָעָן עַר גַּיְטָ
אַיְבָּעָרְ דִּי מִינְיָנָגְ פֿוֹן דִּי' סְפֿעַצְיַאַלִיסְטְּ, אָוּן הַשָּׁם יַתְּבָּרְקָ זָאַל הַלְּפָעָן
עַס זָאַל זִין בַּהְצָלָה אָוּן זָאַלְ קָעְנָעָן אַנְזָאָגָעָן גַּוְטָעָן בְּשָׂרוֹת אָוּן דָּעַס אָוּן
גַּאֲרָא אַיְן גַּיְכָעָן.

אַזְוִי אַבָּעָרְ וּי מִיר זָאָגָעָן אַיְן דִּי בְּרָכוֹת הַשָּׁחָר, אַיְזָ הַשָּׁם יַתְּבָּרְקָ דָּעַר
אַמְתִּירְ רַופָּאָן כָּל בָּשָׂר וּמְפָלָיָה לְעֹשָׂות, אָוּן דִּי דָּקְטוֹרִים זַיְנָעָן נִיטָּמָעָר וּי
זַיְנָעָן שְׁלוֹחִים, אַזְזָ דָּעַרְבָּעָרְ דָּרְכָאָוִיסְ נַוְיָּיטָגְ צַוְּ אַיְפְּפִירָעָן זַיְקָ אַיְן דָּעַס טָאָג
טָעַגְלִיכָעָן לְעַבְנָן, לוּיטָ דִּי אַנוֹוְיַיְזָנָגָעָן פֿוֹן דָּעַס רַופָּאָן כָּל בָּשָׂר וּמְפָלָיָה לְעֹשָׂות,
אָוּן בְּפָרְטָ וּוּעָן עַס הַאַנְדָּעָלָט זַיְקָ וּוּעָגָן קִינְדָּעָרְ, אַזְזָ אַלְעָס עַרְשָׁטָעָן אָוּן הַוִּיפָּט
זַיְקָ, דָּאָרָף אַפְּגָעָהִיט וּוּרָעָן דִּי גַּעֲזָעָצָעָן אָוּן דִּינִים פֿוֹן תּוֹרָתָנוּ הַקָּיָ אַיְן בָּאָצָוָג
צַוְּ טָהָרָתְ הַמְּשָׁפָחָה (נְדָהָה, הַפְּסָקָ טָהָרָה, מָקוֹה אָוּן עַנְלִיכָעָסְ) אָוּן אַוִּיפָּט וּוּפִילָ
גַּוְטָעָן זַיְקָ דָּעַרְ צְוֹשָׁתָאָנָד אָוּן דָּעַס, אַזְזָ דָּאָקָ שְׁעַדְנִיגָּדָגְ פְּרָאָן נָאָק
פָּלָאָץ אַוִּיפָּט צְוֹצָגָעָבָן אָוּן דָּעַס, אָוּן הַשִּׁיְׁיָת אַזְזָ בָּאָגְלִיבָטְ צְוֹצָגָעָבָן אָוּן
זַיְנָעָן בְּרָכוֹת אָוּן דָּעַס וּוָאָס מִנוּיְטִיגָּט זַיְקָ.

עַס וּוּאַלְטָ גַּעַוְעָן אַגְּלִיכָעָזָקָ, מִזְאָל בּוֹדֶק זִין (אַפְּטַשְׁעַקְיָן) אַיְיָרָעָ
תְּפִילָן אָוּן אַוִּיךְ דִּי מְזֹזּוֹת אָוּן אַיְיָרְ דִּירָה, אַזְזָ זַיְקָ אַלְעָנָכְשָׁרָעָ וּי
דָּעַרְ דִּין אַזְזָ. אָוּן אַוִּיךְ אַזְזָ אַיְיָרְ פְּרָוִי תְּחִיְּ זָאַל אַנְהָאַלְטָן דָּעַס גַּוְטָעָן מְנָהָג
פֿוֹן בְּנוֹתְ יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׂרוֹת, צַוְּ גַּעַבָּן אַוִּיפָּט צְדָקָה יַעֲדָרְ מָאָל פָּאָרְ לִיכְטָ צִינְדָעָן
עַרְבָּ שְׁבָתְ אָוּן עַרְבָּ יוֹם טָוָב.

בְּרָכוֹת לְבָשְׂוּ"ט.

ג.ב.

צְוִילִיבְ דָּעַרְ אַבּוּוֹעַנְהִיָּיטְ פֿוֹן דָּעַס סְעַקְרָעַטָּאָרְ וּוּלְכָעָרְ שְׁרִיְבָטְ עַנְגָּלִישָׁ,

ו/רי

נְדָפָה בְּלִקְוּ"שְׁ חַטְ"ז ע' 185 וּהוֹשְׁלָמָה ע"פְ הַעֲמָקָה.

איז דער בריך געшибען אין אידיש. אבער איר קענט אויך אויף וווײיטער
שריבען אויך אין ענגליש.

וירא

ב"ה, שני באיר, תפארת שבתפארת, ה/תש"ח
ברוקלין, נ.י.

לכל המשתתפים בהנחת אבן פינט בניין "תומכי תמיימים"
אשר בכפר חב"ד ולכל אחינו בני ישראל חובבי תורה
ומצוה
ה' עליהם יחיו

שלום רב וברכה!

להנחת אבן פינט הבניין המרכזי של הישיבה תומכי תמיימים אשר
בארכנו הקדושה,

— תבנה ותוכון מהרה בימינו על ידי מישח צדקו —

הנני שולח ברכתי לבביה ונפשית לכל המשתתפים בשמחה של מצוה
גדולה זו,

השתתפים בעת הנחת אבן הפינה ואלו שהשתתפו בהכנות זו
ואיפשרו אותה.

תקותי שהשתתפות כל אחד ואחד תהיה השתתפות מלאה וגם בעtid,
השתתפות בממוני בגופו ובנפשתו:

בממוני — כפשוטו — להתנדב להקמת הבניין בסכומים הכי גדולים;
בגוףו — להשתדל ולטרוח בטרחה כל הדרוש להיות מהמעשים
ומפעלים גם אחרים להיות משתתפים אף הם;

בממוני בגופו ובנפשתו: ראה ארחות צדיקים שער ז — הובא באוה"ת, לאדמור' הצעץ פי
וירא (צ, ב) ונתבאר במאמרי כי"ק מוח'ת אדמור' (דייה אשר ברא תרפ"ט. ועוד).

וירא

אבן פינה... בכפר חב"ד: ראה לעיל חי"ג אגרת ד"דש. ובהנסמן בהערות שם. חט"ז ויא. לקמן
וירסא. וישראל. וישראל. וישראל. וישראל.

בנשנתו – הינו אם אפילו נראה לו שהתעסקותו במצבה זו תמעט לפי שעה נוספת לימודו ב תורה וכיו"ב.

כי זהה הנדיבות בנשמה, להקריב מחיי הנשמה של היחיד – בכך להקים בין ומוסד של לימוד תורה דרביהם. ועוד אשר גם בזה ישנה להבטחה – עשר בשבייל שתתעורר, כי מה שלא יוסיף לפיה שעיה בלימודו – יתרבה על ידי זה בלימוד והפצת תורה הרבים שוגם בה קונה חלק בעמלו.

כי הצדקה של "זבולון" לאפשר תורה של "יששכר" – אין זו צדקה בלבד, אלא גם חלק יש לו בתורתו של יששכר.

* * *

ואם בכל מקום גדול תלמוד תורה שהוא נגד כולם, על אחת כמה וכמה בארצנו הקי ת"ו, ארץ אשר עני הוי אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ובפרט בכפר חב"ד שנתייסד על ידי כ"ק מוויח אדמו"ר זצוקלה"ה נגב"מ זי"ע, אשר מסר נפשו על הפצת התורה הנגלית והפנימית, תורה תמים ושלמה, ואצל מרוחו על תלמידיו ישיבות תומכי תמים ועל המkos – זה הכהן – להיות העסק בתורה במסירה ונטייה, בחיות ואור. ומגלאין זכות לימי זכות ימי הספרה, ימי ההכנה וההשתוקקות לקבלה התורה, וכדברי רוז"ל באגדה:

בשעה שאמר להם משה תעבדו את האלקים על ההר הזה, אמרו לו ישראל, משה רבינו אימתי עבדוה זו, אמר להם לסוף חמישים יום, והיו מונין כל אחד ואחד לעצמו, מכאן קבעו חכמים לספרת . . . מחשבין ני יום לשמחת התורה.

תקותי שייהי הזמן גורם לעורר ולחזק בכל אחד ואחד אהבת התורה ועניניה, ומזה – לתופסת פעהה, בכל אופנים האמורין לעיל, בבניון והקמת מבצר תורה זה – ישיבת תומכי תמים בכפר חב"ד.

* * *

ועל ידי מעשים ועובדות זו, להרים הכסף מעוניינים העולם ולהקדוישו ל תורה תמים (הנגלית והפנימית) ומוסדותיו, לא לעסוק "כל ימינו בדברים שהגופ צrisk להן אלא נשב פנוים ללימוד בחכמה ולעשות המצוה"

גם חלק יש לו: טור ושוו"ע יו"ד ר"ס רמו. הל' תית לרבענו הזקן פ"ג ס"ד.

רוז"ל באגדה: הובא בר"ן סוף פשחים.

ועל ידי מעשים ועובדות: ראה תניא ר"פ לו.

כל ימינו: רמב"ם הל' תשובה פ"ט בתחילתו.

מעשינו ועבדתינו אלו יקרבו ויביאו את הנגולה האמתית על ידי מישיח
צדקו,

את ימות המשיח אשר יכוף כל ישראל לילך בתורה שבכתב ושבעל פה
וילחם מלחמות ה' וייה פניו בתורה וחכמתה, ולא יהיה עסק כל העולם
אלא לדעת את ה' בלבד.

בכבוד ובברכת הצלחה רבה במפעלים האמור ביהود, ובכללות העבודה
של הפצת המעינות דאי"ח (עד שיגיעו גם) חוצה.

ו'ריב

ב"ה, ב' אייר, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... מהనכוν ה' שיתיעצו בינוּם אם יש מקום להדפיס חוברת אשר
תכלול הרצאות התלמידים לשיבת הערב בעת חלוקות התעוזות, ואפשר רק
תוכן הרצאות שלהם או נקודות מבונן בציורו הנואם (בשלימות או
בקיצור) של הרבנים שנוכחו וכוכי שהרי זה בודאי יביא עדוד לתלמידי ישיבת
הארב, ויהוּה מקום להוספה בקננות סופרים וכו'. לאידך גיסא יש להתחשב
בנימוק שלא להתגרות יותר מדי, ובגנון ניט אויפריזין די אויגן.
ובהתבוננות כולם יחד בזה בטח יוכל לשער איזה טענות מכריעות.

בברכת הצלחה בylimודו לעצמו תורה הנגלה ותורת החסידות ולהוספה
בעבודת התפלה לתוספת הצלחה בהשפעתו על הזולות לראות פרי טוב
במושפעיו טוב האמתי וביחד עם זה גם טוב נראה ונגלה.

ברכה לבשוייט בכהניל.

אשר יכוֹף: רמביים הלי מלכימ ספ"א וספ"ב.

ו'ריב

האגרת היא אל מורה נפתלי שי' ראתה, ירושלים. אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז ו'קלה.
ובהנסמן בהערות שם.

ו'רג

ב"ה, ב' אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"ן מלאכתו מלאכת שמים
מו"ה יעקב אליעזר שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי אורך נתקבל מכתבו מכ"ה ניסן, ובמ"ש שעבודה רבה
ועצומה נחוצה עם תלמידי הישיבה כאן ומו"ש הטעמים על זה.

בודאי לモ"ר להאריך לדכוותי שכן הוא בהנוגע לתלמידי בני ישיבה
בכל מקום שם וaphael בדורות הראשונים, שהרי מלאכת ה' נקרא עניין זה
והפליגו ר"ל במאד בגודל האחריות ובהתעסקות בלתי פסקת שצ"ל
בזה. עיין ב"ב, ב. ברכות תנ"ת בשו"ע והלכות תנ"ת לרבענו הזקן ועוד וועוד.
כן במ"ש שצ"ל פגישות אנ"ש לעתים קרובות יותר, ודאי שגם זה נכון ביותר
וביחוד כמבואר בקונטרס החלצו, אבל בכדי שהיה קיום לעניינים אלו
צרכיים להעשות באתעדיות וכנראה במוחש, ולא ע"י ציווים ממ"א.

במ"ש אודות לימוד מס' סוטה עם התלמידים שי' וכו' הרי לפלא כיון
שיש חילוקי דעתות בזה למה להם להכנס לעניין זה ובפרט שההכתות כמו אלו
שכתב אודותם, הרבה מס' אחריות לומדים בישיבות מاز' ומקדם כידוע,
ולמה לשנות בזה.

ובמה שמשמעות מקונטרס תנוגת ההשכלה וכו' — הרי שם מדובר
בנוגע לדילוג, וכן שלא לשלול את זה באופן פרינציפיאני, וק"ל.

במ"ש אודות אמירת הל לפני התפלה — הוראה בפירוש לא שמעתי
בזה, אבל מסופר בפי חסידים, שאף שרבו לנו נשיינו בתפלה שבת היו
מאריכים בתפלה אפילו כמה שעות לאחרי גמר הצבור את תפלים, הנה ביום
טוב היו מסתדרים באופן לגמר תפלה השחר עם הצבור ולאמר הל עמהם.

ו'רג

חלקה נדפס בלק"ש חכ"ד ע' 412 והושלמה ע"פ העתק המוכרתו.
מו"ה יעקב אליעזר: הרזוג, מלבורן. אגרות נוספת — לעיל חט"ז ה'תחל'ו. וכהנסמן
בהערות שם.

בברכת הצלחה בעבודת הקדש הפצת המעינות ע"י חינוך מתאים לזה
וגם בעניינו הפרטים.

ברכהلبש"ט בכל האמור ובזה – שעבוד עבודתו באחלי"י מבלי
להתרשם כלל וכלל מפתוחים נגד זה – מאיוזה מקום שיבאו ב글וי ובאיזה
הסבירה ב글וי שיבאו (כי מקורם האמתי מובן ופשוט) – ואדרבה הפיתויים
הניל מוסיפים בו אומץ ושמחה וטוב לבב בעבורה"ק הניל.

וירג

ב"ה, ב' אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרבינית מרת חי' שרה תה'י

ברכה ושלום!

עס וואונדערט מיר וואס שווין א ליאנגערע צייט איז פון אייך ניט געועען
קיינע בריף און ידיעות וועגן איעיר טעטיקיט בעכל און בפרט בהונגע צו
נשי וبنות חב"ד פון שיקאגא, הי עלייהן תחינה, חאטש איך נעם און איז אלעס
גייט און בסדר, און אין אזעלכעס סדר על פי תורה, מײינט, ניט צו שטיין אויפן
זעלבען שטאנד שטענדייג, נאר האלטען אין ואקסען, ווי דער אנטאג פון
תורתנו הק' מעליין בקדש.

זעלבסט פארשטענדליך האב איך געפרעגט בא איעיר מאן הרב שליט"א
וועגן דעם, אבער וויס נאר אלגעמיינע ידיעות אין דעם, איז עס קומען פאר
די אסיפות לוייט דעם אינגעשטעלטען סדר וכו', וויל איך האפען איז בא דער
נעקסטער געלעגענהייט וועט איר מיר שרייבין מער פרטיט אין דעם, און
השי"ת זאל העפנע מען זאל קענען נאר אנטאגען גוטע בשורות, און ווי
געזאגט איז די אגודות נשי וبنות חב"ד אין שיקאגא טוט איר ארבעט אין א
אלץ גרעסערער מס, און זעלבסט פארשטענדליך איז גוטע בשורות אין
אייער עניינים הפרטיטים.

און איזוי ווי זומער, איז מון הסטס פראן געוויסע ענדערונגען בא יעדער

וירג

מרת חי' שרה תה'י: העכט, שיקאגא. אגרות נוספת אליה – לעיל חי' ב'קנו.

אין איר פרייאו אטער אײַינשטעלונג, וועלכעס האט א ווירקונג אומדייעקט אויך אויף דער ארבעט אײַינשטעלונג פון נשי ובענות חב"ד (מיינט דאך דאס אבער ניט איז זומער דארף זיין א שטיל צוּשטאנד אין דער ארבעט), מען דארף נאר אײַינשטעלען די ארבעט צוּגעפֿאָסְט צו די זומער אומשטענדען, און ניט צו פֿאָרְקְלְעָנְעָרְן די צָאַל צִיְּטָעָן פון צוּזָאָמְעָנְקְוּמָעָן זיך און הַלְוָאִי זאָל נאָך צָוּקְוּמָעָן, וְאַיִן לְכָך דְּבָר הַעֲמָד בְּפִנֵּי הַרְצָוֹן.

איך האָפָּא אָז אַיְיָעָר אַרְבָּעַט אַלְסָ מָוָהָ בְּחִינּוֹן, האָט אָיר אויך אויסגענִיצְט די פְּסָח צִיְּטָ וְיִמְיָה הַסְּפִירָה מִיטָּ די פְּאָסִיגְעָ רְעִינּוֹת אויפֿאָקְלְעָרְוָנְעָן פָּאָר די תַּלְמִידִים אָוָן וּוּשָׁטָ אָזְזִי בְּנָגָע צָוָה הַשְׁבּוּעוֹת קְבָּלַת הַתּוֹרָה, אָוָן אָזְזִי זַיְינְעָרְ צִיְּטָ אַוְיסְאָרְבָּעַטָּן אַ פְּלָאָן פון אַינְטְּעָרָעָס פָּאָר די תַּלְמִידִים אָין דָּעָרְ צִיְּטָ פון וּוּאֲקִיְּשָׁאָן, וּוּאָרוּם לִיְדָעָר פְּרִיקְתָּ עָוָל, וּוּלְכָעָ מְעָן פֿאָרְקְלְיִידָּעָט דָּאָס אָין אַמְּנָטָעָל פון וּוּאֲקִיְּשָׁאָן.

בְּבָרְכַת הַצְלָחָה בְּעִבּוֹדָה קְדוּשָׁה לְחַיּוֹת הַיְהוּדָה וְלְהַפְּצָתָה וְלְבָשָׂרוֹת טּוּבָות בְּכָל הַעֲנִינִים.

וְרָטוֹ

בְּיַהְיָה בְּ אַיִיר, תְּשִׁי"ח
בְּרוּקְלִין.

הַרְהָ"ח אַיִ"א נּוֹיִן עֹסָק בְּצִ"צְ מָוָהָ לְוִי יִצְחָק שִׁי

שְׁלָום וּבָרְכָה!

בְּמַעְנָה לְמַכְתָּבוֹ מַאֲדָרָ"ח אָיר :

כָּבֵר יִדּוּעַ דַּעֲתִי בְּכָבוֹן דָּא, שְׁנַכּוּן הַדָּבָר לְקָנוֹת בֵּית וְלֹא לְשַׂכּוֹר דִּירָה, שָׁהָרִי בְּאוֹתָן דְּמֵי שְׁכִירָה שְׁמַלְמִים לְאַחֲרָ, יִשׁ לְשִׁלְמָהָה שְׁמַכְנָתָא לְעַצְמוֹ, וְקַ"ל. וּמוּבָן שְׁבָהָנוּגָע לְדִירָה מְסֻוִּימה, יִשׁ לְהַתְּדִּבָּר עִם מְומָחִים בְּמַקְצָעָה, וְרָטוֹ

מוֹהָה לְוִי יִצְחָק שִׁי :

שְׁפִירָא, קְלִיּוֹלָד.

יִדּוּעַ דְּנָחִי : רָאָה גָּם לְעַיל אֲגָרָה וְרָדוֹ.

והשיות יצליחו לבשר טוב בכל האמור וכן בהנוגע להוספה בעניין החזקת היהדות והפצתה בכלל והפצת המעינות בפרט שזו היא הנקודה התיכונה.
ברכה לבשוי"ט בכל הניל מתוך בריאות.

וירטואו

ב"ה, ג' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מעש"ק, בו כותב אודות מצב פרנסתו המשפייע על מצב הבריאות, ואיך שטרודים בה מהשכם בקר ועד מאוחר בערב וכו'.

ובמצב כזה צריך הוא להתעניין עד שותף מותאים, ובאים הרוחחים דחננות במצבה עתה אין מספיקים לשותפים, הרי נהגים בזה שהשותף מכניס אמצעים נוספים להרחבת העסק שיעזיז מותסף גם בהרוחים ובאופן כזה בודאי שבמשך איזה זמן יכולים לסדר שעות העבודה שייהי זמן גם למנוחה, ובכללות עבודה נוחה יותר, מובן שתנאי עיקרי בשותף הוא שייהי אדם נוח לבריאות וכו'.

בבמ"ש אודות מצבו הרוחני, שלא דתי הוא, וכותב הסיבות לזה, עד שאפילו בהנחת תפילה אין זהיר, וכלשונו במכתבו אין לו זמן להנחת תפילה כי טרוד הוא וכו'. — והנה בהתבוננות אפילו קלה, יראה עד כמה תוכן מכתבו סותר מסופו לתחלתו, שהרי הנחת התפילה מצוה היא מבואר בעולם ומהיגו והבטיח שכיר רב וברכה רבה بعد קיום מצוה זו, ובעה שבהתחלת מכתבו מתאר עד כמה זוקק הוא לברכה לתוספת הצלחה, כותב בהמשך לזה, שאינו מקיים את המצווה העיקרית שכורן ברכות בורא עולם בהמצטרך לאדם, ולא עוד אלא שambilר שאין לו זמן לקיים המצווה כי טרוד הוא במשחו, והרי זה כאילו כותב, שאינו יכול לעסוק בעניין של פרנסת, מפני שטרוד הוא מזה שאין לו פרנסה.

והנה מה שלא תהיינה הסיבות לזה (שעד עתה לא נוגג בנוגג יהודי דתי),

וירטואו

נדפסה בלקו"ש חי"א ע' 202 והושלמה ע"פ העתק המזכירות.

אדמו"ר שליט"א

עו

אין זה מצדיק כלל הנהנאה מכאן ולהבא. ופשט שתוצאות הנהנאה, ז.א. הגרעון בברכות השiert והצלחה בחיים במקומן עומדות. שכן לכל בראש צrisk תוממי להתנהג מתאים לדרישת תורתנו תורה חיים בחיה היום יומים הוא וזוגתו שתחי ולהיות חזק בבטחון בבראה העולם ומנהיגו מותאים למה שאומרים בתורתו: אם בחקתי תלו ואת מצותי תשמרו וגוי ונתני גשמייכם וגוי — בכל הברכות המנויות בפרשה. וע"פ האמור לעיל מובן, שתיכף ומיד עליו להתחליל בהנחת תפילין בכל יום חול, ומובן שהתפלין צרכות להיות בדוקות שידעו שכשרותן.

המחכה לבשוי"ט בכל האמור,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מצחיר

ו'ריז

ב"ה, ג' אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצ"צ מוויה דובער שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מטี้ית למספר בניי.

לפלא שאינו כותב ע"ד ניצול ימי חג הפסח בהחזקת העניינים של צבור
במס מתעסק ובנקודת התיכונה והפנימית שלחם הפעת המעינות עד שיגיעו
גם חוצה, שהרי תקוטי חזקה שניצלו ימי רצון אלו בכל האמור, וע"פ
המברואר בעין מועדים לשמהה, ששםחה פורצת גדר, שאז הפעולות באה
קלות יותר ומצחיכים יותר, וק"ל . . .

להמבריך שלו ותוכנו גם פ"ג שיקרא בעת רצון על הציון הק' של כי"ק
МО"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע וכן הבשוי"ט מתקנות לימוד לכל

ו'ריז

נדפסה בלקור"ש ח"י ע' 263 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.
МО"ח דובער: ברימגרטן, בוענאנס איירעס. אגרות ונוספות אלו — לעיל חט"ז ה'תש"א.
ובהנסמן בהערתת שם.

היום כלו — יהיו רצון שיקום גם בתלמידים אלו תקות רבותינו נשיאינו
שיהיו חסידים יראי שמים ולומדים.

ברכה לבשוי"ט בענייני הכלל והפרט.

כ.ב.

הלשון דלעיל שסידורו, חסיד יר"ש ולמדן, ששמענווהו איזה פעמים, יש
לבאר הדיק בקדימה וайחרו, שלכל לראש צ"ל עניין החסידות, כביאור רבנו
הזקן בתוכנה, SMBTEL עצמו בשבייל הזולת עד כדי שלא לחוש לחיק עצמו
שבפי טובת הזולת (וידועה הראי של רבנו הזקן מהודעת חז"ל, שורפן חסיד
(נדה ז, א ובטוס' ד"ה שורפן, שם), ומיעוט ישות עצמו ומציאות עצמו
נותנת מקום ליראת שמים, וככהודעת חז"ל כל אדם שיש בו גשות הרוח, הרי
אומר הקב"ה אין אני והוא יכולם לדור בעולם לא מינה ולא מקצתה (סוטה
ה, א).

וראה ג"כ שיחת כ"ק מוע"ח אדמוני י"ט בסלו תרצ"ג אות ג' תורה רבנו
הזקן, דכשלבו של אדם וחוב עליו מולדתו, ואני עוסק בחסידות לבירר
מדותיו כו' אפילו שכינה אינה חשובה כנgado וכו' ופשיטה דאו אין מקום
ליראת השכינה, וכשיש יראה זו עכ"פ — מיראה תתאה, אזי יש גם חכמה
[שהרי אם אין יראה אין חכמה, ואדרבה כאשר חדש חידושים הרי הוא רק
מוסיף טפשות, עי"ש תורה רבנו הזקן, משא"כ באופן ובסדר האמור], ואזי
נעשה למדן.

בתוספת נו"ן ארוכה, שזה מורה על שהוא רגיל בכך (עיין ב"מ לג, ריש
עמוד א' ובלקו"ת במדבר כא, א. דברים כ, ב בעניין נו"ן ארוכה ע"פ חסידות),
בתלמיד תורה השקול כנד כולם, תלמוד המביא לידי מעשה בפועל, אשר
המעשה הוא העיקר.

—————

אדמו"ר שליט"א

עג

וירית

ב"ה, ג' אייר, תש"ח
ברוקלין.

כל המשתתפים בהגירה השנתית לנסעה לכאן הנערכת
 מדי שנה בשנה בכפר חב"ד מיסודה ובהנהלתו של כ"ק
 מוויח אדמו"ר באה"ק ת"ו
 ה' עליהם חייו

שלום וברכה!

ماשר הנני קיבלת רשות המשתתפים בהגירה האמורה.

ויהי רצון אשר תהיה ההכנה לנסעה, הנסעה עצמה, הימים כאן ואחרי
 כן השוב, והרשות בכל המשתתפים בהגירה ותוצאות כל האמור בהצלחה
 מופלגה מתואם לתקות רבותינו נשיאנו זצוקלה"ה נבג"ם ז"ע.

ועל פי הودעת המשנה אשר המעשה הוא העיקרי, וכמבוואר בארכוה
 בדאי', שמכל עין צרי לחיות **בן**, יבו' זה בפועל ממש במחשבה דבר
 ומעשה של כל הנ"ל, וכל הנמצאים בסביבתם ובחלקם בעולם.

ובמהרה יקיים היעוד — כלשון רבנו הוזק בתניא פרק לו: כאשר כו'
 תקיים כל נפש פרטית כו' כללות נפש החוינית שככלות ישראל תהיה מרכבה
 קדושה לה' איז גס כללות החיות של עוה"ז כו' תעללה לקדושה כו' וראו כל
 בשר ייחדו כו' יראו עין בעין כו' אין עוד מלבדו.

ברכת הצלחה בכל האמור לעיל.

וירית

ב"ה, ד' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... במש' בהנוגע לחינוך דינרים בכפר חב"ד — מובן שלא זהה העצה
 לברוח מהמערכה או לשתווק ולאחוזו בהשיטה דשב ואל תעשה ולא בזה יתוקן

המצב, וע"ד המבואר באחד ההתוועדות שבריאות העולם וירידת הנשמה מאגרה רמה לבירה עמייקתא לא הייתה בשליל העדר עשיית עניינים הבלתי רצויים, כי גם לו לא זאת הבריאה, לא הי מקום לרע, וכל אלו הם רק בשליל הועשה טוב, והבכו מובן.

ומ"ש על העדר מרצו וכוי' הרוי לדברי הכל נמצאים אלו בדרך דעקבתא דמשיחא עליו נאמר הקטן יהיה לאף, והרי כאו"א אי אפשר شيיחי עוד למטה קטן, ובפרט שידועות הוראות רבותינו נשיאינו, שכש שצרכים לדעת חסרונות עצמו צריכים לדעת ג"כ מעלות עצמו.

בברכה לבשו"ט בכל האמור.

ו'רכ

ב"ה, ד' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... כותב אודות פולותיו בקדש ובנקודה הפנימית הפצת המיענות חוצה דע"ז קאתי מר, ויהי רצון שמזון זמן יתוסף בפועלתו אלה ובהצלחתו, ויבשר טוב בטוב הנראה והנגלת מתוך הרחבות הדעת אמיתית. וכיון שנכנטו לחדש זיו, שכל יום ויום מצוה מיוחדת בו, מצות הספירה, וענין המצוות היה כלשון הכתוב כי נר מצוה, להאיר חשך העולם, הנה יגביר האור דתורה ומצוות על חשכת העולם, להביא הגאולה האמיתית והשלימה בעגלא דיין עד כי לילה כיום יאיר.

בברכה לבשו"ט,

מ. שניורסאהן

ו'רט

באחד ההתוועדות: ראה גם לעיל חט"ו אגרת ה/תעא, ובהנסמן בהערות שפ.

ו'רכ

נדפסה בלקו"ש חי"ב ע' 272. נוסח דומה נכתב לכמה מעסוקני אנו"ש.

אדמו"ר שליט"א

עה

ירכא

ב'יה, ד' אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד"צ
צנמ"ס וכוכי מוהרש"י שי

שלום וברכה!

מאשר הנסי קיבלת מכתב כת"ר מادر"ח אייר והקדמו . . .

לפניהם שלחו באחריות ע"י דואר את המפתח — דרכי הקבלה
— בכתביו האriz"ל, מתאים להוראותו. ובתוח יאשר קבלתו.

בטוחני שכת"ר קרא בשימת לב הדורשה נאומו של הפרופס'ר סגל שי.
ולפלא שאין מזכיר דבר עד"ז. והרי היא הנΚודה ואבן הבוחן של
ההשקפות אלו, עליהם נלחמו נשיינו וגදולי ישראל — נגד הרוחות שנשבו
ברחוב היהודים אז וכו'. אלא שאילו זכינו צרכיכים היו הדברים להאמור ע"י
המשרתים בקדש באה"ק ת"ו, מנהיגי המפלגות אשר בשם הדת ידגו,
ועאכ"כ ע"י הרבנים, וככל שינגד שם התואר של הרב — כן צריכה הייתה
להתגדל הצקהה-הזעקה והאנחה שלו, וכיון שלא זכינו — הנה כל הניל אין
פוסקים מלאמר הלל שירות ותשבחות, וכבר פסקו בפירוש שהגאולה כבר
הוותה, אף שככל אלו שפסקו יודעים המובא ברמב"ם לפס"ד בהנוגע
לנואלה וענינה. ובלשון הידוע בנבואה — מסבירים איך שלום ליהדות
لتורה ומצוות ושלומם יהיה גם בעתיד, והמצב משתפר ועליה מרגע וכוכי
וכו'. וזה שאינו בוש לאמר האמת, ה"ז דוקא מלאו אשר ספריו בהנוגע לכתבי
הקדש, תוכנים ידוע וمفורסים, וללבבו נגעה המלחמה בה' ובתורתו — עכ"פ
בתורתו. והלוואי שיתפקידו הרבנים ומפלגות הדתיות שלא יצאת נגדו
ולהכחיש את דבריו באופן ובאותן "הראיות" שהכחישו את כל אלה שאמרו
בתוכן דומה להניל, אף שלא בחריפות שלו וכו'. וכן שכתבותי בהנוגע לאיזה
הענינים — הבהירלה שבדבר לא כ"כ על הנהנזה היפך השכל דקדושה ושכל
הבריא, אלא שאין שמיים לב — הדתים הניל — שיש כאן מקום לספק
ולדיוון שצ"ל ולכתוב היפך הגמור ממה שאומרים ומדפיסים.

ירכא

莫ホרש"י: זיון. ירושלים. אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז ויב. ובהנסמן בהערות שם.
לקמן ר'תתו.
המפתח — דרכי הקבלה: ראה לעיל חט"ז אגרת היתשעב.

מעניין לדעת: הרי בודאי הכל "מקבל כספים מהמדינה", ולא עוד אלא משרת במשורה הקשורה בשטח החינוך, ז.א. שהשפעתו הוא באופן דמוסיף והולך לתלמידיו ותלמידי תלמידיו, האם יצאו כנגדו מהמשרדים באופן رسمي ובכלל תרועה ובכל אותם התוארים שהשתמשו בהם בהנוגע לאלו היושבים במאסר ע"ד עניים אלו שלא נתחנכו על ברכי "חכמת ישראל" במדינת אשכנז, ותמורה התואר פרופסר, נושאים הם התואר רב או דינין או שוו"ב ומלמד או גם אברך יסיפה במאה שערים. אופיוני הדבר שיש כאן שבועון המקביל סיוע ממחלקה התורנית של הסוכנות, ולא היתה ברירה בידו כי"א להדפיס עכ"פ תמצית נאום הפרופסר, ולהפ"ח הנה הדפסו בעמודים האחרונים, ובאותו גלון עצמו אלא שבמקומות מכובד יותר ובהרחבה — בא אמר הגנה, אשר לא דובים ולא יער!

כותב בסיום מכתבו שהי' לנו צער וכו' — והנה אין ת"י המאמר אודתו כותב. אבל בזיכרי את מה שאמרתי ודברתי בנדון האמור, הנה כנ"ל — רחוק הוא מהחריפות של נאום האמור.

כמובן — ברגע דא — כתבתי מכבר שלא לבד שמעוני אני להודיע הפרטים שכותבים שהי' צער ועגמ"ג, כי"א נזכר הוספה גם אז, שכלל אין תועלת להעלים, כי נמצאים "אהובים וידידים" שמדויעים ע"ד עניים כאלו, אלא שמלפפים הדברים ועכ"פ רוב גם מגזינים. ובטע ימלה בהזדמנות הבאה ע"ד האמור.

בברכה לבשוי"ט מתוך בריאות הנכונה,

מ. שניורסאהן

ולההפ"ח: — ולכל הפחות (?)

ו'רכב

ב"ה, ה' אייר, תש"ח
ברוקלין.

מר משה שי יערוי

שלום וברכה!

מאשר הנסי קיבלת מכתבו משני באייר, ונעם לי לקרו בו ע"ד שמחתו
ושמחת ב"ב שי על הגיע בנים יוסף שליט"א לגיל מצות.

ויהי רצון אשר קיבל עליו עול התורה ועל המצוה, וכייסוד לזה עול
מלכות שמיים.

וכהוראת חכמיינו בזה, שבסדר האמור — יש להעין קיום, וככלשון
המשנה, קיבל עליו עול מלכות שמיים תחלה ואח"כ קיבל עליו עול מצות.

והרי לשון המשנה מדויק הוא ביותר, ולמדים אנו מהאמור אשר קיום
המצוה צריך להיות דרך עול, וכך שקבלת התורה בראשונה, הייתה דока על
ידי הקדמת נעשה לנשמע, ובכל זה עדין אין מوطחים בעין, עד שיקדים עול
מלכות שמיים תחלה, ז.א. מסירה ונתינה כללית, כעביד המקבל عليه עול המלך
בפשטות וביבטול הכללי שלו, שאו יש קיום לקבלת עול בכל עניין פרטיכי בכל
מצוה פרטית.

וכיוון שזכה כי אשר ההשגהה העליונה העמידתו בחיים באופן שמשפיע
הוא על חינוך הנער, ובידו גורל עשיריות מאות מהם לכונס בדרך הטוב
והיושר, הוא דרך המלך, מלך מה"מ הקב"ה, כמו שהורנו בתרורתנו תורה
אמת ותורת חיים, הרי במדתו של הקב"ה, שהיא מדה נגד מדה אלא שכמה
פעמים כהה, ישולם שכרו הטוב לרעות רוב נתת אמתי, הוא נחת יהודי
מסורתתי, ביחד עם זוגתו וכל המשפחה שי'.

בכבוד ובברכת מזל טוב להבר שמחה הוא כבר מצוה, ובברכת הצלחה
בעבודתו הוא, עבודה הקדש — כיוון בני ובנות ישראל בדרך המקרב את
לבם לאבינו שבשמי וגם בחמי היום יומם שלהם — המרפא לבשוי'ט.

ו'רכב

מר ... יערוי: אגרות נספוחות אליו — לעיל חט"ז ה'תchap. ובהנסמן בהערות שם.

וירכט

ב"ה, ה' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו כתוב בקיצור נמרץ אשר מתקרב הוא יותר אל המנוחה
והנחלת הרוחנית.

הנה יהיה רצון שיסוף אומץ בזה לכת מחיל אל חיל והרי הבטיחתנו
תוה"ק הבא לטהר מסיעין אותו, וכיון שמנוחה ונחלת זהו העין דבית
המקדש וכדרוז"ל בזה, אשר עניינו של בית המקדש הוא כפשו, בית קדוש
מקדש לעבודת בורא העולם, ז.א. שגס בעולם ובעניינו ממשיכים מהקדשה
שלו.

הרי יהיה רצון שיעבוד בהונגע לעצמו ובהונגע להזלות באופן דאל
המנוחה ואל הנחלת חדור יראת שמים ואהבת השם וחום חסידותי בצד
להאים בבר מצוה תורה אור ומואר שבתורה זהה פנימיות התורה.

בברכה לבשויט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
mozikir

וירכט

ב"ה, ה' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

באשטעטיג דערהאלטונג פון אייער ברייפ פון כי"ג ניסן און וואס איר
שרייבט וועגן דעם עניין הועד וכוי' איז דאך באווארט דיפאדרונג פון
רבותינו נשיאינו און בפרט פון אדמו"ר האמצעי איז מען דארך האבען לפחות

וירכט

פון אדמו"ר האמצעי: ראה גם לעיל חט"ז אגרת ה'יתמתו, ובהנסמן בהערות שם. לקמן ו'שכט.

אדמו"ר שליט"א

עט

איינעם מיט וועמען דורכריידין זיך, וואס דענסטמאל איז דאס צוויי נפה"א אויף איין נה"ב, וואס זיכער קומט מען דאן צו א גוטע החלטה א ריכטיגען, ובפרט איז א ענין וואס נוגע לרבנים איז נאך מער פארשטענדליך, איז מען דארף אויפהערען און אויסמיידען שטעלען אויף זיך אלין.

איך בין געוווען צופרידיין צו לייענען איז איעיר בריף חאטש בקייזר נמרץ וועגן פועלות פון צעררי אגודות חב"ד, ויהי רצון איז עס זאל גיין באופן דמוסיף והולך, בהונגער צו אייגענען די אמות און בהונגער צום זולת, און בפרט געפינענדיג זיך צוישען זמן חירוטנו (חירות פון מצרים דלעומת זה און אפילו פון מצרים דקדושה) און דער זמן פון מטען תורה, און ווי דער דיק מקון, איז מאייט דאס במתנה, מידארף נאר מאכען די הכהנה, דורך דעם וספרתם לכם, און ווי באווארסט דער פירוש פון רבינו הזקן [. . .] וספרתם לכם מאכען ליכטיגן.

ברכה לבשו"ט.

וירכה

ב"ה, ז' אייר, תש"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג וררה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד' וכו'
מו"ה נפתלי שי

שלום וברכה!

... במשיכ' בשער היחוה"א ספ"ד אותיות מנצפ"ך כו' בוצינא דקדוזוניתא — הביאור ע"פ חסידות עיין סידור ד"ה אדנ"י שפט (שבר'ה).
תו"א מקץ (לט, א) ובהוספות שם ס"פ שמות.
במשיכ' באגה"ק ס"ה (קז, ב) ה' תנתה בכתבתה כו' מורה כו' ולדי
סטרין —

אין הכוונה שהכתבת מורה על ד' סטרין (וא"כ hei צ"ל שמורה גם על
מעלה ומטה שמזכיר לפני זה).

וירכה

מו"ה נפתלי: גלוואן, רמת השרון. אגרת נספת אליו — לעיל הט"ו הימרלט.

אלא שבזה מפרט באיזה התפשטות מדויק בה' תתהא. ז.א. ה"א בכתיבתה (אורך ורחב) מורה על התפשטות. אלא שבה' ראשונה זהוי התפשטות השכל הנעלם ומסתiyaות לבב, משא"כ בה' תתהא היא התפשטות בדבר שמצוה נ משך ומתפשט מעומ"ט ועד סטריאו.

ו'רכז

ב"ה, ז' איר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... מובן גם פשוט שיכון במאוד עניין הנחת תפלין דריית. וחיזוק זהה היה גם מוסף חיזוק בקיום מרז"ל (מנחות מז, סע"ב) כל המניה תפלין מאריך ימים.

ו'רכז

ב"ה, ז' איר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"ג וכוי מושה חיים ברוך שי'

שלום וברכה!

מאשר הנסי קבלת מכתבו מכ"ג ניסן והקדמו עם הפ"ג שיקרא בעת רצון על הציון הקי של כי"ק מוש"ח אדמור"ץ זצוקלה"ה נבג"ם ז"ע. ולפלא של אחריו שמצויר במכתו שכתוב כמה עניינים, הנה מסיים שלא שלח לכאנ המכטב. ובודאי ישלו עכ"פ עתה, וכן בהנוגע להבא — יודיע כל מה שתרחש עמו אני"ש בכלל והתמיימים בפרט שם במשך השנים האחרונות.

ו'רכז

מושה חיים ברוך: דוכמן, תל אביב. אגרת נוספה אליו — לעיל חט"ז התקעג.
שם: ברוסיה, שמשה עליה בחורף העבר, כדლעיל שם.

אדמו"ר שליט"א

פא

וכל המפרט ה"ז משובח. ובפרט שאפשר לקות במשך הזמן גם לתועלת
כפושטה מדיעות אלו.

ויהי רצון שהוא וזותו – שי – יסתדרו באופן הכי טוב לפניהם,
וכהוודעת רז"ל באמיתת הטוב שהוא טוב לשם טוב לבירות ז.א. שיוכל
להפיץ אור וחום בסביבתו ולהשפיע על הזולת לקרבם לתורה ומצוות
מווארים תורה החסידות, ובממש"כ וכ"ו מפעולותיו בזה מותך עוני. ויהי
רצון שבקרוב ממש יקיים בו ובכל אנ"ש – המקים את התורה מעוני סופו
לקיימה מעושר.

בברכה לבריאות הנכונה ולבשו"ט בכל האמור,

מ. שניורטהן

וירכח

ב"ה, ח' אייר, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

אין ענטפער אויף אייער בריך פון כייז ניסן.

בעת רצון וועט מע מזכיר זיין אייך אלעמען אויף דעם ציון הק' פון
כ"ק מוויח אדמו"ר זטוקלה"ה נונג"מ זי"ע יעדערן צו דעם וואס ער נויטיגט
זיך.

און מהאט געדארפט בודק זיין (אפטשעקין) אייערע תפילין און אויך
די מזוזות אין אייער וואהנויג איז זיילען זיין אלע כשריה ווי דער דין איז.
וואס איר שרייבט בהנוגע צו אייער פרוי תחוי וואס זינט דעם געבורט
פון דעם ערשותן קינד שי', זייט איר לעת עתה נאך ניט געבענטשט געווארען
מייט נאך קינדער.

בכל דארפמען זיין שטארק אין בטחון אין דעם בורא עולם וועלכער
אייז דער עצם הטוב, או ער וועט ערפילען אייער הארץ פראלאנט מיט נאך
זוו"ק.

אבל ס"אייז קרוב לומר, איז מען דארך וואס צוגבען אין די זהירות
ודיוק חוקי זדיני טהרת המשפחה וצניעות, חאטש איך האך איז די עיקרים

ווערע אפגעהיט, אבער אין איזא העכסט וויכטיגען עיקר עניין, דארפמען דאס אפהיטען ווי געהעריג לoit דיז אנוויזונגען פון תורהנו תורה חיים, און דענסטמאל זיין שטארק אין בטחון אין דעם נוותן תורה והמצווה, איז ער וועט ממלא זיין משאלות לבבם לטובה בזמן קרוב.

וואס איר שרייבט די שועעריקיטען אין פרנסה, איז דאך באווארסט די הוראת תורה, מלך ממוני חסר, ד.ה. צו מרבה זיין בצדקה, און צוטיילען די הצדקה אין מערערע מאל, און פון די זמינים המסוגלים, איז דאס יעדער וואכען טאג פארן דאוונען אין דער פריה.

און בכללות הדבר, דארפמען אונגעמען די ביידע זאכען, ווי א נסיוון לoit אוייספראך פון פסוק, כי מנסה הי אלקיכם אתכם לדעת הישכם אהובים, און איז מען זעהט מלמעלה, איז מען איז שטארק אין בטחון בהשם יתריך און מגיט צו אין עניינים פון תורה ומצוות בכלל, און אין איס אוייבען געזאגטע בפרט, איז מען מלמעלה מבטל דעם נסיוון און מגיט צו אין ברכה ישועה והצלחה.

בברכה לבשוייט בכהניל.

כ.ב.

זיכער הייט איר אפ די דריי שיעורדים פון חומש תהילים ותניאו וואס ווי מיר האבען געהרט מערערע מאל פון כי'ק מוי'ח אדמוני, זיין זיין זיין שווים לכל נפש און א סגולה לכמה עניינים.

ו'רכט

ב"ה, ח' אייר, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

... ויהי רצון — שכיוון שנמצאים אנו בימי הספרה, וכמבוואר בדאי'ח שסופרים לא במספר סדרי, יומ וראשון ושני אלא יומ אחד ושני ימים, ג.א. שגם העבודה דאתמול בשלימותה היא אלא שנותוסף עוד עבודה נוספת על

ו'רכט

נדפסה בלקוש ח"ב ע' 169.
וכמבוואר בדאי'ח: ראה גם ל�מן אגרה ורסה.

הענינים דיום אחד וכו' — הרי יתעורר כאו"א מאתנו בתכ"י, אז עם אליו מיינט מען טאכע, און ניט נאר דעם אנדרען, והדרישה היא באופן דחרמש בקמה, וככלוון הלקו"ת (במדבר טו, ד): המדות הטבעיות הן חזקות בגוף בטבע ובתולדתן וצריך להכניין ולהשபילן בהח' אתכפיא ואתהפה ולהניף עליהם חרמש להכריתן ולכלותן ולהפכן ממש לאון וכו' שתהיהנה בטלות וככלות במדות עליונות, עיי"ש. ובאו הדברים בדורש המתחל בעניין נתינת התורה עשה"ד ואלו אשר מפי הגבורה שמעו"ם עיי"ש. אלא שיפה יושתנו, שעתה קלה היא עבודה זו יותר מאשר בפעם הראשונה — ע"ד המבואר במעלת מצה דעתה שלפני חצות — לאחר מ"ת — לגבי מצה דפנוי חצות שלפני מ"ת. שמהז מובן ג"כ החילוק לפני התגלות תורה החסידות ולאחרי התגלות תורה זו — בהנוגע לבירור זיוכוּן המדות בדרכי החסידות ...

וירל

ב"ה, ח' אייר, תש"י"ח
ברוקלין.

נויאركער פרויען דיוויזיע
פאר די בית רבקה סקולס
ה' עליהן תחינה

ברכה ושלום!

איך בין געוען צופרידען צו הערען וועגן אייר גוטע ארבעט און פון
דער פראאנשטאלטונג פון דעם יערליךען צוזאמענוקס, קומענדע טאג אייה,
וועלכעס ווי איך וויל האפען, וועט נאך מער פאָרגראָעערען אייר העכסט
וויכטיגע גוטע ארבעט פאר די בית רבקה סקולס.

און געפינענדיג זיך איצטער צוישען די ימים טובים פון פסח און
שבועות, צו וועלכע פרויען האבען פיל ביינשטיירט, לוייט ווי רבתונין ז"ל
דערציאילען אונז, אז איך זכות פון נשים צדקניות פון יענעם דור, זייןען
אונזערען עלטערן אויסגעלייזט געוואָרען פון מצרים, און בא קבלת התורה,
האט משה רבנו, צוישט געוענדעט זיך צו די פרויען, וועלכע האבען
אויפגעשטעלט און ערציגען א דור פון ערליךע קינדער, וועלכע האבען
דעראָנאָך אויפגענומען די תורה ומצוות בים באָרג סיינ.

דאָרָך דאס דינען אלס לערנונג און וועג ווייזער פאר אידישע פרויען

אויך אין אונזער דור, צו וויסען זיינער זכות און פאראנטוארטליכקייט, אויך היינט קענען זיינ זיין די, וועלכע קענען אויפטאן א גאולה פארן כלל ישראל, דורך זיינער בייטראג צו ערצייהע ערליךע אידישע קינדער, סיינגענע און סיינ אנדער, און דורך העלפנען די מוסדות וועלכע פארנעם זיך מיט חינוך על טהרת הקדש.

און זעלבסט פארשטיינדליך איז השם יתברך צאלט דערפאר פון זיין פולען האנט, די אלע וועלכע נעמון איינטיל אין דעם, זיינ און זיינער פAMILIUS, בברכה המשולשת בני חי ומזוני רוחיחי.

ברכת הצלחה.

וילא

ב"ה, ח' אייר, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

במענה למכתבה מא' אייר, בו כותבת ע"ד הצעות נכבדות שלאות מהן יש לה המשכת הלב יותר ובהנוגע להשנוי אמרו לה שהטיל גורל והגורל הורה להצעה השנוי.

הנה בכלל בענייני שידוכין, כשהשתי הצעות המדובר הוא ירא שמים, יש מקום להכרעת המשכת הלב — וכמ"ש ונשאלה את פי, ולא שמעתי בעניינים כאלו ע"ד הטלת גורל.

אבל כיון שמכתבה, אבי שי נוטה להצעה השנוי יש לה לברר טumo וنمוקו זהה, ובהתאם להבירור לדון עוד הפעם על דבר שתי ההצעות.

וכיוון שלפעמים קשה להחליט בעניין שנוגע כל כך בחיים, כדאי שתתנייע בזה עם אלו המכירים פרטין הדברים.

ויהי רצון אשר בורא עולם ומנהיגו המשגיח על כל אחד ואחת בהשגחה פרטית, ינחה בדרך הטובה לפני.

אדמו"ר שליט"א

פה

ירלב

ב"ה, ט' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתב כת"ר מכ"ח ניסן, בו כותב אודות המצב במחנו ה"ט
בקשר עם הרישום זומן לימודים הבעל, ובפרט בהנוגע לאפשרות פתיחת
ב"ס חבד"י שם . . .

והנה בכלל, בטוח ידוע לכת"ר שיטת חב"ד, שאין הנהוגת ב��ו הפחד,
אבל לאידך גיסא, אין זה מתקיים לבזבוז כחות ומרץ על מלחמות עם
פוליטיקאים מסויה חוג שיהי, בה בשעה שיש לנצל חחות אלו עצמן בעניינים
מורכחים והמוסטלים על שכמם באופן ישיר, והרי שיטה שגמ' בזה העניין
דאחרי רבים [ז.א. לכשיש בפני אנ"ש הברירה, להתעסק במקומות פלוני שלפי"ע
תהי שם עבודתם מבלי הפרעות יתרות ומספר הילדים כפלים ועוד יותר
מזה, או לבוחר במקומות השני שם מספר הילדים יהיו למחצה ולשליש וגם זה
מתוך מלחמה, הרי ודאי שגם דעת כת"ר שבראשו המקום עליהם
להתעסק] . . .

וזאת להוסיף אשר כיוון שאפלו ריש גרגותא ממשmia קא ממני לי
ועאכ"כ רב מורה הוראה בישראל, ואין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותינו,
בודאי שניתנו מרأس הכהות והאפריזות מלאות תפקיים האמתי ז.א.
להחדריר יראת ה' ואהבת ה' ת"ת ביראת שמים וקיים המצות בהידור בכל
אנשי המקום, והרי סיפורו רוז'ל (סנה' לו, א) בתורתנו תורה חיים, שאפלו
ברינו דבשיבותא דר"ז ועניניהם על ר"ז מוטלים. וכיודע פתגס רבנו הוזקן,
בשם מרא דאטרא שהוא תוכנו כפשוטו בעה"ב על כל עניין המקום.

בקשתו בסיום מכתבו והרי הכל הולך אחר החיתום, להזכירו על
הציוון הקי' של כי'ק מוי'ח אדמו"ר זוקוללה"ה נג'ים זי"ע, אציכרנו. ותקותי
חזקת שמהזכירה תבוא עשי', מעשה בפועל בהנוגע לקהלתו ופישטא בהנוגע
לעצמם להוסיף ולעלות מחייב אל חיל, בהדרגות דלמוהי חסידא, כוונתי,
להחדריר המאור שבחסידות האור והחיות שבה, בכל העניינים התורה והמצווה
ובנהגא דבכל דרכיך דעהו, שככלותם שלשת הקווין: מיל' דנטיקן (הענינים
דלא"ת וסוע"מ), מיל' דאבות (הקו האמצעי לימוד התורה, שמיימות של
אבותינו לא פסקה ישיבת מהם, ועוד זאת שתית'ת היא המוצה היהודה שהאב
מחויב לחנק את בנו מדאוריתא, עין הלוות ת"ת לרבנו הוזקן ריש פ"א

ובפסקי דיןים להציג על הרמב"ם הלוות תית' ומילוי דברכות (והמשכות) הכו דמצות עשה, עשה טוב, המשכת אור ושפע בעולמות וגם על נפשו (עיין אגה"ת ריש פרק א').

בברכה לבשוי"ט בכל האמור, ובנקודה התיכונה לשות מקומו דירה לו ית', וככיבור תורה החסידות אשר כמו במלכotta דארעא המלך נמצא בדירתו בכל עצמותנו מהותנו וענינו, כן הוא גם בהדרה שטאות הקב"ה מלכו של עולם להיות לו בתהותינו. ובכבוד והוקרה.

וירלאג

ב"ה, ט' אייר, תש"י
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"ג מו"ה יוסף חיים מאיר שי

שלום וברכה!

نعم לי לקבל מכתבו מיום השני עם המוסגר בו.

ובעת רצון יזכירו ואות זוגתו תחיה על החיזון הקי' של כי'ק מו"ח אדמוני זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מתאים לתוכן כתבו.

ויהי רצון שעוד רבות שנים ישתנה בתהודותיהם בס נדבר דברי התעוררות לתורה ומצוותי" חדרים אור וחיות חסידותי וגם בסביבתו ישפייע בכיוון זה ואין לך דבר העומד בפניו הרצון.

והרי מזכיר גם בכתבו העניין דעשה זהב שבקרבת הנשיים וידועה דרז"ל (זהר ח"ג יא, ב. וראה קונטרס ומעין ריש מט"ז) על הכפל עשרה, אשר עשרת הדברים מכונים וצריך להמשיכם בעשרה מאמרות בהם נברא העולם, ועי"ז בעולם עצמו וענינו, וחיוב זה הרי תמיד והוא ובפרט לאלו שחוננו בכך השפעה בסביבתם וכמו שהוזדיע רוז"ל אשר נתואה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתהותינו, יעון ג"כ תニア פרק לו.

בברכה לבשוי"ט.

וירלאג

מו"ה יוסף חיים מאיר: העלער, נווארך.

וירלד

ב"ה, ט' איר, תש"י
ברוקלין.

מחותי הוועich איינא נוינע עוסק בצע"צ מוועich איסר שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מה' איר, בו כותב בהנוגע להבר מצוה של בנים מנוח
מענדל שי' של בערב ראש השנה, מתי מתחילה הנחת התפילהין וכוכ'.

ולפלא השאלה לאחרי שנטופרsuma הוראת כ"ק מוועich אדמו"ר (נדפסה
ביהום יומם ב' מניא), הוראה לרבים: מתחילה להניח תפילין שני חדשים
קדום הבר מצוה, בתחילת ברכה וככבר אויזה שבועות בברכה.

בשאלתו אם יש מקום לעשות הסעודות מצוה במוצש'יק. — הר'ז פשוט
כיון שההניטה בגיל מצות היא ברגע הראשון לאחרי גמר הייג שנה, והרי זה
ג'יך אחד מהטעמים שהתחלה הש"ס מאימתי קורין את שמע ערביין, מצוה
הראשונה בה מתחייב איש ישראל בעת היותו אדם.

בענין העלי' לתורה, ידועה השיחה דכ"ה שבט תרצ"ו, בהמעלה דעתלי
لتורה במנחה דשבת, אבל פשיטא שאין לדוחות ח'יו עלי' לTORAH עד השבת
הבא לאחרי הבר מצוה, ועלה לTORAH בראש השנה, וכיון שמהוראה האמורא
מוכח — שמנาง העולם בעלי' למפטיר, איינו מנגג דוקא (ויש מקום לומר
שככ'ם נוהגים בזזה, כיון שאין סומכין על ההוראים, האם עלייתו לTORAH של
הבר מצוה הוא בזמןו או מקודם לו, ולכן הניגנו עלי' למפטיר, אבל כנ"ל אין
מנาง זה מקובל), וכמודומה שככ'ם מפטיר דר'ה שיק' להרב ובכ"יב, ואין
טעם לשנות זה, אלא שיע'פ האמור בנדון זה וכן עד'ז לכאו"א, לעלות גם
במנחה דשבת שלאחרי זה.

ברכה לבשו"ט.

וירלד

מוועich איסר: קלובגנט, מלבורן. אגדות ונוספות אליו — לעיל ח'ה א'חכא, ובהנסמן בהערות
שם.
שניהם: ראה גם לעיל חט"ז אגדה ר'פ'ב, ובהנסמן בהערות שם.

וירלה

ב"ה, ט' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתבך מד' אייר עם הבשוי'ט אשר יכול הוא לעסוק בעבודתו בקדש להחדר קהילתו ברוח התורה והמסורת חדרים או רחיזידותי מנוח מנוח הנפש.

ויהי רצון שימלא תפkickו זה הכל החדש מאתו, שהרי ידוע מרז"ל שאין הקב"ה בא בטרויניא עם בריותיו ולפום גמלא שיחנה ואין הדבר תלוי אלא ברכינו, ובפרט שראה נסים גלים בעניינו האמור, ואם רמז מלמעלה צ"ל די עאכ"כ ההוראה באצבע, וכשיעשה הכל התלוי בו בהנוגע לפרנסתו ברוחניות שבידו ובו תלוי, כי הכל בידי חוץ מיר"ש, יתמלא הכל החדש לפרנסתו ב�性ו התלוי בהשיות הוזן ומפרנס לכל.

ברכה לבשוי'ט בכל האמור.

וירלו

ב"ה, יי' אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה לכתבך ממווצש"ק, מענה על שאלתי בהנוגע לשידוכין וכותב ומונה נמוקים שעכbero בידו עד עתה מזה.

והנה מובן שכיוון שתורתנו תורה חיים צייתה עליינו לא טוב להיות האדם לבדו, ולעrgb אל תנח ידיך, ונפסיק הדין גס בשוי'ע (אבה"ע בתחלתו) הרי ודאי שהנמקים האמורים יש לתרגם ולהבטיחם (באווארענען), והרי ראו במוחש בעבר הקרוב שהיו כו"כ במצב כשלו והשתדכו ונשאו ושבעי רצון הס וחיים מאושרים. ובמ"ש שמא יגרום הדבר לריחוק לידי ש', מסופקני במאד, היש מקום לחשש זה ואדרבה קרוב לומר שזה גם רצונם. ולשאלתו בהנוגע שלש רגלים, הרי כשיתחיל להתענין בהצעות בהאמור דרוש זה זמן עד

אדמו"ר שליט"א

פט

শমুচাইם ומטדברים הפרטים וכוי ובינתיים יעברו שלש رجالים, משא"כ אם לא יתחיל גם להתענין.

במ"ש אם לחלק הרוכש שלו וכוי. — הנה אף שיש מקום לחלק זה שרצו לצדקה דוקא ע"י עצמו, וככאמור תורתנו מצוה בו יותר מבשלחו, וראה ג"כ שיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר מיום ע' על המאמר עולמן תורה בחין, אבל בהנוגע שרצו לחלק עתה הרואין להוריש לאחרי ארכיות ימים ושנים, לא נראה לי סבירה זו, והרי רואים בתקופתנו, שהנהגה זו הביאה לתוצאות בלתי רצויות. והש"ת הון ומפרנס לכל טוב בחרן ובחסד וברחמים י מלא צרכיהם של כל אלו שרצו לשתפות בהחלה בואפן טוב, ולאורך ימים ושנים טובות ישתמש בנכסיו לענייני תורה ומצוותי . . .

ברכה לבשוי"ט בכל האמור.

וירלו

[י' אייר תש"ח]

... ומובן גם פשוט, שכיוון שזכה שהשגהה העמידתו על חלק היפה, עבודה בחינוך הקשר על טהרת הקודש, המקrab לב התלמידים לאבינו שבשימים, בזודאי שהוא מברך ומזכה ומעלה מדרגה לדרגה התלמיד והמתהנק ומוסיף בהצלחתו של המהנק והמלמד עצמו, וכמו כל ענייני האדם, שעל כל אדם נאמר בכל דרכיך דעהו, הרי גם זה צ"ל בשמחה וטוב לבב, שהרי ציווי הש"ת הוא קיום התורה והמצוות וגם בכל דרכיך דעהו, וק"ל.

וירלו

שிரחת: ראה אג"ק אדמו"ר מורהי"צ נ"ע ח"ח אגרות ב'קנו. ב'שללה.

וירלו

נדפסה בלק"ש חכ"ב ע' 364.

ירלח

ב"ה, י"א איר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

זה מזמן שלא נתקבל ממוני מכתב א' שבעקיפין שوال הנני ומקבל ידיעות אודוטו מחבריו, וביטה גם בעצמו יכתוב מהנעשה אותו לטוב.

ובפרט מה שכותב הנני הנויל כי לפעמים העדר הכתיבה בא מפני חוסר השלימות בהענין דשמחה וטוב לבב שצ"ל כל משך חי האדם, וכמוذבר זה כמה פעמים שהחציווי בכל דרכיך דעהו הוא על כל כ"ד שעות היום ובמיוחד חלים על כל ה"כ"ד שעות היום דברי הרמב"ם סוף הל' לולב, שהענינים צרייכים להעשות מותך שמחה, וק"ל.

וביחוד עתה שנמצאים אנו בין ימי הפסק זמן חירותנו ושבועות קבלת התורה בשמחה, חל ציווי האמור עוד ביוור, ואף שלפעמים מצדיקים עצם על חסרון שלימות השמחה בכו"כ טעמים ומהם גם كانوا שיש להם אחיזה לא רק בשכל סתם אלא גם בשכל דקדושה, הנה סוי"ס ע"י העדר השמחה לא יעשה דבר ולא יתוקן דבר, משא"כ בהנוגה ההפכית, וכיודע פתגס כי'ק מו"ח אדמוני, אשר חיל היזוא למלחמה, תחולת יציאתו הוי באשר (מארש) של נצחון, זה עצמו מקרב הנצחון ומגדילו, והרי כל אחד מאננו, לא בודד הוא (ניתן לענד) ועזרתו של הקב"ה אותו, והבא לטהר מסיעין אותו, לשון ובאים הרבה מסיעים.

תקותי שבתוך כל העניינים עסוק גם בענייני שידוכין כਮובן באופנו המתאים, ז.א. ע"י ידידים ממוסעים, ומקפיד על העיקר אבל אין משים לב להטפל דטפל, ובאופן בחירה כזו לפעמים הפי קרובות גם הטפל מסתדר, והשיות יצילו לבר טוב בקרוב בכל הנויל.

ברכה להסתדרות טוביה מותך שמחה וטוב לבב.

בשם כי'ק אדמוני שליט"א
מציר

ירלח

נדפסה בלקו"ש ח"ב ע' 172 והושלמה ע"פ העתק המזכירות.
פתגס: ראה גם לעיל ח"ד אגרת ה'ק. ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

צא

ו'RELAT

ב"ה, י"א אידער, נשיכ'ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

נאך אל לינגען איבעררייס איז אנטקוקומען איבער בריף פון מוצש"ק,
אין וועלכען איר שרייבט וועגען דעם צוشتאנד אין געשפט, און טראקט
אייבער, ווי וועט אויסעהען דער סה"כ פארן יאר.

זיכער איז איבעריג צו מארך זיין וועגען דעם ענין פון מדת הבטחון,
וואס די כוונה איז ניט, צו אנטקוקומען זיך מיטון לערנען אין ספרים, נאר מען
מיינט טאכע בפועל ממש, איז עס קומט אמאמענט, וועלכע איז ניט ווי עס
ווילט זיך, זאל מען שטארק זיין בבטחון, איז עס [אייז] מער ניט ווי
פאראייבערנוייענדע זאך, וכלשון הכתוב כי מסה ה"א אונטסם, און או השית'ת
זעהט, איז מען איז ביגעשטאנגען דעם נסיון, זעהט מען דענסטמאל אויך מיט
די פליישיגע אויגען, איז עס [אייז] געוווען ניט מער ווי א נסיון ד.ה. א זאך פון א
פארשטעל שאין בו ממש, און פון די עצות, אויך צו צואילען, איז מען זאל
זעהן או די פרנסה גייט ווערטע בעסער, איז אויך צו מוסיף [זויין] אין עניין
צדקה, און מען דארך אויך איז די פרווי תחיה זאל אויך פון אירע געלט וואס זי
גייט אויך צדקה, אויך מוסיף זיין איז דעם, אלס צוגאנט צו דעם וואס געוויס
האלט זי אן דעם מנהג הטעוב של בנות ישראל הנסיבות צו גבעען אויך צדקה
יעדר מאל פאר ליכט צינדען ערבע שבת און ערבי יומן טוב.

* * *

מרת . . . תחיה

ברכה ושלום!

אייבער מאן שי שרייבט מיר, איז געלוייבט השם יתברך זייט איר שווין איז
אנדרע אומשטיינדען ענדע אכטען מאנאט, וויל אויך ווינשען, איז אלעט זאל
זיין כשרה וبنקל און זאלט האבען זיינער צייט א געזונטען לעבעדייקען קינד
כשרה ובלק.

און זיכער וויסט איר און טוט אויך איזו, לויטן מנהג פון בנות ישראל
הנסיבות צו גבעען אויך צדקה יעדער מאל פאר ליכט צינדען, און איז
צוזאמענהאנט מיט איצטיקען צוشتאנד, און אויך איז ביינעס, איז די עצה

פונחכמוני זיל צו-צוגעבען אין עניינים פון צדקה בכל און פאר ליכט צינדען בפרט, און השם יתברך האט דאך צוגעזאגט או זורך דעם ווועט נאר וואס עס ווועט ניט פעלען אין קאשע, נאר עס ווועט נאך צוקומען.
בברכה צו גוטע בשורות אין דאס אלץ אויבען געזאגטע.

.נ.ב.

וועגען דעם וואס איר שרייבט אויף צו רײידין מיט דעם בעל הבית ער זאל אפטילילען דעם צוויטען פלאהיר און פארקלעגערען די שכירות, אויז אויב דאס ווועט צויגין גרייג, קענטט איר טאן דאס, אבער אויב מען דארף אנווענדען השטדלות און גיעה יתרה, אויז ניט כדאי די גאנצע זאך, און דער סך הכל דעם יאהר ווועט זיין א גוטער און וואס נאך מער וויכטיג — אויז די פרנשה זאל פארנווצט וווערען אויף געזונטער פרייליכע זאכען.

ו'רמ

ב'ה, י"א אייר, תש"יח
ברוקלין.

מר מנחם שמואל שי'

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מד' אייר, בו שואל:

האם נכון מה שאומרים שכונת רבנו הזקן בהקדמתו להתניא בכתבו,
מפי ספרים, בספריה מהר"ל מפראג.

כן מפרשים חסידים בلمודם ספר התניא, ע"פ מה שקבלו מזקנינו
החסידים מדור לדור, אבל לא שמעתי זהה מכ"ק מו"ח אדמור' זצוקלה"ה
נונג"מ זי"ע, אף שבכלל מסורת חסידים בעלת סמכתה היא.

ולהעיר אשר הלשון מפי ספרים ומפי סופרים, מובא ג"כ בהקדמת חלק
ב' דתניא הנק' חינוך קטו, וכן בנוסח שער התניא, אשר שמעתי מכ"ק מו"ח

ו'רמ

נדפסה בלקו"ש ח"י ע' 241 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.
מנחם שמואל: רפלוביץ, ירושלים.

אדמו"ר, שהתייבות, ספר לקטני אמרים כו' בדרך ארוכה וקצרה בעזה"י, הוא לשון רבנו חזון, ובפמ"ב (בחיפה הסדר).

דא"ג הלשון האמור נמצא ג"כ בעבודת הקדש לר"מ ז' גבאי חלק ד' פרק אי' ובליה איזה פעים* [נמצא בכת"י אחד חסיד: עין ירושלמי יבמות פ"ד הלכה י"א רبا דמתניתא רبا דאולפנא עי"ש].

במ"ש ע"ד חיזוק בחסידות, יعون כתבי כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות המדובר רבות בהניל וביחוד קונטראס לימוד החסידות וקי' תורת החסידות. ועיקר החיזוק הוא ע"פ דבר המשנה שהמעשה הוא העיקר, ובגון דא הכוונה ללימוד בשופי ובפועל ממש, שלא יעבור יום بلا לימוד תורה זו וביקום הש"ק בהוספה.

בודאי יודע משלשת השיעורים דחומרת תהילים ותניא הידועים ושומר עליהם, אשר כ"פ שמענו מכ"ק מו"ח אדמו"ר ששווים הם לכל נפש וסגולה לכמה עניינים.

ברכה לבשו"ט.

ו'רמא

ב"ה, י"ב איר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מז' איר, וכבקשתו בא המענה מבלי לחכות על התו.

בו כותב ע"ד ההצעה שישע לויניה בצד לסדר העלות עצמותיו של אבי זקנה של חמותו שתלית"א לאה"ק ת"ו.

והנה מובן שהידור יש בזה כဆחד מבני המשפחה ילו הארון מהתס לאה"ק ת"ו, אבל ביחד עם זה צריך להביא בחשבון ההוצאות הכרוכות בדבר, וחרי נודע אשר בויניה נמצאים כמה יראי ה' שיש לסמור עליהם

* ג, ב. שפט, א. שפט, ב.

ובפמ"ב: שידעו גדולה ה' מפי סופרים ומפי ספרים.

בעניינים כהניל', וכן בהארון בו יביאו הארון שם לאה"ק ת"ו זראי שיסעו
כמה יהודים בעלי סמכא, ועוד שהרי בטח יהיו זה ללא חליפין מאורון
לאורון, ז.א. שכשעלת הארון לאורון ישאר שם עד ביאתו ללוד, שם
יפגשו מי מבני המשפחה.

במכתבו מזכיר ע"ד עליית הארון לאה"ק ת"ו מועינה באני ובודאי
הכוונה באם אני ישראלי, שהנסעה מהי רק בימות החיל, או באני לא
ישראלית.

ברכה לבשוייט,

בשם כ"ק אדמוייר שליט"א
מציר

ו'רמב

ב"ה, י"ב אייר, תשי"ח
ברוקלין.

הווע'ה אי"א נו"ג עוסק בצ"צ בעל מדות
מוריה שלמה שי

שלום וברכה!

באשטעטיג די ערהאלטונג פון אייער בריף פון ר'ח אייר אין וועלכען
אייר שרייבט אויך וועגען אייער פרוי תחוי מרת פילע, און בעט רצון וועט
מען זי נאך אמאל מזכיר זיין אויך דעם ציון הק' פון כ"ק מוע'ה אדמוייר
זוקלקלה"ה נונג"מ זי"ע צום געונט בעסערונג גאר בקרוב, און צוואמען מיט
אייר זאלט אייר האבען לארך ימים ושנים פיל נחת, אידישען נחת פון קינדער
אונ אייניקלעך שייחו.

אונ בפרט לויט אייער שרייבען וועגען אייער אפשטאמ, וואס פילע
פרטימ זיינען געוען פאר מיר א אונגענאמע נייעס, זאל אייך ביישטינ אין
דאס אלץ אויבען געזאגטע, און ווי באוואוסט אויך די הودעת חז"ל, זורך

ו'רמב

מוריה שלמה: פערין, לונדון. אגרת נוספה אליו — לקמן ו'חצ'ד.

אדמו"ר שליט"א

זה

חווטרא לאוירא אעיקרא קאי, און בפרט בהנוגע צו חסידותשׁו ווארימקיט
און לעבעדייקיט וואס זיינערע עלטערן האבען באקומו פון רבותינו נשיאנו
מייסדי תורה חסידות חב"ד איז דאך באוואויסט איז דברי צדיקים און זיינערע
פעולות זיינען קיימים לעד, און טווען זיינער פועלה גאר כפשוטו איז דעם טאג
טעגלאיכען לעבען, און געויסט וועלען אט די פועלות נאך מער מושיף איז די
ברכות פון השיעית איז דאס אלץ אויבען געזאגטע.

המצפה לבשורות טובות וחותם בברכה בגו"ר.

ערהאלטען ניט ליגג איעערע בריך מהטבת מצב בריאותה. ות"ח ת"ח.
אויך פאר די פוטו פון די איניקלאך תחינה לאווש"ט.

וירמאג

ב"ה, י"ב אייר, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

כבד ועד הרבניים דאייסט פלאטבוש
ה' עליהם ייחיו

שלום וברכה!

בנעם קבלתי הודעתם ע"ד פועלתם בקדוש, בנין מקוה טהרה
בשכונתם, ואשר קבעו ליום י"ד אייר, פסח שני אסיפות-חגיגה מוקדשת
لتכליית האמורה.

ויהי רצון אשר חוץ ה' בידם יצלי להתחילה הבניין בפועל ולשכלו
שכלול אמיתי, שתהיה המקוה מהודרה "לצאת ידי כל דעות הפסוקים ואפילו
היחידים להחמיר כדעתיהם" — וכידועה הוראת התשב"ץ (ס"י יז).

ותתרבה הטהרה בישראל טהרת המשפחה וטהרת היחיד, טהרת הגוף
וטהרת הנשמה, טהרת הפעולות וטהרת הדעות,

ובימיהם ובימינו יקיים היעוד טהרה מביאה כי אלוי הנביא (ס"ו
סוטה) מבשר גאולתנו האמתית ע"י משיח צדקנו,
וכmesh"n (יחזקאל [לו, כד-ח]) ולקחתוי אתכם וגוי וזרקתי עליהם מים

טהורים וטהרתם גוי וישבתם בארץ גוי והייתם לי לעם ואני אהיה לכם
לאלקים.

בכבוד ובברכת הצלחה.

אמר הכתוב חבר אני לכל אשר יראוך גוי ופי' השל"ה (ס"ו, א) בכל מקום
שאדם רואה חברה קדישא יתחבר להם כגון חברה... הקונים איזה מצוה
כו'. ומצורפת בזה המכחאה – השתתפותי במגבית לבני מושכלל האמור.

וירמן

ב"ה, י"ד אייר, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

נמסר לי ידיעות אודות כי ואופן סדר חייו. ומובן שמצטער אני באם
הידיעות מתאימות, כוונתי, שסיפרו לי אשר מרבה הוא בתעניות וכן שאף
שביבב שי מבקשים אותו ומצירפים, לשאול דעת רופא בהונגונג לבריאותו,
אינו שם לב לדבריהם ואינו מלא הוראות רופא ואפלו אינו רוצה לשאול
עצת רופא.

והנה בודאי לモתר להאריך על הציוי שנטוטוינו, ונשمرתם ממד
לנפשותיכם, ולבאר דברי המורה הגדול הוא הרמב"ם בספרו יד החזקה
הלוות דיעות, שאי אפשר שיבין וישתכל בחכמאות והוא רעב וחולה וכו' (כי
צריך) שהיה גופו שלם לעבד את ה' (יעוון שם סוף פרק ג' וריש פרק ד').
ובעניני בריאות הרוי התורה נתנה רשות לרופא לרפאות, וכן שנספקו כמה
דיןיהם עפ"י בשווי הלכות שבת והלכות יום הכפורים וכו' וביחוד בהונגונג
להתעניות הרוי ידוע פסק הדין של רבנו הזקן בעל התניא – פוסק בנטטר
דתוורה – והשולחן ערוך – פוסק בנהלה דתוורה – אשר בדורותנו אלה, ע"י
ריבוי צומחות יכול לבוא לידי חולין או מיחוש חי'ו, ולכך אסור להרבות
בתעניות, יעון דברים מבהילים באגרת התשובה אשר לו פרק ג'.

תקוטי אשר שורתי אלה המעתות בנסיבות טספיקה אשר כי ישנה
הנחתתו בכל הדרוש, יבקר אצל רופא וימלא הוראות של הרופא לפרטיהם.
והשיית יחזק את בריאותו ויכול לברר טוב בכל המעשה אותו עמו.

ברכה לבשוי'.

ירמה

ב"ה, י"ד אייר, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תומכי תמימים דלוד
הנהלת בתי ספר למלאה
הו עלייהם ייחיו

שלום וברכה!

בmeaning למכתביהם מה' וט' אייר – המהירים – עם המצורף אליהם.

א) בהנוגע לשלווח מכתבי אפיק (מנגנית) לאנ"ש בכל קצוי תבל, מובן
עליהם להתדבר באותו המדיניות שישנם מוסדות אנ"ש וביחוד בארצוה"ב
– באופן שלא יבלבלו אחד לרעהו.

ב) אודות עבדות תלמידי ב"יס לחקלאות בשנת השמיטה – עניין
מסגרי נכוון, משא"כ מכינקה עדרינה, בטח קשור זה בלימודי חשבון וכו'
מיוחדים הדורשים זמן רב. ואפשר לא למכינקה זו כוונתם, ואז יבררו
בנסיבות הבאה. בכלל אופן – עכ"פ חלק מהנ"ל יש לספקם לב"ס לנגרות.

מקום המסגרי וכו' – עליהם להתייעץ על אתר.

כבקשות נשלח המכתב מהיר דחויף, ומחייב לבשו"ט, וגם בפרטיות
בהנוגע לפרשת היום דפסח שני.

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א

א. קוינויט

מציר

וירמו

ב"ה, ט"ו איר, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי שתיקתו הכי ארוכה נתקבל מכתבו מעש"ק, ובمعנה עליו:

א) נכוון הדבר אשר נוהגים אני"ש בשנים האחרונות לחזור בחתונה המאמר להכה דודי, הנדפס בקונטרא דרושי חתונה פ"ט, והוא ע"פ דברי כ"ק מו"ח אדמור"ר אוז (נדפס בכמה טופסים בקונטרא האמור) שבמאמר זה נכללו תורתם של הרביים רביותינו נשיאינו החל מרבנו חזון, וכפי שאמר אוז, כ"ק מו"ח אדמור"ר, זהו בתור הזמנה שישתתפו בחתונה.

מה זה מובן ג"כ שאין מקום כלל לkür את המאמר או לחזור רק חלק ממנו, ובפרט שלא נסמן בהמאמר החלק של נשיא זה והחלק של נשיא זה, וכשיקצרו או יאמרו רק חלק, הרי אין ידוע מה שייחסר ע"ז ובכל אופן ברור שחרס.

ובמקרים שנהגו שמאפיקים באמצע המאמר, בכלל כבר אמרו שמנาง זה יש לבטלו, שהרי הוא היפך כבוד התורה, אף שלמדדים זכות מושם שלא לבייש את מי שאין לו, הרי כבר hei מעשה בפולין ואוז הורה כ"ק מו"ח אדמור"ר, שבמקומות שרצו זוקא לקיים המנהג, הנה לחזור מוקודם המאמר כולם, ואחרי כן יתחיל עוד הפעם ויפסיקו אוז.

בתחי מועד יתחיל ללימוד הלכות החריגות בתור הכהנה לחיה נשואין ומכמה טעמים המובנים צ"ל הלימוד בחברותא.

נעם לי לקרוות בכתבו ע"ד הרשות הטוב שעשתה ב"ג תחיה על כל רואי, והרי הודיעו חז"ל כל שרות הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו.

ברכה לבשו"ט.

ג.ב.

בתח שומר שיעורי חת"ת הידועים נוסף על הקב"ע בנגלה ודאי"ח ובפרט בחדשים האלו הכהנה לבניין בית בניין עדי עד שכל המרבה בהניל ה"ז משובחת.

וירמו

כבר הרי מעשה: ראה גם לעיל חט"ז התשעת. וכנהנסן בהעשרה שם.

אדמו"ר שליט"א

צט

ו'רמו

ב"ה, ט"ו איר, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג וכוי הרב מנחם שי'

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מיום ב', בו כותב:

א) כפי השמוועה אשר אחת הבתי נסיות אשר במחנים הטי' בונה עתה
בניין חדש לביהכ"ג, וכפי השמוועה רוצים להכניס בתכנית הבניין, שלא תהי
מחיצה בבייהכ"ג וישבו במערב, וسؤال האם ילחם בזה, או שלא יעשה דבר,
כיוון שי"א שלל ידי מלחמה, אפשר עוד יורע המצב.

והנה ע"פ האמור שאין עדין החלטה סופית (שישבו דוקא במערב),
אי'כ הרי פשוט שאי אפשר לשבת בחבוק ידים. אלא שכגון דא כבר אמרו
חכמיינו הווי ערום ביראה, שכיוון שהתכלית הוא שיבנו מחיצה, לפעמים
תכופות מצליחים בזה ע"י שאין מניחים השאלה להכנס בגדר מלחמה כי אם
ע"י תעמולה בלתי רשותית ודברם עס אלו שיש להם השפעה על מהלך העניינים,
ובזהירות שלא להכניסם לרגע של נחוץ אשר רבים חללים הפללה. ומובן
שההחלטה בבחירה הדרך המתאימה לביהכ"ג האמורה, תלוי בתוכנות נפש
העומדים בראש בייהכ"ג והיחסים שלהם עמו ועם אלו שיכולים לדבר על לבם
шибנו בייהכ"ג כפי רצון הבורא ית'.

והרי מוגוחך הדבר והוא ג"כ היפך שככל הפשוט, להתפלל ולבקש ממי
שי"ה איזה דבר באופן שהוא היפך רצון זה שמקשים ממוני הטובה ומילוי
הרצון ובממש"כ וקי'ו מבעל יכולת בשר ודם, שמציעים לפניו בקשה
ומוסיפים תוקן כדי דבר, שמתנהג אני היפך רצונך, ואפלו בביטחון, ובכל זה
מבקש אני אותך שתתמלא בקשיי והרי הנוגג כהה, בין המשוגעים יתחשב.

ובמ"ש שיש אומרים, שאין המחיצה אלא מנהג — בודאי יודע שכבר
נדפס וגם בשפה האנגלית, מאמרם וחוברת המבאים עין המחיצה
והאיסור, ויכול להציגם ע"י הארגונים הרביים המרכזיים אשר בנויאرك.

ו'רמו

הרב מנחם: פלדמן. אטלאנטא.
מחיצה בבייהכ"ג: ראה גם לעיל חט"ו אגרת החקכה. ובהנסמן בהערות שם.

ב' במ"ש אודות מצב בריאותו והמיחוש שהי' לו בעבר והוראת הרופא אשר עליו להיות שליט ברוחו ושהחר עצמו מדאגות ומתייחת הרוח וכו'.

ידועה העצה היועצת להעדר הדאגות, הוא מدت הבטחון; והאריכות בהאופן איך להסביר לעצמו עניין הבטחון, מבואר בכ"ם ומהם בס' חובת הלבבות שער הבטחון; ובאמת הרוי תוצאה ישרה **מיסטי** אמונה בני ישראל, אשר כולם הם מאמינים בני מאמנים; והאמונה היא שהש"ית שגיה על כאו"א בהשגחה פרטית ואשר הש"ית הוא עצם הטוב, ובלשונו ר' כל מה שעביד רחמנא לטב עביד, וא"כ מה מקום נשאר לדאגה? אין זה כי אם כשותחים על **עיקרי** האמונה, אפשר שתתעורר דאגה.

ולהעיר אשר ע"פ הניל, בד"א בעניינים שבידי שמים, וע"פ מרוז'ל הכל בידי שמים חז' מיר"ש, ולכן בענייני תורה ומצוות על האדם לדאוג איך לשפר דרכיו להיות מתאים לתכילת בריאותו כדבר משנה, אני נבראתי לשמש את קوني.

תקותי אף שאינו מזכיר עד"ז, שיש לו קביעות עתים בתורת הנגלה וגם בתורת החסידות ומוסיף מזמן לזמן, שהרי נצטינו לעלות בקדש.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור.

נ.ב.

מזכרי הכותב אנגלית איננו כתת בעיר, ולכן בא המענה בלה"ק, אבל הוא יכול להמשיך לכתוב אנגלית.

ירמה

ב"ה, ט"ו אייר, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו — שנתארך דורך הילoco יותר על הרגיל עד שהגיע לידי — בו כותב אשר עבר לחנות חדשה, ולעת עתה אינו רואה הצלחה בפרנסתו והוא במקצוע — חיות.

מסתמא יודע מעין הפרשות מעשר מהרימות, ובפרט כישיש דוחק בפרנסה צריך להרבות בצדקה, אבל בכל אופן לא פחות מעשר, ולחולק את הצדקה

בכמה פעמים, ומזמינים המסתוגלים הוא בכל יום חול קודם תפלת הבוקר. וכן מהנכוון לבדוק את התפילהו שלו, וישאל אצל רב, באם פתח החנות שלו חייב במזוזה, אז יקבע מזוזה כשרה באופן ההפוך, ובאים אין החנות חייבת במזוזה, אז עכ"פ צריך שייהי מצוים שם בחנותו סידור ותהלים.

ויהי רצון אשר ירחיב בורא עולם ומנהיגו פרנסתו וויסיף בלימוד בתורה הקדושה תפארת בחורים בזמנים הפנויים וגם על ידידי ישפיע שגם הם יעשו ככה וזכות הרבים מסיעתו.

ברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

וירמת

ב"ה, ט"ז אדר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו מהי אדר, בו כותב שנטקbel לצעריו חב"ד ולעתים לומד דא"ח ושותע שיחות.

אבל פשוט, שלא זהה דרך לימוד תורה"ק באיזה חלק ממנה שייהי, שייהי הלימוד לעתים (ראה ירושלמי סוף ברכות: העשה תורה עתים כו). ז.א. דרך תלמידים דבר המודמן במקורה ובמילא ההתעסקות בה, מהיכי תתי. ולא בלבד שנותג זה ללימוד חלק תורה זה, אלא נוגע ללימוד ולהצלה בכל שאר חלקי התורה איזה שייהי וכפsek רוז"ל, כל האמור שמורה זו נאה וזו אינה נאה כו' (עירובין סד, א) שאע"פ שמדובר שמורה היא כמו שמורה הראשונה, ובמילא מובן שדבר ה' היא, אלא שבשבילו אינה נאה ומתאימה (יעיון שם הבהיר הדבר). ותקותי שעכ"פ מכאן ולהבא יקבע שיעור גם בלמידה תורה החסידות, וכהוראת רבנו הזקן בעל התניא (פוסק בנסתר דתורה) והשולחן ערוך (פוסק בוגלה דתורה) קביעות בזמן והעיקר קביעות בנפש, ועייז' יתוסף לא רק בהנוגע לחסידות אלא גם בהנוגע ללימוד הוגלה.

במ"ש אודות למדו בעtid, עליו להציג פרטיו הדברים לפני שלשה מידידי, והשיית יתנו להם הרעיון הנכוון אין לייעצ'ו.

בודאי יודע משלשת השיעורים דוחומש תהלים ותניא הידועים ועכ"פ
ישמר עליהם מכאן ולהבא.

ברכה לבשוייט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמור' שליט"א
מזכיר

ו'גנ

ב"ה, ט"ז אדר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו, בו שואל:

האם מותר לנער בן י"ז שנה להתעמק. — ואינו מפרט לאיזה דברים
כוונתו, וכנראה מה המשך מכתבו, הכוונה היא בהנוגע לענייני חובת הלבבות של
איש היישראלי.

והנה פשט, ופ"ד הוא בתורה, לא רק שמותר אלא שוג מחויב בזה,
וכפסק הרמב"ם בהלכות יסודי התורה פרק א' ח"ו, וידיעת ד"ז היא מ"ע,
ועד"ז הוא גם פס"ד בש"ע או"ח ריש סי' צח אשר אין עומדין להתפלל
(תפלת שמור"ע שהיא ג"פ בכל ימים ומחויב בה כמו בשאר המצוות מגיל עול
המצוות) אלא מתוך מחשבה קודם התפלה ברוממות האל ותעללה וכו'. והרי
מחשבה ענינה, לא לחשוב התיבות כי אם לחשוב העניינים ובכדי לחשוב
ברוממות האל צריך להתבונן ולהעמיק בעניינים שעיל ידים מכיר האדם מה
היא רוממות האל וענינה, ומבוארם הם בכמה ספרים ומהם בספריו
החסידות, וישתדל להפגש עם הרה"ג הרהרן שמרי שי' שונקין —
שכון רבנים רוממה ירושלים, והוא יורחו המקומות המתאימים להן"ל.

ב) בשאלתו איך אפשר להגעה לענינה, ולקיים המאמר של המשנה, מאי
מאד הוא שפל רוח.

ילמוד בעיון הדורש בספר תניא קדישה פרק ל' וישראל ג"כ את הרבה
הניל ויבוננהו בזה וכן יורחו עוד מקומותם בסימן ימצא ביאור נוספ', וכן בהנוגע
לשאר העניינים והשאלות שבכתבו.

אדמו"ר שליט"א

קג

בתחי יודע משלשת השיעורים דחומרת תהלים ותניא הידועים ועכ"פ
ישמר עליהם מכאן ולהבא.

בברכה,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

וירנא

ב"ה, ט"ז אדר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכ"י ארוך נתקבל מכתבו — בלי הוראת זמן הכתיבה —
(וגם מבלי ההmachאה שכותב אודותה).

ובעת רצון אזכיר אותו זוגתו ובנם שי', על הצעון הק' של כי"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבנ"מ זי"ע, כאו"א להמצרך לו.
ובמ"ש אודות האפענדייק, איינו מובן מהו המהירות (איילעניש) לנתחו
עלכיו, האם זהו דרישת הרופא או סתם כך הצעה בעלמא.

ובמ"ש אודות המצב בגשמיות — יש למצוא ידידים אשר ישפיעו
להטבת הפרטisms שהם המעייקים ומיצרים. ויהי רצון שמיים אלו שבין פ██ח
זמן חירותנו ושמתקרבים ל渴בלת התורה, חירות על הלוחות א"ת חירות אלא
חירות, יוסיפו בהצלחת ההשתדלות.

ומובן גם פשטוט, שעליוسو"ס להתחילה להתעסק בתפקידו האמתי של
כל אחד בישראל, מתאים לדבר המשנה, איini נבראתי לשמש את קוני, והוא
ע"י הפעצת נר מצוה תורה או רמאור שבתורה זהה תורה החסידות וענינני —
בכל מקום שידיו מגעת, ובפרט שימצא במקומות שבהנוגע למסורת חב"ד הנה עד
עתה נעשה שם דבר מועט ביותר בערך האפשרות שישנה, ולמרות שדוקא
אנשים העומדים מבחוץ, מכריםם בכל עת מצוא שנמצאים שם פלוני ופלוני

וירנא

נדפסה בלקו"ש חכ"ג ע' 415 והושלמה ע"פ צילום האגרה.

שהם "עמדו ברווח של כל ענייני חב"ד", ופשיטה בעניין עיקרי כהפקת המעניינות, שאותה דורשים רבותינו נשיאנו בכל דור ודור, ובפרט כי'ק מוי'ח אדמור"ר בדורנו זה, וק"ל. וכי רצון שיבשר טוב בכל האמור, הון בעניינים הפרטניים והן בעניינים הכלליים, ואין לך דבר העומד בפניו רצונו.

ברכה לבשו"ט,

מ. שניורסאהן

ו'רגב

ב"ה, יי'ז אדר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

אין עטפער אויף אייער בריף פון 6/5 אין וועלכען איר שרייבט וועגן
אדאפטירען א קידס פון א ניט אידישע סקול מיידעל, און פארלאזין זיך אויף
קטן שמגנירין אותו על דעת בית דין.

חס ושלום צו טראכטען וועגן איז איז, און אויב בא איז און אייער
פרוי תחיה איז באשלאסען צו אדאפטירען א קידס, דארף דאס זיין דוקא פון
אידישע מאן און פרוי, און וועלכען איז געבערען בעשרות, און בא געהעריגע
מייהע קען מען דאס געפינען, און אויך ווען איר וועט דאס זוכען אין צפון
אפריקה בא אחינו בנ"י הספרדים, וואס דארטען זיינען אלע ערליךע אידען,
אונ און עין הרע גרייסע משפחות, און דער מצב הפרשנה איז דארטען זיינע
בדוחק.

איר שרייבט ניט וועגן דעם צווטאנד אין אייער הויז בונגע צו תורה
ומצוות, אבער לוייט דער אנוויזונג פון תורהינו הק', איז מען דארף שטענדיג
צוגעבען אין גוטעס, איז דאך אויף וויפיל דער מצב זאל זיין גוט איז דא
שטענדיג ארט אויף צו-צוגעבען, און הש"ית איז א בטוח צוגעבען נאך מער
ברכה והצלחה אין דעם וואס מען נויטיגט זיך בתוך כל ישראל.

געוויס וויסט איר פון דער תקנה צו זאגען דעם שעור תהלים חדשי —
וoid דער תהלים איז פארטילט אויף די טאג פון חדש — יעדער און דער פריה
נאך דאוונען, און אייער פרוי וויסט אויך פון דעם מנהג הטוב של בנות
ישראל הכהורות, צו געבען אויף צדקה יעדער מאל פאר ליכט צינדען ערבע שבעת

אדמו"ר שליט"א

קה

אוֹן עָרֶב יוֹם טוֹב. אוֹן אַלעֲנְסְפָּאֵל וּוּעַט אַיְר טָאָן אָזְוִי פָּוּן אַיְצְטָעָר אָן אוֹן
וּוִיטָעָר.

בָּבָרְכָה לְבָשָׂוִיט.

בָּשָׂם כִּיּוֹק אַדְמוֹר שְׁלִיטְתָּא
מַאֲכִיר

וְרָגָג

בְּיַה, יַיְז אַיְר, תְּשִׁיִּח
בְּרוּקְלִין.

הַרְהָגָג וּוְיָח אַיְיָא נָוִיָּן עָוָסָק בְּצִ"צ
מוֹיָה חַנְנָיא יוֹם טוֹב לִיפָּא שִׁי

שָׁלוֹם וּבָרְכָה!

בָּמְעֵנָה לְמַכְתָּבוֹ מַיּוֹם הַשְׁנִי, בְּקַשְׁתִּי לְהַתְּקַשֵּׁר בְּהַקְדֵּם עִם אֲנַיְשׁ אֲשֶׁר
בָּאַלְבָאַנִּי בְּהַנּוּגָע לְהַעֲנִין אֲוֹדוֹתָו כּוֹתָב, וּבְטַח גַּם בְּעַצְמוֹ מַתְּקַשֵּׁר עַמָּהּ וְהִי
רָצְוָן אֲשֶׁר מַנִּי וּמַנִּיחָו יַתְּקַלֵּס שְׁם עַלְלָה, וּבְפִרְטָן בְּעַנִּין הַכִּי נְעָלָה טָהָרָת עָם
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר טָהָרָה מַבְיאָה לִיְדֵי כּוֹי אַלְיָי הַנְּבִיא מַבְשָׂר גַּאֲלָתָנוּ הַאֲמִתִּי עַיִי
מַשִּׁיחָ צְדָקָנוּ.

בְּמַיְשׁ עַיִד הַעֲרוֹת לְסָפָרו — וְהַנֵּה מָה אָעָשָׁה וּטְרָדוֹת רַבּוֹת סְבָבוֹנִי
וּמַתְּקִים גַּם דָּבָר הַמְשִׁנָּה אֶל תָּאִמֵּר לְכַשְּׁפָּנָה כֹּי שָׁמָא לֹא תִּפְנֵה.

וּמַיְשׁ שָׁפָנוּ אַלְיוּ עַיִד פְּסָק מִמְּנִי — הַרְיָי יְדֹוע שָׁאַיְן זֶה בְּנוֹהָג וּבְפִרְטָן
בְּעַנִּים שָׁכָּבָר דָּשָׁו בְּהַם רַבִּים, וּכְמוּעָטָק גַּם בְּסָפָרוּ.

וַיְהִי רָצְוָן שְׁכִיּוֹן שַׁבָּאִים הַנּוּ מִיִּמי חַג הַפָּסָח זָמָן חִירּוֹתָנוּ, חִירּוֹת מַמְּיט
שְׁעָרִי טוֹמָאָה וּסְוּפָרִים וּמַתְּקָרְבִּים יוֹם יוֹם לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, לְחוֹתָת כְּתוּבִים
בָּאַצְבָּע אַלְקִים חָרוֹת עַל הַלּוֹחֹת אַיִתְחָרוֹת אֶלָּא חִירּוֹת הַשְּׁלִימָה מִצְּהָיָר לָא

וְרָגָג

נְדִפסָה בְּלַקְוּשׁ חַיְז עַיִד 328 הַוּשְׁלָמָה עַפְפָה הַעַתָּק הַמּוֹצִירָה.
מוֹיָה חַנְנָיא וּרְטַלְפָא שִׁי: דִּיטְשָׁן, קְלִיּוֹלְנָד, הַרְבָּ דְּהַעַלְמִיּן. אֲגָדוֹת נּוֹסְפָּות אַלְיוּ — לְעַיל
חַטְיַיְז הַחַתְּנָה, וּבְהַנְּסָמָן בְּהַעֲרוֹת שָׁם.

רק שיהי מושל בו אלא אפילו אמר דעתו במשפט תעבור מן העולם, עיין בזה תニア ריש פרק יג' ופרק לי' אשר שלימודה ותכליתה תלוי במעשינו ועבדתנו, הנה יושפע שפע רב בכל העולמות עיי' תיקון נפשותינו רוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם, שתكون הנרין הוא עיי' לימוד התורה ביראת שמים וקיים מצותי.

ולא רק בהנוגע לעצמו, אלא אמרו ואמרת, להזuir גודלים על הקטנים, ולא רק בענייני שקצים, שהו עניין דלהכuis (ראה הוריות א', א: אכל פרוש כו'), אלא גם באכילת דם שע"פ פשות תועלת לבירותו הוא (ראה ברכות מד, ב: כל נפש כוי קרוב לנפש כו', ועיגנ"כ רמב"ן ויקרא ז, יא). ולא עוד אלא אפילו בענייני טומאה שאינם אלא גזירות הכתוב, שהלא לא המת מטמא וכוי' אלא גזירה גזרתי חוכה חקקתי (יעיין יבמות קיד, א ושם).

ועי' נזכה לחירות מאוייה, שעבוד מלכיות, בגאולה האמיתית והשלימה עיי' מישיכן צדקנו בעגלה דידן.

ברכה לבשוייט.

וירנד

ב'יה, יי' איר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ג' והקודם, בו מודיע אשר קיבל הנירות שלו והכל עבר ב'יה בכ"ט טוב.

ובודאי לモטור להאריך ברמיזת העניין, כשרואים שהשיות מסיר טרדות ודאגות, צריך להבין הרמז, אשר ביכולתו ובמילא גם מזוכתו וחיובו להתעמק בלימוד תורתנו תורה חיימ' בהעמקה הדורשה ובלשון התニア התקשרות והתחברות שמקשר דעתו בקשר אמיתי וחזק מאוד ויתקע מחשבתו בחזק וכוי' ואני מסיח דעתו כוי' שהו ג"כ הצנור והכל' להוספה בברכת השיות מכאן ולהבא הן בגשמיות והן ברוחניות.

ואם בכל אחד הדברים אמרים, עאכו"כ בזה שזכה למדוד בישיבת תומכי תמיימים, ובפרט שע"י הנהגה טוביה בכל האמור ישפיע גם על הרבים

אדמו"ר שליט"א

קז

חבריו שגם הם ינוהו באופן האמור שזכות הרבים מסיעתו יהיו רצון שבכל האמור יהיה באופן דמוסיף והולך ומעליון בקדש והשיות יצילחו.

ברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

וירנה

ב"ה, י"ז אדר, תש"ח
ברוקלין.

האברך מנחם מענדל שלום שי

שלום וברכה!

לאחריו הפסיק ארוך נתקבל מכתבו מפסח שני, בו שואל באיזה אופן
צרייך להזריך אדם בדרך החסידות.

מובן שתלי בתוכנת נפש של זה שצרייך להזריכו, כי אף שפשות שכל
אדם מישראל צריך להזכיר בענייני תורה והחסידות, אבל אין דעתות בני'א
שווה, ולכן צריך לילך לפי רוחו של כל אחד, ועיין ג"כ הקדמת ספר התניא.
והנקודה הכללית, שהדריכה צריכה להתחילה באוטו האופן בו הורגל אדם זה,
ז.א. שבאש הוא מבعلي מוסר, או כי יש להתחילה להזכיר באגרת התשובה לרבינו
הזקן בקונטראס ומעין וכיו"ב, ובאם הוא מבعلي השכלה, או כי יש למצוא
עניינים לפניו בשער היחוד והאמונה וכיו"ב, ובכלל הנה הספר דרך מצוותיך
קל לפ"ע ההבנה, ונמצא שם מכמה סוגים. מובן שלאלו שאין להם שום ידיעה
כל בתרורה וענייניו, התחלת הדרכה ציל ע"פ השיחות והלקוטי דבריהם.

לפלא שאינו מזכיר דבר מסדר היום שלו עתה, שבודאי יש לו קביעות
עתים בתורת הנגלה והחסידות, ובטהר י מלא בהזדמנות הבאה.

וירנה

מנחם מענדל שלום: פאגעל.

בעת רצון זיכרוהו על הציון הקדש של כי"ק מווית אדמוני זצוקלה"ה
נונג"מ זי"ע להמצטרך לו.

בברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמוני שליט"א
מציר

וירנו

ב"ה, י"ז אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד"צ
מו"ה מרדכי שי' הכהן

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתבו מפסיק שני עם הפ"ג המוסגר בו.

ומ"ש אודות העתקת המאמר, לדעתו סגנון המאמר קשה הו, אף
שכמה מאמריהם שבעתון קהלה מילאנו נכתבים בסגנון זה, הנה מובן שדבר
עינוי ובפרט בעין חדש, עכ"פ הסגנון צריך להיות קל ככל האפשר. אפשר
שקושי הסגנון הוא מפני ההרגל של המעתיק, ואזוי קשה לשנותו, אבל אפשר
ג"כ שאומר המעתיק שדבר שכלי צ"ל גם הסגנון מסובך, אז יש להסבירו
שאדרבה שפשנות הסגנון יכול למסור גם עניינים עמוקים ובפרט כשהכוונה
היא להפיץ המ unintites גם חוצה, וק"ל.

בברכה לבשו"ט.

וירנו

מו"ה מרדכי פרלוב, מילנו. אגרות נוספת אלינו — לעיל חי"ג דישצ. וכחנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

קט

ו'רנו

ב"ה, י"ט איר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשרים בזה קבלת מכתביו מימי כח ניסן (ב' מ'כ') א, ח, יא, יב איר.

במ"ש אודות הנגתו עם פלונית תי' וכיו'ב וכיו'ב — כבר ידועה הוראת
רבותינו נשיאנו שהעיקר בכוגן דא הוא הבאות הענינים לידי פועל בדרכי
נוועם. אבל אין זה אומר כלל, שיש לוותר על הדברים הנוגעים ביר"ש וכיו'ב,
וביחוד בשטח החינוך, שכל תנוועה ושינוי נוגע לעשיירות תלמידים ותלמידות
— העומדים לבנות בתים בישראל ולהעמיד הבתים באופן מתאים לחינוכם.
וז"ל.

ובנווע אליו לעצמו, כבר כתבתי מוקדם, שאשרי חלקו שהשגחה עלינו
העמידתו על חלך היפה, ביסוס והתפתחות מוסדות רבותינו נשיאנו במדינה
... וחרי הנשיא — וצדיקים בכלל — דומים לבוראש שאין באים בטרוניא
עם השלווחים שלהם, ומעוררים ר"ר וממשיכים הכהות בצד ששלוחים
יוכלו למלאות שליחותם בכ"י טוב. וק"ל.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש ולבשו"ט בכל האמור.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
mozcier

ירנה

ביה, כי איר, תשיעי
ברוקלין.

הוועיח איה נוינַ קוֹ מוֹיַה דִּנְיָאַל שִׁי

שלום וברכה!

לאחר הפסיקתי ארוך נתקבל מכתבו מהי איר, וכיון שאינו מזכיר
בהתוגע לבריאותו וענינו, בטח שהוא סימן שהכל בסדר הוא.

ובמ"ש ע"ד הרבנית מרת מארקוס תחיה אשר עלה ברצונה הטוב למסור
שני ספרי תורה לכפר חב"ד אשר בא"ק ת"ו, נכוון הדבר. וכיון שאמרו חז"ל
מצוה לפרסם עשי מצוה, בטח ועד הכהר יעשו זכרון באופן המתאים לנשمة
בעל הרב ע"ה, בקשר עם מסירת הספרי תורה לבית הכנסת אשר בכהר
חב"ד.

במ"ש אודות כתיבת (פצוע) דכא, ידוע הוראת רבנו הוזק בזה לכתוב
באל"ף, וכבר מסר כ"ק מוייח אדמוני, שראה בעצמו סית שע"פ קבלה כתבה
מהר"ס מרוטנברג, וכתוב שם באל"ף, וכן בסית בפראג אשר הגיה עזרא
הסופר, ג"כ באל"ף, ולכן בודאי שבסית הניל יה"ע הוראת רבנו הוזק בעל
התניא (פסק בנוסטר דתורה) והשוו"ע (פסק בנהלה דתורה).

בשאלתו, האם לבוא בכתובים עם קרוביו שבמדינתנו לפנים – הנה
כיוון שהמתין עד עתה כדי להוכיח להזמן שיוטבו היחסים מהא"ק ת"ו לשם,
פרט אם יכול לכתוב ע"י מי שהוא הנמצא עתה בפולין שמשם ישלו
הכתב לקרוביו.

בברכה לאורך ימים ושנים טובות ולבשו"ט תכה"י.

ירנה

מוֹיַה דִּנְיָאַל: חסקין, תל אביב. אגרות נוספות אליו – לעיל ח"ד דמתתקה, וכנהסמן
בהערות שם.

הוועאת רבנו הוזק: ראה גם לעיל חט"ו אגרת היזקא, וכנהסמן בהערות שם.
שבמדינתינו לפנים: רוסיה.

אדמו"ר שליט"א

קיא

וירנט

ב"ה, כ"א אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום הששי, בו שואל:

א) מהי העצה לכוונה בתפלה.

התשובות לפני התפלה עכ"פ איזה רגעים לפני מי הוא הולך להתפלל. מהנכו שילמוד ג"כ בעל פה מהתחלה ריש פרק מ"א בתניא עד תיבת המלך (ע"ב), ולפni התפלה יחוור על זה בדבר או במחשבה בתוכן הדבר. וכן בימות החול קודם התפלה יפריש איזה פרוטות לצדקה.

ב) מהי העצה ללימוד התורה ולהתמדה בזה.

התשובות האמורה מועילה גם בנוגע ללימוד התורה והעיקר בשני העניינים הוא הרעיון אשר התורה והתפלה וכל המצוות ניתנו לטובת האדם, ובזה צפונן אשרו הן בנסיבות והן ברוחניות.

ג) בודאי יודע הכתוב בכמה מספרי חכמיינו וגוזלינו אשר לכוונות התפלה, מועיל תפלה מתוך הסידור, ובלימוד התורה צריך להוציא בפה, ז.א. בדבר לא רק במחשבה.

בודאי יודע מהתקנה לאמר בכל יום אחר תפלה הבקר השיעור תהילים חדשים — כפי שנחalker לימי החדש — ושומר על זה או שישמור עכ"פ מכאן ולהבא.

בברכה לבשוייט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מוזכיר

ו'רכס

ב'יה, כ"א אייר, ה'תשי"ח
ברוקלין, נ.י.

זו דער אינציאטיוו גורוף פון די פרויען קאמיטע לטובות
דעס בית ספר מקצועני לנערות און דעם סמינר למורות
אין כפר חב"ד בארצנו הקדושה ת"ו ובראשה הרבנית
מרת שיננא תחיה דזשייקובסן
ה' עליהן תחיהינה

ברכה ושלום!

מייט צופרידענהייט האב איך געליענט אידייר בריף, אין וועלכען איך
טיילט מיט, איז עס ארגאניזיט זיך אן אינציאטיוו גורוף אויף ארבעטען
לטובות די אויבענדערמאנטע מוסדות, און מע איז שווין צוגעטראטן צו דער
ארבעט בשעה טובה ומוצחת.

איך האף איז עס ווועט זיך איך אינגעבען צו צויהען צו אידייר ארבעט
אוואס בריעטערען קרייז און פארגראטערען די אקטיוויטען וואס מער,
בכדי צו דערמאניגען — איז ניט נאר זאלן די דערמאנטע העכסט
וויכטיקע מוסדות קענען אנגין מיט זיירע טעטיקיטען, נאר איז זי זאלן
זיך קאנען וואס מערער אויסבררייטערען און אריאנעםען וואס מער
תלמידות.

אנהויבענדיג די אויבענדערמאנטע ארבעט אין די ספירה טאג — די טאג
פון צוגרייטונג צום יומ טוב שבועות — דעם יומ טוב פון קבלת התורה,
זאל דאס ברינגען א ספצעילע הצלחה אין דער ארבעט פון העלפֿן צו
גרייטען אידישע טעכטער בכלל, און לעערינס און ערציירענס אין א כשרין
אידישן חינוך בפרט,

אידישע טעכטער וועלכע זאלן אלעמאל גרייט זיין צו פאלגען דעם רוף
פון דעם אויבערשטען דורך משה רבינו: כה תאמיר לבית יעקב גוי.

בברכה איז הש"י זאל העלפֿן איך איז אידייר מיטהעלפֿערינס תחיהינה
אין וואס זי נייטיגען זיך בגשומות וברוחניות, וברכת הצלחה.

ו'רכס

ראה גם ליקמן אגרה ו'שפט.

וירסא

ב"ה, כ"א אייר, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תומכי תמימים אשר בchod
ה' עליהם חייו

שלום וברכה!

בmeaning למכתביהם המהיריים מטו, יז, יח אייר עם המוסגר בהם.

נכון העין וכמשמעותם [מ]מכתבם, דוחתת אבן הפינה ה"ז בנדיר חרישה
ולכל היותר זרעה, ועיקר העבודה באהו עכשו, כי הרי סוי"ס העיקר הוא
השות אמצעים בפועל להבנין, וכנראה במושך כל שימוש הפסיק בין
העבודה להחגינה ה"ז משובה.

לפלא שמקצרים כי"כ בתיאור החגינה והתוועדות שלאח"ז ואפשר יملאו
בhzדמנות הבאה . . .

באם עומד על הפרק ערכית חוברת בקשר עם דוחת אבן הפינה **אפשר יש**
מקום לקשר זה עם יובל הששים להתייסדות תוי"ת (МОבן שזהו גם תלוי בתוכן
הנואמים), אז אפשר יש לעורר ע"ז הדפסה בהניל גם ע"ז הכנס דחיש
אלול והנואמים.

ברכה לבשו"ט.

וירסא

דוחת אבן הפינה: ראה גם לעיל אנרת ויריא, ובהנמשך בהערות שם.

ירסב

ב"ה, כ"א איר, תש"ח
ברוקלין.

הוועיח איביא נוינג וכוי מוייה משה שי
המכונה ד"ר טאוב

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו שנותארך בהילoco יותר על הרגיל.

בעת רצון אזכירו על הצעון הקדש של כייק מוייח אדמור' זצוקלה"ה
נונג'ם זייע להמצערן לו, ובפרט להסתדרות טוביה כמצויה עליינו בתורתנו
תורת חיים, מותך שמחה וטוב לבב, שאם כל אדם זוקק להה, עאכוי'כ רופא
הצריך לרפאות את הפוניס אליו, והרי אפילו חזק הגוף כפשוטו תלוי במצב
הרוח וחיזוק הרוח, שמצויה מובן שהרופא ציל בדרגא דטופה ע"מ להטפיה
בזה. וכיוון שככל אחד נצווה על השמחה וחזוק הבטחון, בודאי שההتورה שאין
אמת אלא תורה, תצווה על עניין שאינו מתאים להמציאות. ובודאי לדכוותי
האריכות בכגון דא למוטר.

והרי נמצאים אנו בימים שבין חג הפסח זמן חירותינו, חירות מכל
ענינים המציגים ומעיקם, וחג השבעות זמן מתן תורהנו חירות על הלוחות
איית חירות אלא חירות, יהייר [ש]יבשר טוב גם בעניינו הוא.

ירסב

ב"ה, כ"ב איר, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

בmeaning למכתבה מיום 5/7, בו שואלת מה עליי לעשות ב כדי שיצליה
מזלה ותהיה מאושרת בחיים.

ירסב

ד"ר טאוב: רחובות. אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז ה'תשצז. וכנהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

קטו

והנה כבר ענה בורא עולם ומנהיגו על שאלת זו, כתוב בתורתו, אם בחקתי תלו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם, וננתתי וגוי וכל הברכות האמורות בפרשה (ויקרא כו, ג ו איילך). ועוד כתיב, והי' אם שמעו תשמע בקהל הי' אלקין וגוי ובאו עליך כל הברכות גוי (דברים כח, א, ב). ומצות האמורות הרי מפורשות הן לפרטיהן בשולחן ערוך ובכמה מקומות.

ובשאלתה, متى תנסה לאיש וכו', הלא אין זה בנווגח לחפש עתידות, כי הרי נאמר תמים תהי עם הי' אלקין (דברים יח, יג), אלא שלב איש ואשה הישראלים להיות חזקים בבטחונם בהבורה יתברך ויתעלה, אשר יתנו להם חיים מאושרים, שהרי הם מצדם יתנהגו מותאים לרצונו לתורתו ומצוותיו.

תקותי שלומדת ומתנהגת כיאות לבת ישראל שלכל אחת מהן נקרהת בת שרה רבבה רחל ולאה, ותשפיע גם על החברות שלה בכוגן דא, והשם יתברך יצילהה לבשר טוב בכל האמור.

וירס"ד

ב"ה, כ"ב אדר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מליל ו', בו שואל עזה בהנוגע לעניינו.

והנה בכלל עזה היעוצה בכוגן דא הוא העניין דשוויתי הי' לנגיד תמיד, אשר מקרה מלא הוא בכתב ולא עוד אלא רבינו הרמ"א פוסק אחרון בישראל התחיל בזה כל הד' חלק ש"ע להורות אשר זוהי התחלת ויסוד קיומם התורה. וילמוד בתניא קדישא ריש פרק מ"א מהתחלתו עד לעמוד ב' תיבת המלך, ומזמן לזמן בשבתו בבתיו וגם בלכתו בדרך יחוור בעל פה את הניל' אם בדבר או עכ"פ במחשבה, וכשירגיל את עצמו בהרעיון אשר הנה הי' נצב עליו כו' כמבואר בתניא שם, הרי זה בדרך מילא מזיך לא רק את הנשמה אלא גם את הגוף. כן מהרואי שיהי בקי בעל פה איזה פרקים משניות ולכל הפחות פרק אחד תניא, ובכל יום חול קודם התפלה יפריש איזה פרוטות לצדקה, ואחר התפלה בכל יום, גם בש"ק ויום טוב יאמר השיעור

וירס"ד

בהנוגע לעניינו: תיקון עון ולהשמר על להבא.

תהילים חדשים — כמו שנחalker התהילים לימי החדש — אשר כי' יועיל ללימוד הכל ובעניין תורה ומצוות בפרט ע"פ מרז"ל הבא לטהר מסיעין אותו.

ב) כן שואל עצה להצלחה בלימוד התורה.

כבר מalto אמרה, געת ולא מצאת אל תאמין, ז.א. שבידו הדבר תלוי ונתנו לו הכוונות על זה אלא ככל שורבתה ביראת שמיים ביחד עם ההוספה בלימוד התורה, תתרבה ברכת הש"ית בהאמור, והרי דבר משנה, כל מי שיראתו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקימת.

ברכה לבשוי"ט.

ירסה

ב"ה, כ"ב אייר, תש"ח
ברוקליין.

הנהלת צעירים אגודות חב"ד אשר בתל אביב
ה' עליהם ייחו

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת הדוד"ח מהפעולות בחודש ניסן, וכנראה מהקיצור יבוא עוד המשך. כן נזדמן לי ימים אלו לעבור על הפ"כ והדוד"ח שלם של השבועות והחידושים האחוריים, ובצדק יש לומר על זה, שזהו בסגנון כ"ק מושך אדמוני, גאר א פיניינן חרישה און גאר א פיניינן זרעה.

ומהנכוון, כיון שזה כבר איזה שנים בפועלתם בקדש, ובודאי נשמרו אצל הדוד"ח והפ"כ, שיקדשו אסיפה מיוחדת, לעשות מעין ס"ה עכ"פ באופן כלמי מואפן פעולותיהם בעבר, והעיקר ללמידה מזה בהנוגע לפעולות בעתיד, ובנקודה התיכונה, שמהחרישה והזרעה, יבואו לידי צמיחת הפירות והתבואה ולקיטות וקצירת הפירות והתבואה. במלות אחרות, איך להמשיך באופן שהשתתפות בתהמודות וכיו"ב תניח הראותם על המתודים גם לימים שלאחרי זה, ואיך לעמוד עם בקשר גם לאחרי התהמודות, וק"ל.

עוד נקודה בהאמור (שלפלא שלא העיר ע"ז מי מאניש), והוא, שכיוון שנמצאים עתה כמה תיירים באה"ק ות"ו מכוכ"כ מדינות, הרי זהה אפשרות יחידה במינה לפעול בכוכ"כ מדינות ממקום הס באה"ק ת"ו, ובלבך שניצלו

את כל הימים וכל ההזדמנויות להראות ולהחדיר בהנ"ל ענייני חב"ד ומעינותיו. ואף שMOVEDן שלא כל סוג האנשים שווים זהה, בהנוגע לקבלת השפעה ורושמים, ולכל סוג צ"ל גישה מתאימה, אבל לאידך גיסא, לכל סוג אפשר לגשת ובלבד שיתבוננו מהו הדרך זהה.

בכל קשה לכתוב מכאן פרטיו ופרטיו פרטיהם בכל האמור, וגם אין תועלת זהה [ולא עוד אלא גם מקלקל, וע"ד מרוז"ל רוצח אדם בקב' שלו מתשעה קבאים של חבריו], ובאמ' יעשו תכנית משליהם, ווועט זיך ארבעתען גישמאקער וכ"פ כהה.

ושולח הניי המכabb מהיר דחוף, כיון שהעניינו דחוף הוא לדעתו וגדולה ביותר, כי לתמהוני ולצערוי, במכtabi אנ"ש אין מי מעורר ע"ד האמור, ולא רק בהנוגע להשפעה על המדיינות הרחוקות אלא גם לא להשפעה על התהיירות עצם.

וכמו בכל העניינים צריך גם זהה זהירות יתרה, מהנהגת קדירה דבר שותפי, שמקלקל ביותר הוא זהה כיון שאפשר לאמר שישו בני מעי, שותף הנו ובאותה שעה להחלטת – שעל השותף לעשות הכל ולא עליו לעשות דבר.

ויה"ר שיצליחו בעבודתם בקדש לעשות את ארץ ישראל ארץ הקדשה גם בגלו ובאופן האמור כי מצינו תצא תורה וגוי ז.א. בדיקת הלשון תורה, וכמאמיר הידוע (איכה ורבה ב, יג) יש חכמה בגויים תאמין, יש תורה בגויים אל תאמין, כי זה מיוחד לעם ישראל, ושולל את עמי הארץ כפשוטו עד לשולל את הגוי אשר בתוך איש הישראלי (לקו"ת דברים צ, ד).

והנה עבודה האמורה יש למצוא אופנים בכל יום ויום איך לעשותה ואין לנצלת לתוכלית זו. ופשיטה שיש לנצל היום דפגרא,ימי התעודות וכו' וכו'.

אני כותב במיוחד לשאר אינ"ש והסניפים, ובטח ימצאו האופנים לפרסום ע"ד האמור, אם לשולח העתקה או לעשות אסיפה וכיו"ב.

ברכה לבשו"ט ומפורחות בכהנ"ל.

קיה

אגרות קודש (וירס)

וירס

ב"ה, כ"ב איר, תש"ה
ברוקלין.

הו"ה א"י נ"נ רב פעלים ובעל מוץ וכור
הרשי"ז שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבל מכתבו עם המצורף אליו, חוזרים והוראות בעניין
כשרות ודת באניות, כן נתקבל ג"כ מילואים להנ"ל הנשלח ע"י משרד, ות"ח
ת"ח על שימת לבבו בשלחו אליו כל האמור.

אף שאינו מזכיר עד"ז, תקוטי שבשעתו נתקבל מכתבו עם העתק
ההוראה בהנוגע להמכנות או חלק מהמכנות, שמוכרת הפעלתם ביד, בכל
יום כמה פעמים במשך המעל"ע. ובהתאם להאמור, בזואי פעל כי בהנוגע
להוצאת פס"ד ברור בהאמור, מותאים למה שנדבר כאן.

בכבוד ובברכה אשר סוי"ס זוכה הש"ית ויצליה, אשר תהיה العلي, עלי^י
בגשמיות ועלי בروحניות גם ייחד, ובפרט שבהנוגע לעם ישראל זה בזה תלוי,
שהרי גוי אחד הם בארץ, דהיינו שוגם בענייני ארץ לא יפרדו מאחד האמת ח"ו
(עיין אגרת הקדש לרבני הזקן סי' ט), ותהי ארץ ישראל גבוהה מכל הארצות,
גם בגלויה לעניין כל הארץ, בכל המובנים, כי יקווים היעוד, והלכו עמים רבים
ואמרו לך ונעה גוי כי מצוין תצא תורה ודבר ה' מירושלים.

בכבוד ובברכה.

וירס

הרשי"ז: שרגאי, ירושלים. אגרות נוספת — לעיל חט"ז ופט. ובהנסמן בהערות שם.
לשם. מכתבו: הנ"ל.

אדמו"ר שליט"א

קייט

וירסן

ב"ה, כ"ג אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"ן עוסק בצד"צ
מו"ה פנה ליביש הערצל שי

שלום וברכה!

מאושרים קיבלת מכתבו מט"ז אייר, בו כותב ר"פ מההתועדיות
בחדשים שעברו, ויהי רצון שכאו"א יוסיף בפעולות הטובות בהפצת היהדות
בכל ומעינות החסידות ביהוד.

ובפרט ע"פ המבואר בעין بماי הו זהיר טפי, באגה"ק לרבנו הזקן
סוף סי' ז' שצרכיך להיות זהיר, וכפирוש כי"ק מו"ח אדמו"ר לייכטין באotta
המצווה, וברובא דרובה רואים גם בענייןبشر מהי המצווה ההיא שבה צ"ל
זהיר טפי, ובנדון דכמה מאנ"ש בטח כבר נוכחו לדעת שהוא עניין בחינוך על
טהרות הקודש במוסד כי"ק מו"ח אדמו"ר ואביו כי"ק אדמו"ר (מוחרש"ב) —
צוקוללה"ה נבג"מ זי"ע. שמזה מובן גם פשוט, שבזה צ"ל קלשון אגה"ק
האמור, העדפה וזיהירות זריזות יתרה ביתר שעת ויתר עז כפולה ומכופלת
למעלה מזהירות שאר המצוות, וכשיתבוננו בזריזות שאר המצוות ע"פ
המבואר באגה"ק סי' כ"א ואחריו זה איך שצ"ל העדפה וכוי' ככל הלשונות
האמורות, בלי ספק אשר תהיה פעולתם ועניהם בישיבת תורה אמת בתוספת
כו' וכוי' כ"פ ככה וכמובואר בכ"מ שכיוון שנצחינו על זה, בודאי שננתנה
האפשרות והכחות על זה ואין הדבר תלוי אלא ברצונם בהוצאה מהכח אל
הפועל.

ויהי רצון שישפיעו גם על חברים בעבודה קדושה האמורה שם הם
יתבוננו אליבא דנפשי ובמילא יתפתח ויתגדל המוסד הקד"ה בכמות והון
באיכות בהצלחה מופלגה.

שאף שבכל הצלחה (ראה תו"א ס"פ וישב) עניינה למעלה מדרך הטבע,

וירסן

מו"ה פנה ליביש הערצל. ירושלים. אגרות נספנות אלו — לעיל ח"ד היקד, וכהנסמן
בהערות שם.
ובפרט: נוסח דומה נכתב לכמה.

בכל זה מובן ע"פ המבואר בעניין אתעד"ע, שאף להיוותה דלעילא תלוי במדה
גדולה באופן האתעד"ת, שככל פרטים אלו הוא גם בהנוגע לעניין ההצלחה,
ויהי רצון שיבשר טוב בקרוב טוב במלואו בכל האמור.

ברכה לבשו"ט.

וירסת

ב"ה, כ"ג אייר, תש"ח
ברוקלין.

הו"ה איזיא נו"ג עוסק בצד' בעל מדות ורב פעלים
מו"ה יוחנן שי" שוי"ב גבאי בית המדרש דילובאומיטש
בלובאומיטש

שלום וברכה!

בمعנה להודעתו מיום ההולדת שלו.

הנה יהיו רצון שעוד רבות בשנים, שנים טובות מלאות תוכן של תורה
ומצוות, יודיע מדי שנה ע"ד יום ההולדת, ומתאים לציווי תורה"ק תורת חיים,
אשר מעלה בקדש והולך מחייב אל חיל בהאמור.

וכיוון שככל אחד מישראל נצווה על זה, בודאי שלכל אחד נתנו הכהות
למילוי הציווי.

ובפרט אשר זכה ונתמנה ע"י כ"ק מו"ח אדמוייר נשיא ישראל בungan
סגןון המזמור תהלים אותו מתחילה אמר בכל יום, תבחר ותקרב גוי היכלך,
לכתן פאר בבית המדרש לילובאומיטש דילובאומיטש.

ובעת ימי הספירה אשר כמבואר בדאי"ח סופרים يوم אחר יום באופן
שאין הימים הראשונים נופלים ח"ו אלא מctrופים לאחרים להיות בספרים

וירסת

מו"ה יוחנן גורדון, ברוקלין. אגרות נוספת לאלו — לעיל ח"ג ד'רצב, ובנהנסן בהערות
שם.

יום ההולדת שלו: הס"ד, שבו מחייב לאמר פרק סה שבתהלים.
מצטרופים לאחדים: ראה גם לעיל אגרת ורכבת.

לא סיפור דברים (לחוד) אלא שנחרין ונצצין (זהר ח"ב קלו, ב) ומובן העניין
ממ"ש בסידור ד"ה השמים מספרים בארכוה.

הנה כאו"א מאתנו יזכה ויצלח בתכ"י שיהיו ימי מctrופים נהרין
ונצצין בנצצין דנקודה עליונה כלשון זהה שם הולך ואור על ידי נר מצוה
תורה אור ומאור שבתורה זהה תורה החסידות וענני.

בברכה לבשו"ט ולאורך ימים ושנים טובות בכל הפין.

וירסט

ב"ה, כ"ג אייר, תש"י
ברוקלין.

הוועיח אי"א נו"ג עוסק בצד"צ מועיה יונה שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מערב יום הבהיר לי'ג בעומר.

نعم לי לקרות בו ע"ד פגישתו עם כמה מלאה אשר יש להם השפעה על
כוי"כ מבני ישראל, שהוא מובן אשר כל רושם טוב שעושה עליהם, ובפרט ע"פ
הידע אשר ס"ס הרושים מתבטאת באיזה אופן שהיה גם בהנוגע למעשה, הרי
במדה זו נכפל הרושים כ"פ כהה, כיוון שנוגע להמושפעים של הניל. ומה מובן
שכל השתדלות ואפיקו יגיעה כדאית הון, כיוון שאין זה בשביל הפרט (שאפיקו
עליו נאמר כל המקדים נשאחת מישראל הי' קיים עולם מלא) אלא בשביל
הרבים, וביחוד בזה אודתו כותב במכתבו האחרון הנה זה נוגע בשיטה
החינוך, ז.א. באנשים צעירים אשר עברו איזה זמן יבנו בהם, שצ"ל בית
ישראל סבא מיום יוסד על יסודי התורה והמצוות.

ובמדתו של הקב"ה שהוא מודה כנגד מודה לא ש"פ כהה הנה יהי רצון
שפירות פועלותיו האמורות ש אדם אוכלם בעולם הזה ישם לו הש"י"ת ברוב
נחת אמיתי מכל יו"ח שי לאורך ימים ושנים טובות.

בברכה לבשו"ט.

וירסט

מעיה יונה: אידלקוב, כפר ח'ב"ד. אגרות נספנות אלו — לעיל חט"ז ה'תקסו, ובהננסן
בהערות שם.

ויער

ב"ה, כ"ד אייר, תש"ה
ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצ"ע
מו"ה ניסן ש'

שלום וברכה!

בנעם קבלתי מכתבו מכ"ב אייר, אודות ביקורו בישיבת תומכי
תמיימים ביחד עם הרה"ג אי"א נו"ג וכוי הרה"ח שי' ביך ותוצאות הבדיקות
אשר השבעו רצונם.

ויהי רצון אשר בהנוגע להتلמידים כיון שהגשימות משתלשלת
מהרוחניות, ובענינים גשיים הרי נאמר, מי שיש לו מנה רוחה מאתים, מי
שיש לו מאתים רוחה די מאות, הרי ככל שתגדל ידיעות התלמידים
והתמדתם, יתרבה ג"כ צמאונם וشكידתם בלימוד תורה ה' תמיימה, הנלה
והפנימיות גם יחד, חזרה אור וחיות חסידותם, שייהיו מתאימים לרצון
וכוונת רבותינו נשיאינו מייסדי הישיבה ומנהלי, והרי דברי צדיקים
ועאכ"כ מעשיהם קיימים לעד ופועלים פועלם.

ומשנה ת"ח לכת"ר והבירו بعد בשורה הטובה, והעיקר אשר בטח ע"י
הבחינה עוררו בהתלמידים קנאת סופרים עלי נאמר תרבה חכמה, ובלשון
הזהר (ח"ב קכו, ב) אסגיאו משיכו דחכמתא, והוסיף ביאור אדמור"ר הצע"צ
ע"פ מרז"ל (שבת קב, ב) מי שיש בו קנאה מركיב, שהוא עניון התולע
דקדושה שמרקיב הארץ, מדות דנה"ב, וע"ד המבואר בארכות צדיקים שער
יד על מרז"ל האמור קנאת סופרים תרבה חכמה, כי תראה אדם שולם וכוי
וכו לעניין כל המצות כוי ומציין ג"כ לסתה ג, ע"א (אור התורה ויצא ד"ה
ותקנא רחל באחותה).

בברכה לבשוייט, אין טוב אלא תורה ומצוות, תהה"י מותך שמחה וטוב
לבב.

ויער

מו"ה ניסן: טלושקין. ברוקלין. אגרות נוספת אליו — לעיל ויקנט. ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

כבג

וירעה

ב"ה, כ"ד אדר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אי"א נ"ע בעל מדות איש רב פעלים כו'
מו"ה לוי שליט"א

שלום וברכה!

בנوعם קיבלתי מכתבו מודיע אודות החגיגה של מצוה של חברת ש"ס
ומשניות, לגל סיום המשניות והתחלתו.

ויהי רצון אשר יגביר חילים בתורתנו הק' תורה חיים, שאין ביטוי זה
יוצא מיד פשטו, חיים בעולמו זה, אף שגשמי וחומריו הוא, חיים מתאימים
להוראת התורה, שעל זה נאמר — ואותם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם
היום.

והרי זהו גם כן הרמו בסיום המשניות, לא מצא הקב"ה כלי מחזיק
ברכה לישראל אלא השלום, שלום בין הנפש והגוף, ובנפש עצמה, שלום בין
הנפש הבהמית והנפש השנית בישראל, היא נפש האלקית, כմבוואר בארכוה
בספר תניא קדשא, ואז ממשיכים השלום והאחדות גם בעולם.

וכרמז התחלה המשנה, מאימוטי קורין את שמעו בערביין, אשר אף בעת
החשך בעולם, בני ישראל קורין, וע"ד דרשת רז"ל, אל תקרי ויקרא אלא
ויקרא, שמע גוי הווי אחד, אמליכתי למעלה ולמטה ולדי' רוחות, אחדות
במקומות, שזהו נרמז באחד, וכמו כן גם האחדות בזמנן, וכרמז בטיבת הווי,
הויה ויהי, שזהו כוונת שם זה, כפסק הדין בשו"ע או"ח סי' ה'.

בכבוד ופי"ש כל המשתתפים בלימוד המשנה, ובלשון הרב, הוא כ"ק
מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, בברכה לקבלת התורה — המשמש
ובא — בשמחה ובפנימיות.

וירעה

מו"ה ג'ו: בילצקי, ברוקלין.

ויערב

ב"ה, כ"ה אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אייר נו"ג וכ"י מוחה דוד שי

שלום וברכה!

בmeaning למכות כתיר מיום ד', בו נוגע בשאלת אשר דש ביה רבים, בណז זמן מוצש"ק, ומסיים שימוש"ע סי' רצ"ג סעיף א' נראה, שצורך להמתין ע"ב רגעים.

והנה ידוע פסק דין רבני הזקן בעל התניא (פוסק בנוסח דתורה) והשולחן ערוך (פוסק בנהלה דתורה) שאין זמן המתנה האמור שווה במשך כל השנה ובכל המקומות, עיין סדר הכנסת שבת לרבני הזקן הנדפס בסידורו, שכן בכל מקום יש לדעת החשבון מתאים להאפק שלו, וגם בזה חילוק בזמן השנה עצמה.

מה שראיתי נוהגים כאן, בני. הוא לחייב לערך חמשים רגעים לאחרי השקיעה, אבל מובן שאיני אחראי בזה, ובכלל הרוי ידוע מעלת המאוחר במוצש"ק אלא שבבית הכנסת צריך להיות באופן שרוב הציבור יכולם לעמוד, ופשט שזהו בהנוגע להידור אבל לא בהאstor ע"פ דין והרי גדולה שבת שколה כנגד כל המוצמות.

בכבוד ובברכה לבריאות הנכונה ולבשו"ט בעניינים הכלליים ובעניינים הפרטיים אשר הוא בהא תלייא.

ויערב

מוחה דוד: ווינשטיין. שיקגו. אגרות נספנות אלו – לעיל חט"ז וילה, וכהנסמן בהערות שם.
יש לדעת החשבון: ראה קו"י נש"ק ח"ב הערות 7: 14.

אדמו"ר שליט"א

קכה

וירעג

ב"ה, כ"ה אייר, תש"ה
ברוקלין.

הברוך היל שי

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מט"ל לעומר, בו שואל:

א) המבואר באגה"ק לרבנו הזקן סי' י"ט בפירוש מרוז"ל חכם עדיף מנביא, שבנואת הוא עניין ראי' כמשל ראיית עין בשර גשמי ממש, משא"כ בדבר בעניין מעלה החכמה, שהוא עניין של השגה — האם משה רבנו חוץ ממה שאינו רואה בנבואה, ה"י מישג גם מדריגות אלו שהשיג הארץ"יל.

כן הדבר.

ואף שלכאורה יש מקום לומר גם אחרת, ובמחייב' מגללה דתורה, ע"ד המסופר מרוז"ל (מנחות כת' ב) בכל זה האמת הוא שהשיג מדריגות האמורות, ובמיש' בספר קבלה ומבואר בתורת החסידות, שמדריגת משה רבינו הייתה מדריגת החכמה דאצילות, ז.א. שהשיג בדרגת נעלית ביותר מצד עניין החכמה. אבל יש מקום לעיו בהנוגע למשיח, וראה רמבי'ס הל' תשובה פרק ט' הלכה ב. תנומא תולדות כ. ילייש לישע'י נב, יג. ואכ"ם.

ב) במיש' שם באגה"ק סי' ט', בפירוש מאמר רוז"ל תלמוד תורה שkol כנגד גמ"ח, משא"כ בעקבות משיחא — ושואל היאך משתנה עצם החסיבות.

הנה הוא ע"ד החילוק בעניין מצוה שזמנה עובר ומצוה שא"א לעשotta ע"י אחרים, שMOVED כשהזמן קרוב לסיומו או כאשר אחרים משתנה חשיבות המצווה.

אף שאין מזכיר ע"ד תקוטי שיש לו קביעות עתים בלמידה תורה החסידות לעתים קרובות, ויהי רצון שתהיה הקביעות מותאים לפתגס רבנו

וירעג

חלקה נדפסה בלק"ש חכ"ג ע' 356 חלקה בחכ"ד ע' 436 והושלמה ע"פ העתק המוכירות. הלל: דאייד, ברוקלין. אגרה נוספת — לעיל חט"ז החתקסט. ואכ"ם: ראה גם לעיל חט"ט אגרת כ"תלב, ובהנוגע בהערות שם. ח"ג ד'שכד. ע"ד החילוק: ראה גם לקמן אגרת ר'תדר.

הזקן, בעל התניא (פוסק בסיסטר דתורה) והשולchan ערוץ (פוסק בנהלה דתורה) לא רק קביעות בזמן, אלא גם קביעות בנפש, והוא העיקר. בטח יודע משלשת השיעורים דחומרת תהילים ותניא הידועים, וכך יפישמור עליהם מכאן ולהבא.

ברכה,

בשם כ"ק אדמור" שליט"א
מציר

ויעדר

ב"ה, כ"ה אייר, תש"ה
ברוקלין.

המשתתפות באסיפות יסוד וארגון
אגודת נשי ובנות חב"ד, בניו הייווען
ה' עליהן תחכינה

ברכה ושלום!

נעם לי להודיע מהרבנית מרת רבקה תחיה העכט אשר נטאסו לתוכלית האמורה וההחלטה לסזר מלאה מלכה ולהזמין אליו נשי ישראל מחוג יותר רחוב, ועל ידי זה להרחב ולפרסם אגודתנו וכן המטרות שלה.

ויהי רצון אשר חוץ ה' בידן יצליח להפיץ היהדות המסורה בחוגים ההולכים ומתרחבים, הפעה חדרה אור וחותם חסידות, שעל ידי זה גם תתרבה ההצלחה, והרי ידוע פתגס רבנו הזקן, מייסד תורה חסידות חב"ד, אשר שיטתה זו אינה רק בשבייל חוגים מסוימים בעמנו בני ישראל, כי"א שיכת היא לכל העם כולם.

קביעות... בנפש: ראה גם לעיל וירג. ובהנסמן בהערות שם.

ויעדר

פתגס רבנו הזקן: ראה גם לעיל ח"ד ד'תשסט. וכהנסמן בהערות שם. חט"ז ר'ינב. וצב. לקמן ר'שכח.

אדמו"ר שליט"א

קכז

אלא שככל ענין שבקדושה הסדר הוא צעד אחר צעד וככלשון הכתוב בהנוגע לגירוש הרע ונחxon הטוב, מעט מעט אגראשו. ויהי רצון שתעתשינה כל הנ"ל בשמחה וב טוב לבב מתוך בריאות הנכונה של כל אחת מהן והן ובני ביתן שי. בברכה לבשוי"ט ולהצלחה.

ו'ערת

ב"ה, כ"ה אייר, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ן עוסק בצד
רב פעלים הרב אברהם שי
שלום וברכה!

נעם לי להודיע ממר ומרת . . . שייחיו מפעולותיו להחזקת היהדות והפצתה בקהלתו בבית המדרש ובית הכנסת ובנקודה התיכונה והפנימית בשטח חינוך הקשר.

אשר אם בכל המקומות ובכל הזמנים דבר חיוני זה כי ישראלי עאכוי'כ בתקופהנו זו רבת המאורעות ובלבול המוחין ובמדינה זו דארצוה'ב אשר דבר טוב ותכוונה פנימית נמצאה בהנוער, תמיינות ואמונה, אלא שבעו"ר בשנים שעברו, היו איזה חוגים שנצלו תכונות אלו בכיוון ההיפך מדרך התורה והמצוה, ושמחתני להודיע מהנ"ל אשר זיכחו הש"ית והצליחו לראות פרי טוב בעמלו, הצלחת עבודתו ותעמלתו, ואשר כמה מבני הקהלה מיקריס אוטו עברו זה.

ויהי רצון אשר יוסיף חילם לתהו"ק תורה חיים ומצוותי וע"ד מאמר חז"ל מי שיש לו מנה רוצה מأتים, הצלחה בעבודתו תעורר בו חשק והתלהבות לישגים גדולים יותר.

בזהדמנות זו אעירו, אף שבודאי ידוע לו מכבר בהנוגע לקביעות עתים

ו'ערת

הרב אברהם: פלדמן. נוהגיוען.

גם בפנימיות התורה אשר בזרותינו נתגלתה בתורת החסידות שהיא הנוגנת חיים והתלהבות לאיש היהודי בלימוד התורה וקיים המצאות, ובפרט זה שיש לו השפעה על כו"כ מבני ישראל הרי כל הוספה בעצמו בעניין חיים והתלהבות, נכפתה פי כמה ע"י ההוספה שבאה במושפעו כתוצאה מזה.

ומענין דרבים לענן דיחיד, הרגשתי בהנ"ל עד כמה פועלים עליהם לטובה העודד רוח והתחזקות שמקבלים ממנו אם בדברו אם בפועלות לעודד רוחם הנכאה, אף שתקוטי שבקרוב יתחיל מזלם לעלות הטבה לנצח בזיה פרטם, בכל זה וודאי ימשיך לחזקם ולעוזם, והלא ידוע גם לו הנסיוונות ביהדות שעמדו בהם הנ"ל ומשפחותם ולא עוד אלא שהושפיעו ומשפיעים גם על הסבביה בה נמצאים לקרבם תחת כנפי השכינה.

בכבוד ובברכה לבשוי"ט בכל האמור.

וירעוי

ב"ה, כ"ה אייר, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום הרביעי, בו מותאר איך שהלימוד חול מבלבלים להתמדה ושקידה בלימודי הקודש ובפרט כלשונו עכשו באחרית האנגלית. וכנראה מזה, בקרוב עליו כבר לגמר הלימודי חול, אף שאין ברור אם בקרוב ממש חדש הבא או במאוחר מזה.

והנה אם בעוד חדש או בכל אופן בזמן הקרוב גומר כבר הלימודי חול, הרי אין הדבר תלוי אלא בו, ללימוד בחתמדה ושקידה בתה"ק ובאופן דמוסיף והולך, שע"ז הובטחנו מרז"ל, יגעת ומצאת, ומה טוב שעכ"פ שנתנים למדוד לימודי חדש באופן האמור מבלתי לבבל עצמו במחשבות זרותizia שתהיינה, ורואים במוחש שלימוד באופן האמור נוגע לכל ימי משך חי איש היהודי עלי אדמות.

בודאי יודע משלשת השיעורים דוחמש תחילים ותניא ועכ"פ ישמור עליהם מכאן ולהבא, ובכל יום חול קודם תפלת הבקר יפריש איזה פרוטות לצדקה. והשיות יצליחו.

ברכה לבשוי"ט.

אדמו"ר שליט"א

קכט

וירען

ב'יה, כ'יה אייר, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

نعم לי לקבל מכתבו מט"ל למבניי, בו כותב אשר מרגיש בכו הבריאות
והתחזקות.

ויהי רצון אשר בקרוב יחוור לאיתנו כפשוטו ולאיתנו כמשמעותו מבואר
בד"ה משכיל לאיתן לרבנו הזקן (נדפס בكونטראס לימוד החסידות) והרי
נמצאים אנו בימים הקרובים לקבלה התורה, המביאה רפואה לעולם בכלל
ובפרט לבני ישראל מכבלי התורה, וכמסופר במכילתא שלזמן קבלת התורה
היי כל ישראל בראים ושלמים. וע"פ הידוע שקבלת התורה – בפרטiot
הימים – הרי הוא בכל יום, וכלשון נוthon התורה לשון הוה. מובן שכ"י
צרייך להיות האיש היהודי בריא ושלם. ובלשון הרמב"ם: היהות הגוף בריא
ושלם מדרכי השם הוא . . .

ובודאי לモותר לעוררו שি�יפיע על בנו הנ"ל שי לקבע עתים בלימוד
פנימיות התורה שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות, והרי ע"י כל הוספה
בתורה ומצוות ועאכ"כ הוספה בפנימיות התורה שנקראת בזוהר הקי' נשמתה
דאורייתא, נתוסף גם פי כמה בברכות הש"ית בהמצרך בחמי הגוף ובחיי
הנפשה.

בברכה לבשוי"ט ובלשון הרב הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר, לקבלה התורה
בשמחה ובפנימיות.

וירען

נדפסה בלק"ש ח"ת ע' 248 והושלמה ע"פ העתק המוכירות.

כל אגדות קודש (וירעה)

וירעה

ב"ה, כ"ו אייר, תשנ"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מכ"ד אייר, ונעט לי לקרות בו מהתפתחות התלמוד תורה ההוספה במספר התלמידים, ובודאי ישנה הוספה גם באיכות הוספה בהלמידים שלהם.

ובודאי לモותר לעוררו אשר בכל הזמן צרכי ה' להיות לימוד תורהנו בלשון חז"ל תלמוד המביא לידי מעשה, ועאכ"כ בתקופתנו זו, וזה בא (בשגנון המשנה) כשיראתנו, הלימוד בעניין יר"ש, קודמת לחכמתו. מובן שאין הכוונה לכמות הזמן, כי פעמים רואים כי לימוד אפילו של רגעים אחדים בעין של יראת שמים (או גם לא לימוד אלא דברים אחדים הנאמרים בחום ובהתלהבות (היציק)) משפייע על התלמיד ממש כמה וכמה זמן.

במ"ש אודות תלמיד אשר יש לו חברה אינה יהודית, ואיך להתייחס להז.

הנה ברוב הפעמים רואים אשר אם ממצאים להאמור חברים יהודים, הרי בדרך כלל מרחיקו זה מחברים כהניל', והרי כיוון שהוא בין תלמידיו, בטיח ישנה אפשרות להשתדל ששאר התלמידים יתקרבו אליו יותר ויתר ובמילא לא יהיה זמנו פניו לחברים אחרים ולהניל' בפרט.

במ"ש אודות החובות שיש לו לפניו ושבאים ה' יכול ללוות סכום, ה' זה מカリ עליו. — הנה אינו מפרט המינימום של הסכום שיכל לעוזר לו. ובכל אופן מהנכו שיתיעץ עם אנ"ש שעל אחר בהנוגע להאמור.

ברכת החג בלשון המקובל מפי כי'ק מוויח אדמוני, לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות ולבשו"ט בכל הענינים אודותם כותב.

נ.ב.

מוסג"פ העתק מכתבו כללי לאסיפה השנתית של אגדות נשי ובנות חב"ד, אשר תוכנו מתאים לכל השנה, שבתחי עניין אותו ובפרט זוגתו תחיה.

וירעה

נדפסה בלקו"ש חכ"ב ע' 404 והושלמה ע"פ העתק המזכירות.

אדמו"ר שליט"א

כלא

וירעט

ב"ה, כ"ו אייר, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ן עוסק בצד' מוח'ה יצחק שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבו מ"ט אייר עם הפ"ג שיקרא בעט רצון על הציון הקדש של כי"ק מוח'ה אדמוני זצוקלה"ה נג"מ ז"ע. ולפלא הפסיק במכתבים כי"כ, ואשר גם במכתבו זה לא מצאתי טעם מספיק על זה.

ולהודיעו אשר הנכד שלו אהרן מענדל שליט"א נעשה בר מצוה בחודש זיו שנה זו,

הנה יהיו רצון שבן שלוש עשרה יגדל לבן ט"ו למגרא וכוי וירשו ממנו רוב נחת אמיתי הוא נחת יהודי חסידותי.

לגייסו הרב ניסנובים שי' כבר עניתי מכבר ובטה נתקבל.

ולקראות חג השבעות הבעל, הנני בזה לברכו בלשון הרב הוא כי"ק מוח'ה אדמוני זצוקלה"ה נג"מ ז"ע, לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות. וברכה לבשוי"ט.

נ.ב.

מוסג"פ העתק מכתבי כללי לאסיפה השנתית של נשי ובנות חב"ד אשר תוכנו כל השנה זמנו הוא, ובטה ינצל תוכנו באופן המתאים.

במש"כ בנדירים י, א: חסידים כו' מתאווים להביא קרבן חטאת — מהי התאווה? — י"ל שהיא התאווה למלעת בעית, שהקורבה שלו (וכרמז פ"י הרא"ש קרבן) היא נעלית ביותר. וראה רמבי"ם הל' תשובה פ"ז. ומודיק הל' חסידים ע"פ פירש"י סוכה גג, א' ד"ה אלו.

וירעט

מוח'ה יצחק: דוכאו. מנטשטר. אנרכות נספות אליו — לעיל חט"ו ה'תצח. וכהנסמן כהערות שם.

וירט

ב"ה, כ"ו איר, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח א"א נ"ג בעל מוץ וכ"ה הרב מנחם שי'

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו — שmpsני רוב הטידות נת אחר המענה עד עתה ואטו
הסליחה.

מתאים למאמר חז"ל, הכל הולך אחר החתומים,نعم לי לקרוות בסיום
מכתבו, אשר מוכן הוא ושבע רצון להוסיף פעולה בהנוגע להפצת היהדות
וענייני מוארם בביורי תורת חסידות והשקבת עולם שלה.

ובודאי לモתר להורות באכבע לדכוותי על האפשרות המיחודה שיש
לו בזה, כיון שמנציג הוא בקהלת בת כמה וכמה משפחות אשר כל נפש אחת
מהן יהיה עולם מלא.

ונוסף על עניין זה, הרוי מורה פרופטר הוא, ז.א. שיש לו קשר מיוחד עם
כמה מבני הנוער וצעיריים אשר בכתומו ועל ידיהם גם עם החברים שלחם,
והרי בודאי ברובם היחס שלחם אליו הוא כייחס תלמיד אל זה ששמע ממן
לקה, ז.א. שמקבל דבריו כמו שהם.

שאף שזה מגדיל את האחריות של המשפיע והמורה, אבל ביחיד עם זה
והוא העיקר, מגדיל את היכולת שלו להביא שינוי לטוב בנווער. ובאיוזה מידה
שתהיה אפילו קטנה, הרוי השינוי גדול ביחס עם בגרותו של התלמיד, וכיודע
הדוגמא בזה, שניינו קטן בגרעין יכול להיות עניין מכריע בעת שיגדל לאילן
נושא פירות.

כמודמה לי שהקו בו מלמד הוא בשטח המוסר ומדות בני אדם ז.א.
בשיטה אשר קשרו ישר לו עם המטרות אליהן שואפת תורת החסידות.
ואפילו אם לשנה הבאה ילמד מקצוע אחר, הנה סוי"ס בכל דבר יש למצוא
מוסר הscalar ולימוד בהנוגע לפועל, לחייו של האדם בעולם זה, ולכן גם הוא
יכול לשמש צנור להחדרת השפעה הרצוי.

וירט

הרב מנחם: רקמן.

אדמו"ר שליט"א

קלג

ועוד נקודה אף כי בשטח מסוים, אבל לו גם השפעה רבה. והיא, בשנים שעברו ובטה גם בעtid hei כי חבר בהועדה אשר ע"י הקליימס קונגרסן בהנוגע לההענקות שנוגען תרבות חבור והדפסה וכו' והרי בזה כר נרחב וכיולת ע"י חוויד שלו והשפעתו שגם חברי יאמרו דעתם הרצוי, בהנוגע לתמיכת בפועלות אשר הן ברוח התורה הק' ומסורת ישראל סבא, ולמנוע סיווע ושתורף פעולה עם הענינים שהם נגד ה' תורה ומצוותיו.

וכבר אמרתי כי'פ' ומוזמן לזמן מתוסף אצל בהכרה שהמציאות מוכיחה את זה יותר ויוטר, והוא אשר הצבור בארץ'ב בשנים אלו מסוגל לקבל וברובו גם דריש שאמרו לו אמת ברורה, אף שחריפה היא בלי פשרות, ואפילו אלו שבנוגע לחייהם הפרטיים אין מוכנים לעשות בהם שינויים גדולים לצד ימין, מוכנים לסייע בשינויים אלו, בהנוגע לחיה הצבור, באם רק יראו להם את הדרכ' ויכירו להם אשר זהה דרך האמתה.

ובהמשך שמקרבים אנו לזמן מתן תורה לנו בה נעשו בני ישראל לעם סגולת מכל העמים ממלכת הכהנים וגוי קדוש, וסמכות התורה היא שהעמידה ומעמידת רבנים בישראל, רבנים בכח זה שהם המודיעים דעת תורה שלימה ותמיימה ומחדרים דעתה זו בהחאים שמסביב להם וביחוד בקהלתם.

הנה ירי רצון שיזכה כל אחד שחוון בכח השפעה ובפרט המכון במשרת רבנות, למלא תפקידו זה במילואו, ובסגנון הרב הוא כי'ק מוי'יך אדמו'יר זצוקלה'יה נבג'ם זי'ע, לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בכבוד וברכת החג.

בלי פשרות: ראה לעיל חט"ז אגרת ה'תשצג. וכהגסמן בהערות שם. לקמן וישפו.

וירפא

ב"ה, כ"ח אייר, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת ישיבת אחוי תמיימים ליוובאוויטש
אשר בראשון לציון
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבם מט"ז אייר עם שני הפ"כ
המצורפים אליו.

ויהי רצון שעכ"פ מכאן ולהבא ישרו טוב תמידים כסודם באופן
מוסדר, וחפץ ה' בידם יצליח לפתח המוסד מתאים לרצון וכוונות רבותינו
נשיאנו, שהרי דברי צדיקים קיימים לעד, ודבריהם הרי הם גם נתינת כח
כמובן וגם פשוט.

ולקראת חג השבעות הבעל, הנני בזה לחתום כברכת כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נג"מ זי"ע, לקבלה התורה בשמה ובענימיות.
ברכה לבשוי"ט ולהצלחה.

בטח אף שאין כותבים עד"ז — לומדים כל התלמידים שי' — אם
בכתות או בפ"ע — פרשת השבוע והלכות החריכות. — והלואי יהיו כל אנ"ש,
בתוככי כל ישראל, עושים זה.

וירפכ

ב"ה, כ"ח אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מכ"ב אייר, בו כותב עוד הפעם שעדיין לא נתברכו בפרי
הבטן.

וכיוון שכמה טיפולים חדשים הגיעו בשנים האחרונות, מהנכון שייפנו עוד
הפעם לרופא מומחה במקצוע זה, ולשאלו ביחס לטיפולים החדשים.
במ"ש אודזות נתוח על הריאות — אין נראה לי כלל וכלל כמובן.

במ"ש אודזות החלומות — צריך לבדוק המזוזות בדירתו שבטע יש שם
הדורש תקון, וכן אשר זוגתו תחיה תשמר על מנהג הטוב של בנות ישראל
הכשרות להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב יום טוב,
ותעשה כן גם ביום החול ביום שני וחמשי בבקר — מובן דכי"ז צריך להיות
בלי נדר.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודזות על הצעון הק' של כי"ק
מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע כאו"א להמצרך לו מתאים לתוכן
כתבו.

וכיוון שנמצאים אנו בהימים שבין פסח זמן חירותנו ושבועות זמן מותן
תורתנו חרות על הלוחות, א"ת חרות אלא חירות חירות מכל עניינים
המציריים וגורמיים דאגה, הנה גם הוא יזכה לבשר טובות בכל האמור.

בברכה לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות ולבשו"ט.

כלו

אגרות-קודש (ירפ)

ירפ

ב"ה, כ"ח איר, תש"ח
ברוקין.

הנהלת צעירים אגודה חב"ד בכפר חב"ד
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בمعנה למכתבם מתפארת שביסוד, ובו כמה שאלות בהנוגע להתועדות
די"ב תמוז הב"ל ואופנה.

והנה כבר כתבתי זה כ"פ, שבעננים דגון דא תלוי באופן ההכנה, ז.א.
שמוכחתת ותנית מפורתת בעוד מועד ובאופן דלשלול העניין דקדירה דבי
שותפי, ואחראים לעניינים מסוימים של התועדות, ואף שМОבן שאין להפיח
את האחרים, אבל ס"ס אין האחריות קשה כי"כ שזוקקים להפיח
והבהלה כי אם להכנה בעוד מועד ובאופן מסודר. ועוד זאת וואים אשר באם
מקרים כי מי שהוא קיבל עליו תפקיד והכנה וגם לאחורי השכנוע איינו
מסכים כי אם מותבישי להסביר פני המבקש איזי "צורה כזו" יש להעבודה (איזא
אויסעהן האט די ארבעט) וההשתדלות שלו. וכיוון שעתה די זמן גם לסיידור
מסודר בהנ"ל ועוד עת אפיקו להתייעצות איזה פעמים קודם התחלת הבאת
הטכנית לידי פועל, הנה כל אלה הפעילים שביהם יתאספו וידונו בדבר ואחרי
כך יעשו אסיפה מורחבת ובהתאם להש��"ט והאסיפה ותוצאות שלה —
יחלטו בונגע לשאלותיהם.

בונגע להוצאות הכרוכות בדבר, הנה אעורר את אנ"ש שישתתפו בערך
שליש הוצאות [כמובן באם תהיה זה לא התועדות מקומית כ"א בשטח רחוב
יוטר].

בודאי המציאו להם מצעירים אגוי"ח בת"א העתק מכתבם בהנוגע לעשות
סה"כ מהפעולות ממש שנים שעברו וכו'.

ברכה לקלחת התורה בשמחה ובפנימיות ולבשוו"ט.

ירפ

העתק מכתבם: דלעיל ורשה.

וירף

ב"ה, כ"ח אייר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ה ניסן (ושלאחריו) וסיומו בשאלת, איך לבקש מהבורה ית' את המוצרך לאדם וב"ב ובזה גם על כפרה על העניינים בלתי רצויים שב עבר וכו'.

והנה כבר מalto אמרה בתרתנו הקדושה תורה חיים גם כפושטה בעולמנו זה, בספר חסידות ובספרי מוסר, ונקודה התיכונה בזה היא, חרטה גמורה על עניינים בלתי רצויים שב עבר וקיבלה טובה בזה על להבא, קבלה שמתהילים להגשמה תוממי בחיי היום יומיים, ע"י אורח חיים ע"פ הוראת תורה חיים, שהרי היא רפואה לעולם גדול, ולעולם קטן זה האדם, ובאייה למילוי צרכיו ומילוי משאלות לבבו לטובה.

אלא שלפעמים מנסה בורא העולם ומניחו את איש היישראלי וכמ"ש כי מנסה ה"א אתכם לדעת הישכם אוהבים וגוי וכבר נאמר האלקים עשה את האדם ישר (שהודיעו אותו הוראות ברורות וישראלים בתורתו, ولكن פלא ותמי, על אשר) והמה בקשו חשבונות ובים ודרושים וرمזים שאינן מתאימות להוראות אלו. ועוד להוסיף אשר כיוון שהש"ת דורש זה מכוא"א מתנו, בודאי שמדובר לזה נוטן השيء הכחות למלאות הדרישת במלואה (ועוד זאת אשר גם) בשמחה ובטוב לבב שכזה דורש מאתנו ממה"מ הקב"ה, וכדברי הרמב"ם בס' יד החזקה סוף הל' לולב.

בברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

וירפה

ב"ה, כ"ט איר, תש"ח
ברוקלין.

הו"ה איב"א נוין וכור" מו"ה בן ציון שי

שלום וברכה!

נעם לי לקבל מכתבו מל"ז לספרה, והכל הולך אחר החתום אשר
מרגיש ב"ה טוב וכו'.

ויהי רצון אשר ייחוזר לאיתנו כפשו ולאיתנו כמשמעו מבואר בד"ה
משכיל לאיתן לרבנו הזקן (נדפס בكونטרס לימוד החסידות).

וכיוון שהותם לאחר החותום, אשר נון ונכח הוא לאורי תורה והחסידות,
תקותי חזקה אשר יש לו קביעות עתים בלימוד תורתם נוסף על ההנאה
מתאים לתורה זו, ואשר בודאי גם מוסף מזמן בכ"ז ציווי תורהנו
דמעליין בקדש.

ובודאי לモתר לעיר, שם בדורות שקדמונו אפשר הי' להסתפק
בהנאה חסידותית או באמירת עניין תורה החסידות בדרך סגולה מבלי
העמקה הבנה והשגה שבה, שהרי אז לא ה"י העולם מושקע כ"כ בשכלים
הפכים משכל התורה, ברוחב היתה ניכרת יהדות ועאכז"כ בבית, הנה
בתקופתנו זו שימושיים בעניין תחכחות וערמומיות של חכמויות חיצונית
(ולא חלק קטן - "בחכמה" של כפירה) נוסף על העניין שימושיים את
החכ"ד שבראש בענני פרנסת, וברוחב מנשבים רוחות בלתי מצויות וכו',
פשיטה שחייב להיות זלע"ז להרבות הבנה והשגה ע"י לימוד לעומקה
בפנימיות התורה הנקרה בזוהר הקדש אילנא דחיי ומוסיפה חיות בלימוד
תורת הנגלה בקיום מצותי וכו' עד לחיי הגוף של איש הירושלמי אשר גם הוא
קדוש הוא, והרי מבוarius הענינים בארכוה בכ"מ ומהם באגה"ק לרבנו
הזקן בעל התניא (פוסק בניטר דתורה) והשולchan ערוך (פוסק בנגלה דתורה)
בסי' כ"ז, ובكونטרס עץ חיים לנכד נכדו ומ"מ אדמור"ר מורהש"ב. ויהי רצון
שגם בלימוד זה יبشر בקרוב אשר מרגיש בטוב ומוסיף וכו'.

בברכה לבריאות הנכונה ולבשו"ט בכל האמור ולקבלת התורה בשמחה
ובפנימיות.

וירפה

מו"ה בן ציון: יעקבוביץ. בני ברק.

אדמו"ר שליט"א

קלט

וירפו

ב"ה, כ"ט איר, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaningו למכתבו מעש"ק ובו כותב אשר מלמד הוא כתת ילדים
בדעתראיט, זהה מזמן שדורשים ומדברים עמו שיעתיק מושבו לניויאرك אשר
שם בנקל יותר כל עניין יהדות וכו' וسؤال דעתך בזה.

ולדעתי תמורה אפלו נתינת מקום לספק בזה, שהרי חינוך בני ישראל על
טהורת הקודש, מלאכת ה"ה היא, ואין לך דבר גדול יותר מזה ובפרט בתקופתנו
דור יתום, ואשרי חלקו של כאו"א שזכה לעשות בזה, ואזרבה צרך להוסיף
חילים ולהשפיע גם על אחרים שם יעשו ככה כמו זה, ופשיטה בערי השדה,
אשר שם הוא בוגדר מצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים, ודוקא מטעם
האמור (הלא בנייאرك כל עניין יהדות بكل יותר), אשר זכותו של כל אחד
מהמתעסקים בזה גדול פי כמה, והרי הבטיחו ר"ל שמדתו של הקב"ה מדה
כגדי מדה אלא שכמה פעמים כהה, וזה העוסק בחינוך ילדי בני ישראל לכל
אחד מהם עליו נאמר ביים אתם לה' אלקיכם, בודאי שישלם לו השיעית פי
כמה בהצלחת בניו ובנותיו שי' הוא להיות לו מהם רוב נחת אמיתית הוא נחת
יהודי מסורתני.

והרי ידועה הנחתת כי'ק מוי'ח אדמו"ר זוקוללה"ה נבג"ם ז"ע נשיא
ישראל, אשר בחר בכמה בחורים וברכיסים מבחרוי תלמידיו ושלחים דוקא
לערי השדה, ובמשך השנים שעברו, הרי כבר ראו פירות ופרי פירות, והרי זה
גם הראה ולימוד בשבייל כל אחד מתנו כמובן.

תקותי ששורותי אלה אף כי מעט בנסיבות תספינה להoir העניין אף
שבלא"ה מובן הוא, ולא באתי אלה להוסיף התלהבות במילוי תפוקידו
האמור וכי רצון שיעשה זה מתוך הרחבת הדעת אמיתית ובריאות הנכונה.
ברכת הצלחה בעבודתו בקדש ולקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

וירפז

ב'יה, כ'יט איר, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... בשאלתו אשר אחד מתלמידיו רוצה למדוד במוסד בו לומדים רק לימודי קדש, ושאל אם לסייעו בזה או שלא לעשות כלום.

ולפלא הספק והשאלה בדבר. שהרי בעניין תית וכיו"ב באם אין עושים העניינים הכל האפשרי, ז.א. כמוון דברי למייעבד, בנדון זה ה"ז בוגדר דבריטול תורה הכי מבהיל, ועליו נאמר כו' (אף שבקצתה השני, הנה זה שא"א לו בש"י), יצא אפילו בקריאת פרק אחד שתרית ופרק אחד ערבית, ויעין בזה, ביאור אדמור"ר הוזן איך אין כל סתרה בזה), שעפ"ז מובן שככל אחד המשתוקק למדוד שעה אחת יותר בתורה"ק, הרי על כל אחד מישראל להשתדל ככל התלוי בו ולסייע בידו. ובפרט שהמדובר, כפי שכותב, בבעל כשרון ובלשון חז"ל ממולח**.

בברכה לקבלה התורה בשמחה ובפנימיות.

... כשביבר כאן... סיפר ששיתתו בחינוך תלמידיו בישיבה שמסביר להם שתכנית הישיבה בה לומדים, אינה במעלה הכי גדולה, אלא שמתאים לחינוכם הקודם או לדרישת הוריהם, הרי רק מספר שעות ספרות הוקדש ללימוד התורה, ועליהם לשאוף ולהשתדל באפשרית הריאונה בלימוד התורה על חשבון שאר הלימודים. ובזה הסביר להם שבנו הוא — שלחו למדוד בישיבה בעיה"ק ירושתיו. והרי גם בזה נראה שאין כל סתרה כלל, במא שתלמידו הוא יسع למדוד בישיבה בה לומדים לימודי קדש כל היום כולם, ודלא כהטענה שאמרו לו.

*) תוי"א מג"א (צח, ג). הל' תית פ"ג בקוי"א.

**) קדושים בט, ב. להעיר מלקו"ת ס"פ ויקרא.

אדמו"ר שליט"א

קמא

וירפה

ב"ה, ערב — ראש חדש סיון, חדש השלישי
ביום הזה באו מדבר סייני. היתשי"ח
ברוקלין, נ.י.

צו אלע אינטילגעמער אין דער דרייטער יערליךער
קאנווענשאָן פון
אגודת נשי וبنות חב"ד
ה' עלייה תחינה

ברכה ושלום!

צו אייער צואמענוקומען זיך אויף דער דרייטער יערליךער קאנווענשאָן
פון אגודת נשי וبنות חב"ד ווענדע איך זיך צו אייך אלעמען, מיט דער א/or
אלטער אידישער באגיסונג: ברוכות הבאות, און ווינטש איך: יהי נועם ה'
עליכן, און עס זאל זיין פיל הצלחה במעשה ידיכן.

לויט דעם וווארט פון כ"ק הבעל שם טוב, געהרט מעערער מאל פון
שועער כ"ק אדמו"ר, איז יעדער זאָק איז בהשגה פריט און פון יעדער זאָק
קע מען און מען דארף עטווואָס לערנען אין עבודת השם.

אייך דער טאג אויף וועלכען עס איז באשטייט געוואָרען, און, בעז
השם, עס ווועט צוشتאנד קומען די קאנווענשאָן, ראש חדש סיון — א
לערנונג און אַנוּזִיּוֹנְג פאר דער קאנווענשאָן.

דעם טאג זיינען אידען אַנְגַּעַקְוָמָעָן צום מדבר סיין, ויהן שם יִשְׂרָאֵל נָגָד
החר — באָרג סייני. דערצְיַילְעַן חַכְמַיְנוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, אַז דער אַנְקָוָמָעָן צום
בָּאָרג סיִינִי אַיז גַּעֲוֹעַן כָּאִישׁ אַחֲד בְּלִבְנָה (אלע ווי אַיִן מַעֲנְצָשׁ מִיט אַיִן
הָאָרֶץ) אָוּן אַז דָּאַס הָאָט הַשֵּׁם יַתְבָּרֵךְ אַנְעָקָעַט אֶלְסָ פָּאַסְעַנְדָּע צּוּגְרִיּוֹנְג
אוּן באָוַיְזָה אַז זַיִדְרָף מַעַן גַּעֲבָעַן די תּוֹרָה.

די תורה אַיז אַנְצָהִית — אַיְבִּיקָע — גִּילְטִיגְ פָּאַר אלע דָּוְרוֹת אָוּן פָּאַר
אלע מקומות (ערטער), אַיז פָּאַר שְׁעַנְדְּלִיךְ אַז אוּיךְ די צּוּגְרִיּוֹנְג אָוּן אָפָּנִים
פָּוּ מַתְנַן הַתּוֹרָה, זַיְינָען אוּיךְ אַיְבִּיקָע.

וירפה

נדפסה בלקו"ש ח"ח ע' 241 והושלמה ע"פ צילום האגרת.

שווין דער טאג אלין פון ראש חדש סיון, דארף דינען אלס א לעהרע און אנווייזונג פאר אידען בכל און ספצעיעל פאר די וואס קומען זיך דמאלאסט צוזאמען מיטן צוועק צו פארשטיארקען אמתיע אידישקייט, צו וויזמען זיך — דורך אהבת ישראל פאראיינציקט מיט אהבת התורה און אהבת השם — פאר אחדות צוועשען אלע אידען, אחדות נגד ההר, צו אויפגעמען תורה משה מסיני — תורה חיים, א תורה וועלכע גיט לעבען און וויזט און וויזט צו לעבען, און די ואכענ-טאג, שבתים און ימים טובים.

אונ איזו ווי בא דעם בארג סיינ איז דאך קבלת התורה געווען מיט דעם סדר: כה תאמר לבית יעקב — צו די פרויען, און דערנאך ותגיד לבני ישראל — צו די מענער.

איזו איז איצטער אין דער צוגרייטונג צום אויפגעמען די תורה מיט באנייטער לעבעדיקיט און התלהבות,

דארפען אידישע פרויען — מיט חב"ד לעבעדיקיט, וואריםקייט און ליכטיקיט, ווי ערקלערט דורך רבותינו נשיאנו, פארוירקליכען דאס אויבען גזאגטע אין דער פולשטייר מאס.

אונ דאס איז איז פון די הוייפט אויפגאנבעס פון אגודות נשי וبنות חב"ד — זיין די וועגוייזערינט אין דער הייליגער ארבעט.

השיית זאל אייך העלפען, און גוטן געזונט און מיט גראיס הצלחה, ערפילען אייער אויפגאנבע,

אונ דאס וועט זיכער איז צוגעבען אין דעם אויבערשטעיס ברוכות אין וואס יעדערע פון אייך דארף, מיט אלע בני בית — שיחיו.

ברכת הצלחה וכל טוב.

מ. שניאורסאהן

אדמו"ר שליט"א

קמג

ו'רפט

ב"ה, ערב – ראש חדש סיון חדש השלישי
ביום הזה באו מדבר סיינ. היטש"ח
ברוקלין, נ.י.

ברכה ושלום!

עס וואונדערט מיר, וואס לעצטענס איז פון אייך ניט אונגעקומען קיינע
ידעוות בהנוגע צו אייערעד פועלות בקדש לוייטן פראגראָס פון נשי וبنות חב"ד.

ויהי רצון עס זאל זיך אַרוַיסּוּיְזָעַן, איז עס פעלט ניט מעיר ווי אַין דעם
מוֹדִיעַ זַיִן, אַבָּעָר ניט אַין דעם טָאוּ אַלְיוֹן, אָוּן אָז לִיְּטַ דַּעַם אַנוֹאָגַ פָּוּן
תּוֹרְתָּנוּ הַקִּי תּוֹרָתָ חַיִּים, אָז עס דָּאָרָף זַיִן מַעַלְיָן בְּקָדְשׁ, גִּיטְמַעְן אַוְיךְ צוֹ פָּוּן
צִיְּתָן צוֹ צִיְּתָן אַין דעם, מַוְסִּיף וּוְהָלֵךְ מַוְסִּיף וְאוֹר.

אָוּן אָז מַעַן טוֹט מִיטַּן אַין אַמְתָּה, זַיִינָן מִיר פָּאַרְזִיכָּעָרֶט גַּעַוּוֹאַרְעָן אָז
הַשָּׁם יַתְבָּרֶךְ גִּיטְ הַצְּלָחָה, הַצְּלָחָה גַּדְוָה.

איינגעשלאָסָעָן דָּא אַיז אַבְּשִׁרְפֶּטֶן פָּוּן מַיִּין בְּרִיףֶן צוֹ דַעַר דְּרִיטָעָר
יעַרְלִיכָּעָר קָאַנוּוֹעַנְשָׁאָן פָּוּן אַגּוֹדָת נְשִׁי וּבְנָוֹת חַבְּדָד, וְואָס פָּאַרְשְׁטָעַנְדְּלִיךְ אַיז
דָּאָס גַּעַוּנְדָעָט צוֹ אַלְאָ מִיטְגְּלִידְעָרִינְסָן פָּוּן נְשִׁי וּבְנָוֹת חַבְּדָד אָוּמְעָטוֹם, אָוּן
דַעַר אַיְנָהָאָלָט אַיז גִּילְטִיגְ אַוְיךְ פָּאָר אַגְּנִץ יַאֲחָר.

אָוּן הַשָּׁם יַתְבָּרֶךְ זַאל הַעַלְפָעָן, עָס זַאל זַיִן אַהֲרָהָהָדִיקָעָר יַאֲחָר אַין
דַעַר אַוְיבָּעָן גַּעַזְגָּעָר אַרְבָּעָט.

אָוּן דָוָרָךְ דַעַם וּוָעַט אַוְיךְ צָוקְוָעָן אַין דִי בְּרָכוֹתָן פָּוּן הַשָּׁם יַתְבָּרֶךְ אַין דִי
עֲנֵינִים הַפְּרִטִּיםָן פָּוּן יַעֲדָרָעָן פָּוּן דִי מִיטְגְּלִידְעָרִינְסָן, בְּתוֹךְ כָּל יִשְׂרָאֵל.

בְּבָרְכָה צוֹ גַּוטָּע בְּשָׁוֹרוֹת, וּבְלָשׁוֹן כִּיּוֹחֵד אַדְמוֹנִיר זְצֻוקְלָהָהָה נְגַיִּים
זַיִ"עַ צוֹ מִקְבָּל זַיִן דִי תּוֹרָה בְּשָׁמָחָה וּבְפְנִימִוֹת.

ו'רפט

נשלה לכמה סניפי אגודות נשי וبنות חב"ד.

ו'רכ

ב'יה, בחדש השלישי ביום הזה, ה[ת]ש"ה
ברוקלין, נ.י.

להמשתתפים באסיפה היסוד של צעירים אגודות חב"ד,
במאנטרעאל
די' עליהם יחיו

שלום וברכה!

نعم לי לקבל המכתב בו כותבים ע"ד האסיפה הנ"ל ובחירה ועד הזמני,
ובודאי נגשו תיכף לעירicit תכנית של פעולות ממשיות, והעיקר — גם
התחלו בפעולות אלו.

וכמובן במכתבי לצעירים אגוייח דכאן, אשר העתקתו מצורפת פה.

ויהי רצון אשר חוץ הי' בידם יצליח — לעשות במרץ והתלהבות, שהם
מסגולות הצעיר, בהחזקת והפצת היהדות בכלל, והחזקת והפצת תורה
החסידות הדרוכותי ומנהגי בפרט.

ומובן אשר לא רק לצעירים במספר שני חייהם עלי אדמות הדברים
מכוונים,

אלא לכל אלו הצעירים ומתלהבים ברגש חי, רגש לב עיר להקב"ה,
למצות ולגאולה.

ולכל אחד ואחת מבני ישראל ניתנה יכולת זו, כי על ידי התבוננות,
אפילו לשעה קלה, בציויו רוז"ל שייהו — דברי תורה וציויו הבורא יתי —
עליכם חדשים, כאילו שמעתם בו ביום.

ב'יום זהה: הוא ר'יח (שבת פ, ב). ומובא בטורא אור ר'יפ יתרו. עי"ש.

ער . . . ולגאולה: ראה ילקוט שה"ש רמז תקופה.

בציוי רוז"ל: רשי" דברים יא, יג. וראה ספרי ורשי" שט ו, ו.

ו'רכ

חלקה נרפס בלקוט ש"ז ע' 370 וכשלהמota בחכ"ג ע' 433.
במכתבי: דלעיל ח"א ג'תכל. ראה גם ל�מן אגדות ויתכו.

אדמו"ר שליט"א

קמה

והרי בכל דבר ודבר ישנו עניין ציוי הברוא ועובדתו, וכיהוראת הכתוב:
בכל דרכיך דעהו. וכਮבואר בארכוח ברמבי"ס הלכות דעתות ובטור ובשו"ע
אורח חיים סימן רל"א,

הנה כל אחד, ובפרט מאלו המחונכים והולכים בשיטת חב"ד –
להתבונן בפנימיות וסתמים של כל עניין וכוונתו,

יעמוד בתנועה של חידוש חיים וכחות פעולה בכל רגע ורגע.

וכדבר משנה, בו מתחילה רבנו הזקן שלוחנו באורח חיים: יתגבר אורי.
ובבאיור ובפרטיות יותר במחודורא תניינא שם (מייסד על הטור): הווי עז
כنمך וכל כנשך רץ צבוי וגבור אורי לעשות רצון אביך שבשמיים כו'. עי"ש.

בברכת הצלחה בעבודתכם בקדש בסביבתם הקדובה גם בסביבה,
שלע"ע, עדין איננה קרובה, עבודה מתוך הרחבות הדעת ובשמחה ובטוב לבב,
ולקבלת התורה – ובלשון כי"ק מו"ח אדמו"ר – בשמחה ובפנימיות.

מ. שניוארסאהן

וירצא

ב"ה, ב' סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מעש"ק, בו כותב ראשי פרקים מפעולותיו בהפצת
המעינות, ובזה שחווזר מאמרי חסידות בבית המדרש שידוע מבצער וכוכו'
והרבה נתקרכו לרעון החסידות.

ובודאי שמשתדל לקרבם יותר ויותר, וראינו במוחש אשר מזמן לזמן על

יתגבר אורי . . . ובפרטיות: ע"פ פירוש המגלה עמוקות ר"פ אמרו דעתן כنمך – תורה (ע"פ
ביצה כה, ב), כל כנשך רץ צבוי – אהבה, רץ צבוי – מצות (ע"פ ברכות ז, ב) וגבור אורי –
יאה (אותיות ארי), ומכוון לד' אותיות שם הווי (יאה זוחיג קג, ב. תנייא רפמ"ד) –
הנה יאהה (מתאהה) תרעה לאעלאה לכל מדרגות אלו יסודם (ואהה ח"א ח, א. קונטראס
העובדת פ"ב) ויראה (עליהה) היא תכליות וכמשין (דברים ז, כ). ראה תנייא טפכ"ג) וויל
שזהו ג"כ סיום המאמר: לעשות רצון כו' – קוצו של י"ד (אגרת התשובה פ"ד. ובכ"מ) –
ווכ"מ.

ידי עניינים הנקרים דער ארום פון חסידות (כמובן, מבלי לנגע בזמן הנקבע ללימוד החסידות), בא הקירוב בזמן קצר יותר ובמدة גדולה יותר.

ובמ"ש בעניין נכבודות שיש מעוניינים להחלף את הלבושים למודרניים יותר — מובן שאין מקום למלאות דרישת צו, כיוון שמראה הוא על מהלך הנפש של המדברת או משפחתה או של שניהם יחד, ואם בהתחלה עניין מתנים תנאים האמורים, מובן מה יכול לצמוח מזה בעתיד הקרוב ולאחריו, והרי הכניסה בשידוך הוא לא חיפוש מצב של מלחמה בעניין תורה ומצוות, ובמלחמה מי שלא יהיה המנצח בפועל אי אפשר שלא יזק לשני הצדדים, ובפרט שבכחןיל נאמר ולאoms מלאום, לפעם זה וכוכו.

אבל מוכרחני לומר שפלא בכלל השאלה, שהרי רבים החדרים לדבר ה' באה"ק ת"ו — כן ירבו — ובודאי שיש למצוא בינוותם שייהו מעוניינים דוקא בההיפך, ז.א. אשר מסורת אבותיהם בידיהם, כי מסורה זו תורה היא.

ולפלא שאינו מזכיר בהנוגע לפעול חלוקת מצה שמורה ומפעל ל"ג בעומר, ובטע ימלא בהזדמנות הבאה.

ברכה לקבالت התורה בשמחה ובפנימיות.

וירצב

ב"ה, ב' סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ב אייר, בו שואל אצל מי להבחן.

ולפלא השאלה שהרי בשעה טובה וモוצחת נעשה לתלמיד המכינה הישיבה ה' תורה אמת מיסודה ובנהנלה של כי"ק ובוטינו נשיאינו זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע, ובמילא בשאלות בחינות ולימוד וכיו"ב עליו לעשות מתאים להוראות הנהלת הישיבה ה' תורה אמת.

ב) זמן השיעורים דוחמש תהלים ותניא.

בכל הרاي כבר מבואר בהקדמה להיום יום, אשר אמירת השיעור תהלים — כפי שנחלק התהלים לימי החדש — הוא לאחרי תפלה שחרית, ולימוד חומש עם פירוש רשיי ושיעור תניא, מובן שטוב יותר בסמכות

אדמו"ר שליט"א

קמן

להתפללה של שחרית ומה טוב תיכף, ובאמ לסייע אי אפשר זאת אז משלימים גם בלילה שלאחרי זה.

בהתוגע למנהגי הנחת תפילה, הנה ישאל אצל זקנינו אוניש אשר בעיה"ק ירושלים ת"ו.

וירצג

ב"ה, ג' סיון, תש"ה
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד' וכוכ' מוויה מרדכי שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו משליחי אייר, בו מעורר ע"ד:

א) מה שאמרו בשמי, שתפילין הנשלחים מהה"ק ת"ו אף שנכתבו שם ע"י סופר יר"ש וכן הכתבים נעשו ע"י אינשי דמהימנא, צריכים לבדוקם כאן בקבלתם.

טעמי ונמוקי, כי הרי ה"י כ"פ שפקידי המכס פתחו את הבתים (מן פניהם) שחששו שטמון בתוכם אב"ט ומרגליות), וモבן שכשחזרו ותפירו ה"י מקום לכמה שגיאות ומהם גם בעניינים המUBLIC.

ב) במנาง חב"ד המדקדים באטרוגי קלבריא דוקא.

מה ששמעתי ונראה לפע"ד ע"פ נגלה כתבתי לא' — ומוסג"פ העתקה וכן העתקתי בהערות בקונטרס סוכות של שנת תש"יב, עמוד נט ומסומן שם גם לשיחת כ"ק מוויה אדמור"ר זהה.

וירצב

משלימים גם בלילה: ראה גם לעיל ח"ה אגרת א'חקב. ח"ט ב'חתפס.

וירצג

מו"ה מרדכי: הרליג. ברוקלין.
מוסג"פ העתקה: ראה לעיל ח"י אגרת ג'נו.

ומה שהעיר מדרז"ל עה"כ, לא תחסר כל בה אפילו פלפלין — הנה פשיטה שארץ ישראל מסוגלת לגודל פרי עץ הדר ולא גרע מפלפלין, אבל אין זה מכירח שבזהו נמצאים בפועל באה"ק ת"ו פרי עץ הדר בתכילת ההדר, והרי בכתב מדבר ע"ד היכולת והאפשרות, ולא תמיד בא בפועל, ובמחייב ממה שנאמר גפרית ומלה שריפה כל ארצתה לא תזרע ולא תצמיח ולא יעלה בה כל עשב וגוי ועוד שהרי בתרוג עין ההדר הוא מגופה של מצוה, שמצוות שחדור מצוה זו הוא תכילת ההדר. ואין חסרון ללא תחסר כל בה — באם תכילת ההדר תהי במשמעות הארץ זו קלבריא של יונ.

בכבוד ובברכה בנוסח הרב הוא כ"ק מוע"ח אדמוני' ל渴בלת התורה
בשמחה ובפנימיות.

.ב.

במה שהעיר בעין קלבריא של יונ, וצין ליהירושמי — כבר אמרתי מאז שבזה מבואר מקור דרז"ל על ומשמעות הארץ זו איטליה של יון שקיים כיון שברך יצחק את יעקב מטל השמים ומשמעות הארץ הרי הטענה ולך איפוא מה עשה בני, ולא הי ביריה אלא לתת קלבריא של יון, שלא בא עדין לעולם בעת ההיא, שבמילא לא הי דעתו עלי' בברכתו את יעקב. ששתה אדמה זה נשטף (ע"פ הירושלמי) ובשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריאל ונען קנה בים ועלה שרטון ועליו נבנה כרך כו' איטליה של יון (שבתנו, סע"ב). — ולאחרי זמן מצאתי שכ"כ בס' دمشق אליעזר בשם הר"ר העשן מקרaka. והנאי שכיוונתי.

במשמעות לפרש דקלאלבריא הנ"ל היא מארצות קניי קניי וקדמוני —
יעון ב"בנו, א. ר מבאים הלי רוצח פ"ח ה"ד. ועוד.

אדמו"ר שליט"א

קמطا

ירץ

ב"ה, ד' סיון, תש"ח
ברוקלין.

הרחה"ח אי"א נו"ג מלاكتו מלاكت שמים
מו"ה שלמה חיים שי"

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מר"ח סיון עם הפ"ג המוסגר בו שיקרא בעת רצון על
הציוון הק' של כי"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"הה נבג"ם זי"ע.

בו כותב ע"ז חילשות הדעת והתאונות של פלוני. — ובודאי כל אחד
עשה התלוי בו לשפר המצב, והרי אין עליו אלא להזכיר הצנור והכלי כיון
שכ"ק מו"ח אדמו"ר וכ"ק אביו אדמו"ר — זצוקלה"הה נבג"ם זי"ע, עמודים
ומערירים ר"ר על ענייני תניית בכל מקום שם, ובפרט באה"ק ת"ו וצדיק
גוזר והקב"ה מקיים, אלא שלמטה צ"ל מוכנים לקבל ההשפעה, שהרי ס"ס
נמצאים בעוה"ז גשמי שלכל עניין צ"ל אחיזה גם בטבע עד שאפלו ענייני
תורה ופנימיות התורה שמצו"ע הרי הזרה משנה טבע, ובכ"ז נאמר וברך
ה"א בכל אשר תעשה.

במ"ש אודות המתלמידים עניין הוראה וכו' — אחרי בקשת סליחתו כמו
כ"פ במכתבו מעורר ע"ז הפרטים הבלתי רצויים שישם בעין זה מבלתי
להורות מהי העצה. ואף שבירור הבלתי רצוי מוכחה ונכון הוא, מובן שלא
זהו התכליות שהרי עניין רופא תועלתו לא מפני שمبرר גוף המחללה, אלא
ש[מ]ר[פ]א אותה. והרי העניין אודותיו כותב שמתלמידים כמה מאנ"ש וביחד
מהצעירים את הצורך לחינוך על טהרת הקודש מוכחה הוא, וע"ז כשבא כ"ק
מו"ח אדמו"ר לכאן לך מבחרי האברכים והבחורים מהישיבה ושלחים
לערי השודה ללמד תורה מהתחלת אל"ף בית, ועד"ז ואפשר ביתר שאות, הוא
עתה המצב באה"ק ת"ו (אלא שם נוגע לא"ב ליהדות, כיון שהאל"ף ב"ית
כפשוינו אינו נוצר לימוד), ובפרט נוגע גם לקיים הישיבה, כי אם אין גדים,

ירץ

מו"ה שלמה חיים: קסלמן, לוד. אגרותה נוספת אליו — לעיל חט"ז ה'חטלו, ובהנסכו
בהערות שם.
והתאונות: על המצב בישיבה.

ז.א. תלמידי חדרים בהשפעת חב"ד, מאין יבואו תישים, ז.א. תלמידים לישיבת תווית, וק"ל.

לפלא שאינו מזכיר בהנוגע להכנות לחג השבעות בתוככי כותלי הישיבה וגם, ע"פ הידוע בשנים שעברו, כבר באה העת להתדרב בהנוגע לימי החופש, כיון שהוא כמוה שנים שכמה דיעות בזה, ובמילא נעשו העניינים שלא ע"פ תכנית מסודרת ובמילא מתרבה ההיזק, וק"ל.

ברכה בנוסח הרבה הוא כי"ק מועיח אדמור"ר לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

וירצה

ב"ה, זי סיון, תש"ה
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד"
מו"ה שניואר זלמן שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבל מכתבו מיום הילולא דרשבי' עם הרשימה המצורפה,
ות"ח על הטרחה.

ויהי רצון אשר יוכל לבשר טוב בטוב האמתי, ולא רק להרגיע את רוחי
ולא רק בתור לימוד זכות, אף שגס זה עניין נעלם הוא (וכדבר משנה ע"ד גודל
העניין דלימוד זכות וכן דרז"ל דהמצווה דואהבת לרעך כמוך ה"ה כל גדול
בתורה), אבל הרי פשוט שבשורות טובות יכולים להיות בלילות יותר ע"י
שינוי בהמציאות שלא יצטרכו גם ללימוד זכות, וכמו שאמרתי לו כאן שמא
דאטרא הרי גם גנבי בשיבתונא דרב — רבם הוא ובמילא פשוט שרב יכול
להשפע עליהם, ובמבחן'ך וק"ו על אנ"ש ותמיימים שרבותינו נשיאנו השקיינו
בhem מוחותיהם פנימיים ועצמיים ואפלו אלו שנוטשו לאחורי זה הרי

וירצה

מו"ה שניואר זלמן: גראליק, רבו של כפר חב"ד. אגרות נוספת לאלו — לעיל ויקץ, ובהנסמן
בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

קנא

הודיעו חז"ל קרב לגביו דהיני ואידהן, וכדוק הלשונו דהינה שהשם מופיע, בכל מקום, וק"ל.

וכיוון שנמצאים אנו ביום הכהנה לחג השבעות זמן מתן תורהנו עלי נאמר חרות על הלווחות א"ת חירות אלא חירות, חירות מכל עניינים המבלבלים, הנה יبشر טוב אמיתי בטוב הנראת והנגלת בכל עניינים הכללים ובעניינים הפרטניים. ומיום הולדתו הבעל' עוד יוסיף אומץ בזה לאויש"ט, טובות עם כל הפירושים.

ברכה בנוסח הרבה הוא כי"ק מוויח אדמו"ר לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

וירצו

ב"ה, ד' סיון, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתבו מר"ח סיון, בו כותב ע"ד ענייני ישיבת אח"ת שבנההלו, ואשר נמצא עוד קישומים.

והנה כבר נoso בכגן אלו הרן במקומו והוא בכל מוסדות תויית ואח"ת, ובכל פעם ובכל מקום הקב"ה מצליח ומציל מכל העניינים ואדרבה גורם להוספה ואזלין בתר חזקה שבודאי גם בנדו"ן דידי' הי' כן, ואף שמאן קשה להרות על פרטי ההנאה בזה, מנosa הוא בזכה ובעיקר אשר כי"ק מוויח אדמו"ר נשיא ישראל בודאי מעורר ר"ר, וכבר ידוע הסיפור בונג ערב אהרון מבעלניין כשליח ע"י אדמו"ר הצע"צ – שטעלין אויפ' זיך.

וכיוון שנמצאים אנו ביום הכהנה לזמן זמן תורהנו עלי נאמר חרות על הלווחות, א"ת חרות אלא חירות, חירות מכל עניינים המבלבלים ומונעים, הנה יبشر טוב בטוב הנראת והנגלת גם בזה.

ברכה בנוסח הרבה הוא כי"ק מוויח אדמו"ר לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

עם כל הפירושים: ראה גם לעיל ח"ז אגרות א'תקס. ב'ען. ב'ג'ם.

וירצו

ידוע הסיפור: ראה ס' החולדות אדמו"ר מהר"ש (قاد"ש) ע' 64. לעיל ח"ג אגרת חשי. "החוועדריות" ש"פ שמות תשמ"ח (ח"ב ע' 215).

וְרַצְוֹן

ב"ה, ד' סיון, ה'תש"ח
ברוקלין, נ.י.

הוועיח אַיִּינָה נוֹיָם עוֹסָק בְּצָרְכֵי צִבּוֹר בָּעֵל מְדוֹת
תְּרֻומִיּוֹת עַנְּף עַצְמָה אֶבֶּוֹת וּכְוֹן מַהְרְשִׁיזָה שְׁיָי

שְׁלֹום וּבָרָכָה!

אָף עַל פִּי שְׁבָחַלְיפָתּוּ המכתבים עִם אֲנַיְשׁ שְׁיָי באַה"ק תְּיֵו הַנְּנִי שְׁוֹאֵל עַל
כֵּי וּמְקַבֵּל פִּישׁ מְנוֹנוֹ, בְּכָל אֶזְתָּחֵת פְּלָא בְּעִינֵי זָמָן רַב לֹא קָבְלָתִי מְכַתֵּב
מִכֵּי. אָבֵל מַוּבְטָחָנִי שְׁכָמָאוֹ כֹּן עַתָּה עֹשָׂה כָּל מָה שְׁבִיכְלָתוֹ וּוּתְרָה בְּהַנוּגָעַ לְכָל
עֲנֵנִי חַבְּיָד באַה"ק תְּיֵו וּבְפִרטָה בְּהַנוּגָעַ לְכָפְרָ חַבְּיָד.

וּבְקַשְׁר עִם זָמָן מַתָּנוֹ תּוֹרָתֵנוּ הַמִּשְׁמָשׁ וּבָאָ, אֲבִיעָ לֹו אִיחָולִי בְּנוֹסָח
הַרְבָּ, כִּיּוֹקְמָוִיָּר, לְקַבְּלָתּוּ הַתּוֹרָה בְּשָׁמָחָה וּבְפָנִימִיּוֹת.

כָּמוֹ בְּשָׁאָר עֲנֵנִי כִּיּוֹקְמָוִיָּר, שְׁהִי מַדִּיק בְּלְשׁוֹנוֹ כָּמוֹ שְׁמָעָ
מַאֲבִיו, בְּתֵחַ כֹּן הוּא גָּם בְּנוֹסָחּ הַבָּרָכָה לְחַג הַשְׁבּוּעוֹת.

וְהַדִּיק שְׁבָזָה, אָפְּלָל שְׁעַל יְדֵי שְׁהַדְבֵּר בְּשָׁמָחָה וְלֹא בְּכָפְיָיְהָוּ גָּם
בְּפָנִימִיּוֹת, שְׁלָכָן תּוֹרָת חַבְּיָד דּוֹרְשָׁת פָּנִימִיּוֹת וְשָׁמָחָה גָּם יְחִיד, אֶלָּא שָׁגָם
בְּשָׁמָחָה עַצְמָה מַדְגַּשָּׁה פָּנִימִיּוֹת שְׁבָזָה, שְׁאָזֶן הַשְׁמָחָה תּוֹךְ־תּוֹכִיּוֹת
שְׁלַהְאָדָם עַד שְׁצָפָה וּוּלָה גָּם לְחוֹץ. וּבְאַמְתָּת הַרְבִּי בְּכָל עַיִן שְׁלַתְרָבּוֹת הַסִּימָן
שְׁלַתְרָבּוֹת אַמְתָּת הַוְּאָ כַּשְׁהִיא פּוּעַלְתּ בְּפָנִימִיּוֹת, וְלֹא כַּהְעֻולָם הַמְעִידִים אֶת
נְקוּדָת הַהְדָגָשָׁה עַל הַחִיצְוֹנוֹת, כָּמוֹ עֲנֵנִי נִימָוָס וּכְיוֹיָב. מַשְׁאָיָכּ בְּחִסְדִּוּת
חַבְּיָד שְׁהַנְּקֹודָה הַתִּיכְוֹנָה הִיא שְׁיָהִי הַמְחָשָׁלִיט עַל הַלְּבָב וּמַאֲחָר שְׁצָרִיךְ
לְהַשְׁלִיט בְּפָנִימִיּוֹת וּבְשָׁלִימִוֹת הַרְבִּי מַוְרָכָה שְׁהַשְׁלִיטָה תְּהִי נִכְרָת גָּם
בְּחִיצְוֹנוֹת.

בְּכָבּוֹד וּבְבָרָכָה לְחַג שְׁמָחָה וּלְבָשָׂוּרוֹת טוֹבּוֹת בְּעַנְיִנִים הַכְּלָלִים וּהַפְּרַטִּים
אֲשֶׁר הָא בָּהָא תְּלִיאָ.

וְרַצְוֹן

מַהְרְשִׁיזָה: שְׂזָר. אֲגָרוֹת נוֹסְפָּה אַלְיוֹ — לְעַיל וּקְפָבּ. וּבְהַנְּסָמֵן בְּהַעֲרוֹת שְׁמָ.
וְהַדִּיק שְׁבָזָה: רָאָה גָּם לְקֹרְשׁ חַד' ע' 1307. ח"ח ע' 272.

אדמו"ר שליט"א

קנג

וירחץ

[ימי הספירה תש"ח]

- 1) בוגע להבא — ישמע אחר.
 - 2) יספר ע"פ מה שהחיל (שלדעתו זהה העקרות אצלו) וליתר שאת גם כפי שסופרים כאו, ובהפסק ביןיהם ולא בסמכות (דמחיי שכירא, וגם שזהו היפך לעניין הספירה — הינו בירור ולא ספק, שכן צ"ע אם כי יכול לברך אפילו אם כל הימים ה"י סופר ב' ספירות).
- יבקש הרבניים לפס"ד בהוגע לחגא"ש, כי ע"פ הניל' חגא"ש (הנקבע רק ע"י ספירת כאו"א ולא דב"ד) צ"ל אצל מוקדם יום אחד (ש"ק ויום א').

וירצט

ב"ה, אסרו חג השבעות, ה'תש"ח
ברוקלין, נ.י.

צו אלע שטיצער און צו אלע איינטילגעמער אין
83יערליךען באנקעט פון בית הכנסת ובית המדרש אנשי
ליובאויטש אין שיקאגא
אוור ליום כ"א סיון תש"ח

שלום וברכה רבה!

מייט צופרידנהיט האב איך באקומווען די מיטטיילונג וועגען דער
פאראנשטיילונג פון דעם אויבען גזאגען באנקעט, פאר דעם צוועק פון
באפעסטיגען און אויסבריגיטערען דעם בית הכנסת ובית המדרש אנשי
ליובאויטש שיקאגא — אין אלע הינזיכען.

וירחץ

נדפסה בלקו"ש ח"ז ע' 295, והוא מענה לא' שנשע בימי הספירה מאוסטרליה לאורה"ב דרך
קו התאריך. וביליל א' לבואר בירך וספר כמו שסופרים באורה"ב (עפ"י שכבר ספר ספרה זו)
ואחרי הפסקה ספר י' ב' כמו שסופרים באוסטרליה. ומליל ב' ואיליך בירך וספר רק כמו שסופרים
באורה"ב. אם נכון לעשות כן, ראה גם لكمן אגרת ויתטו, ובהנמכן בהערות שם.

וירצט

83 יעRELיךען באנקעט: ראה ס' חולדות חב"ד באורה"ב ע' קל.

קומענדיג איצטער פון חג השבועות, זמן מתן תורהנו, וואס אידן האבן
מקבל געוען בקדושה באימה ובירהה, גבענדיך פרייער די פאשענדע ערבות:
בנינו ערבים בעדנו.

אוון געענקלענדיג שטענדיג אוון קבלת התורה – דארף זיין אוון אויז – א
טאג טעלעכע זאך, אוון ווי דער נוסח הברכה – נוتنן התורה, לשון הווה.
וועט דאס זיכער א羅יסרוףען אווארימקיט אוון לעבעדיקיט אין דער
היליגער ארבעט פון בויען, באפעטיגען אוון אויסבריטערען דעם ארט וואו
דאש אלעס קען קומען צום אויסדרוק אין דעם בעסטען אופן – א בית
הכnestת ובית המדרש מיט א מוסד חינוך פאר אידישע קינדר – די קינדר
וואס ערבים בעדנו.

אוון דאס וועט זיכער אויך צוגעבען אין די ברכות פון השם יתברך, ווי
צוגעאgst אמאל אוון שטענדיג, אויך אין די עניינים הפרטיס.

השם יתברך זאל באנגליקען די אלע וועלכע נעמן אינטיל אין דער
היליגער ארבעט, מיט הצלחה רבה אין דאס אלעס אויבענדערמאנטע.
בכבוד וברכה.

ו'רצט*

ב'יה, אסרו חג השבועות, ה'תשי"ח
ברוקלין, נ.י.

בראנזוויל-איסט נויריאך ליידיס אקזילערי פאר די
ליובאויטשער יישבות תומכי-תמים
ה' עלייה תחינה

ברכה ושלום!

עס האט מיר געפריט צו באקומען די ידיעה וועגן אייער קומענדיגען
יערלעגן לאנטשען זונטאג כי סיון הבעל.

ו'רצט*

נדפסה בלקו"ש ח"ח ע' 275 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.

אדמו"ר שליט"א

קנה

איך האף איז איעירע חשוב מיטיגילדערינס און געסט וועלן קומען צו דער שעודה של מצוה אונטערן ווושם פון דעם יומס-טוב פון קבלת התורה וואס מיר האבן אקרשט געפיערט און וואס דארף באוירקן דאס לעבן אגאנץ יאר.

פאר דער אידישער פרוי האט דער יומס-טוב שבועות א באזונדערע באדייטונג, וואס וווערט אונטערשטראָן מיט דער מגילת רות. ניט אויפן נאמען פון בוועז, דער נשיא פון אידישן פאלק איז יענער צייט, דער אָפֿשָׁטָאָמְלִינְגּ פון יהודא בן יעקב, וווערט דֵי מְגִילַה אַנְגָּרְוָפּן, נאר אויפן נאמען פון רות. דערמיט אונטערשטריךט דֵי תורה — אויפֿ אלע ציטען און אין אלע ערטער — דעם וויכטיגען ארט וואס דֵי אִידְישָׁעּ פֿאָרְנָעָמְט וווען זַי אַנְגָּרְקָעָנְט אַיְר פֿאָרָאַנְטוּאָרְטָלְעָקִיטּ צַו אַיְרָהִים, צו דער סביבה און צום אידישן פאלק, און נוצט אויס אירע מעגלעכקייטו איזן דער ריכטונג. דאן בויט זַי דֵי אַמְתָּע אִידְישָׁעּ הִים "וּוְיְדֵי הַיִם פָּוּ רְחֵל אָוּן לְאָהָא" און לעגט זַי יסודות פאר דער גאולה שלימה.

ס'אייז איבעריך צו אונטערשטריךן, איז איניע פון דֵי הויפט אויפגאנבען פון דער אידישער פרוי, און אין אונזער צייט און ארט בפרט, איז צו העלפן דערציען דעם יונגען דור איז חינוך הקשר על טהרת הקודש. דֵי וויכטיקיט פון איזער ארבבעט איז זעלבסטפֿאָרְשָׁטְעָנְדָלָעָן, איך האף אבער איז איעיר טעטיקיט וועט בסדר שטייגען און אויסברְַיִיטָעָרְן זיך איזן אלע הינזיכטן, און כמות און איזן איקות. דער אַוְיבָּרְשָׁטָעָר בְּלִיבְּט נִיט שׂוֹלְדִּיק, און יעדע הוספה איז דער ריכטונג וועט זיכער ברענגן א הוספה איז דעם אַוְיבָּרְשָׁטָן ברוכות צו יעדער אינער פון איזק און איעירע בני בית — שיחיו — בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה.

ויש

ב"ה, ט' סיון, תש"ח
ברוקלין.

הווע"ח איב"א נו"ע וכוי מועה אברהム משה שי

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מכיה אייר, שמתקבָּל ז"ע, בו כותב:

א) במש' בלקו"ת בחר מא, ב, שיש ריבוי מדריגות בתענוג הנשומות, אף
שלא נזכר בספרים ה'ך רק געה"ת וגהה"ע, היינו שלא נתגלו אליו. וسؤال
הפיירוש בזה.

והפיירוש כפשו"ו, אשר געה"ע וגהה"ת נתגלו לנשומות דיחידי סגולה אף
בחיותם בגוף, וע"ד ארבעה שנכנסו לפרדס ומותיבתא דركיע, דאמרו מאן
נוכח הרבה בר נחמני (ב"מ פ, א) עיין בלקו"ת ס"פ תזריע, משא"כ מדריגות
של מעלה מזוה, שלא נתגלו. ומובן העני ג"כ ממה שכתב באגה"ק לרבנו הזקן
ס"י יט, שהשגת הנבאים אינה למעלה ממוחין דחכמה המלווה בבינה, עיין
blkoo"ת שם שזהו עניין דגעה"ע ספירת הבינה וראיה ג"כ תניא פרק לט.

ב) במה שרצוחה לפרש שלדעת הרמב"ם הג"ע עדין לא קיים כי"א לע"ל.

ח"יו לאמר כן, והרי כמה מאמרי רוז"ל כתובים בהנוגע לג"ע בש"ס
ובזהר ומפורש הדבר גם ברמב"ם הלכות תשובה סוף פרק ח'.

ג) במה שמתפלא על מאמר רבנו הזקן, שמלאץ יש לו גוף והרי הרמב"ם
אומר שמלאץ הוא שכל נבדל.

יעוין בלקו"ת ברכה צח, א שהניל הוא ע"פ דברי הרמב"ן מיסוד עה"כ

ויש

מוועה אברהム משה: גראנברג, בני ברק. אגרות נספנות אליו — לעיל ויקסח, וכהנסמן בהערות
שם.

שלדעת הרמב"ם: בהמשך להה — לקמן אגרות וישנו. ותפה.
שמלאץ יש לו גוף: ראה גם לעיל ח"א אגרות ג'אשפֶּר.

אדמו"ר שליט"א

קנו

עשה מלאכיו רוחות משרותיו אש לוהט, אלא שמספרת שזהו רוח ואש בדקות*.

בזהדמנות זו אעוררו על שמירת שלשת השיעורים דחומרת תהלים ותנאי הידועים, אשר שמענו כ"ק מ"ק מוויח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע שווים הם לכל נפש וסגולה לכמה עניינים.

ברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

וישא

ב"ה, ט' סיון, תש"ה
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"ג קו"י מוויה שאל ישכר שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבו מיום המuchos, ובעת רצון אזכה
ואת זוגתו תחמי על החיזון הק' של כ"ק מוויח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע
לתוכן כתבו, ויהי רצון שיבשר טוב זהה.
והרי באננו מחר השבועות זמן מתן תורתנו, עלי נאמר חרות על הלוחות

^{*)} כ"ק אדמו"ר (מהורшиб) נ"ע בד"ה פדה בשלום (השני) דשנת עירית מביא ב' הדיעות
ומוסיף "ונו" זכונות הרמב"ם מיש שהן צורה ללא גולם היינו לא גולם דעתו אלא גולם
רוחני". ועפ"ז מובן מה שבעה ש"ג פז"ח מביא שהמלאים נקי שלדים וגם שיש להם
חומר וצורה. וראה ג"כ לkuriyot שלח מז, א.

וישא

נדפסה בלקו"ש חי"ג ע' 158 והושלמה ע"פ העתק המזכורות.
מו"ה שאל ישכר: ביק, בני ברק. אגרותה נוספת אלו — לעיל חת"ז וקמה, ובהנסמן בהערות
שם.

א"ת חירות אל חירות, חירות מכל עניינים המבלבלים, הנה ישר טוב בטוב הנרא והנגלת בשמיות וברוחניות.

ברכה לבשו"ט.

נ.ב.

במה שהעיר בשולחנו הטהורה של אדמו"ר הוזקן ר"ס תש"ד בפирושו על מה שאומרים בשבועות זמן מתן תורה לנו שהוא מפני דקביות שלנו שע"פ חשבון, שבועות תמיד בשני בסיוון זמן מתן התורה, ומקשה שבירושלמי סוף מס' ר'יה מפרשים כתוב בתורה שמורמז בו שבועות זמן מ"ת.

והנה מובן שלא על אדה"ז תלונתו — כי"א על המצויאות, וככלשון חז"ל מפורש — ששבועות פעמיים חל בחמשי בסיוון, שאז הרי פשוטה שאין עניין לומר זמן מ"ת, אפילו ע"פ מה שכתב מהר"ל מפראג (בס' תפאי' פ"ז) שמעתיקו במכתו, כיון דכלל הדיעות בחמשי בסיוון יום החמשים לשפה"ע אין זה זמן מתן תורה, ור"ז אמרו בפירוש שלפעמים חל בחמשי בסיוון, ועי"כ צ"ל שמאמר הירושלמי הוא בדרך אסמכתא, וליכא מילתא דלא רמייא באוריינית. ועוד"ז מוכרים לתרץ קושיא יותר חזקה מאשר הביא כת"ר, והוא המובה בכ"ם שענין שני הלחם שמקירבים בשבועות ה"ז עניין דלכו לחמו בלחמי, מתן התורה, והרי שני הלחם מקירבים גם כחלק בשבועות בחמשי בסיוון.

וישב

ב"ה, ט' סיון, תש"י
ברוקלין.

ברכה ושלום!

... איר דערמאנט וועגען איינער איינטיל אין דער ארבעט פון נשי
ובנות חב"ד, און זיכער וועט איר נאך צוגעגען אין דעם.

און וואס איר שרייבט איז איר האט ניט די נויטיגע כשרונות, זיכער
שטיימט דאס ניט, ווארום יעדער איז סי' מאן און סי' פרוי קענען טאן איז
פארשפריטונג פון אידישקייט, און בפרט די וועלכע זייןיען ערוציגען
געווארע צוישען חסידים, און דאס שטיין אין מסירת נפש איז דעם ארט
וואר מען איז געווען, וואס דאס גיט א ספצעיעל זכות און ברכה, עס זאל

בישיטין איך און אייער מאן שי צו אונאגען גוטע בשורות אין דאס אלעס
אויבען גזאגטע.

ברכה לבשו"ט,
בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

וישג

ב"ה, ט' סיון, תש"ח
ברוקלין.

הוועיח איי"א נו"ג עוסק בצד'צ
מו"ה חיים אליעזר שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מימי הגבלה עם הפ"ג שיקרא בעת רצון על הציון הק'
של כי"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נג"מ זי"ע.

לפלא שאינו מזכיר דבר ע"ד עסקנותו במילוי שליחותו הפצת המعتقدות
חוצה, והרי פשיטה שams לפני מותן תורה בפעם הראשונה ז.א. בשנת ב'
אלפים תמ"ח, הייתה ההכנה לה' בכמה אופנים, הרי לאחר מותן תורה עיקר
ההכנה לקבלה התורה היא ע"י הפצת לימוד התורה ועד מיש יהיב חוכמתא
לחכימין, ובפנימיות ה"ז העני דספרת העומר בשנת ב' אלפים תמ"ח
וכמבוואר בר"ן סוף מס' פסחים בשם אגדת חז"ל בספרה האמורה הייתה
הוראה על התשובה לקבלה התורה, שימושה היה הרי הוכחה דספרה
ענינה התשובה לקבלה התורה הוא לימוד התורה בפועל עתה. וק"ל.

וכיוון שבאים אנו עתה מחר השבועות זמן מותן תורה לנו נאמר חרות
על הלוחות אית חרות אלא חירות, חרות מכל עניינים המבלבלים, הנה יبشر
טוב בטוב הנראה והגלה בכל העניינים אודותם כותב במכתו ובהפ"ג.

ברכה לבריאות ולבשו"ט.

וישג

מו"ה חיים אליעזר: הבר, פתח תקוה. אגרות נספות אליו — לעיל חי"ד הרמא, ובהנסמן
כהערות שם. לקמן ושפכ.
וכמבוואר בר"ן: ראה גם לעיל ח"ח אגרת בתרטו וככ"מ.

ו'דש

ב"ה, ט' סיון, תש"י
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום 5/22 (ולפלא גדוֹל על אברך ישיבת מגוז אניש
ותמיימים שבמכתבו יורה התאריך למספרם, בה שעה שבאותו יום עצמו
אמר היום יום חמישי בשבת, מיום ע"ל החציו זכור את יום השבת לקדשו,
ולא עוד שהוא ביום הגבלה דמתן תורה).

בו שואל בהנוגע לחינוך, אם יהיה זה בישיבה או בראשת בתכנית ישובי
ספר.

ולפלא גם השאלה, שהרי האחרון זהו במצב ההווה עין דסוג מצוה
שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים, עיין מוע"ק ט' ע"ב, ויבוא בדברים עם
הנהלת הרשות, והשכית יצילחו.

בברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמוייר שליט"א
מצביר

ו'שח

ב"ה, ט' סיון, תש"י
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מב' סיון, בו כותב אשר מזמן נשתדך אבל החוסר
באמצעים כספיים להציג דירה מעכבר לע"ע את החותונה ומשיך שבאמ' ה'י
הדבר קשור עד לסכום של אלפיים לירות אול' ה'י יכול להסתדר.

ו'דש

התאריך למספרם: ראה לעיל חי"א אגרת ג'תמב.

אדמו"ר שליט"א

קסא

וכבר כתבתי בכתגו דא לכמה אברכי ישיבה ואברכים חרדים לדבר ה' בכלל, אשר מצער המנהג לא טוב ששבשת האברכים באה"ק ת"יו, לדור דזוקא במקומות מצומצם ולשלם דמי מפתח بعد דירה בסכומים מבהילים, ובמילא מעכבים זמן החתונה כו"כ זמן היפך פס"ד תורה"ק תורה חיים, והרי כמה מקומות באה"ק ת"יו שהדיירות שם אינם ביוקר האמור וקדושת ארץ ישראל גם במקומות ההוא, ואפילו בהנוגע לאנשי ירושלים הרי באם אמרו שמוטר לצאת מא"י לחו"ל בשקל לישא עאכ"כ מירושט"ו לשאר ערי ישראל [אפילו את"ל שהמחוז בו דרים הוא בפשיטות הגמורה בגבולות ירושלים], והלאי שסוי"ס hei מנהג הניל' משתנה מן הקצה אל הקצה, שאז hei שמחות חתונה מתרבות תיכף ובונים בית בישראל מבלי בלבול הכי מבהיל ובלתי הרכחן כל וכל.

בזהzmanות זו אעוררו על ההכרח הגדול בתקופתנו זו לקבוע עתים בלימוד פנימיות התורה שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות וקביעות כפגם רבנו הוזקן בעל התניא (פוסק בנסתור דתורה) והשוו"ע (פוסק בנגלה דתורה) לא רק קביעות בזמן כי אם גם קביעות בנפש.

המחכה לבשו"ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

וישו

ב"ה, י"ד סיון, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג משתתפי בмагביה
לטובת ישיבת תומכי תמים אשר בצרפת
ה' עליהם יהו

שלום רב וברכה!

בנעם נודעתי עיי הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד"צ ורב פעלים הרב מו"ה
פרץ שי' מאצקין, מהשתתפותם בהחזקת ישיבת תומכי תמים אשר בצרפת.

וישה

וכבר כתבתי: ראה לעיל ח"ג אגרת ד'תכג ובכ"מ.

ובודאי לדכוותיהו למוטר הארכיות בביואר גודל העניין וגודל הזכות של כל מחזיקי ישיבה זו.

ולא נרצה אלא להעיפה ולזריזות ולהשפעה על ידיהם ומכיריהם שגם הם יעשו כהניל', זכות הרבים תלוי בהם.

ויהי רצון אשר כדרשת הזהר עה"כ עץ חיים היא למוחזקים בה ותומכיה מאושר א"ת מאושר אלא מראשו, תומשך ברכות הש"ית בהמצרך לכל אחד מהם הוא וב"ב שי' מראשו, הינו מפנימיות אין סוף עד למטה מטה לבני חי ומזוני רוחניים.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור.

וישו

ב"ה, יי"ד סיון, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

מашרים קבלת מכתבו מיום 5/21, ובעת רצון זיכרו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כי"ק מוויח אדמוני וצוקלה"ה נבג"מ זי"ע להמצרך להם מתאים לתוקן כתבו.

ובודאי יודע אשר אחד מעיקרי אמונה ישראל, הוא עניין דהארת הנפש, ואשר הנפש נצחת היא, ולכן אסור להרבות באבלות ר"ל יותר מהכתוב בשולחן ערוך, ופישוט שבאים זה מפריע הלימוד בכלל ולימוד בתהמدة ושקייה, הרי ברור שזה בא מהיצר הרע המנסה לכל אדם למונע אותו מלעבוד בוראו כהוראת תורתנו הק' ונוסף בזה שבאים ח"יו נטעים לפיתוייו של היצר הרע, הנה נגרם ג"כ היפך דעתה רוח לנשמה של הנפטרת כיון שהיצר הרע משתמש בענינה בשבייל להחליש את האדם בלמידה התורה, וק"ל.

ועליו להויסף בתהמدة ושקייה בלימוד התורה שהזו הקורת רוח אמיתית בשבייל הנשמה וזהו גם כן הצנור וכלי לקבלת ברכות הש"ית לכל המשפחה לכל אחד מתאים למעמדו ומצבו.

^{*)} להעיר מד"ה עץ חיים, שמח"ת תרכ"ט, ופתחם רבנו הזקן בזה.

מהנכו אשר בכל יום אחרי תפלה הבקר יאמר השיעור תהילים חדשים –
כפי שנחalker תהילים לימי החדש – .

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
mozcier

וישח

ב"ה, יו"ד סיון, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת עיריית אגדות חב"ד אשר במאנטראעל
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתבם מג' סיון עם המצורף אליו, בו כותבים אודות
התפוחות העניין דמחנה גן ישראל, ובודאי ימשיכו החשדלות זהה במרץ
הדרوش מתאימים לגודל הדבר והבטיחו רוז"ל געת ומצאת ובפרט בעניין
כהאמור שהנקודה שבו להכניס לידי בני ישראל שעל כאו"א מהם נאמר בנימ
אתם לה' אלקיכם, באוריה של חיים ברוח תורתנו תורה חיים, משך כו"כ
שבועות, אשר וודאי שהשפעתה תהיה ניכרת בחדשים ושנים הבאים לאחר זה,
והרי ענייני טוב וקדושה עושים פירות ופירי פירות.

מהאמור מובן ג"כ שכיל ידיעה והשתדלות בהאמור כדאיות ה', ואשרי
חלוקת של כאו"א הלוחך חלק בראש בעבודה האמורה, ואחכה לבשו"ט בכל
האמור ואשר המחנה הולך וגדל הן בכמות והן באיכות עד כי גדול מאד.

ברכת הצלחה בכל השיק לממחנה גן ישראל מטעם הרחבת הדעת
ובשמחה ובטוב לבב ולבשו"ט.

וישח

נדפסה בלק"ש חכ"ג ע' 409 והושלמה ע"פ העתק מהזיכירות.

וישט

ב'יה, י'יא סיון, תש"ה
ברוקלין.

לכבוד מר יצחק שי'

שלום וברכה!

בمعנה על הודעתו אשר נולד בן לבתו תי' למזל טוב ונקרא שמו בישראל
נחמי שי'.

הנה יהיר מהשיות שהוריו שי' יחנכוו ויכניסוו לתורה ולהופה
ולמעשים טובים ויגדלוו מتوزח הרחבה, וירוחה מהם רוב נחת אמיתי, והרי
זכות הרבים, שמקרב לבם לאבינו שבשמים ובבודאי לתום"ג ג"כ, מסיעתו.
בברכת מזל טוב ולבשו"ט גם מבנו וב"ב שייחו — והוא בכלל, כמובן
ופשוט.

נהניתי להחליטו — בחרתו בדרך של המשך קשריו עם כל אלו
שמזכירים במכ', אבל ביחיד עם זה להוראות במפורש ולא שום העلمות וכו'!
ואמרתי עד"ז בהתועדות שאין הביטוי "תורה-תמייה" יוצא מידי
פשוטו. באם גורעים מהתמייה — אין כאן תורה כלל (כ"א לכל היותר חכ'י
ושכל עמוקים).

שחרי עני תורה — הוא הוראה וציווי הכרחי. ולא רק הودעה **שباءת**
אין רוחה בעני פ' עלייך לשול עני אלמוני שהוא סיבתו.

וישט

יצחק: דמיאל, רמת גן. אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז ה'תתקע. ובהנסמן בהערתתו שם.

אדמו"ר שליט"א

קסה

ויש

ב"ה, י"א סיון, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג וכ"ו מועה ישראל כהן שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו ממ"ד לעומר בו כותב אודות הסברא לעשות לקוט
מספר זהה רק כיון הלקות דעתך יעקב בהנוגע להש"ס ושאל דעתך בזאת.

הנה קשה לי לחוות דעתה בעניין כהאמור, כיון שישית חסידות חב"ד
היא, שהזהר וספריו פנימיות התורה בכלל, צריך ללמידה כמו הלימודangan
דתורה וביחד בתקופתנו זו, אשר כלשון הארץendi מזויה לגנות זאת
החכמה, ואף מי שאינו אפשר לו מפני סיבות שונות שאין תלויות בו כלל
לעסוק בהניל באופן של לימוד, הרי סגולה ישנה גם באמירת האותיות.

— אשר גם בזה שווה לנגלת דתורה וכיודע דברי השל"ה בהקדמתו (בית
אחרון) שאפילו אמרות שמות חמישה חומשי תורה נ"כ וכ"ו גם זה סגולה
היא —

אבל פשוט צריך להשתדל ככל האפשר להפץ לימוד האמור ויעוין
דברים מההילים שנאמרו בגודל העונש על מניעת לימוד זה, שモזה מובן גם
גודל השכר, בהקדמת הרח"ו לשער ההקדמות (מייסד על דברי הזהר ומדרשי
ר"ל), שימוש מובן שודקה לימוד באופן דהבנה והשגה — מביאים גולה,
וכלשון הבש"ט באגה"ק שלו הידוע, שבביוותו בהיכל המשיח, המענה היא,
לכשיפוצו מעינותיך חוצה.

בכל זה כיון שכל עניין של הפצת התורה עניין גדול הוא, אין רוצה ח"ו
לחוות דעת גם בכיוון אחר, ולכן יפנה לנדויל ישראל סבא אשר באגה"ק ת"ו
ועם יתיעש בהאמור.

והנה כל הניל הוא בהנוגע אחרים, אבל פשוט שבנוגע לכך הנה כיון
שנתעורר בעניין האמור, עליו להosis בקביעות עתים **בלימוד** פנימיות התורה
וכניל באופן דהבנה והשגה, וכמו בא ג"כ בשו"ע או"ח סוף סי' נו"ז בגין
אברם בהנוגע ללימוד תורה שב"פ וידע ג"כ פתגם רבנו הוזקן בעל התניא

(פוסק בנסת ר' דתורה) והשוו"ע (פוסק בנגלה ר' דתורה) שצ"ל קביעות לא רק בזמן אלא גם בנפש והוא העיקר, וק"ל.

ברכה לשוו"ט,

בשם כ"ק אדמוי"ר שליט"א
מציר

וישיא

ב"ה, י"א סיון, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מעש"ק, בו כותב הסברא לבקר במדינתו לפנים וכו'.

והנה בכלל מלפני זמו לא היו הצעות כאלו מתקבלים על דעתם בהנוגע להילודים במדינה ההיא, ז.א. מי שהי זמין נתנים שלהם, אבל לפי הידיעות שמתתקבלות לאחרונה, וביחוד мало שעשו בנויל ובאים לשם לתקופה קצרה ביותר, לכארה אין מקום לחשש, ולכן כדאי שיתראה עם מר שי שהוא יודע יותר פרטים מברור אליו שם שביעות האחראים, ובאמת יהיו הידיעות בזו משביעות רצון, הנה ליתר שאת יציע העין לפני שלשה מבני"י מידידיו, ובכח הרבים יפסקו העין לטוב בטוב הנרא והנגלת ובפרט שגמ' מצוה כבוד בדבר כמו שכותב. ואולי כדאי יותר ליטוע לא בתור ב"כ מאיזה מפלגה שתהיה, שאף שהנוגע אליו זהה מעלה, אבל בהנוגע להנמצאים שם, צ"ע בזה, משא"כ בשנוסף כאיש פרט. כן מוכן שצרכי לשאול את קרוביו שם בהם נראה להם דבר הנשיאה בכלל.

אף שכבר כתבתי כו"כ פעמים אבל לא הגיע עדין למספר המאה כדרז"ל, لكن שונה הנני עזה"פ, שמצויר גם מתמיה יחשו לעניין שידוכין וכי"ש ברגע דא לא', שגישה לכל העין יכולה להיות בשני אופנים, א) שיש ברירה להן או לאו, וככ"פ לדוחות לעוד זמן ועוד זמן, ובמילא בוחרים במא שnoch יותר, ב) שהדבר מוכרכ להעשות ובהקדם, והבחירה היא רק בהנוגע באיזה אופן להגישים הדבר תيقף ממש. ואחרי בקשת סליחתו כנראה שהוחלט אצל לע"ע האופן הראשון, ומזה באו כל החסתבות.

וכיוון שז"ע באננו מחג השבעות זמו מתן תורהנו, עלי נאמר חרות על

אדמו"ר שליט"א

קסז

הלווחות, א"ת חרות אלא חירות, חירות מכל עניינים המבלבלים, הנה יהיר
шибשר טוב בטוב הנראה והגלה בכל האמור.

ברכה לבשו"ט.

ו'שיב

ב"ה, י"א סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה על הودעתו אודות יום הולדת שלו:

בודאי נהג במנג אני"ש בזמן האחרון ביום ההולדת. ויהיר מהשי"ת
שתה"י שנת הצלחה אצלו בלימוד התורה וקיים המוצות בהידור.

ברכה לתלמוד תורה ביראת שמי,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

במש"כ ע"ד תיקון המדות וכו' – לימוד קונטראס ומעין, אגרת
התשובה (ח"ג מס' התניא), שער היחוד והאמונה (ח"ב שם), וס' של בינויים
(ח"א שם).

במש"כ ע"ד אופן לימודו בעתיד הקרוב, יתיעץ עם ידידו הנמצאים על
אתר ומכוירים כשרונותיו וידיעות שלו, והם יבוננוו.

וישיג

ב"ה, י"א סיוון, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"ג מלאכתו מלאכת שמים
מו"יה יהודה זרחי מרדכי ליב חיים שי

שלום וברכה!

... ויהי על השורות שכותב אוזות חגיגת הנחת אבן הפנה של ישיבת
חכ"ד בכפר חכ"ד אשר שם צוה ה' את הברכה, והרי זה מחזק התקווה שמצדו
יעשה בזה גם להבא ככל התלו依 בו להצלחת העניין, וככתבי במכתבי לחגיגת
הניל' במנומו בגופו ובנפשתו וככבהיו שם.

ומענינה דיומא יש לקשר האמור עם פתגמ תורה בעש"ט הידוע
שמענווה מכ"ק מו"ח אדמור"ר, תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה,
מלאכה כוונתת התעסוקות, כל תורה שאין עמה מלאכה, התעסוקות באהבת
ישראל, יעדער שטיקל תורה שאינה מביאה לאהבת ישראל, אינה תורה.
והנה לכארה מроз"ל מפורש הוא, כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה
אין לו (עיין ל��"ת ראה כג, ג), שצ"ל עם גמ"ח. אבל מודגשת בתורת
הבעש"ט, שתי נקודות: א) שצ"ל הדבר אין יעדער שטיקל תורה, ב) שצרכיה
להיות התעסוקות, וכמברואר במ"א בעניין עסוק, שאין זה שיושב בהיכלו
ומכחח עד שיבוא מי אליו וישאלנו האם יש לו סחורה למכור אלא אדרבה
יוצא ממקומו מועלך ומשתדל ומחפש איפוא למכור סחרתו ומשדל את
הכוונה בכל מיני אופנים וכוי והນמשל מובן.

ובהנוגע בעניינו עיי הכלל גדול בתורה דאהבת ישראל כשיניחוה ליסוד
מוסד לא יקשה כלל וכל התעסוקות במנומו בגופו ואפילו בנש茅תו בעניין
האמור שהוא תורה ואהבת ישראל גם ייחד.

ברכה לבש"ט בכל האמור וכן מהתקדמות קהלו בתורה ומצוות
בhalicha מחייב אל חיל.

וישיג

מו"יה יהודה זרחי מרדכי ליב חיים: סגנ, תל אביב. אגרות נוספת נספota אליו — לעיל חתיו ויכז
ובהנסמן בהערות שם.
במכתבי לחגיגת: לעיל וריא.
פטגמ: ראה ס' השיחות ת"ש ע' 111. לקו"ש ח"א ע' 260.

אדמו"ר שליט"א

קסט

וישך

ב"ה, י"ד סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו פ"ג, שיקרא בעת רצון על הציון הקדש של ציון מושך
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

במיש אודות החלישות שלו, וכן מהפרעות בעת השינה, יש מקום לומר
ששני העניינים הוא מהבלתי סדר והעדר זמנים קבועים לאכילה שתאי שינה
וכו, והרי ידוע עד כמה דרשו גם דיקו והקפידו רבתותינו על סדר חיים
מסודרים וביארו והסבירו שמנוע — הבלתי סדר — להצלחה בקיום התורה
והמצוות ובפרט בנדון כזה שנגע למלاكتו בקדש מלאכת זבולון שקדם
לי捨ר, ואופן מלאכתו הרי מקרה מלא דבר הכתוב שם זבולון בזאתך,
וק"ל.

ומהנכו שישאל דעת רופא בצדיו להשكيתו מהתרגשות מהנ"ל ויבקשו
לקבוע לו זמני האכילה שתאי וכוי ועד כמה שאפשר ישתדל לשמר עליהם
והשיית ישלח דברו ויחלימהו ויחזקהו.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור ומהצלהתו בעבודתו בקדש וכן מהכנה
המתאימה לניצול הוואקאנס הבעל"ל.

וישטן

ב"ה, ט"ו סיון, היתשחתי
ברוקלין, נ.י.

זו די עסקנים און פרײַנד פון די בית רבקה שלעס —
אין אלגעמיין, און צו די אנטילגעמער אין דעם
זעכענטן יערלעכּן באַנְקָעַט פון די בית רבקה שלעס —
בפרט
ה' עליהם חיוי

שלום וברכה!

איך שרייב דעם בריוו אין דעם טאג, ווען (מיט 31 יאָר צוריך) איז דער
רבי דער שווער אַרְעַסְטוּרַט גַּוּוֹאַרְעַן אַזְיַין קַאְמַפְּ אָוּן פָּאָר זַיִן אַרְבָּעַט,
אוֹפְּצָוָה אַלְטָעַן אַיְדִּישְׂקִיטְּ תּוֹרָה אָוּן מְצֹוֹת אָוּן פָּאָרְשְׁפְּרִיטְּ זַיִן — זַיִן
קַאְמַפְּ קָעַן די רִזְיָגְעַדְּ כְּחַותְּ וּאָסְ האָבָּן גַּוּוֹאַלְטְּ אַוְיסְלָעַשְׁן, חַיּוּ, יַעֲדַן פּוֹנָקְ
פָּוּן אַיְדִּישְׂקִיטְּ. זַיִן אַוְיסְעַרְגָּעַוְוִין לְעַכְּבָּשְׁ מִסְּרֹותִ-נְפָשְׁ האָט אַבָּעַר סּוֹפְ-כָּלְ
סּוֹפְ-מְנַצְּחָה גַּעֲוָעַן אָוּן עָרְ אַזְיַין בָּאָפְּרִיטְּ גַּוּוֹאַרְעַן יַיְ-בִּיְ-גַּתְּמוֹ.

דער באַנְקָעַט פָּוּן די בית רבקה שלעס קומְטָ פָּאָר אַזְיַין צַיִיט,
ווען די אַיְנְטְּשִׁידְּוֹג אַזְיַין גַּעֲשָׁתָאַנְעַן אַוְיָרְ דָּעַר וּוְאַגְּשָׁאַל.

כָּאַטְּשָׁ אַזְיַין די פְּרִיְעַ מְדִינָות דָּאָרְפַּ אַיְדָ נִיט אַיְנְשְׁטָעַלְן זַיִן לְעַבְּן צַו
דָּעַרְפִּילְן זַיִן פְּלִיכְטָ אַזְיַין פָּאָרְשְׁפְּרִיטְּ אַיְדִּישְׂקִיטְּ בְּכָל אָוּן סְפָּעַצְיָעַל אַוְיָפְּ
גַּעֲבִיטְּ פָּוּן אַמְּתָ-אַיְדִּישְׂעַ עַרְצִיאָוָגְּ פָּוּן אַוְנָצָעַר יְוָנָגְּ, אַזְיַין אַבָּעַר די לְאָגָעַ פָּוּן
אַיְדִּישְׂקִיטְּ אַזְיַין פִּיל הַיְנָזְכָּרָן נִיט וּוּיְנִיקָּעַר קְרִיטִישׁ וּוּיְאַיְן יְעַנְעַיְרָן. אַוְיָרְ
דָּעַם גַּעֲבִיטְּ פָּוּן חִינּוֹקְ הַבָּנוֹת — כְּשָׁרְעַ דָּעַרְצִיאָוָגְּ פָּוּן אַיְדִּישְׂעַ טְעַכְּטָעַר —
פָּאַדְעָרָט זַיִן סְפָּעַצְיָעַל דָּי גַּרְעַסְטָעַ אַנְשְׁטוּרָעָנָגְּ. אָוּן וּוּיְסָאִיזְ אַבָּוֹאָסְטָ
הַאָט דָּעַרְבִּי דָּעַרְ שְׁוּעָרְ פִּיל צִיִּיט אָוּן מִי גַּעֲגָבָעַן כְּדִי צַו שָׁאָפָּן אָוּן
אַוְיסְבִּרְיִיטָעַרְן די בית רבקה שלעס.

אַיְרָהָט דָּעַם גַּרְוִיסְן זְכוֹתְּ פָּאָרְצְׂזָעָצָן, אַוְיפָּהָאַלְטָן אָוּן אַוְיסְבִּרְיִיטָעַרְן
אַט די גַּרְוִיסְעַ פָּאָרְאַנְטוּוֹאַרְטָלְעַכְּ אַרְבָּעַט. אַיְצָט אַזְיַין אַבָּעַר די פָּאַדְעָרָוָגְּ אַ
פִּיל לְיִיְכְּטָעָרָ — נִיט מְסִירָותְּ נְפָשְׁ נָאָר — מְסִירָותְּ הַרְצָוָן. עַשְׂה רְצָוָן

וישטן

נדפסה בלקו"ש חי"ה ע' 474.

כרצונך — איך זאלט ווועלן טאן אין דעם מיט דעם זעלבן ווילן וויאס ווילט זיך אין אייגענע זאך. די בית רבקה שלעס איז איעיר אייגענע זאך.

איך האפ, איז איך ווועט מיט א פערטען ווילן און מיט אינערלעכער שמחה געבן איעיר פולסטע מאטעריעלע שטיצע און אויך מאראאלישע מיטהילפ' צו די בית רבקה שלעס, און ווירקן איז אויך אנדערע זאלן אויז טאן.

און דער אויבערשטער ווועט זיכער מקיים זיין די הבטחה און איך מצליח זיין אויך אין איעיר אייגענע און פAMILIEN אנגלענגייטן בגשימות וברוחניות.

ברכה צו גוטע בשורות אין דאס אלעם אויבנגזאגטע,

מ. שניואורסאהן

ו'שטו?

ב"ה, י"ז סיון, ה'תש"ח
ברוקלין, נ.י.

הווע'ח אי"א נוינ' קו' הרב דוד צבי שי

שלום וברכה!

עס האט מיר געפרייט צו באקומווען די ידיעה, איז דעם קומענדיגען זונטאג ווועט פארקומווען די חנוכת הבית פון איעיר שול, קאנגרענגיישאן אהבת תורה.

השם יתברך זאל העלפערן די שול בארכטיגען איר נאמען, ניט נאר אין די אינערלעכע אנגלענגייטען ווי עס פאסט זיך פאר א כשריע שול און ג' טלעך הויז, נאר, וואס איז אויך ניט וויניגער וויכטיג, איז די השפה פון דער שול זאל זיך פילען אויף די מעמבערס און מתפללים וווען זיי גיינ אויך אויריס פון שול. און אייגענטליך איז דאך דער אמתיער תכליות און כוונה פון פון דאוועגען און לערנען זאל דורךדריגען זיין טאג-טאגלעכען לעבען אויך

ו'שטו?

הרב דוד צבי: טוב. בראנקס.

אין דער צייט וווען ער איז באשעפטייגט און עניינים פון פרנסה אד"ג — אין אלעס און אומעטום זאל זיך פילען אהבת-תורה ויראת שמיים.

און דאס איז אויך די אינערלעכע כוונה פון די ווערטער פון דער תורה וועלכע וווערען געליענט דעם שבת, ער בער חנוכת הבית — על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו, איז סיי איז דער צייט פון מנוחה און סיי איז דער צייט פון אַרְוּמוֹןָןְדָעָרָעָן, וווען ער ווֹאנְדָעָרָט אַוְיךְ אַוְיסְ פָּוּן שָׁוֹל אַוְן גַּעֲפִינְט זִיךְ אַיְזָן ווועג — זאל שְׁטָעַנְדִּיגְ זִין על פי ה'.

איך האך איז עס זיינען זיכער דא שיעורי-לימוד אין שול, בפרט אופין געביט פון די טאג-טאגלעכע עניינים וואס יעדער איז דארף זיין באקאנט מיט זיין.

ברכה צו אלע מתפללים און מעמבערס האם ובני ביתם ה' עליהם יהי.

וישין

ב"ה, י"ח סיון, תש"ח
ברוקלין.

הה"ח איי"א נו"ג מלאכתו מלאכת שמיים
מו"ה יצחק שי'

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מטי וו"ג סיון, בס כותב אודות השם לקיטנא ובטה בינתים נתקבל המכתב מכאן בהצעה אשר כל המחנות קיז' בכל המדינות, יקראו בשם משותף, גו' ישראל על יד מרכז לעניין חינוך סניף פלוני.

בכל צ"ע אס להציג על כל צעד וועל ועל כל עניין וענין שזהו משפיץ חב"ד, כיוון שבכמה עניינים הכוונה התיכונה להמשיך להו חוג רחוב היותר אפשרי ולהשפייע עליו בדברי נועם, ונוסחת הניל' יכול להפחיד כמה חוגי אנשים, מובן שכן אין ידוע אם בהוגע לקיטנא המצב בן הוא, אבל בכל אופן צrisk להתבונן גם בנקודה זו בדיון בענייני פרסום ורכ"ן . . .

ברכה לבשו"ט בכל האמור ולהצלחה.

וישין

מו"ה יצחק שי': גנוּבוֹרג, תַּל אַכְּבָּב. אָגָרָתָן נוֹסְפָּות אַלְיָן — לְעַיל חַטְיוֹן הַתְּמִפְּדָד, וּבְהַגְּמָןָן
בְּהַעֲרוֹתָן שָׁס.

וישיח

ב"ה, כי סיון, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תומכי תמימים אשר בלווד
היא עליהם ייחיו

שלום וברכה!

... בשאלתכם אודות תכנית הבניינים בקשר עם הנהנתן ابن הפנה, שיש
סבירה לשתף עוד בנין, ואחרים אינם גורסים זה מצד ההוצאה היתירה.
אינו מובן כלל נסח זה, שהרי הם עומדים **בהתחלת אסיפת הכספיים**
ושאלת ההוצאה הניל תעמוד על הפרק – לאחר שיתאסף סכום נכון ביותר
ויתחילו ויגמרו חלק מהבנייה, ואז עליהם להחליט אם לשתף ג"כ אולם
וכו"י ומזה מובן שגם ע"י השתף בתכנית של אולם – נוחה יותר תהיה
אסיפת הכספיים וכוי – יש לעשות זה ...

בברכה לבשוייט בכהניל,

מ. שניאורסאהן

וישיט

ב"ה, כי סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבם מי"ד סיון, שבדאי'ג מזכירים שאיזה פעמים פנו אליו
בשאלתם ולא נענו, וכנראה שפלא בענייניהם הדבר, ולדיי הרוי הישיבה צריכה
להתנהל ע"י הנהלתה אלא שדבר הקשה יש לשאול מעבר לים, אבל לא
להתחיל בשאלת מעבר לים בעניינים שדווקא על אתר יש לפותרים, וה"ה בונגע
לתוכן מכתבם זה, שהרי כל תלמיד עולם בפ"ע הוא, ואין לקבוע מסמורות

וישיח

הנהנתן בן הפנה: לישיבת חות'ת בכפר חב"ד. ראה לעיל אגרת ויריא. וכהנסמן בהערות שם.

ולחציג קו הנהגה אחד לכל הסוג, וגם בהנוגע לכל תלמיד יש להתחשב בהשפעה שתהי' בזה על שאר התלמידים [והרי מוגנת הסטירה שבמכתבם עצמם, שכותבים שחסידים הם ואי אפשר להשתלט עליהם, והרי ישנים הלוות ת"ת לרבנו הזקן כו"כ מכתבים מרבותינו נשיאנו ועוד ועוד], אלא שMOVED שכל תלמיד צריך לענות בפ"ע . . .

בהנוגע לפועל כניל' עליהם להחליט, ולא בדיון ע"ד סוג אלא בדיון על כל אחד בפרט ובהתחשב עם כל השעיפים התלויים בזה . . .

וישט

ב"ה, כ"א סיון, תש"ה
ברוקלין.

הורה"ח איי"א נו"ג מלאכתו מלאכת שמיים
מו"ה שמואל אלעזר שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מעש"ק ערב זמן מתן תורהנו, בו כותב ראש פרקים מלאכתו מלאכת שמיים בתוככי תלמידי מכינת תורה אמת.

ויהי רצון אשר יוסיף אומץ וכח בזה, ולא רק כחות הגלים ולא רק כחות הנעלמים אלא עד לכחות היולים עצמים, שהרי עניין ותכלית מתן התורה וקבלת התורה הוא באופן ש"ה"י אורייתא וקוב"ה כולה חד וכמעלת התורה על המצוות, שענינה א) התגלות ב) העצמות ומהות [שבזה הוא ג"כ מעלה החכמה דורייתא מחכמה נפקת על הכהן עניין המצוות, שאמרתי ונעשה רצוני], כמבואר בארכיות במאמר דחה"ש שנה זו, ועד"ז ה"ה בכל יום וכלשנו נוותן התורה לשון הוה, ובפרט שוכות הרבים מסיעתו וכמאמר חז"ל ומתלמידי יותר מכולם.

ברכה לשוו"ט בכל האמור.

וישט

מו"ה שמואל אלעזר שי': הלפרין. ירושלים. אגרות נוספת — לעיל חט"ז היחטב.
ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

קעה

וישכא

ב"ה, כ"א סיון, תשי"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום השלישי לפ' בהעלותך.

נכונה ההצעה שיקבל משרות מורה בישיבה קטנה, שהרי בודאי כוונתו
למוסד חינוך על טהרת הקודש, ואמס כו' הרי זוהי פרנסת גשמית ורוחנית גם
יחד, ובודאי יסתדר באופן שיסיר בהקביעות שלו בלימוד תורה הנגלה
וחסידות, ואין לך דבר העומד בפני ברצון, ובפרט כשישפיע גם בסביבתו
להחזקת היהדות והפצתה שאז הרי זכות הרבים מסיעתו, ובודאי לモתר
להאריך שתכלית הפצה זו הוא כהורות הסדרה בהעלותך את הנרות אלו
נשות ישראל כמבואר בלקוטי תורה לרבי הוזקן, וככהורתה חז"ל עד שתהא
שלחבת עליה מאלי, וק"ל.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

וישכוב

ב"ה, כ"א סיון, תשי"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו פ"ג, בו כותב אודות מלאכתו בקדש ואשר חי חי צער.

ויהי רצון אשר השיעית בורא עולם ומנהיגו ירחיב פרנסתו בגשמיota
ובטח מצדך הוא ירחיב פרנסתו ברוחניות, זאת אומרת ההשתדלות בהחזקת
היהדות והפצתה, ודבר משנתנו, כך היא דרכה של תורה וכו' וחיה צער תחיה
כוי יקיים זה ע"י צער ברוחניות ז.א. קיום ההורה ונפשי כUPER לכל תחיה,
שמצטער מתוך היותו ענו ושפלו וככאמור המשנה מ"ד הוא שפל רוח.

מהనכו אשר יבדוק את התפילין שלו ואת המזוזות בדירתו שתהיינה

קעו

אגרות קודש (וישכ)

כולן כשרות כדין, וילמוד שיעור בפנימיות התורה ובפרט באותו הימים
שעוסק במלאת שמיים כתיבת סת"ם.

ברכה לבשוייט.

וישכג

ב"ה, כ"א סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... ובמ"ש שעתה קשה לו להתפלל בכוונה אף שרגיל hei בזה במדינתו
לפניהם.

הנה בטח זהו מפיטויי היצר, ولكن לא ישים לבו לזה כלל, יתאמץ
בתפלה, ולפני התפלה וגם לאחריה התפלה יאמר עכ"פ סימן אחד מס' התהילים
של נעים זמירות ישראל וכיודע שסגולה הם לungan דא.

מהנכו אשר יבדקו את התפילין שלו וכן את המזוזות בודרכו שתהינה
כולן כשרות כדין, ובכל יום חול קודם תפלה הבקר יפריש איזה פרוטות
לצדקה.

וישכד

ב"ה, כ"א סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו פ"ג, בו כותב אשר לפי דעתו אין מצליח במשחו
וכלשוונו במכתבו, זאת אומרת בלי מזל.

והנה ידוע מאמר רז"ל, אין מזל לישראל, כי הקב"ה בורא עולם ומנהיגו
הוא המשגיח על כל אחד ואחת בישראל בכל המctrיך לו ולבני ביתו.

ומזה מובן שעליו להסיג בענייני תורה ומצוות וכן בכל ב"ב יעשו כזה,
שעל ידי זה יתוסף בברכות השונות בהמctrיך בכלל ובענייני פרנסת בפרט.

קען

אדמו"ר שליט"א

ובנוגע לענייני פרנסת ביהود ידועה עצת חז"ל מלך ממון חסר, זאת אומרת שעליו להרבנות בצדקה, ולחילק את הצדקה ברבות פעמים, ומזמינים המסוגלים לזה הוא בכל יום חול קודם תפלה הבקר. ומהనכו אשר יבדקו את התפילין שלו וכן את המזוזות בדירותם שתהיינה כוון בשירות כדין. בברכה לבשוייט.

וישכה

ב"יה, כ"ב סיון, תש"י"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום ד' בו כותב אודות מצב רוחו ואשר לדעתו אינו מסוגל לעניין וכו' וכמעט בא לידי יאוש וכו'.

והנה לモתר להאריך שכל העניינים שם היפך התורה ביד איש הירושאי לבטלים ובמילא גם מופרחת, ואם כמו שכתב בא לידי יאוש ושאינו מוכשר לחיי משפחה, אין זה אלא מפתחוי היצר, ולכן מובן שציריך להלחם נגדם מתאים לרצון הבורא [ולא עוד אלא מבואר בזוהר הק' שאם היצה'ר כוונתו שלא ישמעו לו, עיין זהר חלק ב' קסג, א], ואין הדבר תלוי אלא ברצונו, ואם לפ"ד קשר העניין בקשיים אין זאת אומרת שנמנע העניין ולפום גמלא שיחנה.

מהనכו אשר יבדקו את התפילין שלו וכן את המזוזות בדירותו, ובכל יום חול קודם תפלה הבקר יפריש איזה פרוטות לצדקה וישמר על שלשת השיעורים דחומרת תהילים ותניא הידועים, אשר שמענו כ"פ מכ"ק מוי"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע אשר שווים הם לכל נפש וסגולה לכמה עניינים.

ברכה לבשוייט בכל האמור.

וישכה

איינו מסוגל לעניין: פרנסת משפחה.

קעה

אגרות - קודש (וישכו)

וישכו

ביה, כיב סיוון, תש"ח
ברוקלין

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מיום ב', בו כותב אודות מצבו, ושכאלו אינו יכול
להתגבר עליו, והתוויות מזה, איך שיצא למשך זמן מכותלי הישיבה ואח"כ
חזר לשם, ונמצא במצב יאוש וכו'.

ומובן שתתי תמיינות בדבר: א) מהו הפלא על המצב, לאחריו שהודיעו
חו"ל, עבר כי שנה וכו'. ב) כיון שהובחנו לפום גמלא שיחנה ושבתי ידה
מןנו נדה, הרי בודאי שאפשר להתגבר על כל מצב שאינו מתאים לציווי
תורתנו תורה חיים.

מהניל מובנת ג"כ המסקנה, שעליו להתעסק במרק המתאים בענייני
שידוך ובהקדם — לבניין בית בישראל על יסודי התורה והמצוה, וכשרוצים
בזה באמת, במלוא מתפללים להש"ת עמוק הלב על הצלחת ההשדלות
בזה, ועושים ככל הדורש בזה, הן בדרך הטבע ובעיקר ע"י ובהנוגע להוספה
בענייני תורה ומצוות שע"ז מתגדלת הסיעתא דשמיא שהוא עיקר זהה וכמ"ש
ומה' אשה משכלה, ואז רואים הצלחת הש"ת גם בענייןبشر.

מהנקון אשר יבדקו את התפילהן שלו וכן את המזוזות בחדרו, ואשר
בכל יום חול קודם תפלה הבקר יפריש איזה פרוטות לצדקה, ויקבע עתים
בלימוד תורה החסידות שהיא גילוי פנימיות התורה בתקופתנו זו, ודוקא
באופן דהבנה והשגה, שהזה ג"כ מתקוני עניין חטא הידע הקשור במוחין,
וק"ל.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

קעט

אדמו"ר שליט"א

ו'שכז

ב"ה, כ"ב סיוון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבו מט"ו סיוון, ויהי רצון שזמן לזמן
יתמעטו ההצלחות וההסתרים לא רק המודומים אלא אפילו אוטם שיש להם
அஹיזה וקיישור במציאות, ומתוך שמחה וטוב לבב ירבה חילים בתורה (הנגלה
והחסידות) בהנוגע לעצמו ובהנוגע לזלתו שהרי אמר ר"ע (אשר כולהו
אליבא דר"ע) ואהבת לרעך כמוך כלל גדול בתורה ולקיום מצות בהידור
ובענין חוט השדרה דכל המצוות, ז.א. עבودת התפלה (עיין לקו"תblk ע, ד)
לכל בראש, וכਮבוואר העניין בקונטרס התפלה ובכ"מ, וידוע פתגום רבותינו
נשיאנו (והרי פתגמיים של צדיקים ה"ז הוראה לרבים): פאר אמת ווערט
מען בטל.

בברכה לבשו"ט בכל האמור מתוך הצלחה בכל האמור,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מצור

ו'שכח

ב"ה, כ"ג סיוון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה לכתבו מיום 6/1, בו כותב ר"פ מהיחס שלו ומצבו עתה וכן
אצל ילדיו שי.

בעת רצון אזכירים על הציוון הקי של כ"ק מוויח אדמו"ר זצוקלה"ה
נגביהם זי"ע להמצטרך להם.

ו'שכח

פאר אמת ווערט מען בטל: ראה גם לעיל ח"ו אגרות איתקמה. איתקמה. ח"ח ב'תא.

ו'שכח

נדפסה בלקו"ש ח"כ ע' 595 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.

נעם לי לקרוות במכתבו אודות התענינות בנו שי בתנועת חב"ד, ותקותי
שאגם הוא הכותב מעוניין בזה, וشاءל שנייהם ההתענינות היא בסדר, ז.א.
מביאה לידי מעשה מתאים להוראת חז"ל גודל תלמוד שביא לידי מעשה,
והרי **כאו"א** שיכת לו שיטת חב"ד והמסקנות שלה עד להמסקנה בחיה היום
יומיים, וכידוע פתגס מסיד תורה החסידות חב"ד הוא בעל התניא והשוו"ע,
שהחסידות היא לא בשליל חוג מסויים אלא שהיא נחלת העם כולם, ואין לך
דבר העומד בפני הרצון.

תקותי שמשתתף בהתועדות א נ"ש הנערכות במועדים ורגלים בסביבתו
וכן יש להם קביעות עתים בלימוד בעיון בתורת החסידות, ואין לך דבר
העומד בפני הרצון גם בזה.

בטוח גם בנו שי יבוא בכתובים לכאן בזמן המתאים ומטובו לפרש
שלומו בשמי, ובטוח ימסור לו גם תוכן הכתוב לעיל, שהרי גם אלו הדברים
מופנים. ות"ח.

ברכה להמצטרך ולבשו"ט.

נ.ב.

במזכירות של און כותבים אשכנית, ולכנן בא המעה בלה"ק אבל הוא
יכול גם להבא לכתוב אשכנית כיון שקורא הנני שפה זו.

וישכת

ב"ה, כ"ג סיון, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה:

במענה למכתבו פ"ג — בלי הוראת זמן הכתיבה — מלא התאוננות
ומתארא מצב עצמו בצעדים הכי שחורים.
ולפלא שלפי שעה נעלמו ממנו דברי רבנו הזקן בעל התניא — פוסק

פומג: ראה גם לעיל אגרת ויעדר, וכנהנסמן בהערות שם.

וישכת

נדפסה בלקו"ש חכ"ד ע' 524.

אדמו"ר שליט"א

קפא

בנשתר שבתורה — והשולחן ערוך — פוסק בנהלה דתורה — בספרו תניא קדישא, שכל עניין של יאוש ועצב ה"ז מפיתויו היצר ותחכבותיו לבבל את האדם מעבודת הבורא. ומבואר בהנ"ל ג"כ שלפום גמלא שיחנה, ולכל אחד נתנה היכולת הכח והאפשרות לילך בדרך התורה והמצוה ולילך מחייב אל חיל.

ומ"ש ע"ז אור ופנס להארך הדרך האפלה — אין הדרך אפלה כלל וכלל. כי ברורים הענינים לפרטיהם בשוו"ע ובספרי חסידות, ואפיו גם בהנוגע לפרטי פרטיים אשר היצר מטיל ספק, גם לזה כמה עצות יעוזות. ושתى עצות עיקריות:

א) ידוע פתגס אדמו"ר האמציע, להיות לו חבר טוב אשר עמו ישוחח בעניינים הרוחניים, אשר אז הם שתין נפשות-אלקית על נש בהמיה אחת.

ב) הבחינה מאיזה צד באה התחבולה, בכל דבר המועל וمبיא לעובדה בפועל, הנה כל מניעה שתהיה — אפיו אם המנעה היא מדבר היוטר עליה — הוא רק מתחבולי של נה"ב (ראה היום יומס כ"ג סיון).

ויהי רצון שתיכף לקבלת מכתבי זה, יסיח דעתו לממרי מאנחות וירבה בפועלות. ואם כפתוגם רבותינו נשיאינו, טוביה פוללה אחת מאלף מאנחות, עאכ"כ שכמה פעולות טובות מהסדר דאנחות. ובמשך זמן קצר יראה שטעה לממרי בתאזר המצב שבמכתבו, ובלבבד שילמוד בהתמדה וشكידה, וישמור סדרי הישיבה, וישפיע גם על חבריו שי' בזה.

ברכה לשוו"ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מוציאו

.נ.ב.

בתח יודע משלשת השיעורים דוחומש תהלים ותניא הידועים, ועכ"פ
ישמור עליהם מכאן ולהבא.

פתגס אדמו"ר האמציע: ראה גם לעיל אגרת וירכד. וכנהנסמן בהערות שם.

וישל

ב"ה, כ"ג סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכח ארוך נתקבל מכתבו מטי בסיוון, ובעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקדש של כ"ק מוויח אדמוני זצוקלה"ה נג"מ זי"ע כאו"א להמצטרך לו מתאים לתוכן כתבו.

ובמ"ש אודות מצב פרנסתו הדחוק והאפשרות שיש בשילוחות ממחילה דתית, לאיזה זמן לחו"ל, שכונראה מכתבו המשוכרת בעד זה מספיקה לא רק להוצאה ופרנסה בהווה, אלא שנשאר כסף לשילוק החובות שמקודם.

הנה כפי הנשמע הנושאים בשילוחות כהן"ל יש ביכולתם להתנגן בעניינים הרוחניים מתאים למצפונו, וא"כ הוא, זוגתו תחיה מסכימה לנסעה צו, נכון להתענין בדבר, ובפרט שהרי גם פרנסה רוחנית בהענין שיוכל להפייח היהדות ברוח ישראלי סבא במקומות לשם יסע.

במ"ש אודות האכזבה שיש לו כשותבון בכתתו בה השקיע מאמצים כ"כ רבים. — הנה כפי הנשמע מהצד, ברור שיש לו כשרונות בשטח החינוך, ולכן אחת משתי אלה, או שאינו מעריך את התוצאות ורואה אותן לא בהתאם המצוירות (שהיא טוביה יותר מאשר מתארה), או שמנצל את ההצלחות לא באופן המותאים, ועל כזה נאמר ותשועה ברוב יועץ. אבל בכל אופן ש策יר לנצל כשרונותיו בחינוך, והרי גם הצעעה שבסעיף א' כנראה כוונתו לעניינים של חינוך במקומות לשם יסע . . .

לפלא שאינו מזכיר בהנוגע לפועלות במסגרת צעררי אגו"ח אף שבתויחני שוגם בזה מתעסק, והשיית' יצליחו זוגתו תחיה בכל האמור.

ולהודותתו ממצב זוגתו תחיה, הש"ת י מלא ימי הריוונה כשרה וبنקל ותלך זחו"ק בעתה ובזמןה כשרה ובקל.

ברכה לבשוי"ט בכהן"ל.

אדמו"ר שליט"א

קפג

וישלא

ב"ה, כ"ג סיון, תש"ח
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

... במשׁ שעדיין לא מצא משרה וכו' — כבר ידוע דעתך שכל אלו המסוגלים ומוכשרים זהה, צרייכים לנצל כשרונותיהם דוקא בשטח החינוך על טהרת הקדש ובפרט בתקופתנו ובאה"ק ת"ו אשר עני ה"א בה מראות השנה ועד אחרית שנה, ומהນכו וטוב שיבוא בדברים עם הנהלת הרשות אשר באה"ק ת"ו בהנוגע לשרה באחד בתים ספר החכדיים והשיות יצילחו.

וישלב

ב"ה, כ"ג סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו — בלי הוראת זמן הכתיבה — בו כותב שמקבליים אותו להחנה גן ישראל, אבל אין כותב כל פרטים בזה.

ויהי רצון שישתדר באופן הכי טוב לעצמו ולטובת הזולות באופן שהחנה תתאים לשם, גן ישראל, שירתם עם אלקים ועם אנשים ותוכל כמבוואר בדאי"ח העני בזה.

במה שכותב אודות שינוי נוסח התפלה. — נכון העניין וכיון שע"פ המבואר בכ"מ, אפשר לשנות מנוסח אשכנו למספר או מספר לנוסח או"י אבל לא להיפך, צריכה להיות החלטתו ברורה, שהשינוי יהיה בר קיימת

וישלא

ידוע דעתך: ראה לעיל אגרת ויקט, ובהנסמן בהערות שם.

וישלב

נדפסה בלקו"ש חי"ט ע' 455.

אפשר לשנות: ראה גם לעיל ח"ד אגרת ד'יתמה, ובהנסמן בהערות שם. חט"ו ה'תורה.

קפ"ד

אגרות - קודש (ישראל)

ומכאן ולהבא יתפלל בנוסח אר"י (שכפי המסורה דחסידים בירר אותו רבנו הוזקן בעל התניא (פוסק בנסתר דתורה) והשולחן ערוך (פוסק בנגלה דתורה) מששים נוסחאות).

בודאי יודע משלשת השיעורים דחומש תהילים ותניא הידועים, וככ"פ ישמור עליהם מכאן ולהבא.

בברכה לבשוי"ט.

ישראל

ב"ה, כי"ג סיון, תש"י"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... כותב אודות סברת נכבדות עבור בנו ... שליט"א.

וכיוון שכותב שהוא יראת אלקים ונתחנכה כבת ישראל כשרה, והרי תيقף תראה אותו שהוא בזקן מגודל ויאמרו לה גלי גם בהנוגע לשיטיל, הרי המענה שלו בזה ישמש הוכחה על העניין, כי באם תסכים על האמור לבבב שלם, הרי זה מראה על תוקף דעתה והחלה להתנגד כראוי. אלא שמדובר שנוסף על הניל צריך להתענין גם בשאר הפרטים ז.א. בהנוגע לבריאות וכו' והשיות ינחים באופן הטוב לפניהם בטוב האמייני.

בברכה לבשוי"ט גם מהכלל.

שכפי המסורה: ראה גם לעיל חט"ז אgraת ר'מה, ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

קפה

וישלח

ב'יה, כ'יד סיון, תש"ח
ברוקלין.

הווע'ח איי'א נו'ען וכוכ' מווע'ה אפרים שי' שוו'ב

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתבו מכ' סיון, ובשוליו הגליון ימצא בהנוגע למה
שמעיר במכתבו.

ולפלא שאינו מזכיר אודות קביעות עתים בלימוד תורה החסידות, והרי
בודאי הוסיף בה גם מעט מכתבו האחרון, כיון שציווי מפורש הוא מעליין
בקדש, ובפרט בהנוגע לת'ת שכחן זוהר הק' (ח'א יב, ב. וראה תורה אורה
לרבנו הזקן ד'יה מי כה' אלקינו וביאורו) צ'יל לאפשרה לה, ובטענה מלא עד'ז
בזהדמנות הבהה.

בברכה לבשו'ט.

בעהרזתו: א'ב: בתניא פל"ט ורפי'ם ובעשו'ע שלו הל' תני'ת פ'יד סי'ג –
כשהקליפה מורדת ת'ת שלו איזי צ'יל תשובה להשיבה ולהעלותה, ואיז איז
צרי'ק ללמד עוה'פ, כי ה'יז עני התשובה להעלות הענינים והניצוצות.

ג) באופן החזרת עמרם את יוכבד וסיבתה – מדרשות חלוקות הן: א)
ע'י טענת מריטס דזירטך קשה קו – דזמה מובן שהחזרה צ'יל דזוקא
בפרהסיא בצד' לבטל גזירתו – שכולן יחוירו (סוטה יב, א. פסיקותא רבתי
פמ"ג). ב) ע'י ציווי מלמעלה לעמרם, ובצנעה (זח'ב יט, א). ודברי האוה'ח
(במדבר ג, לט) הם ע'יפ זוה'ק, כמוש'כ בפירוש.

וישלח

חלקה נדפס בלקו"ש ח'ז ע' 256 חלקה בחר'ד ע' 363 והושלמה ע'פ העתק המזכירות.
מווע'ה אפרים שי': גראנבלט, מעמפיקס. אגרת נוספת אליו – לעיל חט'ז ו'פ'ו.

וישלה

ב"ה, כ"ד סיון, תש"ה
ברוקלין.

הוועיח איה נוין וכו' מויה אליקים יהודא שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום א'

בעת רצון יזכירוהו וכל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כ"ק
מויח אדמוני' זצוקלה'ה נבג'ם זי"ע כאו'א להמצרך לו מתאים לתוכן
כתבו.

... ובודאי לモתר לעוררו שכמו שכל אחד מישראל הוא שלוחו של
המקום ב"ה להפיץ את התורה והמצוות ולהאיר עי"ז את החשך של העולם,
וכמ"ש כי נר מצוה ותורה אור, עאכו"כ שהזהו מחותבו זוכתו של מי שיש לו
השפעה על הנוער, והרי בודאי בתוך תלמידיו נמצאים כמה מבני ישראל אשר
למרות שהמקצוע שהוא לומד אותם, אינו באופן ישר עניין בתורה והמצוות,
בודאי יוכל לנצל השפעתו האמורה בעניין חיוני זה, כוונתי לקירוב לבן של
allo תלמידיו לאבינו שבשמים עי' שיתקרבו לקיום המצוות בפועל וכמ"ש את
האלקים ירא ואת מצותיו שומר כי זה כל האדם, זכות הרבים מסיעתו
להצלחה בפועל האמורה, ובמדתו של הקב"ה שהיא מדה נגד מדה אלא
שכ"פ ככה, הרי יתוסף בברכת השיעית ברוב נחת אמיטי יהודי מסורתי
AMILIDIM שיחיו . . .

ברכה לבשו"ט.

וישלה

מויה אליקים יהודא: געלער, סאווערנא.

ישראל

ב"ה, כ"ד סיון, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מיום ב' בו כותב אודות הסברא לשכור מקום מותאים
ולסדר שם ת"ת, וכבר מצא חנות המתאימה לה, ושאל דעתך.

והנה אף כי ע"פ דין תורה אין בעניין דת"ת עניין דהשגת גבול, ונפסק
הדין להלכה בשווי יו"ד סוו"ס רמ"ה, הנה בפועל נוגע לברר מתחלה באם לא
תהי הטענות בהסבירה, באם יש שם במקומות קרוב ביותר מוסד ע"ד האמור,
והרי אפשר שהטענות זו תtabטא באמצעות בלתי רצויים, והרי בודאי אפשר
באופן דיפלומטי לברר את האמור.

במ"ש שבתכניתו לסדר ת"ת עד לשמות תלמידים, כיוון שהשוכנה בה
דרים מאות משפחות יהודים – כן ירבו – מובן שאם כן צריך להזדרז
בברור כל הפרטים כיצד שלזמן הרישום או זמן הלימוד יהיה כבר כל
הפרטים בזאה מסודרים.

במ"ש אודות רשות – מובן שצורך לברר זה במשדרים המתאיםים.
ויהי רצון אשר השיעית הוזן ומספרנס לכל טוב בבחן בחסד וברחמים ימצא לו
פרנסתו ופרנסת ב"ב שי' באופן הטוב לפניהם בנסיבות וברוחניות גם ייחד.

ברכה לבשו"ט.

ירושלים

ב"ה, כ"ה סיוון, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח איי"א נו"ג מלאכתו מלאכת שמים
מו"ה אל"י ליב שי

שלום וברכה!

לאחר הפסק המכובד נתקבלו מכתבו, בו כותב ע"ד המכתב בכתות
המسيימים ביה"ס בו זכה לעבוד בקדש, ושלדעתו קשה לפעול שימושכו בבתי
ספר חב"ד.

וינה מובן גם פשטן של לאו"א שיש בידו לעשות מה בזה צריך
להשתדל ובמטרה הדרושים פעמיים אחר פעם, והרי הזרעו חז"ל בגין זה הוכח
תוכיח אפילו מה פעמים, ז.א. שאם אפילו בתהשעים ותשעה פעמים לא
הוועלה התוכחה ח"ו, בכל זה יש תקופה שהפעם המאה יכריע העניין לטוב,
והנמשל מובן. אלא שכיוון שבזאת זו צד השווה היא בכל בתים ספר הרשות, צריך
להתנייש עם מנהלי שאר בתים הספר, ומה טוב לבקש מהנהלת הרשות שיערכו
אסיפה משותפת מכל המנהלים ולאחרי זה לבוא בדברים עם הנהלת ישיבות
חכ"ד והמוסדות חכ"ד שיוכלו להיות המשך להן".

בעת רצון אוצירו על הציון הקדוש של כי"ק מו"ח אדמור"ר זצוקלה"ה
נונג"מ זי"ע, זכורת התעסקותיו והשתדלותו במוסד הקדוש הנזכר על שם כי"ק
מו"ח אדמור"ר תעמוד לו ולכל בית בכל המctrיך להם.

ירושלים

מו"ה אל"י ליב: רבקין. כפר חב"ד. אגרות נוספת אליו — לעיל ח"ד הירנה, ובהנסמן
בהערות שם.
לתוכנה ראה גם אגרות הבהאה.

אדמו"ר שליט"א

קפט

וישלח

ב"ה, כ"ה סיון, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת רשות אהלי יוסף יצחק ליוואוועיטהש
אשר באה"ק ת"ו
ה' עליהם יהיו

שלום וברכה!

... ועוד נקודה גם היא מצערת ביותר, והוא שאין שמיים לב כל מהנעשה עמו מסימני בתים ספר הרשות לאחרי הסיום, ז.א. האם ממשיכים לימודם ובאיזה בייס, ובאמס מועלסקים בדבר של פרנסה וכיו"ב, איך תהיה הנהוגת, והרי סוויס תכילת חינוך וביחוד של חב"ד, כמו שהורונו רבותינו נשיאנו לא להגיש להתלמידים כמהות של ידיעות, כי"א שזה אינו אלא דורך ואמצע לעשותם יהודים כדבוי, לרוב לבם לאבינו שבשמים, ועשותם לומדי תורה ומקימי מצות.

וישלט

ב"ה, כ"ה סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מכ' סיון, ולפלא שאין מזיכיר דבר מהתקדמות בעניינו תורה ומצוות, ובפרט על פי מה שכתבתי לו מכבר שאם כל אחד מישראל נצטו על קיומ התורה והמצוות לקיימים במילואם עאכו"כ אלה הנמצאים בצבא אשר תוספת קדושה נדרשת מהם, ולא עוד אלא שהנהוגת משפיעה על כל הציבור ובתוכנו, ובמיש' (דברים כג, טו): כי ה' אלקיך מטהליך בקרב מחנד להצילך ולתת אוייבך לפניך והי' מחנק קדוש, ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך. שמלכול הון אתה שומע כי' ז.א. אשר מי שאינו מתנגד בקדושה בהיותו בצבא ה"ה מתנגד עי"ז לה' אלקיך מטהליך בקרב מחנק וממתנגד לההצלה ונתינת האויבים לפני העצבה. והאמ ישנה בגידה יותר מבהילה במצב הבטחון של הצבא?

תקותי שורורי אלו אף כי מעטות בכמות — תשפיקה לא רק להשיפע טוב על הנגתו הוא מתאים להאמור, אלא גם ישפיע על כל חברי שי בכיוון האמור, וחזקת תעומלה שאינה חזרת ריקם, ובלבד שיהיו דברים היוצאים מני הלב שאז נכנסים לבב שומם.

ברכה לשוויט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמורי שליט"א
מציר

.נ.ב.

בודאי ידוע לו ע"ד פרשת חג הגולה י"ב ויג' תמוז וישתדל להשתתף באיזה מההתעדויות הנערכות בימים אלו באה"ק ת"ו.

וישם

ב"ה, כ"ז סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הני קבלת מכתביו: שהתחילה לכתבו כ"ח אייר, מוצש"ק נשא, כ"ב סיון — עם המצורף אליהם והפ"ג אשר יקרא בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מוח'ח אדמורי צוקלה"ה נג'ים זי"ע.

ויהי רצון אשר סוי"ס יודעוני לא רק בהנוגע לאסיפות ולהחלטות אודות פועלות טובות, כי אם גם ע"ד פעולות טובות בפועל. ובפרט שמעניא דיומא הוא, ע"פ המבואר בלקוי"ת דפרשת השבוע שקראנוה בשבת זו, שה��ילת הוא המעשה, ואז טובה הארץ מאד מאד, משא"כ שרוצים להשר בועלם הדבר. וכמ"ש זה כ"פ, לדעת נקל גם בלי התובנות וגם לאינו נבון, איך שאין מנצחים כלל להשפעה שנותנים מלמעלה לא בענינים רוחניים ולא בענינים גשיים. ועוד בזה, נשארו כשבועים ליל'ב ויג' תמוז האם יעשה התעדות, מי יהיה האחראים וכיו? ... והרי כניל'ת כלית הדבר הוא שיבוא לידי מעשה.

ברכה לשוויט, ואין טוב באמות אלא כשהתלמוד והמדרש מביא לידי מעשה,

בשם כ"ק אדמורי שליט"א
א. קוינט
מציר

אדמו"ר שליט"א

קצא

ו'שמא

ב"ה, כ"ז סיון, תש"ח
ברוקלין.

הרהור איני נוין עוסק בז"ע
מו"ה יוסף חיים ש"י הכהן

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מכ"ב סיון.

הנה יהיו רצון שתכה"י יبشر טוב בהנוגע לפעולות בקדש שלו ושל זוגתו הרבנית תחיה ולא רק ע"ד חידוש הישנות וביסוסם, אלא גם בהפתחות ובהרחבה, שחרי נצטינו להעלות בקדש, וכיון שנצטינו על זה בודאי שהשיות בORA שלם ומנהיגו נתן הכהות והאפשרות למלאות הציווי.

ובמ"ש אודות חוגים שונים שבאים עמהם בקשרו ומרקם, הנה כבר ידועה ההוראה בכוגן זה, מעט מעט אגרשו, ז.א. שאין מוכחה להעMISS עליהם תומ"י עבדה גדולה ביותר בכמה עניינים ובכמה מוסדות ויש להתבונן בהנוגע לכאו"א בפרט ולהיכינו באופן שפעם אחר פעם יוכל לבקש ממן יותר ויתר.

נעם לי להודיע אשר התחלנו לסדר תכנית לההתעדות חג הגאולה י"ב ויג' תמוז הבא"ל, והרי רואים שכשמכינים תכנית בעוד מועד, הרי הצלחה שלא לפיק ערך.

ברכה לבשוי"ט ובאופן דהולך וגדול הולך ומוסיף ובfine כל המשתתפים עמדו בעבודת החזקת היהדות בכלל והפצת המעינות ביהود. בברכת הצלחה ולבשו"ט.

ו'שמא

נדפסה בלקו"ש חכ"ג ע' 503 והושלמה ע"פ העתק המזכיר. מ"ה יוסף חיים ש"י רוזנפלד.

קצב

אגרות קודש (וישם)

וישם

ב"ה, כ"ז סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ב סיון, בו כותב בעניין בנו שי האם כדי להמשיך
המצב בalty בורר בו נמצא עתה וכי וכן באם לחשוב עד פירוד, באם יחקור
מקודם אם תזדמן אחרת ואז ליתן גט או לא.

והנה ידוע עד כמה שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל ומזה מובן
הסבירא לעכבר הגט עד שתזדמן אחרת, אין לה מקום כלל וכלל ואדרבה,
כשישלו עיגונא דאיתנה תתרבנה עי"ז ברכות הש"ת.

ובעצם העניין הרי כיון שעברו כבר כמה שנים במצב ההווה יש לנוסות
עתה עזה"פ (לצאת ידי כל הדיעות) בהנוגע לקירוב הלבבות של הזוג, ובאים
יתברר שאין להז סיכום, הנה לדעתינו אין כל מקום לעגן את האשה לבלי כל
תועלת לשני הצדדים, ואדרבה מרבים עמ"נ וכי הלהוא הינו עושים זהה לפני
כו"כ זמן, אבל אין צועקי על העבר.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקי של כ"ק
מו"ח אדמורי זצוקלה"ה נג"מ זי"ע, וכי רצון שיבשר טוב בהנוגע לכוא"א
מהם.

בברכה לבשו"ט.

וישם

ב"ה, כ"ז סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבם מט"ו סיון עם המוסגר בו והפ"ג שיקרא בעת רצון על
הציון הקי של כ"ק מו"ח אדמורי זצוקלה"ה נג"מ זי"ע.

בו כותב אודות מצב בריאות מרת... תחי, והנה כפי הנשמע כאן
מהרופאים המומחין במקצוע דעתני נשים הם פروف. אשרמן זונדק שי

אדמו"ר שליט"א

קצג

ולפלא שבכל מכתבים לא הזכיר אס שאלות את הניל. כן זכרוני שהי משך זמן שrififi פצעים היו מנסים להחישו ע"י הנחה במקומות הפצעים תחכושת מדברים המכילים וויטמינים יזועים המ מהרים גידול הבשר והעור וכו', אפשר שבשנים האחרונים אין משתמשים בזוה, אבל בכל אופן כדאי לשאול ע"ז.

במ"ש שמתאים להוראת הרופא נאלץ הבעל להשתמש בקונדס וכיון שאין על האשה לעשות מה בדבר זה. — גם זה פלא, שאינם מוצרים אס שאלות דעת רב מורה הוראה בישראל בזוה, ועוד שבאים יכיר הרוב בנסיבות הדבר, הרי מהתראות הניעים ע"י האשה, הוא לא רק השתמשות בחמורים כמיים, שאפשר בכגון ذה אין יכולת להשתמש בהם, כי אם גם העניון דמן, כיסוי מתאים במקומות המתאים וכי' שלכאורה גם בנדון שהם אפשרי להשתמש בזוה כניל באם יהיה היתר של הרוב בנסיבות העניין.

מצורף למכתבם כתבת של אחדים מהקרובים שלהם ובזוה גם כתבת בארצוה"ב, ואינם מפרטים אס ברכזון שיפנו לאייש זה בבקשת עוזר בשbillim, ואס כן הוא מובן שעלייהם לפרט יותר תוכן בקשות בזוה וכי'.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור מתוך חזוק הבטחון בבורא העולם ומנהיגו והוספה בתורה ומצוותי.

וישדם

ב"ה, כ"ז סיון, תש"יח
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תומכי תמימים אשר בלבד

ה' עליהם ייחיו

שלום וברכה!

מאשרים קבלת מכתבם מ"י"א י"ז כ"ב כ"ג כ"ד סיון עם המצורף אליו
וכן תוכנית הבניינים.

וישדם

הבנייה: של ישיבת חווית בכפר חב"ד. ראה לעיל אגרת ויריא. וכהנסמן בהערות שם.

ובעיקר שאלתם כבר נאמר במכתב הקודם, ז.א. כי הנוהג בעולם, לא תמיד הטענית בתחילת אסיפת הכספיים מהייבת הפעול לאחריו כן, שהי הפעול תלוי בתוצאות המגבית בפועל, וכן הטענית מראש יש לעשותו באופן הנראה יותר בתחילת אסיפת הכספיים, ובהנוגע לפעול בהתאם לתוצאות המגבית.

מהטעניות שנתקבלו עתה, נראה לי יותר אומה שהבניים בגורת בית, ולא כל שלוש הבניינים בשורה אחת, אבל מוכן שגם זה יש להתחשב עם הרגיל באה"ק ת"ו והרשות על הקהל.

במ"ש אודות אופי כתלים החיצוניים — כבר כתבתי במכתבי הקודם, שפלא על פזור הנפש בפרטים כאלו שיעמדו על סדר היום קרוב למטר הבניין.

ברכה לבשוייט,

בשם כי"ק אדמוייר שליט"א
מוזכין

ו'שםה

ב"ה, כי"ז סיון, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת צעירים אגודות חב"ד סניף מעלבון
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

לפלא שהוא זמן רב ביותר שלא נתקבל מהם כל ידיעות מפעולותיהם בקדש, אבל הפעולות שכבר החזיקו בהם, והרי גם אין זה מספיק, כיון שנצטווינו להעלות בקדש, ולפלא שגם הצד הגיוני ידיעות עד' חילוקי דיעות בהנוגע לטעניות בעבודת צעירים אגודות חב"ד, והפלא מובן שהרי צעירים אגודה עובדים זה כמו זמן בכמה מדיניות הן באה"ק ת"ו והן בחו"ל וכמה מכתבים נכתבו בקשר עס זה, מה מטרת בעודתם, והלוואי שימלאו תפקידם מותאים לתכנית זו, אז יעמידו על סדר היום, האם יש להוסיף בסעיפים אלו, וע"פ המבואר בחסידות בארוכה בהענין דינים יוצרו ולא אחד בהם, הימים שנקבעו לאייש היישרל, מספר הימים הדרושים לו למלאות שליחותו בעולם

אדמו"ר שליט"א

קצת

מתאים לדבר משנה מספר ימים ככל הדרושים, לא פחות, אבל גם לא יותר, והיה בוגר מהרץ, שמצוות מובן שכשנוטלים מភת ימים אלו ומרץ, ונוגנים לעניינים שאינם שייכים להם, הרי מוכרכה שיחסר במילוי תפוקידם שלהם, ועד כמה גדול היזק הדבר, מובן ג"כ מעבודת הקדש במקdash שהם העבודות הhei קדושות, ופסקה תורה"ק תורה חיים, ממשורר שושוער חביב מיתה ר"ל, וק"ל.

ויהי רצון שיסיפו מרץ ככל הדרושים וגם מוכרכה בכל סעיפים הקבועים בעבודות צערתי אגודת חב"ד, שבאמם היו עושים כזה במשך חדשים שערו, צורה אחרת למורי הייתה לצערתי אגודה, ועובדותם, וגם צורת היהדות באוסטרליה בכלל, ולכשיעשו עכ"פ עתה זהה, מובטחים הם מרבותינו נשיאנו, נשיאי ישראל, שתהי ההצלחה בריבוי.

וכיוון שמתקרבים אנו לימי חג הנואלה י"ב ווילג תמוז, גאולה למעלה מדרך הטבע לגשמי, הנה יברשו טוב בכל האמור, שחל שינוי מן הקצת אל הקצת, ולו יהיה למעלה מדרך הטבע ובלבד שיבוא לפועל.

המצפה לבשוי"ט בכל האמור.

וישמו

ב"ה, כ"ח סיון, ה'תש"י"ח
ברוקלין, נ.י.

לכבוד מר יצחק שי קורן

שלום וברכה!

מאשר אני זהה קיבלת מכתבו מט"ז בסיוון, ומנצל הזדמנות זו להציג
תקותי אשר שיתנו בטה תביה תוצאות בפועל בהנקודות אודותן נידבר.
וכיוון שבימים שעברו מזמן נודעתי בהזדמנות — והנני מדייק שלא להסתמש
בביתי של מקרה, שהרי כל אחד מאתנו מאמין שככל המתרחש הוא בהשגחה
פרטית ולא במקרה — אשר לכבודו השפעה יותר גדולה גם ממה ששערתי
מראש, لكن עוד נתחזקת תקותיisci ינצל השפעתו במילואה להחדר הרעיון,
אשר אלה הממוניים מטעם העם לנחל בפועל עניינים הנוגעים לכל העם כולם

וישמו

מר ... קורן: אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז ויה, ובהנסכן בהערות שם.

או לחוג ורחב או חוגים רחבים מן העם, הרי פשוט שאין להם להיות מושפעים מניסיוקים של מפלגה ואפילו לא מרוחחים מפלגתיים בהנוגע להנחלת העניינים שבפועל שנסדרו לידם לטובת כל העם.

במלים אחרות וגם נעימות יותר, כל כמה שלא יהיה תוכן וכי בעניינים של מפלגה וככל המעלה להיות ב"כ של מפלגה, הרי גדול פי כמה התוכן בעניין העם כולו ולהיות באיכות העם כולו. ולא עוד אלא כפי שראויים במושג ואפילו בימי הבחירה, הנה הנהגה האמורה מביאה תועלת לבאי"וכו המפלגה גם ברוחחים מפלגתיים.

אף שכותב שבמספר שאלות שברנו יטפל לאחרי שובו לאה"ק ת"ו, תקוטי בכל זאת – שיתעניין לטפל בהן גם בהיותו כאן, והרי בכמה מהן יש ל��ות להצלחה יותר גדולה על ידי הטיפול בהן בחו"ל.

בכבוד ובברכה לשורות טובות.

וישמו

ב"ה, כ"ח סיון, תש"י"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ' סיון, בו שואל דעתך בהנוגע באיזה מקום יימוד
בעתיד הקרוב.

ומובן שנכון וטוב ביוור וביוור שיקדיש כל זמנו ללימודיו קדש, ובפרט
בגילו שנוגע הדבר ביוור, ובלשון החסידות יהיו המוח שבראש ממולא רק
מעניין תורה הק' תורה חיים של מהה"מ הקב"ה, ובעניין תלמוד תורה הרי
כבר נודע הפסק דין שאין מקום לדוחות ענין של ת"ת למחר ומחרתים, כיון
שבכל יום ויום נצטווינו על לימוד זה, והדי ליום שיפיקיע את עצמו ואינו יוכל
למלאות מה שחסר הוא אتمול ושלשים, ובדורות האחרונים ובפרט בשנים
אלו ובאה"ק ת"ו, אשר עלי נאמר, עני ה"א בה מראשית השנה עד אחרית
שנה, מוכרת ג"כ סדר קבוע בלימוד פנימיות התורה, וכמבוואר בזוהר הק'
ויתר בפרטיות בדברי ר"ח וויטל (בಹקdmות לשער ההקדמות), באגרת
הקדש לרבנו הזקן בעל התניא והשוו"ע באגה"ק סי' כ"ו ובכ"מ ומבוואר שם
ג"כ עד כמה גדול העניין ועד כמה נחוץ הוא בשביל הצלחה דגלה דתורה
וקיום המצוות.

אדמו"ר שליט"א

קצז

בשאלתו איך להשפיע על אלו שראו שמתוך קדים מדרך התורה והמצווה.

ידעו בכךן זה הציווי הוכח תוכיה, אלא ש"ל בדרכי נועם, הוכחה הבאה מתוך אהבת ישראל, ואז גם מצליחים במידה גדולה יותר ובזמן קרוב יותר, ומובן ג"כ שאין להסתפק במה שמדובר עמהם בעצמו, אלא צריך למצוא ידידים ומיכרים שגם הם ישפיעו עליהם בהאמור.

במ"ש אודות מחשבות המבלבלות בעת התפלה. — צריך לבדוק את התפילין שלו שתהינה כשרות כדין, וכן אשר בכל יום חול קודם תפלה הבקר יפריש איזה פרוטות לצדקה, ולאחר התפלה בכל יום גם בש"ק ויום טוב יאמר השיעור תהילים חדשים — כפי שנחalker תהילים לימי החידש — ומובן אשר כל זה צ"ל בלי נדר.

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
mozir

ו'שמח

ב"יה, כי"ט סיון, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

הו"יח אי"א נו"ג עוסק בצד"ץ וכוכי
מוח"ר שלמה זלמן שי

שלום וברכה!

ת"ח بعد מאמרי והחובורות שלח לי, ובטע גס להבא יעשה כן ותודה
אמורה לו מראש.

גם מאשר אני קיבלת מכתבו מכ"ה בסיוון, ומתחאים לשיחתנו מודיעים
לאנ"ש אשר באה"ק ת"ו ע"י מישח צדקו, שכשיסטרו הקשיים שלחם
בהתוגע ליסוד כפר חב"ד שני באה"ק יבואו אותו בקשר ותקותני ישיעו בידם.

ו'שמח

מוח"ר שלמה זלמן: שרגאי. אגרות נספוחו אליו — לעיל וידס, ובהנסמן בהערות שם.

אף על פי שאמרנו חכמינו ז"ל עני עירך קודמים, בכל זאת תקוטי חזקה אשר בזמן שהותו בחו"ל ובארה"ב ובניו-יורק בפרט ינצל את השפעתו במילואה לחיזוק הדת ברוח ישראל סבא והפצחה גם בחו"ל בכל מקום שידן מגעת, ועל פי הנקודות שדרנו עליו משך שיחתנו. בכבוד ובברכת הצלחה ולבשו"ט.

זה עתה נתקבל מכ' כי ביצירוף העתק מכ' המהנדס. ות"ח על המישלון.

ו'שמט

ב"ה, ע"ח תמוז, תש"ה
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד'ץ
מו"ה אפרים אליעזר שי' הכהן

שלום וברכה!

קבלתי מכתבו מז"ק סיון.

ובהיותי היום על הציוו הקי של כ"ק מו"ח אדמו"ר זוקלה"ה נבג'ם
ז"י"ע הוכרתינו.

ויהי רצון שיבשר טוב בעניינים הכלליים ובעניינים הפרטיטים.
ברכה.

במש"כ ע"ד סתימת נקב שנ לאיזה חדשים — בהנוגע לחיצזה — יש
להעיר משוו"ת הצע"צ חי"ד סק"ס. ומס' שצויינו בדרכי תשובה לסקצ"ח סכ"ד
ותהרת ישראל שם. ובתוח לא נעלם זה מעניינו כת"ר.

בשער ציון (מכ"ע, ירושלים תרפ"ה(?)) סי' נ"ד רוצה להשווות ב' דעות
בדין דאיינו מקפיד איינו חוץ (דרטמ"ס ורש"י) מפני שאינו רוצה להעבירו,
מן ביטול, ולשיטה הא' הרי גם בסתימה זמנית אין רצונה להעבירה כ"א

ו'שמט

מו"ה אפרים אליעזר: יאלעס, פילדלפיה. אגרות נוספת — לעיל חט"ז ה'ח'שצ'א,
ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

קצט

אדربה להחליפה בקבועה יותר (ז.א. שייהי בשרה – שע"ז אנו דנין בחיצתה ולא על דבר החוצץ) – מכוסה בקביעות יותר, ושאני ידות הכלים שהכניסו שלא בדרך שם צ"ל חיבור ואני – ע"כ תוכ"ד (ואין הזמ"ג לעין בס' הניל' אם שקו"ט בסבירה זו). אבל עפ"ז א) גם סתימה ליום ווימים צ"ל אינה חוצצת. והוא דלא ככמה אחרים. ב) בסתימה זמנית הרי אדרבה מקפידה להסירה (אלא שלא תומ"י), וע"כ נזקין בזה לעניין החיבור וביטול.

דרך אגב: הערת כת"ר מירושי יומא פ"ד ה"ד דהקביעות ע"י מסמר מבטל חיצת הנרתק, אף דלא הוא אלא ליום – יהוכ"פ, לא ניל, כי שם זהו קביעות **תמידי** שהרי זהו מחתה המיחודה ורק **לייהכ"פ**.

וישג

ב"ה, אדר"ח תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... במש' ושואל לקבל הסבר אודות המקווה ממנו בפועלות בחזקת
היהדות והפצתה והפצת המעינות ביחוד.

אינו מובן מהו ההסבר הנדרש, שהרי יושב הוא עי"ק ירושלים ת"ו
אשר מעלה נספת בקדושתה, ומזה תוצאה מובנית, שבס בקדושת האדם צ"י
הוספה, שהרי אתדל"ת נדרש מתאים לאתעדי"ע, והוספה הקדושה הוא ע"י
עניני התורה והמצוה ופנימיותם, שהו עניין המעינות, ובזה העניין דואבת
לרען כמוך, ז.א. שלא רק עינו טוביה בשלו אלא גם בשל אחרים, והרי בכמה
שטחים הכרחית עבדות הפצת האמורה, ובודאי שעל כו"א החיוב בזה,
שמזה מובן שלכאו"א ניתנה האפשרית ואין הדבר תלוי אלא ברצוינו, וכ"ל.

בברכה לבשו"ט בכל הניל.

וישנא

ב"ה, אדר"ח תמוז, תש"ה
ברוקלין.

הרבנית מרת רבקה תחיה

ברכה ושלום!

איך בין געוען צופרידען צו באקומען אייער בריף פון כייז סיון, וועגן
דער פרגראעסערונג פון אייער גרוועפ, און השם יתברך זאל העלפען או דאס
זאל ענטדעקען אין איך אינייער איננוויניקסטע כחות וועלכע מען גיט איך
פון אויבען, צו פרגראעסערען די גרוועפ פיל פאכיג סי' בכםות (קוואנטיטט)
און סי' איכות (קוואליתט) און עס אויז דאך וווערט די גאנצע מיה און
השתדלות וואס דאס פאדרערט, נעמנדיק אין באטראקט, או יעדע איינע פון
די פרויען אויז דאך ניט נאר א פרט (אינדיווידואל) נאר דאס בעאיינפלוסט די
גאנצע הויז און פאמיליע.

ספצעיעל בין איך געוען צופרידען צו לייענען אין אייער בריף או איר
האט אויך אנטעהויבן אגיטאציע צוישען די פרויען וועלכע גייען חתונה
האבען, וואס דאס אויז פון די העכسطו וויכטיקע זאכען, און ווי באווארסט
דער ווארט פון רבותינו נשיאנו, און ווי מען שטעלט זיך אוועק איזו גיט דאס.

אויף אייער פראגען, צו אroiיסקומע עפנטיליך און אויך אנטעהן דעם
נאמען, או דאס אויז א סניף פון נשי ובענות חבייד.

לויט מיין מײַנוֹן, או איזטער אין פאַרלויף פון זומער, וואס די ארבעט
ווערט שואָכער און די צאל באַטיליגטע זיינען וויניגער, אויז ניט די
פאָסענדע צייט, צו אַרְיַנְבָּרִינְגָּעָן אַזָּך, וועלכע זאל ברײַנְגָּעָן צו
דיסקאָשָׁאנָס אַמּוֹוַיְנִינְגָּסָעָן פון עטַּלְעַכָּעָן די חַבְּרוֹתָן, אַזְּנָעָמָן
אייז, ווען די ארבעט ווועט ווערטן מער און מיט אַ צוֹגְעָאַיְלָטָעָר טעמאָ, אַזְּנָעָמָן
דער נַיְעָס ווועט זיַן צוֹוַשָּׁעָן נאָךְ עַנְגָּרִישָׁע אַוְנְטָעָרְנָעְמָנוֹנָעָן, אַיְינָעָרְנָעְמָנוֹנָעָן
דער אַנְדָּעָרָעָר, וועלכעס ווועט געבען וויניגער צייט פָּאָרְדִּי וועלכע ווילען
זוכען קשיות.

וישנא

מרת רבקה תחיה: שרפַּשְׁטִין, סינסינטי. אגדת גנספה אליה — לעיל ח"י ג'רלד.

בעת רצון וועל איך מזכיר זיין אייך אייער מאן און קינדר ער שיחיו אויף
דעם ציון הך פון כי"ק מוי"ח אדמו"ר זצוקלהה"ה נונג"מ זי"ע איר זאלט
קעניע אונזאגען גוטע בשורות אייך אייער עניינים הפרטיכס אוון אוון עניינים
הכללים, וואס איינס אויז אפהינייניג פון דער צוויטען.

בברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
זכיר

ו'שנֶב

ב"ה, בדרכ"ת תמוז, תשי"ח
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

בمعנה על הודעתו אשר נולד להם בן למול טוב והכניסוו לבריתו של
אברהם אבינו ונקרא שמו בישראל יוסף יצחק שי,

הנה יה"ר מהשיות שיכנסו שהכניסוו לברית כן יכניסוו לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוגי תחמי מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב.

במש"כ ע"ד השם — פשיטה שאין להרהר כלל וכלל, שהרי הודיעינו
האריז"ל אשר "הקב"ה משים בפיו (של האב והאמ) השם ההוא המוכרח אל
הנשמה ההיא . . . והשם הזה נרשם למעלה בכסה"כ" (שער הגלגולים הך כג).

ו'שנֶב

עד השם: הי' אנשים שאמרו שאני צריך לחת אחורי הסכאה.

וישג

ב"ה, אי תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"ג עוסק בצד"
מו"ה שמואל שי'

שלום וברכה!

נעם לי להודיע ע"י גיסי הרב שליט"א מהספ"י וההשתדלות מצד כת"ר
שי כאשר ביקר במחנו הטי בסירקיו, ואך שלדכוותי בטח אין צורך בהבעת
תודה [ובפרט ע"פ מאמר רז"ל שכר מצוה, וביחוד כפי ביאור תורת
החסידות בזה, שמצוה הוא מלשון צוותא וחיבור, פירוש שכר האמתי והיותר
גדול הוא עצם קיומ המצוה שע"ז נעשה חבר ושייכות בין מצוה למצוה
הברוא והנברא שמצוות הרוי הס באין ערוך כלל וכלל, בכל זה לא נרצה אלא רק
להעדפה, להביע הנח"ר מיחס כת"ר האמור, ולהביע ג"כ התקווה שלא רק
שישמש יחס זה אלא שם יתגדל, שהרי נוגע הוא לחיזוק מוסד תורה,
ונצטוינו מעליון בקדש.

וסיפור לי ג"כ ע"ד השותדלות כת"ר בהשקר"ט עם מר שפירא שי' ואשר
לדבר ישנו המשך, ולכך נדרש עמידה על המשמר בצד שיחי' המשך בסדר
ועד לגמר, וכבר ידוע גודל העינו* במרז"ל שהמצוה נקראת על שם שגומרה,
שלכן בטוחני שככל הדרוש יעשה כת"ר בזה ועוד יותר.

ובעמדנו בחודש תמוז הוא חדש הגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע הנה יגאל כא"א בתכ"י מכל עניינים המבלבלים אותו
ויום שך תוספת ברכה והצלחה בכל עניינים הכללים והפרטים אשר הוא בהא
תלייא.

בכבוד וברכה לבשו"ט.

* להעיר מירוש ר'יה ספ"א ד, דבשביל להסמיך גמר המצוה להתחלה — בתקופה ג"כ
דוחית שבת הייתה בתחילה.

וישג

מו"ה שמואל: יאלאו, סירקיו. אגדות נוספת אליו — לעיל חט"ז וקמד. וכהנסמן בהערות
שם.
גיסי: חרב"ג הרב שמריהו גוראריה.

וישנוד

ב"ה, אי תמוז, תש"ח
ברוקלין.

אגודת נשי ובנות חב"ד סניף תל אביב,

ה' עליון תחינה

ברכה ושלום!

מאשר הנני קיבלת מכתבך הראשי פרקים מפעולותייך בשבועות שעברו.

ויהי רצון אשר תתגדלנה הפעולות בכל הכוונות הן בכמות והן באיכות
מתאימים לרצון רבותינו נשיאנו, וביחוד כי'ק מוויח אדמור'ץ זצוקלה"ה
נונג'ם זי"ע.

שבודאי ינצלו גם כנ מי הגולה שלו, הימים ייב ויג תמוז לביסוס
סניפים ופעולותיו, והתפתחות כל הדרוש, ויהי רצון שיהי בהצלחה גדולה
ואחכה לבשוי"ט.

בברכת הצלחה ולבשו"ט.

במש"כ ע"ד יסוד קופת גמ"ח ע"י סניפן – יה"ר שייחי בשטומוי"ץ,
ובימיהן ובימינו יקיים היעוד אפס כי לא יהיה בך אביו, בביאת משיח צדקנו.

וישנה

ב"ה, אי תמוז, תש"ה
ברוקלין.

עד החגיגות אשר בכפר חב"ד
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

마שרים קבלת מכתבים מכ"ד סיון, בו כותבים אודות יסוד הוועדה
והתחלת פעולותיו ובפרט בקשר עם התוצאות דחג הגאולה י"ב וו"ג תמוז
הבע"ל דחג הגאולה של כ"ק מוויח אדמוני' זצוקלה"ה נבנ"מ זי"ע.

ויהי רצון שיבואו כל החלטות בפועל באופן cocci טוב ובזה כМОבן
הנקודה הפנימית, אשר התוצאות תביא להחלטות טובות שאחרי כן
תתגשנה בפועל לכל אותן העניות בס מדבר במתכבר בעל השמחה בהנוגע
להתוצאות דחג הגאולה זה, ובפרט בהנוגע לכפר חב"ד שהוא מיסדו וגם
מנהלו ושם צוה ה' את הברכה להעשות מקום מרכזי להפצת המعتقدות
באיה"ק ת"ו ע"י מישח צדקנו ארץ עני ה' אלקיך בה מראשת השנה עד
אחרית שנה ואין הדבר תלוי אלא באנשי כפר חב"ד שהיכולת המלאה בידם,
ויהי רצון שבגלא דידן ינצלוה במלואה.

ברכה לבשו"ט בכל האמור.

וישנה

נדפסה בלקו"ש חכ"ג ע' 173 והורשמה ע"פ העתק המזכירות.

רה

אדמו"ר שליט"א

וישנו

ביה, ב' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הברך חיים שלום שי

שלום וברכה!

נעם לי לקבלת מכתבו, בו כותב אודור סדר הלימודים בהמכתינה של
הישיבה החק' תורה אמת, אשר השגחה العليונה העמידתו על חלק היפה
לימוד בה, וביחוד נעם לי לראות במכתבו אשר גם הזמן הנשאר מחוץ
להישיבה מלאו הנהו בלימוד התורה וקיום המצוות. ובಹכל גודל אשר בהם
ב להשפעה גם על אחרים בזה ע"פ מ"ש ואהבת לרעך כמוך, ויהי רצון שימשיך
בכל האמור וילך מחייב אל חיל ויבשר טוב.

בעת רצון אזכירו על הציון החק' של כי"ק מוויח אדמו"ר זצוקלה"ה
נג'ים זי"ע להצלחה בכל האמור.

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

במש"כ ע"ד אמרת אתה חונן במוצש"ק – יעון בשער הכלול שם.
וכמדומה שאניכ"ש אומרים הניל' וגם אתה חוננתנו.

וישנו

חיים שלום שי: דיטש, ירושלים.

וישנו

ב"ה, ד' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הוועיח איזיא נוינג וכוכי מוייה אברהム משה שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ט סיון, בו מבקשתו שכתבותי במכתבי אני
בענין שיטת הרמב"ם בג"ע ממ"ש הרמב"ם בפירוש המשניות לסנהדרין ג"ע
הוא מבחר ארץ שמן ודן וכוכי ומביא ממ"ש בכ"מ בענין ג"ע.

והנה אף כי מבוארים הדברים בכמה ספרים, אבא בזה עכ"פ בנקודות
הענין, והוא:

כמה דרגות בג"ע, ובזה ג"ע במדרגה היותר נמוכה, שהוא ג"ע המדבר
בפשות המקראות התחלה התורה, והוא בעלמן זה, שהרי אין מקרה יוצא
מידי פשטו, שמדובר שם ע"ד פירות שישיכת בהם אכילת הגוף ובזה מדובר
הרמב"ם בפירוש המשניות האמור וג"ע זה נברא ביחד עם כל העולם כולם,
וכמקרים הללו אלא שע"פ דברי הרמב"ם נעלם לאחריו זה ויתגלה לעיל.

למעלה מזה ג"ע שאין בהם חומר ולא גשם, והוא לנשומות בעלי גופים,
ובכללות מתחלק סוג הגוף אלו לשנים, הם ג"ע תחתון ועלין, ועל שניהם
מדובר בארככה בכ"מ ומהם בזוהר חלק ב' דף ר"י ואילך, יע"ש דמוכח שהוא
לנשמה ללא גוף, אלא שככל אי דג"ע עליון ותחתון אלו כמה דרגות וכמברואר
גם בלקו"ת ממנה העתיק כי במכתבו הקודס.

עוד עניין ישנו, והוא עולם הבא, ובזה פלוגתא של הרמב"ם והרמב"ן
הובא בלקו"ת לרבונו הזקן פ' צו טו, ג', שדעת הרמב"ם הוא ג"כ עולם
הנשומות בעלי גופים, והכתוב בריש פרק חלק, עזה"ב הוא עניין בפ"ע (שהרי שם
מוכרח שהוא לנשמה בגופים, עי"ש) ולדעת הרמב"ן, העזה"ב הוא לנשומות
ב גופים, והוא הרא העניין דתחה"מ, וע"פ האמור מובן שאין סתירה
מהמקומות שמצטט במכתבו מאחד לחברו.

וישנו

מויה אברהム משה: גראנברג, בני ברק. אגרות נספורה אליו — לעיל וקסת, וכנהנסמן בהעראות
שם.
שכתבותי במכתבי: לעיל ויש.

דא"ג כתבתி מכבר בזה ונדפס בקובץ ליוואוועיטש טי. ובוואדי נמצא
אצל מי באה"ק ת"ו.
ברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

ו'שנה

ביה' ד' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מכ"כ סיון, עם הפ"ג המוסגרים בו, בו כותב אודות הסברא לעשות נתוח, אבל איינו מפרש עניין הנתוח ואפשר הכוונה להנתוח הנקרא *Lobotomy* ואם כן איינו נראה לי הדבר עכ"פ לעת עתה, כי הרי פעמים וכי תכופות לא הצליח כ"כ ע"ע בנתוח, שזו מובן ש策יך לנסות בכל האופנים האפשרים מוקודם להזה והרוי ידוע שכמה מהכבדים (פיל) בכלל אופני הטיפול החדשניים שימושם בהם עתה, ישים כאה שפועלתם ניכר לאחרי שנה ושנתיים וכךאי ה'י אשר הרופא המטפל יכתוב בפרטיות דרך הרופאים שכותבים אחד לחברו, בהנוגע . . . תחיה הטיפול שעשו עד עתה וכי, ויראו כתוב זה להמומה במקצתו אשר בכאן.

ויהי רצון שכיוון שנכנסנו לחודש תמוז הוא חדש הנגולה של רבנו נשיאנו ראש ישראל, וגופא בתר רישא איזיל, הנה הגוף בכל הקומה שלו ועד העקבתא ימשיך מן הרח' ככל הדורש ויגאל כאו"א מכל העניינים המבלבלים ויכלו לעובוד הש"ת בשמחה שלימה ובטוב לבב.

ברכה לבשו"ט בכל האמור.

כתנותו מכבר בזה: לעיל ח"ב ר.

ו'שנה
לעשות נתוח: בהמשך להה — לזמן אגרת ותכת.

וישנט

ב'ה, ד' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסיק ארוך נתקבל מכתבו מכ"א סיון,

ובמ"ש אודות השיחה בעת קריית התורה, לפלא שצורך לשאול בכךן זה מעבר לים, ומובן שפלא עוד יותר גדול מה שיש מזוללים בהז ומביאים ראיותershונות, לאחרי שידועים דברי כ"ק אדמורי (מוירש"ב) נ"ע ונדף ג"כ בקבץ מכתבים שלו, ובראשו יairo נתיב לכ"ק מוח' אדמורי, ומועתק שם דברי אביו כ"ק אדמורי — זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע. וזו"ל: ברור הדבר אשר השומע קריית התורה ההלכתה, הנה מלבד זאת אשר מקים מצות השם, הנה עצם עניין הכאב שמכבד את התורה על ידי זה התורה מעוררת רחמים עלייו ועל אנשי ביתו ברוחניות ובגשניות עכ"ל. ופתח הדברים שם: יזהרו על נפשם שלא לדבר ולשוח בעת קריית התורה וכו'.

במ"ש אודות ההתוועדות ומה שיש לתקן בזה, הנה מובן שאינו כלל, אשר כל דבר קטן וגדול יהיה בדרך קבלת על גוירה וחוכה, והרי אפילו הקב"ה בורא העולם השפיע חלק מטורתו באופן שתהיה מובנת ע"פ שכל עאכ"כ שמאחד לחבירו בתוככי בניי צ"ל גם הבנה, ובפרט כשהמדובר בהשיכים לחב"ד, שבאים אפילו העובר דרך חוץ בשם ריחו קולט, עאכ"כ השווהה כמה זמן וכמה שנים, ולפעמים גם באופנים שהי' קשור במס' שע"ז הרי נחקרים העניינים ובפנימיות, וקרוב לוודאי שבאים זקני אני"ש היו משתדלים להסביר העניינים והדרישות מתקבלים היו ובכלל הרבה יותר מאשר משעריהם זה מראש והרי הובטחנו דברים היוצאים מן הלב נכנים אל הלב ובפרט שזכות הרבים מסיעתם וביחוד בכרח חב"ד שתפקידו כאמור זה כ"פ להיות דוגמא חי' למושב חב"די, וק"ל, ומובן שכל האמור הוא ג"כ בהנוגע לשיעורים הנלמדים ברבים וכו'.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור.

וישנט

בקבץ מכתבים: ובאג"ק שלו ח"א אגרת סז.

ויש

ב"ה, ד' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשרים קבלת מכתבו מכ"ט סיון והקדמוני.

וכבר כתבתי בכוון ذה, שהעדר אישור מכתבים, ברוב המקרים וכמעט תמיד, מפני ריבוי הטרדות, ולכן עונים על המכתבים הדרושים למען בדמי להשמר מטעות וכיו"ב שזה בא בראש, משא"כ אישור מכתבים נדחה מפעם לפעם ובפרט בעסקנות מסויימת (הנהלת עיריית אגוז'ח, נשי חב"ד וכיו"ב) שמתארים הפעולות בהמכתבים ע"ש הנהלת המסדרת.

نعم לי לקרות במכתבו אשר עושים הכנות הדרשות לחג הגאולה י"ב וי"ג תמוז, ויהי רצון שמהי זהה תקופה טובה לעשיות תכנית מפורטת בעוד מועד, ובמיילא יבטלו כמה עניינים בלתי רצויים שהיו עד עתה ע"י החפזון וכו'.

והרי כבר הובטחנו, שאף שכימי צאתך מארץ מצרים ארנו נפלאות, בכ"ז מחולקים הם, שאז הי' העניין דחפזון ובכל הדרגות דשכינה ישראל ומצרים, משא"כ הגאולה דלע"ל, ומזה מובן ג"כ בההכנה ליה אשר לא בחפזון תצאו, ומובאים העניינים בהמשך וככה הגדול ועוד.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור מתווך הצלחה בעבודה הקדושה ובהנקודה התיכון הפצת המעינות חוצה.

וישסא

ב'ה, ז' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

מר בנימין שי'

שלום וברכה!

נעם לי לקבל מכתבו מבשר טוב אשר מציעים לו לארגן את הנוער בבית הכנסת בו משרת בקדש בתורה מנהל, לשוחח עמם בעניין תורה ויהודות, וכן אשר יבקר לעתים קרובות בבית הכנסת.

ובודאי לモות להאריך שבאים תמיד מוכרים היו בזה, בודאי אשר בעקבות דמשיחא ובפרט בין הנוער אשר כל שינוי לטובה בהם, הרי זה נוגע לאופן בנין ביתם בישראל לכשיגיע זמנם להנשא, ז.א. נוגע לדורות ולדורות דורות, שמהו מובן שכל יגעה והשתדלות בזה כדיות הון.

וכבר מلتוי אמורה בכוגן דא, שבהנוגע להנוער ארץות הברית, הנה בכל הגילים ובכל הכתות, ציריך למדם הלוות הרציקות למשה בחיי היום יומיים, ולא עוד אלא שהלאוי הוי קובעים לימוד זה גם המבוגרים והגדולים כי העם הארץ בדור הכי צעיר, בעניין ברכות הנהנין, תפלה שמירת שבת וחי וחרסון הידיעה בהם, הכי מבהילים, ורואים במוחש העניינים הנגרירים על ידי זה הבלתי רצויים לגמרי, וכי"ל אף שפשות שאינו דומה שיעור הזמן שיש לקבוע בזה בכל הכתות, אבל פשוט שמכורה הלימוד, ושמוכרח לעורר ולזרז התלמידים שגם בשעות העומדות לרשותם, יחוירו על דיניהם אלו וIOSIFO למדוד בהם, ובפרט שהרי הקיצור שלוחן ערוץ מועתק גם לשפט המדינה, שפה האנגלית.

אף שאינו מזכיר עד"ז תקותי שמתאים לדברנו, יש לו קביעות עתים בלימוד החידות וגם מוסיף בזה דמעליון בקדש ציווי רז"ל.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור,

בשם כי"ק אדמוייר שליט"א
מזכיר

נ.ב.

במ"ש אודות ראיון, יתדבר בזה עם המזיכרות בהנוגע לזמן המתאים.

וישסא

בנימין: סערווייא. ברוקלין.

אדמו"ר שליט"א

ריא

ו'שב

ב'יה, ד' תמוז, תש"ח
ברוקלין, נ.ג.

הו"ח איי א נו"ג וכוי מו"ה ירחה מיאל שי

שלום וברכה!

בمعנה על הודיעתו מהכנסתם לדירה חדשה –

הנה יהיר מהשיית שייהי משנה מקום משנה מזל לטובה ולברכה
בשמיות וברוחניות.

בברכה לבשוי"ט בעבורה"ק בהפ' המעינות.

במש"כ ע"ד המקוה – מובן שצרכי להשתדר בכל עוז לעשות מקוה
בשכונתם – עכ"פ מקוה לאנשים לחוד. ואין לך דבר העומד בפני הרצון.
ובפרט עניין נעלם כזה. ועיין ל��"ת תבואה (מג, ב) רמזי תהילים בסו"ס או ר
תורה להה"מ ע"ד הבשוי"ט ועוד.

ו'סג

ב'יה, ה' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מז"ק סיון. במ"ש אודות ביהכ"ג החדש בקשר עם
הקייטנה.

כנראה שלא נודע להם מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר למנהל ביהכ"ג

ו'שסב

מו"ה ירחה מיאל: בלומנפלד, ריא. אגרות נספota אלי – לעיל חי"א ג'תפב. ג'חשייט. ל�מן
ר'תעד.

ו'שסג

ביהכ"ג החדש בקשר עם הקיטנה: שהביהכ"ג צרייך מאר לחתלה ולימוד.
מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר: אג"ק שלוחה ח"ח בירפא.

ריב

אגרות קודש (וישג)

במאנטוואל, על אשר סרבו לעשות שם מסיבות שבת, והלבשו העניין בקדושת ביהכין וכו' . . .

ויהי רצון שיכוון שמשמשים ובאים ימי י"ב וו"ג תמוז שהי' נחxon לעלה מדרך הטבע, הנה סו"ס ינוצחו ויתבטלו כל העניינים המפריעים להנחתת כפר חב"ד מותאים לכוכנות מייסדו וממנהלו הוא כי"ק מו"ח אדמור' ויעשה זה בחסד וברחמים ומתוך הרחבה אמיתית ובאופן דמוסיף והולך מוסף ואור עד אשר לילה כיום יאיר.

בברכה לבשוי"ט בכהנייל.

וישס

ב"ה, ח' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הריה"ג הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד'
מו"יה בנימין אל"י שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתבו מאדר"ח תמוז ומב' תמוז עם המצורף
אליהם, ובודאי בהזדמנות יודיע השער הרשמי של הפרנק וכו' וכו' .

ויהי רצון שיהי העניין בדעתםארק התחלת טובה להפצת המעינות
במדינה זו והمدنיות שבסביבתה, ובהלמות שהיו עד עתה תוגמר תקופת
התחלת, אשר רק כל התחלות קשות, ויפוצו המעינות כוחה, תורה תמים
נгла וחסידות גם יחד, ומגלאין זכות ליום זכאיו הם י"ב וו"ג תמוז הבעל
גאותה ורבנו נשיאנו ראש ישראל הרי גופא בתר רישא גרייר, ויהי רצון שנגאל
כאו"א מעתנו בתכ"י בוגאלה מכל הענינים המבלבלים ובנץחון גלי עליהם
כמו שי' בימים ההם לפני ל"א שנה, ומתוך הרחבות הדעת יגבירו חיליהם
בכל אותם העניינים עליהם מסר נפשו בעל השמחה, ולכל לראש בהעמדת

וישס

מו"יה בנימין אל"י שי: גורודצקי, פרנו. אגרות נוספת אל"ז — לעיל ח"ד ד'תשס. ובהגסמן
בהערות שם.
העניין בדעתםארק: פתיחת ישיבת.

תלמידים יראי ה' ולומדים תורתו תמים (הנלה והפנימית) ומקימי מצות
ה' בהדור.

ברכת הצלחה בעבודתו בקדש ולבשו"ט.

וישסה

ב"ה, ה' תמוז, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

... בימי אודות האברך ... שי, לע"ע לא נתקבל ממנו מכתבים, ויש
לסבירו ע"פ מאמר רז"ל שכשנולד ילך במשפחה הי' סימן ברכה לכל
הענינים, ובפרט שהרי כבר ראה גם בענייبشر שינוי לטוב והתחזוקות
בבטחן בהש"ה תגדיל עוד יותר ותמהר גם תחש.

במה שכותבת היא (مرة ... תחיה) אשר עיפה היא ביותר מעבודתה
בביה"ס ומעבודת הבית, תקוטני חזקה שזה רק בתקופת ההתחלה לאחרי
ההפסיק משך זמן, אבל צעד אחר צעד נכונות למסלול גם מתרגמת ומדורת
זמן באופן שמתמעטת העיפות הלוון ופחות עד שתעברו למורי, והרי
הסיפוק נפשי שבודאי כרוך בעבודתה קדושה זו ימחר עוד יותר בהעברת
העיפות ותמורתה הוספה בछות הגשיים והרווחנים גם יחד.

ברכה לבשו"ט בכל האמור ולהצלחה בניצול יומין זכאי ימי הנגולה
י"ב ויב' תמוז הבע"ל המכחה לבשו"ט.

וישטן

ב'יה, ה' תמו, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ח הרה"ח אי"א נו"ג רב פעלים בעל מדות וכוכי
מו"ה ישראל שי'

שלום וברכה!

בנעם נודעתי זה מכבר, אשר נכנס כת"ר לכהן בקדוש בישיבה הק' תומכי תמימים מייסודם וכנהנלהתם של כי'ק אדמוני' מוהרשב' ובנו כי'ק מו"ח אדמוני' — זוקלה'יה נג'ם זי"ע. וביחודنعمלי לקבל אחרי כן הידיעות אוזות הפעולה אשר על התלמידים שיחיו, ז"ע נתקבל כי'ק מכתב כת"ר מעש"ק.

ובעת רצון — מתאים להבקשה — אזכירו על הציון הק' של כי'ק מו"ח אדמוני' זוקלה'יה נג'ם זי"ע להצלחה מופלה בכל עניין הישיבה, ובנקודה התיכונה והפנימית — להעמיד תלמידים ראוים לשם תמים. [להעיר מערclin ליא, א, תמיימה רבוי אומר כי ובפה"מ. ומהר חלק ג' קסガ, ב]. ביחוד עם סגל הר"מ והר"וי והמשפיעים דישיבה קדושה זו.

וע"ד פלוגתא דרבוי ווחכמים בערכין (שם), שלרבוי — לרוב המפרשים — תמיימה הפוי משלימה החסרונו דשנה זו, אבל אין משלימה החסרונו דשנים אחרות, אבל מעלה בדבר שתלמיד תמיימה היא, שנת החמתה. משא"כ לחכמים, הנה אף שלפעמים ימי רק ימי שנת הלבנה, מעלה בעניין שלפעמים לא רק עצמה תמיימה, אלא משלימה ומתמתת השנים שעברו, שהרי זהו עניין חדש העיבור.

ובעבודות הש"ית — זהו חילוק שבין עבודות הצדיקים [וכמברואר בתניא אשר אפילו בינוי ועכו"כ צדיק, לא עבר עבירה מימייו והולך תמיד לבטח דרכו] ובעבודת בעלי תשובה [שכשחם במעלות הרוי הם משלימים גם החסרונות שמעבר, שזדונות נעשו להם כזכות, ובלשון רוז'ל hei רגיל לקרות דף אי יקרא שני דפים כמשל חבל הנפסק וחוזר וקישרו שבמקום הקשר הוא כפול ומכופל (יעיין אגה"ת לרבינו הוזן סוף פרק ט)].

וישטן

מו"ה ישראל שי': ג'רומן, ירושלים. אגרה נוספת אליו — לעיל ח"ד ה'רטה.

אדמו"ר שליט"א

רטו

והרי זהה מעין מעלת תורה החסידות על תורה המוסר, וכיודע המשל מהבעש"ט אשר, שני אופנים בשמירה מגניב: ע"י קול צעה "גאנב בעית" ולהבריחו, ואז לאחרי זמן hari חוזר ובא, או להתחזק ולתפסו עד שאין יכולת (או גם אין לו רצון) שוב לגנוב. וכך הוא החלוק גם דתורת המוסר ותורת החסידות.

ובימים אלו שלפניימי חג הגאולה, י"ב ו'יג תמוז, גאות מנהל הישיבה כ"ק מוויח אדמור"ר, והרי גופא בתור רישא איזיל, הנה יי' רצון שיגאל כא"י' מאתנו בתכ"י מכל הדברים המבלבלים, ובנצחון גולייהם כמו שי"י בימים החם לפניו ל"א שנה, ומתוך הרחבת הדעת יגבירו חיליכם בכל אותן העניינים עליהם מסר נפשו בעל השמחה, ולכל בראש — בהעמדת תלמידים יראי ה' ולומדים תורתו תמים (הנלה והפנימית) ומקיימי מצותיו בהידור.

בכבוד ובברכת הצלחה בכל האמור ולבשוי"ט בזה.

וישסז

ב"ה, ה' תמוז, ה'תשח"י
ברוקלין, נ.ג.

לכבוד הד"ר חנוך שי' רינהולד

שלום וברכה!

הנני בזה לאשר מכתבו מיום לי' בניסן שמתעכבר בהילoco יותר מדרך הרגיל ונטקבל ביוםים המkosherim לחג השבעות, ולכן נתacher המענה עד כה מגודל התרומות ואותו הסליחה.

תוקן מכתב כב' הוא בשאלת היחס של המחנן למשפחחת החנין, ביחס בהנוגע לחניכי עליית הנער הבאים ממשפחות משבץ מוסרי גרווע והמדרייך צרייך להעמיד ולהזריך את הילד לדרכ' חדשה ונמצא פוגע ביחס הילד להוריו וזיקתו למשפחתו, ובפרט בהנוגע לאחינו הספרדים עולי מרוקו וכו'. ושותאל השקפתך בזה.

המשל מהבעש"ט: ראה גם לעיל חט"ז אגרת התקנה.

וישסז

נדפסה בלקו"ש חכ"ב ע' 395 והושלמה ע"פ העתק המוצכירות.

ובمعنى על הניל', יש להקדים תחילת נקודה יסודית השicketת לנער בכלל, והיא אשר הנער בכלל אין נטה לשירות והשicketת עולם שלו מתפתחת כחטיבה אחת. וכתוואה מזה, כאשר מעיריהם חלק ומשכניים אותו כי בטיעות יסודו, הרי מזעינים את כל הבני. ומכל שכן כשנוגעים בעניינים ונכיסים שהחנן החשייב אותם ליסודים.

והנה המתבונן בחי אחינו מעדות המורה רואה עד כמה כל השקפת עולם שלם המחדירה את המעשה והדבר והמחשבה גם בחים היוסי יומיים מקדמות דנא ועד ימינו אלה ממש — היא האמונה המוחלטת בתורה ומסורת ומצוותי, וכן האמונה המוחלטת והמשמעות הגמורה ביחס להוריהם ומוריהם, והן הן הקובעות כל הנוגות שלו, לא רק בעניינים שבין אדם למקום אלא גם בעניינים שבין אדם לחברו. ורק על ידי משמעת חזקה זו, ובלי חכמיינו זיל, קבלת על שלמה זו, החזיקו הם מעמד בין במובן הדתי, בין בענייני מדות טובות, צניעות וכו', במדינות אשר נמצאו עד עתה, בתנאים קשים ובסביבה מלאה נסונות, באקלים אשר ימי הבגרות מקדימים לבוא כמה שנים לפני מועדם בעדות האשכנזיות, ימי הבגרות עם כל היצרים והנסונות הקשוריים בהם.

זאת אומרת, אשר כל נגעה, חלשות וגרעון בקבלת על האמורה מזעינים את כל השקפת עולמו של העולה ממורך, תימנו וכו', מסוריהם את הרسن ואת כח המעדר ומשאייריהם אותו לנפשו במאבק תמידי עם היצר. וmobונות התוצאות העוללות לבוא מזה. ואולי עוד יותר בדברים שבין אדם לחברו מאשר בדברים שבין אדם למקום, כי סוף סוף יראת העונש של מאסר וכיו"ב מועילה באה באח ביחס עם השקפת עולם המאשר את הקדוש והטוב והמוסרי ושוללת את ההיפך.

mobון וגם פשוט שאי אפשר בין רגע להחליף את המשמעת לאב והaimon בו ובמורו לשעבר — במשמעותו ואמוון במדרך ומורה חדש הדורש את ההיפך, שהרי הבהיר או הבחרה משפרקו מעלהיהם משמעת פעם אחת אין נרתעים מלהשוו את זה פעם שני ושלישי.

מכל האמור mobונת השקפת הברורה, אשר עד אשר יכינו השקפת עולם מיוסדת וmbוססת ככל הצורך המתאימה לרמת ההבנה של נער מסויים, אסור לנցע ביסודי השקפת עולם שלו בהוה, כי לא זה המקום — לסתור על מנת לבנות לאחר זמן, כי בינותים עלול הנער אודוטיו מדובר לרצת מטה מטה מבלי אפשרות להעלותו עמוק מתחת בו ירד.

כל האמור לעיל איןנו נוגע כלל בנקודה הדתית שבענין, כי אם בהנוגע

להצד החינוכי והמוסרי, כיוון שכנראה ממכتبו לזה נתקוין. והגמ' ששאלתו מובנת — שאי אפשר להשאיר את הנער באוטו המצב כמו שהיה בפינה נדחת במרוקו מבלי כל שנויים, אבל מובן גם כן שאסור לאחיו בקצתה השניה, ז.א. לטלטלו בкус' הקצתה אל הקצתה, לרשע את כל שratio במשך כמה וכמה דורות ואחר כך להתחליל לנשות לנטווע אותו בתרבות זורה ומזרחה לו בתכלית. והדרך בזה צריכה להיות — צעד אחר צעד ולהתחליל לא בהיסודות. במלים אחרות, להשפיע על הנער על ידי האבות והמורים שלהם, ובמدة שצורך להשפיע על הנער באופן ישיר — לעשות זה מבלי לנgeoע בעניינים המקודשים בעיניהם ללא כל ספק.

מובן שדרך זו ארוכה היא, אבל אשרו של דור שלם תלוי בזה, אושר המחייב הרמוני נפשית, ובזה בריאות כפюת ובריאות כמשמעותה — להעשות חלק בריא מהחברה. וכך כדי שיתארך תhalb' המיזוג (באופן החיכים דתקופתנו כו') של אחינו ממרוקו ותימן וכו' כמה וכמה שנים יותר ובלבד שיצאו ממיוזוג זה בראים ושלימים, עכ"פ שלימים באופן ייחסי.

בעי' חיונית ופרשה כאובה זו דורשת אריכות הרהה יותר, אבל, כנ"ל, לא במכتب אפשר לפרטוה כלל הדרוש, ולכי כאיש העובד בשטח החינוך תקוטני שורות האמורויות תספקנה להבהיר השקפותיו וגם לתת בטוי לצעריו העמוק על השערורי' המבילה השוררת בין הנער דאחים' עולי מרוקו ותימן וכו' במשך שנים האחרונות, ואשר כל אחד מתנוו בתוך כל ישראל בצדך יכול להיות לקוות ולדרוש — שהם ישמשו מילואים למאות אלפיים מהנער המזהיר שלנו שנשמדו בדרכנו דור גלות וחושך כפול ומכופל זה.

תקוטני שאין מן הצורך להוסיף הערה המובנת, שאין ח"ו וח"ו כוונתי להוציאו לעז או שם רע על אחינו הספרדים, ובפרט אשר רבות נודע לי מצורתייהם ומצוקתם באוטן המדיניות ממש באו, שהרי נמצאים שם עשריות מוסדות חינוך משלנו ובראשם עומדים אנשים מסורתיים אחורי כל פרט מהחיי התלמידים והتلמידות, לא רק בשעות בהן נמצאים במוסדות החינוך אלא גם בשעות שלפניהם ושלאחריהם ובהמצלם בבית וברחוב. אבל — בצדדי לתקן מצב אסור להעלים עין מפרט המצב, והעלם עין זה אסור אפילו באם מתכוונים להרגיע את עצמו ולהרגיע את הסביבה, כיוון שעיל ידי זה מחלישים את המרץ לתקן ולפעמים גורמים לפעולות בכיוון ההפוך.

ואני תקווה כי כבי ינצל את הנסיבות בסחון מההשגחה העילונה ואת האפשרויות שניתנו לו על ידי משותו בחלוקת עליית הנער וילדים, שתהיה עלייתם בפנימיות ובאמתיות לא רק בארץ ישראל במובן המקום והשיטה

הגשמי, אלא גם לארץ ישראל הרוחנית, עלי פנימית ושלמה, עלית הגוף והנפש גם יחד. ואין לך דבר העומד בפניהם רצון. ובפרט שסוף סוף – ילדים ונעור אלו אחינו בשרגנו הם, ובלי ריבינו הזקן בעל התניא והשוו"ע נפשם היא חלק אליה ממעל ממש ועל כל אחד ואחד מהם מעיד בורא עולם ומנהיגו – בני בוכורי ישראל, בניים אתם לה' אלקיכם.

בכבוד ובברכה.

וישת

ב'יה, ו' תמוז, תש"ח
ברוקין.

הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד'ץ
מוריה רפאל נחמן שי' הכהן

שלום וברכה!

... לפלא שאינו מזכיר דבר בהנוגע לענייני אנ"ש הכללים אשר באמת הם הצנור והכלי לענייני אנ"ש הפרטיטים, והרי אין כל נפק"ם באם מודים בזה או אין מודים בזה, ובסגנון הרמב"ם שהרי הדיעות הולכות אחרי המציאות ולא המציאותacha אחורי הדיעות, אף שכפי ששמענו מרבותינו נשיאנו, באם אפלו לא היו עניינים הכללים נוגעים ובהם תלויים עניינים הפרטיטים, כי"כ צריכים להתענין בזה להתאמץ ולהתגייג בביסוסם ותיקונם וק"ל, ויהי רצון שיש"ס תחדר הכרה הניל בתוככי כל אחד מאנ"ש, ואז יקבלו כל העניינים הכללים פנים יפות ופנים מאירות, ותיכף תורתה ג"כ הטבה בעניינים הפרטיטים.

והרי נמצאים אנו בימי סגולה בימים שלפני חג הגאולה י"ב וו"ג תמוז, גאולה רבנו נשיאנו ראש ישראל, וגופא בתר רישא איזיל יהי רצון אשר בכל הקומה ועד העקבטה יומשך מן הראש כל הדרוש ותהי הקומה שלימה ואחדיה ובמילא גם הגאולה שלימה ואחדיה ויכול לעובוד השיתות בשמה ובטוב לבב.

בברכה לבשוי"ט ובברכת חג הגאולה.

וישת

הרה"ח .. הכהן: אגרות נוספות אליו – לעיל חט"ז הרצט. ובהנסמן בהערות שם.

וישט

ב"ה, ו' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

בمعנה למכתבה מעש"ק בדבר והקדמו,

כמובן כבר כתבתי לה ובכל אופן כנ"ה הוראת חז"ל אשר אין להתערב בין איש לאשתו ובפרט בנדון האמור, אשר באמת שניהם יראי ה' ומקיימי מצות, ואם אפילו ישנים איזה פרטים הרציכים תקוניים או עכ"פ שיפור, טוב יותר להשיע בזה בעקיפין ובדרכי נועם ובדרכי שלום דוקא, ונוסף על שזו דורך הרואי, הרי גם להצלחת השפעה, רואים במוחש אשר בעקיפין ובקירוב פועלים יותר מאשר ברוגזה ובאופן דיקוב הדין את ההר . . .

ויהי רצון אשר לא רק ימים ושנים טובות תרווה רוב נחת אמתי הוא נחת היהודי חסידותי מכל יו"ח שי.

ברכה לבשוי"ט.

וישע

ב"ה, ו' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו, בו כותב ראש פרקים מתולדותיו ואשר מורה הוא בענייני מוסיקה הן בבי"ס והן לפרטים.

ובודאי לモתך להאריך בהסביר דברי המשנה, אני נבראתי לשמש את קוני, והוא עיי קיומ רצון קונו, בלימוד התורה וקיום המצוות, שמצוות מובן שבאיזה מקצוע שיהי שמתעסק האדם, ברור גם בו אפשרות להפיץ היהדות

וישע

נדפסה בלקו"ש חכ"ג ע' 500 והושלמה ע"פ העתק המזכירות.

האמתית ועניני בתוככי אלה שבא עמם ב מגע ובקישור, ועכ"כ אם הקישור הוא יחס של מורה ותלמיד, אשר תלמיד כל תלמיד רגש של אהדה וכבוד אצל המורה, שזו מכשירו ג"כ את התלמיד לקבל דברי המורה אפילו שלא בשטח המקצוע, וכנראה כל זה במוחש, ובפרט שלפי כתבו תלמידיו במקצועם ברובם מהנווער, אשר כל שיפור ותקון מצבם, הרי זה תקון ושפור בעניניהם בעtid, וכלל בראש לבניון ביתם בישראל.

ומהנ"ל מובן אשר כל גישה והשתדלות בזו כדאיות חן.

במ"ש אודות כניסה ללימוד בישיבת תומכי תמימים דלוד ופרט מניעות אחדות המונעות אותו מזה.

הרי בכלל השאלה בפועל עומד על סדר היום בעוד חדש וויתר, לאחרי הפסק של הקיץ, שאז סדר מסודר בישיבה, והרי אפשר להשתמש זמו זה יסתדרו איזה פרטים מלאה שמצוירים במכתבו, ובמ"ש שি�ינו אצלם חובות וכן גם לאחר שיכנס לישיבה צריך יהיו להמשיך עבודתו במקצועו בצד לסלק הרוחבות. – הנה בUCH יבוא בדברים בזו עם הנהלת הישיבה, והרי כמה אפשרויות בסידור הניל באופן שיווכל לקיים כל סדרי הישיבה וכבר נאמר ותשועה ברוב יוש.

ויהי רצון מבורא עולם ומניגו המשגיח על כארוא בהשחה פרטית אשר יעליה מחייב אל חיל בדרכ התורה והמצווה היא הדרך המובילה את האיש ואשה הישראלים לאשרו האמתי הן בשמיות והן ברוחניות, וינעם לי לקבל ממן בשווייט בכל האמור.

ברכה לבשוייט,

בשם כי"ק אדמוייר שליט"א
מזכיר

רישעא

ב"ה, ז' תמוז, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבים מכך'ד וככ'ה סיון. נעם לי לקרות בהם עכ"פ ראשי פרקים מפעולות צעירים אגודות חב"ד סניף . . . ובטוח יתקבל המשך ידיעות בזוה, ויהי רצון שיהי' תוכנס בשו"ט טוב האמיתי טוב לשמים וטוב לבריות.

אגרת לתלמידים מט"ז סיון התש"י"א, יש לפרסמה באופן המתאים, כי הרי תוכנה מתאים לכל שנה ושנה ואין צורך באגרת חדשה.

במ"ש אודות השתמשות חב"ד באולם השורי במחולות, ויש חשש מתגובה הציבור, אינה מובנת הסברה לשימוש באולם זה, כי מה מקרים להכנס בספק ובפרט בחדים אלו אשר האוירה מותחה ביותר.

בעת רצון אזכיר את התלמידים וכל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כי'ק מוויח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע כאו"א להמצערך לו מתאים להוכן כתבו.

בתמהון קראתי בסיטום מכתבו אשר אומר הוא ושמרו וגוי שהוא היפך ממנהג אנייש מדורי דורות, ומובן שהסבירה שכותב זהה אינה מספיקה כלל וכל לבאר הנגגה הפכית מרבותינו נשיאנו שהורו לתלמידיהם והחולכים בעקבותיהם, ולאחרי בקשת סליחתו מוכרכני לאמר שגם עי' נגלה מבהילה החנהגה עי' הוראת חז"ל בהנוגת תלמיד לרבות (סוכה ל"ב ע"ב, רב אחא בר' דרבא מהדר כו' הויאל ונפיק מפומי כו') ובמ"ש בהעדר הסミニות בלאיה בבייחכ'ין בו מתפלל, יש מקום לומר' שההוראה בינוין גאולה או תפלה מתבטל העדר הסミニות, [להעיר גם מפולוגת הידועה**], על סמוך

*) או זה עצמו שחוש שלא יאמר ושמרו בפדי להחסידך כו'. — והנה כחניל הוא לשיטתי שכותב. אבל א) בכתב בס"י שלילת אמרת ושמרו הוא מפני חיש חפסק ודלא כתבו. ב) בפי כי בפס"ד להצ"ע לאו"ח סרלי'ו כמו בנדוי'ד שלא לומר ושמרו.

**) מנוחות צח, א. ובתוס' שם עח, ב.

רישעא

נדפסה בלקו"ש ח"ט ע' 285 והושלמה עי' צילום האגרת.
אגרת לתלמידים: דלעיל ח"ד א'נא.

ממש או לא ממש] משא"כ כשבא במאצע עניין חדש, לא עניין גאולה ותפלה, וק"ל.

בעת רצון וועל איך מזכיר זיין אייך ביידען אויף דעם ציון הק' פון כ"ק מוייך אדמוני' זצוקלה"ה הנג"מ זי"ע צו דעם וואס איר באדארפט, און זיכער אייז ניטה קיין גראונט אויף צו איבערטראקטען ח"יו און אונטלו אויף א קליענים חלק פון נירעוזיטעט, און ספצעיכל לוייט די ערקלערונגן בארכיות ובפרטיות און אין א אופן וועלכער אייז פארשטענדליך אונט אין שלן אונושי, דעם עניין פון השגחה פרטיה פון השם יתברך וועלכער אייז דער עצם הטוב, פאלט דאך אפ די גאנצע מעגלקיקיט פון איבערטראקטען.

עס וואלט געוען גוט איז אלס צוגאנט צו דעם וואס געוויס האלט איר אן דעם מנהג בנות ישראל השרות צו געבען אויף צדקה יעדער מאל פאר ליכט צינדערן ערב שבת און ערב יומ טוב, זאלט איר טאן איז אונט אונט וואכען טאג אין דער פריה, ביז קומענדען ראש השנה, און פארשטענדליך איז דאס דארף זיין בליל נדר.

בברכה לבשוייט בכל הניל' ובברכת חג הגאולה,

מ. שניורסאהן

ו'שעב

ביה, ז' תמוז, תש"ח
 ברוקלין.

הנהלת כפר חב"ד
 ה' עלייהם יהיו

שלום וברכה!

ימים אלו נתקבלו הפי"כ מישיבת ועדת הבিוראים מר"ח אייר, ומישיבת
 הוועד מט"ז וכ"ו אייר ור"ח וח' סיון . . .

אין מבואר כלל, מהו הטעם בשכל לשילת שיווק מאורגן ובפרט לאחררי
 שזה כמה נדבר בהכרחות שבזה וכוי, ודעתו כבר כתבתטי שצורך לנצל הלואות

ו'שעב

שיווק מאורגן: ראה לעיל ח"ד אגרות ד'תאלן. היילז.

אדמו"ר שליט"א

רכג

שאפשר לנצלם וכמה טעמים, ושיווק מאורגן כפי כתובם – הרי נוסף על המועלות בזיה בכלל, يولיל גם בהשגת הלואות.

הערה כללית לאיזה סעיפים בהפ"כ (אף שchmodה כבר כתביי כי"פ ולכמה מארגוני חב"ד) והוא: מענה של מי שייהי הכתוב באופן פרטני, איןנו מחייב **כלל** הנהלת מוסד או ארגון או הנהלת הכפר לאיזה עניינים שייהיו, ורק המענה שלי המתקבל רשותה בمعנה להנהלה, ופושט שאין נפק"מ מי הוא השואל באופן פרטני, כי הנקודה בזיה היא, אם זהה שאלת אלו או בשם אלו שהם מייצגים הכפר או המוסד וכו' או שאלת איש פרטני בתאזרע העניין כפי שנראה לו וכו' וק"ל.

בשאלתכם באם בהשכון החדש, יבנו בתים של ארבע דירות או רק של שתי דירות, – כבר כתביי שצורך להשתדל ככל האפשר שלא רק בהכפר בכלל יהיה בו חלק חשוב של חקלאים וחקלאות, אלא שגם ביחס לשכון החדש יהיו אופי חקלאי, וכן הוסיף שחקלאות בנדוין דידן הוא לאו דזוק אעבודת שדה תבואה, אלא גם ירקות וכו'ב, ואם בהנוגע לאופי החקלאי אין נפק"מ בין בית של ארבע דירות או רק שתיים – הרי אז יש לדון על תכנית זו בהתאם להועלות שיש בזיה לבני זו וכמ"ש בשאר ענייני הכפר לפלא שאין מזקירים מהנוגע אצל אלו אשר מבון הגשמי הם כאצלם והרי כמה כאלו נמצאים באה"ק ת"ו ויש להתבונן בהתוצאות מאופן הבני וכו'.

... קיבלתי מכתבם מאיזה אנשים, שפנו בבקשת שנותן לעוד הכפר, והוועד אמר להם שיכתבו ישר אליו, וモבנת התמיini בהנוגה כזו. אבל כיוון שאיני אחראי לנכונות ההודעה שהוועד צוה להם כתוב, הנה ענייתי מכאן לפנוי כזו – שעלייהם לפנות לעוד הכפר, ולכל היותר אפשר לשולח העתקה מכתביהם לכאן, ותו לא מיידי ...

בכלל – לא זו הדרך אשר כל דבר גדול ואפילו ביןוני ואפילו קטן אינם מחייבים, ובמהירות הכני גודלה הפס"ד שלהם לשלה השאלת לכאן, לא זהו אופן דהנהלת כפר ומוסד.

ברכה לבשוי"ט והצלחה בעבודת הקדש דביסוס והתפתחות חב"ד.

ז"ע נתקבל המכ' מר"ח עם הפס"כ המצורפים.

וישעג

ב"ה, ז' תמוז, תש"ה
ברוקלין.

הברך יצחק שי'

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מב' תמוז, בו כותב אודות העין דמסבות שבת וכן
ההכנות לימי החופש. ונעם לי לקרוט במכתבו ע"ד הסברא לקבוע לימוד
בתויה"ק בימי החופש באופן מורחב, וגודל התועלת בדבר מובנת וגם פשוטה
שזה מובן שכדאי השתדלות ועד כדי גישה, בכדי להביא הדבר לפועל, וכי
רצון שיצליה בזה, ומובן שזה יוסיף בברכות הש"ת והצלחתו בעניינו
הפרטים ובזה התקדמות והצלחה בלימוד התורה לעצמו וקיים המוצאות
בהידור.

בשאלתו שישם כאלו שמסכימים ללימוד עמו ובתנאי שלא ידבר עליהם
בעניינים שבפועל.

לפלא תנאי זה, והרי יכול להסבירם שאפילו כshedbarim בעניינים של
פועל הרי הברירה **בידם** לעשות כפי שיחילטו הם, ואם כן אין מפסידים דבר
ע"י דבר עמהם, ואדרבה מרווחים, שהרי אפשר שבדבריו תהינה נקודות
חדשנות וביאורים שלא שמעו אודותם עד עתה, וע"ז יובן להם העניין יותר.

בכל אופן מובן שאפילו אנשים כהנ"ל מחויבים הם בלימוד התורה
שהרי זוהי מצוה בפ"ע וכן עליו למדם, ומה שמצויר מרוז"ל ע"ד לימוד
תורה לתלמיד שאינו הגון, כבר כתוב בזה רבנו הוזקן בעל התניא (פוסק בנוסטר
דתורה) והשוו"ע (פוסק בוגלה דתורה) בהלכות תית' שלו פרק ד' סעיף ג'
בקו"א, ומסיים שם שהתלמיד (אינו הגון) עצמו חייב ללימוד וכיו' וגם הרוב כו'
אם אי אפשר בעניין אחר, אלא אם אפשר להחזירו תחלה למוטב ע"י שלא
יכניסו לו בית המדרש מדים אותו תחלה, ורבנו הוזקן כותב זה אפילו בזה
הazel במצות ואין בו יראת שמים ואין מקיים מה שלומד אף שיזע

וישעג

חלה נרפס בלקו"ש חכ"ב ע' 492 וחלקה בחכ"ג ע' 409 והוושלמה ע"פ העתק המזכירות.
 יצחק: אורחון. אגדיר. אגרת נוספה אליו — לעיל חט"ז ה'שכ'.

אדמו"ר שליט"א

רכה

אודות הציווי, ועכו"כ באלו שכותב אודותם שבטח הסיבה מפני שחשר להם בידיעה.

בשאלתו בהזורה למד תורה בלי פשות, והوش שבאים יחמי ר' על הילדים, אפשר שלא יקבלו כלל, שפע"ז תועלת בעשיית פשות.

העצה לילדים האמורים היא לא לעשות פשות, ז.א. לא לומר להם שמותר לעבר ח"ו על חלק המצוות ובלבד שיקיימו מצות אחרות, שהרי נוסף על האיסור דלשקר, [ה"ז] ג"כ עניין מגלה פנים בתורה שלא כהלכה, שינויים בדת וכיו' אלא לבאר להילדים ולהסבירם שלעתה לומדים עמהם ע"ד מצוה זו וידעו שיש עוד כמה מצות, אבל הרי אי אפשר למדם ע"ד כל העניינים בתחלה, ולכן מלמדים אותם צעד אחר צעד, ולהסבירם ג"כ עניין התשובה, שאם ח"ו אין מי שהוא עומד בנסיוון ועשה לא כתוב, מחויב הוא במקודם **בכל** המצוות שבתורה, כי ישראל עע"פ שחתא ישראל הוא וגם שלאחר זה ישנו תקון דחתשובה.

בעת רצון זיכירוהו על הציוו הקי של כייק מוייח אדמוני זוקלה"ה
נב"מ זי"ע להמצטרך לו.

ברכה לבשוי"ט.

ו'שעד

ב"ה, ז' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הני קבלת מכתביו,

וכיוון שנמצאים אנו, בימי סגולה, בימים שלפני חג הגאולה י"ב ו'יג
תמוז, גאולת רבנו נשיאנו ראש ישראל וגופא בתר רישא איזל, יהיו רצון אשר
כאו"א מאתנו בתכ"י יגאל מכל העניינים המבלבלים הון בגשם. והן ברוח
ומתו"ך הרחבה הדעת יגבירו חיליכם בכל אותן העניינים עליהם מסר נפשו

ו'שעד

נושח דומה נכתב לכמה. אחד מהם — בתאריך י"א תמוז — נדפס בלקו"ש חי"ג ע' 237.
וראה גם לקמן אגדות ושפוא. ו'שפוא.

בעל השמחה, ויכול לעבוד השכיה בשמחה וב טוב לבב, ולכל בראש בהעמדת תלמידים יראי ה' ולומדים תורתו תמיינה (הנלה והפנימית) ומקיימי מצות ה' בהידור.

ברכת חג הגאולה ולבשו"ט.

וישעה

ב"ה, ח' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

אין ענטפער אויף אייער בריך אין וועלכען איר שרייבט וועגן דער באשעפטיקונג פון אייער קינדער שיחיו און די שוועריךיטען פון שידוכים.

ס'יאז זיכער איז די שוועריךיט, איז ניט פארבונדען מיט זייער באשעפטיגונג, און בפרט איז חקלאות אין כפר חב"ד, וועלכער איז געגרינדעת געוערען און ווערט אויך אנגעפירט דורך מײַן שווער כ"ק אַדְמוּר, איז דאס אַצְנּוּר וְכָלִ צוֹ אַצְגָּאַב בְּרָכָה פָּוֹן הַשָּׁם יְתִבְרָךְ, נָאָר מַעֲלִיךְ אַז אַיְן דֵּי זָאַכְעַן וּוָאָס מַילִּיגְט זַיִּ פָּאָר, שְׁטַעַלְעַן זַיִּ זַיִּ אַוִּיךְ נִיט וּוַיכְטִיגְעַן זָאַכְעַן, וּוְיַּ בָּאוּוֹסְט, אַיְן אַיְן וּוְעַלְט אַיְן אַלְגָּעַמְיָין נִיט פְּרָאָן קִין פָּאַלְקָאַמְּהִיט, אַיְן דַּעֲרִיבָּעַר מָזָעַן זַיִּ אַפְּשַׁטְּעַלְעַן אוֹיף דָּעַם עַיְקָר, וּוְאָס דָּאָס חַשּׁוּב אַיְן עַל פִּי תּוֹרָה, אַיְן דָּעַנְסְּטָמָאַל הַעֲלָפָת הַשָּׁם יְתִבְרָךְ, אַז עַס וּוְעַרְט אַיְנָעָרְדָּעַנְט אוֹיךְ דַּי עֲנִינִים טָפְּלִים, אַיְן הַשָּׁם יְתִבְרָךְ זָאָל הַעֲלָפָעַן אַיְיָרָעַ קִינְדָּעַר הַרְחַבָּת הַפְּרָנָסָה בְּדַרְךְ הַתּוֹרָה אַיְן חַקָּלוֹת וּגְזַעַגְתָּ אַוִּיבָּעַן, וּוְעַלְכָּעַס אַיְן גָּאָר אַמְּלָה צַו גּוֹטָע זַיְוֹגִים בְּשָׁעָה טּוֹבָה וּמוֹצָחָת . . .

גְּעוּוִיס הַאַלְט אַיְר אַן דָּעַם גּוֹטָעַן מַנְהָג פָּוֹן בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׂרוֹת צַו גּוֹבָּעַן אוֹיךְ צְדָקָה יְעַדְעַר מַאֲל פָּאָר לִיכְטַ צִינְדָּעַן עַרְבָּ שְׁבָת אַיְן עַרְבָּ יּוֹם טּוֹב, אַיְן אַלְעַנְסְּפָאַל זָאָלָט אַיְר טָאָן אַזְוִי פָּוֹן אַיְצָטָעַר אַן אַיְן וּוַיְיטָעַר.

ברכה צו גוטע בשורות,

בשם כ"ק אַדְמוּר שְׁלִיטָא
מְזִכְּר

וישוע

ב"ה, ח' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בעתו קיבלתי מכתבו בו מבאר מכתבו כפי שנראה בעינו בפרטיות. והנה
במה שצדך בתכילת הוא בכתיבתו בתחילת המכתב אשר זה בגדיר תירוץ
והסבירה, עי' שמע שאיפלו אתי'ל שכוניות הם לא יתוסף עי' בילמוד
התורה וכוי' ואין לך דבר העומד בפניו.

ובמה שמספרת עניינים שגרמו לנימכת רוח, הרי כבר מילטו אמורה בתניא
בביאור מאמר בכ"י תקיעא מסטרא דא וחודה תקיעא מסטרא דא, ומבהיר
שם איך שאין סתירה מזה לה והעיקר שידיעת הניל אין זה אלא אמצעי
בכדי לבוא אל המטרה לימוד התורה וקיים המצאות, והזרך להזיה שזה
דרך האמת ששאל אוזוותה, שייהיו חקוקים במוח זכרונו דברי רבנו הזקן
בתניא ריש פרק מ"א, והנה הינו נצב עליו וכוי' ומה טוב שלימוד בעל פה
מהתחלת פרק זה עד לתיבת המלך (בעמוד ב') וזה צריך להביא שמחה בלב כל
האדם, וכמבואר המשל בתניא מלך גדול המתאכسن ודר אותו עמו בביתו
הדיוט ושפלו אנשים (תניא פרק ל"ג) ומובן גם כן שאכסניא ודירה זו הרי זה
גם נתינת כח להתנהג מותאים לרצון המלך ורצוינו, הרי מבואר בשו"ע או"ח סי'
רל"א מיסוד על העניין דבכל דרכיך דעהו.

ויהי רצון שלא יתבונן בהנחות פלוני עמו וכוי כי אם ידע אשר עומד
בקרון אורחה ישבת תומכי תמיימים תורה תמיימה הנגלה והפנימית ומובטח
הוא שבאים ירצה באמת יצליה בשלשת הקונו דתורה עבדה וגמ"ח שעלייהם
העולם כפשוטו והעולם קטן זה האדם, עומד.

ברכה לבשו"ט בכל האמור.

וישע

ב"ה, ח' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בעתו קיבלתי מכתבו מב' תמוז, וז"ע נתקבל גם שני הספרים אודותם
כותב, ות"ח.

ויהי רצון אשר תכה"י יגרמו כי' מבני איש לרעהו נח'ר ושביעת
רצונם הטוב, ואין טוב אלא תורה ועניני شهر נקראת היא תורה חיים
הוראה בחים הכללת ומקיפה את כל החיים לפרטיהם באופן מצחה, והרי
מובן זה הדבר גם פשוט, כיון שnitana מבואר עולם גדול והאדם עולם קטן,
והרי היוצר אדם והעולם הוא מבין הטוב בשבילים.

בתח' יודע מהח הנגולה י"ב וו"ג תמוז גאותך כי' מוח'יך אדמוני' ר' אש
ישראל, ובתח' יתועד בתוככי אני'ש ימים אלו, ויהי רצון שהיה' רישומה של
ההתוודות ניכר בהנוגע לפועל ועד לחיי היום יומם.

בת"ח בכבוד ובברכה לבשו"ט.

וישע

ב"ה, ח' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה לכתבו ממוסח'יך, בשאלתו שבמקומות בו עובד עתה עומדים
עתה בפני פטורים, אבל לא הגע התור שלו, ושאל האם יתפטר מעצמו ב כדי
לקבל הפכוים ולסלק החובות.

וקצת פלא בדבר, שכפי הנשמע הנה באה"ק ת"ו כל מי שיש לו משרה
משך שנים, משתדל להחזקה, ואינו להוט אחר הפכוים. והרי ודאי לא יפסיד
הபכוים גם לאחר זמן. דאי'ג מזכיר שזונגו תח'י לא רצתה שיתעסק בשטח
החינוך עתה"ק, ומובן שפלא הדבר. ובתח' יבואר הטעם שלה בכתבו הבא.

במ"ש אודות ההשתתפות בשליש הוצאות הנסיעות, — הנה ישתתפו

אדמו"ר שליט"א

רכט

בל"ג, אף שמדובר הפלא, שכנראה המ丑ב בצדיעי אגוי"ח בהנוגע לכספים – הוא באותה הנקודה שהיתה לפני כמה שנים, ואין כל הזזה לטובה (ואפשרי עוד – אדרבה), והפלא גדול עוד יותר בהתובון אשר כמה ארגונים באה"ק תיו שלא הייתה להם תמייה בראשית התיסדותם ובכ"ז נעשה חי נושא את עצמו וגם בעניינים כספים, אבל – לצדיעי – צערוי אגוי"ח ה"ז משך שנים שימושתפים בהוצאות שלהם ואין כל תזוזה וכו'. ואפשר קצת הסברה, שادرבה מפני שידועים שיש מוצא לכתף בחלקו מבלתי טרחה – הרי למה להשתדל לחסיג באופן אחר, אבל מובן שאין זה כל הצדקה, ומשני הטעמים, שבאים היו משתמשים להשגת אמצעים יקרים היו להגדיל הפעולות כו"כ, ועוד והוא העיקר – שבודאי מטעירים הם שהאמצעים הנלקחים ע"י צערוי אגוי"ח, שאפשר כבר היה להשיג בכח עצם, חסרים הם בעניינים נחוצים.

מובן שהפסקה הניל שיצת לכל חברי צערוי אגוי"ח, ולא רק בתל אביב, כי"א בשאר הסניפים, [גם בהנוגע לארגוני נשי ובנות חב"ד, אף שעל הניל ישנו לימוד זכות, ע"פ מרז"ל שאשה כשרה עושה ומתנהגת כרצון בעלה].

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
א. קוונט
מציר

רישעט

ב"ה, ח' תמוז, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

לבני ישראל אשר ב"ן ישראל" ובראשם המדריכים
ההנהלה וכל המתעסקים שליט"א

שלום וברכה!

בנעם ובשם קבלתי הידיעה ע"ד פתיחת שני המחנות "גן ישראל"
והמחנה היומי ביום הבahir חג הנואלה י"ב תמוז הבע"ל.

רישעט

ב"ן ישראל": במנטראיל. נסח דומה לכמה מחנות קייז.

ויהי רצון שתהיה הפתיחה וההתחלת בשעה טובה ומוסחת ולהמשיך ההצלחה והברכה בכל ענייני גן ישראל הגשיים והרוחניים, אשר הא בהא תליא. וגן ישראל יתאים לשם להעמיד אילנות טובים נושאים פירות טובים ויקוים בהם הכתוב, יבא דודי (זה הקב"ה) לנו — דירה לו יתברך, על ידי השפעה טובה על חניכיו בהתמדה ושקיים בלימוד תורתנו תורה חיים וקיים מצוותי בהידור באור וחום חסידותי.

וזכויות כל המשתדלים והמשתדיים בזה והמדריכים בראשם — וכדרשת רז"ל על הכתוב ומצדי הربים ככוכבים לעולם ועד — תעמוד להם וכל בני ביתם שי' בהמצטרך להם בגשמיות וברוחניות.

ברכת הצלחה מופגנה.

וישפ

ב"ה, ט' תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח אייל נו"ג וכוי מו"ה יצחק אייזיק שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מי"א סיוון, בו כותב אודות משותנו בבי"ס מקוצוע וכוכי — hari כל זמן שלא נסתדר עניין זה בשטח חב"ד, אין מקום לשאלת שאלוני [בהתוגע לסייעו לימוד זה בחב"ד, כבר ענתי להרהור כו הרא שי' וואלף בשאלתו זהה], ובודאי מञצל לימודו להחדר יראת שמים במושפעיו, שהרי כל עניינו האדם ציל מונצלים למלוי תפיקדו אני נבראת למשמש את קוני ופס"ד הוא בשוי"ע, בכל דרךך דעהו . . .

במי"ש אודות בנו יהודה ליב שי' — יעון בהיום יום בהנוגע למנהגנו בעניין הנחת תפילין וברכתם.

במי"ש ע"ד דרשה בוגלה ליום הבר מצוה, — הנה לצעתי ברור שצרכך

וישפ

מו"ה יצחק אייזיק שי': קרטיס, כפר חב"ד. אגרת נוספת אליו — לעיל חיר"ב גיתתעד.
בבי"ס מקוצוע .. כבר עניתה לעיל אגרת ורמה.

אדמו"ר שליט"א

רלא

להכין לא רק מאמר בஹידות וגם לאמרו אלא גם עניין בנגלה, ובאמ לדרוש גם העניין בנגלה, בזה מנהגים מוחלקים.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקדש של כי"ק מוויח אדמוני'ר זצוקלה"ה נג"מ זי"ע כאו"א להמצרך לו מתאים לתוכן כתבו.

ובשאלתו, אם נכון להשתמש ביו"ט במקשיר בשול חשמלי, היה שזה לא מולד משא"כ אור החשמלי רגיל, — אין מפרט שלאלו וכנראה כוונתו במקשיר בישול שאינו מחובר לזרם, והשאלה אם מותר ביו"ט לחברו לזרם ו"להדליקו" — ומובן שזה אסור.

בודאי מתכוונים כדבוי להציג חג הגאולה י"ב וי"ב תמוז, ויהי רצון שימושם בכל עניין חב"ד גם בימי השנה הבאים לאחרי זה.

ברכה לבשו"ט.

וישפה

כ"ה, ט' תמוז, תש"ח
ברוקלי.

שלום וברכה!

نعم לי לקבל מכתבו של משליחי ירחא תליתאי, ובו כותב אשר אין טינה
בלב וכו'.

ולINU אשר הנער נהג שלא כדבוי וכוי הרי כיון שכותב שרוב שנים
ידעו חכמה, מובן שמתוסף עניין בזה שמשנה לשנה מזמן מנוספת
חכמה ממה שהיתה לפני זה והנער נער, ויהי רצון אשר יגדל בחכמה וכדבר
המשנה שתהיה חכמתו מתקימת עיי' שיראותו קודמת ורובה נחת הוריו וכל בני
המשפחה שיחיו.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקדש של כי"ק
מוויח אדמוני'ר זצוקלה"ה נג"מ זי"ע מתאים לתוכן כתבו . . .

וזכויות השתדלותו ויגיעתו בשיעורי הלימוד אשר בביבהכ"ג . . . שיעורים

^{*)} רצה לומר הנער hei עודנו כוי ועכ"ז לא נמעה כוי (פרשנש לש"א א, כד).

רב

אגרות קודש (וישפא)

בתורה תמימה הנглаה ובחסידות, תעמוד לכתיר וכל המשתדלים והמשיעים להמצרך להם מנפש ועד בשר.

והרי מתקדמים אנו לחג הגאולה י"ב ויג' תמו גאותך רבנו נשיאנו ראש ישראל וגופא בתר רישא אziel, הנה יהיו רצון שנגאל כא"א מאתנו בתכ"י גאולה מכל עניינים המבלבלים ובנצחון גלי עלייהם כמו שהי' בימים ההם בזמנן הזה לפני ל'א שנה, ומתווך הרחבות הדעת יגבירו חילים בכל אותן העניינים עליהם מסר נפשו בעל השמחה, וכלל בראש בהעמדת תלמידים יראי הש"ית ולומדים תורתנו תמימה (הנглаה והפנימית) ומקימי מצות ה' בהידור.

ברכה לבשוייט.

וישפב

ב"ה, ט' תמוז, תש"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח איב"א נו"ן עוסק בצד"צ
מו"ה חיים אלעזר שי

שלום וברכה!

... במש"כ ע"ד חלazon ותכלת בהנוגע לפועל עתה בצייתר — הרוי ידוע אשר הריעשו ע"ז והתגדו לזה, וגם ע"פ נглаה, גדויל עולם בעת יצא חידוש זה מרاذין. וגם כ"ק אדמור"ר (מהורש"ב) נ"ע לא הסכים על החידוש בשו"א. ואין עתה תח"י מכתבו זה. אבל זוכרנו שmbiya שיע"פ קבלה יהיו עניין התכלת רק לעת"ל. ואנו אין לנו אלא דברי כ"ק אדנ"ע. ועיין ג"כ סוכה לב, סע"ב: ר"א הוה מהדר כו' הוואיל ונפיך מפומיי דרי"כ.

במש"כ במשנה סוף עדויות מזוזת ת"ח קודם לכח"ג ע"ה — יעוזן זחיב
זה, ב.

וישפב

מו"ה חיים אלעזר: הבר, פתח תקווה. אגרות נוספת לאלו — לעיל וישג. ובהנסמן בהערותם. חלazon ותכלת: סקירת הדין בנושא זה — ראה "כפר חב"ד" גליון 400 (ער"ה תש"ג) ע' 29. מכתבו: אג"ק שלו ח"א אגרת קנה.

אדמו"ר שליט"א

רג

ו'שפג

ב"ה, י"א תמוז, תש"ח
ברוקליין.

הנהלת סמינר בית רבכה אסיפה הורי תלמידות הסמינר
אשר בכפר חב"ד, שם צוה כי את הברכה
היא עליהם יחו

שלום וברכה!

מאשר חנני קיבלת מכתביים והפ"כ של הנהנהה ואסיפות ההורים,
ונעט לי לקשר בהם, אשר כולם לבבם שלם ובפה אחד, שמכורח שבסמינר
רצוי להגביר החנוך היהודי חסידות גס יותר מאשר, וכן להווסף
בלימודי קדש, וכתוצאה מזה מובן, שהרי תלוי בסגל המוריסיות, מעוניינים
שהיו גם המוריסיות מתאימים להניל, שיראותם קודמת לחכמתם.

אשר בודאי ע"פ האמור, הרי כאו"ה הן מההנהנה והן מהמוריס, עשה
כל התלוי בו להשגת המטרות האמורות, אשר אם בכל מקום ובכל זמן, אמרו
ר"ל געת ומצאת, עאכו"כ בזמן זה, שרואים אנו הצלחת השתדלות בענייני
תורה ויראת שמיים, אם רק מתעסקים בתום לבב ובברץ הדרוש, ובפרט
שבארצנו הקדושה תבנה ותكون ע"י משיח צדקנו, הרי כל הניל מוכחה ביוור
וביוור, ולכן מובן שכל גיעה והשתדלות כדיות הן בזה.

ומפני גודל ערך הדבר, כוונתי לכל העניינים אשר בשיטה החינוך, שהרי
שינוי בהמחונך פועל פועלו ממש כל ימי חייו לאחרי זה, מובן גם פשטוט,
שענין שטיפל ספק בהנקודה דיראת שמיים ווהדות מסורתית, אין כדי כל
להכנס בזה, וכדוגמת הענין אשר ספק ספיקא בגדרי פקוח נש, ג"כ אסור
הוא, והוא מובן גם בשכל הבריא שכל האנושי.

שמזה מובן יחסית לספרים המוסופקים מנקודות מבט דיראת שמיים,
וה"ה למוריסיות אשר יש ספק איך ישפיעו על המוחונכים בעניינים של יראת
שמיים, וליתר שאת אוסף עוד נקודה, שאף שכאמר לעיל יש לשול ספרים
ומוריסיות כהאמור אפילו במצב דלית ביריה בספרים ומוריסיות אחרים,
שהרי לכל בראש על ההנלה ופשיטה דעת החורים לראות שהמוחונכים שלהם

ו'שפג

נדפסה בלקו"ש חכ"ב ע' 402 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.

יהיו נאמנים לד', ולהורתו, והרי זהו אשרם בגשם וברוח, הרי בודאי עתה יש למצוא מורים וספרים לימוד אשר שלמים יהיו מהנקודה דיראת שמים (וכלשותם במכתבם) וגם חכמתם תהיה ברמה מתאימה והרי כמה מבתי ספר בית יעקב נמצאים באח"ק ת"ו, שלאחריו שעברו תקופה ההתקלה וההתקבשות והספיקות, הרי על יסוד הנסיון של כמה שנים הראו דרך לפתרון בעיות האמורות, ובtruth גם הסמינר דביה רבקה יכול לנצל תוצאות נסיון האמור, וע"פ כתבם גם הם החלטתם מה אחד שהיראה צריכה להיות קודמת לחכמתה, וכדברי חכמים במשנותם, בודאי לモות להוסיף שקידמה זו היא לא רק בזמן אלא גם במעלה זו. שבמקרים בחירה בין מורה וספר לימוד, שנקאים בין יראות לחכמתם הרי – ע"פ האמור – דין קידמה להראשונה. מובן ג"כ שבהנקודות שמצוירים – שבאיוזה מקצועות היי בלימוד ב... בrama גביה יותר מ... הנה בכל האמור לעיל – אין הכוונה להשפיל רמת הלימודים באם אין והנווג לעניין יראת שמים, ובודאי גם בזאת אין חילוקי דעתות ביניהם, שכן אין מובן קצר, מה שמצוירים זה במכתבם כאילו איזה ספק בדבר.

כן אין ברור מהכתבבים בהנוגע לנוקודה דתכנית בי"ס תיכון, שמצוירת איזה פעמים, והרי הסמינר הוא בראשית היסוד, ולמרות זה הצליה – לפי ערך, עכ"פ. ואין סבירה לתת לו דמות בי"ס תיכון וכיו' וCMDומה שכבתית זהה מכבר, שאין זה נראה לי כלל וכלל, ויהי הסמינר בטיבו של סמינר למורות ולגננות, וע"ד הסמינר של... תפקיד אשר בזמנו זה חיוני הוא ביותר. והחשש שמצוירים, שאפשר מ师生ים המתאימים לא יסכימו שתהינה מורות מוכרכות מבלי תעודות בוגרות, יש סיכויים טובים שגם זה ישנה. והעיקר – אשר גם بلا הכרה האמורה, וככ"ל – הרי העיקר ונוגע ביותר שתהיה התאמת המורות והגננות במאה אחוות לתפקידן הכי נעלם, ואין להפחתת, אפיו במידה קטנה, התאמתן זו ע"י שינוי תכנית הלימוד, שינוי צביוון הסמינר וכו'.

ומגלאין זכות ליום זכאיין, אשר כותב הנני מכתב זה ערבי יי"ב וו"ג תמוז, גאות רבנו נשיאנו, אשר לחם – מבלי להביט על כל ההצלחות וההסתרים לניצחון יהדות מסורתית חסידותית ותורה תמימה, וניצח בגלוי לענייبشر, אף שבדרך הטבע לא הי' זהה כל מקום.

הנה גופא בתיר רישא איזיל, שכאו"א מחסידיו מקשריו והשייכים אליו ילכו בדרך זו הורה לנו, ובפרט בעניינים אשר אין נדרש למס'ן כלל וכלל, כי אם מסירת רצון של נפש הבהמית, להיות שלמים עם ה' בורא עולם ומנחינו

אדמו"ר שליט"א

רלה

המשגיח על כאו"א בהשגהה פרטיט, שאז שלם יהיו לבב כל אחד ואחת לכלת בדרך התורה והמסורת, מוארים אור וחום חסידות, ולהנור ולהבדל מכל סטיטי ומכל עניין של ספק וספק ספיקא בחושן וטוהר העניים ובודאי יתרבה בכרכות השיעית והצלחתנו — להשגת מטרת האמורה מזמן הרחבות הדעת ואושר אמיתי הן בגשם והן ברוח.

ובענינו — אשר ההורים שיחיו והמורים וההנלה שיחיו ירוו רוב נחת אמיתי הוא נחת יהודי חסידותי מכל חניכות הסמינר, ובצדק ובגאון דקדושה יוכלו לומר, ראו גדולים שגדלנו.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור וברכת חג הגאולה.

וישפוד

ב"ה, י"א תמוז, תש"ח
ברוקלין.

לכבוד ועד כפר חב"ד
ה' עליהם יחי

שלום וברכה!

מועדך בזה נסח המברך שהויאל כי"ק אדמו"ר שליט"א להבריק היום,
וזלה"ק:

"לכל אחד ואחת מתושבי כפר חב"ד ולכל המשתתפים
בהתוועדות.

יהי רצון שיגאל הכהן תושביו וענינו דכלפי פנים ודכלפי חז"צ מכל
המניעות והעיכובים להתפתחותם והרחבתם בכמות ובאיכות, ובפרט בית
הכנסת והמודרש ימלא תפקידו להעלות כל העניים בגו"ר לעלה בסולם
התפלה ולהמשיך כל הברכות למטה בסולם התורה הנגלת והחסידות, ומזמן
הרחבה בכל יפייצו המעינות בסביבתם ובכל אה"ק עדי לאולתנו האמיתית
והשלימה על ידי משיח צדקנו בקרוב. התוועדות חסידותית ומוצלחת

מנחים שנייאורסאהן".

הمبرך בטח נתקבל במועדו, ובודאי יודיעו לכך מכל הנעשה, וכל המפרט הרי
זה משובח.

ברכת חג הגאולה.
מצחיר

ו'שפה

ב'ה, י"ג תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסיק המכיר אורך נתקבל מכתבו מעשי'ק שלח ובקשו אזכור
על חצונו הק' של כי'ק מוויח אדמור' זצוקלה'ה נבג'ם זי"ע לאותן העניינים
אודותם כותב, יהיו רצון שיבשר טוב זהה.

ובמ"ש אודות קופת השנה, ונסתפק כיון שתורתם זה עתה באמצע השנה,
איך העניין זהה,

לפלא שאלתו, שכנראה לא ראה השיחה בהנוגע לצדקה זו בה מבואר
העניין שהוא ע"ד המבואר במס' שקלים (רפ"ב) אודותה מזכיר, שהיו תורמים
גם על העומד לגבות, ז.א. ובפטות, שיכל בעניין הצדקה אלו מראש השנה אף
שאין זהה מעלה הזריזות, כמבואר עניינה בכ"ם ובאגה'ק לרבנו הזקן סי' א"ז.

במה שזכיר דאי'ג שהשתדל לצמצם בזמן אכילה וכיו' בודאי למותר
לעוררו על דברי הרמב"ם (הלי' דעתך רפ"ד) דהיות הגוף בריא ושלם מדרכי
השם הוא, כיון שרואים זה גם במוחש, שכשאין בריאות הגוף בשלימות
מבלבל הוא לעסוק בתורה ומצוות כדבי', וק"ל.

בתח' יודע מפרשת חג הגאולה די"ב וו'ג תמוז גאולה רבנו נשיאנו ראש
ישראל, והשתתף או ישתתף בהתועדיות בקשר עםימי סגולה אלו, ובתח' מ'קדים
הו אתקנות בעל השמחה הוא כי'ק מוויח אדמור' זצוקלה'ה נבג'ם
זי"ע בשמירת שלושת השיעורים דוחמש תהילים ותניא הידועים.

ברכה לבשו"ט,

בשם כי'ק אדמור' שליט"א
מצחים

ו'שפוי

ב"ה, י"ג תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וויח איי"א נו"ג עוסק בצד'ץ
מו"ה יחזקאל שי

שלום וברכה!

לאחר הפסק הכ"י ארוך נתקבל מכתבו מערב י"ב תמוז, חג הגאולה של
כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נג"מ זי"ע.

בו מעורר בהנחת דעת מוצאה אשר בשנים האחרונות חדר ג"כ לחוגי
היראים לדבר ה', עד שמעט נעשה לדבר שאי אפשר לבטלו, אלא השאלה
היא באיזה אופן טוב יותר LSDR זה, ומצחיר שנוהגים לעשות זה ביום ששי
בערב, וכנראה כוונתו בלילה ש"ק, —

ואז יישר חיל הנה — במדינה זו — היותי מבטל קביעות זו מעיקרה,
והרי מצטערים על ערכית בר מוצאה בשבת מפני קריית התורה, וכיודע
המכשולים הנגררים עי"ז ועד להנאהה בראש גלי היפך דשמירת שבת חדש,
ולזה מכך נניסת בן ישראל לגיל דעול מצות ועל תורה, וכפי ההשערה
בדרך הטבע יש חשש גדול שבקביעות איזו חגינה שתהיה בלילה ש"ק או ביום
הש"ק, הרי אפילו את"ל שבמקרים מסוימים לא יוגרם עי"ז חילול שבת ח"ו
אין ערובה בזוה, אלא בזמן החוה ובמקום זה, משא"כ אפילו במקומות זה
בעתיד הקרוב ועאכ"כ במקומות אחרים, שספק גדול בדבר, וק"ל וד"ל וכבר
דברתי עם כמה מהרבנים בהנוגע למנהג בתים נסויות שלהם, שעלהם
להשתדל ככל הדורש לעזרך חגיגות הבר מוצאה לא ביום השבת כי"א ביום
החול ומטעם האמור.

כן מובן שיש להשתדל ככל האפשר שלא תהיה הקביעות ביום הראשון
והרי די בזיהו וקצף על כמה מעניini בני ישראל הנדחים ליום זה אף מהטעות
שאז פניו העם ממסחריו ועסוקיו, אבל הרי דאי"ג ניתנת עי"ז איזו חשבות
ביום אידם ר"ל. אלא שכנראה שבזה זה עדיין בגדיר גזירה שאין רוב הציבור
כאן יכולים לעמוד בה, וזכות גודל עליהם שכבר נוכח ענין אידם שבים זה

ו'שפוי

מו"ה יחזקאל: הרטמן. סט' לואיס.

וain איש שם על לב, אבל בהנוגע לעניינים חדשים מה טוב לא להכנס מתחילה בהעין ולסדר את זה לא ביום זה ושערי תירוצים לא נעלו.

מובן שאיני מתעכ卜 בזוה על כללות העין דחיגת בת מצוה, וכנראה לא ע"ז זה בא בשאלת, כי אם אשר במצב ההווה בקהלתו, השאלה היא רק ע"ז קביעות הזמן.

אף כי בטח למותר הערת הבהאה, בכ"ז ליתר שאת הנני מעלה גם את זה על הכתב מפני המכשולים אשר נגרמו בכמה מקומות בטקס הבית מצוה, דבאייה מקומן מהדרין – בטקס הבית מצוה נותנים בשיר קולם ובעה"ר בהשתתפות נשים ובעיקר הבית מצוה והחברות שלה, והרי בזוה אין שידך פשרה שהרי הדין מפורש בשווי לאיסור מוחלט.

בקשר עם הידיעה שהגיעתני שנכנס לודע העיר, הנה יי רצון שניצל השפעתו דעד עתה והשפיעתו שנטופפה בכניסה האמורה, להגביר חיילים להחדרת תורה אמת בלי פשרות (שהרי אמת ופשרה הפקים הם בהחלט) בחוגים הholics ומרתחים מתחילה בקהלתו בה משות בקדש באופן רשמי, בעירו שעתה נכנס לודע העיר וגם מחוץ לעיר, שהרי כל בני ישראל קומה שלימה הם, וחסרו באיזה מקום שייהי נוגע לכל שאור המקומות, ומרובה מדה טוביה שהוספה פועלת בכל מקום, שמצו מובן שכל השטדות ויגעה כדאיות הן, שהרי העניין נוגע לכל ישראל ולפרטיו, וק"ל.

ברכה לשוי"ט בכל האמור.

וישפז

ב"ה, י"ג תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבל מכתבו ממוש"ק זאת חקת התורה
ובהיותי אטמול, י"ב תמוז, על הציוון של בעל השמחה הוא כ"ק מו"ח
אדמו"ר צוקלה"ה נג"מ זי"ע הזכרתיו מתאים לתוכן כתבו.

בלי פשרות: ראה גם לעיל אגרת וירף, ובהנסמן בהערות שפ.

וישפז

נושח דרומה נכחכ לכמה. טופס אחד נדפס בלקו"ש חכ"ג ע' 372. וראה גם לעיל אגרת וישעך.

אדמו"ר שליט"א

רלט

ויהי רצון שיוומש מיום זה לכל השנה גאולה מכל הענינים המבלבלים
הן בגשם והן ברוח*, גאולה נראית גם לעיניبشر כמו שהי' בימים ההם בזמנ
זה לפניהם ל'א שנה, גאולה רבנו נשיאנו ראש ישראל בימי י"ב ו'ג תמוז,
וגופא בתר רישא אזיל.

בברכה לבשוייט.

ו'שפח

ב"ה, י'ג תמוז, תש"ח
ברוקלין.

תלמידי ישיבת תומכי תמימים אשר בLOOD הבאים
בהמכתב פ"ג הנמסר ע"י האברך התמים זוסיא שי'
פאזנער
ה' עליהם חייו

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת הפ"ג רשימת שמותיהם בצירוף שמות אמותיהם,
ובהיותי אתמול י"ב תמוז על הציוון הקדש של בעל השמחה הוא כ"ק
מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נג"מ זי"ע הזכרים כאו"א מהם להמצטרך לו.
והרי יום סגולה הוא שתומשנה כל החלטותיהם הטובות בפועל במשך
כל השנה ובאופן דמוסף והולך, והרי בכל מקום וזמן אמרו חז"ל אין לך
דבר העומד בפני הרצון, וביחוד כשמעווררים ר"ר על הציוון של איש קדוש
נשיא דורנו, ויהי רצון שניצלו התעוררות זו במילואה ונסביבתם ישפיעו
כגון דא.

בברכה לבשוייט בכל האמור ולת"ת תמיימה ביר"ש.

*) להעיר מטייע לשוייע או"ח סתריע סק"ג. הקדמת אדהאמ"ץ לסי' שער אורה.

ו'שפח

נדפסה בלקור"ש חכ"ג ע' 369 והושלמה ע"פ העתק המזיכרות.

וישפט

ביה, ייג תמוז, תש"ח
ברוקלין.

זו די באטייליגט אין דער אויפהאלטונג פון די בתה ספר
למקצע וסמיינר לבנות בכפר חב"ד באה"ק ת"ו
ה' עלייה תחינה

ברכה ושלום!

מייט פארגעניגען האב איך באקומען דורך הרובנית מרת שיינא תחיה
דושיקאבסאן, די ערשטער רשימה פון באטייליגט אין דער אונטערשטיצונג
פארשטארקונג אונ פארברוייטערונג פון די העכסט וויכטיגע בתה ספר למקצע
וسمינר פאר אידישע טעכטער בכחב"ד בארכנו הק' ת"ו, גערנידעט דורך
כ"ק מוי"ח אדמוני' זוקלה"ה נונג'ם זי"ע אונ אנגעפירט לויט זיין גיסט.

און זיינדייג אין זיין יומ הגאולה, וועלכעס איז איז אונזער גאולה,
י"ב תמוז, אויף זיין ציון הק', האב איך מזיכיר געוען די אלע וועלכע זיינען
אין דער רשימה פון די באטייליגט, יעדער צו דעם וואס זי נויטיגט זיך.

און השם יתברך זאל העלפער איז פון דעם סגולה טאג און גוטען מזל,
זאל אראפקומען אין אלע טעג פון גאנץ יאהר, צו יעדע איזיינע פון איז מיט
די ביה בית, און אויך צו די וועלכע וועלכע אינטיל נעמען אין דער ארבטעט,
סוי מיט געלט שטיצע אדער גוטען אינפלוס אויף אנדערע, פיל ברכה והצלחה
סוי בשמיות און סוי ברוחניות.

וואס דורך דעם, ווועט געוויס יעדע פון איז איז איז דיז זוקומענדע,
נאך מער צוגעבען אין דער העכסט וויכטיגער ארבטעט איז א אלץ שטיגענדען
מאס, און רבותנו זיל האבען אונ מבטיח געוען, איז צוגאכ אין עניינים פון
מצות און בפרט איז צדקה, ברײינט א צוגאכ פון הש"ת איז זיין ברכה
והצלחה.

בברכה להצלחה בהאמור ולבשו"ט,

בשם כ"ק אדמוני' שליט"א
מזיכיר

וישפט

ראה גם לעיל אנרת ורש.

וישע

ב"ה, י"ג תמוז, ה'תשכ"י
ברוקלין, נ.י.

להיכבד והנעלה איש המעלה בעל מרץ ורב פעלים
בתמיכת האחים אהלי תורה ויראת שמים טהורה הר'
מו"ה דוד שליט"א

שלום וברכה!

בנעם הנני מקבל ידיעות מאנ"ש שי' במאורך מהעזר והסיווע שכ' נתן
לهم בעבודתם בקדוש בחינוך על טהרת הקודש. וביחוד שמחתי בקבלי מכתב
הרה"ג והריה"ח הו"ח א"י נ"מ עסכן נמרץ ורב פעלים וכוכ' וכוכ' מוהר"ר
בנימין אל"י שליט"א גורודצקי על דבר פגישתם והשיחות שהיו להם
והשתדלות כי לסייע ביסוד התפתחות והתרחבות המוסדות ה'ק'.

אין די באור גודל הברכה וההצלחה שמוסדות ק' אלו מביאים לא רק
لتלמידים ולתלמידות הלומדים ומתהננים בהם, אלא גם לכל משפחותם
ולכל בני קהלתם, וכਮבואר בתורתנו תורה חיים.ומי ימל גודל הזכות של
כל המשתתפים בהחזקת והרחבת המוסדות ה'ק' אלה, שהרי נתן תורה
הוא הוא בורא עולם ומנהיגו בהשגחה פרטית, אשר כל הוספה בהחזקת
היהדות והפצתה שכורה בצדה בתוספת מרובה על העיקר בברכות שמים מעל,
בבני חי ומוזוני רוחני לו ולבני ביתו שייחו בטוב.

וכיוון שעתה הם ימי סגולה, יום גאולת כי'ק מו"ה א"דמו"ר זצוקלה"ה
נגב'ם ז"ע, שלל שמו נקראים המוסדות ה'ק' אהלי יוסף יצחק ליבאונויטש,
הנה אזכיר את כי על הציון של בעל השמחה ובטהר יערר רחמים רבים
להצלחה בעבודת הקודש וכן בעניינו הפרטיים בגשמיות וברוחניות גם יחד,
אשר הא בהא תלייא.

בכבוד ובברכה לבשוי"ט בכהניל.

וישע

מו"ה דוד: תורג'מן, ראנבאט.

ו'שנה

ב'ה, י"ד תמוז, תש"ח

ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו ממוצש"ק ושלاهרי זה.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הצדוק הקדש כ"ק
מו"ח אדמור"ר זצוקלה"הה נבג"מ זי"ע מתאים לתוכן כתבו.

בודאי לモתער לעוררו שככל שמוסיפין בעניין תורה ומצוות מותוסף
בברכות הש"ית בהמצורך לאדם וביתו.

במ"ש אודות בדור זוגתו תה"י אצל הרופא, — לפלא שאינו מזכיר אם
צוה לה לעשות קאמפראעטען והרי לפעמים קרובות ביותר עי"ז עובר כל
הענין, ואולי כדאי לשאול את הרופא עד"ז גם עתה.

במ"ש שאינו יודע מה שהוא רוצה ומה שחרס לו.

הרי לכואורה זהו סתירה לתחלת מכתבו, שהרי כיוון שכותב שבני ביתו
יש אכן שחרס להם בבריאות הגוף זוקקים לרופאה וכיו וידועים דברי חז"ל
רמ"ח אבריו של אדם נגד רמ"ח מצות עשה ושס"ה גידיו נגד שס"ה מצות
לא תעשה! הרי מובן שחסרון בגוף צריך למלאות גם בבריאות הנשמה,
וכמשמעותן חיות בנשמה הרי מותוסף גם כן חיות כפשות בגוף ומשמעות
ההצלחה בטיפול הרופאי, ועוד זאת שבה בשעה שבנהוג לבリアות הגוף ה"ז
מהענינים שמקבשים עליהם רפואיות הש"ית ומרפא כי הכל בידי שמים, הנה
בנהוג לבリアות הנשמה, הודיעה ותורתנו תורה חיים שחוץ מיראת שמים,
שהבחירה ניתנה לאדם, שמו"ח מובן שאין לך דבר העומד בפניו רצון התקיף
וחזק לעלות להוסיף בתורה מחייב אל חיל ויהי רצון שיבשר טוב בכל האמור.

בטח יודע משלשת השיעורים דחו משם תהלים ותניא הידועים אשר כמה
פעמים שמענו מכ"ק מו"ח אדמור"ר זצוקלה"הה נבג"מ זי"ע אשר שווים הם
לכל נפש וסגולה לכמה עניינים,

וכן מהנכו אשר יבדקו את המזוזות בדירותם שתהיאנה כולם כשרות

אדמו"ר שליט"א

ר מג

כדי, ואשר זוגתו תחיה תחזיק במנהג בנות ישראל הכהרות להפריש לצדקה
קדום הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב יום טוב.

בברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

ו'שצבר

ב"ה, י"ד תמוז, תש"ה
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח איינא נו"ג כה'
מו"ה אליעזר שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסיק כי ארוך נתקבל מכתבו מטי' תמוז, בו כותב אודות רצונו
הטוב לבקר בימי רצון דאלול ור' הבעל בכאנ', ואף שאינו מפרש אודות זה
— כנראה שהוא בנסיבות המלאה של זוגתו הרבנית שתלית"א, כן בודאי
ידועה לו הבקשה שבכגון דא — שכל נסיעות כאלו תהיה בהן תועלת
הרבבים,

ואם כהנ"ל הוא, הרי יהיו רצון שהוא טוב ומושחת,
בטוב הפנימי ובטוב הנראה והגנה, מתוך הרחבת הדעת ובריאות הנכונה.

אינו מזכיר בכתביו ע"ד הנסיבות המתאימות לחגיגת י"ב וי"ג תמוז,
ויהי רצון שגם יקיים פס"ד של תורה — חזקה שליח עשו שליחותו,
והרי כל אנשי חב"ד שלוחים הם של רבותינו נשיאנו בעל השמחה של גאולה
זו, להאריך עולם בבר מזוהה ותורה אור ומאור שבתורה זהה פנימיות התורה,
ובדברי רבנו נשיאנו בכתביו לחגיגת הגאולה בשנה הראשונה.

בברכה לבשו"ט,

מ. שני אודסאהן

ו'שצבר

מו"ה אליעזר: קרסוק, תל אביב. אגרות נספוחות אליו — לעיל חט"ז התרפק. ובנהנסמן
בהערות שם.
הבקשה: ראה גם לעיל חט"ז אגרת התקעה. ובנהנסמן בהערות שם.

וישצג

ב"ה, ט"ו תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ג רב פעלים מלאכתו מלאכת
שמים מוייה חיים שאול שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מי"א תמוז עם הפ"נ המוסגר בו שיקרה בעת רצון על
הציוון הקי של כי"ק מוייה אדמוייר זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע.

ובמ"ש ע"ד מועמד למדוד עם כתה בישיבת אח"ת אשר בהנהלו, —
מבנה זהה תלוי בקשרונו, הסתגלותו לתלמידים וכו', אלא שכפי כתבו נtosף
עוד עניין אשר מורה הוא ביב"ס הרשות, שזה מצריך התודבות עמהם, כי
פישיטה שאין לגרום גרעון ח"ו בבתי ספר אלו.

ויהי רצון שיבשר טוב בכל העניינים האמורים במכתבו וכמבנה וגם
פשוט בהנוגע למצב היישיבה הקי, ולפלא הנפילת רוח שכותב אודות עין זה,
בערב ימי הגאולה דיב"ב וו"ג תמוז, שבודאי ידוע לו פירוש הכתוב, והימים
האלה (כשהם) נזכרים (ה"ה גם) נעשים, ואשר דברי צדיקים ופעולותיהם
והמשכות שפعلו קיימים לעד, אלא שם בזה צ"ל העבודה בשמחה ובטוב
לכבר, שבמילא בא חזוק הבטחון, וכמסופר גם בהתועדות דיב"ב תמוז זה כאן,
דברי כי"ק אדמוייר מוהרשי"ב לבנו כי"ק מוייה אדמוייר, ביב"ב תמוז תרנ"ה
בביאור אגה"ק חגרא בעוז מתני וסיממו, עוז איז מס"ג, מסירת נפש איז איז
אוון ניט אנדריש, וכזה צ"ל גם בהנוגע להישיבה שמוכרחת קיומה
והתפתחותה, איזו אוון ניט אנדריש ואיז גם מוצאים הדריכים לזה בקלות
יוטר וכנראה במוחש.

ברכה לבשו"ט בכל האמור.

וישצג

מוייה חיים שאול: ברוק, ראשון לציון. אגרות נוספת אליו — לעיל ח"ג ד'זיו, וכנהנסמן
בהערות שם.
מקרים ... נשים: ראה גם לעיל חט"ו אגרה ה'שלו, ובהנסמן בהערות שם. لكمן וישצו.

אדמו"ר שליט"א

רמה

וישׁׁעַד

ב"ה, ט"ו תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaningו למכתבו מיום השלישי י"ג תמוז יום גאולת כי"ק מוח'יך אדמו"ר
נשיא ישראל,

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון של בעל השמחה
כי"ק מוח'יך אדמו"ר זוקלה"ה נג"מ זי"ע, להמצטרך להם מתאים לתוכן
כתבו.

ובמ"ש אודותם בנים . . . שליט"א, איך ששתינו קלה ביותר ומתעורר
כמעט כל לילה וכו'

יש מקום לומר שחרר לו מה במזונו, וכשימלאו החסר בודאי יתחזקו
העצבים (ניعروו שלו) לישן במנוחה יותר, אלא שצריך לבדוק גם המזווה
בחדרו בו ישן, וכן לדקק בקשרות המאכלים ומשקדים אשר נוטנים לו, שעל
ידי כל זה ילק מצבו הלוך וטוב.

וכיוון שהשגחה העלונה העמידתו על חלק היפה חינוך בני ישראל
בחינוך על טוהר הקדש, הנה כל הוספה מצדו במלאתו מלאכת שמים זו,
תוסיף כי"פ כהה בברכות הש"י בעניינים הפרטיים שלו ושל ב"ב שיחיו, ויהי
רצון שיבשר טוב בכל האמור.

ברכה.

נ.ב.

בודאי יודע משלשת השיעורים דחומר תהלים ותניא הידועים אשר
משמעות כי"פ מכ"ק מוח'יך אדמו"ר זוקלה"ה נג"מ זי"ע אשר שווים הם לכל
נפש וסגולת לכמה עניינים, ועכ"פ ישמר עליהם מכון ולהבא.

וישכה

ב'יה, ט'יו תמוז, תש"ה
ברוקלין.

הרה"ג וויה איה נו"ג רב פעלים ובעל מרצ מוויה דוב
זאב שי

שלום וברכה!

מאשר הנסי קבלת מכתבו מר'יח תמוז בציירוף העתק החוזה בשעה טובה
ומוצלחת להפייך היהדות ברוח ישראל סבא במחנום הט' עי' יסוד ישיבה
קדושה בה למדו תורה תמימה.

ויהי רצון שתהיה ההתחלה בשעה טובה וモוצלחת, טובה בטוב הנרא
והנгла, ז.א. אשר יתמעטו הולך ופוחת המניעות והקישושים האפשרים להיות
להתਪחוות עניין הכי נעלה זה, ויתבסס המוסד הק' ויתפתח הן בכמות (מספר
הלומדים בקדש) והן באיכות (רמת הלימודים) ומגלאין זכות ליוםין זכאיין
אשר נתקבל מכתב כת"ר בימים הסמוכים לימי י"ב וו"ג תמוז, גאותם רבנו
נשיאנו ראש ישראל, הוא כ"ק מוויה אדמוני, וגופא בתר רישא איזיל.

בכבוד ובברכת הצלחה בכל האמור לכת"ר ולכל המשתתפים אותו עמו
בעבודה קדושה והכי נעלה האמורה.

וישכה

מוריה דוב זאב: שטיינהויז, קופנהגן.

אדמו"ר שליט"א

רמז

וישצו

ב"ה, ט"ו תמוז, תש"ח
ברוקלין.

כבוד המשתתפים בהთועדות דימי הסגולה ימי הנאולה
י"ב ווילג תמוז, היתשייח בק"ק טראאנטא
ה' עליהם יהיו

שלום וברכה!

בנوعם קבלתי המכתב מאור להשלישי יום שהוכפל בו כי טוב י"ג תמוז
יום גאולת כי"ק מוויח אדמו"ר, גם במעשה, ז.א. גמר העני.

ווגודל עני חותם וגמר מצוה מובן גם ממ"ש בירושלמי ר"ה סוף פרק
אי, שגדול הוא מעין השבת, יעון שם.

ומובן ג"כ מערכו בהענין דלמודטב (ר"ה י"ח א) והרי מידה טובה מרובה
מידה וכו'.

וכיוון שהימים אלו (כשהם) נזכרים (ה"ה גם) ונעשים מדי שנה בשנה,
הרי ודאי שהთועדות בעת רצון זו, עוררה מעין ההשפעות וההמ舍כות אשר
בימים ההם בזמן זהה.

ויהי רצון אשר ימשיכו המשכחות והשפעות אלו במשך הימים הבאים
לקראתנו לשлом בעניינים הרוחניים ובעניינים הגשיים, וביחוד בהנוגע
להתפתחות המוסדות הקדושים הנקראים על שם בעל השמחה.

ומובטחים כל המשתתפים בהთועדות מטוגן אלו לתוספת ברכה
והצלחה גם בעניינים הפרטיים שלהם ושל ב"ב שליט"א.

בכבוד ובברכה לבשוי"ט בכל האמור.

וישנו

ב"ה, ט"ו תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מייא תמוז, בו כותב אודות מצבו בהנוגע לחובות שנכנס להם בקשר עם ליקחת הדירה לפני זמן, ועומד בתמיין איך לצאת ממצוקה זו.

אבל מובן שהקס"ד שכותב למכור דירתם עתה ולקחת דירה יותר קטנה, הנה מלבד שחייב שמצויר גם הוא במכתבו, כרוכה בהפסדים נכרים וכי שהראה הנסיון עייז גם לא יוצאים מצוקת חובות, עוד והוא העיקר שלאחרי שగרים כמה זמן בדירה כמו עתה, הרי העתק לדירה יותר קטנה, מביאה לנימכת רוח וכור וcumboן מהתנוועה לטוב בזה וכמר[ז"ל] שלשה דברים מרחיבין דעתו של אדם.

ולכן צריך הי להשתדל להשיג הלואה לזמן ארוך יותר ובתנאי תשלוםoin נוחים יותר ועייז יוכל לאט לאט לצאת מן המצוקה אשר בחוץ ובעניינים חיוניים מבלי לנגווע בדירתו בפנים ובהרחבת הדעת הקשורה בזה כנ"ל.

והי רצון אשר ישתדל במרחב החדש בני' דברים המצויר[ם] במאמר רז"ל האמור בהענינים ברוחניות וcmbואר בתקו"ז תקון ו' (כ"ב ב) דירה נאה, לבו. כלים נאים, אברים דילי. אשה נאה, נשמהו, יעווין שם, שאז באים להרחבת הדעת אמיתית.

תקוני שקבע עתים בלימוד פנימיות התורה אשר בדורנו נתולתה בתורת החסידות, ובפרט עייפ המבואר בהכרח הדבר באגה"ק סי' כו' לרבענו הזקן בעל התניא (פוסק בנשтар דתורה) והשולchan ערוץ (פוסק בנטלה דתורה) ובפרטיות יותר לנכד נכו מ"מ כ"ק אדמור"ר מוהר"ש בספרו קונטרס עץ החיים, ומיסודי דבריהם הק' הלא הם דברי הרח"ו בהקדמותו לשער ההקדמות ושם מועתק ג"כ לשון הזהר הק' בזה.

ובודאי יודע משלשת השיעורים זוחם תהלים ותניא הידועים, אשר כ"פ שמענו מכ"ק מוח"ח אדמור"ר צוקלה"ה נבג"מ זי"ע אשר שווים הם לכל נפש וסגולה לכמה עניינים.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמור"ר שליט"א

וישצח

ב"ה, ט"ו תמוז, ה'תשכ"י
ברוקלין, נ.י.

הו"ח א"י נו"ם עסק בצד' וכוכי
מוח"ר יצחק שי

שלום וברכה!

נוסף על הידיעה הטלפונית שקבלתי ע"ד חזירתו לשлом מנסיעותיו, קיבלתי בנוועם מכתבו בו מתאר נסיעתו בtier פרטם, ובו ג"כ הידיעה המשמעות שללה בידו להוציא כת"י אביו ע"ה. ויהי רצון שהשיות י מלא משאלות לבבו לטובה שיוכלו להוציאו לאור ויצליחו ג"כ בפועלותיו מטהים למה שדברנו שיפעל במידה הכי גדולה בהשפעתו על אח"י שירצטו ללמידה ספר שכזה אז גם יכולו להבינו, כיון שאין לך דבר העומד בפניו הרצון, ולא כמו בשנים קודמונו שהי צריך להביא יהודים כאלה מעבר לים, אלא שהיינו לידיו המקומות. וחזקת לתעמולת שאינה חוזרת ריקם, ובפרט שהתעמולת ה策רף למעשים בפועל.

ובמה שמשמעותו בכתבו ע"ד פחד אח"י בארץות המועצות והספקות בנוועג לעתדים שם, הנה אמונה ברורה שהוספה בהזדות הארץ הארץ ברוח התורה והמסורת מוכחה שתשפיע גם שם, כי לבני רוחניות הרוי עניינים גבוליים ורוחוק מקום אינם מפסיקים, ובפרט שככל ישראל קומה אחת, וכמו שראויים בגוף גשמי ששבעה שמוסיפים חיזוק באחד מאביו, ואצל' בכמה מהם, מוכחה שיביא חיזוק גם בשאר האברים וחיות בכל הגוף. כמו כן כשמוסיפים חיות בהזדות הארץ בענייני תורה תורה חיים ובמצותי שכתוב בהם וחיה בהם, ובפרט שהזדות ארחה"ב מהו עכשו החלק הכי חשוב בכללות עם ישראל, מוכחה שיביא זה חיזוק לכל אח"י באשר הם שם, אפילו אלה שנמצאים מאחוריו מס' הברזל, ובפרט על פי מאמר חכמיינו ז"ל אפילו מהיצה של ברזל אינה מפסקה בין ישראל לאביהם שבשים.

וישצח

מוח"ר יצחק: רבי נוביץ.

מנשוחתו: לביקור ברוסיה.

כת"י אביו: הג"ר זאב וואלף רבי נוביץ, מה"ס "שער תורה ארץ ישראל" הנזכר לקמן. כתה"י נדפס אח"כ (ירושלים תשכ"א) בשם "שער תורה בבל".

בקשר עם ימי הגאולה יביג תמו דАЗלין מיניהו מוסג"ב חוברת בדברי הימים החם, שאף על פי שבתו יודע ע"ד כללות הענין, בודאי ימצא בה פרטיים מעניינים.

ת"ח بعد מסירת הספרים לאחביי שם.

בכבוד ובברכה לבשורות טובות בכל האמור ובת"ח ת"ח بعد הס' שע"ת
אר"י שנתי זה עתה.

תקותי שבתו וחתנו שי' שהיו כאן — שלום להם.

וישצט

ב"ה ערב ש"ק, ט"ז תמוז ה'תש"י, ברוקלין, נ.י.

לבני ישראל אשר ב"גן ישראל" ובראשם המדריכים,
הנהלה וכל המתעסקים שליט"א

שלום וברכה!

תהי ביאתם לגן-ישראל בשעה טובה ומצווחת, ולהמשיך ההצלחה
והברכה בכל ענייני גן-ישראל הגשמיים והרוחניים, וגן-ישראל יתאים לשם
להעמיד אילנות טובים נושאים פירות טובות, ויקוים בהם הכתוב יבא דודי
(זה הקב"ה) לגנו — דירה לו יתי, על ידי לימוד וקיים תורהנו ומצוותינו
מושרים באור וחיות חסידותיים.

והתחלת "גן ישראל" בשנה זו ביום הבahir יום גאות נשיינו ראש
ישראל, וגופא בתור רישא אזיל — תמשיך בכל ענייני "גן ישראל" הגאולה מכל
דברים הבלתי רצויים ויצליך בהצלחה מופלגה.

בברכת שבת טוב,

מנחם שניאורסאהן

ו'ת

ב"ה, ט"ז תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

זה מזמן נתקבל מכתבו אודות לימודו עם מר . . . שי ובודאי ממשיך בזה וכן משתדל להמשיכו יותר בענייני חב"ד ע"י השתתפותו בהתעדות וכיו"ב הנקרה בשם הכללי, דען ארום פון חסידות, ובטח יודיע מהתקדמות העניינים.

ובמ"ש אודות סדר לימוד, הנקרה הכללית בזה מתאים להודעת חז"ל, במקומות שבו חף, והרי תורה ק רחבה מני יס, הלכה ואגדה כו יש למצוא מקומות שבו של הניל חף בהם, ובודאי למוטר לבאר שעכ"פ אחד הלמודים צ"ל בתורת חסידות חב"ד אשר רחבה היא כניל וגם שם ימצא עניינים שבו חף, וכן לעוררו ע"ז הקראיה ולימוד בשיחות, ובטח השגת הניל מספיקה ذי ויותר שיקראם בעצמו ורך דבר הקשה יביא לפניו ולפניהם כל אלו העוסקים בתורת החסידות בקביעות.

המחכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מצחים

ו'תא

ב"ה, ט"ז תמוז, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

שווין א ליגנערע צויט איז האב ניט באקומען קיינע בריף פון איין, אוון חאטש סאייז דא א לימוד זכות, צוליב דער פאסירונג ליע וליע וועלכעס האט פאסירט, איז דאך אבער באווארט דער וווארט, איז לימוד זכות קען

ו'ת

נדפסה בלקו"ש ח"כ ע' 592.

גערכט מאכען דעם מענש בונגע צו ענינים פון שכר ועונש, אבער פון דעם לימוד ווערט גארנט בונגע לפועל, דאס וואס דער מענש דארף אויפטאן, פאר זיך, פאר זיינע קרובים ומשפחה, פאר נאהעטן פון אַבריטערן קרייז, און דורך דעם פאר אידען בכל, און סוף סוף איז דאך דאס דער תכילת פון יעדער מענש און אויך זיין אמתיר ווילען, ניט צו באונגענען זיך און זיין אַמְּקִיל (אַפְּיָילו אַין דעם בעטשן אַוְפְּן פון קבלת שכר) נאר זעהן אויפטאן אַין אלע מעגליכע אַפְּנִים ווי אויבען געזאגט.

אויב דאס איז ריכטיג אוייך פאר יעדער אַיִינָם און יעדע אַיִינָע, וועלכעס מיויזיט ניט אויב זיינע קענען בכל וואס אויפטאן, על אחת כמה וכמה פאר אַזְּעַלְבָּע וועלכע האבען שוין געטאן און מְהַאַט גְּזַעְעָהן אַז זיינע האבען מצליח געוווען, איז פון זיינער מעשימים איז אַרְוִיסְגָּעָקְוָמָן גוֹטָעָס פאר אַגְּנַעַן קרייז פון מענשן, און פְּילָעָן ענינים, איז דאך דאס נאך מער ריכטיגער אַין אַפְּיל גְּרָעָסְעָרָר מְאַס, און אַזְּוִי אַיז דאס אַוְיך אַין אַיְיָר פָּאָל, וואס אַיר האט גְּזַעְעָהן דעם גוֹטָעָן אַוְיסְגָּאָגָן פון אַיְיָר אַרְבָּעָט אַין דעם שטח פון נשי חְבִּיד . . .

איך שרייב דאס אלעס, ווילע איזنعم און, איז דער חסרון פון קבלת אַיְיָר אַדְּיוּת, איז דאס ווילע עס פעלט אַין אַיְיָר התעסוקות, וויל אַיך צוּגַּעַבָּן נאך אַ נְקוֹדָה, איז דער מאורע האמור בפטירת אח' הרה'ח אַיִינָא נוֹיִנָּא בְּעֵל מְדֹת וּכְיַעַדְתָּה, דארף צוּגַּעַבָּן אַין דעם טאן בעסקנות ופָעָולָת, וואָרָום אלע אַידען גְּלִוְיָבָן אַין השארת הנפש.

און אויף אַזְּוִי פְּיל אַיז דאס באַגְּרִינְדָּעַט, אַז אַפְּיָילו ניט אַידען, גְּלִוְיָבָן אַין דער אַמְּתָקִיָּט פון דעם.

און דאס אַיז דאך פְּשָׁוֹט, אַז דִּי צוּגַּעַבָּן דִּינִיָּט אַיז ניט צו דִּי פְּלִישָׁן אַוְן בִּינְיָר, נאר צו דער נשמה [וועלכע מען זעהט דורך אַיר ווירקונג אַין קערפָּעָר], און דערפָּאָר אַיז דער אַמְּתָה, אַז אַפְּיָילו נאָכְדָּעָס ווי עס ווערט אַעֲנָדְרָוָג אַין דעם פָּאָרְבָּונְד פון נשמה מִיטָּן קערפָּעָר, קען מען — דורך מעַיִט — גּוֹרָם זיינע אַנְחָת רוח צו דער נשמה, און אַדְּרָבָה אַין אַגְּרָעָסְעָר אַוְן אַטְּיָפָּעָר מְאַס, וואָרָום דִּי נשמה האט דאך (נאך אַפְּטָרָעָטָן פון גּוֹף) קִיְּנָעָגָף בַּאַגְּרָעָנִיצְׁוָנָגָן, און דעריבָּר גְּרִיכָּעָן אַיר אַוְיך דִּי ענינים, וועלכע זיינְדִּיגָּג אַין גּוֹף האט זי ניט גְּעָקָבָן האבען, צוֹלִיבָן דִּי הַגְּבָלוֹת פון גּוֹף, און עס גְּרִיכָּעָן אַיר אַפְּיָילו פָּעָולָת ווועלכע ווערטן גְּעָטָהָן בְּחִדְרִים.

איך האָף אַז דאס אויבען גְּזַעְגָּעָט ווועט גְּעָנְגָּעָנד זיינע צו באַלְיִיכְטָעָן דִּי הנָהָגָה ווי זי דארף זיינע אַיצְטָעָר, אַז אויב בִּזְיָ אַיצְטָעָר האט אַיר גְּעָטָהָן אַין

אדמו"ר שליט"א

רגע

ענינים וועלכע זייןען טוב לשמים וטוב לבירות איז נאך צוגעקומוען א נויטווענדיקיט ניט נאר צו פארטזעצען די ארבעט נאר אויך צו פארגראעסערען זי בכמota ובאיכות, אין דעם טאן אלין און דעם בעאיינפלוסען אנדערע צו טאן, און דאס וועט גורם זיין דעם אויבען גיעזאגטען נחת רוח, לנשمة הנפטר.

ויהי רצון איז קומענדיק איצטער פון די ימי הגאולה י"ב וו"ג תמוז, וואס דענסטמאל האט מען גזועהען ווי תורה האט מנצח געוווען און מבטל געוווען דעם חישך הגלות זאל אויך איצטער נמשך ווערערן א גאולה מכל ענינים המבלבלים און מתוך בראות הנכונה והרחבת הדעת זאל מען צוגעבען אין פעולות טובות ליכטיג מאכען דעם חישך הגלות, און איז האף איז בדואר החזור וועל איך באקומוען פון איז גוטע בשורות אין דאס אלץ אויבען גיעזאגטען.

ברכה.

ו'תב

ב"ה, י"ח תמוז, תש"ח
ברוקין.

צערוי אגודות חב"ד אשר בכפר חב"ד
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

מאשרים קבלת מכתבם פ"כ והדו"ח מהתועדות י"ב וו"ג תמוז ימי הגאולה, ובודאי כפי שכבר נכתב כ"פ ישתדלו לנצל ההתרשומות גם בימים שלאחרי זה, ובהנוגע לתניריהם הרוי בטח חלק גדול מהם עוד נשארו באה"ק ת"ו וכן יפגשו עם האורחים החדשניים הבאים, שכפי השמועה הרוי בחדש אלול ותשרי יעלה המספר כו"כ, וגם בשבותות אלו הנה גם לאחרי המיעוט במספר ד"י והותר בהתועלת שאפשר לקבל מהתנירים בהם יنزلו שהותם באה"ק ת"ו בכל האפשרי, ויהי רצון שתכה"י יברשו טוב בכל האמור.

ברכת הצלחה בעבורה"ק.

ו'תב

לתנירים: ראה לעיל אגרת ורשה.

ו'תג

ב'יח, יי'ח תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הו'יח אי'א נו'ג וכוי מושה יצחק דוב שי

שלום וברכה!

דורך הרה'ג וו'יח אי'א נו'ג בעל מדות וכוי מושה יצחק דוב שי
אושפאל, איז מיר אונגעקומען א פ'ג' בקשת ברכה פאר איז און אייער פרוי
שתחי'

און בעט רצון וועט מעי איז בידען מזכיר זיין אויף דעם ציון הק' פון
כ'ק מושח אדמור' זצוקלה'ה נגב'ם זי'ע צו דעם וואס איר בידע נויטיגען
זיך.

און דער זכות וואס איר באטיליגט זיך און לימוד תורה ברבים וואס
תלמוד תורה איז דאך פון די עניינים שאוכלים פירוטיהם בעולם הזה והקרן
קיימת, זאל איז בישטינן און דעם וואס איר באדרפט.

הרב אושפאל שי שרייבט מיר, איז איר שטאמט פון דאברה, לעבען
ニקֿאָלְעָוּוּ, אַיְנְטְּעָרְעָסְּיָרְטּוּ מִיר צֹ וּוִיסְעָן, אַוְיבּ אַיר הָאַטּ וּוּלְכָעּ אַיז
זכרון פון יענער ציטט, וואס ווי באוואוסט איז דאס איזנע פון די אידישע
קָאַלְאַנְיָעָס גַּעֲרִינְדָּעָט דָּרָךְ רְבָּוֹתָנוּ נְשָׁאָנוּ, אַוְן פִּילָּעָחָסְּדִים אַוְן קָרְבָּיִם
הָאָבָּעָן דָּאָרְטָעָן גַּעֲלָבָט אַוְן אַוְיךְ דָּעָרְבָּן גַּעֲוָעָן מִיְּנָעָר אַקְרָבָן.

ברכה לבשורות טובות.

ו'תג

מושה יצחק דוב: קאפעלאו. ברוקלין.

אדמו"ר שליט"א

רנה

ו'תד

ב'יה, י"ט תמוז, תש"יח
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אייא נו"ג כו'
מו"ה אברהם זושא שי'

שלום וברכה!

מאשרים קבלת הפ"ג שלו עם המצורף אליו, ויהי רצון שעוד רבות
בשנים ימשיך בענייני תורה ומצוות בכלל ובמצות הצדקה בלבד, ובפרט ע"פ
דברי רבנו הזקן בעל התניא (פוסק בנוסח דתורה) והשולחן ערוך (פוסק
בנגלה דתורה) איך היה כל עיקר עבודת ה' בעתים הללו בעקבות משיחא
היא עבודת הצדקה כו' ולא אמרו רוזל ת"ת כנגד גמ"ח אלא בימיהם כו'
(אגה"ק ס"ט).

ומובן שגם ע"פ נללה אין קושיא ממזרע'ל ת"ת שקול נגד גמ"ח, כי הרי
מצויה שזמניה עובר וכון זו שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים דוחה תורה (מו"ק
ט' ע"ב). ובעקבותא דמשיחא הרי היוקר יאמיר כו' ואין בן דוד בא עד שתכללה
פרוטה מן הכליס (עיין אגה"ק סוף סי' יו"ד).

ויהי רצון שפירות הניל' שאוכליין אוטם בעוה"ז יומשכו ויפעלו בהנוגע
לאבראים בכלל ובחייב רגלים בפרט (אגה"ק סי' ט') של בנו הגדל יחיאל
שליט"א. ויבשר טוב גם אודותו.

ברכה לבריאות הנכונה ולבשורות טובות בכל האמור.

ו'תד

נדפסה בלקוי"ש חכ"ד ע' 436 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.
מו"ה אברהם זושא: זיסקינד, ברוקלין. אגרת נוספת אליו — לעיל ח"ח בישלה.
ומובן: ראה גם לעיל אגרת וידעה.

ו/תה

ב"ה, י"ט תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... ומעניין לנוין, כמדומה שבשבועות הכי קרובים תהיינה הבדיקות של אלו הלומדים בקורס למורים שע"י הו"ח אי"א נו"ג וכור הرم"א שי זילברשטיין, שגם הוא בתוכם, ובודאי למוטר לעוררו שום ע"ז כוונתי שיעשה בזה במרכז המתאים, והעיקר שירכוש לעצמו כל הידעות הרציקות ויכול לנצל כשרונוטיו בהשפעה בהיות לו גם סמכות רשמית שהרי התחלת הגישה צריכים לעודות של תעודה ו록 אח"כ מכיר השומע במעלת המשפע גם לו לא התעודה, וכיון שנודע כאן ע"ד החוקשמי שיש לו סמכות של רבנותה ה"ז גם מעלה דרגות הסמכות תקוטי שגם לא יזנchia, ובפרט שכמדומה פעם נדבר שבאים תהיה לו סמכות בಗרות רשמית יוכל במשך הזמן לנצל כשרונוטיו בהשפעה להפצת היהדות, ע"ד האמור, כי תעודות הרבבות תפעול ונשכבוד יותר אצל השומעים וק"ל. וכי רצון שיבשר טוב בכל האמור ...

בברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמ"ר שליט"א
mozcier

ו/תו

ב"ה, י"ט תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

אין ענטפער אויך אייער בריף פון יומם בי י"ב תמוז דער טאג פון דער באפריליאונג פון כ"ק מוו"ח אדמ"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע נשייא ישראל, אויך וועלכען איר באשטעטיגט די ערהאלטונג פון מיין בריף און שריביט אויך מער פרטימס בהנגע צו אייער זונן און פאמיליע שי', ובעת רצון ווועט מען אויך מזוכיר זיין אויך דעם ציון הק' פון כ"ק מוו"ח אדמ"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע אינו איינקלאנט מיט אייער שריבען.

וואס איז האב געשריבען איז אויף צו פאריכטען דעם עבר, קען דאס זיין דורך משפייע זיין אויף די אינייקלעך שי', איז פארשטיינדליך איז דאס איז פון די היפט זאכען איז דעם, אבער מען דארך זיך ניט באונגגען מיט דעם, לוייטן אונאג פון ואהבת לערען כמוך, דארפמען העלפערן אלע וועלכע טווען איז דעם מיט וואס מען קען און בכלל זעהן איז דער געדאנק פון טהרת המשפהה זאל מער ארײַנדְרִינְגָּען אין ברײַטְעָרָעָן קרייזען.

און עס איז באווארט דער כה פון תיקון ותשובה, איז ניט נאר וואס עס באזיזיטיגט דעם עונש ח"ו נאר דאס ניט נאך צו הצלחה, ווי באווארט דער ווארט פון רבודתנו ז"ל, איז בעלי תשובה זיינען גרענער פון צדיקים גמורים.

אייך האָך איז איר היט אָפַּדְּתָּקָּה פון זאגען דעם שייעור תהלים חדשן – ווי דער תהלים איז פארטיליט אויף די טאג פון חדש – יעדער טאג נאכן דאָוונען איז דער פריה, און אויך דעם קאָפִּיטָּלָּה תהלים, לוייט אָיִיעָרָעָלְטָּר (ד.ה. איז פון דעם בר מצוה טאג הייבט מען אָן זאגען יעדער טאג נאכן דאָוונען דעם קאָפִּיטָּל י"ד, און יעדער נעקסטען יאר דעם נעקסטען קאָפִּיטָּל תהלים).

בברכה צו גוטע בשורות איז דאס אלץ אויבען געזאגטען, און פון אַיִיעָר אַיִינְטִילְלָעָן נעמָען איז דער התונודות פון י"ב תמוֹז וועלכעס איז זיכער פאָרְגָּעְקָוּמָעָן באַיִיך אַיִן שטאט. ויהי רצון איז דאס זאל זיין אַתְּחָלָה צו גוטע בשורות.

ו'תז

ב"ה, י"ט תמוֹז, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הני קבלת מכתבו מיום הגאולה י"ג תמוֹז וכן המברך שקדם לו,
ואזוכירם בעת רצון על החיון הקי של כי"ק מוויה אַדְמוֹנִיָּר זְצֻוקְלָהִיה נְגִיָּמִזְיִיעָמָד מותאים לתוכן כתבו.

ו'תז

נדפסה בלקו"ש חי"ב ע' 205 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.

ולפלא שהיפך הנוהג המובן גם פשוט, שלאחרי הביקור כאן צריכים להיות בקשר מכתבם יותר תכוף מאשר לפני זה, ואצלו הוא בכיוון הפכי שמעת חזרתו מכאן כותב בנדירות הרבה יותר מאשר לפני זה, ומכתביו קצרים הרבה יותר, והרי הטעם שבטה יודיעו אחרים hei גם אז, והרי ידוע גם פתגס כי'ק אדמוי'ר מוהר"ש, דאס וועט זיין ממוקם אחר אבער איר וועט אנווערען דעם זכות, וסימן בנו כי'ק אדמוי'ר (מוחרש"ב), פון זוכה זיין, צו זיין א שליח מהקב"ה טאן א אידן א טובה והרי בשורה טוביה ה"ז בכלל ההודעה דכלל גדול בתורה ואהבת לרעך כמוך.

ברכה להרחבת הדעת ופרנסת.

ו/תת

ב"ה, יי"ט تمוז, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מכ"ד تمוז וכן המברך שקדם, ולפלא ההפסק כי'כ גדול, ואת"ל שסיבת ההפסק שאין כל חדש, הרי התמי עי"ז גדולה עוד יותר לאנשי חב"ד, עי"ד הצחות, שהרי אין כל חדש, תחת המשך, ותפקידם של אנשי לא העמל שתחת השימוש אלא למעלה מזה, עי"ז תניא ריש פרק מ', וכיודע פתגס אדמוי'ר הצ"ץ אכן פעל דיממא אכן לשות או.

ויהי רצון שכיוון שבאים אנו מימי הגאולה יי"ב ווילג تمוז, גאות רבנו נשיאנו ראש ישראל, וגופא בתר רישא איזיל, יגאל כאו"יא מאתנו בתכ"י מכל עניינים המבלבלים ויוכלו לעבוד הש"ית בשמחה ובטוב לבב.

ברכה לבשו"ט.

אדמו"ר שליט"א

רנט

ו'תט

ב"ה, י"ט תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"נ וכ"ר
מו"ה מנחם נחום יצחק אייזיק שי

שלום וברכה!

...ת"ח بعد מאמר דא"ח שכרף למכתבו, וכיון שכותב שכמה
מאמראים كانوا נמצאים תחת ידו, בטה ידוע ויודע סדר השתלשלותם לידיו
ומה טוב גם רשותה מהם (ד"ה של כל אחד מהם ומיה הוא בעל המאמר והשנה
- באם ידוע הוא גם את זה).

מעניין לעניין באותו עניין, ראייתי באחד מكونטרס' שהוא מיו"ח החוזר
המפורסם של אדמו"ר האמצעי, ואתענין לדעת אם יש אצל ידיעות מדברי
ימי החוזר הנ"ל, כתבים שלו וכוכי. ות"ח מראש על כתבו בפרטיות בכל
האמור, והרי ידוע עד כמה הוקירו כי"ק אדמו"ר ידיעות כגון אלו.

ברכה לבשוי"ט בכהניל.

ו'תט

ב"ה, י"ט תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"נ צמ"ס
מו"ה דובעריש שי

שלום וברכה!

לאחריו הפסק כי ארוך נתקבל מכתבו מט"ז תמוז,

ו'תט

מו"ה מנחם נחום יצחק אייזיק: חנוך, ירושלים. אגרה נוספת אליז' – לעיל ח"ט ב'תשנוב.

ו'תט

מו"ה דובעריש: צוקמן, בופולו. אגרה נוספת אליז' – לעיל ח"ז ביל.

בעת רצון זיכרו את כל אלה שכותב אודותם על הציוןeki של כ"ק
מוריך אדמוני זוקלה"ה נג"מ זי"ע כא"א להמצרך לו מתאים לכתבו,
וכמוון גם אותו הכותב להמצרך לו ולביב ש"י.

וכיוון שבאים הנהו עתה מימי הסגולה ימי הגאולה י"ב ויג' תמוז גאולה
רבענו נשיאנו ראש ישראל, וגופא בתר רישא אziel, הנה יגאל כא"א מאתנו
בתכ"י מכל הענינים המבלבלים הן בגשם והן ברוח ויכולו לעבוד הש"ת
בשמחה ובטוב לבב.

ברכה לבשוייט.

ת"ח על הערטו בשווית צ"כ חיו"ד סר"א דמיית משוך הוא רק מדרבן
— שהוא גם כשהעור דבוק שהוא שלא כמש"כ בהמאריך ליבמות ע. ולהעיר
עוד בהניל' שבמשנה ראשונה גם הצע"צ מספקא ל"י בזה כנראה משווית שלו
(שער המילואים סל"ז ובשער המילואים לשווית שאירית יודא סי"ג — הוצאת
קה"ת). וראה ג"כ שווית שאורי שם ובחר הצע"צ לשבת פ"יט מ"ב ובאות חיים
ושלום לבעה מה"ס מנה"א חיו"ד סוויס רס"ד.

ויהי

ב"ה, י"ט תמוז, תש"ה
ברוקין.

עדיה המיעצת והמארגנת אשר בכפר חב"ד

שלום וברכה!

ז"ע נתקבל מכתבם מאדר"ח תמוז והמצורף אליו, הפ"כ מהאסיפות
שהתקיימו במשך הזמן.

ויהי רצון אשר, ע"פ דבר המשנה לא המדרש עיקר אלא המעשה, יבאו
כל השקו"ט והדו"ד שביניהם לשינוי בפועל בכל הענינים אודותם דנו, ויהי
השינוי ניכר לא רק בעת רצון דעת התועדות וכיו"ב, אלא עד לחיי היום
יומאים וגם בענייני הרשות.

והרי בזה הוא עיקר עבודת האדם — מיסודה על הכתוב בכל דרכיך
דעהו, וק"ל.

וכיוון שהבטיחנו רוז"ל דברים היוצאים מן הלב ננסים אל הלב, בודאי אשר במידה גדולה בהם תלוי הדבר. וכי רצון שזכות מיסד הכהן וממנהו, הוא כי"ק מוי"ח אדמו"ר נשיא ישראל, תעמוד להם להצלחה בעבודה האמוריה, וכל תושבי הכהן להיות כלים לקבלת האורות מרובים הנשפעים בכהן ע"י מיסדו הוא רבנו נשיאנו.

בברכה לבשוי"ט ובכל האמור. וכי רצון אשר בקרוב ממש,

מ. שני אורסאהן

ו/תיב

ב"ה, כ"א תמוז, תש"י"ח
ברוקליון.

מחותי הרה"ג הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד"צ מוי"ה גרשון
שי זוגתו הרבנית מרת גסיה תחיה

שלום וברכה!

בmeaning לשני מכ' הרשמי'ם ובודאי בינו'ם נתקבל מכתב' מענה על מכ'
הקדומים,

ולהודיעם מהתועדה להפעסיא, הנה יהיו רצון שיקויים בזה פתג'ם
תורתנו תורה חיים גם זו לטובה.

וכמובן/ar בעת ההתועדות שזהו עוד יותר מהענין דכל מה דבעיד רחמנא
לטב עביד, שתוכנו שהחטאות מהיינה טובות משא"כ גם זו לטובה, שהענין
עצמם ג"כ יהיו טוב לא רק תוצאות טובות, וכמובן מההמורעות המובאות
במרז"ל בקשר עם הנ"ל, ועפ"ז מובן ג"כ זה שפטג'ם הראשון בלשון
הקדש (פנימיות), משא"כ פתג'ם השני בתרגומים (אחרויים) לא ב글וי, וק"ל.

בברכה לבשוי"ט מותך בריאות הנכונה והרחבת הדעת.

ו/תיב

מו"ה גרשון: חן, חיפה. אגרות נוספת אליו — לעיל ח"ג ד' שט, וכנהסמן בהערות שם.
וכמובן/ar: ראה גם לעיל ח"ג ה'צט. וכנהסמן בהערות שם.

ויתר

ב"ה, כ"ב תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... במש אודות הפרשת מעשר לצדקה כשמצב הפרנסה דחוק, הנה
ינาง שהחצוי מן הניל יתנו בפועל והחצוי יזקוף ע"ע כחוב לקופת הצדקה
ולכשרחיב יסלוק ...

ויתר

ב"ה, כ"ב תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו שנגמר בט"ו תמוז, בו כותב ר"פ מאשר עבר עליו בעת
כהונתו במשרת רב בק"ק בישראל ...

ויהי רצון אשר ההצלחה שהאריה פני אליו עד עתה תעורר בו כחות
פנימים עוד יותר ומרץ גדול עוד יותר להמשיך בכהונתו בקדש לחדר בכל
חברי קהילתו האמת המוחלטה דבר הש"ת שהם מלכת כהנים וגוי קדוש,
שתוכנוו שכל משך המעל"ע (לא רק בעת התפללה לימוד התורה וקיים המצוה),
הרי האדם, אתם קדושים אדים, מכהנים בקדש, כי אם צריך להיות בכל דרכיך
דעהו, וכמבעואר בארכוה ברמבי"ס בספריו יד החזקה, בשמונה פרקים
להרמבי"ס, והובא לפסק הלכה בשווי"ע או"ח סי' רל"א, וחזקה לדברים
היווצאים מן הלב שהם נכנים אל הלב השומע, והלב הרוי הוא מלך באברים
ושולט עליהם ומשפיע עליהם להתנהג מתאים להוראותיו, וק"ל.

במש אשר הניל לא בא אלא ע"י מלחמות וחיכוכים וכו' — הרי כן
הוא הסדר בעולמו זה אשר כלשון הע"ח, הובא בתניא (סוף פרק ו') כל
מעשה עווה"ז קשים ורעים והרשעים גוברים בו וכו' [ובכ"ז הנה דока בעולם

ויתר

אדמו"ר שליט"א

رسג

זה נתנה התורה, כי לא בשםים היא, ובזה דוקא הוא שנצחה טענת מחייבי התורה (כלום) יצח"ר יש בכך, (כלום) למצרים ירדתם, אבל יחד עם זה הובטחנו אשר האמת הטוב והקדושה יעמוד ויצא בנצחון גלי, כיון שהקב"ה נתואה להיות לו דירה בתחוםים, הרי בודאי שקיים רצונו ואין הדבר תלוי אלא בפעולות של האדם שהוא שלוחו של מקום, וכדבר משנה אני נבראתי לשמש את קני, לקבוע הדירה לו ית' בעולמו זה, דירה מושחת בכלים נאים וכי' וע"ד המובה בתקו"ז תקון ו' (כ"ב, ב) דירה נאה, לבו. כלים נאים, אברים דילי, אשה נאה נשמטהו, וע"ז הרי נשיכים כל העניינים בחילק העולם השיך לאדם זה, וע"ז ג' תניא פרק ל"ז אין שזהו הכהנה וחילק גאולה הכללית של כל העולם כולו.

מכל הנ"ל מובן שהכתוב בסיום מכתבו, אשר חייו הפרטיטאים אינם משביעים רצונו, וכי', שאין זה מתאים להאמור לעיל, כיון **שתכלית** האדם הוא לשמש את קונו ולמלאות רצונו,ומי שחוון בכך השפעה על הוצאה הי' התפקיד העיקרי שלו, שהרי ואהבת לרעך כמוך כל גודל בתורה, וכיון שמצויה גוררת מצאה, וביחוד בהעתקנות האמורה אמר רבנו הוזקן (تورה או ר בתחלתו) שע"י צדקה (והרי פועלתו היא צדקה המכיה הנפש והגוף גם יחד) נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים כהה, ז.א. שאפילו אם כמו שכותב הזמן שישנו לרשותנו נחתת לעומת מזא' וכמו שמתואון בכתבו על זה, הרי ההצלחה מתרבה אלף פעמים, וע"פ המבוואר בהגחות הצע"צ, הי' אלף פעמים ממש ולא גוזמא קטני, ז.א. שבשעה אחת מציל מה שלפני זה הי' זוקק לאף שעות.

במ"ש אודות לימוד התורה, כבר מلتוי אמורה אשר מוכחה **bijouter** בתקופתנו זו לימוד הלכות הضرיקות בחיי היום יומיים, כי בעזה"ר חסר ידיעה בזה מבהיל, ובכל החוגים אפילו לעלה ודייל, כן מוכחה לימוד פרשת השבוע והשתתפות בלימוד הש"ס הנגמר בכל שנה ע"י קבוצה שכל האמור הוא דבר השווה לכל נפש.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור מתוך הרחבת הדעת אמיתית.

ו/תטו

ב"ה, כ"ג תמוז, תש"ה
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח איב"א נו"ג עוסק בצד' צנמ"ס כו'
מוחרש"י שי'

שלום וברכה!

בתודה הנני מאשר קיבלת ספרו, אישים ושיטות מהדורא שני. כן קיבלתי במשך זמן זה ידיעות מהשתתפותו של כת"ר בתוצאות אשר בירושלים עיה"ק ובכפר חב"ד ומחידוש לימוד שיעור תניא אשר כת"ר התחיל בו.

והי רצון אשר עוד רבות שנים הרבה חיללים לאורייתא תורה תמימה, הגליא והסתים, ובאופן אשר תמים יהיו, שזו אמיתית עניון התמימות, שבהgalia יהיו ניכר שחד הוא עם הסטמים, ובהסתים אשר חד הוא עם הgalia. והרי ע"פ המבואר באגה"ק לרבענו הזקן סי' כ"ו ובכ"מ, עניין הפצת המיענות חוותה — לא רק מצוה שהזמן גרמא אלא שוגם מכריה. ע"פ הנראה במושג — הוא הכרח חיוני, כי נוגע לקיום המיצות עליהם נאמר וחוי בהם בפועל, ובפרט בתקופתנו רבת הנסיניות העלומות והסתתרים. וכדברי חז"ל בהנוגע לעקבתא דמשיחא — שבשעה"ר נתקיים לא רק באופן דדקות ודקות דדקות, ע"ד המבואר באגה"ת לרבענו הזקן סוף פרק ז, שענין עבודת זהה, הר"ז גם בעלמת עין מן הצדקה, הכוועס, או מי שיש בו גסות הרוח, וככהנה רבות בגמרא], שאפשר לצאת בו ידי חותת קומם דברי רוז"ל האמורים, אלא שעד כדי כך לא זכה הדור, שיוירדת ההבטחה דרנא אחר דרנא עד וכו'.

והי רצון אשר יקיים ע"ד המבואר במאמר שהזרו עליו בתוצאות י"ב ו"ג תמוז השטא — בפירוש מרוז"ל, מקיים מעפר דל: לכשיהיו יורדים עד

*) שמור פכ"ה, ח.

ו/תטו

חלקה נדפס בלקוש'ש ח"ז ע' 296 חלקה בח"כ ע' 586 חלקה בח"ז ע' 466 והושלמה ע"פ העתק המזכירות.
מוחרש"י: זיין, ירושלים. אגרות נוספת — לעיל וירכא, ובהנסמן בהערות שם.
במאמר שהזרו עליו: סה"מ תש"ה ע' 471.

אדמו"ר שליט"א

רשה

לעפר והי' זרעך כעפר הארץ, הרי אז הגע זמן קיום הייעוד ופרצחת, ויעלה הפורץ לפניו הוא מלכה משיתה.

בהוקרה ובברכה לבשוי"ט בעניינים הכלליים ובעניינים הפרטיים, ומובן אשר ענייני בריאות הגוף בכלל עניינים הפרטיים ולראשה, וכדברי הרמב"ם הלכות דיעות סוף פרק ג'.

מ. שני אורסאהן

כ.ב.

נודמנה ליידי שנה זו שאלת אחד שעבר קו התאריך בامي הספירה ובמילא נטוסף לו יום במספירו, ונסתפק בהנוגע למנין ולברכה — במשך ימות הספירה לאחרי עברו קו התאריך.

ועוררתי אותו שנווגעת עוד יותר השאלה — בהנוגע לחג שבועות שלו. ולפע"ד נראה בהנוגע למנינו ולברכה, שאף שאין ספק שצורך להמשיך דוקא בספירתו שלו, שהרי מופרך לכפול ספירה אחת פעמיים, וכיול ג"כ לברך, הנה מהיות טוב אל וכו' — וישמע הברכה מאחד שכחן ויכול לצאת בה [שהרי הברכה היא על עצם המצווה, ולא על מספר היום, שכן אין סתירה במה שלהמברך הוא יום שלשים ולהשומע ל"א יוס]. ובהנוגע לחח"ש, הרי כיוון שאינו תלוי בימי החדש ואני תלוי בבית דין, אלא — תיכף לאחרי שכלה ספירת שבע שבועות, והנ"ל ספר מ"ט יומם ע"פ התורה ותמיינות הם עצמם, עליו לחוג החח"ש במספירו, ז.א. יום אחד קודם לבני המקום, כאן. אלא שמןוי התמיין בעניין "העולם", הוריתינו למצוא עכ"פ עוד שנים — מורי הוראה, שגס דעתם יהיה כניל. וכיון שכת"ר בקשר עם עבודתו בספריו כנראה שעבר על כמה שווית מהאחרונים, בטח אם ימצא שקו"ט בזה, יודיעני, כМОבן בצירוף דעתו הוא. ות"ח מראש.

דא"ג, עוד בעניין זה, בהנוגע לברכת מי שמסתפק באיזה יום לספירה עומדת, שהובא ג"כ בספר כת"ר מועדים להלכה פרק ספה"ע, ומעתיק שם סברת שווית דבר אברם, שאין לברך על ספירת ספק, כיון שעצם עניין הספירה הוא — ידיעה ברורה דיומא, ואין מקום לברך באם ספק בידו, עד"ז מצאתי במק"ע שערץ ציון [כנראה שנת תרצ"ה (חסר השער — בטופס זה שביד)] נזכר בשם הרב ר' ר' ווינגרט — ואף שסבירא שכליות היא, אבל גנוד

נודמנה ליידי: ראה לעיל אגרת ורחת. למן ותקד. ובארוכה בלקו"ש ח"ז ע' 285 ואילך.
ח"ב ס"ע 168 ואילך.

לסבירו זו בהחלטו הוא, שאת"ל שכן הוא הדין, הרי בכ"מ שלא הגיעו השלוחים (בזמן שהיו מקדשין ע"פ הראי) – לא קיימו מצות ספירת העומר (כבד) מעולם, ופשיטה שלא ברכו עלי, שהרי בשעה עשר בניסן עדין לא הייתה ידיעה ברורה בידם, שהרי חגנו יו"ט שני מפני הספק, ובמילא לא יכולו לברך, ובעצם הספירה – הרי לא הייתה בידם ידיעה ברורה. ובמילא חסר גם בתתמיות של כל המ"ט ימים. ואיך זה אפשר שלא נזכר בש"ס עני תמה כזו? אין הס' דבר אברהם ת"י, ואני יודע אם עמד על נקודה זו.

במהד"ש מספרו – ראייתי ההוספה בנווגע להרב מלצר ע"ה. ולפניהם איזה זמנו סיירו לי, אשר בשנים בס דר בירושלים עיה"ק עסק בלימוד הקבלה, ולא עוד – אלא שהיה זה בחברותא. ואתענין לדעת אם נcona השמואה, ואמנם נcona היא – הרי חבל שלא הזכיר עד"ז במאמרו, כי אף שבאופן ישר אין זה מעין ספרו "אישים ושיטות", אבל הרי ידוע פוגם הרה"ץ הרה"ג כו' הר"ה מפאריטש כשאלוחו טעם מה שנזהר כ"כ במצוות, ומענתו, אז ערך טוט אלץ בצד בא עם זאל זיך אפליגין א ווארט חסידות, וק"ל.

ו/תט

ב"ה, כ"ג תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"ג רב פעלים בעל ממדות כו"ם מוי"ה
ニיסן שי'

שלום וברכה!

בנوعם קבלתי ספרו, התורה והעולם, חלק שלישי – מענינה דיומא
השבועות והחדשים הבעל.

וכמעשו בראשונה מעשהו בזה, דברי התעוררות לה' לתורתו
ולמצוותי, ויהי רצון אשר יפלו הדברים פועלם לגולות לבב האיש והאשה

פוגם ... מפאריטש: ראה גם לעיל ח"ד אגרת הקן. ובנהנסמן בהערות שם.

ו/חטז

מו"ה ניסן: טלושקין. ברוקלין. אגדות נספנות אליו – לעיל ויקנט. ובנהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

רשות

הישראלים מקור מים חיים אשר בנפשם פנימה, ומתאים להכוונה — שיתגלה המקור במחשבה דבר ומעשה בחיי היום יומיים, שהרי זהו כל האדם.

ואשרי חלקו של הגורם זהה ומביא לידי זה — ע"ד פירוש הידוע בתורת הדיא"ח, בפנימיות המשנה, שנים אוחזין בטלית, דעתית הוא או רקייף הוא הניצוץ טוב הנמצא בדבר גשמי, ובאו שניים ועשוי מצוה בהגשמי, שיעייז בררו את הניצוץ, פדאווהו מהשבוי והוציאווהו מהגלות, דכל אחד מהمبرירים טוען שהוא בעבודתו בירר הניצוץ הוא וכולו שלו כו' [עיין ד"ה רבינו אמר שנת היט"ש ובקונטראס לימוד החסידות לכ"ק מוי"ח אדמו"ר סוף פרק יב].

ויהי רצון אשר יצlich בכל האמור ואשר עוד רבות שנים יגביר חילים להחדר אוור התורה בעולם תורה תמיינה החיצונית והפנימית, תורה אמת בלי שינוי ובלי פשורת, כי שוה היא בכל מקום ובכל זמן, עד שיתאחזו, התורה והעולם, ותקioms הכרזתו של העברי הראשון, אחד הוא אברהם, שעבודתו הייתה: ויקרא שם בשם ה' אל עולם, ולא אל העולם, כי יכירה בעולם שאין עוד מלבדו [עיין לקו"ת תבואה מב, ד. מג, ג].

בכבוד ובברכה לבריאות, ושל זוגי תחיה.

נ.ב.

בתמהון מהול בעור נודעתי ע"ד תוצאות ההתראות של ב"כ הצעירים עם הנשיאות דודע הרבנים, שלא הביאה להתאחדות בפועל, והרי בימינו העדר ההתאחדות מרובה בפיירוד, וצעריים גם תמייתני מיסידים ומובנים ע"פ השיחה עם הרה"ג וכוי ביק שי אשר בטוח מסר לכת"ר ר"פ ממנה, והנקדוה העיקרית, שהצעירים הנ"ל לע"ע תלויים בין הארץ והשמים מבון הרוחני, נמצאים תחת לחץ דוקא מצד השמאלי הדורש שיירדו לארץ ולא רק לגשימות אלא גם לחומריות, ובעה"ר הלחץ הוא לא רק בהבתחות לעיל אלא גם בהפחדות על האידנא ובעתיד hei קרוב, ואם בהקדם hei גדול לא יוקלטו במסגרת שעכ"פ תגן עליהם מירידה למטה, קשה להיות אחראי להתוצאות מזה. ועוד נקדודה בהנוגע לוועד הרבנים, שבתוח ידוע לכ"א המתבונן בהמצב אשר תקפו והשתלטו על הציבור אינם מתגברים ואדרבה, והרי גם הקאנוענשאן האחוריים של הרבנים הצעירים מוכחים על זה, וככיש אפשרות להוסיף בהשפעת ועד הרבנים ולהחליש את אלו הנלחמים בהשפעתו (מקצתם בגלי ועוד יותר מאחרוי הפגוד), הרי בידים דוחים אפשריות זו. וכנראה שעכ"פ מקצת הטעמים הם שלא לשם.

ויתר

ב"ה, כ"ה תמוז, תש"ה
ברוקלין.

הנהלת עיריית אגודות חב"ד, סניף תל אביב
הי' עליהם יהיו

שלום וברכה!

נודעתי אשר לאחרי שבועיים תהיה באה"ק ת"ו אסיפה עולמית מב"כ הנוער הישראלי מכמה מדינות [CMDOMAה ליום בדיקת 28/7 ובירושלים ת"ו], ומהנכון שתוממי יתיעצו ביניהם איך לנצל הזדמנות זו לעניין חב"ד ובנוקדה התיכונה הפצת המعتقدות. וכמדומה זה כי' כתבתי שהזדמנויות כאלו ה"ז השגחה פרטית להשפעה בכמה מדינות ובכמה ארצות נקל בהרבה יותר באין ערוך, שהרי אלו הצרכים בירור מזמנים אחרים ו מבאים אותם למקום שם נמצא המברר, אלא שצורך לעוררו מחדש מושנתו ותרדמתו באופן שינצל הזדמנות זו במלואה.

הכתוב לעיל ע"ד שינה ותרדמתה – הוא בקשר לזה שלפני זמן מה הייתה אסיפה עולמית מחוקרי תנ"ך וכן דאנשי מדע, פשוט שכך מהם היו מעוניין לדעת ע"ד שיטת חב"ד וככ"פ לקבל איזה מהספרים שלה. וכנראה שככל עסקי אני שבייחד באה"ק ת"ו לא עשו שום דבר ובẤפס הכי מוחלט – לנצל הזדמנויות האמורא. חיפשתי כמה אופני לימוד זכות על ההעדר המוחלט של פעולות בכוגן דא (שאין צורך כל התבוננות להכיר באפשרויות הגנוונות בה) ומצאתי רק לימוד זכות אחד, אז עס איז קיינעם ניט איינגעפאלען טראכטן וועגן דעם. והלימוד זכות ע"ז גופא מובן מכך שני: ידוע הביאור מכ"ק אדמוני מורה"ש איך זה שפה ואמה יכולה לבוא לסבירות תנאים אמוראים ראשונים ואחרוניים סברות עמוקות ביותר, שכוראה הם שלא בערכה כלל וכלל אלא שענין שנוגע באמת הרו' שפה ועבד כענין יכולם להגיע בשכלם הכי מועט לעומק השכל של הנ"ל. ומכלל הן – אתה שומע לאו, כבכל ענייני תורה . . .

ויתר

נדפסה בלק"ש חכ"ג ע' 434 והושלמה ע"פ העתק המוצירות.
ידוע הביאור: ראה גם לעיל ח' אגרת גינכט.

רט

אדמו"ר שליט"א

ויהי רצון שביאתנו זה עתה מימי הגאולה י"ב ויג' תמוז, זאל
דורכברעכען גם החשך כפול ומכופל הניל, בחסד וברחמים דוקא.
ברכה לבשו"ט.

ויתח

ב"ה, כ"ה תמוז, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"א תמוז, בשאלת תמורה האם מחייב מפני הטעמים
שכותב במכתבו, להביא א"ע קרבן בשביל וכו'.

הרי מובן שישדוק ונשואין אין זה כלל עני של הבאת קרבן כ"א
لتכליות בנין בישראל בגין עדי עד.

בהתוגע להחוצה אודותה כותב, עליו להציג העניין לפני שלשה מידדיין
הנמצאים במקומות, ומהם עכ"פ רב אחד, בכדי שידע העניין גם עפ"י דין בתוגע
לחזקה.

תקותי אשר כיון שמשיים במכתבו שנוצר הוא מגדולי אדמור"י פולין
ונאלאיציא, ואחדים מהם מונה גם בשם המשתייכים לתורת הבש"ט היה
תורת החסידות, בודאי שיש לו קביעות עתים בלימוד תורה זו, וידוע פירוש
הפנימי של קביעות עתים, שהוא לא רק בזמן אלא והוא העיקר קביעות עתים
בנפש, ואפילו אלו שבתקופה שעברה هي להם טענות שאי אפשר לגנות
ולפרש חכמה זו, הנה כבר כו"כ מהם מכירם בהפרוח לימוד זה, ועיין בהז
באגאה"ק לרבענו הוקן בעל התניא — פוסק בנסתור דתורה — והשוו"ע —
פוסק בוגלה דתורה — ס"י כ"ו ובקונטרס עץ חיים לנכד נכדו אדמור"ר
מוחרש"ב נ"ע ועוד ומובן שגם ע"ז קאי ציווי תורה"ק מעlein בקדש.

מהנכוון אשר יבדקו את התפилиין שלו וכן אשר בלי נדר ישמור על שלושת
השיעורים דחומרת תהילים ותניא הידועים.

ברכה לבשו"ט בכל האמור.

ויתח

בשביל: אשתו, שכני משפחחה אינם בני דעתה.

ויתר

ב"ה, כ"ו תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הו"ה איב"א נו"ן עוסק בצד"ץ מו"ה יצחק דוד שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מילא תמוז, ערב יום הגאולה, גאולת כ"ק מו"ח
אדמו"ר נשיא ישראל.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקדש של כ"ק
מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ם ז"ע מתאים לתוכן כתבו.

ובمعנה לשאלותיו:

א) עניין הקמת מצבח אשר בחו"ל ישנים נהגים לחכotta י"ב חדש
ובאה"ק ת"ו הנהוג להעמיד שלשים.

ולפ"ע אין לחכotta לשנה, ובפרט בא"ק ת"ו אשר המנהג הוא כנ"ל,
והרי גם בחו"ל כמה מערערים על המנהג לחכotta שנה וכמבוואר בכ"מ (מנח"א
ח"ג סל"ז). כל בו על אבילות להרב גרינוואלד, ועוד).

ב) בהנוגע להשם מענדל, הנה ידוע שהשם מונדל הוא בגימטריה
צמח צדק, וכן נהוגי מודדי בכתיבת מענדל מתאים לגימטריה האמורה, אבל
הרי פשוט שכל אדם יכול להחזיקשמו כרצונו ותלי בחתימותו, ובכממה
מרקם גם באופן שմבקש שיקרואו לו תורה, וגם בנדון דידי' בודאי יש
ראות החתימה ולעתות מתאים לה.

ג) במש"ש אודות מספר הקדושים, נכון הדבר שהיהי מספר ט"ז קדושים
במעל"ע, ויש לקשר זה עם המבואר בזוהר הקדש (ח"א סב, ב) פועלות הקדש
לשעתא ולפוגא שע"פ [זה] ט"ז קדושים הם כ"ד שעות המעל"ע. ושאלתו איך
זה אפשר הניל, בש"ק וכיו"ב — לפלא שכנהה אין ידוע לו מנהגנו למדוד
משניות לאחרי כל תפלה ז.א. ג"פ ביום.

ויתר

מו"ה יצחק דוד: גרטנר, ירושלים. אגרות נספות אליו — לעיל ח"י ג'יג. ח"א ג'תרן.

הקמת מצבח: ראה גם לעיל ח"ד אגרת ד'חתסה.

נהוגות ... מונדל: ראה גם לעיל ח"ז אגרת א'חתקעו. ח"י ג'קה.

מספר הקדושים: ראה גם לעיל ח"ד אגרת ד'חתקמו. ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

רעה

ד) המנהג שאבל יורד לפני התיבה בלבד ש"ק למזרור לדוד, אין נהוג כן אצלינו. ובכלל במנהגי היארכטי וקדושים ייעין בקונטראסים הרשומים מטה.*

ה) בלימוד משנהות, מה שמשמעותי אני הוא אותיות שם של הנפטר אבל לא שמו של הוריו.

ו) בשאלתו באות כהיא נכפלת בהשם, האם פרק אחד עולה לכל אותיות הנכפלות או צריך מספר פרקים כמספר האותיות. – הנה אף שלא מצאתי דבר זה בפירוש אבל ע"פ המבוואר** שהשם הוא הצנור המקשר את הנשמה עם הגוף, שמהז מובן שככל אותן מהשם חלק הוא מהצנור, וע"ז המבוואר בשער היחוד והאמונה לרבנו הזקן ריש פרק י"ב, הנה עפיה יש ללימוד כל אותן פרק בפני עצמו, אלא ש לדעתינו אין להקפיד דוקא פרקים שונים ויכול לחזור על אותו פרק כמה פעמים.

ז) בשאלתו מה עדיף יותר, אותיות שם או לימוד לפי הסדר. הרי הנילם עניינים נפרדים, כי אותן השם הוא נnil שיק ל קישור הנשמה והגוף, וע"פ המבוואר במי"א להמשכת הנשמה ממקורה, משא"כ לימוד לפי הסדר הי"ז מצואה שמקיימים אותה בשלימות ע"י השלמת מסכת או סדר וכו'.

ויש להעיר משער היחוד והאמונה שם ע"ד כח עלין וחיות כלית כו' ובפרט שהסדר שבתשביעי' פ' תורה היא, וכמובן מדברי רוז"ל בכ"מ תנא ממש' פלונית קأتي.

ח) במי"ש אודות הקראיה בתורה ועליי למפטיר – שתי הוראות שמשמעותם מכך מוויח אדמו"ר אודות זה בהיותו באבלות אחורי אמור"ר זלה"ה, אלא שמן פנוי טעם פרטיו קראתי בתורה רק במנחת שבת וbij' והי.

ט) במי"ש אודות סדר לימוד. – לדעתני שני לימודים שייכים ביחוד בכוון דא, והוא לימוד המשניות אותיות נשמה, ולימוד פנימיות התורה אילנא דחי, אשר ע"י לימוד זה יעביר רוח הטומאה מן הארץ ומחה ה' דמעה מעל כל פנים כו' כմבוואר בדברי משה רבנו רע"מ, זח"ג קנ"ב ב', והרי פנימיות התורה היא אילנא דחי כմבוואר בזוהר ה'ק' וכדבר הכתוב שלאחר

* נה. סב. סד.

**) ל��"ת בהר (מא, ג). ר"פ בלק. ועוד.

שתי הוראות שמשמעותו: האגרה אליו נעתקה לעיל ח"ג בשוה"ג לאנgra תיב.

חטא עה"ז שנזרה מיתה בעולם, הנה כאשר ישח ידו ולקח גם מעץ החיים וחיה לעולם, אלא שmealת תורתינו תורה חיים היא שנעשה העין מתאים לרצונו העליון שאז מהפכים גם את עה"ז לעץ החיים, אלהפהה חשוכה לנהורא ומרירו למיתקה.

ו) אף שאין מזכיר ע"ז, בודאי מפריש לצדקה לפני תפלה הבקר וגם לפני תפלה המנחה כМОון בימות החול, והרי גם זה שייך במינוחו להניל ע"פ מ"ש צדקה תציל וגוי שהפירוש הפנימי גם לאחר הפטירה ה"ז הצלה, וכמוון גם ממנהג ישראל שתורה היא, שבזהורת נשמות מזכירים עניין הצדקה, וידוע דרוז"ל מרדכי ע"פ ספרי סוף פ' שופטים.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור, ובודאי לモור לעורר על פס"ד תורתינו תורה חיים, כל המיקל באבל הלכה כמותו ועין ג"כ באו"ח סוף הלכות לולב.

ויתר

ב"ה, כ"ז תמוז, תש"ח
ברוקלין.

מרת שושנה תחיה

ברכה ושלום!

לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבה מט"ז תמוז, ותוכנו אודות כתבת המצהבה, ומאורת אשר ישנו בזה ספר אבות מסבא של הנפטר, אבל אינה מזכירה נוסח הכתבת על מצבת אבי הנפטר בנו של הסבא, שМОון שבטה הנפטר לך חלק בעריכתה, ואם נעשתה ע"פ הספר — ה"ז הוראה למצבת הנפטר ג"כ. אלא שיש להוסיף, לדעתי, בתוארו של אבי הנפטר "הרחה"ח, וכן "ה"י מגדולי חסידי אדמוני"ר מוהיר שמואל ואדמוני"ר מוהיר שלום דובער,

ויתר

מרת שושנה: חניזהבי, בתו של הרב אברהם יהודה חן, שנפטר במחלה השנה. ראה לעיל חט"ז
אגרת היתתקפה.
הסבא של הנפטר: הכה"ה הרב פרץ חן.
אבי הנפטר: הכה"ה הרב דוד צבי (הרדר"ץ) חן.

אדמו"ר שליט"א

ר' עג

צוקללה"ה נבג"מ זי"ע. וכוונתי בכדי שיזכר שם של נשיאי חב"ד נשיאי ישראל במצבה זו, וק"ל.

ויהי רצון שיהיו מכתבי מכון ולהבא אך בעניינים של שמחה, שמחה שלימה.

ברכה לבשו"ט.

כ.ב.

איינה מזכירה במכתבה ע"ד ענייני בריאות שלה ושל ב"ב שי' — ובtruth
זהו סימן אשר הדברים בסוד.

מובן שנוסח הכתובה — צ"ל דזוקא בהסתמך של יו"ח שליט"א של הנפטר. ובtruth — והוא העיקרי — שיתבוננו בעניין המצבה, שזו היא מצבת אבן והכתובה חרotta על אבן, אבל יו"ח הנפטר — היה מצבה חי', ופעולותיהם והנהוגות בחיה היום יומיים (לא רק ביום הירצחים וכיו"ב) — היה כתובה החיה' שלל מצבה החיה', ובידם, ורק בידם, תלוי הנוסח שלה. ובסגנון חכמיינו צ"ל — ברא כרעה דאבה.

ו'תכל

ב"ה, כ"ז תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"ג עוסק בצד' מועה גדל' שי'

שלום וברכה!

... בימי' ע"ד הכתוב בשער ר'יה וויהכ"פ, לאדמו"ר האמצעי,
שהמכניסים של הכה"ג היו עד העקבים.

זה מזמן העירוני על זה, ובחפשי בין הכתבי יד, הנה מאמר האמור לע"ע
לא נמצא, אבל מצאתי לאדמו"ר הצד' מאמר באותם העניינים ו מבאר ג"כ
ענין הבגדים ושם אין התשובות המדוברות בשיעור המכניסים.

ו'תכל

מו"ה גדל' : הערץ. סי' נ.
בשער ר'יה וויהכ"פ לאדמו"ר האמצעי: לג. וראה גם מאמרי לאדמו"ר האמצעי דברים ח"ד ע' א'irlat.

במה שאמרתי בדיקת הלשון, אין עומדים להתפלל אלא מותך כי — בהוספה על הלשון (שלכוארה — **הוא הסגנון הפשט**) עומדים להתפלל מותך כי, שהוספה זו מדגשת דיקוק הענין והכרחיות שלו, ומביא שמדובר לעיתים סגנון זה ובכ"ז אינו אלא לכתילה, והוא בשתיה"ל כפסק הרמב"ם (היל' תועם פ"ח ה"ב). — ותמיינני על כת"ר שהרי אדרבה שם ראיתי — ע"פ דברי התוס' בסוגיא זו (מנחות פג, ב) ולח"מ וכס"מ (בתרורך הא') ברמב"ם שם.

והנה אפיו את"ל כתובו, הרי בלבתולה גופא — כמה דרגות ישן וע"ד מצוה כתקונה ומהדרין מן המהדרין, והוספה הנ"ל על סגנון הפשט מוסיפה עכ"פ בדרגות הלכתולה (וככטוב בפי) בהכס"מ בתירוץ השני — שכנראה ממנה מקשה כת"ר). ובאמת הרי אין צורך לראיות בענין שהו א' פירוש המלות **פשטן**, כההילוק הנ"ל דהסגנון עומדין להתפלל מותך כי אין בזה הדגשה מיוחדת אין הוא באם אין מתקיים הנאמר, משא"כ בהסגנון אין עומדין להתפלל אלא כי' שבפשטות יש בזה הדגשה, וק"ל.

תקוטי שהתוודו גם במחנים הט' בימי י"ב וו"ג تمוז, גאותם רביינו נשיאנו ראש ישראל, וגופא בתר ריש איזיל, אשר יגאל כוא"א מאתנו בתכ"י מכל עניינים המבלבלים הן בגשם והן ברוח ויכולו לעבוד הש"ת בשמחה ובטוב לבב.

בכבוד ובברכה לבשוייט.

ו'תכב

ב"ה, כ"ז تمוז, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... באיחור זמן הגיע לידי מכתב כת"ר שי' ותוכנו, אولي טוב לעשות
שידוך עם בנו שי'.

והנה ראייתי בהארכיהם דכאן ובכ"מ אשר כשותחים לדבר עמהם מעניינים כהנ"ל, הרי זה מביא תומי"י לפזר הנפש ולפעמים הכי תכופות הרי זה לא תועלט, כיון שנסמך כמה זמן עד שמדוברים הצעה מתאימה ויהי העניין נוגע לפועל, ובהתאם לגילו הרך של בנו שי' הרי חשש הנ"ל הוא בתוקף עוד יותר, שכן לדעתך לאחרי שלפי דעת כת"ר יבוא הזמן לחשוב ע"ז חתונה בפועל וכן תהיי הצעה בפועל, אזי יש להתבונן באם להצעה לו תיכף.

אדמו"ר שליט"א

ערה

ו'תכג

ב"ה, כ"ז תמוז, היטשח"י
ברוקלין, נ.ג.

הו"ח אי"א נו"ג עסק בצד איש רב פעילים בעל מדות
וכוי מורה ארי לב שי

שלום וברכה!

נודעת מהעתונות כי כב' הגיע ליום שנות השבעים, והנני שולח לו
ברכתך שיארך השיעית ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים וינצל את שרונותו
שחונן בהם מההשגחה העלונה וכן ינצל את השפעתו במילואם, מתאים
להסכמה דאוריתא וישראל וקוב"ה כולי חד, ולא רק בדיעות בלבד אלא
בஹשכה בחיים היום-יומיים.

וכמו שהכל מודים שהבורה הוא המציאות האמתית והמוחלטה ואין
שיך בזה פשרות, שמה נפשך או שמאmins שהוא ואין עוד מלבדו באמונה
שלימה, או שams האמונה אינה שלימה — אינה מעניין זה למגורי. והוא הדין
בבנוגע לTORAH שאין שיך בה פשרות. וכן בוגע לעם ישראל, שאף שידוע
מאמר חכמיינו ז"ל ישראל ע"פ שחטא ישראל הוא, אבל אין זאת אומרת
שאין החטא ולא כלום ושהקב"ה עושה פשרה וותרן הוא, אלא — צרייך
לעשות תשובה ושב ורפא לו.

וכיוון אשר משות השבעים ואילך נכנס כבודו לשנות הגבורה, יהי רצון
שייהי כמעין המתגבר ללחום מלחמתה של תורהנו הנوتנת עוז וגבורה, מבלי
חת, ואין לך דבר העומד בפני הרצון.

בכבוד ובברכה.

ו'תכג

מורה ארי זיב: גלמן. אגרה נוספת אליו — לעיל ח"ד מתסה.

ו'תכד

ב"ה, כ"ז תמוז, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ג תמוז, בו כותב שהוא בגיל לי ועד עתה לא התהנתן, ומוציאים לו נבדות עם בחורה אשר שם אבוי הוא בשם, ונתעורר אצלו ספק בקשר עם המבואר בצוואת ר' החסיד.

והנה כיוון שנתאחר כל כך בנשואין, ואם המודוברת יראת ה' ותתנהג כראוי לבנות ישראל הקשרות (בבדיקה שmirat t'hurat ha'mishpachah, שמירת שבת וכשרות המאכלים ומשקיים בתוככי כל מצוותبني ישראל), אזי מהనכו אשר יושיב שלשה רבנים מורי הוראה, ויפסקו הדין, שיויספו לו שם אחר ויעלה לתרורה ויחתומים גם בשם הנוסף, ומה טוב שם הנוסף יהיה בראשונה, ואזין אין שיק זה כלל לצוואת האמורה, ובבלבד שיעשו התנאים לאחרי חזקתו שלשים יום בשם החדש.

ומובן גם פשטוט אשר בכל אופן ובפרט במצבו שזוקק לברכה מיוחדת, עליו להיות חזק בקיום התורה והמצווה ככל הדורש ולהסיף בזה כמאמר ר' מלעlin בקדש ועל ידי זה יתוסף בברכות הש"ית והצלהתו, ובעיקר העניין בבניין בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצווה.

מהנכו אשר יבדקו את התפילהין שלו שתהינה כשרין כדין ובכל יום חול קודם תפלה הבקר יפריש איזה פרוטות לצדקה.

ברכה לבשו"ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמוי'ר שליט"א

מצחיר

אדמו"ר שליט"א

רעד

ו'תכה

ב'יה, כ'יח תמוז, תש"יח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג מלאכתו מלאכת שמים
מו"ה יעקב יוסף שי' שוו"ב

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ג תמוז.

במ"ש אודות להגיש עוד פעם בקשה בהנוגע לבירגערשאפט, בכלל נכו'ן
הדבר, אבל ע"פ המובה בדברי ר'ז"ל אין הזמן גרמא בתחלת ח' מנ"א כ"א
בימים או לאחרי ט"ו באב.

במה שמצויר חדש חשון, כמודמה שאין נוהגים בתוככי אנ"ש לעשות
חתונה בחודש זה.

לפלא שאין מזכיר דבר ממשירת הפ"ש מכאן בתוככי אנ"ש דלונדון,
והרי מדובר כ"פ וגם בכמה סיורי חסידים, שבנסיעה נסיעתו לכאן –
צריין להשתדל ביוטר שתהיה בזה גם תועלת הרבים, ובפרט שבנדון דידי' הרי
אין זוקק בזה להשתדלות וליגעה גדולה, שהרי ערכית התועדות ולכוא
למסורת נקדות מה שנדבר במאמר ושיחות – אין בזה גיעה כלל, ואדרבה
משביע רצון ושלנה"ב ג"כ, שהרי סוו"ס לאחרי כמה שנים שנמצאת בידך עם
נה"א אי אפשר שלא יפעול עלי' עצם השכנות. ובפרט ככל אחד לפי מעמדו
ומצבו משתדלת נפה"א שבו בהנוגע להה"ב שבו, וביחוד בתוככי תלמידי
התמימים, ויהי רצון שיבשר טוב בכל הניל.

בברכה לבשו"ט,

מ. שנייאורסאהן

ו'תכה

מו"ה יעקב יוסף שי': גורקאו, לונדון. אגרות נוספת אליו – לעיל ויקעב. וכנהסמן בהערות
שם.

רעה

אגודות קודש (ו'תכו)

ו'תכו

ב"ה, כ"ח תמוז, תש"ח
ברוקלין.

חברי סניף צעירים אגודות חב"ד אשר בראש העין
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בנעם קבלתי מכתבם מט"ו תמוז מבשר טוב ע"ד יסוד והקמת סניף
צעירים אגודות חב"ד במחנים הטי' וראשי פרקים מההתוצאות שנערכה ביום י"ב
וילג תמוז.

ויהי רצון שיבשרו גם ע"ד ההוספה בהג' עמודים דתורה עבודה ונכ"ח
עליהם העולם כפשוטו והעולם קטן זה האדם עומד.

והרי מסוגלים ימים אלו לדחד הגאולה גאולת רבנו נשיאנו ראש ישראל
דゴפא בתר רישא אziel אשר יגאל כאו"א מאתנו בתכ"י מכל עניינים
המבלבלים הן בגשם והן ברוח ויכולו לעבוד הש"ית בשמחה וטוב לבב.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור.

ו'תכו

ב"ה, כ"ט תמוז, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת צעירים אגודות חב"ד סניף מעלבורן
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

מאושרים קבלת מכתביהם מט"ו וכ"ה תמוז, בם כותבים ע"ד האסיפה
והשכויות בקשר עם המכתב שנותקbel מכאן.
והנה בודאי ראו מכתבי הכללים הכתובים למרכז צעירים אגודות חב"ד

ו'תכו

מכתבי הכללים: לעיל חי"א ג'חכט. וראה גם לעיל אגרת ורץ.

אדמו"ר שליט"א

רעות

אשר בכאן לפני איזה שנים ובמסע"פ ראשי פרקים מתפקיד צא"ח בכל מקום
שם, ופרטיו פרטים בזה ה"ז תלוי בתנאי האישים ותנאי המקום, ואין לו
שליח של אדם העלון הנמצא במקום מסוים אלא מה שעיניו רואות על
התפקיד שע"פ תורה"ק תורה חיים מוארת או רחסידות.

בשאלתכם במילויו בהנוגע לאגודות בנות חב"ד, נמסר למרכז נשי ובנות
חכ"ד ובתחום יכתבו להם תכנית עבודה כן.

ויהי רצון שככל החלטות שיקבלו תבואה נפועלת למטה מיו"ד טפחים
לא רק במחשבה ודברו אלא במעשה והוא העיקר, ויחדרו לחוגים הוחלכים
ומתרחבים עד לחוצה ולעתות מהחוץ פנים דירתה ממה"מ הקב"ה.

ברכה לבשו"ט.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
mozik

ו'תכלת

ביה, ראש חדש מנחם אב, היטשייה
ברוקלין, נ.י.

לכבוד מר בן ציון שי המכונה ד"ר דינור

שלום וברכה!

הנני בזה לאשר בתודה קבלת תדפסת מאמרו "דמותה ההיסטורית של
היהדות הרוסית ובעיות החקיר בה" שלח לי עיי' יידידנו הר"פ שי' אלטהויז
בער"ח תמוז, ונתΚבל בימים הקרובים בימי הנאולה יב"ג תמוז בסמ"ז
לחירות כ"ק מוו"ח אדמו"ר. וידוע עד כמה היו חיו מוקדשים ליהדות
הروسית (ועל ידה לכל ישראל), עד שאפיקו בבאו לפולין וארצה"ב ה"ז זה
מהקווים העקריים בכל פעולותיו גם בענייני היהדות של ארצות הברית
וככלות עם ישראל. השפעת כ"ק מוו"ח אדמו"ר בעסקנותו בתור יחיד, שהוא
היא, על פי מבטא החסידות — הראש, ממן נמשך "להברים". והמאורעות
של הימים ההם בפרט — קבעו מפניהם במהלך החיים הרוחניים של היהודים
אשר ברוסיה וגם של כלל ישראל.

ו'תכלת

לכבוד .. דינור: אגרת נספח אליו — לעיל חי"א גישזו.

יודע אני שעל פי כמה שיטות של מרקסים ומדוע וכו', אין גורסים אשר הפרט יכול להשפיע על הכלל באופן הקובל שניי חשוב. אבל בתקופתנו – הרי אין להזעע **כשנתקלים ב"נס"**. ובפרט בהשיק לבניי – הנה כל אחד מהם הוא אוד מוצל ממש, מופת חי.

ועוד זאת – דוקא תוכאות המדע בעשירות השנים האחרונות, הביאו למסקנה – שאין **ודאות מוחלטת** בנוגע להחוקים **"טבעיים"** שהמציאו או קבעו, אלא – **אפשרות**, ואשר אין לדון מן הכלל על כל פרט, הינו שהחוק מתייחס **לרוב** המקרים ואינו מחייב **שיהי** כך **בכל** המקרים, ויכול להיות יוצא מן הכלל שהוא היפך הכלל. ובמאמר דוקא באותו הארץ שיטות המרקסים שלוטות בהן והיתה צריכה להיות רוחות שם ההנחה הניל שאין הפרט יכול להכריע את הכלל, הנה למעשה בכמה מהן פשוט פולחן-היחיד במידה הינה גדולה, ועד שבארצות מסוימות שלטת רודנות היפך השכל למגרי.

ועל דרך הוצאות,abis לב שמוסדות וענין כי'ק מוי'ח אדמור' קיימים עשו בכל קוצי תבל, אין מקום כלל לומר ששקע שמשו, שהרי המשמש במציאות תמיד ורק עוברת ממקום למקום, מחצי כדור הארץ לשני, וכיון שפעליו חיים וקיימים בכל מקום, הרי אורה מאיר ופועל תמיד.

כמובן שאמר או כתוב לי כי עוסק בכתיבת היסטוריה ישראלית ובהוצאה חדשה של איזה מספירו ומאמרו. ותוקתי אשר גירסה דינקוטא תעמוד לו, הינו אותם החדים שהיו בקשר מקום לכ'ק מוי'ח אדמור' ובמיצת ישיבת תומכי תמיימים. והרי אין לך דבר הבטל למגרי, ועל אחת כמה וכמה עניינים הקשורים בתורתנו הנצחית וכפי שモוארת בפנימיות באור החסידות. ובטעיה רישום נזכר בספרים וחיבורים שעומדים לצאת מתחות עטו.

דרך אגב, לפלא מש"כ בעמוד 109 בחוברת הניל ובהערה שם – בהנוגע למהדורות ספר התניא שהופיע ברוסיה בשמונה מהדורות וכו'. ויעוון בפתחות הנדפסים כהוספה לספר התניא הוצאת קה"ת. [נשלח לי בחבילה בפי' מהווצאה الأخيرة].

בכבוד ובברכה.

דרך בני ישראל להוסיף לכל עניין נוף מדילוי, הנני מרשה לעצמי להעיר בתוכן מאמר כבודנו, אף שלכאורה אין זה בשיטה של, והוא: **כשמדוברים ע"ד יהדות הרוסית** עניין אחד וכוללים בזה, כמו שהוא גם

במאמר האמור, כל אלו השטחים שהיו תחת ממשלה רוסיא, הרי בזה לדעתו סטירה מני ובי, כי כמה מחלקי היהדות אשר בשטח זה לא היו מואוחדים כלל וכלל, ורק שיקות מינכנית בינם, ז.א. שהיו בראשותה של ממשלה אחת, ומה שנוצע יותר היא הזיקה, ובכמה עניינים יותר מזיקה, ליהדות אשר במדינות אחרות. ולדוגמא היהדות שבקוקוז, שעד אמצע המלחמה הראשונה היו חמי בפני עצמה, שלא במסגרת יהדות רוסיה כלל, וכן גם יהדות פולין, שנוסף על הניל הרוי לה היה משותפים כמעט בכל העניינים עם יהדות גליצי ולא עם היהדות שבאזור חלקי רוסיה. ולפי הניל מובן שכמה נקודות עליהן זו כי במאמרו, אין לכלול ולדעתן מן הנוטנים שבחלק יהודות אחת שבروسיה על חלק יהודות אחרות כשהמדובר הוא באוטם החלקים שלא הייתה להם אלא שיקות מינכנית נnil. וכמובן, זאת להוסיף, אשר דоказ לאחורי התקופה אודותה זו, כוונתי לאחרת מלחמת העולם הראשונה, הוסרו כמה מהמחיצות שבין חלקי היהדות הנטරים לעיל, על ידי הגירוש של יהודות פולין וליטא לפנים רוסיא, ומצד השני הפסיק המוחלט בין היחסים של יהודות פולין עם יהודות גליצי, ועל דרך זה בהנוגע ליהדות קוקוז, אשר דרך אגב גם בזה חלק פועל לכ"ק מוויח אדמוני וביחד לאביו כי"ק אדמוני, שבתחלת מלחמה הראשונה, ובמהד גדולה יותר בגמר שלה, שלחו כמה שלוחים ליהדות קוקוז והדקנו הקשר עמהם בענייני דת ועל ידי זה גם בכמה עניינים כלכליים.

עוד זאת, מקום היכי מרכז בתקופות האחרונות ליהדות רוסיא ודברי ימי ישראל בכלל, תפסה על ידי השפעתה מוחץ לנכונות רוסיא, שבזה עיקר חלוקה היא מיהדות תושבי מרוקו, טורקיה, הונגריה וכי"ב, משא"כ בהנוגע לחיים על אטור, או בנוסח אחר, כלפי פנים, הרי יהדות הונגריה וגליציא וכן גם יהדות מרוקו ועוד היו ברמה הכל' גבוהה, ובכמה נקודות אפשר יותר גבוהה מאשר יהדות רוסיא ובפרט בתחלת התקופה אודותה זו. וכן בארבעה תופעות יסוד שסביר במאמרו שהם קבועו ליהדות זו מקומה המיחוד בחיה עמנו, צ"ע בהם וחקירה בדברי ימי חלקי היהדות הניל דהונגריה, מרוקו וכי", ובטע באיזה נקודות, ואפשר גם בחלק חשוב מהם, היו בדרכא לא פחותה מאשר ברוסיא ואולי גם יותר מפותחה, ולדוגמא יסוד החיים המושרש במסורת הדורות ומוגבש באורתח חייו וכי", אשר אחינו הספרדים הניל מצוינים בזה יותר מהאשכנזים.

ועל פי האמור, לפי עניין יש להוסיף על שלשת קוי האופי של היהדות הרוסית קו עברי ויסודי והוא השפעה וההתרבות בחו"י עם ישראל בכלל חלקו העולם, אם בכתב (בענייני דפוס), מגע אישי עיי' שלוחים, הגירה וכי"ב.

ו'תכט

ב"ה, ר"ת מנחם אב, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

לכבוד הד"ר ראוון שי מאיר

שלום וברכה!

הנני מאשר בזה קבלת מכתבו מכ"ג בתמוז, ומודה לך בעד טרחתנו
لتאר מצב החולה . . .

לפי דעת המומחים הci גדולים במקצוע זה אשר כאן, ועל יסוד כמה
וכמה מקרים שטיפלו בהם, הנה אם המחללה היא ממושכה כמה שנים וכל
הטיפולים כבר עשו ולא הועילו, אז דעתם נוטה לניתוח.

ומובן שעל כבודו להחליט אם המקלה בנידון דין הוא מסווג הניל, כיוון
שהחוללה נמצאת בטיפול המוסד. שבנההלו.

בכבוד וברכה.

מתאים לציווי חכמיינו ז"ל והייתם נקיים מה' וישראל הנני עונה גם
על עניין שני אשר בכתבם וסגנוןם המכובן אליו, שמתפללא איך זה אני רוצה
להשפע מעבר לאוקינוס וכוכ' ומסיים אשר "ישראל אמן ארץ חדשה, אבל
כו'".

והנה פשיטה שאין רצוי לפגוע בכבוד ארץ ישראל או בכבוד איש של
ישראל, ובפרט באלה שאינם מוכרים לי. אבל בהנוגע לטיפול לובוטומי
שנתחדש בשנים האחרונות, הרי ככל עניין מדעי, ובפרט ככל עניין של טיפול
 רפואי, אי אפשר שמשנה לשנה לא יהיה שינויים ביחס הרופאים לטיפול זה וגם
באופן ביצועו וככל שיגדל מספר המקרים הנבחנים יהיו שינויים אלו
مبוססים יותר, ועל פי ההשערה, קיימים לזמן ארוך יותר. ובודאי לכ' ידוע
כל זה — הרבה יותר מאשר לי.

על פי האמור, מובן שבכל טיפול שאפשר לתקן אח"כ, כמו ניתוח,

ו'תכט

מצב החולה: דלעיל אגרות וישנה.

רוצה להשפיע: אם לушות ניתוח.

אבל: לא יחשוך שאחנו מפגרים ביחס לטיפול רפואי.

הרי, כלשונו גם במכtabו, יש להשתמש בו רק אחרי **כל** נסיוון אחר, זאת אומרת רק במקרה שמכורחים לעשותו ואי אפשר לחכות אפילו באופן דشب ואל תעשה. ולכן ראיינו אשר גם בארצות הברית ממעטים בנסיבות זה, וגם אז – רק לאחרי כמה שבועות של טיפול בחולה, וברוב המקרים שעושים ניטות ללבוטומי – הוא מפני שלא הייתה אפשרות של השגחה מעולה (מחוסר אמצעים כספיים). ולאחר כל זה, וגם זה בודאי ידוע לבבוזו יותר מאשר לי, אם גם הנסיבות מצליה, הנה אף שכבודו מזכיר במכtabו "שכמעטם כולן חזרו לחיים תקינים" מקרים כאלו שיחזרו לחיים תקינים כאלו – נידירים ביותר וביותר, אם בכלל היו כאלו מקרים כאלו.

ולהשתמש בסגנון של לבבוזו שאינו "רוצה להיות שותף לרצת", הרי בנסיבות האמור אין זה ניתוח רק בגוף, כי אם ניתוח גם בחיים הנפשיים של המנוח, ואם תמצא לומר, הרוי זה פוגע בחלק מהחיי הנפשיים – ז.א. שיש בזה ג"כ רצח חלקיעכ"פ, אלא שבלית ברירה – בוחרים את הרע במיומו.

כל הניל מבהיר עמדתי בזוגע לטיפול האמור, מבוססת על הוראות חכמיינו ז"ל בתורתנו תורה חיים, שאבפו הצלחה לשעה ג"כ יש להשתתל בה ככל האפשר, ובפרט במקרה של חולין נפש, אשר בזה כמה עניינים עדין אין ברורים הן בהנוגע לנורמי המחלה והן באופן רפואי, וביתר בשנים האחרונות, אשר טיפולים עקרוניים ושוניים עקרים מתחדשים בשטח זה לעיתים הכי תכופות. וכך כדאית כל השתדלות לדוחות טיפול הלבוטומי למשך זמן איזה שייהי – עד שאין ברירה בהחלט.

את כבודו הסליחה על כתבי אליו בשטח שהוא שלו. ויהי רצון אשר הרופא כל בשור ומלפיא לעשות יצילוח במילוי תפkid במילואו. וזכות הרבים מסיעתו.

ויתל

ב"ה, א' מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

הגייתני שמוועה מוזרה אשר מי שהוא הרים יד עלייך בקשר עם עבודתך בקדש חנוך עטה"ק . . . וכפי שהודיעוני, הרוי המרים יד, כאילו קנא קנאת הקדש וכו'.

ובודאי לא נפל רוחך עלייך, כי בפנימיות הענן הרי לא עלייך הריס יד (שגם אז הרי מלווה אמרה בדברי רוז"ל ע"ד מהותו של המרים יד על בן ישראל), כי בנדון דין הרי גם הרים יד עלי. ואת"ל – בעיקרו עלי אתה אין אלא שלוחי. וכמו שהניל לא עשה עלי רשות להחליש העבודה בכלל, הרי תקוטי חזקה שלא יפעול חלישות עלייך בעבודתך ואדרבה עוד תוסיף אומץ והתעוררות בזה. והשיות יצליח בהצלחה גדולה, ועייז' יתוסף בכל המ策ך לך מנפש ועד בשך.

ברכה לבשוי"ט בכהניל.

ויתלא

[אי מניין תש"ח]

שביעית רצון קבלתי מכתבו מכ"ז תמוז, שכותב מהחלהתו טוביה בהנוגע לסדרו לשנה הביעיל. והשיות יעוז שתראה רוב הצלחה בלימוד תורתנו הק' שנקראות גם כן תורה חיים, הכוונה של יהה יודעים איך לחיות ועל יהה השיות מצליח שהחחים יהיו מאושרים בגשמיות וברוחניות, ולהימוד יהי כמאמר חז"ל – תלמוד המביא לידי מעשה, ויהי באופן דמוסיפ והולך, וברכות השיות – ג"כ באופן דמוסיפ והולך, ואקווה שדוגמתך יפעול על חבריך להוסיף בתורה ומצות, שאז גם זכות הרבים מסיעתו, וגם בעניינים הפרטיים.

ויתלב

ב"ה, ג' מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתבו מכ"ו תמוז.

בעת רצון יזכירוהו על הציון הק' של כי"ק מוח'ח אדמוני זוקלה"ה

ויתלא

נדפסה בלקושח חכ"ד ע' 363

נונג'ם זי"ע להמצרך לו ולמיilo משאלות לבבו בכל אותן עניינים אודותם
כותב.

ובמ"ש אודות מוחבות המפריעות בעדו להתרכו בלימוד, ידוע
שמהעצות לזה הוא הלימוד מבפנים, ואפילו בעת שמעוניינים במחשבה
ושברא יחי הספר או הקונטרס פתוח לפניו באותו העין, ועד"ז בהנוגע
لتפלה.

ובמ"ש אודות מוחבות אודות תכליות, הרי ידוע נוסח ברכת הון שהוא
מן התורה: הון את העולם כולו בטובו בחן ובחסד וברחמים שמוון מובן שעל
ידי הוספה בהתמדה ושיידה בלימוד תורה ובקיים מצותי בהידור, מנוסה
בברכות הש"ית בזה בכלל ובזה גם בהנוגע להסתדרות טוביה כשבואה הזמן
זה, ומקרא מלא דבר הכתוב, אם בחקתי תלכו (ופירש"י) והוא מהספרא,
שתהיו عملים בתורה, عملים זוקא) ואת מצותי תשמרו גוי ונתתי גוי —
כל הברכות האמורות בפרשה.

בטח יודע משלשת השיעורים דחומרת תהלים ותניא הידועים וכ"פ
ישמור עליהם מכאן ולהבא.

ברכה לבשוי"ט.

ויתלו

ב"ה, ד' מנ"א, תש"יח
ברוקלין.

ועדת החינוך אשר בכפר חב"ד
ה' עליהם חייו

שלום וברכה!

מאשרים קבלת מכתבים מכ"יו תמוז, בו כותבים ע"ד סידור המסיבות
שבת, ובודאי גם בהנוגע להבנות תי' סדרו עני זה כМОבן בהדרכת נשי ובנות
חכ"ד תי' אשר בכפר חב"ד.

ויהי רצון שהן המסיבות לבנים והן המסיבות לבנות יצלחו להחדר
בhabנים והבנות עוד יותר ועוד יותר ענייני יהדות תורה ומצוות מוארים באור
וחום חסידותי.

ואשרי חלקם של כאו"א העוסקים במלאת שמיים זו והצלחות נסף
על הברכה והצלחה שנמשך בענייניהם הפרטיים.
ברכת הצלחה ולבשו"ט.

ויתל

ב"ה, ד' מנ"א, תשי"ח
ברוקלין.

шиб הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד"
מו"ה שמואל מנחם מענדל שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ח תמו.

בעת רצון יזכירו את זה שכותב אודתו על הציון הק' של כ"ק מו"ח
אדמוני' זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, מתאים לתוכן כתבו, ויהי רצון שיבשר טוב
בזה, וכן בשאר העניינים אודותם כותב, ובנקודה הפנימית — עד הצלחת
הफצת המיענות חוצה, והרי זה גם מעניאן דיומא, שבין המקרים שהי' או'
העלם הפנימיות, שכן נקרא הגלות בשם שינה וכמכוואר בכ"מ בדאי' (עיין
ג"כ ד"ה בלילה ההוא קץ ת"ש), הרי צריך להגביר ביוור וביתור גילוי
הפנימית, פנימית תורהנו, עד שיגיעו גם חוצה ויבער את הלועז' וקאותי
מלך משיחא.

ברכה לבשו"ט בכל האמור.

מ. שניורסאהן

ויתל

נדפסה בלקו"ש חיר"ג ע' 290 והושלמה ע"פ צילום האגרת.
מו"ה שמואל מנחם מענדל שי: שניורסאהן, ירושלים. אגרות נוספת נספota אליו — לעיל חט"ז
השם, ובהנטמן בהערה שם.

ויתלה

ב"ה, ה' מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

אין ענטפער אויף אײַער בריף אַין וועלכען אַיר שְׂרִיבֶּט וועגען אַיִּיעֶר זָוָן
... שי'.

וּוֹ אַיךְ נָעַם אָנוּ, אַיךְ דַּי אַמְּתוּעַ סִכְּה דָּאָס וּוֹאָס עַמְּ אַיךְ שְׁוֹעָרְ צָוְזִין אָ
גָּאנְצָעָן טָאָג אָוָנְטָאָרְ השְׁגָחָה, אָוָן זַיְן פָּאָרְבָּונְדָּעָן מִיטְ אָבָּאַשְׁטִימְטָעָן סָדָר,
וּוֹאָרוֹס וּוֹיְ עַס זְעַהַט אָוִיסְ, הָאָט עַר דָּאָס אַין דָּעָרְהָיִים נִיטְ גַּהְהָאָט. דָּעָרְפָּוּן
אַיךְ פָּאָרְשְׁטָעְנְדְּלִיךְ אַזְעַנְעַן דָּאָרְךְ זְעַהַן בְּדָרְכִּי נָעָם וּבְדָרְכִּי שָׁלָום, אַזְעַר זָאָל
זַיְקְ גַּעֲפִינְעַן דָּאָרְטְּ בִּזְעַס וּוּעַט זַיְקְ אַנְהָוִיבְּעַן דָּעָר זָמְן הַלִּימְוֹדִים, אָוָן זַיְכָּעָר
אָזְ וּוֹאָס אַלְצָ וּוֹיְטָעָר, וּוּעַט עַמְּ זַיְן גְּרִינְגְּעַר צּוּרְרִיעַן זַיְקְ אַוְן דָּאָס קָעַן הַאָבָּן
אַיְינְשְׁטָאָלְעַן זַיְקְ אַין סָדָר, נִיטְ נָאָר אַין דַּי שְׁעוֹת פָּוּן סָקוֹל, נָאָר אַוְיךְ אַין
שְׁטוּב, וּוֹאָס פָּאָר אַקְיַנְד אַיךְ דָּאָס דַּי וּוֹיכְטִינְגְּסְטָעַן.

פְּסִיכָּאַלְגִּישְׁ דָּאַרְפָּמָעַן אַוְיךְ אַנְנְעַמְעַן, אַזְעַר וּוּעַט וּוּיסְעַן אַזְעַמְעַן הָאָט
בָּאַשְׁלָאָסָעַן אַזְעַר דָּאָרְךְ בְּלִיְּבָעַן דָּאָרְטָעַן, וּוּעַט עַר אַוְיךְ אַפְּמָאָכָעַן זַיְן מִינְדָּן
צָו בְּלִיְּבָעַן, דָּאַגְּנָעַן, זְעַהַט אָוִיסְ פָּוּן שְׂרִיבֶּט, אַזְעַרְךְ טָעַלְעָפָאַנְיָשָׁע
גַּעַשְׁפָּרָעָכָעַן הָאָפָט עַר, בָּאַפְּרִיעַן זַיְקְ פָּוּן דָּעַס קָעַמְפָ אַוְן בְּכָל דִּיסְצִיפְלָן.

וּוֹאָס אַיר שְׂרִיבֶּט וּוּעַגְעַן דַּי מַעְדִּיצְיָנִישָׁע בָּאַהֲנְדָלָוָג — וּוּבְאַלְדָּ דָּאָס
אַיךְ אַנְיַע זָאָן, הָאַפְּעַנְטְּלִיךְ וּוּעַט מַעַן דָּאָס טָאָן מִיטְ דַּי הַעֲכָסְטָע
פָּאַרְזִיכְטִיקְיִיטְ, דַּה. אַזְעַר טְשָׁעָקִין יְעַדְעַ עַטְלִיכְעַטְעַג זָאָל דָּאָס זַיְן דָּעַר
מִינְיָמָס פָּוּן "עַטְלִיכְעַטְעַג" אַוְן נִיטְ דָּעַר מַאֲקָסִיםָוּ.

וַיְהִי רְצֹוֹן אַז בְּכָל הַנְּיָלָל אַיר אַנוֹאָגָעַן גּוֹטָעַ בְּשָׁוֹרוֹת אַוְן צּוֹזָאָמָעַן
מִיטְ אַיִּיעֶר פְּרָוִי תְּחִי גַּעַזְוָנְטָעָרְהַיִּיטְ וּהְרָחְבָּתְ הַדָּעָת זָאָלְטָ אַיר האָבָעָן אַמְּתִין
נְחַת וּוֹאָס דָּאָס אַיךְ חַסִּידָוּשָׁרְ נְחַת פָּוּן אַיִּיעֶרְ קִינְדָּעָר שִׁיחָיו.

בְּבָרְכָה לְבָשְׂוּ"ט בְּכָהָנִיְלָן.

ויתלו

ב'הה, כי מנ'א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בתמהון קראתי במכתבו ל... שי' כאילו שיש חי' עלי קפidea וכ'ו'.

ומובן שאין לה כל יסוד, וככזה לאחדים שבכלל אין אני רואה תועלת מkapidea, יכול להיות שלפעמים יש צער מהנהגה בלתי רצוי', או מזה וואס מען ניצט ניט אויס די ברכה והצלחה וואס הש"ית גיט, און עס טוט וויא די הארץ וואס די ענינים קענען זיין בעסער ווי זיין און צוליב דברים של מה בך, ניצט מען ניט אויס די ברכות הש"ית.

זה מובן שkapidea עניין הפכי לממרי ועכ' יותר מkapidea, עס האט אבער ארט אין איירע עניין דאס צער וואס אויבען געזאגט, דאס האט אבער קיין שייקות, צו אריינלערנע אין מײן בריף דאס וואס ניט געשריבען, אבער איז צוליב דעם וווערט אפגעהאלטען דער ענטפער (וועלכעס מערסטענס איז דאס צוליב טרדות רבות).

און איך מײן דערמייט, דאס וואס איך האב שווין איך דאכט זיך געשריבען, דער עניין פון שייטל בא איך אין הויז, און ווי איך האב שווין, כמדומה, איך מרמז געוווען, איז די זיך ענדערט זיך ניט און פשיטה איז עס וווערט ניט מתוקן, מיט דעם וואס מען איז מעלים עין פון דעם, והשיית לפניו נгалו כל תעלומות. און דער צער אין שייקות מיט דעם איז פארשענדליך, לויטן זהר הק' (ווערט אראפגעבראקט אין אחרונים שו"ע או"ח) חלק ג' קכ'ו ע"א, בעיא איתתא לאייטסא בזיוותא דיביתא (זה מובן עד כמה עוד יותר מבחן לבייט) ואי עבדת כן... בנהא יסתלקן בחשבו כו' מתברך בוכלא בברכאנ דלעילה בברכאנ דלתתא בעתרא בבעני בעני, עי"ש היטב.

איך וויל באטאנען נאך אמא, איז דא איז ניט פראן קיין מינה ומקצתה פון א עניין של kapidea, נאר א פארדרוס און וויטיג, וועלכער וווערט נאך פארגערעסערט אריינטראקטענדיך זיך איז דעם א.ג. מסירות נפש כביבול וואס עס פאדרט די הנהגה הרצוי' לגבי דעם פארלוסט, און נאך מער נעמונדי' איז אכט דעם ארט וואו מען געפינט זיך איצטער, וואס איז גוטע הנהגה קען באוירקען פילע אידישע משפחות, איז זיין זאלען אנהויבען נאכטאן, און גיין מחל אל חיל.

אדמו"ר שליט"א

רפט

ויהי רצון איז סוכ"ס זאל יעדער פון אונז זעהען ווי הקב"ה איז משפיע
ברכה והצלחה בשמיות וברוחניות אונז מאכען די אלע נויטיגען כלים צו
אויפגעמען אונז אויסניצען די ברכה אין דער פולסטער מסס.

אונז קומענדיג פון חדש הגאולה חדש תמו גאולת רבנו נשיאנו וגופא
בתר רישא איזיל, הנה יגאל כאו"א מאטנו בתכ"י מכל עניינים המבלבלים
ויכללו לעבוד השיעית בשמחה ובטוב לבב.

ברכה לבשוי"ט בכחן"ל.

ויתלו

ב"ה, ה' מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום החמישי.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקדש של כי"ק
מו"ח אדמוני זצוקלה"ה נגב"מ זי"ע כאו"א להמצרך לו מתאים לתוכן
כתבו.

ובמה שכותב אודות מצב הפרנסת הדוחק של אביו שי בודאי יש לו
כמה מכיריים וידידים במקומות דירתו, ויתיעץ עמם בהנוגע: איזה עניין של
פרנסת מתאים בהמצב דעתה, אלא שביחד עם זה יעשה עניינים המוסיפים
בחצחת השיעית וברכתו, כוונתי על עצת חז"ל מלך ממון חסיד, להרבבות
בצדקה ולחילק את הסכום לתת בעמיס רבות, ומזומנים המסוגלים הוא בכל
יום חול קודם תפלה הבקר. וכן בכל יום גם בשיק ויום טוב לאחרי תפלה
הבקר יאמר לפחות סימן אחד מספר תהילים, ומה טוב השיעור חדש — כמו
שנחילק התהילים לימות החדש — ואם באפשרי במקומות מהנכו אשר אמו
תחי' תנתן בכל יום, עכ"פ פסט לחם או מאכל אחר לעני הזוקק לזה, שזהו
אופן של צדקה דמקרא הנניתא ועי"ז קדמא ואתאי' ברכת השיעית ויתעללה
בדברי רז"ל (תענית כג, ע"ב).

במ"ש אודות המיחוש של אביו שי והטפל הרפואית ותוצאותיו הנה
ישאל דעת רופא מומחה במקצוע, כי בשנים האחרונות כבר מצאו שהטפל
יכול לנגע בצלות ולכן מחליפים אותו ומשנים אותו.

ומאחר שהוא המביא הבקשה ומתקרב בדרך הטוב, הנה מצדיו יוסף
בענייני תורה ומצוות ועי"ז יתוסף בברכות הש"י בהמצרך לו ובמילוי
בקשו באהמור ביחוד.

ברכה לבשוי"ט,

בשם כ"ק אדמור'ר שליט"א
mozir

כ.ב.

מהנכו אשר ידקנו את המזוזות בבית אביו וכן את התפליין שלהם,
והוא (הכותב) ישמור על אמרית תהילים שיעור חדש, בכל יום אחר תפלה
הבקר.

ו'תלה

ב"ה, ו' מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתב בנו . . . שי הכתוב בשמו הוא, ותוכנו, אשר שידך את
בנו . . . שליט"א, וקבל ע"ע ההוצאות הקשורות בזה, אף שהוא דבר שלמעלה
מי יכולתו, ושאל ע"ד עזרה בזה.

והנה מיש שהוא דבר שלמעלה מי יכולתו, הרי כיוון שהורה תורה לנו
חיים, שהאב חייב להשיא את בנו אשה, והודעה ג"כ שאין הקב"ה בא
בטרוניא עם בריאותו, בודאי שההוצאה ע"פ תורה הקשורות בקיים חיוב זה,
הוא ביכולת האדם, שאף אפשרי שלפי שעה אין רואה עניין בשער יכולתו זו.

ובנקודת השני, הנה ע"פ מאמר רוז"ל כל הנוטל פרוטה מאיש מתרברך
כ噫 איש תם וישראל אלקים וסר מרע, שעד"ז הוא גם בהנוגע לרבותינו
נשיאנו צוקלה"ה נבג"מ זי"ע, כמו ששמעתי מכ"ק מוויח אדמור'ר נשיא
ישראל צוקלה"ה נבג"מ זי"ע, ודיקו רוז"ל בלשונם פרוטה, שבזה אין הנסיבות

ו'תלה

נדפסה בלקו"ש חי"ט ע' 215 והושלמה ע"פ צילום האגרת.

אדמו"ר שליט"א

רツא

קובעת כ"א ממי בא הפרסה, הרי מוסגרת בזה המכחא מאתה הקופות של
כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל, ובתוחים רוז"ל שיקום מאמרם האמור,
שתביה פרוטה זו ברכה בהשגת האמצעים הניל.

בודאי יודע משלשת השיעורים דחומרת ההלים ותניית הידועים ועכ"פ
ישמור עליהם מכאן ולהבא.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
א. קוינט
מציר

ו'תלט

ב"ה, ו' מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعنى המכתרו מריח מנהט, בו כותב תלמיד שנה השני בישיבה אבל
לא קיבל הרבה, ובזמן האחרון לומד כי מבטל זמן וכי ולכן ספק אצלו
איך יסתדר ומה יעשה בעתיד הקרוב, וכותב סברות בזה והוא בגיל ט'.

והנה מובן ונוגם פשוט ע"פ הוראת תורתנו תורה חיים שעליו להמשיך
בלימוד בישיבה בהתמדה ושקייה, כי כל הטעמים האמורים הן מפיטוי
היצר המשית את האדם בכל מיינ תחבות ובלבד למנוע אותו להתנהג
מתאים להוראת תורתנו תורה חיים. ומה שכותב מבטל זמן וכי הרי
הודיעו חז"ל יגעת ולא מצאת אל תאמין, שכן אם ירצה באמת לא לבד שלא
יבטל זמן אלא יצליח בלימוד יותר על הרגיל, והרי דוקא ימים שבגilio הם
ימי האושר, כוונתי שבאמם מנצחיהם אוטם כבבוי הרי הם סוללים הדריך
לאשרו האמתי של האדם, אושר רוחני וגשמי גם יחד, וכאמור ידע ברור
ש רק בו הדבר תלוי, ובאם יחליט באמת בזה בתוקף המתאים, הנה אף
שאפשר שידמה לו שהתחילה באופן זה קשה, הרי מזמן לזמן יוכח שהקשיות
בחלקם מדומים הם וגם החלק שישנו, אין קשה כי'כ להתגבר עליו, וככאמור
הידע אין לך דבר העומד בפניו הרצון.

רצלב

אגרות קודש (וילט)

בודאי יודע משלשת השיעורים דוחמש תהלים ותניא הידועים וישמור
עליהם עכ"פ מכאן ולהבא.

בברכה לבשוי'ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמור' שליט"א
מצחיר

.ג.ב.

מהנכו אשר יבדקו את התפליין שלו שייהו כשרין כדין.

ויתם

ב"ה, ו' מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מר"ח מנחם, בו כותב ע"ז הצעת נכבדות עבורה בנו . . .
שליט"א עם בחורה אחת . . . אלא שיש לה אחות מבוגרת שטרם התארשה,
אבל רמזו הוריה שבקרוב הגדולה תתארס ואז יגמרו את הדבר עם הקטנה
בחצעה האמורה.

הרי כיון שענן שידוכין הי' בניין עדי עד, מובן שאין למהר וללחוץ על
ההקדם בהניל איזה ימים קודם, כי אם לקבע איזה מועד, שעד המועד
ההוא יחכו לאיירוסי של האחות הגדולה, והמועד הרוי יכול להיות באיזה
שבועות, כיון שבלאיה נמצאים אלו בחודש עליו אמרו רוז'ל במס' תענית (כת
עמוד ב' בתחילת) הצד שני שמכורחים הם דוקא בההצעה, ולאידך גיסא גם
מצדם לא לקשר (פארבינדען זיך) כיון שבאפשרי שימוש שבועות אלו ולהיינה
עד הצעות הראיות להתענין בהן.

לפלא שאינו מזכיר ע"ז השתתפותו בהთועדיות אנ"ש וכן בשיעורי

ויתם

נדפסה בלקוש ח"כ ע' 175 והושלמה ע"פ העתק המזכירות.

אדמו"ר שליט"א

רצג

תורה הנלמדים ברבים והעיקר מפעלותו בהפצת המעינות שערי זהוי מצוה שבגופו ובפרט לאלו אשר אבותיהם התעסקו בזה וזכו אבותם מסיעתם. בברכה לבשו"ט בכל האמור, שהרי הטוב בעניינים הפרטיים – באיש ואשה היישראליים – תלוי בהטוב דבעניינים הכלליים.

ו/תמא

ב"ה, ו' מנ"א, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מר"ח מנחם, בו כותב שמציעים לו לנסוע לחו"ל בתור שדר"ר.

ולפלא קצת הקס"ד בזה, שהרי אי אפשר שלא ידע מאלו שכבר ניסו בהאמור שאין זה עניין אלא בשביב נפש היפה, שמצוות מובן שאין מקום להצעות כלו אלא בדילת ברירה, ובודאי שאין זה ח"ז'ו מצבו הוא.

במ"ש האם לעזוב משרותו ב... ולהיות מורה בראשת גומ זוגתו תחיה מסכימה לזה.

הנה בכלל ידועה דעתך וכמו שכתבתי לכמה, שככל המוכשר לעבד בשיטה חנוך עטה"ק אשרי חלקו וחלק ב"ב הן בגשמיות והן ברוחני. ובהונגע לאיש פרטיא ולהצעה פרטיא, מובן שצרכיך לברר הפרטיאים ובהתואם לזה להחיליט וע"פ הניל לנטות לחלק היפה הוא חנוך המקרב לבם של בני ובנות ישראל לאבינו שבשמיים.

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מצחיר

ו'תמב

ב"ה, ו' מנ"א, תש"ח
ברוקלין.
ברכה ושלום!

בmeaningה למכתבה מר"ח מנחם, בשם חברות בחורות דתיות, ותוכנו, האם עלייהן יצאת לישוב שאין ההוראה הדתית בו מספיקה, וללמוד שם בבייה"ס הדתי, או להשר במקומותיהן שהן בערים, שיש שם בין כה וכלה, חינוך דתי. ומסיימת, שסבירות שתהיה בישוב האמור אוירה דתית שתשפיע לטובה עליהם.

והנה מובן, גם פשוט בהנוגע לאה"ק תבנה ותוכנו על ידי מישח צדקנו, שההעסקות בחינוך על טוהר הקדש מצוה רבה ונשאה היא, וכל אלו שחוינו בקשרן מותאים להעסקות זו, עליהם להקדיש זמן ומרצן זהה.

אבל מובן גם כן, שהחנן צריך להיות מבחן ומשפיע, ולא מושפע ומחונך, כי אז הרי אין לשער התוצאות והקלול האפשרי חייו.

וכיוון שאדם קרוב אצל עצמו, אין לאדם להעמיד על עצמו בחשבונו והערכת נפשו הו, האם יעמוד בנסיון בהמקום אליו יבוא לחנן, שלא לצאת מקו תורתנו תורה חיים, ואדרבה להשפיע על הסביבה.

ועל האדם לבאר העניין לפרטיו לפני אלו שמכירים אותו ותוכנות נפשו ויודעים גם כן אופי המקום והסבירה אודותה דנים, והם יורחו איך להחליט.

המורם מהאמור, שודאי אשר בחבורה של בני אדם, שכמאמר רז"ל אין דיעותיהם שות, אין מקום להחלטה אחידה לכל חברי החבורה, כי כל אחת ואחת מהן הוא עניין לדון בפני עצמו בהתאם להאמור. ובודאי אשר בעיה"ק ירושלים ת"ו יכולו למצואו כו"כ מיראי כי באמת הידועים פרק בחינוך ותוכנות נפש בני אדם, ותתנייענה עמהם כל אחת ואחת מהן בהנוגע אליו.

בקשתה נשלח המכתב מבלי לחייב על התור לדחיפות העניין ובטעתו תודיע מהתוצאות בהאמור. יהיו רצון אשר הש"ת המשגיח על כל אחד ואחת בהשגחה פרטית ינחה אותן כל אחת ואחת מהן בדרך הטובה לפני באמות.

ברכה לבשוי"ט,

בשם כי"ק אדמוי"ר שליט"א
מצור

אדמו"ר שליט"א

דרצה

ו'תmag

ב'יה, ז' מנינ'א, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

... במשמעותו לשאלתי אודות הפצת המ unin'ות, שכבר חצינו כ"פ להרה"ג כו' שי' שדרוש שיבוא למחנס הט' איש מיוחד וכו' — מובנת התמי' הכי גדולה בזה, כי האומנים אומרים לנפשם שנשלחו ל... בצד לשוחות מספר פלוני של גשות ועופות, או בצד להתפלל ולומר דקה במקומות פלוני, וכידועה הדוגמא מעבד שלמדו והו להיות נוקב מרגליות ומתעסק במכירת לחם ובשר, שאף שלחם ובשר מוכרכחים ה', הרי זה — אין זוקקים להשיקעת כחות גלויים ונעלמים שהשיקעו בהם, והרי אפשר דבר זה להעשות עי' כ"ב שרבותינו נשיאנו לא מסרו נפשם על חנוכם דקה בכותלי תוי'ת ובהמשכת ריבוי אור. ואף שМОון שרישומה של השקעה זו ניכרת באיזה עניין אפילה במכירות לחם ובשר, אבל אין זה אלא עניין מkapfi, ופשיטה שלא עניין עיקרי. ובפרט שרואים גם הם במוחש — שנמצאים במקומות זה כמה שנים ואין השגחה העליונה מביאה לשם עוד מיל מהתמיימים ואנ"ש, אף שדבר ברור שאגם למחנס הט' צריכה להגעה הפצת המ unin'ות.

МОון שברשותו גם מזוכתו למסור את כהניל' גם להרב מר' דאטרא, כיון שגם מכוונים הדברים. ואדרבה עי' המבוואר בכ"מ — אחריות המרא דאטרא היא עוד גדולה יותר מאשר זו של השו"ב, אף ששם אחוריותו של זה גדולה היא, ובכיוור הידע של כ"ק מוויח אדמו"ר: א' שו"ב אין ניט קיון סקאט אבאייע' וכו'.

וכיון שבאים הננו מחדש הגולה הוא חדש תמוז, בו גאות רבנו נשיאנו ראש ישראל, וגופא בתר רישא איזיל, הנה יה"ר שניגאל כאו"א מאתנו בתכ"י מכל עניינים המבלבלים, ה'ו בגשם וה'ו ברוח, ובנצחון גלו עלייהם — כבאים ה'ם בזמן זהה, ויכללו לעבוד הש"ית בשמחה ובטוב לבב, ובנקודת התיכון — בהפצת המ unin'ות (עד שניגינו גם) חוצה.

ברכה לבשוי'ט בכל האמור.

ו'תmag

וכביוור הידעוע: ראה גם לעיל חי"ג אגרת ד'תמכ. וכנהנסמן בהערות שם.

רצו

אגרות-קודש (ויתמד)

ויתמד

ב'יה, ז' מניא, תש"ח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג עסק בצד

מו"ה חיים זוסיא שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מר'יך מנחם עם הפ"ג המוסגר בו שיקרה בעת רצון על
הציוון הק' של כ"ק מו"ח אדמורי זצוקלה"ה נג"מ זי"ע, בו מותאר איך
עשה בכו"כ עניינים ולע"ע אין התוצאות משביעות רצונו וכו'.

והתירוץ הוא בדברי עצמו, שעסוק בכו"כ עניינים ובמילא מובן שאת"ל
לא עסוק מספיק אפילו באחד מהם, ובשנים כתקונים הרדי די הכל אחד
עסק אחד בעניינים גשימים ועד"ז בעניינים רוחניים, ומובן גם פשטוט —
שבתקופת שנים שאין כתקון בעקבתו דמשיחא וכדברי רז"ל בזה, מוכחה
שאין לצמצם פעולה בא' ברוחניות ועד"ז גם בנוגע פרנסת גשמית, אבל ביחד
עם זה מובן שצורך להתעסק בעיקר בעניין אחד ועייד מרז"ל אבוק במאוי הוי
זהיר טפי, שבעסק זה יתעסק טפי, ובשאר עסוקנותו יתעסק ע"ד הרגיל או עוד
פחות מזה [כוונתי רק לעורר ולעודד אחרים, שהם יתעסקו בזה כעין מקצוע
שלهم, ומזמן לזמן לדרוש מאטם להוסיר אומץ בעבודתם, ולדרוש כ"פ
ובסגנון חז"ל עד מאה פעמים, אבל לא לשכוח על עיקר עסקו]. ואם, עכ"פ
מכאן ולהבא, יסתדר באופן האמור, בטח יראה הצלחה לא רק בעיקר העסק,
אליא גם באותן העניינים שבהם הוא רק מעורר דורש ומתחיל. ויהי רצון שיהי
זה בקרוב.

ברכה לבשו"ט,

מ. שניורסאהן

נ.ב.

מובן שכיוון שעתה המצב שהתחילה בכמה עניינים, ובמילא סומכין עליו,

ו/תמד

מו"ה חיים זוסיא: ווילימובסקי, תל אביב. אגרות נוספת — לעיל חט"ז ו'סו, ובהנסמן
בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

רצץ

הרי אין כוונת האמור לעיל — שיזנich תיכף כל העניינים מלבד עניין אחד או שניים, שאז חשש גדול שיתבטלו שאר העניינים, כיון שעד עתה הרגלו שהוא הנושא בעול. אלא שימשיך (אריני נציהען) בכל עניין וענין משאר העניינים — אחד או שניים המתאימים לזה, וירעים עליהם שמכורח הדבר שיקחו זה על שכמם, כיון שמחסר הוא מעסיקנותו העיקרית על ידי העשיקנות גם בעניין פלוני. ויש ליקות שבסמך הזמן לא ארוך — ימצא עסקים מסורתיים לכמה מאותם השטחים, ובאופן שביהם עשה עד עתה, וככ"ל.

ויתמה

ב"ה, ז' מניא, תש"ח
ברוקליין.

ברכה ושלום!

עי"י ש"ב הרה"ח איי"א נו"ג מלاكتו מלאכת שמים עוסק בצ"צ מועה
משה זלמן שי שניאורזון, קבלתי שאלתה, והיא:

בקשר עם השינויים שהלכו בשנים האחרונות, עלה בדעתה למכור את
הבית אשר לה, ועי"ז תוכל לפרק את החובות שיש לה, למסור סכום לילדיו
שיחיו לשם סיורים בדירה אחרת, ומסיים שבאים לא ישאר לדירה עכורה,
איינה חששות, ומוכנה גם לכך, ושותאלת דעתך בזה.

ומיוסד על מה שראים במוחש התוצאות באם בגיל שלה צרכים לדור
אחרים ולהיות זוקק לעזרתם של אחרים, אפילו כshedobr בילדים hei
מסורתים אשר אף אם בתחילת הכל בסדר הנה משך הזמן היחס, מובן
שאין דעתך מסכמת לסידור הניל (ואפילו את"ל שהחוב מעיק ביותר ואי
אפשר לפרק אותו כי אם עיי' מכירת הבית, מכורח שתהיה מן המוכן דירה
מתאימה בשכילה, ז.א. שלא יהיו זמן לבזבוז הממון אפילו לעניין חשוב
ביותר, כיון שהכסף יהיה שקוע כבר בדירה בשכילה ובאופן שתוכל לחיות חי
עצמאי, ולראות גם בטבע שאינה זוקקה לעזרתبشر ודם, וככ"ל. ועי"פ הניל
מובן — שסידור עוד יותר טוב הוא שימצאו דרך טובה יותר לפרקון
ה חובות).

כיוון שבמכתב הניל מוזכר שהלוואה שלה היא בריבית, בטח עשתה זה
עי"פ היותר עיסקה ובאי"ל ח"ו הנה עכ"פ תיכף לקבלת המכתב תתקון את זה
באופן המתאים שיורה רב מורה הורה.

ב) לבקשתה ברכה למרת ... שטלייט'יא.

בעת רצון זכירה על הציון הקדש של כי"ק מוויח אדמוני זצוקלה"ה
נונג"מ זי"ע להמצערך לה וביחוד להטבת בריאותה, ומובן גם פשט שעל
ההורים של הניל להוסיף בענייני תורה ומצוה ככל התלויה בהם, שהרי הוספה
זו היא הצנור והכללי להמשכת וקבלה ברכות הרופא כל בשר ומפליא לעשיות
גם בהנוגע לברתם, ומובן גם פשט שונוגעת ומשפיעה הנהגת ההורים
בענייניהם הפרטיים ע"פ התוהמה"צ.

ובאופן מיוחד מובן שונוגעת עוד יותר הנהוגות הגלויות ובענייניהם הנוגעים
לרבים ולזוכות הרבים, וכך דבר משנה מי שזכה זוכה הרבים וההיפך ר"ל.
ויה"ר שתמצאה אותיות המתאימות ויהיו דברי יוצאים מן הלב ובמילא יכנסו
ללב הניל ויפעלו פועלתם.

מהנהכון לבדוק את המזוזות בביתה שתהיהינה כולן כשרות דין וכן אשר
תשמור על מנהג בנות ישראל להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות בכל ערב
שבת וערב יום טוב.

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמוני שליט"א
מציר

ויתמה

ב"ה, י"א מנ"א, תש"י
ברוקלין.

הו"ה איזיא נו"ג וכו' מוויה דובער שי שו"ב זוגתו מרת
רחל תחיה

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבים ובו גם ראש פרקים

ויתמה

מוויה דובער: לוין, זונדרלנד. אגרות נספוחות אליו — לעיל חי"ג דירצט, ובהנסמן בהערות
שם.

אדמו"ר שליט"א

רכט

מהחותודות בימי הסגולה והגאולה י"ב וו"ג תמוז, ומובן שמצויר מ"ש
אודות מיעוט ההחותודות עם אברכי היישבה ומכמה טעמים כMOVN, ולגודל
הענין כדי להתענין באיזה אופן ודרך יש לתקן ולשפר המצב, ואנו לך דבר
העומד בפניו הרצון ובפרט שבפנימיות נפשם הרו גם הארכיכים חפצים בזה
וכמברואר בדאי"ח בכ"מ.

בהתוגע צוגרייטען שמוסען צו די אסיפות פון נשי ובנות חב"ד, קען מען
ונצען די שמוסען און טאקס, ועלכע ערשיינען שוין פון מערערע יארען,
צוזאמען שוין כמעט א 300 נומערן, פון וועלכען מען קען נעמען פון דארטען
רייכען מאטעריאל ובפרט נאץ וווען מען בעארבעט דאס און מגיט צו
אביבסעל, אויף וויפיל מעגליך איז לוייט דער מאס פון די צוּהערער און
פארשטיינדליך. וויבאלד דער לייענען פון אינועניג לוייט איעיר שרייבען האט
ニיט די ווירקונג, און וויבאלד די ארבבעט אבער איז דאץ העכסט וויכטיג איז
דאץ זיכער איז מען קען דורךירען דאס, מען דארף נאר פרוביירען אויף
פערשידענע אופנים בייז מען געפינט די ריכטיגע וועג ווי צו פארוירקליכען
דאץ. און בפרט נעמאנדיק אין אקט דעם שכר וואס הקב"ה גיט און דעם, איז
די פירות באקומט מען בעולם הזה און און דעם אמתין נחת (וואס דאס איז
חסידותישער נחת) פון קינדרע. און הש"ת זאל אייך העלפען צו אונאגען
גוטע בשורות אין דאס אלץ אויבען גזאגטע.

ברכת הצלחה.

ו'תמוז

ב"ה, י"א מנ"א, תש"יח
ברוקלון.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מז' מנ"א בו כותב ר'יפ מאשר עבר עליו עד עתה,
הזעועים נפשיים והשינויים במצב רוחו וכוכי ואשר בעזර הש"ת ע"י
השתדרויות שונות דעתו עלי חזקה ולומד במכינת... ישיבה הק' מיסודם
והנהלתם של רבותינו נשיינו זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

ובודאי לモור לחדиш שיתחזק בבטחונו בברוא עולם ומנהיינו אשר כל
מה דעביד רחמנא לטב עביד, ומתוך מנוחה אמיתית ובראה וטוב לבב
ימוד בהתמדה ושקייה ויהדר בקיום המצוות. ובהתוגע לסקסוכים שמצויר,

הרי הדרך הטובה לא להכנס מריבות ח"ו ובסגנון חז"ל להיות שומען ואין
משיבין, שזויה דרכ הסלולה להמעטה חיכוכים וסכסוכים, וככ"ל. ונוקדה
האמתית כי עצם הלימוד בשמחה פורץ גדרים ו מבטל העמלות והסתירים,
פרטיה ההנאה בזזה כМОן שתלויים בכמה פרטיטים ופרטי פרטיטים, ולכן יפרש
ענינו לפרטיו לפני המגיד שיעור והמשפיע שלו והם ייעצוהו וירוחו, ובפרט
שכנראה ממכתבו עוזרו לו גם בעבר וערותם הביאה תועלת רבה.

בודאי יודע משלשת השיעורים דחומרם תהלים ותניא הידועים, ועכ"פ
ישמור עליהם מכאן ולהבא.

בברכה ללימוד התורה בשמחה ובטוב לבב וקיים מצותי באופן זה,

בשם כי"ק אדמוייר שליט"א
מצביר

ו'תמה

ב"ה, י"ב מנ"א, תש"ח
ברוקליין.

הרהור א"י נו"ן מלאכתו מלאכת שמים
מו"ה ניסן ש'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מעש"ק שמיini במנחים, בו כותב ע"ד יום ההולדת שלו
ביום י"ג מנ"א.

ויהי רצון שתהא שנת הצלחה אצלו בעבודתו בקדש הוא ביסוס
והתפתחות ישיבת תומכי תמיימים ליוואויטש אשר באירופה, שהשכח
העלונה העמידתו על חלק היפה לנחל אותה, ויקוים בעבודה זו כלשון
הכתוב פדה בשלום, שככל הענינים יעשו בדרך שלום שהוא כלי המחזיק
ברכתו של הקב"ה וברביהם היו עmdi, שאיפלו הענינים המעלמים ומסתירים,
לא לבד שאין מעלים ומסתירים, אלא עוד שם עmdi, ומשיעים, ועכ"ז

ו'תמה

מו"ה ניסן: נמנוב. אגרות נוספת לאלו — לעיל חט"ז התחלב. ובהנמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

שא

מובן ופשוט שיתוסך בעניינו הפרטים שלו ושל ב"ב שי' וגם הם באופן הנ"ל דבשлом וברבים היו עmedi, שהרי הא בהא תליא, ובפרט בעניינים הקשורים ברבותינו נשיאינו, אף שכל הנ"ל צריכים אתעדלי"ת וכמבוואר בלקו"ת שבוע זה, שואתחן אל ה' וגוי ואראה את הארץ הטובה, ולא פעל כי"א ועתה ישראל שמע וגוי הרוי והעילה תפלו עכ"פ במקצת, שלא לבד בענייני תורה — לחם מן השמים, משפיעים מלמעלה באתעדלי"ע, אלא שם בעניינים השיכיים ל תפלה ג"כ מעוררים מלמעלה בתוספת התעוררות, והרי פנימיות התורה ובפרט תורה החסידות ה"ז הממוץ' והמאחד (וככל מאחד ה"ה למעלה שני העניינים הנאחדים) תורה ותפלה.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור.

ו'תempt

ב"ה, י"ג מנ"א, תש"יח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצד' מועיה פרץ שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מ"י"א מנ"א. ות"ל על הבשוי"ט משחרورو של בנו הבכור שמואל שליט"א, וע"פ מרז"ל שכל שטיבין לו הוא לאורך ימים ושנים טובות יהיו רצון שבקרוב ישר טובות גם בשאר העניינים אודותם כותב.

ובשאלתו, האם להשתדל שבנו הבכור יעתק לאה"ק ת"ו מפולין או שישאר לע"ע ברגנא בשבייל להשתדל ע"ד וכו'.

הנה כיון שכאן אין ידועים פרטי המצב שם והאפשרית דהשתדלות הנחוצה להעתיק מהמדינה, ועוד זאת שהרי עלול שיחולו בזה שינויים ואי אפשר לשאול לשם שיבררו זה בשם, מטעמים המובנים הנה אין כדי

ו'תempt

מעיה פרץ: מזקן, מונטריאול. אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז החתעה, ובהנסמן כהערות שם.
משחרورو: מבית האסורים ברוסיה.

להתערב مكانה בהן". שב ואל תעשה — כאן — עדיף וישענו על בינתם של הנמצאים שם על אתר.

ת"ח על הבשוי"ט מרפואתך של . . . וכי רצונך שם אודותה יبشر טוב, וכן בהנוגע להענינים הכלליים, כוונתי לילמודו בקדש ולהתעדות בזמניהם המשוגלים. ומה שכתוב שזהו עתה בזעיר אנפין, המענה ע"ד הצעות הוא, שבי"א הוא קצה אור א"ש ב"ה (תו"א ס"פ תרומה) וכוונתי לא רק לzechot בעלמא אלא גם לפנימיות הענן, שאפילו בזעיר אנפין כמ"ש בלימוד הרוי יש להכנס בזה אור רב עד כדי א"ס ובמילא ישפיע זה על המשתתפים אף כי מעתים הם במספר להגדיל השפעתם בסביבתם עד שבס"ה יהיו הרבה יותר מהשפעת רבים הנוכחים בהתעדות דמיעות אור, ומובן שהנ"ל תלוי בעיקר בהמתועד.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור.

ו'תג

ב"ה, י"ג מנ"א, תש"יח
ברוקלין.

הנהלת תלמוד תורה בית יוסף ישיבת ליאו אוויטש אשר
ברונטה
ה' עליהם ייחיו.

שלום וברכה!

마שרים קבלת הפס' כ"ט והקדמו, בו כותבים אודות קביעות
הovedות וחילוק התפקידים בין חברי הנהלה, ואשר הסכימו חברי הוועד
להקרא בשם קבלת תפקיים האמורים.

ויהי רצון שתהיי ההתחלה בזה בשעה טובה ומצווחת לביסוס
וחתפות המוסד הקדום ולתוספת ברכה והצלחה בכל עניין המוסד בפרט
ובכל גם ייחד, שזהו ג"כ הצגור והכללי לתוספת ברכה והצלחה לכל החברים
גם בעניינים הפרטיים שלהם וכל ב"ב שליט"א.

ואם ריש גירוגתא אמרו ר"ל דמשמיא קא ממנין לי עאכו"כ מינו
המתעסק בחנווך על טהרת הקודש של בני ישראל עם קדוש.

אדמו"ר שליט"א

שג

שלכן תקוטי חזקה שבקדום האפשרי תתחיל כל ועדה במרקץ הדרוש בעבודתה שלה, ובודאי תתקיים הבתחתה חז"ל, אדם מקדש עצמו (אפיקו) מעט למטה מקדשין אותו הרבה מלמעלה, ועכו"כ כשםקדשין הרבה מלמטה שאז הקדשה וההצלה מלמעלה מאד מאד, וכמבוואר בלקו"ת במדבר לח, ג גודל המעלת דמאד מאד.

ברכה לבשו"ט בכל האמור ובאופן דמוסיף והולך מוסיף ואור.

ויתנה

ב"ה, י"ד מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשרים קבלת מכתבו מעש"ק חזון, ובעת רצון יזכירו כל אלה שכותב אודותם עזה"פ על חציון הקד' של כי"ק מוח"ץ אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע,
כאו"א להמצרך לו.

ויהי רצון שכיוון שיצאנו מן המקרים בזמן ונמצאים בעבר ט"ו באב,
שהז הוא יציאה מכל הספיקות בהזה כסיפור רז"ל סוף תענית (בתוס' והוא
מאיכ"ר), הנה תהיי זה התחלה טובה ליציאה מבין המקרים בכל המובנים הן
בגשם והן ברוח.

אלא שכיוון שיציאה האמורה תלוי בהשיות עצם הטוב (משא"כ בין
המקרים אשר מפי עליון לא תצא הרעות) הרי תשועת ה' כחרף עין, ובסגנון
הידוע בשעתה חדא ורגעא חדא, ובעצם היום הזה* אפשרית הנאה
האמיתית והשלימה של היחיד והכל.

וأت"ל הרי גאות הכלל תלוי בגאותו היחיד ובפעולותיו בהזה כמה
שבדו, וכਮובן מהמבואר בכ"ם ופס"ד הוא גם בתורתנו תורה חיים ותורת
אמת, ובלשון הרמב"ם, צריך כל אדם Shirah כל העולם חצי זכאי וחצי חיב,

* כחרף עין בתקפו של יום (מכילתא).

ויתנה

תוון דומה נכתב לכמה.

עשה מצוה אחת הרי הכריע כל העולם כלו לכף זכות וגרם תשועה והצלחה
(הלוות תשובה פרק ג' הילכה ד' בקיוצר לשון בהנוגע לעניינו).
בברכה לבשו"ט.

ו'תנב

ב"ה, י"ד מנ"א, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו, בו כותב סברות שונות בהנוגע להסתדרותו בעtid הci
קרוב.

וכיוון שתלי הדר בכמה פרטיים ופרטים פרטיים, הנה יפרט המצב לפרטיו
לפניהם מידידיו במקום ויהי רצון שיתן להם השיעית הרעיון הנכון אין
לייעצו.

בכל אופן ידוע השקפתו, כשותחים למדוד מקצוע ובפרט שכבר
השיקעו בזה כמה מרצ' וכמה זמן ויש תקווה שיוכל לנצלו, הרי אפילו את'יל
שאין זה דבר בטוח במאה אחוז, בכל זה כדי להשלים הלימוד והטעם מובן.

תקותי שיש לו קביעות עתים וקביעות גם בנפש וכיודע פתגס כי'ק
אדמוני'ר הזקן בזה, הון בוגלה והן בחסידות ומשתתף בהפצת המעינות, שהרי
הן הצעור והכלי לקבלת ברכות השיעית בהמצטרך לאדם הון בגשם והן
ברוח.

המחכה לבשו"ט בכל האמור.

ו'תנב

לפניהם שלשה מידידיו: ראה גם לעיל אגרת וקפת, ובהנסמן בהערות שם.
וכיודע פתגס: ראה גם לעיל אגרת וירג, ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

שה

ו'תנג

ב"ה, י"ד מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מי"א מנ"א, בו כותב אודות משב בריאותו ועצת הרופא
הפרופסור לנסוע למשך איזה זמן על חוף הים וכו'.

ונכון הדבר, והרי התורה נתנה רשות לרופא לרפאות, ומובן שצורך
לעשות זה בשמחה ובטוב לבב ובפרט ע"פ מ"ש מה' מצaudi גבר כוננו
(וכבאיור כי' מ"ח א"ד מ"ר השגחה העלונה מוליכת את האדם, אלא שצ"ל)
ודרכו יחפש, שהוא יעשה שליחותו שם בחפש, ובודאי במקומות שם נסע יוכל
פנימיות הרצון, והרי אין אנחנו יודע עד מה, ובודאי במקומות שם נסע יוכל
لتakan בענייני יהדות בכלל ובהפקת המעינות ביחוד, אבל מובן כי' שצורך
להעשות הדבר בשמחה ובטוב לבב שע"ז יתוסף גם בבריאות הגוף ותתוסף
ההצלחה בשליחותו במקומות.

ובודאי לモותר להציג, עוד הפעם שליחותו צריכה להעשות ביחד עם
שמירת הוראת הרופא, ז.א. מבלי לנגע בבריאות הגוף כפשוטו כלל וכלל,
וכיוון שני העניינים מצוה הם (שהרי היהות הגוף בריאות ושלם מדרכי השם הוא)
בודאי שיכול לעשות שניהם גם יחד ואדרבה מצוה גוררת מצוה.

כבקשתו שלח המענה מבלי לחכות על התוור.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור.

ו'תנד

ב"ה, י"ד מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

בmeaning למכתבה מה' מנ"א כו כותבת, שמתחללה רצתה ללמידה בהתמדה
ב כדי לנצל הזמן במלואו אלא שבינתיים הגיע מכתב בנווגע לתכנית
הלימודים, וזה מיעט בהחשך שלא ללימודים וכו'.

ו'תנג

וכבאיור: ראה גם לעיל חי"ב אגרת נתקלד, ובהנסמן בהערות שם. لكمן ותפוג.

ולפלא מהי השיקות דעתון מכתביו עם מיוט החשך, שהרי הזמן
שברשות האדם צריך הוא לנצלו באופן הכי עיל, ואלו אשר השיקות בורא
עולם ומנהגו חנוך בקשרו צריכים לנצלו במלואו, ז.א. שאותו ליום שיכול
ללמודו במשך זמן קצר, אין מקום כלל וכלל להמשיכו במשך זמן ארוך,
ובודאי אשר הזמן הנשאר יוכל לנצלו לעמלות נספות אם בלימוד אם
ב להשפעה בהסבירה וכיו"ב, ומובן האמור גם מה מבואר בקונטראס ומעין, איז
שאפילו בעל כל גדול צריך להיות לימודו דוקא באופן ד"יעת" בתמידה
ושקידה. וכך תקוטתי שתנצל זמנה וכשרונוטי כפי היכולת שניתנו לה זהה,
ומעלה נספת בדבר שהוא עצמו מושיף בהיכולת וכיודע המשל מאברים
הגשמיים שעל ידי שעובדים בהם ככל הדרוש מתגדלת היכולת שלהם
בעתיד . . .

ברכה לבשו"ט,

בשם כי"ק אדמוי"ר שליט"א
מציר

ו/תנה

ב"ה, ט"ו מנ"א, תשי"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה לכתבו מי"א במנחים, ממהר הנני לענות עליו. על פירשו למה
שלא קיבל עדין מענה על מכתבו הקודם, שאפשר אני שבע רצון מקביעות
הזמן שכותב, אינו נכון כלל [ולפלא], לאחרי שכבר הודיע שعقوב המענה הוא
מן רוב הטרדות, הרי כל אחד בא לפרש רמזים ורמזים שונים
ומשוניים. ובכלל אין מקום כלל לשונו "בדוחק לדודר חתונה" שהרי זהו שני
הpecificים, חתונה צ"ל בשמחה ושמחה פורץ גדר עד למרחב העצמי שהרי הוא
היפך המוחלט מענני דוחק. בן מובן שאין מקום על חצי השני של חדש תשרי,
שלא ראייתי נוהגים זהה.

בעת רצון אזכיר וב"ב שי לכל אותן העניינים אודותם כותב ויהי רצון

ו/תנה

נדפסה בלקרא"ש חכ"ד ע' 463 והושלמה ע"פ העתק המזכירות.

אדמו"ר שליט"א

שז

шибשר טוב בכל הניל וככן בעניינים הכללים בטוב הנראה והנלה ובאופן דמוסיף והולך.

ברכה לבשוייט.

ו'תנו

ב"ה, ח'י מנייא, היתשח"י
ברוקלין, ני.

הרה"ח וויח איייא נו"ם מזקני וככדי אניש שי וכרי
מוחרא"ס שליט"א

שלום וברכה!

בנעם קבלתי הקונטרס הוסף לספרו "עדות לאספ", בו לקוטי אמרים
למלאות חלק הרמז אשר אינו בספרו האמור.

וכבר ידוע בספרי קבלה ומובא גם בתורת החסידות (ראה קהילת יעקב
מע' רמז. שיחת חה"ש תרצ"ג, לכ"ק מוויח אדמו"ר) אשר ד' עלמות אב"ע
מכוונים כנד ד' חלקו הتورה פרד"ס. ויש אמרים אשר חלק הרמז הוא כנד
עולם היצירה, וויא שהוא כנד עולם הבריאה, ויש בזה מה שאינו בזה, כי
עולם הבריאה הוא תחילת עלמות הנבראים ולכן רבוי אור בו, ועולם
היצירה כבר יש לו צורה שהנברא יכול לתפסה, שעל ידי זה ההתאחדות עם
ההשגה שלמה יותר וקורובה לפועל יותר, משא"כ בעולם הבריאה. וכמרומו
(ראה לקו"ת שה"ש מב, ד) בקרה ונעתק ע"י אנשי הכנסת הגדולה: יוצר —
אור ובורא — חושך.

ויהי רצון אשר יזכה כתיר בתוככי כל בעלי הרמז שההרמזים שליהם
יוכלו לאחד שתי המעלות גם יחד, ובענין העקרני בהנוגע לפועל להוסיף באת
האלקים ירא ובאת מצותיו שמור כי זה כל האדם.

לחביבותא דמלתא באתי בשולי הגלון באיזה ציונים ומראה מקומות
בעניינים בהם נגע בקונטרס האמור. ויהי רצון אשר עוד רבות שנים ירבה

ו'תנו

מוחרא"ס: נמצוב. אגרות נוספת לעל ח"ד השטו. וכהנסמן בהערות שם.

חילים לאוריותה ולמצוותיה ויהי זה מתווך בראיות הנכונה ותרחבות הדעת האמתית.

בכבוד ובברכה לאויש"ט בגו"ר.

ציוונים לס"א. מס' ט' בעשו וכו'. ראה תוייא וישלח (כד, ג), ובארוכה באור התורה להצ"צ פ' ח"ש ע' רל ואילך.

לס"ב. שייכות דעמלך ומצרים (פרעה אותיות העורף) – תוייא ס"פ תצוה. – ולהעיר מב"ב (מו, ב). **עמלך סימן**. וכבר עמד ע"ז ביעב"ץ שם.

לס"ג. להעיר דצפור המצורע (שהוא הבדיל בין כו) בשחיטה דוקא.

לס"ד. עיין החודש הזה בס' המאמרים תרכ"ו.

ו/תנו

ב"ה, כ"ב מנ"א, תש"ח
ברוקלין, נ.י.

הארך הווע"ח א"י"א נו"ג וכור
מו"ה ברוך שמואל שי'

שלום וברכה!

... בשאלתו במקומות סתירה בין המובא ב"היום יום" וס"י או שוו"ע –
מובן שיש נהוג כתוב בה"י, שהרי הוא בתראי.

בענין מנהג חב"ד באמריתת "לשם יהוד" – ראה שער הכלול (על הסידור) פ"ז. [אבל מש"כ שם שלא נמצא מזה בפער"ח – אשתמייטתי אשר נמצא שם בהשומות שבסוף ח"א]. וראה ג"כ שם שי הזרירות ספריה. ס' היליקוטים פ' ראה. שי רוח"ק (יב, ב) ועוד.

ו/תנו

מו"ה ברוך שמואל שי': היישריך, עכו.

אדמו"ר שליט"א

שט

ו'תנה

ב"ה, כ"ד מנ"א, תש"ה
ברוקלין.

ברכה ושלום!

בمعנה למכתבה מי"ג במנחים, בו כותבת אודות מצב בריאותה וחווות
דעת הרופאים.

ובכגון ذה יש לעשות כהוראת רופאים מומחים במקצוע, ע"י עכ"פ
קונסיליום של שניים מהם. ומה שכותבת שתצטרך להיות במנוחה אח"ז כמו
חדשים, לפחות גдол, כי ע"ד הרגיל מספיק זמן שלא בערך פחות מזה. ואולי
לא תיארה במכתבה כדבאי המיחש והטיפול המוצע, ותמלא עד"ז בהזדמנויות
הבאיה.

כן אם הთואר שלה מותאים, גם לאחורי נתוח וטיפול האמור –
משיכים בחיה אישות נורמליים. וכדי שתהיעץ עם רב מורה הוראה
בהאמור.

וזכות התעסוקותה, ביחד עם בעלה שי, בחינוך בני ובנות ישראל, אשר
כפי הנשמע מתקרבים המחונכים-וות שליהם ע"י השפעתם לתרבותנו תורה
חיה ומצוותיהם עליהם נאמר וחיה בהם, חיים מלאים וחווים של אושר, בודאי
שתעמוד לה וכן לבעלה ולילדיהם – שיחיו – בהמצרך להם, ובמדתו של
הקב"ה שהיא מדחה נגד מדחה אלא שכמה פעמים כהה. ומתוך מנוחת הנפש
�ורחבות הדעת ימשיכו בעבודה הכי נעלית דחינוך עתה"ק ובאופן דמוסיף
והולך.

בברכה לבשוי"ט בכל האמור,

מ. שניורסאהן

ו'תנה

נדפסה בלק"ש חכ"א ע' 461.

ו'תנט

[כ"ד מנ"א תש"ח]

בمعنى על מכתבך, בו מודיעה אשר בט"ו מנ"א הגיעו לגיל שתים עשרה שנה, היא עונת בת מצוה.

הנה WHY רצון שתקבל עלייך על מלכות שמים ועל מצות לבב שלם, והשם יתברך יצליח בלימודך ובהנאה, ותגדל להיות ראוי לשם בת חב"ד, מתאימה לרצון נשיאינו הקדושים זצ"ללה"ה נבג"מ זי"ע.

ותשפייע גם על החברות שלך בזה, בדברו ו עוד יותר – על ידי היותך דוגמא חי של בת ישראל המהונכת בדרכי החסידות. זה יביא לך אושר רוחני ונשמי . . .

בשאלתך אודות מקום המשך לימודך ואופנו –

לדעתי, כיון שהחינוך של הנער, ובפרט החינוך באותן השנים דגיל שלך – משפייע על כל משך ימי חייו, ובו תלות העצמאות שלו והתוקף שלו, שיוכל לעמוד בנסיונות, שיישנו בחייו של כל אחד ואחת,

כיון שנמצאים אנו בתקופה רבת השינויים, שאյ אפשר לשער עתה כלל אופי ותנאי החיים לאחרי שנים אחדות, ולכן אין לדעת גם כן גודל הניסיונות אז שלא להכשל בענייני צדק וירושר, אמונה ודת,

– לכן צריך וחיב כל אחד ואחת מהנער – לקבל חינוך דתי במידה המקסימלית, בכדי שיוכל לעמוד בכל סכנה שלא תבוא, חס ושלום.

ואם אפילו חינוך באופן זה יחשור יהיו באיזה אי נוחיות וכיוצא בזה, במשך תקופה זמן – במה נחשב זה לעומת היחסון ותוספת כח שמקבלים, על ידי חינוך זה דוקא, לפחות כל ימי החיים.

ו'תנט

נדפסה בלקו"ש חכ"ב ע' 387

אדמו"ר שליט"א

ש"א

ו'תס

ב"ה, כ"ה מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

הרהור איני נוין עוסק בצד'ץ
מוריה עזריאל שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"א במנחים עם המצוור אליו, ויהי רצון שהוא וכן
זוגתו תחיה זאלען זיך אריניווארען בעבודת הקדש בעשר כחות הנפש
הבהמית ופשיטה בעשר כחות הנפש דנפה"א, שב"מ פשיטה שהגוף, לא רק
שלא מבלבל אלא שעשו בשלימות, ואז בודאי תקיים הבטחת חוויל יגעת
(שזהי דרישת וגום הבטחה, ופירוש יגעת ה"ה כפשוטו, יגעת, הארעווען, ואז)
ומצאת, וכמברואר בתהוועדות כןו, שלא נאמר השגת והבנת, שהרי בזה אין
חידוש, אלא שהתורה מבטיחה שתהיה הצלחה באופן של מציאה, שכואורה
אין מבינים איך זה אפשר להיות כי"כ לעלה מערכ וק"ל. ויזכהו הש"ת
לבשר טוב ובאופן דמוסיף והולך, והרי מתקבבים אנו לחදש אלול הוא חדש
הרוחמים אשר כי"א אומר ה' אורי וישע וגו).

ברכה לבשו"ט.

ו'תסא

ב"ה, כ"ו מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... כותב בתחילת מכתבו ע"ד נסיעה לכאנ, ולמרות רצוני ואי הנעימות
בדבר מוכרני להודיע עוד הפעם השקפת זזה, אשר כאו"א מאתנו מוכרنا
להתנהג ע"פ שולחן עורך ובפרט ע"פ המבוואר בזה בתורת החסידות, בהניל

ו'תס

מוריה עזריאל שי: חייקין, קאפנאגען. אגרות נספנות אליו — לעיל חייר דיתתעד, וכחנסמן
בעהרות שם.

mbואר אשר ענייני פרנסת הם מוחbert האדם לביב' וגם לעצמו, וmbואר ג'יכ שפרנסת בעולם הזה קשורה היא בעשי' ובגיעה, ומרקא מלא דבר הכתוב, וברך ה'יא בכל אשר תעשה (יעוין קוונטרס ומעין מאמר כ'ג ואילך ובכ'מ) עוד mbואר בהניל' אשר פרעון חוב מוכרכ' הוא גם מצד עצמו . . . ע"פ הניל' mbואר בהחלטת שאין שום מקום להוצאות שאפשר להמנע מהם, ומהם הוצאות נסיעה האמורה, ואפילו באם הייתה רק למשך איזה ימים או שבועות, גם זה הוא היפך הפס'ד בנגלה וחסידות בפרט, ואם באמת יש לו משלו על הクリטיים, הרי לכל בראש תחיל ביטול החובות האמוריות. אפשר ג'יכ שיכתוב לי, שהנסיעה מוכרכ'ת בשביב' מ'שהוא מהמשפה וענייני, ועונה אני על זה טרם ישאל, שאין זה אלא "תירוץ" נוסף על שאין זה מוכרכ' כלל גם להמשפה כו'.

המורות בהאמור, שבמה שכותב אליו, שלכאורה יש לפרש זה שרוצה לדעת דעתך בזה, הרי ברורה היא, שימוש עבדתו בקדש הפצת המ uninot וענייניהם וחיזוק מוסדות כ'יק מו'יח אדמוני' ב . . . ולכשיבו האזן שתה' עבודה מסודרת וכברחבה לכשrichtיב היציאה מה חובות וכו' אזי יתענין בנסיעה לכאן, והלווי שיקבל דברים אלו כמו שנאמרו, ז.א. בהעדר כוונות וכו' ורק בשביב' הטוב לפניו ולפנ' ב'ב שי' באמת, אלא שביחד עם זה נוגע זה גם לעניינים הכללים, והלווי שיבשר טוב בכל האמור ובקרוב.

ברכה לבשוי'ט.

ו'תסב

ב'ה, כי'ו מנ'א, תש'יהה
ברוקלין.

... בעניין המקווה: מש'יכ שעשו עוד אוצרך מן הצד כדי שתה' זרעה — הנה עפ'י האופן دق'יק אדני'ע שהיא מקווה ע'ג האוצר והוא רצה שייעלו מי התחתונה ע'ג רצפת העלונה (ע'יפ' הריל' שי' לנדא) הנה ה'ז זרעה באופן היוטר מועיל, שא"צ השקה כלל לכל הדיעות, כਮובן. — גם אם לא יعلו על

ו'תסב

נדפסה בלק'וש ח'ז ע' 113.

האופן دق'יק אדני'ע: ראה גם לעיל ח'ג אגרת תקלט. ובהנסמך בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

שיג

הרצפה, יש לסדר שהשואבים יפלו ישר בנקב הホールק לאוצר התחתון, דהיינו זרעה, וא"כ האוצר שמן הצד מהו מושיף? — (אם לא לזהירות בעלמא أولי יתקלקל אוצר התחתון).

ויתסג

ב"ה, ז"ך במנחים, תש"ח
ברוקין.

הברך שלום שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"ה מנ"א, ותוכנו אשר נמסר להם דעתו, אשר אחר החתונה יהיה הוא וזוגתו שתלית"א ברוקה קסבלנקה, ויתעסקו שם בעבודת ה' חינוך עיטה"ק ביחד עם אניות שי' הנמצאים שם.

ואשרי חלכם שהשגחה العليונה העמידתם על חלק היפה, חינוך המקורב לב בנ"י לאבינו שבשמים, אשר גודל השכר אין די בא"ר, נוסף על עיקר ותכלית השכר, שכר מצוה מצוה, ועוד זאת, אשר הניל הוא מהדברים עליהם נאמר שאדם אוכל פירוטיהם בעזה"ז והקרן קיימת לעזה"ב, שהרי כולל בתוכו ת"ת וגמר"ת, אשר ת"ת כנגד כולם, וגמר"ת הגדולה גם מצדקה, היה עיקר בעבודת ה' בעתים הללו בעקבות משיחא, והיא הדרך לדבקה בה' באמות ולהפכה חשוכה לנהורא דילה, וכסיום רבנו הזקן באגה"ק (סוף סי' ט'), יזכו לראות עין בעין בשוב ה' ציון כו'.

ברכת הצלחה בכל האמור.

גב.

באופן העבודה והפרטים התלויים בזה, עוד יבואו עמו בכתבווים.

ויתסג

נדפסה בלקו"ש חכ"ד ע' 347 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.
שלום שי': אידלמן, פריז. אגרות נספחות אלוו — לעיל חי"ג דתקפו, ובתנסמן בהערות שם.

ו/תס"ד

ב"ה, כ"ז מנ"א, תש"ה
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג עסק בצ"צ
מו"ה ישראל זוסמאן שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ממי"א מנ"א, ויזכהו הש"ת ויצליך לבשר
בשו"ט טוב האמתי טוב לשמים וטוב לבראות ובאופן דומסיף והולך.

ובפרט שהרי מתקרבים אנו לחדר אלול הוא חדש הרחמים בו כא"א
אומר בכל יום הי אורי וישע, יהיו רצון שבגלא דידן נזכה לקיום רמז כתוב
זה, וככלון הבהיר (הובא מכ"ק אדמור"ר הצע"צ בפירושו על התהילים שם) שעל
הבטחה דבנין בית השלישי וחזרת השכינה הוא שאמר דוד המלך הי אורי
וישע.

במי"ש בענייני סופרות וצייר האותיות כפי שיטת חב"ד לא אוזמן
AMILTA לשמעו בזה הוראות, והרי בכך דא העיקר הוא מסורת מסופר
לספר, פה אל פה, ויש לחפש את אלו שיש להם מסורה בזה ולחקר מהם.

ברכה לבשו"ט.

ו/תסה

ב"ה, כ"ז מנ"א, תש"ה
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום אי', בו כותב אודות מצב בראות זוגתו

ו/תס"ד

מו"ה ישראל זוסמאן: דבורי, כפר חב"ד. אגרות נוספת אליו — לעיל חט"ז ה/תקצ"ח,
ובהנסמן בהערות שם.
ובפרט .. אגולם: קטע זה נכתב לכמה. ראה גם שחי האגרות הבאות.

ו/תסה

נדפסה בלקור"ש חב"ג ע' 526.

אדמו"ר שליט"א

שטו

תחי' והטפל הרפוא', ואחכה לבשוי' מאותו, בטוב הנראה והנגלת הן בענינים הכללים והן בעניינים הפרטיים, ובבני ישראל בכלל ואניש בפרט והתמיימים ביהود, הרי היא בהא תלייה. שכן פלא ופלא גדור — שאין מזכיר ע"ד הפעצת היהדות ובפרט בהפעצת המעינות (שיגיעו גם) חוצה, ובתח' ימלא בהזדמנות הכי קרובה, וגם בזוה תהינה בשוי' ט, טוב האמתי טוב לשומים וטוב לבריות, וכדרשת ר' זיל.

והרי מתקדמים אנו לחיש אלול הוא חדש הרחמים, בו כא"א אומר בכל יום ה' אורני וישעוי, ויהי רצון שבגלא דידן נזכה לקיום רמז כתוב זה, וככלשון הבהיר (הובא מכ"ק אדמו"ר הצע' בפירושו על התמלים שם) של על הבטחה דבני בית השלישי וחזרת השכינה, הוא שאמר דוד המלך ה' אורני וישעוי.

ברכה לשוי' בכל האמור,

מ. שני אורסטahan

ו'תס"ו

ב"ה, כ"ח מנ"א, תש"ח
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תומכי תמיימים
הנהלת בתי ספר למלוכה
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

מאשרים קבלת מכתביהם מתאריכים הקודמים להניל.

א) ובמ"ש אודות פרטី הבניין החדש דישיבת תווית אשר בכפר חב"ד —
כמדומה כבר כתבתי, של צוה — ציריך להתייעץ על אתר עם היודעים בדבר,
ולשמור על הנקודה — שתהיה אפשריות להגדיל ולהרחיב, אף שכמובן גם

ו'תס"ו

חלקה נדפס בלק"ש חי"ט ע' 493 והושלמה ע"פ צילום האגרת.
הבניין ... בכפר חב"ד: ראה לעיל אגרת וריא. ובנהנסמן בהערות שם.

בenthalת הבני אין צורך להיות צמוצים. ע"ד הנסיבות, הרי ידוע אשר צמוצים הוא שרש הדינים.

ב) במ"ש להם דרישות ע"ד שינוי הנהלת בית ספר למלאה — תענו בשמי, אשר מרכזו הנהלת בית ספר למלאה נמצא כאן בהמצוירות שלי, וכי שרווצה לדורש מה באיזה תוקף שייהי — עליו לפנות להמצוירות כאן. בברכת הצלחה בעבודתם בקדש, ולבשו"ט ומפורות מהכינה ככל הדרוש לזמן לימודים שמתחיל בעוד ימים ספורים, הכינה בעוד מועד והכינה במלואה.

והרי מתקדמים אנו לחיש אלול, הוא חדש הרחמים, בו כאו"א אומר בכל יום ה' אורני וישענו וגוי. והרי רצון שבגעלא דיין נזכה לקיום רמז כתוב זה, ובלשון הבchiי (הובא מכ"ק אדמוני'ר הצע"צ בפירושו על התהילים שם) שעל הבטהה דבניין בית השלישי וחזרת השכינה הוא אמר דוד המלך ה' אורני וישענו.

ובברכה לבשו"ט בכל האמור,

מ. שניורסטהן

ו'תסז

ב"ה, כ"ח מנ"א, ה'תשח"י
ברוקלין, נ.י.

לכבוד מר אליעזר שי' לבנה

שלום וברכה!

בעתו קבלתיי מאמרו "הגולה מרצון" שהואיל לשלווח לי, אלא שנטה אחר בדרכ הילכו יותר מהרגיל, ומרוב הטרדות נתעכט המענה שלי, ואותו הסליחה.

קראתי מאמרו בהתענינות ובשימת לב מיוחדת לנקודה התיכונה שבו,

ו'תסז

נדפסה בלקו"ש חט"ז ע' 555 והושלמה ע"פ העתקה.

הוא ע"ד התחליף שמחפשים להמיר בו את ההפkid האמתי והנקודה הפנימית של היהדות והיהודים, ודעת לבון נקל התוצאות הרציניות ובלתי רצויות היוצאות מזה.

ובראותי שכ' לא יחת מלהביע דברים שאין דעת הציבור נוחה מהם, תקוטי שילך בכוון זה לשולב כל תחליף איזה שיהי, שהרי עצם עיננו של תחליף מדגיש שאין מה שצורך להיות. ומהז מובן כל מה שהחיקוי – תחליף טוב ויפה יותר – כן תגדל הסכנה, אף על פי שלמראית עין או בהשכמה שטחית לא ניכר ההבדל כל כך ועלול לראות לשעה קלה צמאן הנפש.

לדכוותי לモתו להציג מה שמוסכם ומקובל, לכל הפחות להלכה אם לא למעשה, שאף על פי שמהכרה הוא שלכל אומה ועם תהי אחיזה בענייני הגשם והעולם, אבל כיוון שהמדובר הוא בני אדם ולא עדרי צאן ובקר, הרי פשוט שאין תפקידם מצטמצם בענייני אכילה ושתי' ודירות נאה וכדומה, אלא תפקידם דוקא בעניינים הקשורים בשכל ורוחם שהם יתרו על דבר על חיי, ואם כן הדבר בהנוגע לשאר בני אדם ולכל אומה ולשון, על אחת כמה וכמה בהנוגע לעם ישראל, שלמרות ההכרחיות בעניינים הקשורים במילוי צרכי הנוף, אין אלו מהווים תפקידו העקרוני והפנימי, אלא דוקא עניינים שמקורים בעולם המחשבה והרהור, היינו מה שקשרו עם הנשמה, והגוף הוא רק כלי להוציאם לפועל. ואין להחליף האמצעים למילוי ההפkid ולעשות מהם ההפkid עצמו. ואפלו אם האמצעים הם הכרחיים וחיווניים הנוגעים לקיום הנפש בגוף. ובשuron וסגנון חכמיינו ז"ל – פקוח נפש דוחה הכל, שמשמעותו המלה "נפש" במאמר זה הוא קיומם הנפש בגוף, אבל כאמור אין זה אלא אמצעי, אמנים הכרחי ודורחה (כمعט) הכל, אבל בכל זאת רק אמצעי למילוי ההפkid. וכמו שהוא כך בנוגע להפרט – כן הוא בנוגע להכלל.

והנה מובן שם יש טעה ומחלייף אמצעי בתפקיד, הרי אם הטעות הוא באמצעותו שאינו הכרחי וחיווני, יש לקוות שהטעה בעצמו יכיר בטיעתו בהתבוננות כל שהוא, או על כל פנים – נקל להעמידו על האמת. מה שאין כן אם האמצעי הוא חיווני והכרחי למילוי ההפkid, שאז הטעות שכיה יותר והתחליף והתמורה עלולים יותר, ואפלו כשהבאים להוכיח להם באותות ומופתים וכו' – קשה יותר להעמידם על האמת שהיה מודים ועווזבים. שכן, כמו, הסכנה שייזנחו את ההפkid גדולה הרבה יותר.

ולכן כשהתחליפים שכ' כותב אודותם במאמרו – שבhem כמה מהחכמי רוצחים לצאת ידי חובתם, על ידי תרומת טשעך או ביקור אסיפה איזה פעמים

וכיו"ב, כדי להתפטר ממילוי תפקידם האמתי, מוכחה שיביאו ס"ס התוצאות הבלתי רצויות שכ' כותב עליהם במאמרו הניל', התרוקנות מכל מהות יהודית ותוקן היהודי וכו'. אבל עם כל זה, מי שלא נרתע מלהביע השקפה שאינה עולה בד בבד עם המקובל על רוב הציבור, יתריע על הסכנה הנשכפת והגדולה **פי פמה**, והතוצאות ההרסניות כבר נראות בפועל לנו – בעיקר בין הנער, עתידו של העם – מתחליפים יותר "דקים", כגון תחילף על עניין המדיניות, טריטורי עצמי ומשטר עצמי, שאפלו אם השיבו את הדבר במלואו ונוהנים ממנו במלואו, אין לשוכה שגם זה אינו אלא אמצעי, ולדרוש שיהי' דבר זה חקוק בלב ובמוח, באופן שיחדר כל אברי הגוף של היחיד וכל אברי הקומה של הכלל, שהתקיים הוא דוקא עניין שקשרו עמו מושלת הרוח והשכל, ובגנון החסידות – הגברת הצורה על החומר. נסחא אחרת, על פי סיפור ששמענו מכ"ק מוח'ח אדמוני, שכ"ק אדמוני' הזקן מייסד תורת החב"ד הורה דרך דרך בעבודת האדם בסגנון זה: "מידארף שמייסן די פערד, איז די פערד זאלן וווערן אויס פערד". ובנוסח אחר "איז די פערד זאלן וויסן איז זי זייןען פערד" – רצונו לומר "פערד" במובן החומר.

בכבוד וברכה.

ויתשה

ב"ה, א' אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ"ה במנחם.

בעת רצון זיכרוהו על החיון הק' של כ"ק מוח'ח אדמוני זצוקלה"ה
נונג'ם זי"ע להמצטרך לו מותאים לתוכן כתבו, ויהי רצון שיבשר טוב בכל אלו
הענינים שכותב.

במ"ש אודות השכחה ל"ע ול"ע, ידועה הסגולה לזה ללימוד משניות בעל
פה וכן נתינה לצדקה איזה פרוטות בימות החול קודם תפלה הבקר, וזהו
סגולת לכמה עניינים ובכלל בקשות האדם לבוראו בתפלתו, וככהודעת רז"ל
יהיב פרוטה לעני וחדר מצל, וכמ"ש אני בצדק אחזוה פניך גו'.

אדמו"ר שליט"א

שיט

מהנכו אשר יבדקו את התפילין שלו וכן את המזוזות בדירתו שתהינה
כולן כשרות כדין, ושימור על התקנה דامتיר השיעור והתלים חדש — כמו
שנחלה התהלים לימי החדש — בכל יום אחר תפלת הבוקר.

ברכה לבשוי"ט ולכתיבת וחתימה טובה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

ו'תسط

ב'יה, א' אלול, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

נאך א לינגען איבעררייס איז אנטקומען דיין בריף פון זיך מנחם
מייט דער גוטער בשורה, איז דו שטארקסט זיך צו אפהיטען די שיעורים פון
חת"ת און אויך בנוגע די אנדערע עניינים וואס דו שרייבסט, און דער עיקר
בהנוגע צום לערנען בתהמזה וشكידה, וואס אויך דעם שטייט גדול תלמוד
שמביה לידי מעשה, דורך דעם קומט אשטארקונג אין אלע עניינים פון מכות,
בפרט אין דעם וואס דו שרייבסט בנוגע לעניין הזקן, איז דאך באווארוסט די
הוראה פון כ"ק אדמו"ר הצעמה צדק מיסוד על דברי הזוהר הקי אין דעם
(וכפירוש הצ"צ בפירושו על התהלים על הפסוק והוא רחום), או דורך דער
שמירה פון שערות הזקן איז מען ממשיק פון ייג מדות הרחמים, וואס דאס
איז רחמים רבים (עיין שם בהמילואים לפירוש יהל אור על התהלים).

וואס דו שרייבסט וועגן איבערקומען דעם עניין הידען, איז באווארוסט
די הוראה אין דעם, או מען דאריך זיך אנטראיריגען וואס ווינגען טראקטען
וועגן דעם אויך אפילו ניט וועגן דעם תיקון פון דער זאך, נאר איזו ווי די
מחשבה פון מענטשן איז דאך שטענדיק באשעפטייגט, דארפמען אריינטאן די
מחשבה און די עניינים וואס מען לערנט אנדער מען טוט, אויך דארפמען די
צדקה וואס מען גיט צוטיילען אויך מערערע מאל, און געבען דאס איז די
זמינים מסוללים (מהם אין די וואקען טאג פארן דאוונען אין דער פריה און
פאר מנהה), און בכלל מרבה זיין אין אותיות התורה והתפללה און טאן
בחשפה בחנוך על תורה הקדש, ליטט דער אינשטיינונג, אבער אויז דאס זאל
ניט שטערן צו די סדרים פון דער ישיבה און אויך ניט צום געזונט. און השם

יתברך זאל דיר העלפען צו אונזאגען גוטע בשורות אין דאס אלץ אויבען
געזאגען ובקروب.

ברכות כתיבה וחתימה טובה.

ו'תע

ב'ה, א' אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מכ'ה במנחים.

בעת רצון זיכרוהו וכן את אלו שכותב אודותם על הציון הקדש של כ"ק
מו"ח אדמוייר זצוקלה"ה נבנ"מ ז"ע כאו"א להמצטרך לו מותאים לתוכן
מכתבו.

ומהנכו שיבקש את ראש הישיבה שלו והמשפיע שיסביר לו את העניין
דהשגהה פרטית כמבואר מכ"ק אדמוייר הבש"ט ובראוכה בתורת חסידות
חכ"ד, ואייך שזהו על כל אחד ואחת מבני ישראל על פרטיהם ופרטיהם פרטיהם.
שזה מובן באם רק האדם עושה כלי להשגהה זו, הנה מה שלא יהיה בעבר
שלו, בידו לתקן את המצב מכאן ולהבא, ובמשך הזמן גם לתקן את העבר
בAMILאו ואין הדבר תלוי אלא ברצוינו, אלא שככל עניין האדם נעשים צעד
אחר צעד, וכן גם בזה ההטבה באה צעד אחר צעד באם רק מחליטים באמת
בזה הרי בטוחים שס"ס יתוקן הכל.

כשיראה מכתבי זה להמשפיע שלו, בטוח שיסבירו העניינים ככל הדורש,
ויהי רצון שבקروب יبشر טוב בכל האמור.

ברכה לתלמיד תורה בהתמדה ושקידה וביראת שמים ולכתיבה
וחתימה טובה,

בשם כ"ק אדמוייר שליט"א
מציר

אדמו"ר שליט"א

שכא

ו'תעה

ב"ה, יום ד' לחודש אלול, היטש"י
ברוקלין, נ.ג.

שלום וברכה!

נעם לי לקבל מכתבו, שנתארח דרך הילכו יותר מהרגיל, בו כותב ע"ד
כוונתו לשם שמיים ותפלתו שלא יבוא שום תקלה על ידך, כמו שמצויר
בכתבו כל הבא לטהר מסייעין אותו, ויש להוסיף כמו שמצויר שם בגמר
גס "מקדשין אותו הרבה מלמעלה".

ויהי רצון שיקויים כך אצל כי וינצל השפעתו במלואה להגדיל תורה
אמת ותורה תמיינה הנגלית והפנימית שנקרה בזוהר הקדש (ח"ג קנו, א)
נשמטה דאוריתא, ולהפיצה בתוככי בני ישראל, ובפרט הילדיים והנערים
והצעירים, באופן דמוסיף והולך מוסיף ואור, ובודאי גם בזה יהיה סיעיטה
דשמיא כמאמרי רוז"ל הניל וכהנה עוד רבים.

במה שכותב אודות המצב הכספי הדוחק של המסעדה כשרה אשר
ברבאות, עד שעומסה היא גם חובה, הנה בודאי ידוע גם לכ' המצב הכספי
הdochok בו נמצאים כמה ממוסדות חב"ד במדינות שונות, ואין כאן המקום
להאריך בזה.

ובכל זה, לחשיבות העניין, והרי הכל הוא בהשגחה פרטית, וכת"ר כותב
אליהו בהאמור, הנני מוגיר בזה המחהה*, עוזר עכ"פ חד-פעמי, ויהי רצון אשר
נותן התורה ומצוות המצוות שהוא בורא עולם ומנהיינו ירחיב גבול כל בני
ישראל, ומוסדות על טהרת הקודש לכל בראש, למען יפלו פועלם
במלואה להאריך מחשי הרים בבר מצוה תורה אור ומאור שבתורה, והרי
זהו גם ה拄ור והכלי לברכה והצלחה גם בענייני הגוף והגוף.

בכבוד ובברכה, כאמור לעיל, לנצל יכולתו להפיץ תורה אמת שקבלנו
במעמד הר סיני, וכما אמר רוז"ל הידוע, אשר כל הנשומות גם העתידות לבוא
היי בעת מותן תורה, ובאופן שהייתי התלמוד מביא לידי מעשה, קיומן מצוות
תורתנו תורה חיים בפועל, וביחוד המצווה היסודית ושננותם לבניך, חנוך על
טהרת הקודש.

ובברכת כתיבה וחתימה טובה.

* מפני סיבה – לא מתאים אופן הניל. ובהגש כי עם הרוב מאטוסאכ שליט"א – יסדר
את הניל.

ויתעב

ב"ה, ה' אלול, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

מר אליעזר שי שטיינמן

שלום וברכה!

ימים אלו נתקבל ספרו "עלים מעץ החיים", ות"ח עבورو. מובן שהחביבותה זמלה עברתי בין דפיו, ובפרט שדוקא עניינים שלכאורה אין בהם קישור פנימי ואני מסודרים כל צרכם יש לראות באספקלריא יותר בהירה את הכותב מאשר משתקף הוא בספרים מושכלים הכתובים למטרה אחת שמהדמת את הספר מרשו לסתופו.

מתאים להוראת כ"ק מוח' אדמור', מיסודת על פתגס כ"ק אדמור' הצמח צדק, בפירוש סגנון חכמוני ז"ל אן פעל דימא אן, שפעולתו להרבות אור בעולם, בעולמנו זה, והרי זהה הורה לכל אחד ואחד מנסמות בני ישראל כהן בגופים בעולמנו זה, ארשה לעצמי לעוררו, מיסוד על מה שכותב בספרו הנ"ל עי 310: "אנו כאן החלוץ עם ישראל... כותרת דברי ימי עמו, תמצית סבלותיו על ארציו ואלקיו, שכל צזוע בעברנו... פוגע בבת עניינו", ומתאים לההשפה שיש לו בחוגים שונים, הנה לפלא בעיני מודיעינו לocket עמדת תקיפה לכל אותן התופעות המשפיעות על החיים היומיומיים בארצנו הק' בשטח החיים הפנימיים של בני ישראל, זאת אומרת, חי הנשמה, נשמה האלקית, שלצערנו תופעות אלו אין פוחחות והולכות; והסנה מתרבה על ידי זה שמכניסים העניינים לגדר של פרטיגיה, שכן יהרג ואל יעבור. והרי מתאים לשירות האמורות בהנוגע לאלק' ישראל ובערו של עם ישראל, בודאי שכמה תופעות לא היו באות לפועל לו לא יצר הנצחות, שככל היצרים מעביר הוא את האדם אפילו על דעתו ולא רק על דעת קונו. והלא אין עתה הזמן שמי שהוא יכול להסתגר בד' אמות שלו ולומר שככל מה שנעשה בחוץ אינו מעניינו כיון שהוא עוסק בדברים נעלים למעלה מעשרה טפחים דעולמנו זה, ובפרט זה שרבים נשמעים לקולוומי שיש בידו למחות וכו'.

ויתעב

חלקה נדפס בלק"ש ח"ד ע' 275 חלקה בחת"ז ע' 555 והושלמה ע"פ העתק המוצירות.
מר... שטיינמן: אגרות נוספת נספחה אליו — לעיל חת"ז ויט. ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

שכג

אפשר שהビע כי השקפותו על תופעות האמורות אלא שלא הגיעה השמوعה עדין לכך, ואפילו אם כך הוא, הרי זה הוכחה שתגובזה זו אינה מספקת, כיון שהד של כמה תגבות הגיע ומגיע לכך לאן ובנסיבות וכול תרואה, שכן ברור שתגבות הגנה על צערה של השכינה היהודית, כמו שמצויר בספרו שם, בודאי צריכה הייתה להגיע, ובאופן פועל יותר.

ועתה שנכנסנו לחודש אלול, כשהנוגדים לומר פעמים בכל יום הרי אויר וישע, ואין מקרה יוצא מידי פשוטו, אויר וישע בעולם הזה אף שמשועו קשים ורעים והרשעים גוברים בו (תניא ספ"ו), אויר וישע באופן אשר לא אפח, יהי רצון שיבקע האור את החושך שבעולם וידחה אותו, והרי אפילו מעט אוור דוחה הרבה מן החושך, ומיום ליום יתרבה עד אשר לילה ביום יAIR.

בכבוד ובברכת כתיבה וחתיימה טוביה.

בחכילה בפ"ע נשלח לו מהמופייע כאן על ידי צעירים אגודת חב"ד, שתקוטרי שימצא עניין בזה.

ו/תעג

ב"ה, ה' אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

... ובמש"כ ששמע י"א שמש"כ אני בהנוגע לאניות — ה"ז רק בישנות ולא בהחדשות.

МОבן שקדום שכתבתי ע"ד ה"ל, ופשיטה שקדום שנתי רשות להדפס מכתב — שהי זה בשנת תש"ח — התבונתי בהפעלת ובהנחת האניות בזמן פרסום והדפסת המכתבים. ז.א. בשנים אלו ועד בשנת תש"ח.

וזאת להosiיף שכפי קצב התקדמות המכוניות עתה — קרוב לוודאי שעוד כו"כ שנים תופעלנה האניות במכונות הנקי' אוטומטיות, אבל באופן

ו/תעג

נדפסה בלק"ש ח"ז ע' 407.
שמש"כ אני בהנוגע לאניות: ראה לעיל חט"ז אגרת ה'תצת. וכחנסמן בהערות שם.

שרבות פעמים במשך מעלי"ע תוכרhone להתערבות בני אדם באופן דמלאכה דאויריתא. וכל האומר אחרת ה"ז — או שאינו יודע כלל וכלל בוגע להפעלת אניות בפועל ובהוה, או שרצוינו וכוונתו להטעת את הצורן ובטעות גסה ביטור . . .

ויתעד

ב"ה, ט' אלול, תש"ה
ברוקלין.

הארך יעקב דוד שי'

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מיום אי' פ' תצא, בשאלתו לשרש נשמת חסידי או"ה.

ז"ל של הרה"ג הרה"ץ והרה"ץ מוהר"ר היל מאיריטש (בסי' ליקוטי ביאורים מז, ב) : נפשות עובדי כוכבים שטוב וחסיד שלם אינו בשבייל לקיים רצון ה' ולא בשבייל הרחמנות על רעהו כי בטבעם אכזרים המה ורק לגרמיייו בלבד הוא דעבדי להתיירח כי שרש נשמתם הוא משלש קליפות הטמאות בלבד חסידי או"ה"ע שנלקחים מנוגה כו' כידוע.

בטח יודע משלשת השיעורים השווים לכל נפש שמתקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר בחומש תהלים ותניא ושומר עליהם, ועל כל פנים יעשה כן מכאן ולהבא, בל"ג.

בברכת כתיבה וחותימה טובה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

ויתעד

יעקב דוד: שווייצער, ספרינג וואלי.

ויתעה

ב"ה, ט"ו אלול, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

... ואחרון עיקר, בمعנה על הבא וראשונה במכתבו, שכשאין אמונה
כנה בלב כו' ולויה שרווי בדכאו כו'.

שמעתי סיפורו מכ"ק מוויח אדמו"ר שפעם התאונן חסיד לפני כ"ק
אדמו"ר הצמה צדק על שנופלים לו ספיקות באמונה, ושאל אותו הצמה
צדיק: ומה איכפת לך? ענה החסיד בהתרgestות הכי גדולה, וכי מה זו שאלת
מה איכפת לך, הרי כו' וכו'. אז אמר לו הצמה צדק: הרי זה גופה הוכחה על
מצבך שמאמין אתה וכו'.

וככל סיפורו צדיקים גם מסיפור זה יש ללמידה כמה דברים. ובהנוגע
לנידונו דיין, הדאגה על חוסר אמונה כנה, הרי זה גופה הוכחה שישנה
בפנימיות הנפש, אלא שמה שהוא מכסה עלי', או בסגנון לשון החסידות,
מפסיק בין הפנימיות והחיצונית. וכשידועים שהו המצב, הרי ידיעת והכרה
זו מכוונת את העבודה להסרת ההפסק ובטיפולו. אבל פשיטה שלא על ידי
דכאו המביא להלישות מרצ' פועלות — יוסר ההפסק והמחיצה ואפילו לא
תתמעט, ואדרבה.

ויהי רצון שיקוים בו מה שכתבתי במכתבי הקודם, שיעבור השיע"ת
בשםחה ובטوب לבב, ובפרט שאפילו לדידי אין זה מונע מהתבוננות בצדדים
השליליים, כմבוואר בתניא, אלא שחייב על הזמן שאפשר לנצלו בעניינים שמאצד
ימין לבנות אותו בטיפול הצד שמאל באם הוא בבחינת שינה ואינו פועל.

ברכה לשורות טובות ולכתיבה וחתימה טובה.

ויתעה

נדפסה בלק"ש חט"ז ע' 558.

ויתעו

ב"ה, יי' אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו משני באלו.

בעת רצון יזכירו על הציון הקדוש של כ"ק מועית אדמוני זוקוללה"ה
כג"מ זי"ע להמצרך לו.

ובמ"ש אודות שקרה לו כשבא לבית של פלוני.

יש לבדוק ביותר בקשרות המאכלים אשר בבית ההוא, וכן לדיק שתהיה
הנагתו בבית זה ובעיקר עם בני הבית, מצויה עליינו בתוה"ק, שמצויה
הכללית היא קדושים תהיו כי קדוש אני. ועינן שם בפירוש הרמב"ן (ויקרא
יט, ב).

לפלא שאינו מזכיר ע"ד מצבו בלימוד תורתנו הקדוש וקיים מצותי, ובטע
ימלא עד"ז בהזדמנות הבאה.

בברכה לבשוי"ט ולכוה"ט לשנה טובה,

בשם כ"ק אדמוני שליט"א

אדמו"ר שליט"א

שכז

ו'תען

ב'ה, י"ז אלול, תש"ח
ברוקליין.

הריה"ח אי"א נו"ג וכוי מו"ה ירchromial שי
וזוגתו מרת דברה תחיי

שלום וברכה!

מאשר הנני קיבלת מכתביהם מכ"ד מנ"א וא' אלול.

... נعم לי לקרות במכתבם ע"ד ביסוס והתפתחות ענייני צעירים אגודות
חכ"ד ונשי חכ"ד, ולכל בראש ע"ד ביסוס המוסד אהלי יוסף יצחק, ובודאי
שלא יסתפקו בהנ"ל אלא שעוד יוסיפו זהה, והרי נצטינו זהה דמעליין בקדש,
וציווי תורה"ק תורה חיים הרי זה גם נתינת כח, ויהי רצון שככל הסביבה
ישפיעו זהה בדברו ועוד יותר ע"י להיות דוגמא חי בהעין.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עליינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני זהה להביע ברכתי להם ולכל אשר להם, ברכות כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בנסיבות וברוחניות.

ברכה.

בשאלתו : א) סדר קביעות מזוזה בחו"ל – הדר בדירה שכורה.

לא שמעתי זהה הוראה בפי. ומנהגי וכן מענתי לשואלי זהה : לקבוע
המזוזות תיכף לכינסה. וביום הלי ליטול מזוזה א' ע"מ לבודקה או להחליפה
ביפה יותר, ובכל אופן קביעות זו ביום הלי היה בברכה ומכוונין על כל
המזוזות.

ב) סדר דינום הולדת : הנגו לאחרונה – נתינת צדקה לפני תפלה הבוקר
והמנחה, שיעור מיוחד בנגלה ובחסידות, חת"ת דהיום דוקא ביום זה
(התבודדות – כמבוואר ביום יום).

ו'תען

מו"ה ירchromial : בلمונפלד,RIA. אגרות נוספת אליך – לעיל ושבכ. וכהנסמן בהערות שם.
ומנהגי : ראה גם לעיל חט"ז אגרות ה'חטפז, ובהנסמן בהערות שם.
סדר דינום הולדת : ראה גם לעיל ח"יד אגרות דתתקמלה, וכהנסמן בהערות שם.
ביהום יום : לי"א ניסן.

ויתעה

ב"ה, יי' אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

אין ענטפער אויף איעער בריף, אין וועלכען איר פארויפט זיך אויף מיין
מכتب הכללי לראש השנה, פון דעם יאר תש"ח, און פרעגט, וואס פילע
זאכען וועלכע זיינען א חלק פון תורה"ק, זיינען ניט דערמאנט געווארען אין
דעם מכתב הכללי הנ"ל, אלס אַ וויכטיגע זאָך פאָר אַידָן, און ברײַנט פילע
באָוַיְיעַן פון פסוקים און מאָמָרִי רְזִיל, וועגען פילע עניינים, וויכטיגע פאָר
אַידָן, און זיינען ניט דערמאנט געווארען אין דעם מכתב הכללי, ואָדרָבָה פון
דעם מכתב הכללי, קען מע אַוִיסְטִיטִישָׁן, אַז זיינען ניט וויכטיג.

עס וואָנדערט מיר, וואָס אַיר ווילט אַרְיִינְטִיטְשָׁן בְּמַכְתָּבִי, אַז דִּי
זאָכָעַן וואָס אַיר שְׁרִיבְט, זיינען חַיָּנוּ ניט וויכטיג, אַז דַּעַר צִיּוֹת, וואָס
זַעֲבָסְטַ פָּאָרְשְׁטָעְנְדְּלִיךְ אַז אַלְעַתְּרִיבְּגַגְמַצְוֹתְ וְדַרְבָּנְןְ וְדַקְדָּקִיְ סְוּפְרִים, זיינען
וויכטיג פאָר אַלְעַתְּ אַידָן אַז זיינען גַּעֲבָעָן גַּעֲוָרָעָן דַּוְרָךְ הַקְּבָ"הּ צַו מְשָׁה
רְבָנוּ מִסִּינִי פָּאָר אַלְעַתְּ אַידָן, אַז דִּי וויכטיקיט אַז אַזְוִי גְּרוּיסָס, שְׁבָלְשָׁוּן
הַרְמָבְּגִים הַלְּכוֹת תְּשׁוּבָה פְּרָקְגִּי הַלְּכָה חַיָּה, אַז דַּעַר וואָס זָאָגָט אַז אֲפִילָו נָאָר
אַיִּין פְּסָוק אַדְעַר אַיִּין ווּאָרְטָפָן פָּוּתְרָה שְׁבָכְתָב אַז אַזְוִי אַזְוִי אַזְוִי
פָּהּ, הַאֲטָמָה רְבָנוּ גַּעֲזָגָט דָּאָס פָּוּן זִיךְ אַלְיָין אַז נִיט מַהְקָבְ"הּ, נִקְרָא כּוֹפֶר
בְּתוֹרָה, אַז וְיַעֲרֵא אַזְוִי מִסִּים דָּאָרֶט, אַז אַז לְוָלְםָה הַבָּא.

אין דעם מכתב הכללי הנ"ל, רְעַת זִיךְ נִיט ווועגען וויכטיקיט בְּכָלָל, עַס
אַז נָאָר בְּאַטְאָנָט גַּעֲוָרָעָן דִּי זָאָךְ ווָאָס אַז דַּעַר אַזְוִי אַידָן רְזִיל. וואָס
דָּאָרְפָּמָעָן מַעַר וְיַעֲרֵא עַנְיָן הַקְּרָבָנוֹת, ווָאָס דַּעַר גַּאנְצָעָר סְפָר וְיִקְרָא אַז
גְּרוּיסְעָר טִילְפָן סְדָר בְּמִדְבָּר, אַז דַּעַר סְדָר קָדְשִׁים אַז. אַז אַשְׁעַפְטִיגָּעָן זִיךְ
נָאָר מַיִט קְרָבָנוֹת, וְמַחְרָב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אַז לְנוּ (בְּלַשׁוֹן הַפִּיטִּישׁ, אַז מַוְסָּף
לִיּוֹם כְּפֹרָה) לְאַקְרָבָה וְלְאַקְרָבָן, ווָאָס קִיּוֹן אַז דַּעַר גַּאנְצָעָר וְוּלְעַלְתָּה הַאֲטָמָה
דָּאָס נִיט, אַז ווָאָס נָאָךְ מַעַר, אַז עַיְפָתְרָה, טָאָר מַעַן אַיְצָטָעָר נִיט מַקְרָיב
זִיךְ קִיּוֹן קְרָבָן אַז נִיט קְטָרָת, אַז דַּאָּז אַז אַתְּמָמָן נְצָבִים הַיּוֹם כּוּלְכָם, אַז
הַיּוֹם כְּפָשָׁטוּ הַיְינְטִיגָּעָן טָאָג.

ויתעה

מיין מכתב הכללי: דלעיל חט"ז ה'חט'א.

אדמו"ר שליט"א

שכט

אייער פראגע, אויף מלחה געגען פשרות, אין דער צייט – ווי איר דרייקט זיך אויס – איז תורה שבכתב תורה שבעל פה, איז פול מיט פשרות, כמו פרזובול, מכירת חמץ וכו'.

עלבסט פארשטיינדליך, איז פשרה מיינט, ווי און ענגליש "קאמפראמייס", ד.ה. מאכען פשרה מיט תורה, אבער פרזובול און עניליכעס וועלכעס שטיט אין תורה, תורה שבכתב און תורה שבעל פה, וואס ווי געזאגט אויבען, איז דאך דאס אלס געגעבען געוארען צו משה מסיני, איז דאך דאס א חלק פון תורה איזוי ווי עשרה הדברות וכו'.

לויט איזיער ציטירען פסוקים ומאמרי רוז", וויל איך האפען איז איר האט אלע טאג א קביעות עתים בלימוד התורה, כדין ומנהג ישראל, שחרית וערבית, און פון צייט צו צייט זייט איר מוסיף אויך און דעם, וואס דאס איז א סימן פון חיות, איז עס וואקסט און קומט צו, והשי"ת עוזר שיסוף בזה כמה וכמה.

ברכה לבשוי"ט ולכתייה וחתימה טובה לשנה טובה.

ו/תעט

ב"ה, ח"י אלול, תש"ח
ברוקליין.

הריה"ח איי"א נו"ג עוסק בצי"צ
מו"ה שלמה זלמן שי

שלום וברכה!

... ובמ"ש אודות התמונות שדבר אותו, תמונות הנוגעות לדיני השו"ע מהראוי שישיג ספרו של הרב דוד פלדמן ע"ה [הוא בעל המחבר קיצור שו"ע מבואר ומצור אשר שם נמצאים רק קצת ציורים, ויש לו ספר מיוחד זהה], שאף שכלל ענייני בני האדם, יש לשפרם ואפשר גם לתקן ולהוסיף עליהם, אבל מובן שלאחרי העיון בספריו בטח ילמדו ממנו כמה עניינים, ואפשר יוכל

ו/חעט

מו"ה שלמה זלמן: העט, שיקגו. אגרות נוספת אליו – לעיל ח"ד ד'תשסה, ובהנסמן בהערות שם. ח"ט"ו התקכג.

של אגרות־קדושים (ויתעט)

גם להשתמש בחלק מצירוי, כיCMDומה נדפס רק פעמי אחת לפני עשריות שנים ובאנגליה, שכן בטח אין מעכבר ענין הקאפריריט . . . בברכה לבשוי"ט ולכוח"ט.

ו'תפ

ב"ה, ח'י אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מהי אלול, כתוב עבورو בשורה הטובה, אשר הבריאות והפרנסה בסדר, וכי רצון אשר להבא עוד יתוסף בזה, שהרי נצטינו מעליון בקדש, ונני איש הישראל בידו הוא שיהיו קדושים על ידי שיהיו חייו על פי הוראת תורתנו הקדשנית. ושאלתו:

א) בהנוגע לשותפות בmseחרו.

כיוון שהשם יתברך הצלילו, למה יצרכ' עוד מי להענין, ואם העסק דורש שירחיבוהו, יש להשתדל להרחבתו בכוחות עצמוו, וכי רצון שתהיה הרחבה בשעה טובה ומוסחת ולהשתמש בהריוות שלו לעניינים בריאים ושמחים ובעניינים של תורה ומצוות.

ב) בשאלתו במה שיש חילוקי דעת בין ובין זוגתו תחיה.

יש להשתדל אשר ידידיהם יסבירו לה, שאדרבה כיוון שישנו איזה עניין שאיןו בשלימות בהנהגת בנים שי' זהו טעם נוסף לביקש מהשיות שיברכם ועוד זהו'יק, ובפרט שרואים במוחש שע"י הוספה בבן ובבת הרי חלה הטבה גם בבניים הקודמים.

ג) במ"ש אודות סוחרים המתחרים אותו וכוכו.

מהעצות בזה להסיח דעתם, וע"פ מ"ש כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם, הרי סוי"ס פועל היסת הדעת ממוני ומעניינו.

לפלא שאינו מזכיר דבר בהנוגע לאחיו שי' מתאים למה שנדרשו, שישתדל להשפיע עליו בענייני תורה ומצוות, ואין לך דבר העומד בפני הרצון וחזקת תעומלה שאינה חוזרת ריקם.

אדמו"ר שליט"א

שלא

ולקראות השנה החדשה, הבאה עליינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה
טובה ומותקה בשמות וברוחניות.

בברכה.

ו/תפא

ב"ה, ח"י אלול, תש"יח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מוי אלול, בו כותב מאשר זיכרו והצלicho הש"ית ללמידה
בישיבת תורה אמת, מיסודה ובהנהלתה של כי"ק רבוינו נשיאינו, ויהי רצון
שינצל חלקו בזה במלואו, ז.א. ללמידה בתמזהה ושקידזה ולהשיג גם על
חבריו (שיכנסו לישיבה זו וילמדו באופן האמור) ובעסקנות בהפצת המעינות.

שבודאי עושה זה (לאחרי ההתיעצות עם הנהלת הישיבה וע"פ רשותם,
נאפן שלא יבלבל סדרי הישיבה), ותרבה בהצלחה בהאמור.

במ"ש אודות עזה לעצבות.

יעין בספר תניא קדישא במקומות המצוינים בפתח העניינים בסופו.
ובמ"ש אודות פחדים.

מהנכו שיבדקו את התפילין שלו, וכן למוד בעל פה פרק מ"א בתניא
קדישא מהתחלת הפרק עד לתיבת המלך בעמוד כי ויחזור ע"ז במחשבה או
גם בדבר.

ובמ"ש אודות רכו' המחשבה.

ידועה העצה בזה ללמידה מתוך הספר וכן להתפלל מתוך הסידור, וגם
בשעה שלומד בעל פה או מעין במחשבה, יהי הספר פתוח לפניו במקומות
שלומד.

בברכה לבשוי"ט ולכוח"ט.

ו/תפב

ב"ה, י"ט אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מי"ב אלול, בו כותב אשר אין חשך ללימוד וכו' וUMB
ברכה.

והנה כבר הודיעת תה"ק אשר תמיד ישנו החשך לאיש הישראלי לקיים
מצוות הש"ית, ובפרט בתלמוד תורה שהוא נגד כולם, אלא שהחיצר הרע
לוחם נגד חשך זה, וכיון שכן הוא המצב, הרי עליו להלחם ביצרו, והוא על
ידי ההוספה בתורה ומצוות, ואזוי יצליה בהלמוד והמעשה הבא על ידי
לימוד זה, מובן שכל הוספה בעניינים אלו תוסיף ברכות הש"ית עבור אביו
ואמו שי' שUMB שUMB ברכה עבורים, והדבר תלוי רק ברצוינו כאמור.

בודאי שומר שלשת השיעורים דחומש תהילים ותניא הידועים.

בברכה לבשוי"ט בהאמור ולכוח"ט,

בשם כי"ק אדמו"ר שליט"א
מציר

ו/תפג

ב"ה, י"ט אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

לפלא גדוֹל שאינו מזכיר דבר ע"ד פועלתו בהפצת המעינות באה"ק
ת"ו, כי תקוטי שלדכוותי אין צורך ביאור ארוך במיש" מה' מצעד גבר כוננו
ודרכו יחפץ, שאחד הפירושים בזה שהדרך הוא כמ"ש ושמרו דרך ה' לעשות
צדקה ומשפט, ויחפץ דוקא, חפץ שהוא פנימיות הרצון, שמצוות מובן שתלוי
הענין בפנימיות העניינים, סטיטם דנסמתא וסטיטם דאוריתא, ובפרט בימים
אלו, דוחת שאלתי וגוי בקשו פנוי את פינ"ה אבקש, וכי רצון שעכ"פ עתה

אדמו"ר שליט"א

שלג

יתעסק בזה במרץ הדרוש ובאופן מלאות מה שלא נעשה עד עתה, והרי אוירא דארץ ישראל והתעוררות ימים אלה, מסייע.

ברכה לבשוי"ט ולכוח"ט.

.כ.ב.

אولي להביא העניין דהפקה באופן פعلى יותר, כדי שיתקשר עם צעירים אגויים ויציע להם שמוון הוא לבקר במקומות המתאימים וכו'.

ו/תפ"ד

ב'ה, י"ט אלול, תש"ייח
ברוקלין.

שלום וברכה!

בmeaning למכתבו מי"א לחדש אלול הוא חדש הרחמים, בו כותב אודות הרצון להעביר הארון דאבי ע"ה לאה"ק ת"ו, והקבורה הייתה על תנאי זה, עד שמוון ג"כ בארון המויחד להעbara, אבל ישנים כמה מבני המשפחה האומרים שהה מאי לא נכוון, שהרי לא תהיה האפשרות לבני המשפחה לבקר על קברם ביום היארכיט, וכיו"ב.

והנה בכלל שאלות כאלו שיקות לרבי מורה הוראה במקום שישמע הטענות משני הצדדים, ולכן יעשו כנ"ל, אלא שמוון שצורך להציגו שהתנו בעת הקבורה כהאמור, ומה שנגע עוד יותר שמוון בארון המויחד להעbara, ז.א. שינוי בקבורה, שקרוב לוודאי מעכוב העculo וכו', ובאם לא יעבירו הרוי מתעוררת השאלה על עכוב העculo ושינוי בקבורה וכו'.

כן מוכרכני לאמר, שטענת בני המשפחה האמורה, הרי שיקת ברובא דרובהו כשמעבירים הנפטרים לאה"ק ת"ו, שככל בני המשפחה נמצאים במקום מגורים הקודם, ובכל זה עושים כהאמור.

מסיים במכתבו שעבוד הוא במשרד לניהול חשבונות, ובהנוגע להוראה, הרי יש בו רצון להיות מורה לילדיו ישראל, ומוון שרצון בכגון דא אינו מספיק כלל, כיון שהזה ענין הקשור באחר, וכשחסרה ההשפעה אצל המקבל, הרי בוודאי להמתקבל אין נפק"מ מהי כוונת המשפע, וכמוון בצד הטוב בעניין ההשפעה, וע"ד הودעת רוז"ל ספרי תצא כד, יט, מי שאבד לו סלע ומצאה עני

ה"ז מעניין הצדקה (אף שברובא דרובה מי שנאבד לו סלע מצטער על זה) והמוסר השכל מובן.

ומה שמטעים, כי עוד חסרות לו הרבה ידיעות וכו', הרי כל אדם חסרות לו ידיעות, ואפילו מי שהגיע לתכילת הידיעה, הרי ידוע מאמר החוקרים (עקריים ב, ועוז) תכילת הידיעה שלא נודע, ורואים במוחש שזה לא רק בידיעת הבורא וענינו, אלא אפילו גם בחכחות חיצוניות ודוקא בתקופתנו גדול יותר שטח הבלתי נודע מאשר ההוספה בשטח הנודע.

ובכל אופן גם בהיותו במשרתו נכון לארגן קבוצה שהוא לימוד אתה לימודי קדש, וכਮובן באופן שיהי הלימוד מביא לידי מעשה, וכמ"ש את האלקים ירא ואת מצותיו שומר כי זה כל האדם.

בברכה לבשוי"ט ולכתיבת חתימה טוביה לו ולכל המשפחה שליט"א.

ו'תפה

ב"ה, כי אלול, תש"ה
ברוקלין.

הנהלת המוסד חנוך על טהרת הקודש "אהלי תורה" אשר
בברוקלין, ני. ובראשם הרה"ח א"י נו"ן וכוי מו"ה
מייכאל שי'
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בנעם נודעתי מגמר רכישת הבניין, ואשר היום עבר לרשותם. ויהי רצון
שיהי בשעה טובה ומצווחת, מוצלחת בכל ענייני המוסד, ובעיקרו — לחנוך
התלמידים מתאימים לרצון וכוונת רבותינו נשיאינו זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.
ויהי רצון שילך הלוך והוסיף להן בכמות והן באיכות, עד שיהי באופן
דופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה עד לנחלת בלי מצרים, שהרי כל שון
הכתב, פי ה' דבר.

ו'תפה

חוכן דומה נכתב לכמה מוסדות.
מו"ה מיכאל שי': טיטלבוים.

אדמו"ר שליט"א

שלה

והרי ימי חדש אלול, הוא חדש הרחמים, מסוגלים הם לכל האמור, וביחוד יום הבahir – שלפנינו ושלאחריו – ח"י אלול, יום הולדת שני המאות, הבעש"ט ורבנו הזקן, אשר מסרו נפשם על חינוך ילדי ישראל כדיוע.

שהרי ההודעה עד"ז – ודאי שהורה היא גם נתינת כח, לכל אלו הולכים בעקבותיהם, הולכים בהווה או עכ"פ ילכו מכאן ולהבא, שיצליחו בעבודה קדושה האמורה, חינוך על טהרת הקדש ע"פ מורתנו תורה תמיינה, תורה הנгла ותורת החסידות גם יחד, להקים תלמידים זרע ברך ה' אשר בצדיק יאמר עליהם, ראו גידולים שגדלו.

ווגודל השכר של כל המתעסק בזזה, הרי מובן מדברי כי"ק מו"ח אדמו"ר בשם הבעש"ט, אשר אהבת הקב"ה לכל אחד ואחת מבני ישראל, גדולה עוד יותר גם מה אהבת הורים זקנים לבנים יחידים הנולד להם לעת זקנים, ובמיוחד מובנת הנחת רוח הנגרמת להקב"ה ע"י חינוכם הטוב כרצוינו ית'.

ברכה לבשוי"ט בכל האמור, וחותם בברכת הצלחה וככינה וחתימה טובה לכאו"יא וב"ב שליט"א בגור'ו,

מ. שניאורסאהן

נ.ב.

מוסג"פ המחאתי פרטיט, בתור השתתפותי ברכישת הבניין בשעה טובה ומצווחת.

ו'תפוא

ב"ה, כי אלול, תש"ח
ברוקין.

ברכה ושלום!

בمعנה למכתבה מיום 8/26, בו כותבת אודות מצב בריאותה ואודות מצב בריאות בעלה שי'.

בעת רצון זיכירום על הציוון הקי של כי"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה
נכ"מ זי"ע להטבת מצב בריאותם.

ומובן ופשוט שכל הוספה מצדם בעניין תורה ומצוות נוספת בברכות השכ"ת בהמצרך להם.

ומהנכו אשר יבדקו את התפילין של בעלה שי', וכן את המזוזות בדירותם שתהיינה כולם כשרות כדין, והיא תשמור על מנהג בנות ישראל השרות להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב יום טוב.

ובהנוגע אליו, נראה המיחוש שלו הוא קשור במחשבות ודעות, וכשתתחזק בבטחון בהשם יתברך ויתעלה, שהוא בורא העולם ומשגיח על כל אחד ואחת בהשגה פרטית, בזואי שיקל מעלי המיחוש עד שיעבור למורי, ומה טוב שתדע את המזמור כי"ג (23) בספר תהילים בעל פה, ואפשר להיות גם כן בהעתקה בלשון צרפת, איך שנקל יותר בעדה, וזמן לזמן תחזר עליו, והשכ"ת יצילחה.

ברכה לבשוי' ולכתייה וחתימה טובה.

.נ.ב.

במציאות של אין כתבים צרפתית, ולכן בא המענה בלשון הקודש, אבל היא יכולה לכתוב גם להבא בצרפתית, כיוון שקורא הנני שפה זו.

ו'תפז

ב"ה, כי אולו, תש"י"ח
ברוקלין.

מרת אלישבע תחיה'

ברכה ושלום!

בנעם קבלתי מכתבה מטי"ו אולו, בו כותבת אשר מנהלת היא גן חב"ד אשר בלבד הנכנס בראשת אהלי יוסף יצחק ליבאוייטש אשר בארץ הקדושה תבנה ותכוון במהרה בימינו על ידי מישיח צדקו.
ובעת רצון יזכירוה וכן ילדי הגן שי על החיזון הק' של כי"ק מוויח

ו'תפז

מרת אלישבע: בכור. פתח מקוה.

אדמו"ר שליט"א

שלז

אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע להצלחה מופלגה בכל עניין הגן הנקרא על
שמו.

וע"פ מאמר רז"ל, שמא מילתא היא, בודאי יון זכותו על ילדי הגן,
הגנתה וההנהלה בכל עניין הגן וגם בכל ענייניהם הפרטיים.

ווגדל השכר מובן הוא מגודל הנחת רוח הנגרם עי"ז להקב"ה, וכדברי
כ"ק מוויח אדמו"ר בשם הבуш"ט, אשר אהבת הקב"ה לכאו"א מבני ישראל,
גדולה בהרבה יותר מה אהבת הוריהם זקנים לבנים ייחuds שנולד להם לעת
זקנותם.

בברכת הצלחה וכתיבה וחתימה טובה לכאו"א וב"ב שליט"א.

ו'תפוח

ב"ה, כי אלול, תש"יח
ברוקלין.

הוועיח אי"א נו"ג וכוכי מוייה אברהם משה שי

שלום וברכה!

בمعנה למכתבו מי"ב אלול.

וכמדומה לי כבר ענו לו פעם בעניין שאלתו במכתבו זה, והוא בפלוגתא
הידועה שבין הרמב"ם והרמב"ן בעניין עזה"ב שאין בו לא אכילה וכוכי, באם
הכוונה לנשמה או שתהה"ז נשמה בגוף, ומסיים במכתבו בשאלת אפשר יש
לפרש דברי רבנו חזקן בזה בלקו"ת שם משל.

והנה מובן שאין לפреш ככה, שהרי בפירוש כתוב שפלוגתא בזה בין
רמב"ם ורמב"ן, ותורת החסידות מסכימה כדעת הרמב"ן (עיין לקו"ת צו טו,
ג. דרמ"ץ מצות ציצית. ועוד).

ו'תפוח

מוייה אברהם משה: גרינברג. בני ברק. אגרות נוספת — לעיל ויקסח. וכחונסמן בהעروف
שם. כבר ענו לו: ראה לעיל אגרות ו'ש. ו'שנו.

שלח

אגורות - קודש (ו'תפח)

ולשאלתו מהו העניין אז, כמה נקודות בזה, ומהן שכיוון שהשתתף הגוף
בעשיית המצוות, פשוט שקבלת השכר שייכת אליו ג"כ, וק"ל.

ובודאי מוסיף בענייני קדש בכלל כהציווי דמעליין בקדש, ובזה בקביעות
עתים בתורת החסידות, והשיות יצילחו.

ו'תפט

ב"ה, כ"ב אלול, ה'תשכ"י
ברוקלין, נ.י.

لتלמידי ישיבת עכו
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בעתו נתקבל המכתב, כתוב בשליחותם בבקשת להזיכרים לטובה
ולברכה.

ובודאי ידוע לכם וחזקוק בזיכרונכם פטגמ חכמינו ז"ל — געת ולא
מצאת אל תאמין, זאת אומרת שאין הדבר תלוי אלא ברצויכם, שאם רק
תרצו תצליחו לעשות חיל בלימוד התורה, תורת חיימ, והעיקר שהלימוד יהיה
באופן המתאים להוראות התורה, היינו תלמוד המביא לידי מעשה, קיום
המצוות בהידור, ובהוספה לזה מזמן לזמן, שהרי נצטוינו ג"כ מעליין בקדש.

תקوني שהתחליו זמן הלימודים החדש בכיוון זה, וינעם לי לשמעו
בשורות טובות מהצלחותם בלימודם ובהנוגותם.

ולקראת השנה החדשה הבאה עליינו ועל כל ישראאל לטובה ולברכה, הני
שולח ברכתי לכל אחד ואחד מכם, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה
ומתוקה בשמיונות וברוחניות.

בברכה לתלמיד תורה ביראת שמיים.

אדמו"ר שליט"א

שלט

ו'תצ

ב"ה, כ"ב אלול, הינשח"י
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"ג מלאכתו מלאכת שמים עוסק בצ"צ
בעל מוץ ורב פעלים מוויה אלכסנדר זיסל שי'

שלום וברכה!

הנני מאשר קיבל מכתבו, והוא הסליחה על עיכוב המענה מרוב הטרדות.

והנה כתבתי דעתך בורחה כמה פעמים, אשר אם בכל הזמנים והתקופות החנון על טהרת הקודש הוא מהענינים החיוניים של עמנון בני ישראל, על אחת כו"כ בתקופתנו זו ובאה"ק ת"ו. וזו מובן גם פשוט אשר אשר חלקו של כל אחד ואחת המתעסק בזה, ובפרט במשך כמה שנים שזוהי הוכחה מוחלטת כי היא המצווה בה צריך להיות זהיר טפי, וכמבוואר בכמה מקומות בדאי' ו מהם באגה"ק לרביינו הזקן סי' ז', ובסי' השיחות קיז' ש"ת ע' כב, וביחוד שראה פרי טוב בעמל, והרי זה מעין השכר הכי נעה דועלמן תראה בחין.

כתוצאה מיידית מהאמור, הרי מובן שככל מחשبة המטלת ספק בתועלת העבודה הזאת, ואם רצוי להמשיך בה מקורה לא מצד ימין וכו', ועייג"כ היום יום, כ"ג סיון.

מובן שככל ה寧 אין הכוונה כלל וככל להעלים או למעט הענינים השליליים או דומות כותב. אבל הרי בדור הדבר שמה שהודיעתנו תורה חיים אשר עולם הזה ומלאו נקרא עולם הקליפות וסת"א ומעשו קשים ורעים ורעים גורבים בו (תניא סוף פ' ו) הוא לא בשיל לגורום ליאוש או להחליש המרצ, ואפלו לא בשיל להצדיק גרעון בפعلותם לא עביד כמאן דבוי למעבד, שהרי שלילת כל זה מבוארת בכמה מקומות ומהם גם בתניא פ' ל' ד"ה והנה באמות גם מי וכו', וראה ג"כ שם פ' כ"ד. אלא ההודעה האמורה אחת ממטרותי שלא יכול לב האדם עליו בהפגשו

ו'תצ

נדפסה בלק"ש חכ"ב ע' 350 והושלמה ע"פ העתק המזוכירות.
מו"ה אלכסנדר זיסל: בונן. אגרות נספוחות אליו — ליל חט"ז ה'שנה, ובהנסמן בהערות שם.

בhaulמות והסתורים, ולפעמים גם במלחמה עצומה ולא רק מצד אלו שתפקידם נגד אלא גם מalgo שלכאורה צרייכים היו לסייע ביוור. כי סוף סוף, הרי תכלית בראיות האדים היא לשמש את קונו ועליו לעשות המוטל עליו, וה' הטוב בעיניו יעשה, אלא שהובטחנו שסוי"ס מנצחים במלחמה זו, שחרי לא יודח ממנו נדח, ויגעת ולא מצאת אל תאמין.

כן אין כוונתי בהניל' לומר אשר חלק הטוב הוא כפי הנראה לעינים מה שלא נקלע לאוֹתָה המסגרת ששה' אל'י', וכפי שמספר במתכובו סעיף ג', אבל המענה על זה במלואו ימצא בספר המפlia הנדפס בהקדמת כ"ק מו"ח אדמוי' ל' פוקח עורים, על דבר ר' יוסף משפייע, ובלי אדמוי' האמצעי, הועתק שם ע' ל"ד, דרך טatty האט צוליב א' טוביה פרטיה געמאכט פון א' למדן א' בעל-עגלה. והגע בעצמך, שהמדובר הוא בשבייל טוביה פרטיה, ובאחד מחסידי אדמוי' הרזקן וublisher צורה שבכם, שנקלע ל��ה השני להיות בעל עגלה כפשוטו, ויעוין שם הספר בארכות שהי' למשך כמה וכמה שנים. והרי אין זה בערך כלל למצוותו הוא שמחנק בני ובנות ישראל, שעל כל אחד ואחת מהם אומר הבורא עולם אשר יכול קמי' בלי חשיב ממש, שזהו בנו ייחדו, ונמסר להתחנן על ידו מתוך חיבה ובהקדמת נתינת היכולת והכח לטפל בcheinוכם. ועוד שהמדובר הוא בנעור, זאת אומרת שככל הטבה במצבם הרי במשך הזמן מתגדלת פי כמה, וכיודע הדוגמא בספר הכי קטן בגרעין שנוגע ביוור וביוור, כגדל להיות אילן נושא פירות.

בנושא לכל אותן הביעות אודוֹתָן כותב איך לתקן, מובן שאין לקבוע בזו מסמרות, והנקודה המחלטת בזו היא באיזה אופן יהיו המקסימום של התועלת. אבל בכללות רואים במושג בעניינים כמו אלו שמשתמשים ממלחמה באופן גלי, אבל מחדירים כל העניינים כאילו דרך אגב וכו', הרי סוי"ס הצד שכגד וווערט פארמאטערט ומסיח דעתו לעניינים אחרים. ומובן כשרואים צורך במלחמה גלי, אין להתרשם גם מזה כי הרי הולכים בשיחותו של אדון העולם, אבל כנ"ל זהו לאחר שנוצלו האופנים האחרים.

על פי מאמר העולם צרת רבי חזי נחמה (אע"פ וואס אך אוו וויא צו אזה נחמה), מקבל אני מכתבים בתוכן דומה לשלו מכמה וכמה עסקנים, הוו בשטח החנוך והן בשטח עסקנות ציבורי בכלל. והקורה ומעיין בספרי מוסר מדורות שעברו, אפילו מכוי'כ דורות, הרי ברובם ככולם ימצא תלונות על מכתבים דומים לאלו שמתאר במתכובו, אף על פי שידוע המאמר אם הראשונים כמלאכיס כוי ומקרא מלא דבר הכתוב, אל תאמר מה הי' שהימים הראשונים היו טובים מалаה כי לא מחכמה שאלת על זה (קהילת ז, י).

מובן שעם כל הניל' יש מקשיים קושיא, ולכאורה היא קושיא עצומה, על

אדמו"ר שליט"א

שמע

מה עשה ח' ככה וכו', אבל בכלל מה תועלת יש בקושיות, בה בשעה שדרך האדם היא כמו שנאמר תמים תה' עם הווי אלקיין, וקושיא האמורה הרוי כבר עמד עלי מורה הנבוכים הוא הרמב"ם בהקדמתו לפ' המשניות בפירוש מאמר רוז'ל כל העולם לא נברא אלא לצותך לזה, סמוך לסופו.

המורם מהאמור — ירבה בפעולות מעין אותן שעשה עד עכשו, ונכון יחי לבו בטוח אשר זוהי המצווה בה צריך להיות זהיר טפי, זהיר מל' לייכטן, וויסיר בהן בנסיבות ובנסיבות ככל האפשר, ועוד לעלה מזהה, שהרי אפשרות האדם משתנים מתאים לרצונו, וכפסק תורתנו אדם מקדש עצמו מעט למטה מקדשין אותו הרבה מלמעלה, ויעשה זה מותך שמחה וטוב לבב, והובטחנו שמחה פורץ גדר אפילו הגדרים וההגבלות דקדושה, ועל אכו"כ גדרים והגבילות דלעומת זה.

ואהחנה לבשורות טובות בכל האמור.

ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגו'ך.

ויתצא

ביה, כי'ב אלול, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו מתחלה חדש אלול הוא חדש הרחמים, בו כותב חווות דעת הרופאים, בהנוגע לו ולזוגתו ותחי' אשר הכל בסדר, ובכ"ז לע"ע לא נפקדו ונתרבכו בפרי הבטן, ולכון כלשון מכתבו ייע' לו הפרופ' הגדול זונדק וכו' ליקח וכו'.

וכיוון שנמצאים אנו בימי הרחמים רבים, וכמפורסם בלקו"ת לרבני הזקן, אשר גם בחדש אלול ישנה הארץ י"ג מדות הרחמים, והמלך מה"מ הקב"ה מקבל כ"א בספר", ומראה פנים שוחקות לכולם, אכו"כ בחדש תשרי הנקרה חדש השבעי המושבע בכל טוב, עליו ועל זוגתו תה'י להתחזק בטחונים בהש"ת להתפלל מקרוב ולב עמוק משך ימים ושבועות אלו, למלוי משאלות לבבם לטובה, ורק אם ח'יו יעברו השבועות האלו וכו' איז להתבונן עזה"פ בעצתו של הנ"ל, אבל כבר אמרו רבותינו נשיאינו טראכט גוט ווועט זיין גוט.

ומובן שכל הוספה בעניין תורה ומצוות מביאה הוספה בברכות הש"י
במה מצטרך לאדם וביתנו, ועד כמה שלא יהיה המצב טוב בזוה, הרי תמיד יש
מקום להוסיף עוד, ובהנוגע ביחס ובנדון דידי' עליו לקבוע לימוד בכל יום
בפנימיות התורה הנקרת אילנא דחמי, ואין שם העلمות והסתירויות וכוכי,
כਮבוואר באגיה'יק לרבענו הזקן סי' כ"ו, ובכל יום קודם תפלה הבקר ולפנוי
תפלה מנהה, בימי החול מבונן, יפריש איזה פרוטות לצדקה, וכן תעשה גם
זוגתו תחמי עד לסוף חדש תשרי הבעל' (כמוון כי' צ"ל בלי נדר), והוא חדש
המושבע בכל טוב.

ויהי רצון שהכתיבת וחתימה טוביה לשנה הבעל', הרי לכל בראש
תומשך בפועל במילוי משאלות לבבם לטובה.

כברכה לבשוי"ט ולכוח"ט.

ג.ב.

אכפול שענין ההפרשות לצדקה וקביעות עתים בלימוד החסידות צ"ל
בלי נדר.

ו'תצב

ב"ה, כ"ב אלול, תש"י"ח
ברוקלין.

להמשתתפים בהთועדות דיום הבahir ח"י אלול, יום
הולדת שני המאורות, כי'ק הבעש"ט וכי'ק רבנו הזקן,
זוקלה"יה נג"מ זי"ע
ה' עליהם יחיו

שלום רב וברכה!

בנوعם קיבלתי מכתבם רשימתם בעת ההתועדות.

ואם התועדות מסוג האמור, בכל עת ובכל זמן, פעולתה רבה וגדולה
למאד, וכידוע פתגס אדמוני' הזקן, וואס א חסידות'שר פארברייןגען קען

ו'תצב

טופס כזה נשלח לכמה קיבוצי אונ"ש.

אדמו"ר שליט"א

שם

אויפטאן קען אפילו מלאך מיכאל ניט אויפטאן, עאכוי'כ כשבצומו של הזמן גורם ומוסיף.

וחייב אדם לומר בלשון רב: חי' אלול איז דער טאג וואס האט געבראכט אוו בריגנט לעבען איז אלול, חי' אלול גיט איז חיוט איז דער עבודה פון אני לדודי ודודי לי.

אשר אלול כולל כל הני קווין וענן התשובה העולה עליהם, כמבואר בכ"מ ומהם בהקדמה לקונטרס אלול תש"א, והרי זהה הנקודה – החיות והפנימיות – של כל עבודות אלו בחודש אלול.

ויהי רצון שפעולות יום האמור תומשך בכל העניינים דמחשבה בדבר ומעשה, לבושי הנשמה, וביתר שאת ויתר עז בהנשמה עצמה ועד לפנימיות הנשמה.

שהרי זהה בקשתנו הפנימית מתחילה מחדש: בקשו פנוי את פניך כי אבקש.

ווגדל העניין מבואר מהדרגה אליו מגעים על ידי עבודה האמורה, וכמ"ש בלקו"ת סוף ד"ה שובה ישראל, שעיל ידה מגעים עד לאותה הבדיקה עלי נאמר, ופנוי לא יראו.

ברכת כתיבה וחתימה טובה לכאו"א עם ב"ב שליט"א.

נ.ב.

סיום הניל אינו כפל בברכת השנה באופן פרטני, כי יש בזה מה שאינו בזה, וכਮובן משער ההיווד והאמונה ריש פרק י"ב, בעניין העולה על כולנה ביצירוף אותיות הרבות להיות תיבת (שכל אחד מישראל יש לו אותן בתורה), ובעניניו עשיית יש עניין בפירות ובירור כל דבר דוקא (עיין שו"ע רבנו הוזן הלכות ר"ה כו' סי' תקפ"ב סעיף השביעי).

כל הג' קוון: ראה גם לעיל חי"א אגרת ג'חשען, ובהנסמן בהערות שם. חט"ו ה'תשמג. יש בזה מה שאנן בזה: ראה לעיל חי"ז אגרות א'תפס"ה. א'חתקיט.

ו/תצל

ב"ה, כ"ב אלול, תש"ח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

אין ענטפער אויף אייער בריף פון דעם ליכטיקען טאג ח"י אלול.

בעת רצון וועט מעו מזכיר זיין אייך און די אלע וועגען וועלכען אייר
שריביבט אויף דעם ציון הק' פון כ"ק מ"ח אדמוני'ר זוקללה"ה נגב'ם זי"ע
יעדערן צו דעם וואס ער נויטיגט זיך לויט אייער שריביבן.

און אוזו ווי לויט די ריד פון מיין שווער כ"ק אדמוני'ר, איז ח"י אלול
שווין אַנְהוֹבְ פון רָאשְׁ הַשְׁנִיהָ, הַבָּא עַלְיָנוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, אַיז שְׁוִין
גְּלִיְיךָ דָא אַרְטָ וְעַן עַס הַוִּיבְטָ זִיךְ דָעַר עַנְיָן פון תְּכָלָה שָׁנָה וְקָלְלוֹתָיָ וְתְּחַלָּה
שָׁנָה וּבְרָכָותָיָ, אַונְ פון אַיְצָטָעָר אַונְ אַוְן וּוַיְיָטָר זָאַלְעָן זִיין זָאַל זִיין
מייט גוּטָעָן גַּעֲזָוָנָט וְטוֹב לְבָב וְהַרְחַבָּת הַפְּרָנָסָה.

בברכת כתיבה וחתימה טובה.

ו/תצל

ב"ה, כ"ג אלול, ה'תש"ח
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"ג עוסק בצד' בעל מרכז ורב פעלים כו'
מו"יה שלמה שי'

שלום וברכה!

מייט פריד און פָּאָרְגָּעָנִיגָּעַ האב אייך באקומען אייער בריוו, און וועלכָן
אייר שריביבט, אַז מְעַן הַאֲט שְׁוִין גַּעֲגָעָן דַעַם דַעְפָּאָזִיט אויף דעם נִיעָן בְּנִין אַין

ו/תצל

מו"יה שלמה: פערן, לונדון. אגרות נוספת לאלו — לעיל ורמבל, וכחנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

שם

א מזלידיקע שעה, וואו עס וועלן זיך קאנצענטירין אלע עניינים פון ליאובאוויטש.

ס'יאז איבעריך צו אונטערשטריךן, איז דאס איז גאר א גראיסער אויפטו, און האפענטליך ווועט עס האבן וויטג'יענדע גוטע תוכאות מיט ענערגייש פארגראעסערטער וויכטיקע און ממשות'ידיקע פעולות, ארײַנְבָּרְעָנְגָּנְדִּיק און אויפֿלְעָבָּוּנְג אַיְן אלע עניינים פון ליאובאוויטש אַיְן לאנדאָן און ענְגָּלָאָנד בְּכָל, און דורך הְפִצְתַּהּ המעינות אַיְן חִינּוּק עַל טְהָרָת הַקָּדֵש בְּפִרְטָה. השם יתברך זאל איז און אַיְירָעּ חֶבְרִים לְדִיעָה אַוְן שׂוֹתְפִים בְּעַבוֹדָה, מְצִלָּה זַיִן בְּהַצְלָחָה מְרוֹבָה. חֹזֵיל זָאָקָן: אַדְםַ מְקָדֵשׁ עַצְמוֹ (אֲפִילָוּ) מַעַט מְלָמָתָה מְקָדְשִׁין אַוְתוֹ הַרְבָּה מְלָמָעָה, עַל אַחַת כְּמָה וּכְמָה אַזְזֵלֶס אַזְזֵלֶס פְּאָרָאָן הַרְבָּה מְלָמָתָה, וּמְעַלְין בְּקָדְשָׁ.

בְּהַנּוֹגָע דַעַם נָאָמָען, וּוְאַלְטַ אַיְיךְ פָּאָרְגָּעַלְעָגָט אַז מַעַן זָאָל עַס רָוּפָן "ליובאוויטש האוז" אַוְן אַוְיבָּ צָוְלִיבָּ אַיְרָגָעָנד וּוּלְכָעָ סִיכָּה דָאָס אַיְזָ נִיטְזָוָעָפָאָסְט — "חַבְּיַד האוז".

וַיְהִי רְצֹן אַז עַס זָאָל מְקוּיִים וּוּרְעָן תְּפָאָרָת אַדְם לְשִׁבְתָּה בֵּית, אַוְן וּוְיַחַדְוָת טִיְּשָׁת: אַז עַס גִּיְתָּ אַוְיָף אַדְם הַעֲלִיוֹן, אַוְיָף דַעַם אַוְיבָּעָרְשָׁטָן, אַז עַר זָאָל האָבָן אַבְּיַת וּדְרִירָה לוּ יַתִּי, דורך דַעַם וּוְאָס עַס וּוּעַט זַיִן אַנְגָּעָפִילָט מִיט תּוֹרָה וּמְצָוֹת בָּאַלְוִיכְטָן מִיט חֲסִידָה בְּהַדּוֹר.

בְּבָרְכָת כתיבת וחותימה טוביה לשנה טוביה ומותוקה צו אלעמען ווּלְכָע טוֹעַן אַיְן דַעַם וּלְבָנִי בִּתְהָם, אַוְן צו אַיְיךְ אַוְן אַיְירָעּ בְּנִי בֵּית בְּפִרְטָה, צו מְצִלָּה זַיִן אַיְן עַנְיִינִי הַכְּלָל וּעַנְיִינִי הַפְּרָט.

בְּבָרְכָה לְבָשָׂוּט.

אוֹיְף יִסּוּד הַכְּתּוֹב — חֶבְרָן אַנְיָלָאָסְטָן וּלְשׁוֹמְרִי פְּקוֹדִין — אַיְזָ דָא בִּיְגָעְלִיְגָט מִיְּן פָּרְזָעְנְלָעָכָעָ בָּאַטִּילְיִינְגָּג אַיְן דַעַם קָאָסְטָן פָּוּן דַעַם "ליובאוויטש האוז".

ו'תצה

ב"ה, כ"ה אלול, תש"ח
ברוקלין.

הרהור איני נוין עוסק בצד'ץ
מו"ה דוד שי שוריב

שלום וברכה!

לאחר הפסק הכ"י ארוך נתקבל מכתבו מכ"ג אלול עם המצורף אליו, בו שואל דעתך אם מותר להתפלל בבית הכנסת שימושים שם במיקראפָּן בשבת ויום טוב.

ולפלא גודל הספק בעניין מבהיל כהאמור, שהרי שימוש במיקראפָּן בשבת ויום טוב, הוא חילול ימי השבת ויום טוב ובפרהסיא, ונוסף על זה, גם ע"ד לכבות את המלכה עמי בבית, ז"א. בבית תפלה לנוטן התורה ומצוותי, אשר מצות שבת שcolaה היא כנגד כל המצוות, וכמроз"ל ירושלמי נדרים (ספ"ג).

וכיוון שחילול שבת נעשה בשם כל חברי ביהכ"ג זה, שהרי הגבאים המחייבים בהאמור הם בא כחם, יש מקום ספק לכל עניין תפלה וקוריאת התורה אשר בו, ולא רק בחלוקת הנמסר ע"י המיקראפָּן, אלא גם שלפניהם ושל אחרים.

והנה כל הניל הוא משותת הדין דהלוות שבת, באם לא הי כלל בזוה עניין דחילול השם, אבל בשים לב גם לנקודה זו, הרי חמור הדבר פי כמה וכמה, ולדעתך פשוט בתכליות, שאפילו בראש השנה ויום הקפורים יש להתפלל ביחידות, אבל חייו בבית הכנסת האמור.

ולקראת השנה החדשה הבאה עליינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזוה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכות כתיבה וחתיימה טובה לשנה טובה ומתוקה בשמותיות וברוחניות.

בברכה.

ו'תצה

מו"ה דוד: פטשניק, באלאטימורה. אגרות נוספות אללו — לעיל ח"ד ד'תחת. ובהנסמן בהערות שם.

אדמו"ר שליט"א

שמז

ו/חציו

ב"ה, כ"ה אלול, ה'תש"י
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

לפנִי כמָה חֲדִישִׁים כְּתָבָ לֵי עַד הַשְׁתְּדָלָתוֹ בְּעַנִּין הַחֲפַרְדָּה, אֲשֶׁר לֹא
עַלְתָּה לוּ אֶזְ מִפְנֵי שִׁידְ מְנַגְּדִ הַחֲפַרְדָּה הִיְתָה עַל הַעֲלִיָּה, אֶלָּא שִׁישְׁ לְקוּוֹת
לַהֲטָבָה וְשָׁנוֹי לְטוֹב.

וְתַקּוֹתִי אֲשֶׁר לְעוֹנֵת הַלְּמֹדִים הַחֲדָשָׁה הִי שְׁנִי מִמְשִׁי לְטוֹב. וְעַכְיִפְּ
בְּטוֹחַנִי אֲשֶׁר כִּי מִשְׁקִין הַשְׁתְּדָלָתוֹ בָּזָה בְּמִרְצֵךְ הַמְתָאִים, וּבְפִרְטֵט בִּידְעֹת טָעֹנֹת
הַצָּד שְׁכַנְגָּד, בְּטָח עֲשָׂה וּוֹעֲשָׂה כָּל הַדָּרֹשׁ שִׁיסְתַּתְמָוּ מִעְצָמָם, וּהְרִי כְּנַרְאָה
מִמְכַתְּבָוּ עַיְקָר הַטְּעָנָה הָוָא הַוּצָאָות הַכְּסָפָ שְׁבָזָה, וּכְשִׁישְׁ תְּכִנָּתָ לְקָמָץ
בְּהַוּצָאָות בָּמְקוֹם הַאֲפָשָׁר הָרִי מַבְטָלִים טָעָנָה זוּ.

וּבְטָח לְמוֹתָר לְהַדְגִּישׁ שָׁאָפְלָו אִם אֵי אָפָר לְהַצִּיל כָּלָו, הָרִי הַצִּיל חָלָק
גַּם כֵּן כְּדָאי, כְּוֹנוֹתִי לְכֹתֹת הַגְּדוּלֹת בְּגִיל לְכָל הַפְּחוֹת. וּוֹכֹתְּ הַרְבִּים –
הַתְּלִמְדִים וְהַתְּלִמְידּוֹת – מִסְיִיעָתָוּ לְהַצִּיל סּוֹף סּוֹף לְהַצִּיל גַּם כָּלָו.

וּלְקָרָאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה הַבָּא עַלְיָנוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְלְבָרָכָה, הַנְּנִי
מַאֲחָל לְכִי וְלְכָל הַנְּלוּמִים אַלְיוּ בְּרִכַּת כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טָוָבָה לְשָׁנָה טָוָבָה
וּמַתּוֹקָה בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיות גַּם יָחִד.

בְּכָבֹוד וּבְבָרָכָה.

ו/חציו

לפנִי כמָה חֲדִישִׁים כְּתָבָ לֵי: רָאָה לְעֵיל אֲגָרָת וַיַּקְעַד.

שם

אגרות קודש (ו'תצז)

ו'תצז

ב"ה, כ"ה אלול, תש"ה
ברוקלין.

הברך יוסף שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מדי' באלו, בו כותב הספיקות בקשר הארכת הויזה
וכו'.

וכיוון שאין החוקים בזה שווים במדינה ומדינה, עליו לברר פרטי
הענינים בזה באותן המדיניות שבאים בחשבון שיחגר לשם, ואז יבחר
בהתאימה יותר או שיחזור לאח"ק ת"ו.

בעת רצון יזקירו את ... שי אודוטו כותב על הציון הק' של כ"ק מוע'ח
אדמו"ר זוקלה"ה נג'ם זי"ע מתאים לתוכן כתבו.

ובודאי ימצא אותיות מתאימות להסביר לאביו שי' שככל שמוסיפין
בענייני תורה ומצוות מתווסף בברכות הש"י בתמ"ך לאדם וביתו.

במש"כ ע"ד תרגום משנהות לצרפתית עבור תלמידים — וכנראה כוונתו
לתרגומים כפשוטו (ולא פי' המשנה לתלמידים בעת לימודו אותם) — ולדעת
באמ' יש הכרח — יש לתרגם רק אוטם הפרקים שהם הלכות ונוהגות גם עתה
(ברכות, שבת וכיו'ב), והרי גם הן תשפיקה דרישות ההכרח, עכ"פ לעת עתה.

בברכת כתיבה וחתימה טובה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
mozikir

ו'תצז

יוסף שי': קיובמן. אגרות נוספות אליו — לעיל חת"ו ה'תצז. ועט.

אדמו"ר שליט"א

שמט

ו/תצת

ב"ה, כ"ה אלול, תש"יח
ברוקלין.

ברכה ושלום!

בمعנה למכתבה מט"ז אלול, בו מעוררת שאלת קבלת הכספיים
דשלומיים ופייצויים מאשכנו העומדת אצלך על הפרק, ואין דעתה נוטה
לקבלם, ומפרטת הטעמים בזה.

МОבן שונה בתכלית המצב עתה, מאשר הי' בעת הדין לפני כמה זמן
באמ' להסכים לקבלת פייצויים אלו או לא, כי כיוון שכבר נ谈及 הדבר כמה
שנים ובירטוטם הכי גדול, מובן שאין ביחס היחיד להאמור (כונתי באם יתבע
המגיע לו או לא), לשנות אותו הרושם הבלתי רצוי שכותבת אודוטו (הרמת
קרנס, קירוב הדעת אליהם וכיו').

כן במ"ש שכחה גלן מחייב הגזילה, מחייב בעונשו, משא"כ באם לא
תקבל.

ידוע בכ"מ בתרותנו שצורך להוציא הגזילה מיד הגולן גם עכו"ם,
ובפרט שכשתאר הגזילה בידו, הי' מחזק מעמדו וענינו, ובפרט בנזון דידן
שהגולן נשאר גולן גם עתה, הרוי חיזוק כהו, איינו מחזק צד הטוב שבעולם.

ומובן ג"כ שאין בהאמור מענין קבלת צדקה מן העכו"ם, שהרי
הפייצויים הם בין לעניים ובין לעשירים בשווה, ואין בזה עין של צדקה.

ולדעתי תעשה את התלייה בה, לתבע סכום הכי גדול המגיע להם, אלא
שההמשך למכתבה, יפרישו חומש מזוה לצדקה, ומובן גם פשטות שאין בעדקה
זו, כל זכות לאלו ששולם הפיצויים, שהרי הם החזירו הגזילה לבני, והבעל
עשה כפי רצונו הוא.

בודאי יודעת ממנהג הטוב של בנות ישראל להפריש לצדקה קודם
הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב יום טוב, ובכל אופן תנהג בזה מכאן
ולחכאמ'.

ברכת כתיבה וחתימה טובה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
mozir

ויתצט

ביה, כי אלול, היתשייה
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל אשר בכל מקום ומקום
ה' עליהם חי

שלום רב וברכה!

חדש אלול אוון ספרצעיעל די סליחות טאג אוון עשרה ימי תשובה — איז
די צייט פון מאכען א חשבון צדק, ניט קיין אפגענארטען חשבון, פון דעם
יאהר וואס גיט אוווק, אוון דערפון ציען די ריכטיגע בעשלוסען ווי
איינטושטעלען, זיך די הויז אוון אלע זייןע עניינים, אין דעם אנקומענדען
יאהר.

צוזאמען מיט דעם זייןע דאס ימי סגולה, טאג וואס רופען אוון מאנען
— לוייט דעם הויך פונקט פון דעם מזמור תהילים וואס מען זאגט
דאמאלס צוויי מאהיל טעליך :

בקשו פני את פניך ה' אבך,

זוכט דעם אינהאלט, דאס אינוינויניגסטע אוון פנימיות אין זיך, זוכט
דאס פנימיות פון דעם ארום, דאס פנימיות פון דער נשמה פון דער וועלט,
געפינט אוון אנטפלעקט די געלטיכקייט וואס זי באלאכט אוון פילט און די
וועלט.

בידע עניינים — דער חשבון צדק אוון דאס בקשׂ פנִי — זייןע
פארבונדען צוישען זיך אוון אפהייניג אינער פון דעם צווייטען.

מאכענדיג א חשבון פון דעם עבר (פארנאגענהייט) — האט מען אפט,
גאר אפט, א טוות, דורך דעם וואס מען נעטט אין באטראקט נאר דאס

חדש אלול ... איז די צייט: ראה טור אורח חיים ר"ס תקפ"א.
טאג וואס רופען: ראה לקוטי תורה ראה (לב, ב).

ויתצט

נדפסה בלקו"ש ח"ט ע' 423.

אדמו"ר שליט"א

שנה

אויבנאופיגע, דאס אויסוינויניגסטע וואס עס אייז דא בא זיך און וואס מען
זעהט אין דעם ארטס.

דאס זעלבע אויך ביים אויסטעלען דעם פלאן און סדר החיים אויפן
נעקסטען יאהר.

און דאס אייז דער רוף און אויפפאדערונג פון די טאג:
אונטערשאצט ניט די איינגענע כחות און מעגליכקייטען.

ווײַפְּיל אִיר זָלְט נִיט הַבָּעַן "אַין מָזְמָן" – אַפְּעָנָן מעגליכקייטען
אויף פִּירָעָן זִיך אַין טָאָג טָעָלְיכָעַן לְעָבָעַן לְוִיטָּה אַנוּוּיְזָוָנָגָעַן פָּוּן תּוֹרָתָנוּ
תּוֹרָתָ חַיִּים (די תורה פון לעבען), ווי גְּרוּיסָס עַס זָל זִין די מָאָס אָוּן
שְׁטָאָרְקִיָּטָ פָּוּן חָאָרָאָקָטָעָר, אויף נִיט נְתָפָעָל וּוְעָרָן פָּוּן דַּעַם נִיטְפְּרִיְנְדִּלְיכָעַן
אָרָס אָוּן גִּין אַין וּוְעַג פָּוּן תורה וּמְצָהָה,

פִּיל גְּרָעָסָעָר אָוּן מַעַרְהַאַט אִיר אַין "רְעַזְעָרוֹו" – מעגליכקייטען וואס
אִיר קָעָנָט שָׁאָפָעַן דָּוְרָךְ דָּעַר פָּאָסְעָנְדָעָר אַנְשָׁוּרִינְגָוּג, אַינוּוּיְזָוָנָגָעַן גָּאָר
גְּרוּיסָע כָּחָות פָּוּן זָעַלְבָּסְטָשָׁעְנְדִּיקִיָּט אָוּן שְׁטָאָרְקִיָּט אויף דָּוְרָכְזָעָצָעָן אַין
לְעָבָעַן דָּאָס וּוְאָס גּוֹט אָוּן אַמְתָה אֵיז.

אַבְּעָר דָּעָרְצָוּ פָּאָדָעָרְטָ זִיך: בְּקָשׁו – זָוְכָט אָוּן בְּרִיְגָנָט אַרוֹיסָאַיְעָרָע
כָּחָות אָוּן מעגליכקייטען, אָוּן דָּאָמָּלָס וּוְעַט זִין: וּמְצָאָת – כִּי תְּדַרְשָׁנוּ, דָּוּ
וּוְעַסְט גָּעְפִּינָּעָן – וּוְאָרָעָם דָּוּ וּוְעַסְט זָוְכָעָן אָוּן פָּאָדָעָרְן.

* * *

דאס אויבעגעזאגט בעציט זיך סְפָעַצְיָעָל, אָוּן נָאָצָא גְּרָעָסָעָר
מָאָס, אויף מְשִׁפְעִים, גִּיסְטִיגָּע פִּירָעָר: אויף רְבָנִים, א.א.ו.ו. בִּזְיָ אַף דַּעַם
פָּאָטָעָר אָוּן דַּעַם טָאָנְגָעָבָעָר אַין דַּעַם גִּיסְטִיגָּע לְעָבָעַן פָּוּן דָּעַר הַוִּזָּ אָוּן
פָּאָמְלִילָע.

אויף טְרִיט אָוּן שְׁוִירִיט זַעַהַט מַעַן אַז זַי שְׁטִיעָן אַין סְפָקָות אָוּן מְוֹרָא:
אָפְּשָׁר זַיְנָעַן די רִיד צָו שְׁטְרִיְינָג, אָפְּשָׁר פָּאָרְלָאָנְגָט מַעַן צָו פִּיל, אָפְּשָׁר
פָּאָרְטְּרִיְיבָט מַעַן דָּוְרָךְ דַּעַם א.א.ו.ו.

צָו זַי אַיז דָּעַר רַוף פָּוּן די טָאג אָוּן די אויפְּפָאָדָעָרְונג:

בְּקָשׁוּ פְּנֵי – קָוְקָט זִיך אַיְזָן, זָוְכָט אָוּן בְּרִיְגָנָט אַרוֹיסָאַיְעָרָע
אַיְיָעָרָע מְשִׁפְעִים, שָׁאָצָט זַי לְוִיטָּה זְיִינָר אַינוּוּיְזָוָנָגָעַן רִיכְכָּתָום, לְוִיטָּה דַּעַם
נְשָׁמָה-פָּאָרָנָעָם, וּוְאָס זַי אַיז אַחֲלָקָאָלָהָמְמָעָלָמָשָׁ,

חָלָק אַלְקָה: אַיּוֹב ל.א. ב. וּבְתָנִיאָ רְפִיבָ – מְמַשָּׁ.

שנד

אגודות קודש (ו'תקא)

ו'תקא

ב"ה, כ"ו אלול, תש"ה
ברוקלין.

ועד כפר חב"ד
ה' עליהם חי

שלום וברכה!

לפלא שזה זמן רב שאין מהם כל ידיעות, ויהי רצון שיהי זה סימן טוב,
ומה טוב סימן מובהק, שאז יש להז Achzot בדואריתא שהכל בסדר ובסلام.

ועל של עתה באתי, שקרובה שנת השבע שנות השמיטה, ובזודאי אחزو
באמצעים מתאימים בהנוגע לענייני פרנסת של אלו, שעד עתה התעסקו
בעבודת האדמה, ובפרט הספרדים והמרוקאים, שעדיין אינם מבוססים כלל
וככל, ופשיטה שאין להם כמה סניפי פרנסת.

ונשלה המכטב מהיר דחווף בהתאם להכרח הדבר, ולכנן גם הפרטויות
בהתביבה בזה לכאן תשובה.

בברכת כתיבה וחתימה טובה,

בשם כ"ק אדמוייר שליט"א

ו'תקב

ב"ה, ימי הסליחות, היתשי"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הווע"ח אי"א נו"ג צמ"ס איש חי רב פעלים וכו'
מו"ה שלמה שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עליינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנה!

ו'תקב

מו"ה שלמה שי: גורן

אדמו"ר שליט"א

שנה

בזה להביע ברצתי לכת"ר ולכל אשר לו, ברצת כתיבה וחתימה טובה לשנה
טובה ומתוקה ב�性יות וברוחניות.

בכבוד ובברכה.

אשר קיבל שני ספריו נזר הקדש (ח"א) ושער טהרה — מס' מקומות.
ובטוח גם משאר המו"ל ע"י יכבדי. ות"ח ת"ח על העבר ועל העתיד לבוא.

ולחביבותא דמלתא עברתי, למרות דוחק הזמן, בין דפי הס' עכ"פ
מקופיא, ומוותק בזה מה שכלפנ"ד באיזהו מקומן בחיפוי. וע"פ מחז"ל
(ב' פד, א) הווי מחשי כו' ומילא רוחה שמעתה כו' אותו לא ידענו כו'.
ואת זהב בסופה.

ב"ס נזר הקדש בתחלתו. לרמב"ס הל' פסוה"מ פ"א הט"ז, מפרש
דררמב"ס ס"ל דיווצה טما הוא ומטמא, אבל בטומאות ידיים איינו.

ובמחייבת לא ניל ליחס להרמב"ס חידוש שאינו מוכחה בהחلط, ובפרט
שלא נרמז עליו בשווים ברמב"ס (אדם ה' רמז ע"ז — ודאי שלא ה' נעלם
הרמז מהכס"מ, לח"ס, משל"מ וכו' כאן בהלי פסוה"מ). יותר ע"ז — דהו"ל
להרמב"ס לכטבו בפי'. וזה לומר שהטעם להשמטה — מפני שאין דרכו
להעתיק אלא דין מפורש — שהרי לפי כת"ר מפורש הדין בירושלמי.

וגם — לפירושו יקשה מש"ב בהלי אבוח"ט פ"ח ה"ג: הפיגול כו' ה"ה
ראשון כו' לפיכך מטמאן את הידיים כו' — שהרי יוצא ג"כ ה"ה כראשון
ובכ"ז איינו בטומאות ידיים.

וכנראה הכריחו לכת"ר לפרש כניל: א) לתרץ קושית המל"ים בהלי
אבוח"ט שם, לאיזה תכליות כתוב הרמב"ס שם במיוחד דין בשפט היוצאה
דתוור — אבל הרי תירצוה במל"מ דכוונת הרמב"ס לחלק בין ספק לודאי.
וע"כ גם לכת"ר מוכרכות כוונה זו ברמב"ס, דאלתת"כ אינה מובנת כלל
אריכות לשונו שם "ה"ה ספק כו' לפיכך איינו מטמא שספק תה"י תהו"ר".

ב) לתרץ איך יתכן שהראב"ד כאן אשתיימתי דהרמב"ס פסק
(באבוח"ט שם) דבעיא דכיצד צולין אייפשטי לכולא (וגם למה לא השיג עליו
שם).

אבל גם לטעמן אינה מתורץ, דל"ל להראב"ד להעmis חידוש ברמב"ס
ולהקשות עליו, דל' חידושי' ודל' הקושיא, והרי ג"כ אין הכרח לומר דס"ל
להרמב"ס דמשום חומרא דקדשים כל הביעות צ"ל לחומרא (ומה שלא השיג
הראב"ד בהלי אבוח"ט עזה"פ — הרי גם לכת"ר לא השיג בהלי ק"פ עזה"פ).

ועוד נ"ל: בהקדם הציע ברא"ז, דיל"ל להאריך להוכיח דהלהכה
כרבינה, והרי דעת הרמב"ם דכל העומד לחותך כחותך דמי, וא"כ מטמא
היווצה אפילו לא ס"ל כרבינה — וכמו שהעיר כתיר על הלח"ם —

ולדעתי — הרא"ז בהשנותיו ליד גם מודיעע דעתו בדיון. ואם הרמב"ם
לשיטתי במק"א אזיל בפס"ד שמשיג עליו, אי"ז משנה פס"ד הרא"ז כמובן.
ואדרבה השגתו במקומות זהה מתפשטת ושicket לשיטה זו דההמב"ם בכל
סניפי. ובקבלה כלל זה בכוונת הרא"ז — בטלות כמה קשיות שהקשו עליו
והערות שהעירו — נב"מ. ובזה גם הערות הלח"ם כאן, ויסוד ב' הנ"ל. וכן
מובן מה שהאריך הרא"ז להוכיח דהלי כרבינה — בצד לביר שחדין
דמטמא — אפילו אתייל דכל העומד לחותך לאו כחותך דמי.

ב"ס' הנ"ל. על הרמב"ם שם הפ"ג: לפיכך מה"ג כו. וחותם בצע"ג —
כה"ג מי מהני כאן!!

ונלפענ"ז, בהקדם — מי מוסיף וקמ"ל עיי הלפיכך כו. והויל"ל:
והולכה של"ב אינה הולכה ונפסל הזובה.

ויל"פ — מסתימת הרמב"ם דלא הוילכה ולא חילק משמע דבכל
גוני הווא, ואף בשדרכו בכח ז.א. בשוחט בצד המזבח (וכמוש"כ בלח"מ
ומל"מ), ומוסיף הרמב"ם ذיכיו דדרכו בכח מפני (קירוב) המקום אינו פוטרו
מהולכה ברgel, לפיכך (גם בדרכו בכח מפני האיש, היינו) מה"ג (שדרכו לקצר
בדרך בהולכתו הדם. והאברים מקבלים ועומדים במקומו וזורקים, אף הווא)
שקיבל את הדם ועומד במקומו זולמי"ז נפסל הזובה.

— ראה יומא (לה, ב) בין האולם ולמזבח ובגמרה שם. תמיד פ"ז מ"ג.
ולהעיר אשר זריקה למרחוק תלוי בכת האדם (זבחים סד, א) וכה"ג גדול
מאתחו בכת (יומא יח, א).

במל"ימ הוועתק לפיכך כהן שקיבל כו. וכנראה לא דק.

**ב"ס' שע"ט — תוספת טהרה בתחלו. בפי הרא"ש כאן במילגאים ופיי
בסוגיות פשחים.**

עין ברא"ש לטהרות טפ"ח שפי' דבפסחים קאי בשאובים — היפן
מפירושו בהל' מקאות. וכבר העיר עי' בס' גולות עליות (על מס' מקאות)
והניח בצע"ג. ועיי"ש שהאריך שם בכל הנקודות אודותן דן כתיר.

שם בסופו. לעת"ל אני מטהר אתכם טהרה עולמית שלא תטמאו שנית!

וזורקתי עליכם מ"ט וטהרותם. ובשע"ט שם לעיל שיעבור רוח הטומאה מן הארץ כו'.

אבל – וזרקתי עליכם – הוא טהרת האדם (היחיד או הרבים או גם כללות בניי) ובכ"ז מציאות הרע בעולם קיימות (וגם בפועל – באו"ה, בחיותם בערב רב) ובמילא גם אפשרויות של פועל רע (וגם בכל בניי). משא"כ ואת רה"ט עבורי מן הארץ שהוא טהרת העולם, ובלשון רז"ל מביאו הקד"י *לייחה"ר* ושותחו (סוכה נב, א).

ואין כל חדש וכבר hei דוגמת ב' הענינים הניל: אין לו יצחיר כי הרגו או, יותר מזה, עשה יצחיר טוב (ירוש"סוף ברכות), **ומעין זה** מי שייאנו רוב שנותיו ולא חטא כו' (יומא לה, ב). משא"כ – מסירת יצרא דעת' לאנשי כנה"ג (יומא סט, ב. ועיי"ש בחדא"ג).

ונפק"ם לעניין שכר ועונש – דישנו עדין באופן ותקופה הא', ע"פ שהקב"ה עזרו וטהרו, כמו שתמיד הקד"ה עזרו, דאלמלא זה איננו יכול לו. משא"כ באופן ותקופה הב' שהם שנים שאין בהם לא זכות ולא חובה (שבת קנא, ב).

ועיני"כ זח"ג קכח, א (ומתורצת עפ"ז קושית הכס"מ ולח"מ, ברמב"ם הל' תשובה פ"ח ה"ז). השגת הראב"ד ופי' הרדב"ז ברמב"ם הל' מלכים רפי"ב. עבדות הקודש (לר"מ בן גבאי) ח"ב פל"ח.אגה"ק לרבנו הוזן סו"ס כו. ואכ"ם.

ויתקג

[שלחי אלול, תש"ח?]

... לפלא שזה זמן רב יותר שאין ממנו ידיעות, אבל תקותי חזקה שבכל אופן ממשיך הוא בלימוד תורתנו הקד"ה בכותלי ישיבה, שגודל העניין מצד עצמו ידוע ומבואר בכמה מקומות בדברי רבותנו ז"ל, נוסף על זה שנים אלו הם שני הכהנה לכל משך ימי הימים, שכיוונים ושלימוטם תלויים בישרות ביסודות ותוקף הכהנה, שכן תמיד כדי להוסיף עוד ועוד בתקיפות הכהנה, כיוון שההתוועת נכפלת פי כמה במשך עשריות שנים החיות הבאות לאחרי זה, ובפרט שלפי גילו אין זה עדין בגדיר החוספה לזמן הדורש כ"א זמן הכהנה עצמה, שמהנ"יל מובן, שכל שבוע וחודש שעוסקים בתורה בהתמדה

ושקיים הדבר, שעניין זה אי אפשר אלא בדברוק חברים בכוחתי ישיבה, ולא רק שאין זה עניין בלתי תועלתני ח"ו, אלא אדרבה זהה תועלת המקסימלית שאפשר לקבל ממשך זמן זה, וכיודע גם על זה המשל, אשר הוספה קטנה בגרעין הנטווע נכפלת פי כמה וכמה באילן שגדל אחר כך.

ויתך

[קץ תש"ח]

... ההערה בנווגע לסתפה"ע שלא יהא כשי תורתו כו' — לא זכיתי להבין, שהרי התורה אמרה **בפי** שעל כו"א לספר **בפי** (וע"ד וספרה לה, ולא כספירת שמו"יו — ראה תוד"ה וספרת מנחות סה, ב) ולקבוע חה"ש ביום זה, וזהו הדרך **יחידית** לקביעות חה"ש (מןין **יחיד**). ומקשה — לא כן הוא, כי"א פלוני ייחוג חה"ש במ"ט למניינו (שהרי בודאי לא יפטרו מספה"ע) ופלוני **בנ"א** למניינו והג' —بني למניינו! ועוד קושיותו רבו מלספר (חסר תמיינות, יתר על התמיינות וכו').

הלה"מ (פ"ז דלולב) שהביא — ה"ז שוברו. עי"ש.

לפענ"ד מה שקורא למסקנתי **"חידוש גדול"** — החידוש הוא —
פשיותה הדבר ומאי קמ"ל.

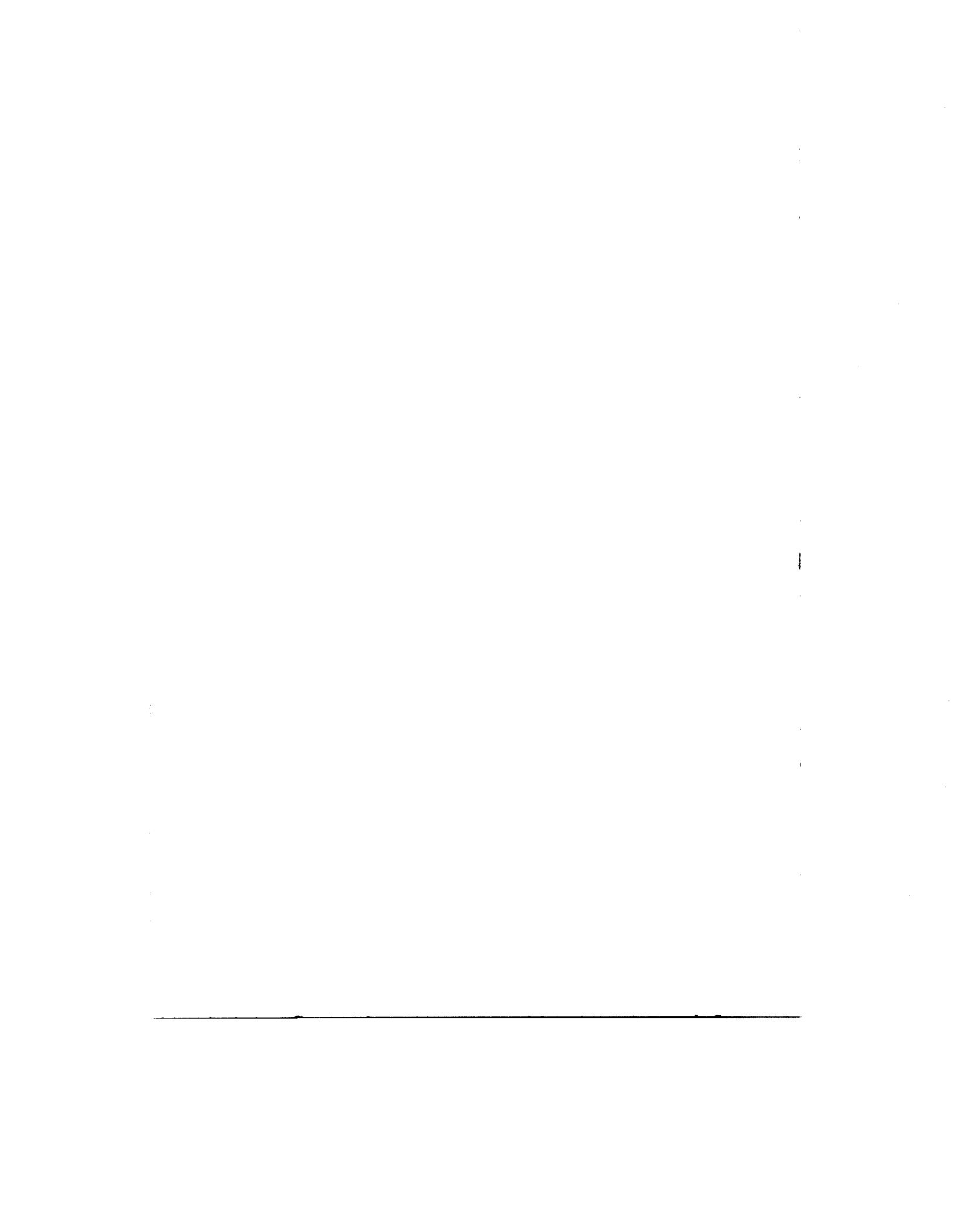
מכתבי מענה בעניין תפליין — בטה נתקבל במועדו.

ויתך

נדפסה בלקרא"ש חכ"ג ע' 327.

ההערה בנווגע לסתפה"ע: כמה שמתברר לעיל אגרות וירחצ. ויתכו. דמי שעבר קו התאריך
באמצעי ימי הספרה צריך להמשיך בספרתו שלו וכן לחוג את חג השבועות למספורי.

מפתחות

פתח עניינים

- מדות:** מקבל כ"א בספ"י. שmag (ר"ת ג' קון ותשובה). שניב (חשבון הנפש. בקשנו פני ג').
- אמונה:** שכח (זה שמתאונן על ספיקות בא. מורה שהואאמין).
- אריכות ימים:** קן (עם כל הפ"י).
- אתכפיא ואתהPCA:** פג (חרמש בקמה).
- אתרגזים:** קמודח (א. קלבריה).
- אתערותא דלטתא ואתערותא דלעילא:** שא (גם עניינים השיכים לאתדרות מעוררים מלע').
- בגדי כהונה:** רעג (מכנסי כה"ג).
- בדידות:** טרי (חסידות מאכט או מ'פילט זיך ניט עلنנט). צ.
- בטחון:** א"ב. י"ז. כ"ה. פ"א. צ"א. ק. רצט. שלו.
- בין המעריטים:** רפו (העלם הפני) — צרייך לגלות פני התורה. שג (יציאה מבהמ"ץ חכיה מיד הגאולה).
- בית:** ב (בעוני דירה — להתחשב בדעת האשאה). ז (קניתה ב. בעל שתי דירות). נז (קנין או שכירות). סט (כנ"ל). כסא (להסתדר במקום שאין הדירה ביוור). רמה (לא להחליף דירתו כדי להקטין החובות). רצז (לא למכור דירתה ולהיות אצל הילדים).
- אב, מנחים:** רעד (לדוחות קבלת האזהות ליום או אחריו ט"ו באכ').
- אבוך במא依 הויזהיר טפי:** רצzo. שמא.
- אבות:** בכ (מרכבה).
- אבלות:** קסב (לא להרבות בא. יותר מהכתוב בש"ע). ערדעא (מספר הקדושים. אין עוכר לפני התיבה בלילה ש"ק למזרור לדוד. לימוד משניות — אותן שם הנפטר. קריאה בתורה ועלוי למפטיר. לימוד פני התורה).
- אהבת ישראל:** כח (אמירת הריני מקבל עלי מ"ע כו' לפני התפלה). מגיד (אפי' לא' בקצתה העולם. באה"ק). קסח (כל תורה שאין עמה מלאכה — א. י').
- אומות העולם:** שנד (שורש נשמה חסידי אוח"ע — מגונגה).
- אותיות:** עט (מנצפ"ץ — בוצינא דקרדוניא).
- אייר:** עד (בכל יום מצוה מיוחדת).
- איימוץ:** קד (ילד יהודי דזקא).
- אין עומדים להתפלל אלא כו':** עדר (אם ל' זה מורה שמעככ).
- איתן:** קקט. קלחת.
- אלול:** שיד"טו (שאומרים בכיו' ה' או רוי וירושע) — דקאי על הבחתה בית השליש). שכג (כנ"ל). שלה. שמא (הארה י"ג

מפתח עניינים

שסב

הילכה: לג (מהלך — מעלה בני"י על המלכים, ביל' גבוי).	בנין: של (ע"י הוספה בב. חלה הטבה בהנחתה הבב.). שמאיב.
הפטת היהדות: קנה (לכ"א יש כשרונות לה. הי.). קעה.	בעל תשובה: עי"ע צדיקים ובע"ת.
הפטת המיעינות חוצה: ג. מ (קדמתה לה. היהדות). מו (הכרח השעה). עא. עד. קג. קסה (מענה מלך המשיח — לכשיפוצו כו'). קצט. רד. רסד. רסה. רפו (בימי בין המצרים). ריצה. שטו. שלב.	בר מצוה: פז (במוץש"ק). מצוה הראשונה — מאיתמי קורין את שמע בערביין. זמן העלי' לتورה). קלא. רל (חוורת מאמר וענין בנגלה). רלז (כת מצוה). שי (כ"ל).
הרמת יד: רפגיד (לא עלייך אלא עלי).	בריאות: רלו (שמירת הבב). רמג (ב. הגוף חוליו בכ. הנשמה).
השגחה פרטית: קמא. קצה (לכ"ן "בזהדנות" ולא "בקරה"). שכ. שלו.	ברכה: שmag (מעלה בכ. פרטיה וככלית).
התבוזדות: שכו (ביום הולדת).	ג קוין: פה (AMILI דנייקין — טו"מ, דרבות — תורה, ודברכות — ע"ט).
התווודות: נז (התכליות — שיביא הרכבים לב"ב). פור. רח (אופן הה). רונא (לדבר אין דעת אروم פון חסידות). רסד. שמב (וואס אחסידות/שער ה. קען אויפטאן כו').	גאולה: יג (כשייהי כלו זכאי כו'). עה (עדין לא הוחלה. מאמר חריף בנידון).
עיר אנפיין (ז"א): שב (בז"א — קצה או"ס).	גירושין: קצב (עיכוב הגט).
ז'קן: קפד. שיט.	גס זו לטובה: רסא (וכל מה דעביד כו').
חווב: שייא (פריעת ח. צ"ל לפני הנסעה לכאנ').	גמилות חסדים: קכה (עבורה עקבתא דמשיחא. מצוה שזמנה עובר).
חומש תהילים תניא (חות"ת): כ. לה. נא. פב. צג. צח. קברג. קב"ה. קכח. קמו (זמני הלימוד). קנו. קען. קפא. קפד. רמג. רמה. רמתה. רסט. רפה. רצעא. ב. ש. שיט. שכד. שכו (ביום הולדת). שלב.	עיר"ע צדקה: גון (געה"ת וגעה"ע נתגלו לנשומות יה"ס בהיותם בגוף. לדעת הרמב"ם אם הוא קיימ גם עתה). רו (כמה דרגות בג"ע).
חופש: סט (ニיצול ימי הת). קנו. רכה.	גונען: עי"ע עולם הבא.
ח"ג: קעה (חסידות מתקן. קשרו במוחין). שיט.	הוכחה: יג (עד כדי כו' הכהה). קוץ (מתוך אהבת ישראל).
	הולכה: שנו (ה. שלא כדרכה).

מפתח עניינים

שסג

חסידות:	שי אלול: שלה. שמברג (יום הולדת שני המאורים הגדולים. מכיא חיות באלוול). שדים (החלה ר'ה).
כادر (הכרה לימודה). מא. נגיד (היכרות עם תורה חב"ד. פערותה הח. משך מאתים שנה). נו (ח. ומוסה. רפואה מותקה ומרה). סא (שicket אב"ט שבראש המלך). פג (לפני ואחרי התגלות הח.). צג (חיזוק בח.). קב. קד (סדר התחלה לימוד ח.). קכח. קבר (נחלת כל ישראל). קכח-ט. קלב. קלח (לימודה בהעמקה). קמו (ארום פון ח.). קסא. קסה. קעה (מתן חטא היורע הקשור במוחין). קפ (כנ"ל — קכו). קצו. רט (ח. ומוסר). רמה. רנא (כנ"ל — קמו). רעה (בשנת אבלות). שא (מוציאו ומאחד תורה ותפלה). שמכ (אלינה דחיי).	
חפץ:	חפץ: קפה (פני הרצון). שלב.
חיצזה:	חיצזה: קצח (סתימת שנ).
חקלאות:	חקלאות: רכג. רכו.
חוון:	חוון: רעד (כמודמה אין נהגים — חתונה בחדר זה).
חתונת:	חתונת: מב (מכירת קרקע באה"ק לצורך נסיעה לח. בתו). צח (חזקת מאמר לכיה דודרי). כס-טא (לא לעכבר מחתמת חוסר הזוצאות). רעד (בחודש מ"ח). רצ (בודאי שהזוצאות הקשורות ביכולת האדם). שו (לסדרה לא מתחור דוחק).
טבילה:	טבילה: כג (ט. עזרא).
טהרת המשפחה:	טהרת המשפחה: נ. סג. פא. רנא.
טומאה:	טומאה: שנחדו (וועצא בט. הרמב"ם והראב"ד). יאוש: קעו. קפא.
חנוכת הבית:	חנוכת הבית: קעא (ח. בהכ"ג).
חסיד ירושלים:	חסיד ירושלים: עב (קדימה ואיחור בברכה זו).

כפיה:	יב תמו:
יב (מורעילה), כיוון שאינה אלא מסירה האונס של יצ"ר).	קללו. קצ"א. קצה. רגיד. רט. ריביג. רטו. ריח. רכה (גופא בתור רישא אזיל).
כשרות:	רכח. רלא-מה. רמז (י"ג חמוץ — חותם גומר הгалלה). דן. רנג. רנוויח. רס. רסט. עדר. רעהית. רעה (כנ"ל — רכה). רצט.
כתב עת:	יגעת ומצאת:
רצט (שמועפן).	ז. יב. כג. מט. קטו. קסג. רצא. שייא (שלא לפ"ע הי). שלח.
לבושים:	הו':
كمו (שינוי ל).	עט-פ (ה' תחתה מורה כו' וליד' סטרין).
לעתיד לבוא:	קמה (ר' אותיות נגד: עז כנמר — תורה כו').
שנו (חילוק בין זורקתי גוי ובין ואת רוח הטומאה עביר גו). ב' חוקופית — רך בתקופת הא' יש שכר ועונש).	יום הולדת:
מאמרים:	קכ. קנא. קסו. ש. שכז.
צח (ד"ה לכہ דוד) בחתונתך. רנט (רשימת מ. שחח"י).	יום טוב:
אדמו"ר שליט"א: קעד (חה"ש חש"ח). רס"ד (י"ב חמוץ תש"ח). רעז.	מו (ויט"ש ש"ג לבן א"י שנשע לחו"ל). רלא (מכשיר בשול חשמלי ב"ט).
מדות:	יחידות:
פג (חרמש בקמה, בירור המ. לפני ואחרי התגלות החסידות). קסן (תיקון המ.).	רי (ראיון).
מדינה:	יט כסלו:
שיז'ה (אמצעי ולא תפקיד).	כו (ההתוועדות בcpf'ח).
מדוע:	יציאת מצרים:
רפ.	טו (ימי צאתך — כל הימים מיצ"מ עד הגאולה העתidea). כח (בכ"ו). לא-ג (בכ"ו).
מוסדות:	עיב"ע חירות.
יז (התעסקות לטובת המ. צ"ל בקבלת שכר). פה (פתחה ב"ס חב"די עדר' במקום שאין הפרעות). קעג (רך דבר הקשה ציריך לשאל מעבר לים).	יעדר הרע:
מוזות:	ס (לא להתחסך בטענותיו). שנו (הרנו או יותר מזה שעשו י"ט).
ב (בדיקה). ג. סג. פא. קא. קלה. קעה. קערחה. רמכ. רמה. רצ. רוחץ. שיט. שכז (סדר קביעות מ. בחו"ל). שלו.	יראה:
מזל:	קמה (ר' תחתה תרעה כו'). עילאה — תכליתם).
מה (אין מ. לישראל — ב' פ'). קעו.	כהנים:
מחיצה:	ככ (כ' עניינים בכ').
צט (ביבהכ"נ).	עיב"ע בגדי כהונה.
	כלים:
	מא (שורש הכ').
	כלל ופרט:
	רפ-פא (אם פ. יכול להשפיע על הכ').

מפתח עניינים

שsha

- להושבי כפ"ח:** טו (שנשלחו לברענאנס אירעס). מב (כנ"ל – ז). מג (כנ"ל – ט). מד (מצבע מ). פג (שלפני רשה אחורי אצוה). קמו (כנ"ל – ז).
- מצרים:** שח (שייכות עמלק ום).
- מקוה:** צה (כאייט פלעטבויש). ריא (ב"ריא"). שיב (מ. ע"ג האוצר ה"ז זרעה באופן הייתור מועל). שנו (מי גבאים).
- מרכבה:** ככ (כ' עניינים במ).
- מרקטיים:** רפ (דוקא בארצות ששיתם המ. שלוטה – פשט פולחן היחיד ורורנת).
- משמעות:** רטו.
- משמעות:** נא. רעה (בשנת אבלות). שיח. שמה (תרגם מ. לזרפתית).
- מן תורה:** עט (מתנה). קט (במ"ת היו כלם בראים). קמא (ויחן – כאיש אחד).
- כבואה:** קנו (השגת הנ. אינה למע' ממוחין דחכ' המלבשת בבייה).
- נוטל פרוטה מאיוב מתברך:** רצ.
- ニישואים:** פח (לערב אל תנה ידין).
- נעשה ונשמע:** עז (הקדמת נג. לנש).
- נפש:** שין (דיווק הל' פקוח נ). שכר (שרש נ. חסידי אורה"ע).
- נפש האלקית ונפש הבחמתית:** רעוז (לאחר כר"כ שנים שנמצאים ביחיד א"א שלא חפועל נה"א על נה"ב).
- נשים:** ל (כזכות נ. צדקניות כר'). מד (כנ"ל).
- פג (שייכות פש ושבועות לנ. קמבל ז (חולקת מ. שמורה). טו (שנשלחו**
- מחשבות זרות:** רפה (עצה למח"ז – לימוד בפנים). שלא.
- מה' מצaudi גבר כוננו:** מה' שלב.
- מילה:** רס (מ. משוך – מדרבן).
- מכתבים:** רט (העד ר אישור מ. – מרובי טרdot). רכג (מענה של פרטוי אינו מחיב להנחת מוסד). רינה (הבקיר און צrisk להוסיף בקישור מ). רפח (כנ"ל – רט). שו (כנ"ל). שכח (מ. הכללי לשונה תש"ח).
- מלאכיות:** קנויז (אם יש להם גוף).
- ממזר ת"ח קודס לכה"ג ע"ה:** דלב.
- מנהגים:** שח (כשיש סתירה בין "היום יום" לסדר או שו"ע).
- מנוחה ונחלה:** עה.
- מסיבות שבת:** רכה. רפה.
- מסירות נפש:** קע (מס"נ אדרמור להנוך הכלש). רמד (אודי און ניט אנדריש).
- מעט מעט אגרשנו:** קכז.
- מעליין בקוחש:** ג. בג. סח. קלח. קפה. קצא. רי. רסט. רעו. שכז. של. שלח.
- מפלגתיות:** קצחה.
- מצבחה:** ער (לא להחות י"ב חודש).
- מצאות:** רב (שכר מ. מ. – צוותא וחיבור).
- מצאות:** ז (חולקת מ. שמורה). טו (שנשלחו

מפתח עניינים

שסן

ומפי סופרים). קז (אגה"ת
ושהיהו"א). כסה (ליקוט מס' הזהר).
רפ (רפוי ס' התניא ברוסיא).

עובדות זרה:
רלו (עריכת מסיבות ביום א' — יום
אידם). רסד (בHALMAH עין מהצדקה,
בכuous ובירוב). שכ.

עובדות ח' :
קפא (בחינה מאיזה צד באה התחלולה).

עולם הבא :
רו (מחלקת הרמב"ם והרמב"ן אם הוא
לנשמה ב גופים). שלז (כנ"ל).

עיל"ע גן עדן :
מלך:
שה (שייכות ע. ומצרים).

ענוה :
קב.

עסק :
קסח.

עצות:
ב. שלא.

עזה :
מב (להושיב ג' אנשים כו'). כסו (כנ"ל).

ריש (כנ"ל).

פחד :
 שלא.

עזרה :
פו (ע. ע. — המשכת עשה"ד בע"מ).

פאה נכricht:
קפר. רפה.

פורים :
لد (כפורים).

פוקוח נפש :
שי (הלשון — נפש).

פרנסה:
פח (פ. רוחנית מביאה לפ. גשמית).
קעה. קען (מלח ממון חסר).

פרשיות:
קלג. רטו. רכה. רלה. רסן. ערה (באמונה
ותורה אין שיק' פ.). שכת (פרוחבול
ומכירת חמץ אינם פ.).

(במ"ת — תקופה נ)... קנה (הليمוד
מכ吉利ות רות שנקראת ע"ש דוקא).

נשות:
קנו (ריבוי דרגות בתענוג הנ). ריח
(חלק אלוק ממעל ממש). רנב (השארות
הנפש).

נתוח:
קג (אפענדיק). קלה (על הריאות). רז
(לובוטומי). רפכיג (הניל) — רק
כששאר הטיפולים לא הוועיל). שט.

סדר:
לו (בתחלה — ד' בנים, בסופו כולם
עונים לשנה הבאה בירושלים).

סיום:
קכג (ס. משנהות).

ספרת העומר:
סה (כ"א מנה כמה ימים יש עד מ"ת).

עד (בחדר זיו — כל יום מצוה
מיוחדת). עט (וספרתם — מאכן
ליקיטיג). פכ (לא במספר סדרי, שגמ
העבורה דאתמול בשילוחה). קכ
(כנ"ל). קנג (העבר את קו התאריך
באמצע ימי הס). קנט (כנ"ל — סה).
רסה (כנ"ל — קנג). שנח (כנ"ל).

ספר תורה:
קי (לכפ"ח. כתיבת פצוע דכא).

סת"ם:
קעו (שילמוד פנ' התורה בימים שעוסק
בכתיבת סת"ם). שיד (כתב חכ"ד).

ספרים:
מידמא (הערות לסת' הסבא הקדוש). קא
(סידור ותהילים בחנותו). רן (שער תורה
אי"ז: שע"ח בבל). רסורי (הتورה
והעלום). שז (הערות להוספה לע"דות
לאסף"). שככ (עלם ניעץ החיים). שכת
(של הרוב דוד פלדמן). שנד (הערות לסת'
נזר הקדוש ושער תורה).

אדה"ז: ב (חניא). יג (לימוד תניא
ברכבים). מו (סדר לימוד התניא).
שהיה"א לפני ש"ב). נא (חניא). נת
(חניא). צב"ג (הלי' בתניא מפי ספרים

— להאריך. שככ (כנ"ל). שכח (זה שמחתון על ספיקות בא. מורה שהוא מאמן).

אדמו"ר מוהר"ש: יא (שינוי מקום לא בשכלי פרנסת השם). רנה (אבער איר ווערט אונוערין דעם זכות). רסח (אייך ששפחה יכולה להגעה לנסיבות תנאים ואמראים).

אדמו"ר מוהר"ב: רמד (חרגרה בעז) — מס"ג, אוזו און ניט אנדערס.

אדמו"ר מוהר"ע: ו (העבר מלמד העתיד). י (חסידות מאכט איז מיפילט זיך ניט עלונט). יז (הטעסוקות לטובות המוסדות צ"ל בקבלת שכר). פח (צדקה בחיוו ולא רק לאחר אריוו"ג) — עילמן תראה בחין). צ (חיל היוצא למלחמה — במארש של נצחון). קטיט (גארא א פינען חרישה .. זרעה). קיטיט (זהיר טפי — ליבטען). קכג (קבלת החורה בשמה ובפנוי). קל-לא. קל-גד. קמה. קניינא (כנ"ל). קנב (כנ"ל — בטה שמע ונוסח הברכה מאכבי אדנו"ע. ביאור הנוסח). רצה (א שו"ב איז ניט קין סקטאבאיעץ). שmag (חי אלול — בריניגט לעבן אין אלול).

צבא:

ח (נצחו בה על תוספת בתום"צ). לו (פריטומים לחילילם). קפט (תוס' קדרשה נדרשת מהם).

צדיקים ובע"ת:

ריד.

צדקה:

ב. ז. ט. יט. כג. לח. לט (אבער סלומצאו עני. צ. שלאל לשמה). נ. ס. סג. סדר (במנונו בגופו ובונשתחו). פב (מלה מאון חסר). פט (עלמן תראה בחין). צאיב. ק (מוועיל להפרנסה). קד. קטו. קכח. קלה. קעו. קען (כנ"ל — פב). קעה. קצע. רבכ. רכו. רמג. רנה (עבורה ה) בעתים הילו, מצוה שזמנה עובר). רטב (כשמצצ הפרנסה דחוק). רסג (ע"י

פתחים:

עד (בשביל לית לא הי צ"ל בראיה העולם). קעט (רבותינו: פאר אמת ווערט מען בטל). קפא (רבותינו: טוביה פעולה א' מאלף אנטות). ריח (הוּמְבָּס: הדיעות הולכות המזיאות כו'). רמד (נוןדים ויעיז וונשים). רמז (כנ"ל). רינה (ליימוד זכות מועל ריק לעין שכר וועונש). רסו (הר"ה מפאריטש: כל מה שעושה — סייאל זיך אפליגן א זוארט חסידות). רעו (לאחר כו"כ שנים שנמצאים ביחד א"א שלא הפעול נה"א על נה"ב). שיח (הגברת הצורה על החומר). שלד (החוקרים: תכליות הידיעה שלא נדע). שמא (רבותינו: טראקט גוט וועט זיין גוט).

בעש"ט: מג (אהבת ישראל — אפי' לא' שבסוף העולם). נא (כשנונגשים פ"א יפגשו עזה"פ). קמא (כ"ז בהשנה"פ, מכ"ד הראה). קסח (כל תורה שני עמה מלאכה — התעסוקות באהבת ישראל). רטו (כ' אופנים בשמריה מגנוב). שלה (כ"א מישראל בגין יחיד כו'). שלז (כנ"ל). שנב (עה"פ כי תהיו אתם ארץ חפץ).

אדמו"ר הוקן: נו (קביעות בנפש). סא (גילוי חסידות — שהיקת אב"ט שבראש המלך). עט (וספרות — מאכן ליכטיג). פה (مرا דאטרוא — כפשוטו). קא (כנ"ל — נו). קכו (כנ"ל). קסא (כנ"ל — נו). קסה (ישראל). קפ (כנ"ל — קכו). רסג (ע"י כנ"ל). קפ (כנ"ל — קכו). רסג (ע"י הצדקה — מortho ולבו זכם כו'). דש (כנ"ל — נו). שיח (שמעין די פערד כו'). שמאב (וואס א חסידות'שער התווועדרת קען אויפטאנ כו').

אדמו"ר האמצעי: עחדת (כ' נה"א על נה"ב א'). קפא (כנ"ל).

אדמו"ר הצע: רנה (אנ פעלא דימא

קוריין כו'). קכג (קוריין את שמע — ויקרייא כו').	הצ. — מוחו ולבי זכימ כו'). רעה (בשנת אלולות). רעו. רפט (כנ"ל — פב. פסת לחם לעני). רחצ. שיח (סגולת לשכחה ולכמה עניינים). שכז (ביום הולדת). שלו. שמב. עיפוי גמilot חסדים.
קריאת התורה: פו (זמן העלי' לת. לבר מצוה). רה (שיחה בעת קה"ת). רעה (בשנת אבלות).	צוואה: פט (חילוק נכסים מביאה לתחזאות בלתי רצויות).
רבי וחסיד: עג (ההגירה לנסיעה לכאן). צ"ל מזה בכн). רמג (נסעה לכאן — בתנאי шибידי תועלת הרבים). רעו (כנ"ל). שיא (פריעת חוב צ"ל לפני הנסעה לכאן).	צוואות ר' החסיד: רעו.
רבית: רצז (היתר עיסקא).	ציצית: כז (כשהולכים לעובדה מתליכלים הצ.). רלב (חכלת).
רבנות: פה (مراך דאמטרה — כפושטו). קג (גמ גנבי דבשיכותי כו'). רסב (כשבא ע"י מלחמות וחיכובים).	צניעות: רלח (שירת הבנות במסיבת בת מצורה). שכו (קדושים תורי).
רופא: נה (המומחה במקצוע זה). סג (רְק שליח).	צערירים: רצא (ימים שבಗילו — סוללים הדרן לאושר האדם). שלב.
רפואה: נו (מרה ומתחקה. חסידות ומוסר). קלה (להתברך בכנים). קסט (סדר בזמני האכילה). קצג (לפצעי הרחם). רםב (תלויב בכבריאות הנשמה). רמה (לילד ששינוו קלה).	קבורה: צג (העלאת עצמותה). שלג (כנ"ל).
שאלה: כה (בתרומה וקדשים).	קביעות: נו (בנפש). קא. קכח. קסא. קסה. רסט. דש (כנ"ל).
שבועות: קנג (לעוכר קו התאריך בימי הספירה). קנח (כshall בחמשי בסין עם הוא זמן מ"ת). רסה (כנ"ל — קנג).	קבלת עול: עו (הקדמת קבלת עומ"ש לקב"ע המצוות).
שבת: צד (אני ישראלי בש). קיח (כנ"ל). קדר (זמן מוצש"ק). רלז (המכשולם מעיריכת בר מצוה בש). שכג (כנ"ל — צד). שמו (מיירופון בש).	קדיש: ער (מספר הק.).
שחיטה ובדיקה: ריצה (א שו"ב אין ניט קין סקאטבאיבאעץ).	קדושים: כדרה (שחיטה צפור שנטרפה).
	קנאה: קככ (מי שיש בו ק. מركיב — תולע דקדושה).
	קפידה: רפח (איini רואה תועלת מכך).
	קרבנות: שכח.
	קריאת שמע: פו (מצווה הראשונה לבר מצוה. מאימתי

מפתח עניינים

שיט

שפות:

לח (אנגלית). סג"ד (אנגלית אידיש). ק (אנגלית לה"ק). קפ (אשכנזית לה"ק). שלו (צרפתי). שמח (חרוגום משנייה לצרפתי). שנג (צרפתי).

תאורי:

קס (פלא שיורה הת. למספרם).

תחלים:

ז. ט. כג. ס. קד. קיא. קטו. קסב. קעו. קצו. רנו. רצ. שיט. שלו (זומור נג).

תורה:

קלד (לימוד פר' השבוע והל' הערכות). קסד (הביתו ת. חמימה). קעד (מעלה הת. — התגלות העצמות). קפה (לאפשר לה. חשובה להעלותה). רי (לימוד הל' הצריכות). רכד (לימוד ת. מבלי לדבר ע"מ לעשות). רכח (מקפת כל החיים). רנא (לימוד במקומות שלבו חפץ). רסג (ניתנה דוקא בעזה). הל' הצריכות). רפ"ד (ת. חיים). שז (פרד"ס כננד ד' עולמות. רמו ביציה או בריאה).

תירירים:

קטוזין. רנג.

תיקון:

מא (שורש הת. — הכלים).

תלמידים:

ח (נסיעת ת. מאה"ק ללימוד בני). מה (כג"ל). רפה (התמרה תועיל להסתדרות).

תמיימות:

ריד (מחלוקת רבוי וחכמים. עבדות צדיקים ובכ"ת. חסידות ומוסר). רסד (סתים וגליא).

תנאי:

כדרה (בשחיתות צפור שנטרפה).

תענויות וסגופים:

צרו.

תפליין:

סא (זמן התחלת הנחתן — כי' חדשין לפני הב"מ). סב (פעולות הת.

שידוכים:

י (שהי לה התקפת מחלת עצבים וחזה לאיתנה). כא. כגיד. לדה. מט (עם בת ישראל). פד (גנול והמשכת הלב). צ (להקפיד רק על העיקר). קמו. קסו. קעה. קפוד. רכו. עדר (זמן הצעת ש. לנן). רצב (כשיש לה אחות מבוגרת. להשתמט מלהחקשר בחודש מנ"א).

שיחות:

רנא.

אדמו"ר שליט"א: קסד (בענין הביטוי תורה חמימה). רמד (יב' תמו תש"ח). רסא (מעלה גם זו לטובה על כל מה דעביד כי). רען. שיא (בענין יימת ומצאת — שלא לפ"ע היגעה).

שכח:

שיח (סגולות).

שלוחא דרבנן (שד"ר):

רצג (שדר' לחו"ל איז אלא בשבי נפש היפה).

שלוט:

קכג (בין הגוף והנפש. בין בה"ב ונוה"א). ריט (בין איש לאשתו).

שליחות:

נכ (חיל נושא מבלי שאלת ההורים). קמט. קפכ (ש. המחלוקת הדתית). שה.

שמות:

לח (שינוי לש. בלה"ק). מז (להזיכר בש. האם). קסה (אמירת ש. חמשה חומשי תורה — סגוליה). ר (הקב"ה משים בפי). ער (כתיבת הש. מענדר). רעו (שמו כשם חותנו — יושב כי' רבנים וויספו לו שם).

שמחה:

א-ב. כה. צ. רכז. שכה.

שמיטה:

צז. שנד (לסדר פרנסת לשנת הש.).

שנה:

ריד (חמיימת. לדעת רבוי וחכמים).

שנים אוחזין בטלית:

רסו (פי' הפנימי).

אר"י. אודה"ז בירר נוסח שלו מס' נוסחאות). קוץ (מח' המבלבלות בת). רה (אמירת אתה חונן במושש"ק). רכא (אמירת ושמרו). שח (אמירת לשם יהוד).

תשובה: קלא (מעלת הבע"ח). קלז (חרטה על העבר וקבלת על להבאה). קפה (להעלות התורה שלמר). רכה. רנן.

משיכים בכל עניין התורה). סג (בדיקתן). ע"ע (משיכים ברכות). פ (ת. דר"ת). פא. פז (כו"ל — סא). קא. קמו (בדיקת ת. הבאים מא"י). קעה"ת. קוץ. רסט. רעו. רצ. רצב. שיט. שלא. שלו.

תפללה: סז (אמירת הלל לפני הת). קיא (כוונה בת). קעו (בכוונה). קפג (שינוי לנוסח

מפתח מוסדות וארגוני

בית רבקה:

ב. נו. קל. קמאג. קנה. רט. רכט. רנבו. פג.

כפר חב"ד: קיב (מקצועני, סמיינר). זונדרלוד: רצט.

רלגיה (סמיינר). רם (מקצועני, סמיינר). מלבורן: רעט.

ג'י.: קעדעא. ניו הייווען: קנו.

סינסינטי: ר. גמ"ח, קופת: סינסינטי: ר.

קליוולנד: יד. גן ילדים: דיא: שכט.

שלויז. שיקגו: סח.

תל אביב: ל. רג.

אגודת נשים; לידיס אוקזילרי:

קנד.

אהלי יוסף יצחק:

אה"ק (רשות):

ה. קס. קפ. קפחט. רמד. שלו.

מלבורן: ג. סח.

מרוקו: רמא. שנג.

דיא: שכט.

אהלי תורה:

שלד.

acji תמיימים:

קנא.

ראשון לציון: קלד. רמד.

בית חב"ד:

שמה (ליובאוויטש האו).

בית יעקב:

כ. רלד.

בית הכנסת:

קנג (אנשי לובאוויטש שיקגו). קעא

(אהבת תורה. בראנקס. חנוכת הבית).

דיא (מחנה קייז בבהכ"ן).

בית הספר למלאה בcpf"ח:

יט. צז (לחקלאות. מסגריה. מכניקה.

נגרות). רל. שטו.

גן ישראל:

קסג (מוניטריאל). קעב (כל המהנות

יקראו בשם משותף ג'). קפג. רכטיל.

רנ.

וועד הרבנים:

זה (דאיסט פלאטבוש). רסז.

ישיבות:

כא. דיב (בדנמרק). רמו (בקופנהגן).

שב (ליובאוויטש בטורונטו). שלח

(בעכו).

ישיבת הערב:

ס.ר.

מחנה קייז:

קעב (כל המ. יקראו בשם משותף "גן

ישראל"). דיא (ביבהכ"ן). רפז (תועלת

המ.ק. לילך).

מרכז לעניני חנוך:

קעב.

ספרייה:

מ.

עלית הנוער:

רטו. ריז.

צער אגדת חב"ד:

עת. קא. רט. רכא.

אה"ק: ה. ט. קפב. קצד. רכח.

כפר חב"ד: קלו. רנג. רפה.

شعب

מפתח מוסדות וארגוני

מונטרייאל: קמד (אספת הייסוד). קסג.

ט. לד. קו. קיג (יובל הששים). קנדנא.

מלבורן: קזריה. רעה.

רכוז. רפ. רצח.

ראש העין: רעה.

כפר חב"ר: סד (הנחת אבן הפנה). קיג.

רייא: שכונ.

קסה (כניל). קעג. קציגד. שטו.

ג'י.: רעה. שכונ.

לוד: צז. קיג. קעג. קציג. ריד. רכ. רלט.

תל אביב: קטוז. קלו. רכט. רסח.

שטו.

שטו.

ג'ו.: ח. מה. קככ. קנד.

פריז; צדפת: קסא. ש (אשר באירופה).

ה. יט (ק. דתי).

תורות אמת:

קמו. קעד. רה. שלא.

קרון השנה:

דרלו (גם כשותרים באמצע השנה).

תלמוד תורה:

קפו. שב (בית יוסף טורונטו).

שובה ישראל:

טז.

מפתח אנשים

דאוד, היל: קכח.	אהרן מבעלניין: קנא.
דבורה, ישראל זוסמן: שיד.	אורחין, יצחק: רבד.
דובאואר, יצחק: קלא (ונכדו אהרן מענдель).	אורשל, יצחק דוב: רנד.
דובער, אדמור"ר האמציעי: שם.	איילמן, שלום: שיג.
דוכמן, חיים ברוך: פ.	איידליך, יונה: קבא.
דז'יקאנסאן, שיינא: קיב. רם.	אלטהורי, פנהס: רעט.
דייטש, חיים שלום: רה.	אלטסי, יצחק: מ.
דייטש, חנניה יוא"ט ליפא: קה.	אשרמן, פרופ': קצב.
דינור, בן ציון: רעט.	בריגרטן, דובער: עא.
דמיאל, יצחק: קסיד (ונכדו נחמי).	בונין, אלכסנדר זיסל: שלט.
הבר, חיים אלעוזר: קטע. רלב.	ברוג, יוסף: כו.
הישירק, ברוך שמואל: שח.	ቢיליצקי, לוי: קבג.
הלהל מפאריטש: שכד.	ቢק, ח. : קכט. רסן.
הלהרין, שמואל אלעוזר: קעד.	ቢק, שאול ישכר: קנא.
הלהר, יוסף חיים מאיר: פו.	בכר, אלישבע: שלו.
העכט, חי' שורה: סח.	בלומנפולד, ירחה מיאל:
העכט, רבקה: קכו.	רי. שכו (זוגתו דבורה).
העכט, שלמה זלמן: סח. שכט.	ברוק, חיים שאל: רמא.
הערץ, גדליה: רעג.	גודמן, יהושע נחום:
הרטמן, ייחזאל: רלו.	נה (זוגתו נחמה ציפא).
הRELגג, מרדכי: קמו.	גורארי, שמרי (חביב'ג): רב.
הרצוג, יעקב אליעזר: סן.	גורדרון, יהנן: קכ.
הרצעל, פנחס ליבוש: קיט.	גודודצקי, בנימין אליהו: ריב. רמא.
ווארף, אפרים: רל.	גורון, שלמה: שנר.
וילימובסקי, חיים זוסיא: רצז.	גורדקאוו, יעקב יוסף: כה. רעו.
וינוינשטייר, דוד: קכט.	גלויסקין, נפתלי: עט.
זוהר, יעקב מאיר: מו.	גולםן, אריה ליב: ערה.
זוין, שלמה יוסף: עה. רסדו.	גנובורג, יצחק: ה. קעב.
זונדק, פרופ': קצב. שמא.	געלער, אליקים יהודה: קפוא.
זילברשטייט, אהרן מרדכי: רנה.	גורוסמן, ישראל: ריד.
זיסקינדר, אברהם זוסיא: רנה.	גרטנער, יצחק דוד: ער.
זיסקינדר, ייחיאל: רנה.	גרינבלט, אפרים: קפה.
זיגסמן, אברהם אבא: סג.	גריבנברג, אברהם משה:
חמיין, עזריאלי: שאיא.	ככ. קנו. וו. שלו.
חן, אברהם יהודה: ערבע.	גרינברג, זאב: טז.
חן, גוישון: רסא (זוגתו גסיא).	גרינגלס, מנתח זאב: נא.
חן, דוד צבי הירש (הרד"ץ): ערבע.	גרליק, שניאור זלמן: טו. מג. קנו.

- סְרִבְרֶנְסְקִי, יְהוֹשֻׁעַ שְׁנִיאָר זְלָמָן: ג.
 עָמָרָם: קְפָה.
 פָּאָגָל, מְנַחַם מַעֲנָדָל שְׁלָוָם: קָוָן.
 פּוֹזִינְזֶר, זּוֹסִיאָ: רְלָטָן.
 פְּטָשְׁנִיקָן, דּוֹד: שְׁמוֹן.
 פְּלָדְמָן, אַבְרָהָם: קְכוֹן.
 פְּלָדְמָן, דּוֹד: שְׁכָטָן.
 פְּלָדְמָן, מְנַחַם: צְטָן.
 פְּעַלְעָר, אָ. דָ.: לָן.
 פְּעַרְעִין, שְׁלָמָה: צָדָם.
 צָד (וּוְגָתָה פִּילָּעָל).
 פְּרִידְמָן, שְׁלָמָה יְהוָה: נָא.
 פְּרָלוֹב, מְרָדְכִּי: קָחָן.
 צּוּקְרָמֶן, דּוֹבָעָרִישׁ: רְנוֹטָן.
 קָאָפְּלָעָאוֹן, יִצְחָק דּוֹבָן: רְנָדָן.
 קָוָרָן, יִצְחָק: קָצָה.
 קִיוּבָּמָן, יוֹסָף: שְׁמָתָה.
 קְלָבְּגָנָטָן, אִיסְּרָאֵל:
 פֹּז (וּבָנוּ מְנַחַם מַעֲנָדָל).
 קְסָלְמָן, שְׁלָמָה חַיִּים: קָמָטָן.
 קְצָנְלְנְבָּיְגָן, שְׁוֹלָע שְׁפָרָה: יִדָּן.
 קְרָסִיק, אַלְיעָזָר: רְמָגָן.
 קְרָסִיק, יְהוָה לֵיבָן: רְלָן.
 קְרָסִיק, יִצְחָק אַיְזִיק: רְלָן.
 רָאָתָה, נְפָתְּלִי: סָנוֹן.
 רְבִינְבִּיךְן, זָאָב וּוְאָלָף: רְמָטָן.
 רְבִינְבִּיךְן, יִצְחָק: רְמָטָן.
 רְבָקִין, אַלְיהָוָה לֵיבָן: קְפָתָן.
 רְוּזְנְפָלָד, יוֹסָף חַיִּים: קָצָא.
 רָוָת: קְנָה.
 רִינְהָולְד, חָנוֹן: רְטוֹן.
 רְפָלוֹבִיךְן, מְנַחַם שְׁמוֹאָל: צְבָן.
 רְקָמָן, מְנַחַם: קְלָבָן.
 שְׁוּוֹצָעָר, יִעָּקָב דּוֹד: שְׁכָרָן.
 שָׂוָר, שְׁנִיאָר זְלָמָן: לוֹן. קְנָבָן.
 שְׁטִינְהָזִי, דּוֹב זָאָב: רְמוֹן.
 שְׁטִינְמָן, אַלְיעָזָר: שְׁכָבָן.
 שְׁנִיאָרָסָהָן, יוֹסָף יִצְחָק:
 (אַדְמָוִיְר מַוְהָרִיְיָץ):
 רְעַטְפָ (פְּרַט שְׁהָשְׁפִיעָן וּמְשִׁפְיעָן גַם עַתָּה
 עַל הַכָּלָל).
- חָנָן, פְּרָץ: עַרְבָּן.
 חַנְיוֹזָהָבִי, שְׁוֹשָׁנָה: עַרְבָּן.
 חַנְנוֹן, מְנַחַם נְחָם יִצְחָק אַיְזִיק: רְנוֹטָן.
 חַסְקִינְד, דְּנִיאָל: קִיָּן.
 טָאוֹב, מְשָׁה: קִידָן.
 טָוָב, דּוֹדָ צְבִי: קְעָאָן.
 טְלִוְשְׁקָן, נִיסְן: יָגָן קְכָבָן רְסָוָן.
 יְאָלָאָוָן, שְׁמוֹאָל: רְבָן.
 יְאָלָעָס, אַפְּרִים אַלְיעָזָר: קְצָחָן.
 יוֹכָבָד: קְפָה.
 יוֹסָף: שְׁמָן (בְּעָגָן: מְשִׁפְיעָן).
 יְעַקְבּוֹבִיךְן, בָּנָן צִיּוֹן: קְלָחָן.
 יְעִירִי, מְשָׁה: עָז (וּבָנוּ יוֹסָף).
 יִשְׂרָאֵל, הַבְּעָשָׂעָט: מָא (יִם הַסְּתָלְקוֹתָו).
 כָּהָן, יִשְׂרָאֵל: קְסָה.
 כָּהָן, רְפָאֵל נְחָמָן: רִיחָן.
 לְוִוִּין, דּוֹבָעָר: רְחָצָן (חוֹגָנוּ רְחָלָן).
 לְוֹרִיאָן, יִצְחָק (הָאַרְיוֹזָל): קְכָה.
 לִיבָּנָה, אַלְיעָזָר: שְׁטוֹן.
 לִיבָּעָר, מְשִׁפְחָת: גָּן.
 לְנָדָא, יִעָּקָב: שִׁיבָּן.
 מָאִיר, רְאוּבָן: רְפָבָן.
 מְוֹצָקִין, פָּרָן: קְסָא. שָׁא.
 מְוֹצָקִין, שְׁמוֹאָל: שָׁא.
 מְטוּסָבָן, שְׁלָמָה: שְׁכָא.
 מְלָצָר, אִיסְּרָאֵל זְלָמָן: רְסָוָן.
 מְרָקָסָן, הַרְבָּנִית: קִיָּן.
 מְשָׁה רְבָנוֹן:
 קְכָה (דרגת נְבוֹאתוֹ וּחַכְמָתוֹ).
 מְשִׁיחָה: קְכָה.
 נִיְמָן, יִעָּקָב: כְּדָן.
 נִיסְנְכָבִים, הָרָב: קְלָאָן.
 נִמְנוּבָן, נִיסְן: שָׁוֹן.
 נִמְצָוָב, אַכְרָהָם סְעַנְדָעָר: שָׁוֹן.
 סְגָל, יְהוָה זְרָחִי מְרָדְכִּי לִיבָּחִים: קְסָה.
 סְגָל, פָּרוֹפָן: עָהָן.
 סְוּפְרִין, אַבְרָהָם מְרָדְכִּי: סְבָן.
 סְוּפְרִין, שְׁלוֹם (הָאַדְמָוִיְר מִקְאָמָרָנוֹ):
 לְדָן. סְבָן.
 טְעוּרְוִיאָן, בְּנִימִין: רֵיָן.

שעה

מפתח אנשים

שניאורסאהן, שמואל מנחם מענדל: רפו.	שניאורסאהן, משה זלמן: רצז.
שפירא, לוי יצחק: סט.	שניאורסאהן, שלום דובנער (אדמו"ר מוהרש"ב):
שפירא: רב.	ערב. רפא.
שרגאי, שלמה זלמן: קית. קצז.	שניאורסאהן, שמואל (אדמו"ר מוהר"ש):
שרפשתין, רבקה: ר.	ערב.
שושנוקין, נחום שמרי: קב.	
תוריגמן, דוד: רמא.	

מפתח מקומות

החדשה בגבולות י').	קצת.	רעד.	רשות.	אוסטרליה: דה. קנג. קצת.
רצד.				איטליה: קמה.
ספר חב"ר:				אלבאני: קה.
טו. כה. מגיד. סה. עג. קנב. קוץ (כפ"ח שני). רד. רת. ריב. רכב. רכו. רס"א.				אנגליה: של. שמה.
רעד. רפה. שנדר.				אפריקה והפסוניות: קדר.
לוד: צד. שלן.				ארץ הקודש: א"י: ח. כא. לה. מדר. מז (תחוכן השם —
לונדון: רען. שמה.				קדושה). נה. סה. עה. צג'ד. קי. קטו. קיז (לעשות מא"י אה"ק). קיח (עלוי גם ברוחניות. גבוח מכל הארץות). קמורין.
ליטה: רפואי.				קמט. קנב. קוץ. קד. דד. דנג. רוכח. רלבּ מנוטרייאל: איבר.
מאה שערים: עו.				ד. רנג. רשות. רעד. שא. שלב. שלט. שמה.
מיامي: יג.				ארצות הברית; אמריקה: ח. נג. צו. קכו. קלג. קנג. קציג. קצת. רי. רמט. רעט. רפג.
מילנו: קה.				אשכנו; גרמניה: שמט (קבלת השילומים מהם).
מרוקו: רטורי. רמא. רפואי.				כונאנס אירעס: טו.
סיריקיוו: רב.				גלויזיה: רפואי.
פולין: קי. רעט. רפואי. שא.				דאכרא (ליד ניקולוב): רנד.
קורקו: רפואי.				דטרויט: קלט.
קלבריה:				דנמרק: ריב.
קמה (אתורוגי ק.): מארזות קיני קנייז וקדמוני).				הונגリア: רפואי.
קסבלנקה: שיג.				ווין: צג.
רכאט: שכא.				טורונטו: רמן.
רומה: ג.				ירושלים: רפואי.
רוסיה:				תימן: רטורי.
סב. פ. קי. כסו. רמט. רעט-פא. שא.				לו (שלימות היראה). קם. קסא (אם י').
ריגא: שא.				
תורכיה: רפואי.				
תימן: רטורי.				

